

СТИВЪН КИНГ СЕЙЛЪМС ЛОТ

Превод от английски: Любомир Николов, 1992

chitanka.info

ПРОЛОГ

*Що дириш тука, друже стар?
След толкова години във
чужбина
се връщаш с обрати лелеяни
под чужди небеса, далеч от
роден край.*

Джордж
Сеферис

1.

Почти всички смятаха мъжа и момчето за баща и син.

Те лъкатушеха на югозапад през страната със стара лимузина „Ситроен“, като се придържаха предимно към второстепенни пътища и ту спираха за известно време, ту отново потегляха. Преди да достигнат крайната си цел, трябваше да прекъснат пътешествието на три места: първо в Род Айланд, където високият чернокос мъж се хвана на работа в текстилна фабрика; после в Йънгстаун, щат Охайо, където му се наложи три месеца да сглобява трактори; накрая — в малко калифорнийско градче близо до мексиканската граница, където той дълго се занимава с наливане на бензин и ремонт на чуждестранни малолитражни коли, при това тъй успешно, че сам се изненада приятно.

Където и да бяха, той получаваше от щата Мейн портландското вестниче „Прес-Хералд“ и диреше по страниците му вести за събития от района на едно градче в южните покрайнини на същия щат, наречено Джирюзълъм’с Лот. От време на време намираше по нещичко.

Още преди да стигнат до Сентръл фолс, щат Род Айланд, мъжът успя да напише в самотата на мотелските стаи, резюме на роман и го изпрати на литературния си агент. Беше сравнително добър писател — някога, преди милион години, в хубавите времена преди мракът да обгърне живота му. Агентът отнесе резюмето при издателя на последната му книга, който прояви учтив интерес, ала не бе склонен да прежали пари за аванс. „Моля“ и „благодаря“ все още са безплатни, каза мъжът на момчето, докато късаше писмото от агента. Но не се огорчи много и въпреки всичко захвана да пише книгата.

Момчето почти не говореше. Лицето му вечно изглеждаше изпито и сурово, а очите — мрачни, сякаш се взираха в някакъв незнаен злокобен хоризонт. В крайпътните закусвални и бензиностанции, където спираха, то се държеше учтиво — и нищо повече. Изглежда, не искаше да изпуска високия мъж от очи и започваше да нервничи дори когато той отскачаше до тоалетната. Не желаше да разговаря за Джирусълъм'с Лот, макар че мъжът от време на време опитваше да засегне темата за градчето; не поглеждаше вестниците от Портланд, които мъжът понякога нарочно оставяше на видно място.

Когато книгата бе написана, двамата живееха в една виличка на плажа, недалеч от магистралата, м всеки ден плуваха във вълните на Тихия океан. Той бе по-топъл и по-дружелюбен от Атлантическия. Не криеше спомени. Момчето ставаше все по-мургаво.

Макар че живееха сносно, хранеха се по три пъти дневно и имаха покрив над главата, мъжът почваше да се чувства неуверен и потиснат от този начин на живот. Грижеше се за момчето и като че успяваше да предотврати пропуски в образованието му (също като него, момчето беше умно и обичаше да чете), но не вярваше да излезе нещо добро от премълчаването на Сейлъм'с Лот. Нощем му се случваше да пици насън и да отмята завивките на пода.

От Ню Йорк пристигна писмо. Литературният агент на високия мъж съобщаваше, че издателство „Рандъм Хаус“ предлага 12 000 долара аванс и абонаментната разпродажба е почти гарантирана. Съгласен ли е?

Съгласен беше.

Мъжът напусна работата си в бензиностанцията и двамата с момчето пресякоха границата.

2.

Лос Сапатос (в превод това означава „обувките“ и кой знае защо, мъжът тайничко харесваше името) беше малко селце, недалеч от океана. Туристи почти не се мяркаха. Нямаше нито свестен път, нито изглед към океана (за да види брега, човек трябваше да пропътува цели пет мили на запад), нито исторически забележителности. Освен това местната кръчма гъмжеше от хлебарки, а единствената курва беше петдесетгодишна бабичка.

Откакто напуснаха Щатите, в живота им се възцари едва ли не свръхестествен покой. В небето рядко прелитаха самолети, по шосетата не им искаха пътна такса и в радиус от сто мили никой нямаше моторна косачка (пък и за какво ли). Имаха радио, но дори и то пръскаше само безсмислена шумотевица; всички новини се излъчваха на испански, който момчето почваше да разбира, но за мъжа този език си оставаше — и щеше да си остане — загадъчен брътвеж. Музикалният избор като че се ограничаваше само в рамките на операта. Нощем понякога хващаха от Монтьрей естрадна музика, изпълнена с трескави коментари от Уулфман Джак, но предаването ту се засилваше, ту заглъхваше напълно. Единственият двигател, който можеха да чуят в околностите, бе вехтият немощен мотокултиватор на някакъв местен фермер. Когато вятърът сменяше посоката, астматичното гърлено бучене долиташе до ушите им глухо, като стон на непокаяна душа. Вода си набавяха от кладенеца, на ръка.

Веднъж-дваж месечно (не винаги заедно) ходеха на литургия в малката селска църквичка. Не схващаха нищичко от церемонията, но въпреки това я посещаваха. В задушливата жега мъжът понякога откриваше, че е задрямал сред познатите отмерени ритми и гласовете, които им придаваха смисъл. В един неделен ден момчето се появи на паянтовата задна веранда, където мъжът се бе захванал да пише нов роман, и колебливо съобщи, че е помолило свещеника да го приеме в църквата. Мъжът кимна и го попита дали вече се справя с испанския колкото да разбере напътствията. Момчето отвърна, че не вярва да има проблеми.

Всяка седмица мъжът изминаваше четиридесет мили, за да получи портландския вестник — неизменно остарял с десетина дни, а

понякога и пожълтял от кучешка урина. Две седмици след като момчето бе споделило намеренията си, той откри голяма статия за Сейлъм'с Лот и още едно градче — Момсън в щата Върмонт. В статията се споменаваше и името на високия мъж.

Остави вестника на видно място, без особено да се надява, че момчето ще го прочете. Статията го безпокоеше по ред причини. Изглежда, в Сейлъм'с Лот нещата още не бяха приключили.

На другия ден момчето дойде при него с вестника в ръка — беше го съгнало тъй, че да се вижда заглавието: „Град-призрак в Мейн?“

— Страх ме е — каза то.

— И мене — отвърна високият мъж.

3.

ГРАД-ПРИЗРАК В МЕЙН?

от Джон Люис
литературен редактор на „Прес-Хералд“

Джирусълъм'с Лот — Джирусълъм'с Лот е малко градче на изток от Къмбърланд и на двадесет мили северно от Портланд. Не е първият град в американската история, който просто губи жизнени сили и умира, навярно няма да е и последният, но несъмнено е един от най-странните. Градовете-призраци са познато явление в югозападните щати, където общините изниквали като гъби около богатите залежи на злато и сребро, а след изчерпването на жилите чезнали почти също тъй бързо, изоставяйки опустелите магазини, хотели и кръчми да гният унило сред пустинното безмълвие.

В Нова Англия загадъчното опустяване на Джирусълъм'с Лот или Сейлъм'с Лот, както го наричат местните жители като че няма друг аналог освен градчето Момсън в щата Върмонт. През лятото на 1923 година Момсън очевидно е загубил жизнени сили и престанал да

съществува, а заедно с него изчезнали и всичките му 312 жители. Къщите и няколко делови сгради в центъра на градчето са се съхранили и до днес, но остават необитаеми от онова далечно лято преди петдесет и две години. На места мебелировката е изнесена, но в повечето къщи всичко си е на място, сякаш наред забързаното ежедневие някакъв мощен вихър е отнесъл всички хора. В една от сградите масата била подредена с всичко необходимо за вечеря, включително и вазичка с отдавна повехнали цветя. На друго място завивките в спалните на горния етаж били спретнато подгънати, сякаш чакали обитателите да си легнат. Върху тезгяха на местната бакалница бил намерен топ прогнило памучно платно, а на касата била набрана цена долар и двайсет и два цента. В чекмеджето детективите открили недокоснати 50 долара в брой.

Жителите на околните области обичат да забавляват туристите с тази история и намекват, че из градчето бродят призраци — затова е останало необитаемо, твърдят те. Повероятна причина изглежда фактът, че Момсън се намира в едно от най-затънтените кътчета на щата, далеч от всички главни пътища. Там няма нищо изключително, което да не се повтаря в стотици други градчета — освен, разбира се, загадката на внезапното му опустяване, напомняща мистерията на кораба „Мери Селист“.

Почти същото може да се каже и за Джирусълъм'с Лот.

При преброяването през 1970 година в Сейлъм'с Лот са записани 1319 жители — населението е нараснало точно с 67 души за десетте години след предишното преброяване. Градчето, наричано от предишните си обитатели просто Лот, е просторно и приятно, но рядко би могло да се похвали с някакво по-значително събитие. Старите кореняци, които редовно се събирали в парка или около печката в селскостопанския магазин на Кросън, имали само една съществена тема за разговор — пожарът през петдесет и първа година, когато небрежно захвърлена

клечка кибрит предизвикала едно от най-големите горски опустошения в цялата история на щата.

Сейлъм'с Лот навярно би бил подходящ избор за пенсионер, желаещ да изживее спокойни старини в провинциално градче, където всички си гледат работата и най-голямото седмично събитие е изложбата на домашно печиво в Дамския клуб. Демографски погледнато, преброяването през 1970 година разкрива обща картина, добре позната както за специалистите по социология на селскостопанските райони, така и за кореняците от всяко малко градче на щата: предимно застаряващо население, неколцина бедняци, множество младежи, които напускат областта с дипломи под мишница и вече никога не се завръщат.

Но преди малко повече от година в Джирусълъм'с Лот взело да става нещо необичайно. Хората започнали да изчезват. Естествено, по-голямата част не са изчезнали в буквалния смисъл на думата. Бившият полицай на Лот, Паркинс Джилеспи, живее при сестра си в Китъри. Чарлс Джеймс, собственик на бензиностанцията срещу дрогерията, сега е управител на авторемонтна работилница в съседния Къмбърланд. Полин Дикенс се е преселила в Лос Анджелис, а Рода Кърлис работи към мисията „Сейнт Метю“ в Портланд. Списъкът на „неизчезналите“ може да продължава още и още.

След откриването на тези хора обаче най-смуцаващо е единодушното им нежелание — или неспособност — да разговарят за Джирусълъм'с Лот и тамошните събития, ако изобщо е имало някакви събития. Паркинс Джилеспи само изгледа пишещия тези редове, запали си цигара и каза: „Просто реших да напусна.“ Чарлс Джеймс твърди, че бил принуден да си тръгне, тъй като работата му западнала заедно с градчето. Полин Дикенс, дългогодишна сервитьорка в кафе „Ексълът“ изобщо не отговори на писменото ни запитване. А мис Кърлис категорично отказва да разговаря за Сейлъм'с Лот.

Някои изчезвания могат да се обяснят чрез правдоподобни догадки и малко усърдие в проучването. Местният агент по продажба на недвижими имоти Лоурънс Крокет, изчезнал заедно със съпругата и дъщеря си, е изоставил значителен брой съмнителни делови начинания, включително спекулативна сделка с голям терен в Портланд, където сега се изгражда пешеходна зона и търговски център. Сред напусналите срещаме Ройс Макдугъл и съпругата му, които преди няколко месеца са погребали невръстния си син, тъй че не е имало какво да ги задържа в градчето. Може би са заминали, накъдето им видят очите. Към същата категория спадат и други личности. Според началника на щатската полиция Питър Макфий, „Завели сме дела за издирване на доста народ от Джирусълъм’с Лот, но това далеч не е единственото градче в Мейн, където изчезват хора. Например Ройс Макдугъл е напуснал, без да си изплати дълговете към банката и две кредитни компании... според мен той просто е бил развейпрах и по някое време му е хрумвало да си вдигне багажа. Сега ли ще е, догодина ли, но в един прекрасен ден ще извади от портфейла си някоя стара кредитна карта и кредиторите ще го спипат за яката. В Америка изчезванията са нормално явление, досущ като вишневия пай. Днешното общество се крепи на автомобила. Минат ли две-три години, хората си събират партакешите и се преселват. Понякога забравят да оставят нов адрес. Особено безделниците.“

Ала въпреки безспорно трезвото и практично изказване на капитан Макфий, в Джирусълъм’с Лот все още има редица неизяснени въпроси. Заедно със съпругата и сина си е изчезнал Хенри Петри, а като служител на застрахователната компания „Пруденшъл“ той едва ли може да бъде причислен към безделниците. В кръга на липсващите срещаме местния гробар, местната библиотекарка и градската козметичка. Дължината на списъка вдъхва тревога.

Из околните градчета вече активно се развихря клюкарската кампания, която полага началото на една бъдеща легенда. От време на време се появяват съобщения за разноцветни светлини, висящи над далекопровода на щатската електрокомпания, който пресича града, тъй че никой не би ви се изсмял, ако подхвърлите, че жителите на Лот са били отвлечени от летящи чинии. Мълвата е споменавала и за съществуването на „нечестиво сборище“, където млади хора организирали черна литургия и може би с това са навлекли Божия гняв върху градчето, носещо името на най-святото място на Светата земя. Други, не тъй мистично настроени коментатори, си припомнят за младежите, „изчезнали“ преди около три години в района на Хюстън, щата Тексас, и открити по-късно в зловещи масови гробове.

След като посетихме Сейлъм'с Лот, подобни твърдения вече не ни се струват само плод на развинута фантазия. В градчето не работи нито едно заведение. Най-дълго е издържало смесеното магазинче-аптека на Спенсър, което окончателно затворило врати през януари. Селскостопанският магазин на Кросън, универмагът, мебелният магазин на Барлоу и Стрейкър, кафе „Ексълънт“ и дори общинската управа — навсякъде вратите са заковани с дъски. Новата прогимназия пустее, както и обединената гимназия, построена през 1967 година, за да приеме младежите от още две съседни градчета. Училищната мебелировка и учебниците са пренесени временно в Къмбърланд, очаквайки съдбата им да бъде решена чрез гласуване в останалите населени места на учебния район, но едва ли има изгледи в началото на есента класните стаи да се запълнят с деца от Сейлъм'с Лот. Няма деца; само изоставени магазини и заведения, занемарени къщи, буренявали дворове, опустели улици и пътища.

Щатската полиция би желала да открие или поне да узнае нещичко за още доста хора, сред които можем да изброим Джон Грогинс, пастор на Методистката църква в

Джирусълъм'с Лот; отец Доналд Калахан, енорийски свещеник на църквата „Сейнт Ендрю“; Мейбъл Уъртг, изтъкната участничка в църковните и обществени дела на Сейлъм'с Лот; семейство Лестър и Хариет Дърхам, местни жители, работили и двамата в текстилната фабрика; Ева Милър, собственичка на местния пансион...

4.

Два месеца след отпечатването на статията момчето бе прието в църквата. То направи първата си изповед — и изповяда всичко.

5.

Селският свещеник беше беловлас старец с лице, прорязано от дълбоки бръчки. Между мургавите му, обветрени скули блестяха удивително жизнерадостни и бодри очи. Сини, типично ирландски. Когато високият мъж пристигна в дома му, старецът седеше на верандата и пиеше чай. До него стоеше някакъв непознат, облечен в градски костюм. Косата му беше сресана на път по средата и лъщеше от брилянтин, тъй че високият мъж неволно си помисли за фотографии от края на миналия век.

— Аз съм Хесус де ла реј Муньос — сдържано изрече непознатият. — Отец Гракон не разбира английски, затова ме помоли да превеждам. Той оказа на семейството ми голяма услуга, за която не бива да споменавам подробности. Устните ми ще са също тъй запечатани и по въпроса, който е пожелал да обсъдим. Имате ли нещо против?

— Не.

Мъжът подаде ръка на Муньос, после на Гракон. Свещеникът каза нещо на испански и се усмихна. Бяха му останали само пет зъба, но усмивката бе дружеска и лъчезарна.

— Той пита ще желаете ли чаша чай. Зелен чай. Много освежава.

— С удоволствие.

След като си размениха още малко любезности, свещеникът каза:

— Момчето не ви е син.

— Не е.

— Странни неща изповяда. Право да си кажа откакто станах свещеник, не съм чувал по-странна изповед.

— Това не ме учудва.

— То плака — каза отец Гракон, отпивайки от чая. Плака дълбоко и страшно. Риданията идеха от дъното на душата му. Да ви изкажа ли съмненията, които посели в сърцето ми тая изповед?

— Не — равнодушно изрече високият мъж. — Няма защо. Момчето казва истината.

Още преди Муньос да преведе, Гракон кимна и лицето му стана сериозно. Той стисна с колене сплетените си длани, приведе се напред и дълго говори. Муньос слушаше съсредоточено, пропъждайки усърдно всякакви чувства от безизразното си лице. Когато свещеникът замълча, Муньос преведе:

— Той казва, че по света има безчет странни неща. Преди четирийсет години един селянин от Ел Гранионес му донесъл гущер, който пищял като жена. Случило му се да види и човек с белези там, където са раните на Спасителя, и на Разпети петък по дланите и нозете на този човек се стичала кръв. Казва, че станалото е ужасно, че е мрачно дело. Много е сериозно за вас и момчето. Особено за момчето. Страданието го разяжда. Казва...

Гракон се намеси с няколко кратки думи.

— Той пита дали разбирате какво сте сторили в онзи Нов Йерусалим.

— Джирусълъм'с Лот — поправи го високият мъж. Да, разбирам.

Гракон изрече още нещо.

— Пита как смятате да се борите.

Високият мъж поклати глава бавно, много бавно.

— Не знам.

Още няколко думи на Гракон.

— Той казва, че ще се моли за вас.

6.

Една седмица по-късно мъжът се събуди от кошмарите облян в пот и повика момчето по име.

— Връщам се — каза той.

Въпреки тена, момчето пребледня.

— Ще можеш ли да дойдеш с мен? — запита мъжът.

— Обичаш ли ме?

— Да. Господи, да.

Момчето зариди и високият мъж го прегърна.

7.

Все още не можеше да заспи. Из сенките се спотайваха лица, връхлитаха към него, замъглени като от снежни вихрушки и когато вятърът заблъска по покрива с клоните на надвисналото дърво, човекът подскочи.

Джирусълъм'с Лот.

Той затвори очи, закри ги с лакът и потокът на спомените се отприщи. Сякаш пак виждаше стъкленото преспание — от ония, в които се надига миниатюрна виелица, когато ги разтръскаш.

Сейлъм'с Лот...

ПЪРВА ЧАСТ

МАРСТЪНОВИЯТ ДОМ

Нито един жив организъм не би могъл да съществува дълго в условията на абсолютна реалност и при това да запази разсъдъка си; някои учени допускат, че дори чучулигите и скакалците сънуват. Къщата на хълма не бе запазила разсъдъка си. Тя се издигаше самотна, опряна на възвишенията, и зад стените ѝ се таеше мрак; бе стояла така осемдесет години и би могла да стои още толкова. Отвътре стените бяха все тъй прави и гладки, тухлите си стояха на място, дюшемето бе здраво, а вратите — благоприлично затворени; глуха тишина тегнеше над гредите и камъните на този дом и онова, което обикаляше из него, крачеше в самота.

Шърли Джаксън
„Призрак в къщата на
хълма“

ПЪРВА ГЛАВА

БЕН (I)

1.

Когато отмина Портланд и продължи по отклонението на север, Бен Миърс усети как в стомаха му започват да се надигат тръпките на приятна възбуда. Беше 5 септември 1975 година и наоколо с опиянение се развихряха последните пориви на лятото. Дърветата бяха натегнали от зеленина, над тях се издигаше високият, нежносин небосвод, а малко след фолмаут Бен зърна две хлапета да крачат по пътеката край шосето, праметнали въдиците си на рамо като карабини.

Той свърна в локалното платно, намали до минималната разрешена скорост и подири с поглед нещо, което би разбудило спомените. Не го откри веднага и мислено се подкани да бъде готов за почти гарантираното разочарование. По онова време си бил едва седемгодишен. Много вода е изтекла, двайсет и четири години са това. Местата се променят като хората.

В ония далечни дни още не съществуваха четирите платна на шосе 295. Ако някой искаше да стигне от Лот до Портланд, трябваше да мине през фолмаут по местен път 12 и после да свие по номер 1. Да, много време бе минало.

Престани с тия тъпотии.

Но не бе лесно да престане. Никак не бе лесно, когато...

Внезапно по съседното платно с рев го задмина огромен мотоциклет с щръкнали ръкохватки, яхнат от момчурляк по тениска, зад който седеше момиче с тънко червено яке и грамадни огледални очила. Засякоха го прибързано; преди да прецени, че няма опасност, той вече бе настъпил спирачката и натискаше клаксона с две ръце. Мотоциклетът се стрелна по-нататък, бълвайки от ауспуха синкав пушек, а момичето размаха назад среден пръст.

Докато потегляше отново, той се пребори с желанието да запали цигара. Мотоциклетът вече почти бе изчезнал от поглед и

продължаваше да се отдалечава. Хлапетии. Проклети хлапетии. Спомените се мъчеха да нахлуят в главата му — други, по-пресни спомени. Той ги отпъди. От две години не бе възсядал мотоциклет. И никога нямаше да го стори.

С крайчеца на околото си зърна отляво нещо червено и когато погледна нататък, в гърдите му припламна радост от срещата с нещо познато. Далече отвъд полегатото нагорнище, засадено с детелина и тимотейка, се извисяваше голям червен хамбар с белосана куличка — дори от това разстояние се виждаше как блести ветропоказателят над нея. Изглеждаше съвършено непроменен. Дали пък нещата нямаше да потръгнат в крайна сметка? Сетне сградата изчезна зад дърветата.

Отклонението навлезе в околностите на Къмбърланд и гледката взе да става все по-позната. Мина по моста над Роял ривър, където като деца ловяха костури и дребни щуки. За миг между дърветата се мярнаха потрепващите къщурки на Къмбърланд Вилидж. В далечината стърчеше къмбърландската водна кула с изписания по стените ѝ тлъст лозунг: „Нека озеленим Мейн.“ Леля Синди вечно се шегуваше, че някой трябва да добави отдолу: „донесете пари“.

Възбудата ставаше все по-силна и той увеличи скоростта, като се взираше напред, очаквайки да види указателя. И наистина, пет мили по-нататък от далечината изплува искрящото зелено табло, затрептяло в горещия въздух.

МЕСТЕН ПЪТ 12 — Джирусълъм'с Лот
ОКРЪГ КЪМБЪРЛАНД

Мрачното настроение го налегна изведнъж и радостта изгасна като жарава под влажен пясък. Бе свикнал с тия пристъпи откакто (името на Миранда се помъчи да изплува в съзнанието му и той го отблъсна към забравата) настанаха лошите времена; знаеше как да ги предотвратява, но този път скръбта бе връхлетяла с поразителна, свирепа мощ.

Какво се мъчеше да постигне с това завръщане към градчето, където бе изживял четири години от детството си, защо опитваше да си възвърне нещо безвъзвратно загубено? Каква ли магия очакваше да преоткрие по пътищата, където бе крачил като малко момче и където днес навярно всичко беше асфалтирано, оправено, изсечено и осеяно от туристите с боклуци и празни бирени кутии? Нямаше вече магия, ни черна, ни бяла. Всичко бе отлетяло по вятъра в оная нощ, когато

мотоциклетът престана да се подчинява и жълтият камион отсреща растеше, растеше, а писъкът на жена му Миранда рязко секна завинаги, когато...

Разклонът се появи отдясно и за миг той се поколеба дали да не го отмине, да продължи към Чембърлейн или Люистън, да обядва там, сетне да завие и да поеме обратно. Но накъде? Към дома? Смешки. Ако някога бе имал дом, той се намирал тук. Макар и само за четири години, домът си оставаше негов.

Той натисна клаксона, намали скоростта и отклони Ситроена по рампата. На билото, където бе касата за пътна такса и рампата извеждаше към местен път 12 (по-близо до града той се превръщаше в Джойнтнър Авеню), Бен вдигна очи към хоризонта. Онова, което видя, го накара да натисне спирачката с все сила. Ситроенът закова на място, двигателят се задави и млъкна.

Дърветата, предимно борове и смърчове, пълзяха нагоре по полегатите източни възвишения и се сливаха в плътна стена нейде накрай света. Градчето не се виждаше. Само дърветата... и в далечината, сред извисените им корони, на фона на небето стърчеше островърхият двукрилен покрив на Марстъновия дом.

Бен гледаше като омагьосан. Противоречиви чувства се изписваха по лицето му и тутакси чезнеха като картинки в калейдоскоп.

— Още е там — прошепна на глас. — Боже мой.

Сведе очи към ръцете си. Бяха настръхнали.

2.

Нарочно бе заобиколил градчето, за да пресече Къмбърланд и после да навлезе в Сейлъм'с Лот откъм западната страна, по Бърнс Роуд. С изненада откри колко малко са се променили тия места. Няколко непознати къщи, две нови каменни кариери и досами края на града — някаква кръчма със скучното име „При Дел“. Повечето широколистни горички бяха изсечени. Но вехтият тенекиен указател все още сочеше пътя към сметището, а и самият черен път си беше все тъй осеян с ями и бабунки; хълмът Скулярд Хил надничаше в просеката на югоизток, по която се нижеха стълбовете на главния

щатски далекопровод, фермата на Грифън също не бе мръднала, само дето си имаше по-голям хамбар. Бен се запита дали там още сами си бутилират млякото за продажба. Някога върху етикета имаше усмихната крава, а над нея надпис: „Слънчево мляко от фермата на Грифън!“ Усмихна се. Сума ти слънчево мляко бе изпил заедно с царевичните пръчици в дома на леля Синди.

Зави надясно по Брукс Роуд, отмина портата от ковано желязо и ниската каменна стена около гробището Хармони Хил, после се спусна по стръмното надолнище и пое по отсрещния склон — склона, известен под името Марстънов хълм.

Най-горе дърветата се отдръпваха от пътя. Отдясно се виждаше центърът на града — така го бе зърнал и първия път. Отляво бе Марстъновият дом. Бен отби и слезе от колата.

Домът беше все същият. Ни най-малка разлика. Сякаш не бе минал и ден.

Избуялите из двора плевели и храсталаци закриваха старите напукани плочи на пътеката към верандата. В тревата пееха щурци, над тях скакалците описваха из въздуха хаотични параболи.

Фасадата на дома гледаше към града. Беше грамадна, порутена и крива, небрежно закованите прозорци ѝ придаваха онзи зловещ вид, който след време придобиват всички необитаеми стари къщи. Боята отдавна се бе олющила и всички стени изглеждаха еднакво сиви.

Бури и ветрове бяха съборили доста керемиди, откъм запад покривът бе хлътнал под товара на някогашен снеговалеж и крайт му стърчеше като уродлива гърбица. Върху дясната колона на входа висеше обрелена табела „Влизането забранено“.

Обзе го непреодолимо желание да закрачи по буренясалата пътека покрай щурците, които да подскачат около обувките му, да се изкачи на верандата и през цепките между хлабавите дъски да надникне във вестибюла или някоя от стаите. Може би и да провери предната врата. Ако се окаже отключена — да влезе.

Преглътна и се втрени в къщата като хипнотизиран. Тя отвърна на погледа му с идиотско безразличие.

Тръгваш по коридора, вдъхваш мириса на влажна мазилка и прогнили тапети, а из дупките в стените шумолят мишки. Сигурно са останали още купища вехтории и можеш да вземеш нещичко, например преспапие и да го пъхнеш в джоба. После, към края на

коридора, вместо да влезеш в кухнята, можеш да свърнеш наляво и да се изкачиш по стълбите, а под краката ти ще скърца мазилката, която с години се е ронила от тавана. Стъпалата са четиринайсет, точно четиринайсет. Но най-горното е малко, несъразмерно ниско, сякаш са го прибавили, за да избягнат фаталното число. След стълбата се озоваваш на площадка и гледаш по коридора към затворената врата в дъното. Крачиш срещу нея, виждаш я като на кино как расте, става все по-голяма, вече можеш да протегнеш ръка и да хванеш потъмнялата сребърна дръжка...

Обърна гръб на къщата и дъхът излетя от гърлото му със сухо, сламено свистене. Не сега. По-късно, може би, но не сега. За момента му стигаше да знае, че всичко е още тук. Бе го дочакало. Подпря се с длани върху предния капак на колата и огледа града. Там можеше да открие кой се занимава с Марстъновия дом и евентуално да го наеме. От кухнята би излязъл сносен работен кабинет, а приемната щеше да пригоди за спалня. Но в никакъв случай нямаше да се качва горе.

Освен, ако му се наложеше.

Седна в колата, включи двигателя и подкара надолу към Джирусълъм'с Лот.

ВТОРА ГЛАВА

СЮЗЪН (I)

1.

Както си седеше на пейката в парка, той усети, че девойката го наблюдава. Беше много красива, с копринен шал върху пшенично русата коса. В момента четеше книга, но на пейката до нея имаше скицник и въгленов молив. Бе 16 септември, първият училищен ден, и в парка като по чудо нямаше и помен от най-пакостливите обществени елементи. Оставаха само майки с невръстни дечица, неколцина старци край паметника на загиналите във войната, и тази девойка под шарената сянка на престарелия бряст.

Тя срещна погледа му. По лицето ѝ се изписа изненада. Сведе очи към книгата; пак го погледна и понечи да стане; едва не се отказа в последния момент; стана; отново седна.

Бен се изправи и тръгна към нея, също с книга в ръка — евтино каубойско романче.

— Здравейте — любезно изрече той. — Познаваме ли се?

— Не — каза тя. — Тоест... вие сте Бенджамън Миърс, нали така?

— Съвършено вярно — отвърна той и въпросително вдигна вежди.

Тя се разсмя нервно; не посмя да го погледне в очите, само за кратък миг се опита да разгадае изражението му. Очевидно нямаше навика да разговаря с непознати в парка.

— Мислех, че ми се привижда.

Тя повдигна книгата от скута си. Пред погледа на Бен се мярна печатът, ударен отстрани върху ръбчетата на страниците — „Общинска библиотека на Джирусълъм'с Лот“. Беше вторият му роман, „Въздушен танц“. Момието посочи задната корица с негова снимка отпреди четири години. Лицето изглеждаше хлапашко и ужасно сериозно, с очи като черни диаманти.

— От такива незначителни случайности са се зараждали цели династии — каза той и макар че го бе подхвърлил на шега, изречението увисна между тях като уж небрежно изречено пророчество.

Нейде зад гърба му едва проходили дечица въодушевено щъпукаха из плиткото басейнче, а някаква майка се караше на Роди да не люлее сестричката си толкова високо. Това не пречеше на сестричката да излита с развяна рокличка все по-нагоре, право към небето. Години по-късно щеше да си спомня този миг като че нечия ръка бе отрязала специално за него тъничък резен от тортата на времето. Ако между двама души не припламне нещичко, подобен миг просто потъва из вехтошарските складове на паметта.

Сетне тя се разсмя и му подаде книгата.

— Ще ми дадете ли автограф?

— Върху библиотечна книга?

— Ще им купя друга за подмяна.

Той извади от джоба на пуловера автоматичен молив, отвори книгата на титулната страница и запита:

— Как се казвате?

— Сюзън Нортън.

Бързо, без да мисли, Бен написа: „На Сюзън Нортън, най-красивото момиче в парка. С обич и уважение, Бен Миърс“. Най-отдолу отривисто добави датата.

— Сега ще трябва да я откраднете — каза той, докато връщаше книгата. — Уви, „Въздушен танц“ отдавна е разпродадена.

— Ще я потърся от някой букинист в Ню Йорк. — Тя се поколеба и този път си позволи да го погледне в очите. — Книгата е страхотна.

— Благодаря. Колкото пъти я взема да хвърля едно око, все се чудя как изобщо стигна до печат.

— Често ли я взимате?

— Честичко, обаче се мъча да отвикна.

Тя се усмихна широко, после двамата се разсмяха и всичко стана по-естествено. След време той щеше да размишлява колко лесно, колко гладко са се развили нещата. И мисълта щеше да го тревожи. Тя пораждаше друга представа за съдбата — не сляпа, а с великолепно зрение (0,00 диоптра), и при това твърдо решена да смели

безпомощните простосмъртни под мелничарските камъни на вселената, за да омеси от тях някакъв непостижимо загадъчен хляб.

— Чела съм и „Дъщерята на Конуей“. Много ми хареса. Сигурно са ви проглушили ушите с такива приказки.

— Чувам ги поразително рядко — призна си той. Миранда също харесваше „Дъщерята на Конуей“, но повечето му приятели по кафенетата предпочитаха да се въздържат от коментари, а критиците почти единодушно оплюха романа. Е, това е то критиката. Не ти признават сюжета, а пък останалото си е чист онанизъм.

— Е, на мен ми харесва.

— Четохте ли последната книга?

— Коя, „Продължавай, каза Били“ ли? Още не съм. Мис Кугън от дрогерията разправя, че била доста неприлична.

— По дяволите, книгата е едва ли не пуританска — възрази той. — Езикът е грубоват, но щом пишеш за неуки селски момчета, не можеш да... слушайте, може ли да ви почерпя един сладолед или нещо подобно? Тъкмо ми се е приял сладолед.

Тя отново се вгледа изпитателно в очите му. После се усмихна от сърце.

— Дадено. Идвам с удоволствие. При Спенсър сладоледът е великолепен.

Така започна всичко.

2.

— Онова там мис Кугън ли е?

Бен зададе въпроса шепнешком. Гледаше към една висока, суховата жена с червена найлонова наметка върху бялата престилка. Косата ѝ беше боядисана в синьо и грижливо навита на ситни стъпаловидни къдрици.

— Тя е. Всяка седмица в четвъртък вечер се запътва към библиотеката с количка за пазаруване. Поръчва тонове книги и направо вбесява мис Старчър.

Двамата седяха на червени кожени табуретки до автомата за сода. Той пиеше шоколадов сироп, тя — ягодов. Спенсър обслужваше и местната автогара, тъй че от местата си двамата можеха да надникнат

през старомодното сводесто гише към чакалнята, където самотен младеж в синя униформа на военен пилот седеше унило с куфарче между краката.

— Накъдето и да отива, май не му се ще да стигне там, нали? — подхвърли момичето, като видя накъде гледа Бен.

— Свършва му отпуската, предполагам.

Сега ще ме пита дали съм бил в армията, помисли той. Но чу съвсем друго:

— Някой ден и аз ще хвана автобуса в десет и трийсет. Сбогом, Сейлъм'с Лот. Сигурно няма да изглеждам по-весела от онова момче.

— Закъде?

— За Ню Йорк навярно. Да разбере дали мога все пак сама да се оправям в тоя живот.

— Какво не ти харесва тук?

— В Лот ли? Обичам го. Само че нашите, нали разбираш. Все ще ги усещам как ми надничат през рамото. Много тъпо. Пък и Лот всъщност не предлага кой знае какви шансове за амбициозни млади госпожици.

Тя сви рамене и приведе глава да смукне от сламката. Шията ѝ беше дълга, с изящни мускули под летния загар. През пъстрата щампована рокличка личеше, че има хубава фигура.

— Каква работа ще търсиш?

Тя отново сви рамене.

— Имам диплома от Бостънския университет... право да си кажа, едва ли струва колкото хартията, на която е отпечатана. Първа специалност изкуствоведение, втора — английски. Стандартната комбинация. Безспорен претендент за категорията „образован идиот“. Не ме бива даже един кабинет да обзаведа. Някои от съученичките ми в гимназията вече са си уредили топлинки секретарски местенца. Аз лично не можах да стигна по-горе от машинописа.

— И какво ти остава?

— О..., може би някое издателство — неопределено отвърна тя. — Списание... или рекламна агенция, да речем. Все ще им трябва човек, който може да рисува по поръчка. Аз мога. Имам цяла папка с рисунки.

— А предложения имаш ли? — съдържано се осведоми той.

— Не... не. Но...

— Не бива да тръгваш за Ню Йорк без предложения — каза Бен.
— Повярвай ми. Ще ти се изпокъсат обувките от обикаляне.

Тя се усмихна смутено.

— Е, ти сигурно най-добре знаеш.

— Пласирала ли си някоя картина по тия места?

— О, да. — Изведнъж тя се разсмя. — Най-голямата ми сделка до днес е със „Синекс корпорейшън“. Откриха в Портланд новото кино с три салона и купиха наведнъж дванайсет картини за фойето. Дадох ми седемстотин долара. Веднага си изплатих колата.

— В Ню Йорк би трябвало да наемеш хотелска стая за около седмица — каза той — и да заблъскаш с папката по вратите на всяка срещнатата редакция и издателска къща. Уреди си срещите шест месеца предварително, та редакторите и служителите да нямат никакви ангажименти за часа. И, за Бога, недей просто да залагаш на големия град.

— Ами ти? — запита тя, като остави сламката и загреба лъжичка сладолед. — Какво правиш в цветущата община Джирюзълъм'с Лот, щата Мейн, население триста души?

Той вдигна рамене.

— Мъча се да напиша роман.

Тя моментално пламна от възбуда.

— В Лот? За какво се разказва? Защо тук? Ти да не би...

Той я изгледа сериозно.

— Ще се окапеш.

— Ще се...? Ох, вярно. Извинявай. — Тя избърса със салфетка столчето на чашата. — Слушай, няхах намерение да ти се бъркам. По принцип не съм бърбива.

— Няма защо да се извиняваш — каза той. — Всички писатели обичат да говорят за книгите си. Нощем в леглото понякога си представям как сам си правя интервю за „Плейбой“. Има да чакам. Там представят писатели само ако студентите си падат по тях.

Младият пилот бе станал от пейката. Край тротоара отвън изпъшкаха въздушните спирачки на автобуса.

— Като хлапе живях четири години в Сейлъм'с Лот. Горел, на Бърнс Роуд.

— Бърнс Роуд ли? Сега там няма нищо освен Блатата и едно малко гробище. Наричат го Хармони Хил.

— Живеех при леля Синди. Синтия Стуънс. Нали разбираш, татко почина, а пък мама имаше... е, нещо като нервна криза. Тъй че ме прати при леля Синди, докато си стъпи на краката. Около месец след големия пожар леля Синди ме качи в автобуса и се прибрах в Лонг Айлънд при мама. — Той погледна отражението си в огледалото зад автомата за сода. — Плаках в автобуса след раздялата с мама, плаках и когато отпътувах от леля Синди и Джирусълъм'с Лот.

— Родена съм в годината на пожара — каза Сюзън. Проспала съм най-голямото събитие в историята на града, мътните да го вземат.

Бен се разсмя.

— Значи си с около седем години по-възрастна, отколкото ми изглеждаше в парка.

— Наистина ли? — Изглеждаше поласкана. — Благодаря... ако не се шегуващ. Къщата на леля ти сигурно е изгоряла.

— Да — каза той. — Онази нощ е един от най-ясните ми спомени. Няколко души с пръскачки на гръб почукаха на вратата и казаха, че трябва да се махаме. Беше много вълнуващо. Леля Синди се щуреше насам-натам, сбиреше покъщнина и я товареше в стария си хъдсън. Господи, каква нощ.

— Беше ли застрахована?

— Не, но живеехме под наем, пък и успяхме да натоварим в колата почти всичко ценно, освен телевизора. Как ли не се мъчихме, обаче така и не го мръднахме от пода. Беше марка „Видео Кинг“, с осемнайсет сантиметра екран и увеличително стъкло. Жива мъка за очите. Не беше кой знае каква загуба, и без това хвацахме само един канал — кънтри музика, земеделски вести и Кити клоунът.

— А сега се връщаш да пишеш книга — учудено промълви тя.

Бен не отговори веднага. Отсреща мис Кугън отваряше кашончета цигари и подреждаше пакетите по рафтовете зад касата. Аптекарят мистър Лабри лениво се туткаше зад високия тезгях като заскрежен призрак. Униформеният хлапак стоеше край вратата на автобуса и чакаше шофьорът да се върне от тоалетната.

— Да — каза Бен. Изви глава и за пръв път я погледна право в лицето. Беше много красива, с искрени сини очи и високо, гладко, загоряло чело. — Тук ли е минало детството ти? — запита той.

— Да.

Той кимна.

— Тогава разбираш. Бил съм хлапе в Сейлъм'с Лот и за мен в този град още витаят духове. Когато се връщах насам, едва не отминах разклона, защото се боях, че няма да е същото.

— Тук нищо не се променя — каза тя. — Почти нищо.

— С децата на Гарднър често играехме на война из Блатата. Бяхме пирати край вировете на Роял Ривър. В парка играехме на криеница и бой за знамето. След като напуснах леля Синди, двамата с мама доста обикаляхме и на места никак не беше сладко. Тя се самоуби когато бях на четиринайсет, но вълшебството се бе оронило от душата ми много преди това. И ако оставаше нещичко, то бе тук. Още е тук. Градът не се е променил кой знае колко. Погледнеш ли Джойнтнър Авеню, то е като да гледаш през късче тънък лед — късче ноемврийски лед от ръба на общинския водоем, само трябва да се отчупва внимателно — гледаш през него към детството си. Всичко е размито и мъгляво, на места съвсем се губи, но все още го има.

Той млъкна изумен. Бе произнесъл цяла реч.

— Говориш точно като в книгите си — благоговейно прошепна момичето.

Бен се разсмя.

— Не помня друг път да съм казвал нещо подобно. Поне на глас.

— Как живея, след като майка ти... след нейната смърт?

— Мотях се — отсече той. — Яж си сладоледа.

Тя послушно пое лъжичката.

— Не всичко е същото — каза Сюзън след малко. — Мистър Спенсър почина. Помниш ли го?

— Естествено. Всеки четвъртък вечер леля Синди идваше да пазарува в магазина на Кросън и ме пращаше тук за билково пиво. По онова време все още го варяха — истинско рочистърско билково пиво. Даваше ми кърпичка с петаче във възела.

— А по мое време струваше десет цента. Помниш ли какво повтаряше мистър Спенсър?

Бен се прегърби, изкриви пръсти като да страдаше от артрит и ъгълчето на устните му се сгърчи надолу.

— Пикочният мехур — изфъфли той. — Туй билково пиво ще ти съсипе мехура, момко.

Смехът ѝ звънна под бавно кръжащите перки на вентилатора над главите им. Мис Кугън ги изгледа подозрително.

— Безпогрешно. Само че на мен ми казваше девойче.

Двамата се спогледаха развеселени.

— Слушай, ходи ли ти се на кино тая вечер? — запита той.

— Много.

— Къде ще е най-близко?

Тя се изкиска.

— Чак в Портланд. „Синекс“, където фоайето е украсено с безсмъртните картини на Сюзън Нортън.

— Че как иначе? Какви филми харесваш?

— Да е нещо напрегнато и да се гонят с коли.

— Дадено. Помниш ли кино „Нордика“? То беше тук, в града.

— Помня, разбира се. Затвориха го през 1968. Като ученичка ходех там с двамата си обожатели. Ако се случеше слаб филм, замеряхме екрана с кутии от пуканки. — Тя се засмя. — Обикновено филмите не струваха.

— Навремето пускаха разни вехти сериали — каза той. — „Живата ракета“. „Завръщането на живата ракета“. „Буйният Калахан и хаитянският бог на смъртта“.

— Било е преди да се родя.

— Какво стана с киното?

— Сега там е кантората за недвижими имоти на Лари Крокет — обясни тя. — Мисля, че ги съсипа лятното кино в Къмбърланд. И телевизията.

Помълчаха, всеки унесен в мислите си. Часовникът на автогарата показваше 10:45. После изрекоха едновременно:

— Ами помниш ли...

Спогледаха се, избухнаха в смях и този път мис Кугън ги огледа поотделно. Даже мистър Лабри надигна глава.

Поговориха още четвърт час, докато накрая Сюзън неохотно каза, че трябва да тича за покупки, но да, ще е готова към седем и половина. Когато си тръгнаха в различни посоки, двамата еднакво учудено си мислеха колко леко, естествено, случайно се бяха преплели пътищата им.

Без да бърза, Бен закрачи обратно по Джойнтнър Авеню и на пресечката с Брок Стрийт спря, за да хвърли разсеян поглед нагоре към Марстъновия дом. Спомни си, че големият горски пожар през петдесет

и първа бе стигнал почти до двора на къщата, преди вятърът да смени посоката.

Може би трябваше да изгори, помисли той. Може би така щеше да е най-добре.

3.

Ноли Гардънър излезе от Общинската управа и седна стъпалата до Паркинс Джилеспи тъкмо навреме, за да види как Бен и Сюзън влизат заедно в магазинчето на Спенсър. Паркинс пушеше „Пал Мал“ и чистеше пожълтелите си нокти с джобно ножче.

— Тоя образ май бил писател, а? — запита Ноли.

— Тъхъ.

— Сюзън Нортън ли беше с него?

— Тъхъ.

— Става интересничко — каза Ноли и пъкна палци под войнишкия си колан. Върху гърдите му гордо проблесна звездата на помощник-шериф. Беше си я поръчал по пощата от едно детективно списание; общината не осигуряваше значки за доброволните помощници. Паркинс имаше звезда, но си я носеше в портфейла и Ноли все му се чудеше на акъла. Естествено, всички в Лот знаеха кой е полицаят, обаче традицията си е традиция, нали така? И отговорността си е отговорност. Щом станеш служител на закона, трябва да мислиш за тия неща. Ноли често мислеше за тях, макар че можеше да ги практикува само в свободното си време.

Ножчето на Паркинс се плъзна и срязва кожичката под нокътя на палеца му. Той тихо изруга.

— Мислиш ли, че наистина е писател, Парк?

— Ясна работа. Три книги има в библиотеката.

— Истински или измишльотини?

— ИЗМИШЛЬОТИНИ.

Паркинс прибра ножчето и въздъхна.

— На Флойд Тибитс хич няма да му допадне дето някакъв тип се разкарва с неговото момиче.

— Не са женени — каза Паркинс. — И тя е пълнолетна.

— На Флойд хич няма да му допадне.

— Не ми пука — каза Паркинс. — Ако му е толкова криво, нека си дриска в шапката или да я обърне наопаки.

Той изгаси цигарата върху стъпалото, извади кутийка от бонбони, сложи фасата вътре и прибра кутийката в джоба си.

— Къде живее тоя писател?

— В пансиона на Ева. — Паркинс огледа внимателно срязаната кожичка. — Онзи ден беше горе да оглежда Марстъновия дом. Странна физиономия имаше.

— Странна ли? Какво имаш предвид?

— Странна и толкоз. — Паркинс пак извади цигари. Слънцето приятно напичаше лицето му. — После отиде при Лари Крокет. Искаше да наеме къщата.

— Марстъновата къща?

— Тъхъ.

— Абе, тоя да не е смахнат?

— Кой го знае. — Паркинс прогони една муха от лявото си коляно и я погледна как отлита с бръмчене: в ясното утро. — Напоследък старият Лари Крокет си има доста работа. Разправят, че успял да продаде „Старото корито“. Още преди време, ама си траел.

— Какво, продал оная вехта автоматична пералня?

— Тъхъ.

— Че на кого му е притрябвала?

— Де да знам.

— Е, добре: — Ноли стана и оправи колана си. — Мисля да пообиколя града.

— Няма да е зле — каза Паркинс и запали цигара.

— Искаш ли да дойдеш?

— Не, мисля да поседя още малко.

— Окей. Пак ще намина.

Ноли слезе по стъпалата, като се питаше (не за пръв път) кога ли най-сетне Паркинс ще реши да се пенсионира, та той, Ноли, да поеме работата изцяло. Как, за Бога, може човек да воюва срещу престъпленията, като седи по цял ден пред Общинската управа?

Паркинс го изпроводи с поглед и усети, че му поелеква. Ноли беше свястно момче, но ужасно се натягаше. Извади джобното ножче, отвори го и пак се зае с ноктите си.

4.

Джирусълъм'с Лот бе влязъл в състава на федерацията през 1765 година (два века по-късно градчето отпразнува юбилея с фойерверки и карнавално шествие в парка; една бомбичка подпали костюма на малката Деби Фористър, облечена като индийска принцеса, а Паркинс Джилеспи трябваше да прибере на топло шестима младежи за буйство в нетрезво състояние), цели петдесет и пет години преди Мейн да бъде обявен за щат в резултат на Мисурийското споразумение.

Необичайното си име дължеше на една съвсем прозаична случка. Сред първите заселници в областта имало навъсен дългунест фермер на име Чарлс Белнап Танер. Той отглеждал свине и нарекъл най-голямата Йерусалим. Един ден както ги хранел, Йерусалим се измъкнала от кочината, избягала в близката гора и подивяла. Години наред след случката Танер пъдел децата от имота си, като се привеждал през стобора и грачел зловещо: „Да н'сте припарили до онзи ми ти Йерусалимски парцел у гората, че ви ойдоха и коремите, и червата!“ Предупреждението се запомнило, а заедно с него и името. Това не доказва кой знае какво, освен може би, че в Америка дори и една обикновена свиня има право да претендира за безсмъртие.

Главната улица, известна първоначално като Портландски пощенски път, получила през 1896 година името на Илайас Джойнтнър. Въпросният джентълмен, член на Долната камара в течение на шест години (повече не успял, защото починал от сифилис малко след като навършил петдесет и осем), беше що-годе най-приемливата знаменитост и гордост на Лот, ако не се броят свинята Йерусалим и Пърл Ан Бътс, която през 1907 избягала в Ню Йорк и се включила в трупата на Зигфелд.

Брок Стрийт пресичаше Джойнтнър Авеню под прав ъгъл и точно по средата, а самото градче беше почти кръгло (посплескано само откъм изток, където го ограничаваше лъкатушната Роял Ривър). На картата двете главни улици бяха съвсем като кръст в оптически мерник.

Северозападната четвъртинка на мерника се заемаше от Северен Джирусълъм, най-гористата част на града. Смятаха тия места за възвишения, макар че едва ли биха изглеждали особено високи за

когото и да било, освен за някой пришълец от равнините на Средния Запад. Морните изветрели хълмове, прорязани от стари дърварски пътища, слизаха полегато към града и на последното било стърчеше Марстъновият дом.

Североизточната четвъртинка беше предимно равна и открита, там се простираха ливади, засяти с люцерна и тимотейка. Пресичаше я Роял Ривър — стара река с широки, равни брегове. Тя минаваше под дървеното мостче на Брок Стрийт и продължаваше на север с плоски, искрящи дъги, докато достигне северните предградия, където под тънкия слой почва се криеше яка гранитна скала. За милиони години водите бяха прерязали там петнайсетметрова пропаст. Хлапетата я наричаха Пиянската дупка, тъй като преди няколко години Томи Ратбун, непрокопсаният брат на Върдж Ратбун, бе цамбурнал долу, търсейки къде да се облекчи. Макар да се вливаше в замърсената от промишлени отпадъци река Андроскогин, Роял Ривър никога не бе страдала от замърсяване. Единствената промишленост, с която можеше да се похвали Лот, бе отдавна затворената дъскорезница. През летните месеци беше нормално да видиш въдичари по моста на Брок Стрийт. И рядко се случваше да си тръгнат недоволни.

Югоизточната четвъртинка беше най-красива. Там отново се надигаха възвишения, но вече без грозни обгорели дървета и опожарени поляни. Земите около Грифън Роуд бяха собственост на Чарлс Грифън, най-големият производител на мляко южно от Миканик Фолс; от хълма Скулярд Хил се виждаше как алуминиевият покрив на огромния му хамбар блести под слънчевите лъчи, сякаш праща някакви фантастични хелиографни сигнали. В района имаше още няколко ферми и множество къщи, закупени от работници и служители, които всеки ден пътуваха до Портланд или Люистън. През есенните дни човек можеше да застане навръх Скулярд Хил и вдъхвайки острия мирис на горящи стърнища, да гледа как камиончето на Доброволната пожарна команда чака да се намеси, ако стане някоя беля. Хората бяха запаметили урока от петдесет и първа.

В югозападната четвъртинка като крайградски астероиден пояс бе започнало нашествието на караваните и всичко свързано с тях: разнебитени автомобили на трупчета, люлки от вехти гуми и протрити въжета, лъскави бирени кутии покрай пътя, парцаливо пране на канапи между килнати върлини, тежка воня на небрежно изкопани септични

ями. Тази местност се наричаше Завоят и къщичките из нея си бяха чисто и просто бараки, но почти над всяка стърчеше лъскава телевизионна антена, а вътре телевизорите бяха цветни, купени на кредит от магазина на Грант или Сиърс. Обикновено дворовете на бараките и караваните бяха пълни с дечурлига, играчки, камионетки, моторни шейни и мотоциклети. Някои фургони изглеждаха добре поддържани, но в повечето случаи стопаните не си правеха труда да чистят. Наоколо човек затъваше до коляно в глухарчета и вещинска трева. Малко извън града, където Брок Стрийт се превръщаше в Брок Роуд, бе кръчмата „При Дел“, където всеки петък свиреше рок-състав, а в събота — джазов оркестър. Заведението беше възстановено след пожар през 1971. Повечето юначаги от центъра редовно отскачаха насам с приятелките си да пийнат по една бира или да развъртят юмруци.

Телефонните линии имаха по два, четири, понякога и шест деривата, тъй че хората лесно намираха с кого да си побъбрят. В малките градчета скандалът винаги къкри върху угълчето на печката, като тенджерата с фасул на леля Синди. Най-много скандали узряваха из Завоя, но от време на време в общинската тенджера хлътваше за подправка и някоя малко по-своятна личност.

Всички важни въпроси се решаваха от общоградско събрание и макар че от 1965 година се говореше за преминаване към градски съвет с шестмесечен финансов отчет, идеята още не бе спечелила популярност. Градчето не растеше чак толкова бързо, че старите обичаи да се превърнат в сериозна пречка, само някои от новодошлите вдигаха очи към небето в безмълвно отчаяние от тромавата персонална демокрация. Властта се олицетворяваше от тричленна градска управа, общински полицаи, църковен благотворителен надзирател, градски деловодител (за да си регистрира колата, човек трябваше да излезе далеч извън града по Тагарт Стрийм Роуд и да се пребори с двете зли кучета, които свободно беснееха из двора му) и училищен инспектор. Доброволната пожарна команда получаваше всяка година символично възнаграждение от триста долара, но всъщност си беше клуб за стари ергени и пенсионери. Наесен те си намираха забавление с горящите стърнища, а през останалата част от годината редовно се събираха на приказка около пожарната кола. Отдел по комунално благоустройство не съществуваше поради липсата на общински водопровод,

газопровод, канализация и електроснабдяване. Щатската високоволтова линия пресичаше града по диагонал от северозапад на югоизток и стълбовете отваряха през гората чудовищна просека, широка цели петдесет метра. Един от тях стърчеше край Марстъновия дом като марсиански пришълец на стража.

Сейлъм'с Лот черпеше познанията си за войни, пожарища и правителствени кризи главно от телевизионния коментар на Уолтър Кронкайт. Е, момчето на Потър бе загинало във Виетнам, а синът на Клод Бауи се върна с изкуствен крак — настъпил противопехотна мина — обаче му намериха работа в пощата като помощник на Кени Данлис, тъй че с него всичко беше наред. Напоследък хлапаците си пускаха дълги коси и не се сресваха прилично като някога, но вече не им обръщаха внимание. Когато в Областната гимназия отмениха носенето на униформа, Аги Корлис прати писмо до къмбърландския „Бележник“, ала тя и без това си им пишеше всяка седмица, предимно за бедите от алкохола и чудото да приемеш от сърце Христос като свой личен спасител.

Някои от хлапетата се забъркваха с наркотици. Франк, момчето на Хорас Килби, стигна през август чак до съдията Хукър и бе глобен петдесет долара (съдията се съгласи да го изчака, докато припечели от разнасяне на вестници), но с пиенето имаше повече ядове. Откакто възрастовата граница за продажба на алкохол слезе на осемнайсет години, сума ти дечурлига киснеха при Дел. После пияни-заляни тътреха подметки по асфалта, сякаш искаха да му добавят гумено покритие, а от време на време някой се претрепваше. Като Били Смит, дете налетя върху едно дърво на Дийп Кът Роуд със сто и петдесет километра в час и загина заедно с приятелката си Лавърн Дюб.

Но ако не се брояха тези дребни изключения, познанията на градчето за мъчителните американски проблеми бяха чисто академични. Тук ритъмът на времето бе друг. Нищо непристойно не можеше да се случи в подобно спретнато градче. Другаде — да, но не и тук.

5.

Ан Нортън тъкмо бе захванала да глади, когато дъщеря ѝ нахълта с торба покупки, тикна под носа ѝ задната корица на някакво книжле със снимката на костелив младеж и заговори като картечница.

— Я свали малко оборотите — рече Ан. — Намали звука на телевизора и казвай, каквото има за казване.

Сюзън взе думата на Питър Маршал, който раздаваше хилядарки в „Холивудски квадрати“, и разказа на майка си за срещата с Бен Миърс. В хода на повествованието мисис Нортън се постара да запази спокойствие и да кима заинтересовано въпреки жълтите предупредителни лампички, които припламваха в съзнанието ѝ всеки път щом Сюзън споменаваше нови момчета... всъщност вече мъже, помисли тя, макар че не бе лесно да приеме Сюзън за чак толкова пораснала, та да ходи с мъже. Днес обаче светлинките бяха малко по-ярки от друг път.

— Звучи много вълнуващо — каза тя и сложи върху дъската следващата риза на съпруга си.

— Беше страхотно любезен — каза Сюзън. — И не се преструваше.

— Ооох, краката ми — въздъхна мисис Нортън. Остави ютията изправена, изтръгвайки от нея злобно съскане, после седна на люлеещия се стол до панорамния прозорец. Взе пакет „Парламент“ от масичката за кафе, измъкна цигара и запали. — Сигурна ли си, че е порядъчен човек, Сюзи?

Сюзън се усмихна малко извинително.

— Разбира се, че съм сигурна. Прилича на... о, не знам — на преподавател в колеж или нещо подобно.

— Разправят, че Лудия Бомбаджия приличал на градинар — замислено отвърна мисис Нортън.

— Миши пръдни са тия приказки — весело заяви Сюзън. Знаеше, че с този израз непременно ще я раздразни.

Майка ѝ протегна ръка.

— Дай да видя книгата.

Сюзън я подаде и изведнъж си спомни сцената на хомосексуално изнасилване в главата за затвора.

— „Въздушен танц“ — унесено промърмори Ан Нортън и запрелиства страниците.

Сюзън примирено я зачака да свърши. Щеше да направи книгата на баница. Винаги така ставаше.

Прозорците бяха отворени и ленивият предобеден ветрец полюшваше завеските в кухнята — мама упорито я наричаше трапезария като че живееха в луксозна резиденция. Къщата беше хубава, през зимата се затопляше трудничко, но пък лете ставаше прохладна като пещера. Изградена бе на полегатия наклон над края на Брок Стрийт и от панорамния прозорец се откриваше гледка чак до центъра на града. Изгледът беше приятен, а през зимата ставаше направо великолепен с просторните равнини от искрящ недокоснат сняг и смалените от далечината здания, чиито прозорци хвърлят надолу правоъгълници жълта светлина.

— Май съм чела рецензия за тая книга в портландския вестник. Не беше много ласкава.

— На мене ми харесва — упорито заяви Сюзън. — И той ми харесва.

— Може пък и Флойд да го хареса — небрежно подхвърли мисис Нортън. — Трябва да ги запознаеш.

Сюзън усети истински изблик на гняв и това я стресна. Беше си мислила, че между тях двете вече са отминали и последните остатъци от възпитателните бури, но ето, че пак се започваше. Отново подхващаха старото сражение: нейната личност срещу майчиния опит и мироглед, всичко омотано като в старо раздърпано плетиво.

— Вече сме разговаряли за Флойд мамо. Знаеш, че ама нищо сериозно.

— Във вестника пишеше, че имало и някакви много, неприлични затворнически сцени. Момчета да лягат с момчета.

— О, майко, за Бога!

Сюзън се пресегна и взе една цигара.

— Няма какво да споменаващ Бога — невъзмутимо отвърна мисис Нортън.

Тя върна книгата и тръсна дългата пепел от цигарата си в керамичния пепелник с форма на риба. Бяха ѝ го подарили приятелките от дамския клуб и Сюзън от край време изпитваше към него някаква неопределена (досада. Имаше нещо извратено в това да си тръскаш цигарата в устата на костур.

— Ще прибера покупките — реши тя и се изправи.

Мисис Нортън тихо добави:

— Исках само да кажа, че ако ще се жените с Флойд Тибитс...

Накипялото раздражение се изля в познатия пристъп на гняв.

— Откъде, за Бога, си си вгълпила тая идея? Казвала ли съм ти някога нещо подобно?

— Смятах, че...

— Погрешно си смятала — заяви Сюзън разпалено и не съвсем искрено. Но от няколко седмици чувствата ѝ към Флойд наистина охладняваха постепенно.

— Смятах, че когато година и половина се срещаш с едно и също момче — продължаваше майка ѝ кротко и неумоливо, — значи нещата трябва да са стигнали по-далеч от кроткото ръкостискане.

— С Флойд сме нещо повече от приятели — равнодушно се съгласи Сюзън.

Да те видя как ще изгълкуваш това, помисли тя. Неизреченият разговор увисна във въздуха помежду им.

Спала ли си с Флойд?

Не е твоя работа.

Какво изпитваш към този Бен Миърс?

Не е твоя работа.

Ами ако хлътнеш по него и сторис някоя глупост?

Не е твоя работа.

Обичам те, Сюзън. Двамата с татко ти те обичаме.

И за това нямаше отговор. Нямаше и нямаше. Тъкмо затова трябваше да избяга в Ню Йорк — или където и да било. В крайна сметка винаги се сблъскваше с безмълвните барикади на тяхната обич, непреодолими като стени на тапицирана килия. Обичта им бе искрена и това осуетяваше всякакви логични спорове, изпразваше от смисъл всичко станало досега.

— Добре — тихо промълви мисис Нортън. Изгаси цигарата си върху устната на костура и пусна фаса в корема му.

— Качвам се горе — каза Сюзън.

— Качвай се. Може ли да прочета книгата, като я свършиш?

— Ако ти се чете.

— Бих искала да се запозная с него.

Сюзън разпери ръце и вдигна рамене.

— Ще закъснееш ли довечера?

— Не знам.

— Ако се обади Флойд Тибитс, какво да му кажа?

Отново я обзе гняв.

— Кажи му, каквото искаш. — Тя помълча. — Все едно, ще му разправиш всичко.

— Сюзън!

Тя пое нагоре по стъпалата, без да поглежда назад.

Мисис Нортън си остана на място, зареяла невиждащ поглед към града. Отгоре долетяха стъпките на Сюзън, после изтракаха крачетата на статива.

Стана от стола и отново се захвана да глади. Когато реши, че Сюзън се е вгълбила в рисуването (макар че не позволяваше на тази мисъл да изплува от дъното на съзнанието ѝ), тя отиде до телефона в трапезарията и се обади на Мейбъл Уъртс. В хода на разговора спомена уж между другото, че според Сюзън в града бил пристигнал прочут писател, а Мейбъл презрително изсумтя и рече, че сигурно става дума за онзи, дето е написал „Дъщерята на Конуей“, мисис Нортън потвърди и Мейбъл заяви, че това не е никакво писане, ами чисто и просто порнография. Мисис Нортън запита дали е отседнал в някой мотел или...

Оказа се, че е отседнал в пансиона на Ева — единственият хотел в градчето. Мисис Нортън усети, че ѝ полеква. Ева Милър беше почтена вдовица и не търпеше разни щуротии. Правилата ѝ за достъпа на жени до стаите бяха кратки и ясни. Ако ти е майка или сестра, всичко е наред. Ако не — можете да поседнете в кухнята. Пазарлъци по правилото не се допускаха.

Петнайсет минути по-късно мисис Нортън остави слушалката, след като изкусно бе замаскирала основната цел с дребни клюки.

Сюзън, помисли тя, докато се връщаше към дъската за гладене. О, Сюзън, само доброто ти желая. Не го ли разбираш?

6.

Прибраха се от Портланд по шосе 295 и съвсем не беше късно — малко след единайсет часа. След портландските предградия

разрешената скорост бе 90 километра и Бен караше умело, фаровете на ситроена прорязваха нощния мрак.

Двамата бяха изгледали филма с удоволствие, но и предпазливо, като хора, които усещат помежду си невидима граница. По някое време Сюзън се сети за въпроса на майка си и го повтори:

— Къде си отседнал? Под наем ли?

— Наех една стаичка на третия етаж в пансиона на Ева, на Рейлроуд Стрийт.

— Но това е ужасно! Горе жегата сигурно е хиляда градуса!

— Обичам жегата — каза той. — През лятото работя най-добре. Събличам се до кръста, пускам радиото и изпивам десетина бири. Напоследък изкарвам по десет страници на ден заедно с поправките. И наблюдавам из пансиона разни интересни чешити. А като свърша привечер и изляза на верандата да ме подухне ветрецът... райско блаженство.

— И все пак... — усъмни се тя.

— Мислех да наема Марстъновия дом — небрежно подхвърли Бен. — Даже ходих да питам как стоят нещата. Обаче е продаден.

— Марстъновият дом ли? — Тя се усмихна. — Нещо бъркаш.

— Няма грешка. Горе, на първия хълм северозападно от града. Близо до Брукс Роуд.

— Продаден? Че кой, за Бога...

— Тъкмо това се питах. Случвало се е да ми казват, че не съм редовен, но дори и аз мислех само да наема къщата. Агентът не пожела да разкрие името на купувача. Изглежда, че е дълбока и мрачна тайна.

— Може някакви пришълци от друг щат да са решили, че става за лятна резиденция — каза тя. — Които и да са, нямат ум за пет пари. Едно е да обновиш стара къща — аз самата с удоволствие бих опитала — но оная сграда вече не става за нищо. Развалина е откакто се помня. Бен, откъде ти е хрумнало да се заселиш там?

— Влизала ли си някога вътре?

— Не, но веднъж се хванах на бас и надникнах през прозореца. Ти влизал ли си?

— Да. Веднъж.

— Зловещо място, нали?

Настана мълчание и двамата се замислиха за Марстъновия дом. Този път спомените от детството не бяха обагрени в обичайната

пастелна носталгия. Скандалът и насилието в старата къща датираха още отпреди раждането им, ала малките градчета имат дълга памет и с тържествен ритуал прехвърлят ужасите си от поколение на поколение.

Историята на Хъбърт Марстън и неговата съпруга Бърди беше единственото събитие в летописите на градчето, което да заслужава традиционното сравнение със „скелет в гардероба“. През двайсетте години Хъби бил президент на голяма автотранспортна компания в Нова Англия — според някои слухове най-изгодните операции на компанията се провеждали след полунощ и спомагали за прехвърляне на канадско уиски в Масачузетс.

През 1928 година, след натрупване на значително състояние, той се оттеглил заедно със съпругата си в Сейлъм'с Лот, а по време на Големия борсов крах една година по-късно загубил солидна част от богатството си (чиито точни размери не знаеше никой, дори и Мейбъл Уъртс).

През десетте години между рухването на борсата и възхода на Хитлер двамата съпрузи водели уединен отшелнически живот. Виждали ги само в четвъртък вечер, когато слизали до центъра да пазаруват. Тогавашният пощальон Лари Маклауд разправял, че получават четири ежедневника плюс „Сатърди ивнинг поуст“, „Ню оркър“ и някакво евтино фантастично списание, озаглавено „Амейзинг сториз“. Веднъж седмично пристигал чек от автотранспортната компания със седалище във Фол Ривър, щата Масачузетс. Лари се хвалел, че лесно разбрал за чека — просто прегъвал плика и надзъртал през прозорчето за адреса.

Точно Лари ги открил през лятото на 1939: Цели пет дни вестници и списания се трупали в пощенската кутия, докато накрая нямало къде да се натъпчат новите. Лари наградил целия куп и тръгнал по алеята с намереше да пъкне пощата между входната врата и мрежата против мухи.

Било насред август, тъкмо започвали горещините сочната зелена трева в двора на Марстън стигала до коляно. По дървената решетка западно от къщата буйно се виели стъблата на орловите нокти и едри пчели бръмчали безгрижно над уханните восьчнобели цветове. По онова време къщата все още изглеждала чудесно въпреки занемарената ливада и всички единодушно смятали, че Хъби е изградил най-приятния домв Сейлъм'с Лот, преди да се смахне.

Според легендата, която се предаваше със задъхан шепот на ужас при всяка поява на нова участничка в Дамския клуб, някъде към средата на алеята Лари надушил някаква воня като от развалено месо. Почукал на предната врата, но никой не се обадил. Надникнал през малкото прозорче и не различил нищо в гъстия сумрак. За свой късмет вместо да влезе направо, решил да заобиколи. Отзад вонята ставала още по-лоша. Лари побутнал задната врата, видял, че е отключена и пристъпил в кухнята. Бърди Марстън се валяла в ъгъла боса, с разперени крака. Половината ѝ глава била отнесена от упор с куршум трийсет и шести калибър.

(„Мухи — неизменно изричаше в тази точка на разказа Одри Хърси със спокоен и авторитетен глас. — Лари разправяше, че кухнята гъмжала от мухи. Бръмчали насам-натам, кацали върху... нали ме разбираш, и пак излитали. Мухи“)

Лари Маклауд се завъртял и отпратил към града. Намерил тогавашния полицаи Норис Варни и трима-четирима безделници, насядали в магазинчето на Кросън — не Милт Кросън, а баща му. Сред тях бил и Джаксън, по-големият брат на Одри. Всички поели обратно с шевролета на Норис и пощенската камионетка на Лари.

Дотогава никой от местните не бил стъпвал в къщата, тъй че всичко се превърнало в сензация. След като вълнението позатихнало, портландският вестник „Телеграм“ посветил на събитието обширна статия. Домът на Хъбърт Марстън бил същински рай за плъховете — невероятен хаос, толкова отрупан и претъпкан с вехти боклуци, че човек едва можел да се провере по тесните криволичещи проходи между вързопи пожълтели вестници и камари мухлясали приключенски книжлета. Предшественичката на Лорета Старчър успяла да изрови събраните съчинения на Дикенс, Скот и Мариат за Общинската библиотека на Джирусълъм'с Лот, където и до днес стояха по рафтовете.

Джаксън Хърси вдигнал един стар брой на „Сатърди ивнинг поуст“, прелистил го и извадил голям късмет. На всяка страница била грижливо залепена по една доларова банкнота.

Норис Варни пък открил колко му провървяло на Лари, че заобиколил отзад. Оръжието на престъплението било вързано за един стол и дулото сочело право към предната врата, на височината на

гърдите. Ударникът бил вдигнат и спусъкът прикрепен с канап за дръжката на вратата.

(„А в цевта имало патрон — уточняваше Одри. Само едно дръпване и Лари щял да отлети към райските порти.“)

Срещали се и други, не чак толкова смъртоносни капани. Над вратата на трапезарията била закрепена двайсеткилограмова бала вестници. Едно от стъпалата на стълбата за втория етаж се крепяло на панти и само по чудо никой не си строшил крака. Скоро станало ясно, че Хъби Марстън не е бил просто смахнат, а чистопробен безумец.

Намерили го увиснал под гредата в последната стая на горния етаж.

(Някога Сюзън и нейните приятелки с ужас и наслада си предаваха слуховете, които бяха дочули от възрастните; Ейми Роуклиф си имаше къщичка за игри в задния двор, всички се заключваха вътре, седяха на тъмно, плашеха се взаимно с Марстъновия дом, който се бе превърнал в нарицателно още преди Хитлер да нахлуе в Полша, и повтаряха чутото от родителите, като го разкрасяваха усърдно със зловещи измислици. Дори и сега, осемнайсет години по-късно, тя усещаше как самата мисъл за Марстъновия дом като вълшебно заклинание връща ясната до болка картина — стиснали ръце, момиченцата седят в тъмната къщичка и Ейми изрича с призрачен шепот: „Цялото му лице било подуто, а пък почернелият език провисвал навън и мухите лазели по него. Тъй рече мама на мисис Уъртс.“)

— ... къща.

— Какво? Извинявай.

С почти физическо усилие тя се завърна в настоящето. Бяха излезли от магистралата и се изкачваха по рампата към пътя за Сейлъм'с Лот.

— Казах, че е зловеща стара къща.

— Разкажи ми как си влязъл.

Той се засмя насила и включи дългите светлини. Двете пусти асфалтови платна се разстилаха право пред тях, оградени от борове и смърчове.

— Започна се като детска лудория. Може и да не е имало нищо повече. Не забравяй, беше през 1951 и хлапетата още не се бяха сетили да дишат лепило, тъй че трябваше да се занимават с нещо друго. Често

играех с момчетата от Завоя, те сигурно отдавна са се преселили... на южния квартал още ли му казват Завоя?

— Да.

— Скитосвах с Дейви Баркли, Чарлс Джеймс — само че всички хлапета му викаха Сони, — Харолд Робърсън, Флойд Тибитс...

— Флойд ли? — сепна се тя.

— Да, познаваш ли го?

— Излизали сме заедно — каза Сюзън и от страх, че гласът ѝ може да е прозвучал странно, побърза да добави: — И Сони Джеймс още си е тук. Има бензиностанция на Джойнтнър Авеню. Харолд Робърсън почина. Левкемия.

— Всички бяха с година-две по-големи от мене. Имаха си клуб. Таен, нали знаеш. Приемат се само Кръвожадни пирати с не по-малко от три препоръки. — Бе искал да го изрече шеговито, но под думите и до днес дращеше някогашната обида. — Аз обаче бях упорит. Нищо друго не исках от тоя свят, освен да съм между Кръвожадните пирати... е, поне през онова лято. Накрая кандисаха и казаха, че ще ме приемат, ако издържа изпитанието, което Дейви измисли начаса. Всички щяхме да се качим до Марстъновия дом, а от мен се очакваше да вляза и да изнеса нещо. Пиратска плячка.

Той се изкиска, но устата му бе пресъхнала.

— Какво стана после?

— Влязох през един прозорец. Къщата все още беше пълна с вехтории, макар да бяха минали дванайсет години. Вестниците бяха изнесени, сигурно по време на войната, но останалото си стоеше на мястото. В приемната имаше маса, а на нея — една от ония стъклени топки със снежен пейзаж... нали се сещаш? Вътре има къщичка и като я тръснеш, започва виелица. Прибрах я в джоба си, но не излязох. Исках наистина да покажа колко струвам. Затова тръгнах нагоре към стаята, където се е обесил.

— Боже мой — прошепна тя.

— Би ли ми извадила една цигара от жабката? Мъча се да ги откажа, но с тоя спомен няма как да не запаля.

Тя му подаде цигарата и той припали от запалката на таблото.

— Къщата вонеше. Нямах представа как вонеше. На мухъл, на гнила тапицерия и още някакъв отвратителен мирис като от гранясало масло. Миришеше и на живи твари — плъхове, мармоти и кой знае

още какви животни гнездяха из стените или дремеха в мазето. Жълт, влажен мирис. А аз, деветгодишно хлапе, се катерех по стълбата и бях готов да напълня гащите. Наоколо улягащите стени пукаха и чувах как се разбягват някакви животинки зад мазилката. През цялото време ми се струваше, че зад гърба ми отекуват стъпки. Не смеех да се обърна — боях се, че ще видя как подир мен се тътри Хъби Марстън с почерняло лице и примка в ръката.

Той бе стиснал волана с всичка сила. Шеговитият тон се бе изпарил. Сюзън се постресна от невероятното напрежение на спомена. В меката светлина на таблото лицето му бе прорязано от дълги бръчки като лице на човек, който все не може да напусне някаква омразна страна и е принуден да броди из нея.

— На последното стъпало събрах кураж и изтичах по коридора към онази стая. Мислех да нахълтам вътре, да грабна нещо и оттам, сетне да си плюя на петите. Вратата в дъното беше затворена. Виждах я как идва все по-близо и по-близо, виждах, че пантите са поддали и долният ѝ край опира в пода. Виждах дръжката, сребриста и малко потъмняла там, където са я докосвали с длани. Когато я дръпнах, долният край на вратата изскърца по дюшемето, сякаш пицеше заклана жена. Ако бях с всичкия си, сигурно щях незабавно да се въртна и да търтя да бягам. Но кръвта ми беше напомпана с адреналин, тъй че сграбчих дръжката с две ръце и дръпнах с все сила. Вратата се отвори изведнъж. А вътре Хъби висеше под гредата и тялото му се очертаваше като черен силует на фона на прозорците.

— О, Бен, недей... — нервно промърмори Сюзън.

— Не, истина ти казвам — настоя той. — Във всеки случай истината за онова, което е видяло едно деветгодишно момче и си го спомня като мъж двацет и четири години по-късно. Хъби висеше там и лицето му съвсем не беше почерняло. Беше зелено. Подпухналите клепачи бяха затворени. Ръцете му — бледи... призрачни. И после той отвори очи.

Бен вдъхна дълбоко от цигарата и я изхвърли в мрака зад прозорчето.

— Тъй изпицях, че сигурно са ме чули на три-четири километра наоколо. Сетне побягнах. Изтъркалях се по половината стълба, скочих на крака, изхвъркнах през предната врата и отцепих към пътя.

Момчетата ме чакаха цял километър по-долу. Едва тогава забелязах, че още стискам стъклената топка. Пазя я и до днес.

— Всъщност не вярваш, че си видял наистина Хъбърт Марстън, нали, Бен?

Сюзън с облекчение забеляза как далече отпред се появяват жълтите примигващи светлини на градския център. След дълго мълчание Бен каза:

— Не знам. — Изрече го неохотно, през зъби, сякаш би предпочел да се съгласи и да приключи разговора. — Вероятно съм бил толкова възбуден, че всичко ми се е привидяло. А от друга страна, може и да има нещо вярно в идеята, че къщите поглъщат емоциите на своите обитатели и запазват нещо като... акумулаторен заряд. Може би определена личност, например личността на момче с разпалено въображение, успява понякога да действа като катализатор на заряда и предизвиква чрез него активна проява на... на нещо. Не говоря за призраци. Имам предвид нещо като обемна психическа телевизия. Може би дори нещо живо. Ако предпочиташ — чудовище.

Тя запали една от неговите цигари.

— Както и да е, след това седмици наред заспивах само на светло, а и до днес ми се случва да сънувам как отварям онази врата. Налегнат ли ме тревоги, сънят се завръща.

— Ужасно.

— Не е ужасно — каза той. — Не особено, във всеки случай. Всички си имаме кошмари. — Той посочи с палец прелитащите край тях безмълвни задрямали къщи по Джойнтнър Авеню. — Понякога се чудя как ли още не са закрепяли стените от всички ужаси, които ни спхождат насън. — Помълча. — Ако не бързаш, ела при Ева да поседим на верандата. Не мога да те поканя вътре — правилникът го забранява — но ако ти се пие нещо за лека нощ, в хладилника имам две кутии кока-кола, а в стаята съм скътал малко бакарди.

— Тъкмо това ми трябваше.

Той зави по Рейлроуд Стрийт, изключи фаровете и спря на прашния паркинг зад пансиона. Задната веранда беше бяла с червени ивици по ръбовете и трите плетени кресла гледаха към Роял Ривър. Реката искреше като в сън. Наближаваше пълнолуние и късната лятна луна висеше сред дървесните корони на отсрещния бряг, очертавайки

по водите сребърна пътека. Сред стихналия град откъм преливниците на бента долиташе приглушено бълбукане.

— Сядай. След малко ще се върна.

Той влезе и тихичко затвори зад гърба си мрежестата врата, а Сюзън се отпусна на едно от креслата.

Харесваше го, колкото и странен да изглеждаше. Не вярваше в любов от пръв поглед, макар да бе убедена, че ненадейната плътска страст (прикрита под невинното название „фатално привличане“) е доста често явление. И все пак той не бе от ония мъже, които вдъхновяват среднощни словоизлияния в тайния девически дневник, беше прекалено мършав за ръста си и доста бледен. Имаше унесено лице на книголюбец, а очите му рядко издаваха за какво мисли. А над всичко това — буйна черна грива, сресана сякаш с пръсти вместо с гребен.

И тази история...

Нито в „Дъщерята на Конуей“, нито във „Въздушен танц“ се долавяше намек за подобни нездрави настроения. Първата книга разказваше за дъщерята на свещеник, която избягва от къщи, попада в упадъчна среда и предприема дълго, безцелно пътешествие на автостоп из страната. Втората описваше историята на Франк Бъзи, избягал затворник, който започва нов живот като автомобилен механик в друг щат и в крайна сметка е заловен. И двете книги бяха умни, енергични, ала никъде не се мяркаше увисналата сянка на Хъби Марстън, отразена в очите на деветгодишно момче.

При тази мисъл тя откри, че очите ѝ неволно са се устремили вляво от верандата, отвъд реката, където звездите чезнеха зад сянката на най-близкия хълм.

— Готово — раздаде се гласът на Бен. — Дано да ти хареса.

— Виж Марстъновия дом — каза тя.

Той погледна. Горещо блещукаше светлинка.

7.

Отминаваше полунощ и чашите бяха празни; луната чезнеше зад хоризонта. Бяха разговаряли за това-онова, после настана мълчание и накрая Сюзън каза:

— Харесваш ми, Бен. Много.

— И ти ми харесваш. Изненадан съм, не, не това имах предвид. Спомняш ли си какви ги приказвах в парка? Всичко изглежда толкова ненадейно.

— Искам пак да се видим, ако и ти искаш.

— Искам.

— Само не прибързвай. Помни, че съм провинциално момиче.

Той се усмихна.

— Като в холивудска история. Но от хубавите. Сега навярно трябва да те целуна?

— Да — сериозно потвърди тя. — Мисля, че се полага.

Той се полюшваше в съседното кресло и без да спира равномерно движение, се приведе и притисна устни към нейните, ала без да търси езика ѝ или да я докосва с ръка. Устните му бяха еластични, изпънати от едрите зъби, с лек вкус-аромат на ром и тютюн.

Тя също се залюля и движението превърна целувката в нещо ново. Допирът се засилваше и чезнеше — ту въздушен, ту плътен. Отпива от мен, помисли тя. Мисълта разпали в гърдите ѝ потайна, невинна възбуда и тя прекъсна целувката, преди да се е увлякла.

— Оу! — възкликна Бен.

— Искаш ли да те поканя утре на вечеря? — попита тя. — Обзалагам се, че нашите ще се радват.

В безметежната наслада на този миг бе решила, че може и да поотстъпи в нещичко пред майка си.

— На домашна кухня?

— По-домашна няма накъде.

— Великолепно. Откакто се заселих тук, вечерям пред телевизора.

— Какво ще речеш за шест часа? В провинцията вечеряме рано.

— Разбира се. Чудесно. И като стана дума за дом, май вече е време да те откарам. Ела.

По пътя мълчаха, докато на възвишението отпред се появи лампата край вратата — майка ѝ винаги я оставяше да свети, когато Съюзът закъсняваше.

— Чудя се кой ли е горе тази вечер — каза тя и се обърна към Марстъновия дом.

— Сигурно новият собственик — уклончиво отвърна Бен.

— Не ми приличаше на електрическа лампа — замислено промърмори тя. — Беше прекалено жълта и слаба. Газена, може би.

— Навярно не са имали време да възстановят инсталацията.

— Може и да си прав. Но ако имаха поне капчица здрав разум, щяха да се обадят на електротехниците, преди да се нанесат.

Бен не отговори. Бяха стигнали до алеята пред къщата.

— Бен — внезапно запита тя, — за Марстъновия дом ли е новата ти книга?

Той се разсмя и я целуна по носа.

— Късно става.

Тя се усмихна смутено.

— Не исках да ти се бъркам.

— Няма нищо. Може би друг път... по светло.

— Добре.

— Хайде, прибирай се, девойче. Утре в шест, нали?

Тя погледна часовника си.

— Днес в шест.

— Лека нощ, Съюзън.

— Лека нощ.

Тя слезе от колата и пъргаво изтича по пътеката към страничната врата, после се обърна и му махна с ръка, докато завиваше към града. Преди да влезе, вдигна от прага поръчката за млекаря и добави кисела сметана. Сметана и картофи на фурна — така вечерята щеше да е по-шик.

Постоя още минута, загледана към Марстъновия дом.

8.

В тясната стаичка Бен се съблече, без да пали лампата и се вмъкна гол под завивките. Добро момиче, първото свястно момиче, което срещаше, откакто бе загубил Миранда. Надяваше се, че не ще се поддаде на изкушението да я превърне в нова Миранда, би било болезнено за него и ужасно непочтено спрямо нея.

Отпусна тяло и постепенно се унесе. Малко преди да задреме, той се надигна на лакът и погледна през прозореца покрай ъгловатата сянка на пишещата машина и тъпичкото снопче изписани листове до

нея. След огледа на няколко стаи бе помолил Ева Милър да му даде тъкмо тази, защото бе обърната право към Марстъновия дом.

Горе лампата още светеше.

Тази нощ старият сън го навести за пръв път, откакто бе пристигнал в Джирусълъм'с Лот — ярък, реалистичен като в онези страшни дни на самота след мотоциклетната катастрофа и гибелта на Миранда. Тичането по коридора, ужасният писък на дръпнатата врата, висящата фигура, която внезапно отваря страховити подпухнали очи, а той панически се обръща към вратата с кошмарно бавно движение като че гази в тиня...

И я открива заключена.

ТРЕТА ГЛАВА

ЛОТ (I)

1.

Градът се събужда отрано — работата не чака. Слънцето още се крие зад хоризонта и над равнините тегне мрак, а вече кипи трескава дейност.

2.

4:00

Момчетата на Грифън — осемнайсетгодишният Хал и четиринайсетгодишният Джак — започваха доенето заедно с двамата ратаи. Оборът бе изумително чист, белосан и светъл. Циментовата поилка го пресичаше открай докрай между безукорно гладките пътеки и двата реда отделения за кравите. В дъното Хал натисна един бутон и завъртя големия кран. Незабавно се раздаде тихото бръмчене на електрическата помпа, черпеща вода от артезианския кладенец. Хал беше навъсено и не много умно момче, а днес имаше особен повод за раздразнение. Снощи се бе скарал с баща си. Искаше да напусне училището. Мразеше всякакви училища. Мразеше скуката, задължението да седиш кротко по цели петдесет минути, и ненавиждаше всички учебни предмети освен трудово обучение и изобразително изкуство. Английският го подлудяваше, историята беше глупава, математиката — неразбираема. И, дявол да го вземе, нито един от тия предмети нямаше да му е от полза, това го ядосваше най-много. Кравите не се интересуват дали казваш „к’во“ или бъркаш граматическите времена, не им пука кой е бил главнокомандващ на някаква си армия край река Потомак по време на проклетата Гражданска война, а колкото до математика — собственият му баща, мътните го взели, не би могъл да събере две пети и една втора, та ако

ще на шиш да го въртят. Затова си имаше счетоводител. Момче за пример! Колеж завършил, ама пак работи за дръвник като стария. Баща му често повтаряше, че не в книжовното образование е разковничето за успешен бизнес (а млекопроизводството си беше бизнес като всеки друг); важното е да опознаеш хората. Но инак много си падаше по тъпите приказки за чудесата на образованието — той, дете едвам беше завършил шести клас. Само „Ридър’с дайджест“ четеше, а пък изкарваше от фермата шестнайсет хиляди долара годишно. Опознай хората. Научи се да протягаш ръка и да разпитваш по име как са жените им. Е, Хал познаваше хората. Имаше два вида хора — едните можеш да ги прецакаш, другите не можеш. Първите бяха десет пъти повече.

За жалост баща му беше от вторите.

Той се озърна през рамо към Джак, който бавно и сънливо премяташе с вила сеното от една разкъсана бала в първите четири отделения. Ето го книжният червей, любимецът на татко. Жалко ситно лайно.

— По-живо! — кресна той. — Размърдай го туй сено!

Отвори шкафовете и извади първата от четирите доилки. Подкара машината по циментовата пътека, като се мръщеше свирепо над лъскавия стоманен капак.

Училище. Проклето шибано училище.

Предстоящите девет месеца зееха пред него като бездънен гроб.

Уин бе навършил шейсет и една през август и за пръв път предстоящата пенсия му се струваше близка и реална. Съпругата му, проклета дърта вещица на име Елси, бе умряла през есента на 1973 (единствената ѝ умна постъпка за цели двацет и седем години брачен живот), тъй че щом най-сетне му дойдеше пенсията, щеше да се пресели в Пемакуид Пойнт заедно с кучето си, нечистокръвен кокер наречен Док. Възнамеряваше да спи до девет и додето е жив, да не види изгрева.

Той спря колата пред дома на семейство Нортън и наслага в кошницата си обичайната им поръчка: портокалов сок, два литра мляко, дузина яйца. Докато излизаше от кабината, коляното го стрелна, но съвсем лекичко. Денят щеше да е хубав.

Под поръчката на мисис Нортън беше добавено със закръгления почерк на Сюзън: „Моля те, остави една малка кисела сметана, Уин.

Благодаря.“

Пуринтън се върна да я вземе и си помисли, че денят май ще е от ония, в които всеки иска нещо специално. Кисела сметана! Веднъж бе опитал и едва не се издрайфа.

На изток небето започваше да просветлява, а из крайградските ливади бяха натегнали росни капки, искрящи като диаманти в кралска съкровищница.

3.

4:30

Млякото от снощното доене вече бе обработено и се връщаше към Лот, но сега не беше в стоманени гюмове, а в картонени пакети с шарения етикет на млекоцентра „Слюфут Хил“. Някога бащата на Чарлс Грифън бе пакетирал млякото сам, но вече нямаше сметка в тая работа. Едрите фирми бяха погълнали и последните независими предприемачи.

Доставчикът на „Слюфут Хил“ за западните квартали се казваше Ъруин Пуринтън и започваше обиколката си от Брок Стрийт (известна още под името Брок Роуд или просто „пустата яма до яма“). По-късно щеше да обслужи центъра и да се върне към покрайнините по Брукс Роуд.

4.

5:15

Вече от двайсет минути Ева Милър беше на крак, облечена в парцалив пенъор и чифт безформени розови чехли. Приготвяше си закуска — четири бъркани яйца, осем резена бекон, тенджерка пържени картофи. Към скромната трапеза щеше да прибави две препечени филийки с мармалад, каничка портокалов сок и накрая две чаши кафе със сметана. Беше едра, но не дебела; прекалено много труд хвърляше за поддържане на пансиона, та нямаше как да затлъстее. Извивките на тялото ѝ бяха героични, раблезиански. Да я гледаш как шета около осемте плочи на електрическата печка бе като да

съзерцаваш неуморното движение на прилива или бавното изместване на пясъчните дюни.

Обичаше да закусва рано, в пълна самота и да планира задачите за деня. Днес имаше много работа — в петък сменяше бельото. Засега имаше девет наематели заедно с новия, мистър Миърс. Къщата беше триетажна, със седемнайсет стаи и трябваше да се мият подове, да се метат стълбища, да се лъскат перила и да се изтупа килимът на дневната. Ако Крейг Невестулката не беше махмурлия, щеше да му прехвърли част от задачите.

Тъкмо сядаше на масата и задната врата се отвори.

— Здравсти, Уин. Как я караш?

— Сносно. Коляното малко ме щрака.

— Неприятно. Би ли оставил още пакет мляко и четири литра от оная лимонада?

— Дадено — отвърна той с примиренчески глас. Знаех си, че днеска натам е тръгнало.

Без да обръща внимание на коментара, тя начена яйцата. Уин Пуринтън вечно намираше за какво да се оплаква, макар че, Бог е свидетел, би трябвало да е най-щастливият мъж на света, откакто оная негова чума падна по стълбата на мазето и си строши врата.

В шест без четвърт, тъкмо докато пушеше „Честърфийлд“ и допиваше второто кафе, сгънатият брой на „Прес-Хералд“ тупна по външната стена и се изтърси в розовите храсти. За трети път тази седмица — хлапето на Килби караше като бясно. Кой го знае дали не се тъпчеше с хапчета и докато разнасяше вестници. Е, вестникът можеше да полежи. Първите бледи и изумително златни лъчи на изгрева падаха косо през източните прозорци. За нея това бе най-хубавото време на деня и нямаше да разваля безгрижния му покой с разни дреболии.

Наемателите можеха да ползват печката и хладилника — заедно със смяната на бельото това влизаше в наема — и скоро покоят щеше да отлети щом Гроувър Върил и Мики Силвестър слезеха да си излапат набързо юфката, преди да поемат към текстилната фабрика в Гейтс Фолс, където работеха и двамата.

Мисълта ѝ сякаш бе дала сигнал за тяхното пристигане — тоалетната на втория етаж избуча и по стълбата затропаха тежките

работни ботуши на Силвестър. Тя тежко се надигна и тръгна да издирва вестника.

5.

6:05

Тъпичките вопли на бебето проникнаха в неспокойната утринна дрямка на Санди Макдугъл и тя се надигна със залепнали от сън очи. Подпря брадичка на нощното шкафче и запита:

— Има ли ако?

Като я чу, бебето се разрева още по-силно.

— Млък! — кресна тя. — Идвам!

Упъти се по тясното коридорче на фургона към кухнята. Беше крехко момиче, вече губещо предишната си невзрачна свежест. Извади шишето на Ранди от хладилника, помисли дали да не го затопли, после реши да кара по бързата процедура. Щом си толкоз на зор, пискало проклето, ще си го пиеш студено.

Мина в детската стая и навъсено изгледа бебето. То беше вече на девет месеца, но болнаво и ревливо за възрастта си. Едва миналия месец бе почнало да лази. Кой знае дали нямаше полиомиелит или нещо подобно. А сега имаше нещо по ръцете му, че и по стената. Тя пристъпи напред, като мислено питаше дева Мария какво ли е направило пак пустото хлапе.

Беше седемнайсетгодишна и през юли двамата бяха отпразнували първата годишнина от сватбата. Когато навремето се омъжи за Ройс Макдугъл, в шестия месец и с корем като дирижабъл, бракът изглеждаше точно толкова благословен, колкото разправяше отец Калахан — благословена вратичка за бягство. А сега приличаше просто на купчина ако.

И с отчаяние видя, че тъкмо това бе размазал Ранди по ръцете си, по стената и по косата си.

Тя стоеше, гледаше го тъпо и стискаше студеното шише.

Заради това бе зарязала гимназията, приятелките си, надеждите да стане манекен. Заради този гаден фургон насред Завоя с вече отлепени ивици тапицерия, заради някакъв съпруг, дете по цял ден се бяхти във фабриката, а вечер тича в бензиностанцията да пие и да

играе покер с непрокопсаните си приятели. Заради хлапе, дето е одрало кожата на некадърния си баща и цялото вони на ако.

Бебето пицеше до премала.

— Затваряй си човката — изрева му тя изведнъж и го замери с пластмасовото шише. Шишето го удари по челото и бебето с писък се просна в люлката, размахвайки ръчички. Точно под линията на косата му имаше червен кръг и Санди усети как в гърлото ѝ се надига някаква ужасяваща смес от задоволство, жал и ненавист. Подбра го от люлката като парцал.

— Млъквай! Млъквай! Млъквай!

Преди да се удържи, вече го бе зашлевила два пъти и болезнените писъци на Ранди ставаха толкова силни, че гласът му секна. Лежеше в люлката задъхан, с пурпурно личице.

— Извинявай — избъбри тя. — Исусе, дево Марийо и Йосифе. Извинявай. Добре ли си, Ранди? Чакай минутка, мама ей-сегичка ще те изчисти.

Когато се върна с мокър парцал, двете очи на Ранди се бяха подули като цепки и почваха да посиняват. Но бебето пое биберона и се усмихна беззъбо, когато тя взе да бърше лицето му.

„Ще кажа на Рой, че е паднал от масата, докато съм го преобличала — помисли Санди. — Той ще повярва. Моля ти се, Господи, нека да повярва.“

6.

6:45

Почти цялото трудово население на Сейлъм'с Лот вече пътуваше към работните си места. Майк Райърсън бе един от малцината, които работеха в града. В ежегодния общински отчет се числеше като пазач на терени, но всъщност имаше задачата да поддържа трите градски гробища. През лятото грижите по тях му отнемаха почти по цял ден, но и през зимата не седеше със скръстени ръце, както мислеха някои, например онзи лицемер Джордж Мидлър от универмага. Майк помагаше и в погребалното бюро на Карл Форман, а пък старците като че предпочитаха да се гътват през зимата.

В момента караше към Бърнс Роуд камионетката си, натоварена с градинарски ножици, акумулаторна машинка за кастрене на храстите, стойки за флагчета, лост за изправяне на евентуално паднали надгробни плочи, четиридесетлитров бидон с бензин и две моторни косачки „Бригс енд Стратън“.

Тая сутрин щеше да окоси тревата в Хармони Хил, после да оправи, каквото трябва по паметниците и каменната ограда, а следобед щеше да мине оттатък града, в гробището Скулярд Хил, където понякога идваха учители да проучват надгробните надписи, останали от отдавна изчезнала квакерска колония. Но най-много му харесваше Хармони Хил. Не беше толкова старо колкото Скулярд Хил, но пък беше приятно и сенчесто. Надяваше се и той да легне там някой ден — да речем, след стотина години.

Беше на дваисет и седем, а сред възходите и паденията на жизненото му поприще имаше и три години колеж. Смяташе някога да се върне и да докара учението докрай. Беше симпатичен, с приятно открито лице и без затруднения се сприятеляваше със скучаещи жени в кръчмата на Дел или в Портланд. Някои се отдръпваха щом чуеха какво работи и Майк искрено им се учудваше. Работата беше приятна, нямаше шеф да му надзърта през рамото и по цял ден прекарваше на чист въздух, под Божия небосвод; какво толкова, че е изкопал няколко гроба, или че от време на време кара катафалката на Карл Форман? Все някой трябваше да го върши. Според него само едно нещо беше поестествено от смъртта — сексът.

Тананикайки, той свърна към Бърнс Роуд и смени предавката по нагорнището. Отзад се надигнаха облаци сух прахоляк. През буйната лятна зеленина от двете страни на пътя се виждаха голите безжизнени скелети на дървета, изгорели по време на големия пожар през петдесет и първа — напомняха му стари прогнили кости.

Знаеше, че навътре има купища дънери, където човек можеше да си строши крака, ако не внимава. Дори и след четвърт век още си личаха белезите на някогашното пожарище. Е, това си е. Насред живота гробът ни очаква.

Гробището беше навръх хълма. Майк зави по алеята към него, готов да слезе, за да отключи портата... и после с рязко натискане на спирачките закова камионетката.

Върху портата от ковано желязо висеше мъртво куче и земята под него бе подгизнала от кръв.

Майк скочи от кабината и изтича нататък. Измъкна работните ръкавици от задния джоб и повдигна с една ръка главата на кучето. Тя се поддаде ужасяващо леко, като че нямаше кости, и той се взря в безизразните изцъклени очи на Док, нечистокръвния кокер на Уин Пуринтън. Кучето беше нанизано върху един от горните шипове на портата като парче телешко в месарницата. По тялото му вече лениво пълзяха мухи, вцепенени от ранния утринен хлад.

Майк се напъна, задърпа и най-сетне го откачи, усещайки как му прилошава от мляскащите звуци, които съпровождаха усилията му. Гробищният вандализъм отдавна не го учудваше, особено около деня на вси светии, но дотогава, имаше още месец и половина, а чудо като днешното изобщо не бе виждал. Обикновено хулиганите се задоволяваха да катурнат две-три надгробни плочи, да надраскат по някоя неприлична дума или да закачат на портата книжен скелет. Но ако тая касапница бе дело на хлапетата, значи бяха истински малки негодници. Щяха да разбият сърцето на Уин.

Замисли се дали да откара веднага кучето в града, за да го покаже на Паркинс Джилеспи, но реши, че няма смисъл. Можеше да откара горкия стар Док, като се връща за обяд... не че щеше да има кой знае какъв апетит.

Отключи портата и огледа кървавите петна по ръкавиците си. Трябваше да изстърже желязната решетка и в крайна сметка изглеждаше, че днес няма да се добере до Скулярд Хил. Вкара камионетката вътре, без вече да тананика. Радостта на деня бе отлетяла.

7.

8:00

Жълтите училищни автобуси громоляха по обичайните си маршрути и събираха децата, застанали край пощенските кутии с кутии за закуска в ръце и погледи, зареяни из небето. Чарли Роудс караше един от тия автобуси и маршрутът му обхващаше Тагарт

Стрийм Роуд в източния квартал и горната половина на Джойнтнър Авеню.

Хлапетата от автобуса на Чарли бяха най-примерните в градчето — а всъщност и в цялата училищна област. В автобус № 6 нямаше крясъци, тропот и дърпане на плитки. Всички проклетници седяха кротко и си гледаха работата, иначе можеха да извървят пеш трите километра до прогимназията на Стенли Стрийт и да обяснят в дирекцията какво им се е случило.

Той знаеше какво мислят за него и имаше представа как го наричат зад гърба му. Но това не го смущаваше. В своя автобус нямаше да допусне щуротии и лайномятаници. Тия да ги показват на безгръбначните си учители.

Директорът на прогимназията бе имал нахалството да го запита дали не е постъпил „импулсивно“, когато накара хлапето на Дърхам да търчи три дни задето само било малко шумно. Чарли просто го изгледа и в крайна сметка директорът, писклив женчо с просълзени очи, завършил колежа преди има-няма две години, не издържа и извърна глава. Дейв Фелсън, началникът на гаража, беше стар приятел; заедно бяха изкарали корейската война. Разбираха се. Разбираха какво става в страната. Разбираха как хлапето, което е „само малко шумно“ в училищния автобус през 1958, става хлапе, което препикава националното знаме през 1968.

Той надзърна в широкото огледало и видя как Мери Кейт Григсън подава бележка на приятелчето си Брент Тени. Приятелче, а? Напоследък почваха да се чукат още в шести клас.

Включи стоповете и отби край пътя. Мери Кейт и Брент отчаяно надигнаха глави.

— Сигурно имате да си кажете доста нещо? — изрече той към огледалото. — Добре. Почвайте.

Отвори вратата и ги изчака да се пръждосат от неговия автобус.

8.

9:00

Крейг Невестулката се изтъркаля от леглото — в буквалния смисъл на думата. Стаичката му беше на втория етаж и през прозореца

нахлуваха ослепителни слънчеви лъчи. Главата му бучеше отвратително. Онзи писарушка отгоре вече тракаше като кълвач. Божичко, човек трябваше да е луд за връзване, та по цял ден да се занимава с туй проклето трак-трак-трак.

Той стана и по гащи се запъти към календара да види дали е дошло време да получи помощта за безработни. Не. Беше сряда.

Махмурлукът не го мъчеше чак толкова, колкото се бе случвало. Снощи бе висял при Дел чак до затварянето в един след полунощ, обаче имаше само два долара, а след стопяването им не бе успял да изкрънка повече от две-три бири. „Губя тренинг“ — помисли той и разтри с длан брадясалата си буза.

Той надяна ватираната долна фланела, която носеше независимо от сезона, нахлузи зеления работен панталон, после отвори гардероба и извади закуската си — бутилка топла бира за тук и кутия безплатна юфка (дар от правителството) за долу. Не понасяше юфка, но бе обещал на вдовицата, че ще ѝ помогне да изтупа килима, а сигурно вече му бе измислила и други задачи.

Макар че мърмореше понякога, той нямаше нищо против това — беше останало от времето, когато споделяше леглото на Ева Милър. Съпругът ѝ бе загинал при злополука в дъскорезницата през 1959 — смешна история, ако изобщо може да има нещо смешно в такова ужасно нещастие. По онова време в дъскорезницата работеха шейсет-седемдесет души и Ралф Милър се очертаваше като бъдещ директор.

Смешното беше там, че Ралф Милър не бе докосвал машина цели седем години след 1952, когато стремглаво се издигна от майстор до член на управата. Ясна работа, ръководството му се отблагодаряваше и то напълно заслужено. Когато навремето източен вятър със скорост петдесет и пет километра в час подгони големия пожар из Блатата и го прехвърли през Джойнтнър Авеню, фабриката изглеждаше обречена. Пожарните команди от шест съседни градчета и без това се бореха отчаяно да спасят града, та едва ли щяха да отделят хора за пикливата операция по опазване на местната дъскорезница. Тогава Ралф Милър организира пожарен отряд от цялата втора смяна, под негово ръководство хората обляха покрива с вода и сториха онова, което обединените пожарникарски сили не бяха успели да постигнат западно от Джойнтнър Авеню — издигнаха непреодолима преграда пред пожара и го отклониха на юг, където бе окончателно овладян.

Седем години по-късно той падна в резачката, докато развеждаше из фабриката важни гости от някаква масачузетска компания. Надяваше се да ги склони към покупка на акции. Подхлъзна се на локва вода, да я вземат дяволите, и право пред очите им хлътна в резачката. Излишно е да се казва, че всякаква възможност за сделка стана на парчета заедно с Ралф Милър. Дъскорезницата, която бе спасил през 1951, окончателно затвори врати през февруари 1960.

Невестулката надзърна в петносаното огледало и среса бялата си коса — буйна, красива и все още секси, макар да бе навършил шейсет и седем. Единствената част на тялото му, която сякаш процъфтяваше от алкохола. После навлече тютюневата работна риза, взе кутията юфка и слезе надолу.

Сега, почти шестнайсет години след онова нещастие, бе изпаднал до положението на некадърен иконом при една жена, с която някога бе спал и още я смяташе за адски привлекателна.

Още щом пристъпи в слънчевата кухня, вдовицата го налетя като лешояд.

— Слушай, Невестулка, би ли излъскал перилата отпред като закусиш? Нали имаш време?

И двамата упорито поддържаха благоприличната измислица, че всичко се върши като услуга, а не в замяна на наема за стаичката му — четиринадесет долара седмично.

— Ще стане, Ева.

— И онзи килим в дневната...

— Да се изтупа. Да, не съм забравил.

— Как е главата тая сутрин? — Тя зададе въпроса деловито, без да допуска в гласа си и капчица състрадание..., ала той долавяше, че състраданието се таи нейде дълбоко под повърхността.

— Добре е — докачено отвърна той, докато слагаше да кипне вода за юфката.

— Късно се прибра, затова питам.

— Май си ми хвърлила око, а? — Той закачливо ѝ намигна и с удоволствие забеляза, че тя все още се изчервява като ученичка, макар че вече от девет години бяха престанали с щуротиите.

— Виж какво, Ед...

Тя единствена все още го наричаше по име. За всички останали в Лот той беше просто Невестулката. Е, няма нищо. Да го наричат както

си щат. Сам си знаеше, че отдавна е затънал.

— Остави — дрезгаво каза той. — Станал съм със задника нагоре.

— Ако се съди по звука, май по-скоро се изтърси.

Тя изрече тия думи по-прибързано, отколкото бе искала, но Невестулката само изсумтя. Свари и изяде омразната юфка, после взе парцала и паркетина и излезе, без да се обръща.

Горе машината на онзи писарушка продължаваше да трака неуморно. Вини Ъпшоу, който живееше срещу него, разправяше, че почвал всяка сутрин в девет, карал до пладне, пак захващал в три, спирал в шест, още веднъж подемал в девет и отцепвал чак до полунощ. Невестулката не можеше да си представи как може човек да има толкова думи в главата.

Все пак момчето изглеждаше свястно и сигурно нямаше да се поскъпи за две-три бири някоя вечер при Дел. Невестулката бе чувал, че повечето писатели пиели като разпрани.

Методично се зае да лъска перилата и по някое време пак си помисли за вдовицата. Тя бе превърнала сградата в пансион с парите от застраховката на мъжа си и чудесно се справяше. Защо пък не? Работеше като впрегатен кон. Но сигурно бе свикнала редовно да получава от мъжа си каквото се полага, тъй че след притихването на скръбта желанието се бе съхранило. Божичко, как си падаше по оная работа!

По онова време, през шейсет и първа и шейсет и втора той не беше Невестулката, хората все още го наричаха Ед и стискаше бутилката, вместо тя да стиска него. Имаше си добра работа и неизбежното се случи през една януарска вечер на 1962.

Той спря за миг равномерното движение и се загледа през тясното прозорче на площадката между първия и втория етаж. Отвън нахлуваха последните златни, лекомислено ярки лъчи на лятото — лъчи, изпълнени с присмех към хладната скърцаща есен и още по-хладната зима подир нея.

За онази вечер отчасти бе виновна тя, отчасти той, сетне двамата лежаха един до друг в мрака на нейната спалня, а тя изведнъж се заплака, че не бивало да го правят. Той я увери, че всичко е правилно, като се чудеше дали наистина е така, но всъщност не го интересуваше, а севернякът фучеше, кашляше и виеше над керемидите, в стаята беше

топло и спокойно, и накрая заспаха притиснати един към друг като лъжички в чекмедже за прибори.

Ах, Господи Иисусе, времето течеше като река и Невестулката се питаше дали онзи писател знае това.

Той пак се зае да лъска перилата с широки, плавни движения.

9.

10:00

Бе дошло време за междучасие в прогимназията на Стенли Стрийт — най-новата училищна сграда, гордост за градчето. Беше ниска, остъклена, с четири класни стаи и изглеждаше толкова нова, светла и модерна, колкото вехта и мрачна бе прогимназията на Брок Стрийт. Общинските училищни власти все още я изплащаха.

Ричи Бодин, който се гордееше с ролята си на пръв побойник в училището, излезе величествено на двора, дирейки с поглед онзи умник, новака, дете все се пъчеше, че знае отговорите по математика. Нито един новак нямаше право да се мотае из училището, без да разбере кой е най-главен тук. Особено пък разни очилати подлизурковци като тоя.

Ричи беше единайсетгодишен и тежеше 65 килограма. Откакто се помнеше, майка му канеше всички наред да видят какъв грамаден юнак е отгледала. Знаеше, че е едър. Понякога имаше чувството, че усеща как земята трепери под стъпките му. А като пораснеше, щеше да пуши „Камел“ като баща си.

Четвъртокласници и петокласници трепереха от него, а помалките хлапета го смятаха за тотем на училището. Когато станеше седмокласник в гимназията на Брок Стрийт, пантеонът им щеше да се лиши от дявол. Всичко това му доставяше огромно удоволствие.

А, ето го онова хлапе, Петри, чака да види от коя страна ще го изберат за футбола.

— Хей! — изрева Ричи.

Озърнаха се всички освен Петри. Всяко око лъщеше изцъклено, всеки поглед се изпълваше с облекчение, щом виждаха, че Ричи гледа другаде.

— Хей, ти! Очиларката!

Марк Петри се обърна и погледна Ричи. Стоманените рамки на очилата му проблясваха под утринното слънце. Беше висок колкото Ричи, тоест стърчеше над повечето си съученици, но имаше постройна фигура, а лицето му изглеждаше беззащитно и унесено.

— На мен ли говориш?

— „На мен ли говориш?“ — подигра му се Ричи с тънък фалцет.
— Знаеш ли, че приказваш като педал, очиларко?

— Не, не знаех — каза Марк Петри.

Ричи пристъпи напред.

— Знаеш ли, очиларко, бас държа, че го духаш. Бас държа, че духаш дъртия космат корен.

— Наистина ли?

Любезният му тон беше направо вбесяващ.

— Да, чух, че наистина го духаш. Не само по празниците. Не ти се чака толкоз. Всеки ден го правиш.

Хлапетата вече се стичаха да видят как Ричи ще смаже новака. Мис Холкомб, която беше тази седмица дежурна по междучасие, стоеше от другата страна да наглежда малчуганите по люлките и катерушките.

— Накъде биеш? — запита Марк Петри. Гледаше Ричи като да бе открил някакъв интересен нов бръмбар.

— „Накъде биеш?“ — пак го подигра с фалцет Ричи. Хич наникъде не бия. Просто чух, че си един голям тлъст педал и толкоз.

— Така ли? — запита Марк все тъй любезно. — Аз пък чух, че си голяма, недодялана тъпа фъшкия, това чух.

Гробовно мълчание. Другите момчета зяпнаха (но лицата им изразяваха интерес; не бяха чували досега някой сам да си подписва смъртната присъда). Като ударен от гръм, Ричи зяпна заедно с останалите.

Марк свали очилата и ги подаде на съседното момче.

— Би ли ги подържал?

Момчето ги пое и безмълвно се опули.

Ричи се хвърли напред. Атаката беше бавна и тромава, без капчица изящество. Земята тътнеше под нозете му. Изпълваше го самоувереност и буйната, радостна страст да мачка и тъпче. Той размаха десница с все сила, за да улучи очилатия педал право в зъбите

и да ги пръсне на всички страни като клавиши на пиано. Готви се за зъболекаря, смотаняк! Ето ме.

Марк Петри прилекна и отскочи в същия миг. Крошето прелетя над главата му. Силата на удара завъртя Ричи на сто и осемдесет градуса и Марк трябваше само да му подложи крак. Ричи Бодин се сгромоляса с тътен.

— Ааааа — изреваха децата наоколо.

Марк отлично разбираше, че ако едрото тромаво момче се надигне от земята и поеме инициативата, го чака жесток пердах. Беше пъргав, но пъргавината не помага задълго при схватки в училищния двор. На улицата това би бил мигът да побегне, да се откъсне от недодялания преследвач, после да се извърти и да му разкваси носа. Но не беше на улицата и отлично разбираше, че ако сега не напердаши голямата грозна фъшкия, никога няма да се отърве от побоища.

Всички тия мисли прелетяха през главата му за една пета от секундата.

Хвърли се върху гърба на Ричи Бодин.

Ричи изръмжа. Тълпата отново изрева. Марк сграбчи ръката на противника, като внимаваше да я хване за ръкава на ризата, та да не му се изплъзне от потта, после я изви зад гърба. Ричи изпищя от болка.

— Кажи „чичо“ — заповяда Марк.

Отговорът на Ричи би задоволил и ветеран от военния флот.

Марк опъна ръката на Ричи до плешките и врагът изпищя отново. Изпълваха го възмущение, страх и недоумение. Никога не му се бе случвало подобно нещо. Нямаше начин да се случи и сега. Как можеше някакъв си очилат педал да го възсяда, да му извива ръката и да го кара да пици пред поданиците си?

— Кажи „чичо“ — повтори Марк.

Ричи тежко се надигна на колене; Марк стисна хълбоците му със собствените си колене като ездач без седло и успя да се удържи. Двамата бяха обсипани с прах, но Ричи изглеждаше далеч по-зле. Беше се зачервил от напъване, очите му изхвъркнаха от орбитите и на бузата му кървеше дълга драскотина.

Опита да изтърси Марк от раменете си, а Марк дръпна ръката още по-нагоре. Този път Ричи не изпищя. Изплака.

— Кажи „чичо“, или, Бог ми е свидетел, ще я строша.

Ризата на Ричи бе изхвъркнала от панталона. Усещаше по корема си парещи драскотини. С ридание разклати рамене насам-натам. Ала омразната очиларка не пускаше. До лакътя ръката му беше като от лед, нагоре — като огън.

— Пусни ме, копеле курвенско! Не се биеш честно! — Взрив на болка.

— Кажи „чичо“.

— Не!

Както стоеше на колене, той загуби равновесие и заби лице в прахта. Болката в ръката го парализираше.

Гълташе прах. Прахът се набиваше в очите му. Безпомощно риташе с крака. Бе забравил, че е грамаден. Бе забравил как се тресе земята под стъпките му. Бе забравил, че като порасне, ще пуши „Камел“ като баща си.

— Чичо! Чичо! Чичо! — изпищя Ричи. Усещаше, че може да крещи „чичо“ часове наред, стига само това да му върне ръката.

— Кажи „Аз съм голяма грозна фъшкия“.

— Аз съм голяма грозна фъшкия! — изпищя Ричи в праха.

— Стига ти толкова.

Марк Петри го пусна и предпазливо се отдръпна, докато Ричи ставаше на крака. Бедрата го боляха от стискане. Надяваше се, че Ричи е загубил желание да се бие. Иначе предстоеше катастрофа.

Ричи стана. Озърна се. Никой не го поглеждаше в очите. Момчетата му обърнаха гръб и всеки захвана, каквото бе правил преди произшествието. Онова гадно хлапе Глик стоеше до педала и го гледаше като Божи пратеник.

Ричи стоеше самичък и още не можеше да повярва колко лесно бе връхлетяло падението. Прах покриваше лицето му, само под очите кожата беше измита от сълзи на ярост и срам. Помисли дали да не се нахвърли върху Марк Петри. Но го възпираха срам и страх — непознати, нови-новенички и грамадни. Не сега. Ръката го болеше като прогнил зъб. Мръсно копеле курвенско, нечестен побойник. Само да ми паднеш и да те катурна...

Но не днес. Той се завъртя, закрачи настрани и земята изобщо не трепна. Беше навел очи към краката си, та да не гледа никого в лицето.

Откъм момчетата някой се изсмя — пискливият подигравателен звук полетя болезнено звънко в утринния въздух.

Той не вдигна очи да види кой му се присмива.

10.

11:15

Преди време Общинското бунище на Джирусълъм'с Лот беше просто стара каменна кариера, докато през 1945 година работниците стигнаха до глина и се преместиха. Намираше се в края на черния път, който продължаваше от Бърнс Роуд още три километра след гробището Хармони Хил.

Дъд Роджърс чуваше как в далечината пращи и кашля косачката на Майк Райърсън. Но пукотът на пламъците скоро щеше да заглуши този звук.

Дъд беше пазач на сметището от 1956 и ежегодното му преназначаване на градско събрание беше проста рутина, придружена с всеобщи овации. Живееше до сметището, в спретнатата барачка от катраносан картон с надпис „Сметищен надзирател“ на паянтовата врата. Преди три години бе изкопчил от стиснатите общински съветници пари за калорифер и окончателно се бе отказан от градския си апартамент.

Беше гърбав, със странно килната глава, сякаш в лошо настроение Господ го бе усукал за последно, преди да му даде път към белия свят. Ръцете му, увиснали до коленете като на маймуна, бяха поразително силни. Четирима мъже едва бяха натоварили в панеловоза старата каса на универмага, за да я докарат тук след покупката на нова вградена каса. Камионът забележимо бе приклепнал под тежестта. Но Дъд Роджърс я бе свалил сам — с жили като изпънати въжета по шията, с изхвъркнали вени по челото и китките, с бицепси като арматурно желязо. Без чужда помощ я бе прекатурил през източния ръб.

Дъд обичаше сметището. Обичаше да пъди хлапетата, които идваха да трошат бутилки, обичаше да насочва камионите към всяко ново място за разтоварване. Обичаше да подбира вектори между боклуците — привилегия на надзирателя. Сигурно му се надсмиваха, като го гледаха как крачи през планини от боклук с високите ботуши, с кожени ръкавици, с пистолет в кобура, торба на рамо и джобно ножче в

ръка. Нека си се смеят. Тук имаше медни кабели, понякога се намираха и електромотори с недокоснати намотки, а в Портланд за медта му брояха суха пара. Намираше изхвърлени бюра, кресла и канапета, все неща, които можеше да поправи и после да продаде на антикварите по шосе № 1. Дъд скубеше антикварите, те пък скубеха летовниците и светът си се въртеше най-чудесно. Преди две години бе намерил строшено сгъваемо легло с пукната табла и го бе продал на някакъв сбъркан от Уелс за две стотачки. Сбърканият бе изпаднал в екстаз от автентичния дух на Нова Англия, без да знае, че Дъд грижливо е изличил с пясък от таблата надписа „Произведено в Гранд Рапидс“.

На другия край на сметището бяха вехтите коли. Буици, фордове, шевролети, каквото ти душа иска, и Боже мой, колко чаркове си оставяха хората по старите коли. Най-добре вървяха радиаторите, но един запазен карбуратор докарваше седем долара, след като се измие с бензин. Да не говорим за ремъци, стопове, разпределители, предни стъкла, волани и килимчета.

Да, сметището бе хубаво място. Като Дисниленд и Шангри-ла, обединени в едно. Ала най-хубавото не бяха парите, заровени в черно сандъче под креслото му.

Най-хубави бяха огньовете... и плъховете.

В неделя и сряда Дъд подпалваше сметището сутринта, а в понеделник и петък — вечер. Най-красиви бяха вечерните пожарища. Обичаше мътното розово зарево, разцъфващо над старите найлонови торби с боклук, над смачканите вестници и кашони. Но с плъховете по му вървеше сутрин.

Сега той седеше в креслото и гледаше как огънят прихваща, почва да пуска нагоре тлъст черен пушек и пропъжда гаргите. Дъд спокойно държеше спортния си пистолет 22-ри калибър и чакаше да изскочат плъховете.

Те винаги изскачаха на цели батальони. Бяха едри, мръсни, сиви, с розови очи. По козината им подскачаха ситни бълхи и кърлежи. Опашките се влачеха подире им като дебели розови жици. Дъд обожаваше да стреля по плъхове.

— Сума ти патрони купуваш, бе, Дъд — казваше с медения си глас Джордж Мидлър от универмага, избутвайки по тезгяха тежките картонени кутии. — Общината ли ги плаща?

Стара шега. Преди години Дъд бе вписал в служебните сметки поръчка за две хиляди патрона 22-ри калибър с рязани куршуми и Бил Нортън мрачно се бе заканил да го уволни.

— Хайде, хайде, Джордж — отвръщаше Дъд, — нали знаеш, че само за обществото го правя.

Ето го. Онзи, тлъстият с куц заден крак, беше Джордж Мидлър. От устата му провисваше нещо, може би парче пилешки черен дроб.

— Пипнах те, Джордж. Пипнах те — промърмори Дъд и натисна спусъка.

Изстрелът беше глух и почти безобиден, но плъхът се преметна два пъти и остана да лежи, ритайки с крачета. Рязани куршуми, това беше номерът. Някой ден щеше да си купи пищов 45-ти калибър или „Магнум-357“ и да види как ще им се отрази на ситните гадини.

Онзи, следващият, беше дребното курве Рути Крокет, дете не носи сутиен в училище и все ръчка приятелчетата си с лакът и се хили, когато минава Дъд. Бам! Лека ти пръст, Рути.

Плъховете търчаха като обезумели към спасителния край на сметището, но преди да изчезнат, Дъд бе претрепал шест парчета — добър утринен резултат. Ако отидеше да ги погледне, щеше да види как кърлежите бягат от изстиващите тела като... като... ами, като плъхове от потъващ кораб.

Това му се стори великолепен майтап. Той отметна причудливо изкривената си глава, облегна се на гърбицата и дълго се смя, докато алчните оранжеви пръсти на огъня пълзяха през боклука.

Не ще и дума, животът беше голяма работа.

11.

Пладне.

Мощният рев на градската сирена отекна за дванайсет секунди, възвестявайки средата на деня и началото на обедната почивка в трите училища. Лоурънс Крокет, втори член на общинската управа и собственик на компания за застраховки и търговия с недвижими имоти, остави книгата, която четеше („Сексуални роби на Сатаната“) и свери часовника си. Отиде до вратата и закачи табелката „Връщам се в един часа“. Ежедневието му беше неизменно. Щеше да отскочи до

кафе „Ексълът“ за два сандвича със сирене и да изпуши една пура над чашка кафе, зяпайки краката на Полин.

Побутна вратата, за да провери дали е добре заключена, после пое надолу по Джойнтнър Авеню. На ъгъла спря и се озърна към Марстъновия дом. На алеята отпред имаше спряла кола. Едва я различаваше сред искренето на трептящия въздух. Нещо тревожно се обтегна в гърдите му. Преди повече от година бе продал в пакет Марстъновия дом и отдавна занемарената пералня „Старото корито“. Най-странната сделка през живота му..., а в дългата си кариера бе виждал доста смахнати пазарлъци. Колата горе навярно принадлежеше на някой си Стрейкър. Р. Т. Стрейкър. А тъкмо тази сутрин бе получил по пощата нещо от него.

В един горещ юлски следобед преди малко повече от година въпросният тип пристигна пред кантората на Крокет. Излезе от колата и постоя на тротоара, преди да прекрачи прага. Беше висок и въпреки жегата носеше старомоден костюм с жилетка. Плешив като билиардна топка и също като нея по кожата му нямаше и капчица пот. Веждите му се сливаха в плътна права черта, а очите под тях хлътваха дълбоко като черни дупки, пробити с бормашина върху ъгловатото лице. В ръка държеше тънко черно куфарче. Когато Стрейкър влезе, Лари беше сам в кантората; имаше секретарка на половин работен ден — едно момиче от фолмаут с най-разкошните цици, които някога бе виждал — но следобед тя работеше при някакъв адвокат в Гейтс Фолс.

Плешивият посетител седна на креслото за клиенти, сложи куфарчето в скута си и се втренчи в Лари Крокет. Изразът на очите му не се поддаваше на разгадаване и това смути Лари. Той обичаше да разчита какво желае човек, бил той хлапак или побелял старец, още преди да си е отворил устата. Този тук не си бе направил труда да погледне снимките на местни имоти, закачени по дъската за обявления, не бе подал ръка, не се бе представил, даже едно „здрости“ не бе казал.

— С какво мога да ви услужа? — запита Лари.

— Изпратен съм да закупя резиденция и търговска сграда във вашето прекрасно градче — рече плешивият. Говореше глухо, безизразно, без ударения и Лари неволно си помисли за телефонните записи на прогнозата за времето.

— Ехей, чудесно — възкликна Лари. — Имаме няколко много приятни имота, които могат...

— Не е необходимо — прекъсна го плешивият и вдигна длан като да задържи думите му. Лари с изумление забеляза, че пръстите му са невероятно дълги, средният навярно имаше десет-дванадесет сантиметра. — Търговската сграда се намира една пресечка зад Общинската управа. Обърната е към парка.

— Да, можем да се спогодим за нея. Едно време беше автоматична пералня, фалира миналата година. Мястото е наистина чудесно, ако сте...

— Резиденцията — пак го прекъсна плешивият — е къщата, наричана в градчето Марстънов дом.

Лари бе врял и кипял в бизнеса, затова съумя да прикрие смайването си.

— Така ли?

— Да. Името ми е Стрейкър. Ричард Трокет Стрейкър. Всички документи ще бъдат на мое име.

— Много добре — каза Лари. Човекът бе деловит, това поне му личеше. — Марстъновият дом е оценен за четиринайсет хиляди, но мисля, че ще убедя клиентите си да отстъпят малко. Колкото до старата пералня...

— Не приемам. Упълномощен съм да платя един долар.

— Един?... — Лари изви глава и се приведе напред, като, че не вярваше на ушите си.

— Да. Изчакайте, моля.

Дългите пръсти на Стрейкър откачиха закопчалките на куфарчето, отвори го и извади отвътре документи в прозрачна синя папка.

Лари Крокет го гледаше намръщен.

— Прочетете, ако обичате. Така ще си спестим време.

Лари отметна пластмасовата корица и се взря в първия документ с физиономията на човек, който си има работа с луд. Няколко секунди очите му скачаха безредно от ляво на дясно, после се приковаха към нещо.

Тънките устни на Стрейкър трепнаха в едва доловима усмивка. Той бръкна в джоба на сакото, извади златна табакера и си избра цигара. Размачка я и драсна клечка кибрит. Острият аромат на турски тютюн изпълни кантората и отлетя настрани, подгонен от вентилатора.

През следващите десет минути в кантората царуваше тишина, нарушавана само от бръмченето на вентилатора и далечния приглушен шум на уличния транспорт. Стрейкър допуши цигарата докрай, смачка въгленчето с пръсти и запали нова.

Блед и потресен, Лари надигна глава.

— Това е шега. Кой ви осведоми? Джон Кели?

— Не познавам Джон Кели. И не се шегувам.

— Тия документи... прехвърляне на правата... разрешително за експлоатация... Боже мой, човече, не знаете ли, че този терен струва милион и половина?

— Заблуждавате ме — хладно отвърна Стрейкър. Струва четири милиона. Скоро ще построят търговския център и тогава ще струва много повече.

— Какво искате? — запита Лари с пресипнал глас.

— Казах ви какво искам. Аз и моят партньор смятаме да открием магазин в този град. Възнамеряваме да живеем в Марстъновия дом.

— Какво ще продавате? Може би билети за оня свят?

Стрейкър се усмихна студено.

— За жалост ще ви разочаровам, става дума за съвършено нормална търговия с мебели. И доставка на редки антики за колекционерите. Моят партньор с право се смята за експерт в тази област.

— Дрън-дрън — грубо отсече Лари. — Марстъновия дом можете да получите за осем бона и половина, пералнята за шестнайсет. Вашият партньор трябва да го знае. А и двамата трябва да знаете, че в това градче просто няма място за разни модерни мебели и антики.

— Моят партньор опознава извънредно добре всяка област, която привлече интереса му — каза Стрейкър. — Той знае, че близо до вашето градче минава магистрала, обслужваща туристи и летовници. Точно с тези хора възнамеряваме да въртим основния си бизнес. Ала това не ви засяга. Смятате ли документите за редовни?

Лари потупа синята папка върху бюрото.

— Така изглежда. Но няма да се подведа, независимо какво твърдите, че искате.

— Разбира се, че не. — В гласа на Стрейкър се прокрадваха нотки на благовъзпитано презрение. — Ако не греша, вие имате адвокат в Бостън. Някой си Франсис Уолш.

— Откъде знаете? — подскочи Лари.

— Няма значение. Занесете му документите. Той ще потвърди, че са валидни. Земята, където предстои изграждането на търговския център, ще бъде ваша, ако изпълните три условия.

— А — възкликна Лари и лицето му се проясни. — Условия. — Той се облегна назад и взе пура от керамичната кутия на бюрото. Драсна клечка кибрит и пусна облаче дим. — Това вече е разговор. Казвайте.

— Първо. Ще ми продадете Марстъновия дом и търговската сграда за един долар. По въпроса за къщата ваш клиент е една корпорация за продажба на недвижими имоти със седалище в Бангор. Търговската сграда принадлежи в момента на една портландска банка. Смятам, че и двете организации ще приемат, ако лично добавите необходимите суми, за да предложите най-ниските възможни цени. Като приспаднете комисионата си, разбира се.

— Откъде получавате информация?

— Не ви се полага да знаете, мистър Крокет. Второ условие. Няма да казвате нищо за днешната ни сделка. Нищо. Ако стане въпрос за продажбата, знаете само онова, което ви казах — двама партньори започват бизнес, насочен към туристите и летовниците. Много е важно.

— Не съм клюкар.

— Независимо от това искам да подчертая колко сериозно е условието. Може да дойде време, мистър Крокет, когато ще ви се прииска да разкажете някому каква чудесна сделка сключихте днес. Ако го сторите и узная, ще ви разоря. Разбирате ли?

— Говорите като герой от евтин шпионски филм каза Лари. Гласът му звучеше невъзмутимо, ала усещаше как в гърдите му се надигат отвратителни тръпки на страх. Думите „ще ви разоря“ бяха изречени деловито, като че човекът го питаше как е днес. От това изявлението твърде неприятно заприличваше на истина. И как, по дяволите, бе узнал този образ за Франк Уолш? Дори и жена му не знаеше за Франк Уолш.

— Разбирате ли ме, мистър Крокет?

— Да — каза Лари. — Нямам навика да си вадя кирливите ризи.

Стрейкър отново го удостои със сдържаната си усмивка.

— Естествено. Затова реших да работя с вас.

— А третото условие?

— Къщата се нуждае от известно обновяване.

— Меко казано — сухо добави Лари.

— Моят партньор смята да се погрижи лично за това. Но вие ще бъдете негов агент. От време на време ще има поръчки. Понякога ще ми трябват услугите на местни работници за доставка на разни товари в къщата или магазина. Няма да казвате никому за тези услуги. Разбирате ли?

— Да, разбирам. Но вие не сте тукашен, нали?

Стрейкър надигна вежди.

— Има ли значение?

— Естествено, че има. Тук не ви е Бостън или Ню Йорк. Не е въпросът само аз да си затварям устата. Хората ще се разприказват. Ами че на Рейлроуд Стрийт има една бабка на име Мейбъл Уъртс, която от сутрин до вечер не се разделя с бинокъла...

— Не ме интересуват местните жители. И моят партньор не се интересува от тях. В малките градчета хората винаги приказват. Като свраки по телефонните жици. Скоро ще свикнат с нас.

Лари сви рамене.

— Ваша си работа.

— Правилно — кимна Стрейкър. — Ще плащате всички услуги и ще съхранявате сметките и квитанциите. Аз ще ви обезщетявам. Съгласен ли сте?

Както бе казал, Лари нямаше навика да си вади кирливите ризи и се славеше като един от най-добрите играчи на покер в окръг Къмбърланд. Но макар да бе съхранил външното си спокойствие през целия разговор, отвътре се печеше на бавен огън. Този безумец му предлагаше сделка, каквато се случва веднъж в живота, ако изобщо се случи. Може би работеше за някой от ония смахнати милиардери — отшелници, които...

— Мистър Крокет? Чакам.

— И аз имам две условия — каза Лари.

— А? — По лицето на Стрейкър се изписа учтив интерес.

Лари разтръска синята папка.

— Първо, тези документи трябва да се потвърдят.

— Естествено.

— Второ, ако там горе вършите нещо незаконно, не искам да го знам. Под това разбирам...

Но той не успя да довърши. Стрейкър отметна глава и избухна в удивително хладен и безстрастен смях.

— Нещо смешно ли казах? — запита Лари без следа от усмивка по лицето.

— О..., ъ... разбира се, не, мистър Крокет. Бъдете добър да ме извините за изблика. Вашата забележка ми се стори забавна по чисто лични причини. Какво се канехте да добавите?

— По въпроса за обновяването. Няма да ви доставя нищо, което да ме поставя под удар. Ако се оборудвате за незаконно производство на алкохол, ЛСД или експлозиви за някоя група хипита-радикали, това си е ваша грижа.

— Разбрано — каза Стрейкър. Усмивката бе напуснала лицето му. — Споразумяхме ли се?

И преодолявайки странното чувство на неохота, Лари изрече:

— Ако тези документи се потвърдят, мисля, че се споразумяхме. Макар да изглежда, че за вас остава споразумението, за мене — парите.

— Днес е понеделник — каза Стрейкър. — Да намина ли в четвъртък следобед?

— По-добре в петък.

— Ясно. Много добре. — Стрейкър стана. — Приятен ден, мистър Крокет.

Документите се потвърдиха. Бостънският адвокат съобщи на Лари, че теренът за изграждане на търговския център в Портланд е бил закупен от никому неизвестната компания за търговия с терени и недвижими имоти „Континентал“ — фиктивна организация със седалище в сградата на „Кемикъл Банк“ в Ню Йорк. В канцелариите на „Континентал“ нямало нищо, освен няколко празни етажерки и купища прах.

В петък Стрейкър се върна и Лари подписа необходимите пълномощни. Стори го, усещайки в гърлото си горчилката на съмнението. За пръв път нарушаваше собствения си девиз: не дрискай там където ядеш. И макар че залогът беше огромен, докато Стрейкър прибираше в куфарчето документите за собственост на Марстъновия дом и бившето „Старо корито“, Лари осъзна, че от днес изцяло е под

петата на този човек. Същото се отнасяше и до отсъстващия партньор мистър Барлоу.

Но август отмина, лятото се превърна в есен, есента в зима и Лари взе да усеща някакво неопределено облекчение. Напролет почти бе успял да забрави с цената на каква сделка бе получил документите, които сега лежах в личния му сейф в Портланд.

После започнаха събитията.

Преди около седмица и половина онзи писател Бен Миърс бе дошъл да пита дали може да наеме Марстъновия дом и бе удостоил Лари със странен поглед при вестта, че къщата е продадена.

Вчера пък бе открил в кантората си дълъг картонен калъф и писмо от Стрейкър. Всъщност проста бележка. Текстът беше кратък: „Любезно моля да поставите получения плакат във витрината на магазина. Р. Т. Стрейкър.“ Самият плакат беше съвсем обикновен. Гласеше: „След седмица отваряме врати. Барлоу и Стрейкър. Изящни мебели. Подбрани антики. Вижте, пипнете, добре сте дошли.“ Лари бе заръчал на Роял Сноу да го постави на място. А сега горе край Марстъновия дом имаше автомобил. Все още гледаше нататък, когато досами ухото му някой изрече:

— Дремеш ли, Лари?

Той подскочи и извърна глава към Паркинс Джилеспи, който стоеше до него на ъгъла и палеше цигара „Пал Мал“.

— Не — отвърна Лари с нервен смях. — Бях се замислил.

Паркинс вдигна очи към алеята пред Марстъновия дом, където слънчевите лъчи искряха по хромираните части на автомобила, после погледна старата пералня с новия плакат на витрината.

— Май не си само ти. Винаги е добре да дойде нов човек в градчето. Срещал си ги, нали?

— Единия. Миналата година.

— Мистър Барлоу или мистър Стрейкър?

— Стрейкър.

— Доста приятно изглежда, нали?

— Трудно е да се каже — отвърна Лари и внезапно изпита желание да оближе пресъхналите си устни. Въздържа се. — Говорихме само по бизнес. Изглеждаше редовен.

— Добре. Това е добре. Хайде да вървим. Ще те изпратя до „Ексълънт“.

Докато пресичаха улицата, Лоурънс Крокет си мислеше за сделки с дявола.

12.

13:00

Сюзън Нортън пристъпи в козметичния салон, усмихна се на Бабс Грифън (по-голяма сестра на Хал и Джак) и каза:

— Слава Богу, че можеш да ме поемеш така ненадейно.

— В средата на седмицата няма проблеми — отвърна Бабс, включвайки вентилатора. — Леле, че е жега. Следобед ще има буря.

Сюзън се озърна към яносиньото небе.

— Мислиш ли?

— Аха. Как ще я искаш, сладур?

— Естествена — каза Сюзън, мислейки за Бен Миърс.

— Все едно, че не съм припарвала насам.

— Сладурче — въздъхна Бабс и пристъпи към нея — всички така разправят.

Въздишката лъхаше на плодова дъвка и Бабс взе да разпитва Сюзън дали е видяла, че някакви хора щели да откриват мебелен магазин в бившето „Старо корито“. Скъпотия, личало си от пръв поглед, но нима нямало да е чудесно, ако се намери при тях едно такова симпатично ветроупорно фенерче като онуй, дето си го имала в апартамента, а пък най-умната постъпка в живота ѝ била дето се изнесла от къщи и дошла да живее в града, и лятото е просто разкошно, нали? Направо да ти е жал, че някога ще трябва да свърши.

13.

15:00

Бони Сойър лежеше на голямото двойно легло в дома си на Дийп Кът Роуд. Къщата беше истинска, не някакъв си скапан фургон, имаше даже основи и мазе. Съпругът ѝ Рег изкарваше добри пари като автомеханик в портландския гараж „Понтиак“.

Бони беше гола, само по прозрачни сини бикини и гледаше нетърпеливо часовника върху нощното шкафче. Три и дващест — къде се бави?

В този момент вратата на спалнята се откряна едва-едва и сякаш повикан от мисълта, Кори Брайънт надникна през нея.

— Може ли? — прошепна той.

Кори беше само на дващест и две, от две години работеше за телефонната компания и връзката му с омъжена жена — особено зашеметяваща красавица като Бони, избрана за Мис окръг Къмбърланд през 1973 — го караше да се чувства едновременно изнемощял, нервен и възбуден.

Бони му се усмихна, разкривайки изящните си зъби.

— Ако не можеше, скъпи — каза тя, — в тебе вече щеше да зее такава дупка, че телевизия да се гледа през нея.

Той се вмъкна на пръсти, звънтейки нелепо с инструментите по работния си колан. Бони се изкикоти и разтвори обятия.

— Наистина ми харесваш, Кори. Много си мил.

Погледът на Кори срещна тъмната сянка под изопнатия син найлон и той взе да се чувства по-скоро възбуден, отколкото нервен. Забрави да стъпва на пръсти, хвърли се към нея и докато се сливаха, нейде в гората се надигна жуженето на цикада.

14.

16:00

Привършил със следобедното писане, Бен Миърс отдръпна стола от бюрото. За да отиде с чиста съвест на вечеря у семейство Нортън, днес бе прескочил разходката в парка и бе писал почти цял ден без прекъсване.

Стана и се протегна, слушайки как пукат прешлените. Гърдите му бяха мокри от пот. Пристъпи към шкафа до леглото, извади чиста кърпа и се нареди да поеме към банята, за да си пусне един душ преди другите да се приберат от работа.

Метна кърпата през рамо, тръгна към вратата и сетне се върна до прозореца, където нещо бе привлякло вниманието му. В градчето нямаше нищо забележително — то дремеше в късния следобед под

небе с онзи особен тъмносин оттенък, който разхубавява Нова Англия в последните ясни летни дни.

Оттук се виждаха двуетажните сгради по Джойнтнър Авеню с плоски асфалтирани покриви, виждаше се паркът, където излезлите от училище деца лениво седяха по тревата, караха велосипеди или спореха разгорещено, по-нататък беше северозападната част на града, където Брок Стрийт изчезваше зад склона на първия горист хълм. Погледът му неволно плъзна нагоре до просеката, в която Бърнс Роуд и Брукс Роуд се срещаха като огромна буква Т... сетне още по-нагоре — към надвисналия над града Марстънов дом.

Оттук домът изглеждаше съвсем миниатюрен, смален до размерите на кукленска къщичка. И така му харесваше. Човек можеше да се справи с Марстъновия дом, когато го гледа толкова дребен в далечината. Можеше просто да вдигне длан и да го закрие.

На алеята имаше кола.

Бен стоеше с кърпата на рамо, гледаше я без да помръдне и усещаше как в стомаха му пъпли необясним ужас. Два от падналите капаци на прозорците бяха подменени, придавайки на дома нещо сяло и потайно, което не бе съществувало досега.

Устните му безмълвно трепнаха като че изричаха слова, неразбираеми за никого — дори за самия него.

15.

17:00

С куфарче в лявата ръка Матю Бърк излезе от гимназията и закрачи през опустелия паркинг към вехтия си „Шевролет Бискейн“, чиито миналогодишни зимни гуми все забравяше да смени.

Беше на шейсет и три, оставаха му две години до пенсия, но все още продължаваше да влачи изцяло часовете по английски и извънкласната дейност. Наесен основното събитие беше училищната пиеса и той тъкмо бе привършил подготовката за фарс в три действия, озаглавен „Проблемите на Чарли“. Както винаги, беше се сблъскал с куп съвършено неприемливи кандидати, десетина поносими ентусиасти, които поне щяха да си назубрят ролите (а сетне да ги изрецитират с убийствено монотонен, треперещ глас) и три хлапета с

усет към театъра. Щеше да разпреди ролите в петък и следващата седмица започваха репетициите. Трябваше да се сработят до 30 октомври — датата на представлението. Мат се придържаше към теорията, че гимназиалната пиеса трябва да е като чиния консервирана супа — безвкусна, но не особено противна. Роднините щяха да дойдат и да я харесат. Театралният критик на кълмбърландския „Бележник“ щеше да изпадне в екстаз, придружен с многосрични излияния, нали му плащаха тъкмо за такава реакция спрямо всяко местно представление. Изпълнителката на главната роля (тази година навярно щеше да е Рути Крокет) щеше да се влюби в някого от трупата и може би да загуби девствеността си след представлението. А после Мат щеше да се захване със заплетените спорове в дискусионния кръжок.

Дори на шейсет и три години Мат Бърк все още обичаше учителската професия. Беше скаран с дисциплината и това отдавна го бе лишило от всякакви изгледи да се издигне до административен пост (от разсеян мечтател като него едва ли би излязъл свестен заместник директор), но липсата на дисциплина никога не му бе пречила да преподава. Бе чел сонетите на Шекспир в студени стаи с бучащи тръби, където въздухът гъмжи от книжни самолетчета и топчета дъвкана хартия, бе сядал върху кабарчета и небрежно ги бе захвърлял настрана с препоръка към учениците да отворят учебника по граматика на страница 467, бе отварял чекмеджетата, за да извади бели листа за съчинения и вместо тях бе откривал щурци, жаби, а веднъж даже двуметрова черна змия.

Бе пребродил английския език надлъж и шир като самотен и учудващо добродушен стар мореплавател: първи час — Стайнбек, втори час — Чосър, трети час — функции на изречението, и точно преди обяд — употреба на наречията. Пръстите му бяха вечно жълти, не от никотин, а от тебеширен прах, ала и тебеширът сякаш го бе увлякъл с упойващата страст на наркотик.

Децата не го обожаваша, дори не го обичаха; той не бе потенциална кинозвезда, очакваща откриването си в това затънтено кътче на Америка, но постепенно повечето от учениците му започваха да го уважават, а неколцина усвояваха от него простата истина, че посвещаването на една цел, та била тя ексцентрична или невзрачна, може да бъде нещо забележително. Мат обичаше професията си.

Той седна в колата, задави двигателя от първия опит, изчака малко и опита отново. Портландската радиостанция излъчваше рокендрол и той засили звука до пръсване. Смяташе рокендрола за чудесна музика. Изкара колата от паркинга на заден ход, при което двигателят пак се задави.

Мат имаше малка къщичка извън града, на Тагарт Стрийм Роуд, и рядко посрещаше гости. Не се бе оженил и нямаше никакви роднини освен един брат, който работеше в някаква тексаска петролна компания и не пращаше даже картички. Но не усещаше липсата на човешки връзки. Беше самотник, без това да се отразява на характера му.

Спря пред примигващия жълт светофар на пресечката на Джойнтнър Авеню и Брок Стрийт, после зави към дома си. Сенките се удължаваха и светлината на деня бе пропита със странна, красива топлина — безплътна и златиста като в картина на френски импресионист. Озърна се наляво, забеляза Марстъновия дом и още веднъж погледна нататък.

— Капаците — изрече той срещу излитащите от радиото буйни ритми. — Пак са ги сложили на прозорците.

Погледна в огледалото и видя, че на алеята отпред е спряла кола. Преподаваше в Сейлъм'с Лот от 1952 година и още никога не бе виждал автомобил на това място.

— Живее ли някой горе? — запита той пустотата и подкара понататък.

16.

18:00

Бил Нортън, баща на Сюзън и пръв общински съветник на Лот, с изненада откри, че харесва Бен Миърс — и то доста. Бил беше едър, жилиав мъж с гъста черна коса, телосложение на товарен камион и нито грам тлъстина дори и след петдесетте. С разрешение на баща си бе напуснал единадесети глас на гимназията, за да постъпи във военния флот и след това с нокти и зъби да си пробие път нагоре, като на двайсет и четири години почти небрежно издържа изпитите за средно образование. Не беше ограничен и недодялан антиинтелектуалец, в какъвто често се превръща обикновеният трудов човек, когато съдбата

или собственото поведение го откъсне от образователното ниво, което би могъл да постигне, ала и не търпеше „артистичните пръдльовци“ — така наричаше плахите дългокоси съученици на Сюзън, които понякога идваха на гости. Нямаше нищо против косата или облеклото им. Дразнеше го това, че нито един не изглеждале сериозен. Не споделяше симпатиите на жена си към Флойд Тибитс, с когото ходеше Сюзън, откакто бе завършила образованието си, но и не изпитваше неприязън към него. Флойд имаше добра работа като банков администратор във Фолмаут и Бил Нортън го смяташе за сравнително сериозен. Плюс това беше тукашен. Но в известен смисъл същото можеше да се каже и за Миърс.

— Слушай, недей да му досаждаш с твоите приказки за артистични пръдльовци — каза Сюзън, когато откъм вратата долетя звън. Беше облечена в бледозелена лятна рокля, а новата, привидно небрежна прическа беше изтеглена назад и пристегната хлабаво с огромна зелена панделка.

Бил се разсмя.

— Както ги виждам, тъй ги наричам, скъпа. Няма да те изложат... кога ли съм го правил?

Тя му се усмихна замислено и нервно, после отиде да отвори.

Мъжът, когото доведе, беше висок и пъргав на вид, с изящни издължени черти и вълмо гъста, лъскава черна коса, която макар и естествено мазна, изглеждала току-що измита. Облеклото му приятно изненада Бил — простички, съвсем нови джинси и бяла риза с навити ръкави.

— Бен, това са татко и мама — Бил и Ан Нортън. Мамо, татко, Бен Миърс.

— Здравейте. Много ми е приятно.

Той се усмихна малко сдържано на мисис Нортън и тя отвърна:

— Здравейте, мистър Миърс. За пръв път виждаме жив писател отблизо. Сюзън беше ужасно развълнувана.

— Не се тревожете; няма да ви досаждам с цитати от творчеството си — каза Бен и пак се усмихна.

— Здравсти — рече Бил и се надигна от креслото. Сегашното си място на профсъюзен шеф в портландското пристанище бе постигнал с много труд и ръкостискането му беше здраво и силно. С удоволствие забеляза, че за разлика от обичайните артистични пръдльовци ръката

на Миърс не се разплесква като смачкана медуза. Незабавно пристъпи към втората проверка.

— Ще пиеш ли една бира? Сложил съм няколко върху лед. — Бил махна с ръка към задното дворче, което бе изградил без чужда помощ. Артистичните пръдльовци неизменно отказваха; повечето бяха нафукани умници и не благоволяваха да хабят безценното си съзнание с алкохол.

— Умирам за бира — отвърна Бен и усмивката му се разтегли до ушите. — Може и две-три.

Смехът на Бил разтърси къщата.

— Така те искам, мой човек. Идвай.

Този смях сякаш прокара за миг някаква недоловима връзка между двете жени, които си приличаха почти като сестри. Загрижени бръчки прорязаха челото на Ан Нортън, а лицето на Сюзън се проясни, като че по телепатия си бяха разменили през стаята товара на тревогата.

Бен последва Бил към верандата. На табуретка в ъгъла имаше сандъче с лед, от което стърчаха кутии „Пабст“. Бил подхвърли една и Бен я хвана с една ръка, но леко, за да не се разпени при отварянето.

— Хубаво е тук — каза Бен, оглеждайки зиданата скара в задното дворче. Беше ниска, удобна и над тухлените ѝ ръбове въздухът трептеше от топлина.

— Сам съм правил всичко — рече Бил. — Как няма да е хубаво.

Бен отпи дълбока глътка и се оригна — поредна точка в негова полза.

— Сюзи мисли, че си свястно момче — каза Нортън.

— Тя е добро момиче.

— Умно, практично момиче — добави Нортън и се оригна замислено. — Казва, че си написал три книги. И си ги издал.

— Да, така е.

— Носят ли пари?

— Първата донесе — каза Бен и млъкна.

Бил Нортън леко кимна в знак на уважение към човек, който има достатъчно пипе, за да не споделя с първия срещнат как е с доларите и центовете.

— Ще ми помогнеш ли за кюфтетата и кренвиршите?

— Дадено.

— Кренвиршите се режат, за да излиза парата, нали знаеш?

— Аха. — Бен се ухили и размаха показалец като че режеше с нож. Обвивката на кренвиршите трябваше да се цепне предварително, инак се пукаха.

— Тукашно момче си, по говора личи — одобри Бил Нортън. — Донеси оная торба с брикети, а аз отивам за месото. Да не си забравиш бирата.

— С топ няма да ме откъснат от нея.

На прага Бил се поколеба и с леко съмнение повдигна вежда.

— Ти сериозно момче ли си? — запита той.

Бен се усмихна малко тъжно.

— Такъв съм.

Бил кимна.

— Добре — каза той и влезе вътре.

Предсказанието на Бабс Грифън за дъжд се оказа безкрайно далече от истината и вечерята в задния двор мина чудесно. Лекият ветрец и синкавият пушек над скарата пропъждаха най-досадните летни комари. Жените разтребиха картонените чинии и подправките, сетне се върнаха да пийнат по бира и да погледат със смях как опитният Бил използва помощта на коварния вятър, за да разгроми Бен на бадминтън с 21 на 6. С искрено съжаление Бен отклони поканата за реванш, сочейки часовника си.

— Захванал съм нова книга — каза той. — За днес не съм издължил още шест страници. Ако се напия, утре сутрин няма да мога да разчета какво съм написал.

Сюзън го изпрати до пътя — беше пристигнал пеш от града. Докато гасеше огнището, Бил доволно кимна. Беше склонен да повярва, че момчето наистина е сериозно. Не бе дошло с голямата кошница да прави добро впечатление, но щом човек работи и след вечеря, значи сигурно ще си запише името някъде — най-вероятно с едри букви.

Но Ан Нортън си оставаше неприветлива.

17.

19:00

Флойд Тибитс спря на чакълестия паркинг пред кръчмата на Дел десетина минути след като собственикът Делбърт Марки бе включил новия надпис над входа. Светещите розови букви „ПРИ ДЕЛ“ бяха цял метър високи, а вместо кавички имаше чаши за уиски.

Навън слънчевите лъчи бавно се преливаха в прииждащия пурпурен здрач и скоро от низините щеше да се надигне мъгла. Редовните вечерни посетители се събираха около час по-късно.

— Здравсти, Флойд — поздрави Дел, вадейки от хладилника бутилка бира „Мичлоб“. — Как мина денят?

— Нормално — каза Флойд. — Тая бира ми изглежда добра.

Беше висок, с добре поддържана русолява брада, облечен с памучен панталон и удобно спортно сако — обичайното му работно облекло в банката „Грант“. Харесваше работата си като заместник-завеждащ отдел „Кредити“ — харесваше я с онази небрежност, която почти изневиделица може да се превърне в скука. Разбираше, че се е оставил да плава по течението, но усещането не бе особено неприятно. Пък и нали си имаше Сюзи — чудесно момиче. В най-скоро време работите с нея щяха да потръгнат и Флойд щеше да покаже на какво е способен.

Той остави на бара един долар, внимателно си сипа бира, изпи чашата наведнъж и пак я напълни. В момента барът имаше само още един клиент, младеж в работно облекло на телефонен техник — хлапето на Брайънт, позна го Флойд. Седеше край масичката в ъгъла на чаша бира и слушаше някаква тъжна любовна песен от автоматичния грамофон.

— Е, какво ново из града? — запита Флойд.

Знаеше отговора предварително. Всъщност нищо ново. Нямаше представа какво би могло да се случи, освен някой учител да е отишъл на работа пиян.

— Ами... някой е претрепал кучето на чичо ти. Това е новото.

Флойд застина както бе надигнал чашата.

— Какво? Док, кучето на чичо Уин?

— Точно така.

— С кола ли?

— Не личи да е тъй, Майк Райърсън го намерил. Отишъл да коси тревата на Хармони Хил, а пък Док висял на ония шипове над портата на гробището. Целият разпран.

— Копеле гадно! — смаяно изруга Флойд.

Дел кимна многозначително, доволен от ефекта. Знаеше още нещичко, което разпалено се коментираше из градчето тази вечер — че са видели момичето на Флойд с онзи писател от пансиона на Ева. Но това Флойд можеше да си го открие и сам.

— Райърсън докара трупа при Паркинс Джилеспи — продължи Дел. — Паркинс мисли, че кучето може да е умряло преди това и хлапетата да са го закачили там на майтап.

— Тоя глупак Джилеспи и собствения си задник не би познал.

— Може и да е тъй. Да ти кажа аз какво мисля. — Дел подпря на бара мощните си ръце и се приведе напред. — Мисля, че наистина са хлапета... по дяволите, знам, че са хлапета. Обаче може да е нещичко повече от майтап. Гледай тука.

Той бръкна под бара и с размах тупна отгоре някакъв вестник, отворен на вътрешната страница.

Флойд вдигна вестника. Заглавието гласеше „САТАНИНСКА СЕКТА ОСКВЕРНЯВА ЦЪРКВА ВЪВ ФЛОРИДА“. Набързо прегледа статията. Доколкото разбра, група хлапета се вмъкнали малко след полунощ в католическата църква на Клюистън, щата Флорида, и осъществили там светотатствени ритуали. Олтарът бил осквернен, по пейките, изповедалните кабинки и купела за светена вода имало неприлични надписи, а по стъпалата на олтара полицията открила пръски от кръв.

Лабораторният анализ потвърдил, че макар една част да била животинска (най-вероятно на козел), повечето кръв несъмнено била човешка. Шефът на клюистънската полиция признавал, че засега следствието не разполага с улики.

Флойд остави вестника.

— Сатанинска секта в Лот? Не се занасяй, Дел. Ти май съвсем си мръднал.

— Хлапетата са пощурели — упорито заяви Дел. Помни ми думата. Додето се усетим, ще вземат да правят човешки жертвоприношения в ливадата на Грифън. Още една бира?

— Не, благодаря — каза Флойд и се смъкна от табуретката. — Ще ида да видя как се чувства чичо Уин. Много си обичаше кучето.

— Поздрави го от мен — рече Дел, прибирайки под бара сгънатия вестник — главна забележителност на вечерта. — Ужасно

съжалявам, че тъй е станало.

Преди да стигне до изхода, Флойд спря и изрече в празното пространство:

— На шиповете го закачили, а? Божичко, как ми се ще да спипам тия хлапета, дето са го сторили.

— Поклонници на дявола — каза Дел. — Хич не бих се изненадал. Не знам какво му стана на тоя народ напоследък.

Флойд излезе. Хлапето на Брайънт пусна в грамофона още десет цента и гласът на Дик Кърлис запя „Погребете бутилката с мен“.

18.

19:30

— Да се приберете рано — заръча Марджъри Глик на по-големия си син Дани. — Утре сте на училище. Брат ти да е в леглото до девет и четвърт.

Дани пристъпи от крак на крак.

— Не разбирам защо изобщо трябва да го взимам.

— Не трябва — отвърна Марджъри със заплашително спокоен тон. — Можеш и да си стоиш в къщи.

Тя се обърна към масата, върху която чистеше риба, а Ралфи се изплези. Дани разтръска юмрук, но гнусното му братче само се ухили.

— Ще се приберем — промърмори той и следван от Ралфи се запъти към кухненската врата.

— До девет.

— Добре де, добре.

В хола Тони Глик седеше с крака на табуретката и гледаше по телевизията мача между „Ред сокс“ и „Янкис“.

— Накъде така, юнаци?

— Отиваме да видим новото момче — каза Дани. — Марк Петри.

— Да — намеси се Ралфи. — Ще му видим... електрическите влачета.

Дани го изгледа кръвнишки, но баща им не усети нито колебанието, нито последните натъртени думи. На екрана Дъг Грифън се готвеше за удар.

— Не закъснявайте — разсеяно рече той.

Навън небето все още светлееше след залеза. Докато пресичаха задния двор, Дани заканително обеща:

— Ще ти тегля един пердах да се научиш на ум.

— Аз пък ще кажа — самодоволно заяви Ралфи. — Ще им кажа защо всъщност искаше да отидеш.

— Гадина — безнадеждно въздъхна Дани.

Отвъд окосения двор започваше пътека, слизаща надолу към гората. Къщата на семейство Глик беше на Брок Стрийт, а Марк Петри живееше в южния край на Джойнтнър Авеню. Пряката пътека пестеше доста време, особено, ако си на девет или дванайсет години и нямаш нищо против да минеш по камъните през ручея Крокет. Под краката им пращяха сухи вейки и борови иглички. Наоколо свиреха щурци и нейде в гъсталака пееше козодой.

Дани бе допуснал грешката да каже на брат си, че Марк има пълен комплект пластмасови чудовища: човекът-вълк, мумията, Дракула, лудият доктор Франкенщайн и дори залата на ужаса. Според майка им всички тия работи бяха вредни, скапвали мозъка или нещо подобно, и братчето му тутакси бе използвало възможността за шантаж. Скапан мъник и туйто.

— Знаеш ли, че си скапан? — запита Дани.

— Знам — гордо отвърна Ралфи. — Какво е скапан?

— Значи, че си зеленясал и прогнил като страшилищата.

— Глей си работата — отсече Ралфи.

Вървяха по брега на потока, който бълбукаше лениво из каменистото си русло и по повърхността му все още пробягваше бледо перлено сияние. На две мили източно оттук водите му се вливаха в рекичката Тагарт Стрийм, а тя на свой ред отиваше в Роял Ривър.

Присвил очи в гъстеещия здрач, за да види къде стъпва, Дани заподскача по камъните през ручея.

— Ще те катурна! — радостно закрещя Ралфи зад гърба му. — Пази се, Дани, ще те катурна!

— Само да си ме катурнал, гадино, аз пък ще те катурна в подвижните пясъци — заплаши го Дани.

Стъпиха на отсрещния бряг.

— По тия места няма подвижни пясъци — изкиска се Ралфи, но за всеки случай пристъпи по-близо да брат си.

— Тъй ли? — зловещо запита Дани. — Само преди няколко години едно момче потънало в подвижните пясъци. Чух как го разправят дъртаците, дето все киснат около магазина.

Наистина ли? — сепна се Ралфи. Очите му бяха станали кръгли.

— Аха — потвърди Дани. — Потънало с рев и писъци, устата му се напълнила с пясък и толкоз. Уаааарррххх!

— Стига бе — неспокойно рече Ралфи. Наоколо вече царуваше почти пълен мрак и гората се бе изпълнила с танцуващи сенки. — Да се махаме оттук.

Като се подхлъзваха тук-там по боровите иглички, двамата изкачиха отсрещния бряг. Десетгодишното момче, за което бе чул Дани, се казваше Джери Кингфийлд. Кой знае, може наистина да бе потънало в тресавището с рев и писъци, но във всеки случай никой не го бе чул. Преди шест години просто бе изчезнало сред блатата, отивайки за риба. Едни мислеха, че е потънал в подвижни пясъци, други — че го е убил някой — ония, дето им викат сексуални манияци. Навсякъде шареха манияци.

— Разправят, че духът му още витаел из тия гори — тържествено обяви Дани, пропускайки да спомене пред братчето си, че Блатата са на пет километра южно от тук.

— Недей, Дани — боязливо рече Ралфи. — Не сега... в тъмното.

Наоколо потайно пукаха клони. Крясъците на козодоя бяха секнали. Отзад изпраця вейка, сякаш някой се промъкваше през гората. В небето чезнеха сетните лъчи на отминалия ден.

— От време на време — продължаваше Дани със зловец глас, — когато някой ситен гаден хлапак излезе по тъмно, онова момче изскача от гората, а пък лицето му е прогнило и облепено с пясък...

— Дани, да вървим. — В гласа на братчето му звучеше искрена молба и Дани млъкна. Бе почнал сам да се плаши. Дърветата ги обкръжаваха отвсякъде с мрачни тромави силуети, и бавно се люшкаха от нощния вятър, триеха се едно в друго, скърцаха със стави.

Отляво пак изпраця съчка.

Дани изведнъж съжали, че не бяха тръгнали по пътя.

Изпраця още една съчка.

— Дани, страх ме е — прошепна Ралфи.

— Не ставай глупав — каза Дани. — Да вървим.

Отново закрачиха напред. Под стъпките им шумоляха борови иглички. Дани си повтаряше, че не чува никакво пращане. Не чуваше нищо освен собствените си стъпки. Кръвта туптеше в слепоочията му. Ръцете му бяха изстинали. Брой крачките, каза си той. След двеста крачки ще излезем на Джойнтнър Авеню. А на връщане ще минем по пътя, та да не се плаши тоя дребен глупчо. Само след минутка ще видим уличните лампи и ще разберем колко сме глупави, но ще е толкова хубаво да знаем, че е така, затова брой стъпките. Едно... две... три... Ралфи изпищя.

— Виждам го! Виждам призрака! ВИЖДАМ ГО!

Ужасът избухна в гърдите на Дани като нажежено желязо. Сухожилията в краката му се превръщаха в изопнати стоманени жици. Би се обърнал да побегне, но Ралфи го стискаше с все сила.

— Къде? — прошепна той, забравяйки, че призракът е негова измислица. — Къде?

Предварително изплашен от онова, което би могъл да види, той се взираше към гъсталака, но виждаше само мрак.

— Сега изчезна..., но го видях. Очи. Видях очи — бръщолевеше Ралфи. — Олеле, Даниииии...

— Няма призраци, глупчо. Идвай.

Дани стисна ръката на братчето си и го поведе напред. Имаше чувството, че краката му са сглобени от десет хиляди гумички. Коленете му трепереха. Ралфи се притискаше към него с такава сила, че едва не го избутваше от пътеката.

— Гледа ни — прошепна Ралфи.

— Слушай, недей да ме...

— Не, Дани. Наистина. Не го ли усещаш?

Дани спря. И както става понякога с децата, той наистина усещаше и знаеше, че вече не са сами. В гората бе натегнала дълбока, злокобна тишина. Наоколо лениво танцуваха подгонени от вятъра сенки.

И Дани усети дъха на нещо свирепо и безжалостно — усети го, но не с обонянието си.

Призраци нямаше, но имаше манияци. Те излизат от черни коли и ти предлагат бонбони, или висят по уличните ъгли, или... или те преследват из гората... И после... Ох, и после те...

— Бягай — дрезгаво изрече той.

Но парализираният от страх Ралфи трепереше до него. Пръстите му се впиваха в китката на Дани като тел върху бала слама. Очите му се втренчиха в гъсталака и изведнъж взеха да се разширяват.

— Дани?

Изпраця съчка.

Дани се завъртя и видя накъде гледа брат му.

Мракът ги обгърна.

19.

21:00

Мейбъл Уъртс беше грамадна и невероятно дебела жена, неотдавна бе навършила седемдесет и четири и ставаше все по-трудно да се осланя на краката си. Беше се превърнала в хранилище на градската история и градските клюки, а паметта ѝ обхващаше пет десетилетия, изпълнени с погребения, изневери, кражби и безумни постъпки. Макар и клюкарка, тя не можеше да бъде наречена жестока (противното мнение изразяваха само ония, чиито интимни тайни бе пуснала да циркулират из задните дворчета); просто живееше в градчето и за градчето. В известен смисъл тя олицетворяваше градчето — една затлъстяла вдовица, която напоследък съвсем рядко излизаше от дома си и почти по цял ден седеше край прозореца, облечена в необятна нощница от червена коприна, с навити около главата избелялоруси плитки, положила до дясната си ръка телефона, а до лявата — мощен японски бинокъл. Комбинацията от тези две удобства — плюс достатъчно време, за да ги използва пълноценно — я превръщаше в добродушен паяк, заседнал сред комуникационна мрежа, обхващаща цялата територия от Завоя до източните квартали.

По липса на нещо по-интересно тя наблюдаваше Марстъновия дом, когато изведнъж капците на прозореца вляво от входа се откrexнаха и разкриха квадрат от златна светлина, която явно нямаше нищо общо с яркото електрическо сияние. На светлия фон за миг се очерта мъчително неясен силует на нечий рамене и глава. Кой знае защо, Мейбъл изтръпна.

Продължи да гледа, но вече нищо не помръдваше.

Що за хора, помисли тя, отварят тъкмо когато човек не може да им хвърли едно око.

Остави бинокъла и лекичко вдигна телефонната слушалка. Два гласа — Мейбъл веднага разпозна Хариет Дърхам и Глинис Мейбъри — си говореха как момчето на Райърсън открило кучето на Труин Пуринтън.

Тя седеше кротко и дишаше през устата, за да не издава, че се е включила към разговора.

20.

23:59

Денонощието се люшкаше на ръба на изчезването. Къщите спяха в мрака. Долу в центъра нощните лампи на универмага, погребалното бюро и кафе „Ексълънт“ хвърляха по тротоара меки електрически отблясъци. Някои хора лежаха будни — Джордж Боайе току-що се бе върнал от следобедната смяна във фабриката, Уин Пуринтън седеше и редеше пасианс, защото не можеше да заспи от мисли за Док, чиято гибел го бе разстроила много по-дълбоко отколкото смъртта на жена му. Но повечето жители на градчето спяха със съня на праведни и отрудени хора.

Няколко крачки отвъд портата на гробището Хармони Хил една мрачна фигура търпеливо изчакваше да настане часът. Когато заговори, гласът звучеше меко и благовъзпитано.

— О, отче мой, дай ми своето благоволение. Повелителю на мухите, дай ми своето благоволение. Виж, нося ти гнило месо и воняща плът. Жертвоприношение съм сторил в твоя чест. С лявата ръка го нося. Дай ми знак на тая земя, осенена с твоето име. Чакам за знак да започна делото ти.

Гласът стихна. Надигна се лек, гальовен ветрец, носещ шепнешките въздишки на разлистени клони и треви, а сред тях и дъха на мърша от сметището в края на пътя.

Не звучеше нищо друго освен шепота на вятъра. Фигурата постоя замислена и безмълвна. После се приведе и вдигна високо едно детско телце.

— Нося ти това.

Стана неописуемо.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ДАНИ ГЛИК И ДРУГИТЕ

1.

Дани и Ралфи Глик бяха тръгнали да посетят Марк Петри със строгата заръка да се приберат до девет часа и след като закъсняха с повече от час, Марджъри Глик телефонира в дома на семейство Петри. Не, каза мисис Петри, момчетата не са там. Не са идвали. Може би ще е по-добре съпругът ви да поговори с Хенри. Мисис Глик подаде слушалката на мъжа си, усещайки как в корема ѝ се разлива хладната безтегловност на страха.

Мъжете обсъдиха положението. Да, момчетата са тръгнали по горската пътека. Не, през този сезон ручеят е съвсем плитък, особено пък с топлото време напоследък. Най-много до глезена. Хенри предложи да тръгне с прожектор от едната страна на пътеката, а мистър Глик — от другата. Може момчетата да са намерили дупка на мармот, или да пушат цигари, или нещо подобно. Тони се съгласи и благодари на мистър Петри за голямата услуги. Мистър Петри отвърна, че няма проблеми. Тони остави слушалката и се постара да поуспокои ужасената си жена. Вече бе решил, че само да намери момчетата, после цяла седмица ще се чудят как да седнат.

Но преди да се отдалечи от къщата, Дани излезе с несигурна походка от гората и се свлече край огнището в задния двор. Беше замаян, говореше бавно, а на въпросите отвърщаше с усилие и не винаги смислено. По ръкавите имаше трева, а от косата му стърчаха няколко есенни листа.

Разказа на баща си как двамата с Ралфи слезли по горската пътека, пресекли по камъните ручей Крокет и без затруднения достигнали отсрещния бряг. Сетне Ралфи взел да приказва за призраци между дърветата (Дани пропусна да спомене, че сам е втълпил на братчето си тази идея). Ралфи казвал, че забелязва нечие лице. Дани

започнал да се плаши. Не вярвал в призраци или разни страшилища, но му се сторило, че чува шум в тъмното.

Какво са направили след това?

Дани мислеше, че след това пак са тръгнали ръка за ръка. Не беше сигурен. Ралфи хленчел и бърбел за призрака. Дани му казал да не плаче, защото скоро щели да видят лампите по Джойнтнър Авеню. Оставали само двеста крачки, може би и по-малко. После се случило нещо лошо.

Какво? Какво лошо?

Дани не знаеше.

Говореха му все по-възбудено, увещаваха го. Дани само клатеше глава бавно и с недоумение. Да, знае, че трябва да си спомни, но не може. Честна дума, не може. Не, не си спомня да се е препънал в нещо. Просто... всичко станало тъмно. Съвсем тъмно. А след това си спомня как лежал сам на пътеката. Ралфи бил изчезнал.

Паркинс Джилеспи каза, че няма смисъл да пращат нощем хора из гората. Доникъде нямало да стигнат през купищата стари дънери. Сигурно момчето просто е загубило пътеката. Паркинс, Ноли Гардънър, Тони Глик и Хенри Петри цяла нощ обикаляха по пътеката и околните улици, викайки детето с портативни мегафони.

Рано на следващата сутрин областната и щатската полиция организираха систематично претърсване на горския район. Когато не откриха нищо, кръгът на издирването бе разширен. Четири дни полицаи и доброволци ровеха из гъсталаците, четири дни мистър и мисис Глик бродиха из ливади и гори, заобикаляйки купищата обгорели дънери, останали от някогашния пожар — и през цялото време крещяха името на сина си с неизчерпаема, сърцераздирателна надежда.

В четири часа сутринта на петия ден Марджъри Глик събуди мъжа си разтреперана, почти в истерия. Дани бе припаднал в коридора на горния етаж, навярно отивайки към тоалетната. Скоро линейката откара детето в областната болница. Първоначалната диагноза бе тежък и продължителен емоционален шок.

Лекуващият лекар на име Горби придърпа мистър Глик настрана.
— Страдало ли е момчето ви от пристъпи на астма?

Мистър Глик примига и поклати глава. За по-малко от седмица бе остарял с десет години.

— Да е боледувал от ревматизъм?

— Дани? Не... няма такава работа.

— Взимана ли му е през последната година кожна проба за туберкулоза?

— Туберкулоза? Момчето ми болно от туберкулоза?

— Мистър Глик, ние само се мъчим да разберем...

— Мардж! Марджи, ела насам!

Марджъри Глик стана от стола и бавно закрачи по коридора. Беше бледа, небрежно сресана. Изглеждаше като че я мъчи свирепа мигрена.

— Тая година взимали ли са на Дани в училище кожна проба за туберкулоза?

— Да — глухо каза тя. — В началото на учебната година. Резултатът беше отрицателен.

— Кашля ли нощем? — запита Горби.

— Не.

— Да се оплаква от болки в гърдите и ставите?

— Не.

— Да е имал по-сериозни кръвотечения? Кръвотечение от носа, кървави изпражнения или повечко рани и драскотини?

— Не.

— Болки при уриниране?

— Не.

Горби се усмихна и кимна.

— Ако не възразявате, бихме искали да го задържим за изследвания.

— Разбира се — каза Тони. — Разбира се. Имаме медицинска застраховка.

— Реакциите му са много забавени — продължаваше лекарят. — Ще му направим рентгенови снимки, проба от костен мозък, преброяване на белите кръвни телца...

Очите на Марджъри Глик бавно се разширяваха.

— От левкемия ли е болен? — прошепна тя.

— Мисис Глик, едва ли можем...

Но тя бе припаднала.

Бен Миърс беше един от местните доброволци, които издирваха Ралфи Глик из гъсталаците, ала от всичките си усилия спечели само гроздове репей по крачолите и тежък пристъп на сенна хрема, предизвикана от късно разцъфналите цветове на златничето.

На третия ден от издирването той влезе в кухнята на Ева с намерение да излапа някоя консерва и после да се просне за кратка дрямка преди писането. Завари пред печката Сюзън Нортън да готви кренвирши със сос. Мъжете, току-що пристигнали от работа, седяха около масата, правеха се, че разговарят и хвърляха към нея разнежени погледи — беше облечена с рязани кадифени шорти и избеляла карирана риза, вързана отпред на възел. В нишата до кухнята Ева Милър гладеше бельо.

— Хей, какво правиш тук? — запита той.

— Готвя ти нещо свястно преди съсем да изпосталееш — отвърна тя и Ева весело изпръхтя зад стената. Бен усети как ушите му пламват.

— Страшно добре готви, ще знаеш — заяви Невестулката. — Мене питай за тая работа. Гледам я откак почна.

— Ако погледаш още малко, ще ти окапят очите — изкиска се Гроувър Върил.

Сюзън сложи капака на стъклената тенджерата, пъкна я във фурната и двамата излязоха на задната веранда. Огненочервеното слънце потъваше зад хоризонта.

— Нещо обнадеждаващо?

— Не. Нищо.

Бен измъкна смачкан пакет от джобчето на ризата си и запали цигара.

— Миришеш така, сякаш си се къпал с лосион против комари — каза Сюзън.

— То пък един лосион... — промърмори Бен и посочи ръката си, покрита с подутини и драскотини. — Тия гадни комари и проклетите трънаци.

— Как мислиш, Бен, какво се е случило?

— Един Господ знае. — Той издиша струйка дим. Може би някой се е промъкнал зад по-големия брат, зашеметил го е с торбичка пясък или нещо подобно, а после е отвлякъл хлапето.

— Мъртво ли е според теб?

Бен я погледна, за да разбере дали очаква искрен отговор или все още иска да се надява. Хвана я за ръката и преплете пръсти с нейните.

— Да — отсечено каза той. — Мисля, че момчето е мъртво. Още нямаме доказателства, но сигурно е така.

Тя бавно поклати глава.

— Дано да грешиш. Мама и още няколко жени посетиха мисис Глик. Обезумяла е, мъжът ѝ също не е на себе си. А другото момче просто блуждае като призрак.

Бен изсумтя. Бе престанал да слуша и гледаше към Марстъновия дом. Капаците бяха затворени; щяха да се отворят по-късно. Когато се смрачи. Капаците щяха да се отворят, когато се смрачи. Побиха го зловещи тръпки — мисълта звучеше почти като заклинание.

— ... вечер?

— Ммм? Извинявай.

Той се обърна към Сюзън.

— Казах, че татко би искал да наминеш утре вечер. Можеш ли?

— Ще си бъдеш ли вкъщи?

— Естествено — каза тя и го погледна.

— Добре тогава. Разбрахме се.

Искаше да я гледа — беше прекрасна в лъчите на залеза — ала Марстъновият дом привличаше очите му като магнит.

— Привлича те, нали? — каза тя и имаше нещо свръхестествено в това, че е прочела мислите му толкова точно.

— Да. Привлича ме.

— Бен, за какво се разказва в новата ти книга?

— Не сега — каза той. — Дай ми време. Стане ли възможно, ще чуеш всичко. Книгата трябва... трябва да узрее сама.

Точно в този миг тя искаше да каже „Обичам те“, да го каже тъй простиичко и спонтанно, както бе изплувало в съзнанието ѝ, но вместо това само стисна устни. Не можеше да го изрече, докато той гледа... нататък.

Сюзън се изправи.

— Отивам да проверя какво става с кренвиршите.

Докато влизаше вътре, Бен продължаваше да пуши и да гледа към Марстъновия дом.

Сутринта на двайсет и втори, понеделник, Лоурънс Крокет седеше в кантората си, правеше се, че преглежда кореспонденцията и зяпаше циците на секретарката, когато телефонът ненадейно иззвъня. Мислеше за деловата си кариера в Сейлъм'с Лот, за малката лъскава кола на алеята пред Марстъновия дом и за сделки с дявола.

Още преди да консумира сделката си със Стрейкър (точно така, консумирах я, помисли той и плъзна поглед по издутата блуза на секретарката), Лоурънс Крокет несъмнено бе най-богатият човек в Сейлъм'с Лот и един от най-богатите в окръг Къмбърланд, макар че не го издаваше нито с облеклото си, нито с обстановката в кантората. Две жълтеникави, оплутти от мухите лампи осветяваха старата прашна канцелария. Вехтото бюро със сгъваем капак беше отрупано с хартии, писалки и писма. В единия му ъгъл имаше бурканче лепило, в другия — стъклен куб с вградени отвътре семейни снимки. Върху камара счетоводни книги едва запазваше равновесие кръгъл аквариум, натъпкан с кибритени клечки; залепено върху стъкло листче поясняваше, че е дар за „кибритлията Лари“. Единствените други мебели в кантората бяха трите огнеупорни шкафа и бюрото на секретарката.

Но имаше снимки.

Фотографиите бяха навсякъде — прикрепени с кабарчета, скоч или лепило по всяко незаето местенце.

Имаше новички полароидни кадри, други бяха цветни тип „Кодак“ отпреди няколко години, трети — сгърчени и пожълтели черно-бели снимки, някои от които висяха вече петнайсет години. Под всяка бе прикрепен машинописен текст: Чудесен живот сред природата! Шест стаи. Къща на възвишение. Тагарт Стрийм Роуд, 32 000 долара — Евтино! Или пък: Подходящо за хора с вкус! Селски дом с десет стаи, Бърнс Роуд. Кантората изглеждаше мизерна, обречена на неминуем провал и наистина бе така до 1957, когато Лари Крокет (смятан от почтените граждани на Джирусълъм'с Лот едва ли не за некадърник) реши, че бъдещето принадлежи на караваните. В ония скучни времена повечето хора смятаха, че тия симпатични лъскави ремаркета вършат работа само когато решиш да направиш екскурзия до националния резерват Йелоустоун и да щракнеш няколко снимки на жената и децата пред водопадите. В ония скучни времена почти никой — дори и производителите на каравани — не предвиждаше деня,

когато на мястото на симпатичните лъскави ремаркета ще изскочат фургони, които с лекота се наместват върху каросерията на камионетка или пък разполагат със собствен двигател.

Лари обаче нямаше защо да знае всички тези неща. Беше дребен неудачник и фантазьор до мига, в който просто посети общинската управа (тогава още не беше съветник; не биха го избрали и за общински кучкар) и огледа местните правила за парцелиране. Показаха се страхотно удобни. Надничайки между редовете Лари виждаше хиляди долари. Според правилника човек нямаше право да създава обществено сметище или да държи в двора си повече от три разнебитени коли без съответното разрешително. Не можеш и да имаш химическа тоалетна — префърцунено и не твърде точно название за най-обикновен нужник в двора — без одобрението на общинския лекар. Друго нямаше.

Лари затъна до гуша в ипотеки, събра заеми и закупи три фургона. Не симпатични лъскави ремаркета, а дълги и уродливи чудовища с облицовка от изкуствен фурнир и пластмасови кабинки вместо баня. За всеки фургон осигури по четири декара на Завоя, където земята беше евтина, монтира ги върху евтини основи и се зае да търси купувачи. След три месеца вече бе успял да ги продаде, преодолявайки първоначалното недоверие на хората, които се чудеха как ще живеят в къща като спален вагон. Чистата печалба излезе почти десет хиляди долара. Бъдещето бе пристигнало в Сейлъм'с Лот и само Лари Крокет го чакаше с широко разтворени джобове.

В деня, когато Р. Т. Стрейкър посети за пръв път кантората му, Крокет притежаваше почти два милиона долара. Беше ги придобил чрез спекулация с терени в множество околни градчета (но не и в Лот; не дрискай където ядеш, често повтаряше Лоурънс Крокет). Всички тия сделки се основаваха на убеждението, че производството на подвижни жилища ще се разраства с безумни темпове. Точно така стана... и, Боже мой, парите се сипеха като дъжд.

През 1965 Лари Крокет тайно се съюзи с един предприемач на име Ромео Пулен, който изграждаше супермаркет и пешеходна зона в градчето Оубърн. Пулен беше стар майстор на икономииите; съчетанието между неговия практичен опит и счетоводните хитрини на Лари им донесе по 750 хиляди долара, при това само една трета от сумата трябваше да се отчете пред данъчните власти на чичо Сам.

Резултатът изглеждаше твърде задоволителен, а колкото до отчайващите течове в покрива на супермаркета — какво пък, това е животът.

Между 1966 и 1968 Лари придоби над 50 процента от акциите на три фабрики за фургони в Мейн, като прехвърли сделките през куп фиктивни клиенти, за да се отърве от данъчните инспектори. Пред Ромео Пулен той сравняваше ходовете си с хитрината да се качиш във влакчето на ужасите с момичето А, в тъмния тунел да изчукаш момичето Б от съседния вагон и да излезеш на светло ръка за ръка с момичето А. Понякога купуваше фургони от самия себе си и тия кръвосмесителски сделки изглеждаха тъй чистички, че страх да те хване.

Добре де, сделки с дявола, помисли Лари, размествайки хартиите по бюрото. Когато си имаш работа с него, сметката се пише на мраморна плоча.

Купувачите на фургони бяха служители и работници малко под средна ръка, които не можеха да спестят пари за предплата на нормален дом, или старци с оскъдна социална пенсия, търсеци начин да свържат двата края. Омайваше ги надеждата да притежават новичка къща с шест стаи. За старците имаше още едно предимство, което другите пренебрегваха, но хитрият Лари го бе забелязал: във фургоните всичко беше на едно ниво и нямаше стълби за изкачване.

Финансирането изглеждаше съвсем просто — обикновено сделката се уреждаше с 500 долара предплата. През шейсетте години все още бяха сладки времена за банковите акули и закопнелите за дом хорица рядко забелязваха какъв капан са останалите 9500 долара с 24 на сто годишна лихва.

Боже мой, как само се сипеха парите!

Самият Крокет почти не се бе променил дори и след опасната игричка на сделки със загадъчния мистър Стрейкър. И през ум не му мина да преобрази кантората с помощта на някой от ония педали, декораторите. Продължаваше да се задоволява с евтин електрически вентилатор вместо да монтира климатична инсталация. Пушеше все същите евтини пури, а в събота вечер неизменно отскачаше до Дел да пийне по някоя бира с момчетата. Не се бе отдръпнал от търговията с недвижими имоти в градчето и това му носеше двойка полза: първо, така спечели мястото на общински съветник; и второ — чудесно се

отразяваше на данъчните му декларации, защото в края на всяка година сделките сякаш едва изпълзваха от пропастта на банкрута. Освен Марстъновия дом през ръцете му бяха минали още тридесетина порутени къщи в областта. Разбира се, имаше и добри сделки. Но Лари гледаше да не прекалява. И без това парите се сипеха.

Прекалено лесно се сипеха, може би. Лари допускаше, че не е изключено човек да хлътне в собствения си капан. Да влезе в тунела с момичето А, да изчука момичето Б, да излезе ръка за ръка с момичето А... и в резултат двете да го смажат от бой. Преди четиринадесет месеца Стрейкър бе обещал да се обади. Ами ако...

Точно в този момент телефонът иззвъня.

4.

— Мистър Крокет — изрече познатият безизразен глас.

— Стрейкър, нали?

— Правилно.

— Тъкмо мислех за вас. Може би съм телепат.

— Колко забавно, мистър Крокет. Искам да ви помоля за услуга.

— Така и предполагам.

— Бъдете любезен да осигурите камион. Голям. Под наем би било най-добре. Нека да бъде на пристанището в Портланд довечера, точно в седем. Кеят до митницата. Мисля, че двама товарачи ще се справят.

— Разбрано.

Лари придърпа бележника отдясно и надраска: *Х. Питърс, Р. Сноу. Камионът на Хенри. Най-късно в 6.* Не си направи труда да се замисли защо изглежда толкова наложително да изпълнява буквално заповедите на Стрейкър.

— Трябва да се вземат дванадесет сандъка. Всички освен един са за магазина. В последния има изключително ценен старинен бюфет, дело на самия Хепълуайт. Товарачите ще го познаят по размерите. Трябва да бъде доставен в къщата. Разбирате ли?

— Да.

— Заръчайте да го свалят в мазето. Могат да слязат отвън, по стълбичката под капака до кухненския прозорец. Разбирате ли?

— Ясно. А този бюфет...

— Още една услуга, моля. Ще набавите пет яки катинара марка „Йейл“. Познавате ли този тип катинари?

— Всички ги познават. Какво...

— Преди да тръгнат, товарачите да заключат задната врата на магазина. Когато пристигнат в къщата, ще оставят всички ключове на масата в мазето. След като свършат работа, ще закачат катинари на външния капак, предната и задната врата, и гаражната пристройка. Катинарите се затварят автоматично. Разбирате ли?

— Ясно.

— Благодаря, мистър Крокет. Придържайте се строго към всички указания. Довиждане.

— Хей, почакайте малко...

Връзката прекъсна.

5.

Беше седем без две минути, когато големият оранжево-бял камион с надписи „Товарни превози Хенри“ върху брезента спря пред бараката от гофрирана ламарина в края на митническия кей на пристанище Портланд. Приливът приближаваше и високо горе чайките кръжаха с тревожни крясъци из пурпурното вечерно небе.

— Божичко, тук няма никого — промърмори Роял Сноу. Той допи последната глътка пепси и пусна празната кутия върху пода на кабината. — Ще ни сметнат за крадци и отиваме право зад решетките.

— Има някой — каза Ханк Питърс. — Ченге. Всъщност не беше ченге, а нощен пазач. Лъчът на фенерчето му просветна срещу тях.

— Хей, момчета, някой от вас да е Лорънс Къркач?

— Крокет — поправи го Роял. — Той ни праща. Идваме да приберем някакви сандъци.

— Добре — каза пазачът. — Елате в канцеларията. Трябва да подпишете фактурата. — Той махна с ръка на Питърс, който седеше зад волана. — Хей-там, отзад. Двойната врата с лампа отгоре. Виждаш ли?

— Аха — кимна Питърс и включи на заден ход.

Роял Сноу последва нощния пазач към канцеларията, където бълбукаше препълнена кафеварка. Часовникът над календара с разголени хубавици показваше 7:04. Пазачът разрови някакви хартии по бюрото и се завърна с шперплатова дъсчица, върху която бяха защипани фактури.

— Подпиши тук.

Роял надраска името си.

— Да внимавате, като влизате там. Включете осветлението. Има плъхове.

— Още не съм видял плъх, дето да не побегне от туй — ухили се Роял и подритна из въздуха с тежкия си работен ботуш.

— Плъховете са пристанищни, синко — сухо каза пазачът. — Справяли са се и с по-големи юнаци от теб.

Роял излезе и тръгна към вратата на склада. Пазачът стоеше на прага на бараката и го гледаше.

— Внимавай — каза Роял на Питърс. — Старчето разправя, че имало плъхове.

— Разбрано — Питърс се изкиска. — Пустият му Лари Къркач.

Роял влезе, откри до вратата ключовете на осветлението и ги натисна. Имаше нещо угнетяващо в самия въздух, натежал от смесения дъх на сол, прогнило дърво и влага. Плюс мисълта за плъхове.

Сандъците бяха отрупани насред просторния склад. Освен тях нямаше нищо друго и от това пратката изглеждаше малко зловеща. Между останалите багажи стърчеше сандъкът с бюфета — единственият, върху който нямаше надпис „Барлоу и Стрейкър, Джойнтнър Авеню 27, Джир. Лот, Мейн“.

— Е, май няма да е много трудно. — Роял погледна своя екземпляр от фактурата, после преброи сандъците. — Да, всичко е тук.

— Има плъхове — каза Ханк. — Чуваш ли ги?

— Аха, гнусни твари. Ненавиждам ги.

Двамата помълчаха, слушайки как плъховете цвърчат и топуркат из сенките.

— Е, да се захващаме — каза Роял. — Дай първо да натоварим големия, че да не ни се пречка, като стигнем в магазина.

— Добре.

Пристъпиха към сандъка и Роял извади джобното си ножче. С един бърз замах той срязва залепения от страни кафяв плик.

— Хей — възкликна Ханк. — Мислиш ли, че трябва...

— Длъжни сме да видим дали получаваме, каквото [трябва, нали тъй? Ако объркаме нещо, Лари ще ни забодне задниците с кабарчета при снимките.

Без повече приказки Роял извади фактурата и я огледа.

— Какво пише? — запита Ханк.

— Хероин — небрежно отвърна Роял. — Сто кила от тоя боклук. Плюс две хиляди порнографски книжлета от Швеция, триста бройки френски топоришки с моторчета...

— Дай да видя. — Ханк дръпна фактурата. — Бюфет. Точно както казваше Лари. От Лондон, Англия. До пристанище Портланд, Мейн. Топоришки, ама друг път. Върни фактурата на място.

Роял прибра листчето в плика.

— Има нещо сбъркано в тая работа — каза той.

— Да, ти. Сбъркан си колкото цялата италианска армия.

— Не, без майтап. На тая шибана пратка няма печат от митницата. Нито на сандъка, нито на плика, нито на фактурата. Няма печат.

— Сигурно ги правят с онуй мастило, дето личи само под специално осветление.

— Когато бях докер, нямаше такава работа. Бога ми, удряха по товарите печат до печат. Нямаше как да пипнеш сандък, без да се омажеш с мастило до лактите.

— Добре де. Радвам се, че са престанали. Обаче жена ми си ляга рано, а пък имах планове за тая вечер.

— Ако надникнем вътре...

— Да ги нямаме такива. Хайде, хващай.

Роял вдигна рамене. Наклониха сандъка и вътре се поразмести нещо тежко. Щяха да се поизпотят с товаренето. Май наистина щеше да се окаже някакъв шантав бюфет. Тежеше страхотно.

Пъшкайки, двамата дотъряха товара до камиона и с едновременен вик на облекчение го наместиха върху хидравличния повдигам. Докато Ханк включваше двигателя, Роял се отдръпна настрана. Когато капакът се изравни с каросерията, двамата се изкатериха горе и избутаха сандъка към дъното.

Роял усещаше, че сандъкът му внушава някаква неопределена тревога. Не само заради липсата на митнически печат. Имаше още

нещо, макар и неясно. Огледа го още веднъж, докато Ханк спускаше повдигача.

— Идвай — подкани го Ханк. — Да натоварим останалите.

Всички други сандъци бяха подпечатани както си му е редът, освен три — те пристигаха от страната. След всяко поредно товарене Роял проверяваше фактурата и отмяташе с кръстче. Постепенно сандъците за магазина се натрупаха в задния край на каросерията, на разстояние от бюфета.

— Кой ли пък ще ги купи тия глупости? — запита Роял, когато свършиха. — Полски люлеец се стол, германски часовник, чекрък от Ирландия... Мили Боже, бас държа, че струват цяла камара пари.

— Туристите — мъдро поясни Ханк. — Туристите всичко купуват. Тия типове от Ню Йорк и Бостън... и торба с фъшкии ще купят, само да е старинна.

— Хич не ми харесва онзи голям сандък — продължи Роял. — Без митнически печат, да го вземат дяволите.

— Стига вече, давай да ги откараме.

По пътя към Сейлъм'с Лот двамата мълчаха и Ханк натискаше газта с все сила. Искеше да свърши час по-скоро. Цялата работа не му се нравеше. Сбъркана работа, както казваше Роял.

Спря камиона зад новия магазин и задната врата се оказа отключена, както бе обещал Лари. Роял безрезултатно прецфрака ключа на осветлението.

— Хубава работа — промърмори той. — Ще трябва да разтоварваме всичко в тая проклета тъмнина... слушай, не ти ли намирисва на нещо странно?

Ханк подуши. Да, наоколо се носеше неприятен мирис, но не можеше да се сети какво точно му напомня. Сухият полъх пареше ноздрите му като дъх на отдавнашна тлен.

— Просто отдавна не е отваряно — рече той и плъзна лъча на фенерчето из дългата празна стая. — Трябва хубавичко да се проветри.

— Или хубавичко да се подпали — подхвърли Роял. Не му харесваше тук. Нещо в тази сграда го караше да настръхва. — Хайде на работа. И внимавай да не си потрошим краката.

Разтовариха сандъците забързано, но предпазливо. Половин час по-късно Роял с въздишка на облекчение затвори задната врата и щракна един от новите катинари.

— Половината свършихме — каза той.

— Лесната половина — отвърна Ханк и вдигна очи към Марстъновия дом. Тази вечер капациите бяха затворени и никъде не блещукаше светлинка. — Хич не ме е срам да си призная, че не ми се ходи горе. Чувал съм за къщи с призраци, ама оная там сигурно е най-призрачната. Само на откачени може да им хрумне да се заселват в нея: — Мене, ако питаш, трябва да са с обратна резба.

— Като ония педали, декораторите — кимна Роял. — Сигурно искат да я превърнат в музей. Добра реклама може да стане.

— Добре де, няма къде да се дяваме, тъй че дай да свършваме по-скоро.

Хвърлиха по един последен поглед към опакования бюфет в каросерията, сетне Ханк с трясък намести задния капак. Качиха се в кабината и поеха по Джойнтнър Авеню към Брукс Роуд. След няколко минути порутената мрачна грамада на Марстъновия дом се извиси пред тях и Роял усети как в стомаха му почват да се гърчат първите тръпки на истински страх.

— Божичко, какво злоещо място — промърмори Ханк. — Как може човек да живее тук?

— Не знам. Виждаш ли светлина зад капациите?

— Не.

Къщата сякаш се протягаше насреща като че очакваше пристигането им. Ханк свърна по алеята и подкара към задния двор. М двамата се мъчеха да не гледат прекалено внимателно към онова, което биха могли да им разкрият сред буренака подскачащите лъчи на фаровете. Сърцето на Ханк се бе стегнало от страх, какъвто не бе изпитвал даже във Виетнам, макар че по онова време живееше в почти непрестанно напрежение. Онзи страх беше естествен, разбираем. Страх, че може да настъпиш отровен шип и да видиш как кракът ти се надува като зловонен зелен балон; страх, че някое хлапе, чието име даже не можеш да изговориш, се кани да ти пръсне главата с руски автомат; страх, че може да попаднеш в патрул с някой смахнат, който ще иска да избие те всичко живо в селце, откъдето виетконговците са изчезнали още преди седмица. Но сегашният страх беше детински, кошмарен. Нямаше конкретно възплъщение. Къщата си е къща — дъски, панти, гвоздеи и основи. Нямаше защо, наистина нямаше защо да му се струва, че от всяка пукнатина избликва варовитият дъх на зло.

Просто глупави мисли и толкоз. Призраци ли? Не вярваше в призраци. Особено пък след Виетнам.

Едва след третия опит успя да превключи на задна скорост и да върне на тласъци каросерията към стълбището на мазето. Ръждивите капаци бяха отменати и в мътната червеникава светлина на стоповете ниските каменни стъпала сякаш слизаха към ада.

— Никак, ама никак не ми харесва, мой човек — каза Ханк. Опитва да се усмихне, но лицето му се изкриви в гримаса.

— И на мене.

Натежали от страх, двамата се спогледаха в мътното осветление на кабината. Но те отдавна не бяха деца, а и не можеха да се върнат, без да свършат работата заради някакъв си безпочвен страх — как щяха да го обяснят в лъчите на утрото? Поръчката трябваше да се изпълни. Ханк изключи двигателя. Излязоха от кабината и минаха зад камиона. Роял се изкатери горе и откачи капака.

Сандъкът беше вътре — масивен и ням, с полепнали тук-там стърготини.

— Боже мой, как не ми се ще да го смъкваме долу! — задавено изрече Ханк Питърс и гласът му звучеше като ридание.

— Хайде — каза Роял. — Дай да свършваме.

Двамата изтласкаха сандъка върху повдигача и го спуснаха сред остроото съскане на пневматичната система. Когато слезе на метър от земята, Ханк пусна ръчката и заедно с Роял се вкопчи в товара.

— Леко... — изпъшка Роял, отстъпвайки към стълбата. — Не бързай... лекичко...

В червените лъчи на стоповете лицето му беше обтегнато и възлесто като на човек, повален от сърдечен удар. Слизаше надолу стъпало по стъпало и когато наклоненият сандък опря в гърдите му, той усети как страховитият товар го притиска като надгробен камък. Едва по-късно щеше да си помисли, че сандъкът наистина беше тежък, но не чак толкова. Двамата с Ханк бяха пренасяли далеч по-тежки мебели по поръчка на Лари Крокет — и нагоре, и надолу, — но в тази къща сякаш самият въздух изсмукваше силите и превръщаше човека в парцал.

Стъпалата бяха влажни и хлъзгави. На два пъти Роял едва не загуби равновесие и с мъка се задържаше прав, крещейки отчаяно:

— Хей! За Бога! Внимавай!

Най-сетне се озоваха долу. Таванът надвисваше над главите им и двамата носеха сандъка прегърбени като бабички.

— Пускай го тук! — изпъшка Ханк. — Не мога повече. Отпуснаха товара с глух тътен и отстъпиха назад.

Спогледаха се и разбраха, че някаква незнайна алхимична реакция е превърнала страха в истински ужас. Мазето като че изведнъж се изпълни с потайно шумолене и стържене. Може би плъхове... или пък нещо, за което не си струва да мисли човек.

Ханк се втурна навън пръв, Роял го последва по петите. Излетяха нагоре по стъпалата и Ханк с един замах затръшна капациите.

Вмъкнаха се в кабината, Ханк включи двигателя и дръпна скоростния лост. Изведнъж Роял го сграбчи за ръката и в мрака втрещените му очи сякаш изпълниха цялото лице.

— Ханк, забравихме да сложим катинарите.

Двамата се втрещиха в таблото, където лежаха четири нови катинара, свързани с парче тел. Ханк бръкна в джоба си и извади халка с пет новички секретни ключа — един за задната врата на магазина и четири за къщата. На всеки висеше грижливо надписано картонче.

— О, Господи — изстена той. — Слушай, ако се върнем утре сутринта...

Роял се приведе да вземе фенерчето.

— Тоя номер няма да мине — каза той, — сам знаеш.

Излязоха от кабината и хладният вечерен ветрец се плъзна по потните им чела.

— Ти иди до задната врата — каза Роял. — Аз ще се заема с предната и гаража.

Разделиха се. Докато Ханк вървеше към задната врата, сърцето бясно подскачаше в гърдите му. Наложил се да опитва на два пъти, докато успя да закачи катинара на халките. В непосредствена близост до къщата дъхът на вехтории и прогнило дърво ставаше почти осезаем. В паметта му изплуваха страхотиите за Хъби Марстън, на които се смееха като деца, а заедно с тях и песничката, с която гонеха момичетата: Пази се, пази се, пази се! Хъби ще те спипа, ако... не... се... пазиш!

— Ханк?

Той изохка стреснато и вторият катинар се изплъзна от ръката му. Наведе се да го вдигне.

— Пощурял ли си, та се промъкваш така? Успя ли...

— Аха. Ханк, кой ще слезе в мазето да сложи ключовете на масата?

— Нямам представа — каза Ханк Питърс. — Нямам представа.

— Искаш ли да теглим жребий?

— Да, май така ще е най-добре.

Роял извади от джоба си четвърт долар.

— Казвай щом хвърля — рече той и метна монетата нагоре.

— Ези.

Роял хвана монетата, плесна я върху опакоето на ръката си и отдръпна длан. Разкри се мътно блестяща тура.

— Исусе — жално прошепна Ханк, но взе ключовете и отново вдигна капаците.

Застави краката си да пристъпват от стъпало на стъпало и когато главата му слезе под нивото на капака, лъчът на фенерчето освети видимата част от мазето, което десет метра по-нататък завиваше под прав ъгъл и продължаваше Бог знае накъде. В светлия кръг се появи маса с прашна покривка. Върху нея стоеше грамаден плъх. Когато лъчът го освети, зверчето не побегна — продължаваше да клечи на топчестите си задни лапи и сякаш се хилеше.

Заобикаляйки сандъка, Ханк пристъпи към масата.

— Къшшш! Плъх!

Плъхът скочи долу и препусна към ъгъла. Ръката на Ханк трепереше и лъчът подскачаше насам-натам, осветявайки ту някакъв пращен варел, ту изоставено преди десетилетия писалище, ту камара пожълтели вестници, ту...

Той трескаво върна лъча към вестниците и мъчително си пое дъх, когато фенерчето освети нещо вляво от тях.

Риза... риза ли беше? Смачкана на топка като вехт парцал. Зад нея още нещо, може би джинси. И нещо като...

Пукот зад гърба му.

Обзет от паника, той отчаяно метна ключовете върху масата, завъртя се и побягна с треперещи нозе. Докато минаваше край сандъка, видя откъде бе долетял шумът. Една от пристягащите алуминиеви ленти се бе откачила и сега назъбеният ѝ край сочеше към ниския таван като мършав показалец.

Препъвайки се, той излетя по стъпалата, трясна капаците зад себе си (цялото му тяло бе настръхнало, но щеше да го разбере едва по-късно), щракна катинара и хукна към кабината. Дишаше едва-едва, скимтейки като ранено куче. Като през мъгла чу Роял да пита какво има, какво става долу, после подкара напред и с рев профуча край ъгъла на къщата, изхвърляйки настрани буци мека пръст. Намали скоростта едва когато камионът беше отново на Брукс Роуд и летеше към кантората на Лари Крокет. Сетне изведнъж се разтрепера толкова силно, че се изплаши да не би да изхвъркне в канавката.

— Какво имаше долу? — запита Роял. — Какво видя?

— Нищо — отвърна Ханк Питърс на срички, насечени от тракащите му зъби. — Нищо не видях и додето съм жив, не искам повече да го видя.

6.

Лари Крокет се готвеше да заключи кантората и да се прибира у дома, когато на вратата неуверено се почука и Ханк Питърс прекрочи прага. Все още изглеждаше стреснат.

— Забрави ли нещо, Ханк? — запита Лари.

Когато двамата се бяха върнали от Марстъновия дом като ударени с мокър парцал, Лари им бе връчил по десет долара допълнително и два пакета с по шест бири „Блек лейбъл“ заедно със съвета, че ще е по-добре да не приказват много-много за днешната си работа.

— Трябва да ти кажа — изпъшка Ханк. — Не мога да мълча, Лари. Трябва да ти кажа.

— Разбирам — кимна Лари. Отвори долното чекмедже на бюрото, извади бутилка „Джони Уокър“ и щедро наля в две пластмасови чашки. — Какво те мъчи?

Ханк отпи, намръщи се и преглътна.

— Когато слязох да туря ония ключове на масата, видях нещо. На дрехи ми мязаше. Риза и може би дънков гащиризон. И кец. Мисля, че беше кец, Лари.

Лари сви рамене и се усмихна. Върху гърдите му сякаш се бе стоварила огромна буца лед.

— Е, и какво?

— Момченцето на Глик е било с джинси. Така пишеше в „Бележник“. Джинси, червена риза и кецове. Лари, ами ако...

Лари продължаваше да се усмихва. Имаше чувството, че усмивката е замръзнала на лицето му. Ханк преглътна конвулсивно.

— Ами ако ония типове, дето купиха Марстъновия дом и магазина, са видели сметката на хлапето?

Край. Бе изплюл камъчето. Последната глътка уиски плъзна по гърлото му като течен огън.

— Може би си видял и труп? — запита усмихнатият Лари.

— Не... не. Но...

— Това ще е работа за полицията — каза Лари Крокет. Той напълни чашата на Ханк и ръката му не трепна нито за миг. Беше студена и твърда, като камък сред заледен поток. — Би трябвало веднага да те откарам при Паркинс. Но такава история... — Той поклати глава. — Лоши работи могат да излязат наяве. Например за тебе и оная сервитьорка на Дел... Джаки се казваше, нали така?

— Какви ги приказваш, по дяволите? — трепна Ханк. Бе пребледнял като мъртвец.

— И да пукна, ако не открият за какво точно те изритаха от работа. Но трябва да изпълниш дълга си, Ханк. Постъпи както сметнеш за добре.

— Никакъв труп не съм видял — прошепна Ханк.

— Добре — усмихна се Лари. — Може би не си видял и дрехи. Може да са били просто... парцали.

— Парцали — глухо повтори Ханк Питърс.

— Ами да, нали ги знаеш тия занемарени къщи. Всякакви боклуци се въргалят из тях. Може да си видял някаква стара риза, накъсана на парцали за чистене.

— Ясна работа — каза Ханк. Той пресуши втората чаша на един дъх. — Бива си те, Лари, умееш да оправяш нещата.

Крокет извади от задния си джоб портфейл, отвори го и отброи на бюрото пет банкноти по десет долара.

— Това пък за какво?

— Съвсем бях забравил да ти платя за оная работа при Бренан миналия месец. Трябва да ме подсещаш, Ханк. Нали знаеш, че забравям?

— Ама ти ми пла...

— Такива ми ти работи — усмихнато го прекъсна Лари, — както си седим и ми приказваш сега, утре сутрин изобщо няма да помня за какво е ставало дума. Жалко, нали?

— Аха — прошепна Ханк.

Разтрепераната му ръка пропълзя напред и стисна банкнотите; натъпка ги в горния джоб на джинсовото яке, сякаш бързаше да се отърве от допира им. Изправи се тъй бързо и неловко, че едва не събори стола.

— Трябва да си вървя, Лари. Аз, аз не... Трябва да си вървя.

— Вземи бутилката — предложи Лари, но Ханк вече излизаше, без да се обръща.

Лари седна. Наля си. Ръката му не трепереше. Не отиде да заключи. Наля си пак, и пак. Мислеше за сделки с дявола. Най-сетне телефонът иззвъня. Вдигна слушалката. Вслуша се.

— Погрижих се за това — каза Лари Крокет. Отново се вслуша. Остави слушалката. Пак си наля.

7.

В ранните часове на следващото утро Ханк Питърс се събуди от кошмар, в който грамадни плъхове изпълзяваха от разровен гроб, а на дъното лежеше зеленикавото прогнило тяло на Хъби Марстън с парче протритото конопено въже около врата. Питърс се подпря на лакти и надигна глава. Дишаше тежко, голите му гърди лъщяха от пот и когато жена му го хвана за ръката, той изпищя.

8.

Селскостопанският магазин на Милт Кросън беше на ъгъла на Джойнтнър Авеню и Рейлроуд Стрийт. — Повечето местни старци се събираха там, когато валеше и паркът ставаше неприветлив. А през дългите зимни месеци се превръщаха просто в част от обзавеждането.

Когато Стрейкър пристигна със стария си Пакард, модел 1939 година — дали пък не беше 1940? — Милт тъкмо си приказваше

разсеяно с Пат Мидлър. Спореха дали през петдесет и седма или петдесет и осма е било бягството на Джуди, дето заряза Фреди Овърлок. Единодушно смятаха, че е хукнала с онзи търговски пътник от Ярмаут, споразумяха се и по въпроса, че двамата са били от един дол дренки, но по-нататък не можеха да постигнат съгласие.

При влизането на Стрейкър разговорите секнаха.

Той ги огледа един по един — Милт, Пат Мидлър, Джо Крейн, Вини Ъпшоу, Клайд Корлис — и се усмихна с безжизнена любезност.

— Добър ден, джентълмени.

Милт Кросън се изправи, оправяйки смутено престилката си.

— Желаете ли нещо?

— Да — каза Стрейкър. — От щанда за месо, моля.

Избра си голямо парче говеждо филе, няколко наденици и половин килограм телешки дроб. Към това добави брашно, захар, фасул и три готови погачи.

Пазаруването протече в пълно мълчание. Постоянните посетители седяха около грамадната старинна печка, която бащата на Милт бе пригледил за течно гориво, пушеха, зяпаха замислено към небето и крадешком наблюдаваха новодошлия.

Когато Милт наслага всички продукти в голям кашон, Стрейкър плати в брой с две банкноти — от двацет и от десет долара. Взе кашона под мишница и отново ги стрелна с хладна, презрителна усмивка.

— Приятен ден, джентълмени — каза той и излезе.

Джо Крейн захвана да тъпче царевичната си лула.

Клайд Корлис се изкашля и изплю смес от хрочки и тютюн за дъвчене в нащърбената кофа до печката. Вини Ъпшоу извади от вътрешния си джоб машинка за навиване на цигари, сипа малко тютюн и нагласи хартийката с подути от артритата пръсти.

Всички гледаха как чужденецът намества кашона в багажника. Знаеха, че покупките трябва да тежат към петнайсет килограма и бяха видели как онзи ги изнесе под ръка като пухена възглавница. Той затвори багажника, мина на шофьорското място и подкара по Джойнтнър Авеню. Колата се изкачи нагоре, свърна по Брукс Роуд, изчезна за миг и пак се появи иззад дърветата, но вече смалена от разстоянието. Зави по алеята пред Марстъновия дом и изчезна от поглед.

— Странен чешит — обади се Вини, после лапна цигарата, изтръска няколко парченца тютюн и извади кибрит от джоба на самото си.

— Сигурно ще да е от ония, дето купиха пералнята — каза Джо Крейн.

— И Марстъновия дом.

Клайд Корлис пръдна.

Пат Мидлър съсредоточено чоплеше мазола на лявата си длан.

Минаха пет минути.

— Как мислите, дали ще им потръгне? — запита Клайд, гледайки настрани.

— Може — рече Вини. — През лятото може да завъртят търговията. Знае ли се, както е тръгнало напоследък...

Всички зашепнаха, завъздишаха одобрително.

— Якичък е — подхвърли Джо.

— Тъхъ — потвърди Вини. — Пакардът му беше модел трийсет и девета, ама нямаше грам ръжда.

— Четирийсета беше — поправи го Клайд.

— Четирийсета няма стъпенки — възрази Вини. Трийсет и девета беше.

— Тук бъркаш — каза Клайд.

Минаха още пет минути. Старците забелязаха, че Милт оглежда двайсетачката, с която бе платил Стрейкър.

— Има ли им нещо на парите, Милт? — запита Пат. Онзи чешит да не ти е пробутал фалшиви пари?

— Не, ама гледай.

Милт се приведе над тезгяха и всички огледаха банкнотата. Беше много по-голяма от обичайното. Пат я и вдигна срещу светлината, взря се и отпусна ръка.

— Серия Е от двайста година, нали тъй, Милт?

— Точно — кимна Милт. — Не ги печатат вече от петдесетина години насам. Мене ако питаш, може да й взема добри пари от нумизматичното магазинче в Портланд.

Пат пусна банкнотата да обикаля и всички я огледаха отблизо или отдалече в зависимост от дефектите на зрението си. Последен бе Джо Крейн, след това Милт я прибра в долното чекмедже при личните чекове и рекламните купони.

— Странен чешит, дума да няма — промърмори Клайд.

— Ъхъ — рече Вини и помълча. — Колата обаче беше модел трийсет и девета. Завареният ми брат Вик имаше такава. Първата му кола. На старо я купи, да, през четирсет и четвърта. Една сутрин му изтече маслото и пустите бутала загоряха, та отидоха по дяволите.

— Аз пък мисля, че беше четирийсета — рече Клайд, щото помня онзи образ, дето тапицираше кресла при Алфред. Ходеше направо по къщите, представи си, и...

И те подхванаха нов разговор, в който паузите бяха по-дълги от репликите, както става в шахматните партии чрез кореспонденция. Денят им сякаш спря, разтегли се до безкрайност и Вини Ъпшоу пак захвана да навива цигара с бавни, предпазливи движения на артритичните си пръсти.

9.

Когато на вратата се почука, Бен дописа изречението, преди да стане. Часът преваляше три следобед на 24 септември, сряда. Дъждът бе осутил плановете за по-нататъшно издирване на Ралфи Глик и всички единодушно смятаха, че това е краят. Момчето бе изчезнало... окончателно.

На прага стоеше Паркинс Джилеспи с цигара между зъбите. Държеше книжка с меки корици и Бен малко се развесели, като видя, че е „Дъщерята на Конуей“.

— Влезте — каза той. — Навън е влажно.

— Влажничко е — кимна Паркинс, влизайки в стаята. — Краят на септември, грипно време. Винаги си нося галошите. Някои ми се смеят, обаче за последен път боледувах от грип през 1944 в Сен Ло, Франция.

— Метнете, шлифера на леглото. Съжалявам, че не мога да ви предложа кафе.

— Няма да го свалям, че ще намокря — каза Паркинс и изтръска пепелта в кошчето за боклук. — А кафе пих преди малко при Полин в „Ексълът“.

— Какво мога да сторя за вас?

— Ами... жената прочете това. — Паркинс посочи книгата. — Чула, че сте в града, но се стеснява. Чудеше се дали не може да се подпишете или нещо подобно.

Бен взе книгата.

— Както чух от Крейг Невестулката, жена ви е починала преди петнайсетина години.

— Тъй ли? — Паркинс не прояви никакви признаци на изненада. — Много плямпа Невестулката. Някой ден ще зяпне толкова широко, че сам ще си хлътне в устата.

Бен премълча.

— Ще може ли тогава да я надпишете за мен?

— С удоволствие.

Той взе писалка от бюрото, отгърна на титулната страница („Късче неподправен живот!“ — вестник „Равнинен бизнесмен“, Кливланд) и написа: С най-сърдечни пожелания на пазителя на реда Джилеспи от Бен Миърс, 24,09.75.

— Благодаря — каза Паркинс и пое книгата, без да гледа какво е написано. Приведе се и загаси цигарата в ръба на кошчето. — Това ще ми е единствената книга с посвещение.

— Ще вадите ли белезниците? — усмихна се Бен.

— Съобразителен сте — каза Паркинс. — Рекох да намина и да задам два-три въпроса, щом нямате нищо против. Изчаках Ноли да се запилее нанякъде. Добро момче, ама много обича да приказва. Божичко, като тръгнат клюките и става една...

— Какво ви интересува?

— Най-вече къде бяхте миналата сряда привечер.

— Когато изчезна Ралфи Глик?

— Тъхъ.

— Заподозрян ли съм?

— Не, сър. Никого не подозирам. Дето се вика не е за моята уста лъжица. На мене ми дай да глобявам за превишена скорост край кръчмата на Дел или да пъдя децата от парка, преди да сторят някоя щуротия. Просто си пъхам носа насам-натам.

— Ами, ако не искам да ви кажа?

Паркинс сви рамене и извади пакет цигари.

— Ваша си работа.

— Вечерях със Сюзън Нортън и нейните родители. После с баща й играхме бадминтън.

— Бас държа, че Бил е спечелил. Винаги бие Ноли. Ноли беснее и разправя под път и над път как му се ще поне веднъж да бие Бил Нортън. Кога си тръгнахте?

Бен се разсмя, но не твърде весело.

— Хващате бика за рогата, нали?

— Ако бях от ония нюйоркски детективи, дето ги дават по телевизията, щях да си помисля, че с тая полка около въпросите сигурно криете нещо.

— Нямам какво да крия — каза Бен. — Просто ми е омръзнало да бъда пришълец в градчето, да ме сочат с пръст по улиците, да се ръчкат с лакти щом вляза в библиотеката. А сега вие се довличате с тая полицейска рутина да разберете дали не крия в гардероба скалпа на Ралфи Глик.

— Хайде де, нищо подобно не си мисля. — Паркинс се втренчи в Бен през дима на цигарата и очите му присветнаха като кремъци. — Просто се мъча да ви задраскам от списъка. Ако мислех, че сте замесен в нещо, вече щяхте да сте на топло.

— Добре — каза Бен. — Тръгнах си от дома на семейство Нортън към седем и петнайсет. Разходих се около Скулярд Хил. Като се стъмни, дойдох тук, писах два часа и си легнах.

— По кое време се прибрахте?

— Осем и петнайсет, мисля. Някъде там.

— Е, за жалост това не ви изключва напълно. Срецнахте ли някого?

— Не — каза Бен. — Никого.

Паркинс изсумтя и пристъпи към пишещата машина.

— За какво пишете?

— Не е ваша работа, по дяволите — изрече Бен с внезапно изтънял глас. — Ще бъда признателен, ако стоите по-настрана. Разбира се, няма да оспорвам заповед за обиск.

— Докачливи сме, а? Мислех, че книгите се пишат за четене.

— След третия вариант, редактора, коректора, пробния печат и подвързията лично ще ви осигуря четири бройки. С посвещение. Но в момента всичко това се води в графата „лична документация“.

Паркинс се усмихна и прекрачи назад.

— Разбрано. И без това хич не ми се вярва да открия подписани самопризнания.

Бен също се усмихна.

— Марк Твен твърди, че романът е всестранно самопризнание на човек, който нищо не е сторил.

Паркинс пусна облаче дим и тръгна към вратата.

— Няма повече да ви мокря килима, мистър Миърс. Извинявам се за безпокойството, а между нас казано, не вярвам изобщо да сте виждал хлапето. Но това ми е работата — да разпитвам.

Бен кимна.

— Ясно.

— Пък и трябва да знаете как е в Сейлъм'с Лот или Милбридж, или Гилфорд или което и да било пикливо малко градче. Додето не минат дващест години, все сте си пришълец.

— Знам. Извинявайте, че ви нагрубих. Но след като цяла седмица обикалях да го търся и нищичко не открих...

Бен тръсна глава.

— Да — съгласи се Паркинс. — Зле е за майка му. Ужасно зле. А вие внимавайте.

— Естествено — каза Бен.

— Не се обиждате, нали?

— Не. — Бен помълча. — Ще ми кажете ли нещо?

— Стига да мога.

— Откъде намерихте тази книга? Честно.

Паркинс Джилеспи се усмихна.

— Е, в Къмбърланд има един тип, дето държи магазин за стари мебели. Малко обратен ми изглежда. Продава книжки по десет цента парчето. Имаше пет бройки от тая.

Бен отметна глава и се разсмя, а Паркинс Джилеспи излезе усмихнат, оставяйки димна следа. Бен пристъпи към прозореца и го видя как напуска пансиона и пресича улицата, заобикаляйки внимателно локвите с черните си галоши.

10.

Преди да почука на вратата, Паркинс спря и се озърна към витрината на новия магазин. По времето на „Старото корито“ вътре се виждаше само как дебели жени с ролки на главите сипват в машините белина или вадят изпраното бельо, дъвчейки дъвка като преживящи крави. Но вчера следобед от Портланд бе пристигнал камионът на декоратора и заведението изглеждаше коренно променено.

Зад витрината бе монтирана платформа, покрита с дебел бледозелен килим. Две скрити лампи хвърляха меки отблясъци над трите изложени предмета: часовник, чекрък и старомодно писалище от черешово дърво. Пред всеки експонат имаше картонче с дискретно изписана цена и, Боже мой, кой нормален човек би платил 600 долара за чекрък, когато може да отскочи до заложната къща и да си купи шевна машина „Сингер“ за 48,95?

Паркинс въздъхна и почука.

Само след секунда вратата се отвори, сякаш пришълецът бе висял зад нея, очаквайки пристигането му.

— Инспекторе! — Тънките устни на Стрейкър се разтегнаха в усмивка. — Колко мило от ваша страна, че решихте да наминете!

— За съжаление съм най-обикновен провинциален полицай — отвърна Паркинс. Запали цигара „Пал Мал“ и решително прекрачи прага. — Казвам се Паркинс Джилеспи. Приятно ми е.

Той протегна ръка. Удивително сухи пръсти, в които се усещаше огромна сила, стиснаха леко дланта му и веднага я отпуснаха.

— Ричард Трокет Стрейкър — представи се плешивият мъж.

— Така и предполагам — каза Паркинс, оглеждайки помещението.

Целият под на магазина вече бе покрит с килими, а стените все още се боядисваха. Миризмата на прясна боя беше приятна, ала към нея се примесваше още някакъв дразнещ дъх. След като не успя да определи на какво точно мирише, Паркинс отново насочи вниманието си към Стрейкър.

— С какво мога да ви услужа в този прекрасен ден? — запита домакинята.

— О, всъщност май няма с какво. Просто наминах за едно здрасти. С други думи казано — да ви пожелаем добре дошли и успешна работа.

— Колко любезно. Ще пиете ли кафе? Или чаша шери? Имам в задната стаичка...

— Не, благодаря, няма да се задържам. Тъдява ли е мистър Барлоу?

— Мистър Барлоу е в Ню Йорк на делова обиколка. Не вярвам да се върне преди десети октомври.

— Значи ще отворите без него — каза Паркинс и си помисли, че ако се съди по цените на витрината, Стрейкър едва ли можеше да очаква тълпи от нетърпеливи клиенти. — Между другото, как е първото име на мистър Барлоу?

Върху лицето на Стрейкър отново се появи тънка, сякаш срязана с бръснач усмивка.

— По служба ли питате, въъ... господин полицай.

— Няма такава работа. Просто ми е любопитно.

— Името на моя партньор е Курт Барлоу — каза Стрейкър. — Работили сме заедно в Лондон и Хамбург.

— Това... — той завъртя ръка наоколо — това е нашият пристан на старини. Скромни. Но уютни. Не смятаме да трупаме капитал, ще работим за насъщния. И двамата обичаме старинните, красиви предмети и се надяваме да си спечелим име в областта... може би дори из цялата ваша прекрасна Нова Англия. Мислите ли, че е възможно, полицай Джилеспи?

— Кой го знае, може и да стане — каза Паркинс, търсейки с поглед пепелник. Не откри и изтръска пепелта в джоба на шлифера си. — Както и да е, желая ви всичко най-хубаво, а като видите мистър Барлоу, кажете му, че ще гледам да го посетя някой път.

— Ще му кажа — обеща Стрейкър. — Той много обича да посреща гости.

— Чудесно — каза Джилеспи. Тръгна към вратата, но на прага спря и се озърна. Стрейкър го гледеше втренчено. — Между другото, как ви се струва оная стара къща?

— Доста работа ще падне по нея. Но имаме време.

— Сигурно — кимна Паркинс. — Предполагам, че не сте виждали разни хъшлаци да се навъртат насам.

Стрейкър сбръчка чело.

— Хъшлаци ли?

— Дечурлига — търпеливо обясни Паркинс. — Нали знаете, понякога обичат да тормозят новодошлите. Хвърлят камъни или натискат звънеца и бягат... от тоя сорт.

— Не — каза Стрейкър. — Деца не съм виждал.

— Едно май се е позагубило.

— Така ли?

— Да — замислено каза Паркинс, — да, така е. Повечето хора вече смятат, че може и да не го намерим. Живо.

— Колко жалко — хладно изрече Стрейкър.

— Жалко, наистина. Ако случайно видите нещо...

— Разбира се, тутакси ще ви съобщя. Стрейкър пак го удостои с ледената си усмивка.

— Добре — каза Паркинс. Отвори вратата и печално се вгледа в проливните струи на дъжда. — Кажете на мистър Барлоу, че с нетърпение очаквам да се видим.

— Непременно ще му предам, полицай Джилеспи. Чао.

Паркинс изненадано се завъртя.

— Чай ли?

Стрейкър се усмихна широко.

— Довиждане, полицай Джилеспи. Така се казва довиждане на италиански.

— О? Е, човек се учи, докато е жив, нали? Довиждане. — Той излезе под дъжда и затвори вратата зад гърба си. — Туй пък не го бях чувал.

Цигарата му беше мокра. Захвърли я.

Застанал сред магазина, Стрейкър го гледаше през витрината как се отдалечава по улицата. Вече не се усмихваше.

11.

Когато стигна до Общинската управа и влезе в канцеларията си, Паркинс подвикна:

— Ноли! Тук ли си, Ноли?

Никакъв отговор. Паркинс кимна. Ноли беше свястно момче, но не от най-умните. Свали шлифера, разкопча галошите, седна зад бюрото, откри един номер в телефонния указател на Портланд и

завъртя шайбата. Отсреща вдигнаха слушалката още след първия сигнал.

— ФБР Портланд, агент Ханрахан.

— Обажда се Паркинс Джилеспи, полицай в градчето Джирусълъм'с Лот. Наскоро тук изчезна едно момченце.

— Чух вече — отривисто отвърна Ханрахан. — Ралф Глик. Девет години, сто двацет и осем сантиметра, коса черна, очи сини. Какво има, да не сте получили бележка от похитителите?

— Няма такава работа. Можете ли да проверите няколко души?

Ханрахан изсумтя утвърдително.

— Първият е Бенджамън Миърс. М-И-Ъ-Р-С. Писател. Издал е книга, озаглавена „Дъщерята на Конуей“. Другите двама май са комбина. Курт Барлоу. Б-А-Р-ЛО-У. С него ей...

— Курт с „ъ“ ли се пише, или с „у“? — запита Ханрахан.

— Де да знам.

— Добре. Давай по-нататък.

Паркинс продължи, облян в пот. Срещите с истински представители на закона винаги го караха да се чувства тъп като задник.

— С него е и Ричард Трокет Стрейкър. Стрейкър с „ъ“, Трокет се пише както звучи. Двамата с Барлоу въртят бизнес с мебели и антики. Канят се да открият магазинче в градчето. Стрейкър твърди, че Барлоу е на делова обиколка в Ню Йорк. Твърди още, че са работили заедно в Лондон и Хамбург. Това е, мисля.

— Подозирате ли тези хора по случая Глик?

— В момента даже не знам дали изобщо има случай. Но и тримата изникнаха в градчето горе-долу по това време.

— Мислите ли, че има някаква връзка между онзи Миърс и другите двама?

Паркинс се облегна назад и хвърли поглед към прозореца.

— Точно това бих искал да узная — каза той.

12.

В ясни, прохладни дни телефонните жици излъчват странно бръмчене, сякаш вибрират от прелитащите по тях клюки, и нищо не

може да се сравни с този звук — самотния звук на устремени в пространството гласове. Телефонните стълбове са сиви и напукани, зимни студове и пролетни размразявания са ги килнали хаотично насам-натам. Не са деловити и стегнати по войнишки като събратята си, забити в бетон. В близост до павирани шосета основите им са катраносани, край черните пътища ги обсипва прах. Потъмнели от времето процепи издават къде са се катерили телефонни техници за ремонт през 1946, 1952 или 1969. Множество птици — гарвани, врабчета, червеношийки и скорци — кацат върху бръмчащите жици, висят там сгущени и безмълвни и може би чуват странния говор на човешките същества през стегнатите си лапки. И тъй да е, нищо не личи в черните мъниста на очите им. Градът не усеща историята, ала усеща времето и телефонните стълбове сякаш знаят това. Ако положиш длан върху тях, ще усетиш дълбоко в дървото трепета на жиците, като че живи души са заточени вътре и водят отчаяна борба да се измъкнат.

— ... и платил със стара двайсетачка, Мейбъл, от ония, големите. Клайд рече, че не е виждал такава откакто беше големият наплив към банката в Гейтс през 1930. Мислеше...

— ... да, наистина е много странен, Еви. Видях го с бинокъла да влачи някаква ръчна количка около къщата. Чудя се сам ли е горе или...

— ... Крокет може и да знае, ама не иска да каже. Дума не обелва. Винаги си е бил...

— ... писател при Ева. Чудя се дали Флойд Тибитс знае, че...

— ... сума ти време виси в библиотеката. Лорета Старчър казва, че никога не е виждала човек, дето да знае толкова за...

— ... тя казва, че името му е...

— ... да, Стрейкър. Мистър Р. Т. Стрейкър. Майката на Кени Данлис казва, че минала край онзи нов магазин в центъра и на витрината имало автентично писалище, произведено от Де Биърс, искали за него осемстотин долара. Представяш ли си? Аз пък рекох...

— ... много странно, че тъкмо пристигна и момченцето на Глик...

— ... няма мислиш...

— ... не, но наистина е странно. А, сетих се, пазиш ли още оная рецепта за...

Жиците бръмчат. И бръмчат. И бръмчат.

13.

Име: Глик, Даниел Франсис

Адрес: Брок Роуд № 1, Джирюзълъм'с Лот, Мейн
04270

Възраст: 12

Пол: Мъжки

Раса: Бяла

Приет: 22.09.1975 Доведен от: Антъни Х. Глик
(баща)

Симптоми: Шок, загуба на паметта (частична),
повръщане, липса на апетит, запек, отпуснатост

Изследвания (виж приложението):

1. Туберкулозна кожна проба: отриц.

2. Туберкулозна проба на храчки и урина: отриц.

3. Диабет: отриц.

4. Преброяване на бели кръвни телца: отриц.

5. Преброяване на червени кръвни телца: 45%
хемогл.

6. Проба от костен мозък: отриц.

7. Рентгенография на белите дробове: отриц.

Вероятна диагноза: злокачествена анемия, първична
или вторична; предварителните изследвания сочат 96%
хемоглобин. Вторична анемия е малко вероятна; липсват
данни за язви, хемороиди, кръвотечения и др.
Диференциално клетъчно преброяване — отриц.
Предполага се първична анемия, съчетана с психически
шок. Предписани бариев клизми и рентгенография за
откриване на евентуални вътрешни кръвоизливи, макар че
според бащата напоследък не е имало травми и контузии.
Предписани също така повишени дози витамин В12 (виж
приложението).

Предстоят нови изследвания, а междуременно предлагам да го изпишем.

Дж. М. Горби Лекуващ лекар

14.

В един часа след полунощ на 24 септември сестрата влезе в болничната стая, за да даде лекарства на Дани Глик. На прага тя спря и се намръщи. Леглото беше празно.

Очите ѝ се стрелнаха от леглото към странно безформения бял вързоп, проснат на пода.

— Дани? — прошепна сестрата.

Искал е да отиде до тоалетната и не са му стигнали силите, няма нищо страшно, помисли тя, пристъпвайки напред.

Внимателно го обърна по гръб и преди да осъзнае, че е мъртъв, първата ѝ мисъл бе, че витамин В12 наистина помага; през целия си престой в болницата детето не бе изглеждало толкова добре.

После тя усети хладната плът на китката му, усети пълната неподвижност на дантелата от бледосини вени под пръстите си, и изтича към дежурната стая да докладва за смъртния случай в отделението.

ПЕТА ГЛАВА

БЕН (II)

1.

На 25 септември Бен отново вечеря у семейство Нортън. Беше четвъртък и трапезата бе традиционна — наденички с фасул. Бил Нортън изпече наденичките на скарата в задния двор, а Ан още от сутринта вареше фасула на бавен огън. Вечеряха на сгъваемата масичка, после запалиха по цигара и подхванаха ленив, небрежен разговор за бостънския футболен отбор и чезнещите му шансове да спечели купата.

Във въздуха се носеше едва доловима промяна; все още бе приятно да седиш навън, дори по къси ръкави, ала в сумрака се таеше хлад. Есента чакаше своя ред, готова всеки миг да влезе в правата си. Огромният стар клен пред пансиона на Ева вече се обагреше в червено.

В отношенията между Бен и семейството нямаше промяна. Сюзън го харесваше искрено, откровено и простичко. Той също я харесваше. Много. У Бил долавяше растяща симпатия, скована от подсъзнателното табу, което засяга всеки баща в присъствието на младеж, дошъл да види не него, а дъщеря му. Когато харесваш един мъж и си откровен, можеш да разговаряш свободно, да си бърбиш с него за жени на чаша бира, да дрънкаш глупости за политиката. Но колкото и мощна да е евентуалната симпатия, няма начин да се разкриеш изцяло пред мъж, между краката на който се люшка инструментът за евентуалното лишаване на дъщеря ти от девственост. Бен мислеше, че след брака вероятното се превръща в ежедневна реалност — и можеш ли да се сприятелиш с мъжа, който чука дъщеря ти всяка вечер? В това навярно имаше някаква морална поука, но Бен дълбоко се съмняваше.

Ан Нортън продължаваше да се държи хладно. Предната вечер Сюзън му бе споменала за положението с Флойд Тибитс — за

убежденията на майка ѝ, че въпросът за зетя е решен задоволително и веднъж завинаги, Флойд беше позната величина — Стабилно момче. Бен Миърс пък бе изникнал изневиделица и можеше също тъй внезапно да изчезне, отнасяйки в малкото си джобче сърцето на дъщеря ѝ. Мъжкарят-творец ѝ вдъхваше инстинктивна провинциална неприязън (поет от ранга на Едуин Арлингтън Робинсън или Шърууд Андерсън би разпознал това чувство от пръв поглед) и Бен подозираше, че нейде дълбоко в подсъзнанието си е усвоила максимата: или са педераста, или разгонени жребци; често са самоубийци, убийци или манааци; имат склонност да си режат левите уши и да ги пращат в колети на млади момичета. Вместо да разсее подозренията ѝ, участието на Бен в издирването на Ралфи Глик сякаш ги бе засилило; той се боеше, че никога няма да спечели симпатиите ѝ. Питаше се дали е узнала за посещението на Паркинс Джилеспи в пансиона.

Лениво разсъждаваше над всичко това, когато Ан каза:

— Ужасно е това нещастие с момченцето на Глик.

— Ралфи ли? Да — кимна Бен.

— Не, по-голямото. Починало е.

Бен трепна.

— Кой? Дани?

— Починал е вчера, рано сутринта.

Тя изглеждаше изненадана, че мъжете не знаят. Цялото градче говореше само за това.

— Чух го в магазина на Милт — обади се Сюзън. Ръката ѝ срещна под масата ръката на Бен и той радостно я стисна. — Как се чувстват родителите?

— Както бих се чувствала и аз — искрено отвърна Ан. — Обезумели са.

И нищо чудно, помисли Бен. Само преди десет дни животът им течеше в обичайното, улегнало русло; днес семейството беше разбито на късчета. От тази мисъл го побиха тръпки.

— Вярваш ли, че има надежда другото момче още да е живо? — обърна се Бил към Бен.

— Не — каза Бен. — Мисля, че и то е мъртво.

— Като онзи случай в Хюстън по-миналата година добави Сюзън. — Ако е мъртво, дано да не намерят трупа. Който е могъл да

стори това с едно беззащитно дете...

— Доколкото зная, полицията е нащрек — каза Бен. Разпитват регистрираните престъпници със сексуални отклонения.

— Като хванат този тип, трябва да го обесят с главата надолу — заяви Бил Нортън. — Ще поиграем ли бадминтон, Бен?

Бен се изправи.

— Не, благодаря. Срещу теб се чувствам непохватен като спаринг-партньор. Хиляди благодарности за чудесната вечеря. А сега ме чака работа.

Ан Нортън вдигна вежди, но не каза нищо. Бил също стана.

— Как върви книгата?

— Добре — лаконично отвърна Бен. — Сюзън, искаш ли да се поразходим и да прием по една сода при Спенсър?

— О, не знам — побърза да се намеси Ан. — След тая история с Ралфи Глик бих се чувствала по-спокойна, ако...

— Мамо, вече не съм малка — прекъсна я Сюзън. — А и улиците са осветени.

— Разбира се, ще те изпратя на връщане — изрече Бен с почти официален тон. Беше предпочел да върви пеш в приятната привечер и да остави колата зад пансиона.

— Нищо няма да им се случи — каза Бил. — Прекалено се тревожиш, майко.

— О, сигурно е така. — Ан се усмихна пресилено.

— Младите най-добре си знаят, нали?

— Само да си взема якето — прошепна Сюзън на Бен и тръгна към верандата.

Беше с червена спортна минипола и докато се изкачваше по стъпалата, движението оголваше почти целите ѝ бедра. Бен се загледа в нея, макар да знаеше, че Ан го наблюдава. Бил се бе заел да гаси жаравата.

— Докога ще се задържиш в Лот, Бен? — любезно се заинтересува Ан.

— Най-малко, докато напиша книгата — каза той.

— За по-нататък още не знам. Сутрин градчето е много красиво и въздухът е приятен. — Усмихна се и я погледна в очите. — Може да остана и по-дълго.

Тя също се усмихна.

— През зимата става студено, Бен. Ужасно студено.

В този момент на стъпалата изскочи Сюзън, наметната с тънко яке.

— Готов ли си? Избирам шоколадов сироп. Тая вечер няма да мисля за фигурата.

— Добра си ти е фигурата — каза Бен и се обърна към мистър и мисис Нортън. — Още веднъж благодаря.

— Винаги си добре дошъл — отвърна Бил. — Ако искаш, намини и утре вечер с пет-шест бири. Голям смях ще падне по телевизията с онзи глупак Ястжемски.

— Това добре — каза Бен, — само че какво ще правим като свърши крикетът?

Сърдечният, гръмогласен смях на Бил ги изпроводи, докато заобикаляха къщата.

2.

— Всъщност не ми се ходи при Спенсър — каза тя, крачейки надолу. — Хайде да се разходим из парка.

— Ми ако та утепа някой злодей, ма, госпожо? — запита той с негърски акцент.

— В Лот всички злодеи трябва да се прибират след седем вечерта. Общинска разпоредба. А сега е точно осем и три минути.

Докато слизаха по хълма, мракът ги бе обгърнал и сенките им ту растяха, ту се смаляха в светлината на уличните лампи.

— Добри злодеи си имате — каза той. — Никой ли не се разхожда из парка по тъмно?

— Понякога хлапетата се събират там, ако нямат пари за кино — намигна му тя. — Ако видиш някой храст да се клати, не се заглеждай много-много.

Влязоха в парка от западния край, срещу Общинската управа. Беше сумрачно като в сън, бетонните алеи криволичеха под клонестите дървета, а в плиткото басейнче мирно се отразяваше далечното сияние на уличните лампи. Бен не виждаше жива душа.

Минаха край паметника на загиналите във войните, покрит с дълга колона имена — най-старите от Войната за независимост, най-

новите от Виетнам. В последния конфликт бяха загинали шестима младежи от градчето и прясно издълбаната мед лъщеше като незараснала рана. Сбъркали са името на това градче, помисли Бен. Би трябвало да го нарекат Време. И сякаш като естествено продължение на мисълта, той се озърна през рамо към Марстъновия дом, но масивният силует на Общинската управа закриваше хълма.

Сюзън забеляза посоката на погледа му и неволно се намръщи. Когато проснаха якетата си на тревата и седнаха (единодушно се бяха отказали от скамейките), тя подметна:

— Мама казва, че Паркинс Джилеспи те проверява. Както в училище — щом някой е крал от парите за закуска, трябва да е виновно новото момче.

— Той е рядък образ — каза Бен.

— Мама всъщност вече ти е прочела присъдата.

Беше казано на шега, но под лековатия тон се криеше нещо по-сериозно.

— Майка ти не си пада по мене, нали?

— Не. — Сюзън го хвана за ръката. — Типичен случай на неприязън от пръв поглед. Много съжалявам.

— Няма нищо — каза той. — И без това вода по точки.

— Татко ли? — Тя се усмихна. — Той подушва свестните хора отдалече. — Усмивката изчезна. — Бен, за какво се разказва в новата ти книга?

— Трудно е да се каже.

Бен смъкна кецовете и зарови пети в росната трева.

— Май бягаш от темата.

— Не, нямам нищо против да ти кажа.

И той с изненада разбра, че говори самата истина. Винаги бе приемал текущата си работа като дете, като хилаво бебе, което се нуждае от защита и ласка. Допирът на прекалено много ръце би го погубил. Бе отказал да сподели с Миранда и думица за „Дъщерята на Конуей“ и „Въздушен танц“, макар че тя проявяваше безумно любопитство и към двете книги. Но със Сюзън беше различно. Миранда винаги опипваше почвата с конкретна цел и въпросите ѝ приличаха на полицейски разпит.

— Просто ми дай време да подбера думите — каза той.

— Можеш ли да ме целуваш, докато мислиш? — запита тя и се изтегна на тревата.

Бен неволно забеляза колко е къса полата ѝ — особено сега, когато бе отстъпила високо нагоре.

— Струва ми се, че това би затруднило мисловния процес — тихо каза той. — Да опитаме.

Приведе се и я целуна, отпусвайки леко ръка на талията ѝ. Нейните устни го посрещнаха решително, пръстите ѝ се вкопчиха в китката му. След миг той за пръв път усети езика ѝ. Сюзън се извъртя, за да отвърне по-пълно на целувката и тихото шумолене на памучната пола му се стори оглушително, подлудяващо.

Той плъзна длан нагоре и тя намести в нея гърдта си — мека и заоблена. За втори път, откакто я бе срещнал, Бен се почувствува шестнайсетгодишен хлапак, пред който се разстила необятната магистрала на бъдещето без нито едно препятствие чак до хоризонта.

— Бен?

— Да.

— Искаш ли ме? Истински?

— Да — каза той. — Искам те.

— Тук, на тревата.

— Да.

Тя го гледаше в мрака с широко разтворени очи.

— Нека да е хубаво.

— Ще опитам.

— Бавно — каза тя. — Бавно. Бавно. Да... Превръщаха се в сенки сред мрака.

— Така — прошепна той. — О, Сюзън.

3.

Отначало крачеха безцелно из парка, после постепенно се запътиха към Брок Стрийт.

— Съжеляваш ли? — запита той.

Тя вдигна очи към него и се усмихна без притворство.

— Не. Радвам се.

— Добре.

Продължиха мълчаливо, ръка за ръка.

— А книгата? — запита тя. — Преди онова приятно прекъсване се канеше да ми разкажеш за нея.

— Книгата е за Марстъновия дом — бавно изрече той. — Може би в началото не беше за него, не съвсем. Мислех, че ще пиша за това градче. Но може би съм се самозалъгвал. Знаеш ли, проучих историята на Хъби Марстън. Той е бил главорез. Транспортната компания само служела за прикритие.

Тя го погледна смаяно.

— Как разбра?

— Донякъде от полицията в Бостън, но повечко узнах от една жена на име Минела Кори, сестрата на Бърди Марстън. Сега е на седемдесет и девет, не помни какво е яла на закуска, но в паметта ѝ не се е заличило нито едно от събитията преди 1940 година.

— И тя ти каза...

— Каквото знаеше. Живее в старчески дом в Ню Хампшър и мисля, че от години никой не си е правил труда да я изслуша истински. Попитах я дали Хъбърт Марстън наистина е бил наемен убиец в Бостън и околностите — така смятаха в полицията — и тя кимна. Колко души, попитах. Тя вдигна пръсти пред очите си, разклати ги напред-назад и рече: „Колко пъти можеш да ги преброиш?“

— Боже мой.

— През 1927 година престъпните среди взели доста да се нервират от поведението на Хъбърт Марстън — продължаваше Бен. — Два пъти бил викан за разпит — от полицията в Бостън и в Малдън. Бостънският арест се отнасял до разчистване на сметки между враждуващи банди и само след два часа Марстън се озовал на свобода. Но историята в Малдън нямала нищо общо с бизнеса. Ставало дума за убийство на единайсетгодишно момче. Детето било изкормено.

— Бен — изрече Сюзън с немощен глас.

— Работодателите на Марстън го отървали и този път — сигурно е знаел къде са заровени някои важни трупове, — но това бил краят на бостънската му кариера. Той се преселил в Сейлъм'с Лот като най-обикновен пенсионер от транспорта, който получавал чек веднъж месечно. Рядко излизал от къщи. Поне доколкото знаем.

— Какво искаш да кажеш?

— Прекарах доста време в библиотеката над подшивките на „Бележник“ от 1928 до 1939. За този период са изчезнали четири деца. Не е нещо необичайно, особено в селски район. Децата често се губят и понякога умират от изтощение. Случва се да ги затрупа свлачище. Не е приятно, но се случва.

— Обаче ти не мислиш, че това е причината.

— Не знам. Едно знам — че нито едно от четирите не е било намерено когато и да било. Нито ловец е забелязал скелет през 1945, нито строител е натоварил в камиона си кости заедно с чакъл от кариерата. Хъбърт и Бърди са живели в това градче единайсет години, а децата изчезвали — това знаем и точка. Но все си мисля за онова хлапе от Малдън. Често мисля за него. Чела ли си „Призрак в къщата на хълма“ от Шърли Джаксън?

— Да.

— „И онова, което обикаляше из него, крачеше в самота“ — тихо цитира той. — Питаш за какво се разказва в книгата. Основно — за неизкоренимата сила на злото.

Тя го хвана за лакътя с две ръце.

— Да не би да мислиш, че Ралфи Глик...

— Е бил изплюскам от призрака на отмъстителния Хъбърт Марстън, който се завръща от небитието всяка трета година по пълнолуние?

— Нещо подобно.

— Ако искаш да те успокоя, сбъркала си адреса. Не забравяй, аз съм хлапето, което отвори вратата на една изоставена спалня и го видя да виси под гредата.

— Това не е отговор.

— Да, не е. Преди да чуеш точно какво мисля, нека ти кажа още нещо. Узнах го от Минела Кори. Тя смяташе, че на света има зли хора, наистина зли. Понякога чуваме за тях, но най-често те вършат делата си в пълен мрак. Казваше, че през живота си е имала нещастieto да узнае за двама от тях. Единият бил Адолф Хитлер. А другият бил нейният шурей Хъбърт Марстън. — Той помълча. — Казваше, че в деня, когато Хъби убил сестра й, тя се намирала на петстотин километра оттам, в Кейп Код. През онова лято работела като икономка у едно богато семейство. Режела салатата в голяма дървена купа. Било два и четвърт следобед. През главата й прелетяла огнена болка — „като

мълния“, така каза — и чула трясъка на ловна пушка. Твърди, че се свлякла на пода. В къщата нямало никой друг и когато се свестила, били минали двацет минути. Погледнала дървената купа и изпищяла. Сторило ѝ се, че е пълна с кръв.

— Господи — прошепна Сюзън.

— След миг всичко отново било нормално. Нито главоболие, нито кръв в купата — само най-обикновена салата. Но казваше, че знаела — знаела — че сестра ѝ е мъртва, застреляна с ловна пушка.

— И разбира се, няма доказателства.

— Да, няма доказателства. Но тя не е от ония мазни клюкарки; на горката старица не ѝ е останал толкова ум, че да излъже. Както и да е, не това ме смущава. Не дотам, искам да кажа. Натрупани са толкова много данни за прояви на телепатия, че ако някой им се надсмива, то си е за негова сметка. Идеята, че Бърди е предала на петстотин километра разстояние психическа телеграма за смъртта си, не е чак толкова трудна за възприемане, колкото мисълта за лицето на злото — наистина чудовищно лице — което сякаш забелязвам понякога дълбоко под очертанятия на онази къща... Питаш ме какво мисля. Ще ти кажа. Мисля, че за хората е сравнително лесно да приемат нещо от рода на телепатията, предчувствието или астралното тяло, защото готовността да повярват не им коства нищо. Тия факти няма да прогонват съня им нощем. Много по-тревожна е идеята, че стореното от хората зло продължава да съществува и подир тях. — Той вдигна очи към Марстъновия дом и думите продължиха да се ронят бавно от устата му. — Мисля, че онази къща може да е изградена от Хъбърт Марстън като паметник на злото, един вид психически камертон. Или, ако ти се струва по-точно — свръхестествен пътеводен сигнал. През всичките тия години той е тук и може би още съхранява в старите си прогнили кости концентрираното зло на Хъби.

— А сега отново е обитаван.

— И пак изчезва дете. — Бен се обърна към нея и обрамчи лицето ѝ с длани. — Разбираш ли, когато се завръщаш, изобщо не съм очаквал нещо подобно. Мислех си, че къщата може да е съборена, но и в най-безумните си фантазии не предполагагах, че някой ще я купи. Представях си как ще я наема и... о, не знам. Може би щях да вляза в двубой с ужасите и злото в собствената ми душа. Сигурно щях да си играя на схватки с призраците — изчезвай в името на всички светии,

Хъби. Или просто щях да се потопя в атмосферата на този дом, за да напиша толкова страшна книга, че да спечеля милион долари. Но усещах, че при всяко положение ще мога да овладеем ситуацията и това променяше коренно нещата. Вече не бях деветгодишно хлапе, готово да побегне с писъци от призрачно изображение, съществуващо може би само в собствената му глава. Ала сега...

— Ала сега какво, Бен?

— Сега домът е обитаван! — избухна той и удари с юмрук по дланта си. — Вече не мога да овладеем ситуацията. Едно дете изчезна и аз не знам какво да мисля. Може би няма нищо общо с онази къща... но не ми се вярва.

Последните думи бяха изречени бавно, на равни интервали.

— Призраци? Духове?

— Не е задължително. Може би някой безобиден тип се е възхищавал на къщата още като хлапе, а сега я е купил и е бил... обладан.

— Знаеш ли нещо за... — тревожно се обади тя.

— За новия наемател ли? Не. Само предполагам. Но ако наистина къщата е виновна, бих предпочел собственикът да се окаже обладан. Стига само да не е другото.

— Кое?

Бен отвърна простиичко:

— Може би къщата отново е привлякла зъл човек.

4.

Ан Нортън ги гледаше през прозореца. Преди малко се бе обадила до дрогерията. Не, бе казала с явно злорадство мис Кугън. Няма ги. Не са идвали.

Къде си била, Сюзън? О, къде си била?

Устните ѝ провисваха надолу в грозна, безпомощна гримаса.

Махни се, Бен Миърс. Махни се и я остави на мира.

5.

Когато прегръдката свърши, Сюзън каза:

— Ще направиш ли нещо за мене, Бен?

— Стига да мога.

— Не говори за тия неща на никого в това градче. На никого.

Той се усмихна безрадостно.

— Не бой се. Нямам никакво желание хората да си мислят, че ми хлопа дъската.

— Заклучваш ли стаята си в пансиона?

— Не.

— На твое място бих я заклучвала. — Тя го изгледа замислено.

— Трябва да разбереш, че си под подозрение.

— И за тебе ли?

— Не но само, защото те обичам.

И сетне тя изтича по пътеката към къщи, а той остана да гледа подир нея, зашеметен от всичко, което бе казала... и най-вече от последните думи.

6.

Когато се прибра в пансиона, той разбра, че не е в състояние нито да пише, нито да си легне. Бе прекалено възбуден. Затова седна в ситроена и след кратко колебание подкара към заведението на Дел.

Кръчмата беше претъпкана, задимена и шумна. Наетият с временен договор кънтри-състав „Рейнджърс“ свиреше „Още никога не си стигал дотам“, като се мъчеше да компенсира с шумотевица липсата на талант. На дансинга кръжаха около четирийсет двойки, предимно с джинсови облекла. Табуретките пред бара бяха окупирани от строители и фабрични работници с еднакви чаши бира и почти еднакви тежки кожени обувки.

Две от трите сервитьорки с бухнали прически и имена, избродирани със златни нишки върху белите блузи (Джаки, Тони, Шърли), сновяха между масите и сепаретата. Зад бара Дел наливаше бира, а в другия край млад мъж с орлов нос и зализана назад черна коса правеше коктейли. Лицето му оставаше съвършено безизразно, докато отмерваше напитките, изливаше ги в сребърния шейкър и добавяше каквото трябва.

Заобикаляйки дансинга, Бен се запъти към бара, но в това време някой подвикна:

— Бен! Здравсти, бе, мой човек! Как си, братче?

Обърна се и зърна на една маса Крейг Невестулката с полупразна чаша бира.

— Здравсти, Невестулка — каза Бен и седна на свободното място. Приятно бе да види познато лице, а и Невестулката му бе станал симпатичен.

— Ти май си решил да се гмурнеш в нощния живот, братче? — ухили се Невестулката и го тупна по рамото.

Бен помисли, че Крейг навярно най-сетне си е получил чека; цял дъхтеше на спиртоварна.

— Аха — кимна Бен. Извади един долар и го сложи на масата, осеяна с кръглите сенки на безброй някогашни бирени чаши. — Как я караш?

— Чудесно. Как ти се струва новият оркестър? Страхотни са, нали?

— Бива ги — каза Бен. — Допивай, додето не е изветряло. Аз черпя.

— Цяла вечер чакам да чуя такава приказка. Джаки! — изрева Невестулката. — Една кана за моя човек! „Будвайзер“!

Джаки дотича с каната върху поднос, отрупан с лепкави монети, и докато я прехвърляше върху масата, бицепсът ѝ се изду като на шампион по канадска борба. Тя изгледа долара като че виждаше някакъв нов вид хлебарка.

— Един и четирсет.

Бен сложи на масата още една банкнота. Джаки взе парите, изрови шейсет цента от локвичките по подноса, тръсна ги до каната и заяви:

— Невестулка, да знаеш, че крещиш като заклан петел.

— Прекрасна си, скъпа — рече Невестулката. — Да ти представя Бен Миърс. Той пише книги.

— Мно'о ми е приятно — отсече Джаки и изчезна сред пушилката.

Бен си наля бира, веднага след като Невестулката с професионално умение напълни чашата си до ръба. Пяната се надигна застрашително, но не преля.

— За твое здраве, братче.

Бен отпи от чашата си.

— Е, как върви писането?

— Не мога да се оплача, Невестулка.

— Зърнах те да се разкарваш с щерката на Нортън. Чудесно момиченце, свежо като праскова. Добре си случил с нея.

— Да, тя е...

— Мат! — изрева Невестулката и стреснатият Бен едва не изпусна чашата. Господи, помисли той, наистина крещи като заклан петел.

— Мат Бърк! — Невестулката усърдно размаха ръце, някакъв белокос мъж отвърна на поздрава и взе да си пробива път през тълпата. — С тоя трябва непременно да се запознаеш — обясни Невестулката. — Мат Бърк е умна глава, мене слушай.

Приближаващият мъж изглеждаше на около шейсет години. Беше висок, с разкопчана светла фланелена риза и късо подстригана бяла коса.

— Здравсти, Невестулка — каза той.

— Как си, мой човек? Да те запозная с един приятел от пансиона на Ева. Бен Миърс. Пише книги, ще знаеш. Чудесно момче. — Невестулката се озърна към Бен. — Двамата с Мат сме израснали заедно от ей-такива хлапета, ама той се изучи, а пък аз хванах шишето.

И Невестулката се изкиска. Бен стана и енергично стисна ръката на Мат Бърк.

— Добър вечер. Как сте?

— Благодаря, добре. Чел съм една от книгите ви, мистър Миърс. „Въздушен танц“.

— Наричайте ме Бен. Хареса ли ви книгата?

— Във всеки случай имам по-добро мнение от критиците — каза Мат и седна. — Мисля, че след време ще спечели признание. Как си, Невестулка?

— Тип-топ. По-добре не може и да бъде. Джаци! — ревна Невестулката. — Донеси чаша за Мат!

— Трай малко, бе, дъртак! — кресна Джаци и наоколо се разсмяха.

— Чудесно момиче — каза Невестулката. — Щерка на Морийн Талбот.

— Да — кимна Мат. — Преподавал съм й. Випуск 71. А майка й завърши през петдесет и първа.

— Мат преподава английски в гимназията — поясни Невестулката. — Сигурно ще има за какво да си побъбрите.

— Спомням си едно момиче на име Морийн Талбот — каза Бен. — Идваше да взима прането от леля ми с върбов кош и на другия ден го връщаше изгладено. Кошът беше само с една дръжка.

— Тукашен ли си, Бен? — запита Мат.

— Като момче живях тук. При леля Синтия.

— Синди Стоунс?

— Да.

Джаки пристигна с чиста чаша и Мат си наля.

— Вярно казват, че светът е малък. Леля ти завърши гимназията през първата ми учителска година в Сейлъм'с Лот. Как е тя?

— Почина през седемдесет и втора.

— Моите съболезнования.

— Издъхна, без да страда — каза Бен и отново напълни чашата си.

Оркестърът бе приключил изпълненията и се отправяше към бара. Разговорите поприжихаха.

— Може би се връщаш в Джирусълъм'с Лот, за да пишеш книга за нас? — запита Мат.

В съзнанието на Бен потрепна тревожен сигнал.

— И така би могло да се каже — промърмори той.

— Значи градчето е случило с добър биограф. „Въздушен танц“ беше чудесна книга. Мисля, че и тук може да се напише нещо хубаво. Преди години вярвах, че аз ще го напиша.

— И защо се отказа?

Мат се усмихна — усмивката беше спокойна, без капчица огорчение, цинизъм или злоба.

— Липсваше ми едно съществено качество. Талант.

— Хич не му вярвай — заяви Невестулката, сипвайки в чашата си последните капки бира. — Нашият Мат е тъпкан с талант. Учителската работа е голямо нещо. Никой не цени учителите, ама те са... — Подбирайки думите, той се полюшна на стола. Беше съвсем пиян. — Солта на земята, това са. — Невестулката пийна още глътка, смръщи се и стана. — Извинете ме, трябва да източа водата.

Той пое на зигзаг през тълпата, като се блъскаше в хората и поздравяваше всеки срещнат. Едни го отминаваха с досада, други се подсмиваха добродушно и пътешествието му към мъжката тоалетна напомняше лъкатушната траектория на топче между пружините на игрален автомат.

— Печални останки от един свестен човек — каза Мат и вдигна ръка.

Сервитьорката застана до тях почти незабавно и с почиттелен глас се осведоми какво ще обича мистър Бърк. Явно бе леко скандализирана от факта, че старият ѝ учител по английски седи тук и пиянства с личности като Крейг Невестулката. Когато тя пое към бара за нова кана, Мат изглеждаше малко сконфузен.

— Невестулката ми харесва — каза Бен. — Имам чувството, че някога е бил съвсем друг. Какво е станало с него?

— О, нищо особено — отвърна Мат. — Пиенето го съсипа. Затъваше постепенно, година след година, и накрая пропадна окончателно. През Втората световна война е награден със Сребърна звезда за битката при Анцио. Някой циник би казал, че животът му щеше да е по-смислен, ако бе загинал там.

— Не съм циник — поклати глава Бен. — Харесвам го и такъв. Но тая вечер май ще трябва да го откарам до пансиона.

— Добре би било. Аз понякога отскачам насам да послушам музика. Обичам силната музика. Особено пък откакто не дочувам. Казват, че се интересуваш от Марстъновия дом. За него ли пишеш?

Бен подскочи.

— Кой ти каза?

Мат се усмихна.

— Как беше в оная стара песен на Марвин Гей? Вятърът ми пошепна. Пищно, ярко сравнение, но ако се поразмисли човек, изглежда някак неопределено. Веднага си представяш как някой седи на верандата и върти глава да подложи ухо на вятъра... Пак се разсейвам. Напоследък бърбря за щяло и нещяло, обаче престанах да се удържам. Чух го от личност, която джентълмените от печата биха нарекли осведомен източник — Лорета Старчър. Тя е библиотекарка в местната цитадела на литературата. На няколко пъти си преглеждал там стари броеве на къмбърландския „Бележник“, свързани с онзи отколешен скандал; освен това си потърсил две документално-

детективски книжки по същия въпрос. Между другото, книгата на Лубърт е добра — той лично дошъл в Лот през 1946 да проучи нещата. Колкото до Сноу — само тъпи фантазии.

— Знам — неволно изрече Бен.

Сервитърката сложи на масата нова кана и внезапно в съзнанието на Бен изплува обезпокояваща картина: волна рибка плува безгрижно и незабелязано (според нея) сред водорасли и планктон. Камерата се отдръпва и смаяният зрител съзира стъклените стени на аквариума.

Мат плати и добави:

— Гнусна история е било там горе. И всичко се е запазило в паметта на градчето. Естествено, преданията за мерзости и убийства се предават с лигава наслада от поколение на поколение, а междуременно учениците пъшкат и се вайкат, че трябва да учат биографиите на разни исторически личности. Но мисля, че има и още нещо. Може би се дължи на самия терен.

— Да — потвърди Бен, увлечен въпреки волята си. Учителят бе подхвърлил идеята, която се мъчеше да съзрее у него още от първия ден след пристигането, а може би и от по-рано. — Къщата се извисява на онзи хълм над градчето като... като някакъв мрачен идол.

Той се поразсмя, за да смекчи думите — струваше му се, че непредпазливо е изрекъл нещо дълбоко лично и така разкрива душата си пред един непознат. Внезапният втрещен поглед на Мат Бърк го смути още повече.

— Това е истинският талант — каза Мат.

— Моля?

— Изрази се съвсем точно. Вече почти петдесет години Марстъновият дом се извисява над нас и гледа всичките ни дребни простъпки, грехове и лъжи. Като идол.

— Може би е видял и доброто — каза Бен.

— В улегналите малки градчета рядко се среща добро. Най-често в тях царува безразличие, разнообразявано сегиз-тогиз с блудкава злоба... или още по-лошо, с умишлени злодеяния. Мисля, че Томас Уулф е написал три-четири кила литература на тая тема.

— А аз мислех, че не си циник.

— Ти го каза, не аз.

Мат се усмихна и отпи глътка бира. Музикантите се оттеглиха от бара; изглеждаха великолепно с червените си ризи, лъскавите сака и пъстрите копринени шалчета. Солистът взе китарата си и започна да я настройва.

— Във всеки случай ти така и не отговори на въпроса — добави Мат. — За Марстъновия дом ли разказваш в новата книга?

— И така би могло да се каже.

— Извинявай, ставам недискретен.

— Няма нищо — каза Бен, помисли за Сюзън и му стана някак неуютно. — Защо ли се бави Невестулката? Сума ти време откак тръгна натам.

— Мога ли да злоупотребя с краткотрайното ни познанство и да те помоля за една голяма услуга? Ако откажеш, не бих се сърдил.

— Дадено, казвай.

— В гимназията ръководя литературно-творческа паралелка — обясни Мат. — Децата са сериозни, предимно от горните класове, и бих искал да им представя човек, който си изкарва залька с писане. Който... как да го кажа... хваща словото и му дава плът.

— С най-голямо удоволствие — каза Бен и се почувствува нелепо поласкан. — Колко траят часовете?

— Петдесет минути.

— Е, за толкова малко време сигурно няма да ги отегча до смърт.

— Тъй ли? Аз пък го правя твърде успешно — каза Мат. — Макар да съм сигурен, че с теб изобщо няма да скучаят. Какво ще речеш за следващата седмица?

— Разбира се. Казвай ден и час.

— Вторник? Четвъртият час? Това е от единайсет до дванайсет без десет. Няма да те освиркат, но подозирам, че ще чуеш как се бунтуват доста стомаси.

— Ще си донеса памук за ушите.

Мат се разсмя.

— Много се радвам. Ще те чакам в канцеларията.

— Чудесно. А дали...

— Мистър Бърк? — До масата бе застанала Джаки, сервитьорката с мощните бицепси. — Невестулката е припаднал в мъжката тоалетна. Ще можете ли...

— Какво? Божичко, да. Бен, би ли...

— Естествено.

Станаха и пресякоха залата. Оркестърът отново свиреше някаква песничка за момчетата от Мъскоджи, които си обичали декана на колежа.

Из тоалетната се носеше киселият дъх на урина и хлор. Невестулката лежеше подпрян на стената между два писоара и някакъв младеж в армейска униформа пикаеше на около пет сантиметра от дясното му ухо.

Устата му бе отворена и Бен помисли, че сега той изглежда ужасно стар — стар и съсипан от безлични сили без капчица изтънченост. В този миг осъзна, че собственото му тяло неумолимо се разпада ден подир ден; мисълта не бе нова, но сега го спохождаше с внезапна, зашеметяваща сила. Като бистра и мрачна вода в гърлото му се надигна жалост както към Невестулката, така и към самия него.

— Хайде — каза Мат. — Ще можеш ли да го подхванеш, след като този джентълмен приключи заниманието си?

— Да — каза Бен. Погледна войника, който лениво се изтръскваше. — Не можеш ли да побързаш, приятел?

— Защо? Като го гледам, не е хукнал нанякъде. Все пак младежът се закопча и отстъпи от писоара, за да им стори път. Бен пъкна ръка зад гърба на Невестулката, прихвана го под мишницата и дръпна нагоре. За момент бедрата му се притиснаха към хладните плочки и той усети как стената вибрира от шума на оркестъра. Невестулката висеше отпуснат като чувал с картофи. Мат провря глава под другата му ръка, прегърна го през кръста и двамата повлякоха безчувственото тяло навън.

— Невестулката се задава — подвикна някой и в залата избухна смях.

— Дел не бива да го пуска тук — задъхано промърмори Мат. — Много добре знае какъв е резултатът.

Минаха през фойето и излязоха на дървената стълба откъм паркинга.

— Леко — изпъшка Бен. — Да не го изпуснеш. Докато слизаха, омекналите крака на Невестулката тракаха по стъпалата като парчета дърво.

— Ситроенът... там, в последната редица.

Повлякоха го нататък. Из нощния въздух се разливаше пронизващ хлад и утре дървесните корони щяха да осъмнат зачервени. Невестулката глухо хъркаше и главата му немощно се люшкаше на мършавата шия.

— Ще можеш ли да го сложиш в леглото, като стигнеш до пансиона? — запита Мат.

— Да, мисля, че ще мога.

— Добре. Я гледай, над дърветата се вижда покривът на Марстъновия дом.

Бен извърна глава. Мат имаше право; над мрачните борове на хоризонта леко надничаше остър връх, засенчващ звездите отвъд познатия свят с правилните очертания на човешко творение.

Бен отвори дясната врата на колата.

— Готово. Дай да го поема.

Подхвана отпуснатото тяло на Невестулката, намести го върху седалката и затвори вратата. Главата на стареца се притисна към стъклото и придоби нелепи плоски очертания.

— Значи вторник в единайсет?

— Ще дойда.

— Благодаря. И благодаря, че ми помогна за Невестулката.

Мат протегна ръка. Бен я стисна, после седна зад волана, включи двигателя и потегли към градчето. Щом дърветата закриха неоновото сияние, пустият път притъмня. Сега по тия пътища бродят призраци, помисли Бен.

До него Невестулката изхърка измъчено и Бен трепна. За миг ситроенът кривна настрани.

Откъде ми хрумна тая мисъл?

Нямаше отговор.

7.

По пътя той отвори страничното прозорче, за да насочи хладния вятър право в лицето на Невестулката и когато пристигнаха в двора на пансиона, замаяният пияница вече даваше признаци на живот.

С много препъване Бен го помъкна по стъпалата на верандата към кухнята, мътно осветена от луминесцентната лампа над печката.

Невестулката изстена, после промърмори с дълбок гърлен глас:

— Тя е чудесно момиче, Джак, а пък омъжените жени знаят... знаят...

Нечия сянка изплува от коридора и се превърна в Ева — огромна, наметната с вехт ватиран пенъоар и с прозирен шал върху навитата на ролки коса. От нощния крем лицето ѝ изглеждаше бледо и призрачно.

— Ед — въздъхна тя. — О, Ед... пак я караш както си знаеш, нали?

Като я чу, Невестулката поотвори очи и по лицето му плъзна усмивка.

— Карам си и не спирам — изграчи той. — Ти поне би трябвало да си наясно.

— Можете ли да го изкачите до стаята му? — запита Ева.

— Да, не се тревожете.

Бен пристегна ръка около Невестулката и някак успя да го изтегли по стълбата, после по коридора на втория етаж. Вратата на стаята беше отключена. Още щом положи тялото на леглото, всички признаци на съзнание изчезнаха и Невестулката потъна в непробуден сън.

За момент Бен постоя и се огледа. Стаята беше почти стерилно чиста, всичко бе сложено на място с казармена педантичност. Когато взе да развързва обувките на пияния, Ева Милър се обади изотзад:

— Оставете, мистър Миърс. Вече можете да се приберете.

— Но нали трябва да го...

— Аз ще го съблека. — Лицето и беше сериозно и изпълнено с достолепна, сдържана печал. — Ще го съблека и ще го разтрия със спирт, та утре да не го мъчи махмурлук. М преди съм го правила. Много пъти.

— Добре — каза Бен и излезе, без да се обръща.

В стаята си той се съблече бавно, помисли дали да не вземе един душ, но се отказа. Легна си и дълго не можа да заспи, загледан в тавана.

ШЕСТА ГЛАВА

ЛОТ (II)

1.

Пролет и есен настъпват в Джирусълъм'с Лот също тъй внезапно, както изгревът и залезът в тропиците. Понякога само един-единствен ден може да дели сезоните. Но в Нова Англия пролетта не е от най-приятните годишни времена — прекалено е кратка, прекалено несигурна и склонна към пристъпи на ярост без предупреждение. И все пак случват се априлски дни, които остават съхранени в паметта дори когато е забравен споменът за ласкавите женски ръце или за жадните бебешки устни около зърното на гърдата. Но към средата на май слънцето изгрива с властна сила над утринните мъгли и когато в седем сутринта излизаш на верандата с готовия обяд в тенекиеното канче, знаеш, че към осем росните треви ще изсъхнат, а над черните пътища прахът ще виси плътен и неподвижен цели пет минути след като е минала кола; знаеш, че към един следобед на третия етаж на фабриката жегата ще достига трийсет и пет градуса, потта ще се стича по ръцете ти като машинно масло и ризата ще залепва все по-плътно за гърба ти, сякаш вече е юли.

Но когато есента пристигне и безцеремонно изрита вятърничавото лято, както неизменно се случва някъде след средата на септември, тя се задържа край тебе като стар, отдавна несрещан приятел. Настанява се наоколо, както приятелят би седнал в любимото ти кресло, за да запали бавно лулата и да изпълни следобеда с разказ къде е бил и какво е правил, откакто не сте се виждали.

Тя се задържа през целия октомври, а в някои години достига и ноември. Ден подир ден небесата са ясни, ослепително сини и през тях бавно плават от запад на изток бели облачни кораби със сиви килове. Денем започва да подухва вятър и въздухът вече никога не се успокоява. Свистенето му те съпровожда, докато крачиш по пътищата, а под нозете ти хрущят листата, отрупали всичко наоколо с безреден,

неравен килим. Вятърът разбужда тъпа болка нейде по-дълбоко от мозъка на костите. Може би той докосва нещо прастаро в човешката душа, някаква потайна струна на родовата памет, която нашепва: Пресели се или умри... пресели се или умри. Дори и в дома ти, зад яките стени, вятърът напирва по дъски и стъкла, лази по стряхата с безплатно трополене и рано или късно трябва да оставиш каквото си подхванал и да хвърлиш поглед навън. А по пладне можеш да застанеш на верандата или сред двора и да гледаш как сенките на облаците бягат през пасището на Грифън и се катерят по склона на Скулярд Хил — слънце и сянка, слънце и сянка, като че в небесния си дом Господ отваря и затваря прозорците. Виждаш как стъблата на златничето, най-жилавото и красиво цвете от флората на Нова Англия, се кланят по вятъра като необятно паство на някаква безмълвна литургия. А ако не бръмчат коли и самолети, ако никой не е излязъл в гората западно от градчето да стреля по яребици и фазани, ако единственият звук е бавното туптене на собственото ти сърце, тогава можеш да чуеш и още един звук — звука на живота, който бавно се размотава към своя цикличен край, очаквайки първия зимен сняг да го оплаче и покрие с бял саван.

2.

Тази година първият ден на есента (истинската, не календарната) бе на 28 септември, денят, в който погребяха Дани Глик на гробището Хармони Хил.

В църквата се допускаха само близки и роднини, но опелото на гробището беше открито за всички и нататък се стече значителна част от градчето — съученици, любопитни зяпачи и старци, за които погребенията се превръщат едва ли не в наркотик щом старостта вземе да тъче савана около морните им кости.

Зададох се по Бърнс Роуд в дълга колона, ту чезнеща из низините, ту пак изскачаща по възвишенията. Всички фарове бяха включени въпреки ослепително ясения ден. Най-отпред се движеше катафалката на Карл Форман, претъпкана с цветя, след него идеше старата таратайка на Тони Глик, от чийто разнебитен ауспух излитаха трясъци и кашлица. В следващите четири коли бяха роднините по

бащина и майчина линия, неколцина дошли чак от Оклахома. Върволицата от автомобили с включени фарове возеше още: Марк Петри (момчето, при което отиваха Ралфи и Дани в нощта на изчезването) заедно с родителите му; семейството на Ричи Бодин; Мейбъл Уъртс в колата на мистър и мисис Нортън (тя седеше на задната седалка с бастун между подпухналите си колене и бърбеше неуморно за всички погребения, които бе посещавала от 1930 година насетне; Лестър Дърхам и жена му Хариет; Пол Мейбъри и жена му Глинис; Пат Мидлър, Джо Крейн, Вини Ъпшоу и Клайд Корлис, всички натъпкани в една кола с Милт Кросън зад волана (преди да потеглят, Милт бе отворил хладилника и всички бяха пийнали край печката по една бира за упокой); Ева Милър заедно с найдобрите си приятелки — старите моми Лорета Старчър и Рода Кърлмс; Паркинс Джилеспи и помощникът му Ноли Гардънър в полицейската кола на Джирусълъм'с Лот (фордът на Паркинс с преносима синя лампа на таблото); Лоурънс Крокет и прежълтялата му съпруга; киселият автобусен шофьор Чарлс Роудс, който по принцип не пропускаше нито едно погребение; семейството на Чарлс Грифън, включващо съпругата и двамата му синове Хал и Джек — от цялата челяд само те още не бяха напуснали фермата.

Рано тази сутрин Майк Райърсън и Роял Сноу бяха изкопали гроба, после бяха закрили камарата пръст с ивици изкуствена трева. Майк бе запалил поръчания от родителите траурен пламък. В онзи момент бе помислил, че тая сутрин помощникът му сякаш не е на себе си. Обикновено Роял изпъстряше скучната работа с безброй шегички и песнички (най-често тананикаше с пресеклив нестроен тенор: „В голям чаршаф ме завържете и в ямата ме положете...“), но днес изглеждаше удивително кротък, почти унил. Може да е препил снощи, помисли Майк. Както я бяха подкарали отрано при Дел с онзи негов мускулест приятел Питърс...

Преди пет минути, виждайки катафалката на Карл да прехвърля хълма на около два километра от гробището, Майк бе отворил широко железната порта и неволно бе хвърлил поглед към острите шипове, както правеше всеки път след историята с Док. След това се върна при пресния гроб, където търпеливо чакаше отец Доналд Кал ахай, енорийски свещеник на Джирусълъм'с Лот. Епитрахилът висеше на раменете му, а в ръката си държеше требника, отворен на ритуала за

детско погребение. Майк знаеше, че това се нарича „третата спирка“. Първата беше в дома на покойника, втората — в малката католическа църква „Сейнт Ендрю“. Последната спирка Хармони Хил. Всички да слизат.

Той леко потръпна, сведе очи към яркозелената пластмасова трева и се зачуди защо ли трябва да я включват във всяко погребение. Та тя приличаше точно на това, което си беше — евтина имитация на живот, прикриваща категоричната безвъзвратност на буците тежка кафява пръст.

— Наближават, отче — каза Майк.

Калахан беше висок и червендалест, с проницателни сини очи. Прошарената му коса бе придобила цвета на стомана. Райърсън, който не бе стъпвал в църква от шестнайсетгодишна възраст, го предпочиташе пред останалите местни душеспасители. Методисткият пастор Джон Грогинс беше двуличен стар глупак, а Патерсън от Църквата на светиите от съдния ден и последователите на кръста беше смахнат като мечка в кошер. Калахан обаче изглеждаше свестен човек, макар и католик; погребалните му служби бяха спокойни, утешителни и винаги кратки. Райърсън бе склонен да се съмнява, че червените напукани вени по бузите и носа на свещеника едва ли са от молитви, но и да си попийваше, кой би го осъдил? В този днешен свят беше цяло чудо, че църковниците не попадат направо в лудницата.

— Благодаря, Майк — каза Калахан и вдигна очи към ясното небе. — Няма да е леко днес.

— И аз тъй мисля. Колко минути ще трае?

— Десет, не повече. Няма да проточвам страданията на родителите му. Мъките тепърва ги чакат.

— Добре — каза Майк и се отдалечи към края на гробището.

Щеше да прескочи каменната стена и да похапне най-сетне някъде навътре в гората. От дълъг опит знаеше, че на третата спирка скърбящите роднини и близки най-малко биха желали да зърнат гробаря в окаляни работни дрехи; подобна гледка някак не се връзваше с величавите приказки на свещеника за безсмъртие и райски порти.

Малко отвъд задната стена той спря и се наведе да огледа една паднала надгробна плоча. Изправи я и отново потръпна, докато забърсваше калта от надписа:

ХЪБЪРТ БАРКЛИ МАРСТЪН

6 октомври 1889 — 12 август 1939

Ангелът на Смъртта, що държи
бронзовата лампа отвъд златните двери
те отнесе към мрачни води

А по-долу, почти изтрити от студовете и жегите на тридесет и
шест години, едва личаха думите:

Смили се, Боже, та да почива в мир

Изпълнен с неясен смут, без сам да знае защо, Майк Райърсън
пое през горичката, за да обядва край потока.

3.

В ранните си дни на семинарист отец Калахан бе получил от един приятел ковчорче с бродирана богохулна молитва, която по онова време го накара едновременно да се ужаси и да избухне в смях, но с всяка изминала година му се струваше все по-вярна и не чак толкова богохулна: *Дай ми, Господи, СПОКОЙСТВИЕ, за да приема каквото не мога да променя, УПОРСТВО, за да променя каквото мога и КЪСМЕТ, за да не се прецаквам много често.* Текстът бе избродиран със староанглийски шрифт на фона на изгряващо слънце.

Застанал пред гроба на Дани Глик, той отново си спомни този девиз.

Носачите, двама чичовци и двама братовчеди на мъртвото момче, бяха оставили ковчегата на земята. Облечена в черно манто и с черна траурна шапка, зад чийто воал едва личеше бледото лице, Марджъри Глик се люшкеше в здравата прегръдка на баща си, стиснала черната си чантичка като че в нея имаше нещо жизненоважно. Тони Глик стоеше настрана с болезнено и объркано изражение на лицето. По време на църковния ритуал той често се бе оглеждал наоколо, сякаш за да провери дали наистина е сред тези хора. Приличаше на човек, твърдо вярващ, че сънува.

Църквата не може да прогони този сън, помисли отец Калахан. Не помагаше нито спокойствието, нито упорството, нито късметът. Прецакването вече бе факт.

Той поръси ковчегата и гроба със светена вода, освещавайки ги за вечни времена.

— Да се помолим.

Думите се зарониха от гърлото му мелодично както винаги — независимо дали бе на слънце или на сянка, пиян или трезвен. Опечалените сведоха глави.

— Всемогъщи Боже, Ти, който в своето милосърдие даряваш на праведниците вечен покой. Благослови този гроб и прати ангела Свой да бди над него. Когато погребем тялото на Даниел Глик, приеми душата му в царството Си, за да пребъде във вечна радост сред праведните. Молим Те в името на Господа наш Исуса. Амин.

— Амин — промърмориха хората наоколо и вятърът отнесе разпокъсаните им гласове.

Тони Глик се озърташе с широко разтворени, стреснати очи. Жена му притискаше към устата си хартиена кърпичка.

— С вяра в Исуса Христа се прекланяме и носим тялото на това дете, за да погребем човешкото му несъвършенство. Нека се помолим с вяра в Бога, който вдъхва живот на всичко живо, да извиси брещното тяло до съвършенство в царството на праведните.

Той прелисти страниците на требника. В третия ред на неправилния полукръг около гроба една жена дрезгаво зариде. Неиде из гората чуруликаше птичка.

— Да се помолим за брата си Даниел Глик пред Господа наш Исуса Христа — продължи отец Калахан, който е казал: „Аз съм възкресението и животът; който вярва в мене, ако и да умре, ще живее; и никой, който е жив и вярва в мене, няма да умре до века.“ Господи, Ти си плакал за смъртта на своя приятел Лазар. С вяра Те молим за утеха в нашата скръб.

— Господи, чуй молитвата ни — отвърнаха католиците.

— Ти възкреси мъртвите за нов живот; дай на брата ни Даниел вечен живот. Молим Те с вяра.

— Господи, чуй молитвата ни.

Очите на Тони Глик започваха да се проясняват; може би вече осъзнаваше какво е станало.

— Нашият брат Даниел бе пречистен в своето кръщение; отреди му място сред праведниците. Молим Те с вяра.

— Господи, чуй молитвата ни.

— Причестихме го с Твоето тяло и Твоята кръв; дай му място на трапезата в царството небесно. Молим Те с вяра.

— Господи, чуй молитвата ни.

Марджъри Глик стенеше и се полюшваше напред-назад.

— Утеши ни в скръбта за смъртта на брата ни; нека вярата бъде наша утеха, а вечният живот наша надежда. Молим Те с вяра.

— Господи, чуй молитвата ни.

Той затвори требника и тихо изрече:

— Да се помолим както Бог ни е научил. Отче наш, Който си на небето...

— Не! — изкрещя Тони Глик и се хвърли напред. — Няма да хвърляте кал върху мойто момче!

Десетки ръце се протегнаха да го хванат, но закъсняха. За миг Тони се олюля на ръба на гроба, после изкуствената трева се сбръчка и хлътна настрани. Той полетя в ямата и се стовари върху ковчега с ужасяващ, глух звук.

— Дани, излизай оттам! — изрева отдолу гласът му.

— О, Боже — прошепна Мейбъл Уъртс и притисна към устните си черната копринена кърпичка. Блесналият ѝ ненаситен поглед събираше всяка подробност както катеричка събира орехи за зимата.

— Дани, да те вземат дяволите, стига си се ебавал!

Отец Калахан кимна на двама от роднините и те пристъпиха напред, но се наложи да потърсят помощта на още трима мъже, между които бяха Паркинс Джилеспи и Ноли Гардънър, за да измъкнат от гроба ритация, пиццяц и виещ Глик.

— Дани, прекрати незабавно тия глупости! Майка ти се побърка от страх! Ще ти съдѐра задника от бой! Пуснете ме! Пуснете ме... Искам си момчето... пуснете ме, гадове... ааах, Господи...

— Отче наш, Който си на небето... — започна отново Калахан и гласовете на паството се сляха с неговия, извисявайки словата към безразличния небосвод.

— ... да се свети Твоето име. Да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля...

— Дани, идвай тук, чуваш ли? Чуваш ли ме?

— ... както на небето, така и на земята. Дай ни днес ежедневния хляб и прости ни...

— Даниииии...

— ... дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници...

— Не е мъртъв, не е мъртъв, пуснете ме, лайнари гадни...

— ... и не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия. В името на Исуса Христа, амин.

— Не е умрял — ридаше Тони Глик. — Не може да е умрял. Маmicата ви, та той е само на дванайсет години.

Риданията го разтърсиха и околните едва го удържаха да не рухне напред. По изкривеното му лице се стичаха сълзи. Той падна на колене пред Калахан и сграбчи панталоните му с кални ръце.

— Моля ти се, върни ми момчето. Не ме разигравай вече, моля ти се.

Калахан кротко обхвана лицето му с длани. Усещаше с бедрата си как риданията разтърсват цялото тяло на Глик.

— Да се помолим — каза той. — Господи, утеши този мъж и жена му в тяхната скръб. Ти пречисти това дете с водата на кръщението и му даде нов живот. Дай и на нас един ден да отидем при него и да споделим навеки небесната радост. Молим те в името на Исуса, амин.

Вдигна глава и видя, че Марджъри Глик е припаднала.

4.

Когато всички си тръгнаха, Майк Райърсън се върна и седна до незаровения гроб, за да си дояде сандвича и да изчака връщането на Роял Сноу.

Погребението бе започнало в четири, а вече приближаваше пет. Сенките се издължаваха и слънцето клонеше към високите дъбове на запад. Онзи лентяй Роял бе обещал да дойде най-късно към пет без петнайсет; къде се губеше?

Сандвичът беше със салам и сирене, точно както го обичаше. Всъщност сандвичите му винаги бяха както ги обичаше — едно от предимствата на ергенския живот. Дояде го и изтръска ръце, посипвайки с трохи капака на ковчега.

Някой го гледаше.

Усети го внезапно и безпогрешно. Озърна се из гробището с изненадани, широко разтворени очи.

— Роял? Тук ли си, Роял?

Никакъв отговор. Вятърът въздишаше из дървесните клони и листата шумоляха загадъчно. В потрепващите сенки на брястовете отвъд оградата Майк зърна плочата на Хъбърт Марстън и ненадейно се сети за кучето на Уин, провиснало под железните шипове на портата.

Очи. Изцъклени и безизразни. Гледат.

Мрак, не ме заварвай тук.

Той стреснато скочи на крака, сякаш бе чул нечий глас.

— Господ да те убие, Роял.

Бе изрекъл тези думи на глас, но тихо. Вече не мислеше, че Роял се навърта наоколо или ще се появи. Трябваше всичко да свърши сам и работата щеше да му отнеме доста време.

Може би до мръкнало.

Хвана се на работа, без да се мъчи да разбере обзелия го ужас, без да се пита защо сега толкова се тревожи от работата, която никога преди не го бе смущавала.

С бързи, уверени движения той дръпна ивиците изкуствена трева от купчината пръст и ги сгъна грижливо. Метна ги през лакът и ги отнесе към камионетката, паркирана навън край портата. Щом излезе от гробището, отвратителното чувство, че някой го наблюдава, веднага се изпари.

Метна тревата в каросерията и взе лопата. Направи крачка назад, после неуверено спря. Взря се към гроба и зейналата яма сякаш насмешливо отвърна на погледа му.

Хрумна му, че неприятното чувство бе престанало веднага щом ръбът на гроба закри от очите му дъното и ковчега. Изведнъж си представи как Дани Глик лежи на сатенената възглавничка с отворени очи. Не... глупости. Очите бяха затворени. Неведнъж бе виждал как Карл Форман спуска клепачите надолу. Разбира се, че ги залепваме, бе казал веднъж Карл. Не искаме покойникът да намига на опечалените, нали така?

Загреба пълна лопата пръст и я хвърли в ямата. Тежките буци се стовариха с глух тътен върху полирания махагонов ковчег и Майк се намръщи. Призляваше му от този звук. Той се изправи и разсеяно огледа положените наоколо цветя. Глупаво прахосничество. До утре листенцата щяха да се изронят на червени и жълти купчинки. Не можеше да разбере защо изобщо си правят тоя труд. Щом си решил да харчиш пари, защо не вземеш да ги дадеш на Раковата фондация,

Армията на спасението или дори на някоя дамска благотворителна организация? Така поне ще има някаква полза.

Метна още една лопата и пак се изправи да почине.

Ковчегът също беше чисто прахосничество. Хубав махагонов ковчег, най-малко хиляда долара бяха дали само за да го заровят в земята. Мистър и мисис Глик не изглеждаха кой знае колко богати, а детето сигурно нямаше погребална застраховка — кому ли би хрумнала подобна приумица? Навярно бяха затънали в дългове до шия, за да му осигурят един дървен сандък, върху който да хвърля пръст.

Наведе се, загреба още една лопата пръст и неохотно я хвърли в гроба. Отново се раздаде ужасяващ, глух удар на обреченост и безнадеждност. Сега пръстта обсипваше капака на ковчега, но полираният махагон просветваше през нея едва ли не укоризнено.

Престани да ме гледаш.

Наведе се, загреба не съвсем пълна лопата пръст и я метна вътре. Туп.

Сенките ставаха все по-дълги. Майк спря озърна се и видя Марстъновия дом с плътно залостени капаци на прозорците. Източната стена, която сутрин първа посреща лъчите на изгрева, гледаше право към желязната порта на гробището, където Док...

Насили се да загребе още една лопата пръст и да я хвърли в ямата. Туп.

Част от пръстта се посипа настрани, зацапвайки месинговите панти. Ако сега някой опиташе да отвори ковчега, би се раздало скърцане, сякаш отварят вратата на старинна гробница.

Престани да ме гледаш, по дяволите.

Помисли дали да не се наведе за още едно гребване, но мисълта му се стори прекалено уморителна и той продължи да си почива. Преди години бе чел в някакво списание, че един тексаски нефтен милионер заръчал в завещанието си да го погребат в чисто новичък кадилак. И го послушали. Изкопали ямата с булдозер и спуснали вътре колата с кран. Из цялата страна милиони хора карат вехти таратайки, скрепени с плунка и връв, а оная богатата свиня си урежда погребение зад волана на кола за десет хиляди долара с пълен комплект резервни части...

Внезапно той трепна, отстъпи назад и боязливо поклати глава. Почти бе... да, почти бе изпаднал в транс, така изглеждаше. Чувството, че го наблюдават, бе станало още по-силно. Погледна небето и с тревога забеляза колко е притъмняло. Сега слънчевите лъчи огряваха само покрива на Марстъновия дом. Часовникът му показваше шест и десет. Господи, вече цял час, а не бе хвърлил и пет лопати пръст в ямата!

Пак пристъпи към работа, като се мъчеше да не мисли за нищо. Туп... туп... туп, и вече ударите на буци върху дърво се притъпиха; капакът беше засипан и пръстта се стичаше от двете му страни на кафяви поточета, трупаше се нагоре, почти до резето и катинара.

Хвърли още две лопати и спря. Резе и катинар?

Защо, за Бога, им е потрябвало да слагат резе на ковчега? Да не мислят, че някой ще опита да се вмъкне вътре? Сигурно. Едва ли биха сметнали, че някой ще опита да излезе навън...

— Стига си ме зяпал — изрече на глас Майк Райърсън и усети как сърцето му подскача до гърлото.

Изведнъж го обзе неудържим стремеж да хукне по пътя към града, да избяга от това място. Овладея се с усилие на волята. Разнебитени нерви и толкоз. Кому ли не се е случвало в тоя занаят? Всичко беше като в някакъв шибан филм на ужасите — да зарови горкото хлапе, едва дванайсетгодишно и с широко отворени очи...

— Божичко, престани — изкрещя той и отчаяно се озърна към Марстъновия дом.

Слънцето вече огряваше само върха на покрива. Беше шест и петнайсет.

Заработи по-бързо отпреди — навеждаше се, загребваше и се мъчеше да прогони всякакви мисли. Но вместо да отслабне, чувството, че го наблюдават, сякаш се засилваше и всяка нова лопата пръст изглеждаше по-тежка от предишната. Ковчегът вече беше засипан, но очертанията му все още личаха под покривалото от пръст.

Както се случва понякога, през съзнанието му безпричинно се нижеше католическата молитва за мъртвите. Бе чул гласа на Калахан да я изрича, докато хапваше край потока. После бе чул и безпомощните писъци на бащата.

Да се помолим за брата си пред Господа наш Исуса Христа, който е казал...

(О, отче мой, дай ми своето благоволение.)

Спря за момент и тъпо се вгледа в гроба. Беше дълбок, много дълбок. Сенките на идващата нощ вече се бяха стекли в него като нещо лепкаво и живо. Все още беше дълбок. Нямахше да го запълни преди смрачаване. Нямахше.

Аз съм възкресението и животът; който вярва в мене, ако и да умре, ще живее...

(Повелителю на мухите, дай ни своето благоволение.)

Да, очите бяха отворени. Затова имаше чувството, че го наблюдават. Карл не бе сложил достатъчно лепило, сега клепачите се бяха вдигнали като щори и хлапето го зяпаше. Трябваше да се направи нещо.

... и никой, който е жив и вярва в мене, няма да умре до века...

(Виж, нося ти гнило месо и воняща плът)

Да изгребе пръстта. Да, това трябваше. Да изгребе пръстта, да строши катинара с лопатата, да отвори ковчега и да закрие тези ужасни втренчени очи. Нямахше лепило, но в джоба си имаше две монети по четвърт долар. Щяха да свършат работа. Сребро. Да, това му трябваше на момчето — сребро.

Слънчевите лъчи вече минаваха над покрива на Марстъновия дом и докосваха само най-високите вековни смърчове западно от градчето. Макар и със залостени капаци на прозорците, къщата сякаш се вираше надолу към Майк.

Ти възкреси мъртвите за нов живот; дай на брата ни Даниел вечен живот.

(Жертвоприношение съм сторил в твоя чест. С лявата ръка го нося.)

Изведнъж Майк Райърсън се хвърли в гроба и бясно заработи с лопатата, мятайки нагоре и настрани гейзери кафява пръст. Най-сетне стоманеното острие се натъкна на дърво, той изгреба последните буци и коленичил върху ковчега заблъска отново и отново по бронзовите пластини, прихванати с катинара.

Жабите край потока бяха подхванали вечерния си концерт, сред сенките на гъсталака пееше сипка, а нейде по-наблизо се раздаваха острите крясъци на козодоите.

Седем без десет.

Какво правя, запита се той. За Бога, какво правя?

Изправи се на колене върху ковчега и се опита да размисли..., ала от дъното на съзнанието му нещо го подтикваше да бърза, да бърза, слънцето залязваше...

Мрак, не е заварвай тук.

Вдигна лопатата над главата си, още веднъж я стовари върху катинара и чу пукот. Беше го строшил.

В един последен проблясък на здрав разум той надигна глава; лицето му беше изподрано и почерняло от прах и пот, белите кръгове на очите почти изхвъркваха от орбитите.

Венера сияеше на небосвода.

Задъхан, той изпълзя от гроба, просна се на земята и с протегнати ръце заопипва за дръжките върху капака на ковчега. Откри ги и опъна. Капакът се завъртя нагоре, пантите изскърцаха точно както си бе представял и отдолу се разкри първо розов сатен, после черен ръкав (Дани Глик беше погребан с костюма си за първо причастие), после... после лицето.

Дъхът на Майк секна в присвитото гърло.

Очите бяха отворени. Точно както бе очаквал. Широко отворени и съвсем не изцъклени. Под сетните лъчи на деня в тях сякаш искреше жестока, чудовищна жизненост. По лицето нямаше и следа от мъртвешка бледност; бузите изглеждаха румени, едва ли не напращели от живот.

Опита се да откъсне очи от този лъскав, застинал взор, ала нямаше сили.

— Исусе... — прошепна той.

Чезнещото крайче на слънцето потъна зад хоризонта.

5.

Марк Петри сглобяваше модел на Франкенщайновото чудовище и слушаше как долу родителите му разговарят в хола. Стаята му беше на втория етаж на неотдавна закупения фермерски дом в южния край на Джойнтнър Авеню и макар да бяха инсталирали централно нафтово отопление, старите отдушници още си стояха. Някога къщата бе отоплявана от голямата кухненска печка и отдушниците бяха разпращали топъл въздух да прогонва студа от горния етаж. Въпреки

това жената на навъсения баптист, живял тук от 1873 до 1896 година, си бе лягала всяка зимна вечер с гореща тухла под краката. Днес обаче отдушниците служеха за друго. Бяха се оказали великолепни проводници на звука.

Родителите му разговаряха в хола, но всичко се чуваше като че стояха в коридора пред вратата.

Някога, в предишната къща, баща му го бе хванал да подслушва — по това време Марк беше едва шестгодишен — и бе цитирал стара английска пословица: не подслушвай, за да не се обиждаш. После бе обяснил какво означава — може да чуеш нещо неприятно за себе си.

Добре де, имаше и друга поговорка. Разузнаването е най-добрата защита.

На дванайсетгодишна възраст Марк Петри беше малко под средния ръст и изглеждаше поизнежен. В движенията му обаче личеше изящна пъргавина, неприсъща на неговите връстници, които на тия години сякаш целите са само лакти, колене и пъпки. Имаше бледа, почти млечна кожа, а чертите, които по-късно щяха да станат орлови, сега можеха да се нарекат по-скоро женствени. По този повод си бе имал неприятности и преди училищния сблъсък с Ричи Бодин, тъй че бе решил сам да се справи. Най-напред бе анализирал проблема. И бе открил, че повечето побойници са едри, грозни и тромави. Плашат с това, че могат да ти причинят болка. Бият се нечестно. Следователно, ако не се боиш от болката и решиш да се биеш нечестно, можеш да победиш побойника. Ричи Бодин бе първото цялостно потвърждение на теорията. Преди това Марк бе постигнал равенство в схватка с побойника от прогимназията на Китъри (а това само по себе си се равняваше на победа; окървавен, но непреклонен, тамошният побойник бе заявил пред всички в училищния двор, че двамата с Марк Петри са приятели. Марк, който го смяташе за тъпо лайно, не възрази. Умееше да бъде тактичен.). Побойниците не разбираха от дума. В тоя свят личности като Ричи Бодин май схващаха само езика на болката и Марк предполагаше, че точно от това си пати светът. След успешната схватка го бяха изгонили от училище и баща му беше ужасно сърдит до мига, в който Марк (вече примирен и готов за традиционния пердах с навито на руло списание) заяви, че Хитлер си е бил по душа като Ричи Бодин. Репликата бе посрещната с буен смях и дори майка му се изкиска. Пердахът бе забравен.

В момента Джуни Петри изричаше:

— Мислиш ли, че го е разтревожило, Хенри?

— Трудно е... да се каже. — По паузата Марк разбра, че баща му си пали лулата. — Лицето му е непроницаемо.

— Тихата вода най-зле подлъгва.

Майка му замълча. Тя вечно говореше за тихата вода или за пътя към ада, дете бил послан с добри намерения. Обичаше си родителите, много ти обичаше, но понякога и двамата му се струваха като книгите по детския щанд на библиотеката — досадни... и прашни.

— Идвали са насам да видят Марк — продължи тя. Да поиграят с влакчетата... а сега едното е мъртво, другото изчезнало! Не се залъгвай, Хенри. Момчето е разстроено.

— Той е стъпил здраво на земята — отвърна мистър Петри. — Каквито и да са чувствата му, сигурен съм, че ги държи под контрол.

Марк залепи лявата ръка на чудовището за раменната става. Моделът беше от специално обработена пластмаса, която излъчваше в мрака зеленикаво сияние, също като пластмасовия Исус — награда от неделното училище в Китъри за което бе научил наизуст целия псалм 119.

— Понякога си мисля, че трябваше да имаме още едно дете — продължаваше баща му. — Между другото, би било добре и за него.

— Не че не сме се старали, скъпи — дяволито подхвърли майка му.

Баща му изсумтя.

Настана дълго мълчание. Марк знаеше, че баща му сигурно прелиства „Уол Стрийт Джърнал“. Майка му пък навярно държеше в скута си роман от Джейн Остин или Хенри Джеймс. Препрочиташе ги безброй пъти и Марк искрено се чудеше какъв смисъл има да четеш една книга повече от веднъж. Нали знаеш как ще свърши.

— Мислиш ли, че ще е безопасно да го пускаме в гората зад къщата? — запита майка му по някое време. — Чух, че някъде имало подвижни пясъци...

— Дотам са сума ти километри.

Марк си поотдъхна и залепи другата ръка на чудовището. Имаше цяла масичка с филмови чудовища, подредени в обща сцена, която променяше при добавянето на всеки нов елемент. Всъщност тъкмо

заради нея бяха тръгнали насам Дани и Ралфи през оная вечер, когато... няма значение.

— Мисля, че можем да го пускаме — каза баща му. Не по тъмно, разбира се.

— Е, дано да не сънува кошмари след онова ужасно погребение.

Марк си представи как баща му вдига рамене. — Тони Глик... горкият. Но смъртта и скръбта са част от живота. Време му е да свиква с тази мисъл.

— Може би. — Ново дълго мълчание. Какво ли щеше да последва? Може би коментарът, че децата неусетно възмъжават. Или че дървото се превива додето е младо. Марк залепи чудовището на подложката във форма на надгробна могила с килнат паметник. — Насред живота гробът ни очаква, както се казва. Но се чудя дали аз няма да сънувам кошмари.

— Тъй ли?

— Колкото и зловещо да звучи, онзи мистър Форман трябва да е истински майстор. Детето сякаш беше заспало. Имах чувството, че всеки момент ще отвори очи и ще се протегне... Не знам защо толкова държат да се самоизмъчват с опело над отворен ковчег. Та това е... варварство.

— Е, всичко свърши.

— Да, така е. Но е добро момче, нали, Хенри?

— Марк ли? От най-добрите.

Марк се усмихна.

— Има ли нещо по телевизията?

— Ще видя.

Марк престана да им обръща внимание; съществената част бе приключила. Сложи модела да съхне на прозореца. След петнайсет минути майка му щеше да го подкани да си ляга. Той извади пижамата си от горния рафт на гардероба и взе да се съблича.

Всъщност напразно се тревожеха, психиката му съвсем не бе нежна. Нямаше от какво да се изнежи; почти във всяко отношение той беше типично момче, макар да изглеждаше затворен и крехък. Семейството му беше над средна ръка и продължаваше да се издига. Обичаха се дълбоко и малко скучно. Марк не бе преживял сериозни травми. Не се плашеше от някой и друг юмручен бой в училище. Погаждаше се с връстниците си и най-често споделяше желанията им.

Ако се отличаваше по нещо, това бе дълбокият вътрешен източник на хладно, безпристрастно самообладание. Никой не го бе учил на подобно поведение; изглежда, така си беше роден. Когато нечия кола прегази любимото му куче Чопър, той настоя да придружи майка си при ветеринаря. А когато ветеринарят каза: „Трябва да приспим кучето. Разбираш ли защо?“, Марк отвърна: „Няма да го приспите. Ще го умъртвите, нали?“ Ветеринарят потвърди. Марк му каза да започва, но най-напред целуна Чопър. Мъчно му бе, но не заплака, сълзите даже не се надигнаха към очите му. Майка му плака тогава, ала само след три дни Чопър бе за нея част от мъглявото минало, а Марк никога нямаше да го забрави. Заради това си заслужаваше да не плачеш. Да плачеш беше като да изпикаеш всичко и да се отървеш.

Изчезването на Ралфи Глик го потресе, както и смъртта на Дани, но той не се страхуваше. Бе чул един мъж в магазина да казва, че Ралфи навярно е убит от сексуален маниак. Марк знаеше какво представляват маниаците. Като им захлопа дъската, правят ти нещо и после те удушват (в комиксите удушеният винаги възкликваше Арррггхх) и те заравят в някоя кариера или под дюшемето на изоставена барака. Знаеше какво ще прави, ако се случи сексуален маниак да му предложи шоколад — ще го ритне по топките и ще си плюе на петите.

— Марк! — долетя откъм стълбището гласът на майка му.

— Чувам — подвикна той и пак се усмихна.

— Като се миеш, не забравяй и ушите.

— Няма.

С пъргава, изящна походка той се запъти да ги целуне за лека нощ и преди да излезе, хвърли поглед през рамо към масичката, където чудовищата му разиграваха няма сцена: озъбеният Дракула се привежда заплашително над проснато на земята момиче, Лудия доктор инквизира възрастна жена, а мистър Хайд се прокрадва зад старец, който се прибира към къщи.

Откъде ли им беше хрумнало, че не разбира какво е смъртта? Ясна работа. Смъртта е, когато те спипат чудовищата.

6.

В осем и половина Рой Макдугъл отби пред фургона, форсира на два пъти двигателя на стария си форд и го изключи. Съединителят беше скапан, мигачите не работеха, а след месец предстоеше технически преглед. И това, ако е кола. И това, ако е живот. Хлапето ревеше вътре, Санди крещеше по него. Страхотно семейство.

Излезе от колата и се препъна в една от плочките, с които от миналото лято се канеше да направи пътека до стъпалата.

— Маmicата ти — изръмжа той и разтърка челюстта си, гледайки злобно плочката.

Беше свършено пиян. Работата му свършваше в три и досега бе киснал в кръчмата на Дел заедно с Ханк Питърс и Бъди Мейбъри. Ханк бе изкарал отнякъде доста пари и явно възнамеряваше да пропие печалбата до последния цент. Рой знаеше какво мисли Санди за приятелите му. Е, нека си се цупи. Как може да му мърмориш на човек за две-три бири в събота и неделя, когато цяла седмица се побърква от бачкане — че и в извънработно време дежури? За каква се мисли? По цял ден седи у дома без никаква работа, освен да почисти малко, да дрънка глупости с пощаджията и да внимава детето да не пропълзи към печката. А напоследък и това не прави. Проклетото хлапе паднало от масата онзи ден.

Ами ти къде беше?

Държах го, Рой. Само че е толкова палав.

Палав. Тъй, тъй.

Все още накипял от гняв, той се изкачи по стъпалата. Удареният крак продължаваше да го боли. Не че можеше да се надява на някакво съчувствие от нея. И какво ли толкова правеше тя, докато той превива гърбина за шибания си началник? Чете съзливни списания и нагъва пияни вишни, или гледа сериали по телевизията и нагъва пияни вишни, или бърби с приятелки по телефона и нагъва пияни вишни. Напоследък не само по лицето, ами и по задника беше пъпчасала. Скоро нямаше да личи лице ли е или задник.

Ритна вратата и влезе.

Поразителната гледка мигом нахлу в съзнанието му и разсея бирените пари като удар с мокра кърпа; пиццата го голо бебе с разкъравен нос; Санди го държи до окървавената си блуза и се озърта през рамо с изкривено от изненада и страх лице; пелената на пода.

Ранди, все още със сини кръгове под очите, вдигна ръчички, сякаш умоляваше за нещо.

— Какво става тука? — бавно запитва Рой.

— Нищо, Рой. Той просто...

— Ударила си го — безизразно изрече той. — Не е кротувал, докато го преповиваш, затова си го ударила.

— Не — бързо отвърна тя. — Преметна се и си удари носа, нищо повече. Нищо повече.

— Би трябвало да те смажа от бой.

— Рой, той просто си удари носа...

Той отпусна рамене и се прегърби.

— Какво има за вечеря?

— Кюфтета. Прегоряха — кисело добави тя и издърпа от джинсите края на блузата си, за да избърше нослето на Ранди.

Рой забеляза провисналите гънки на корема ѝ. Изобщо не бе успяла да се стегне след раждането. Не си и правеше труда.

— Накарай го да млъкне.

— Той не е...

— Накарай го да млъкне! — изрева Рой и Ранди, който вече бе взел да мирясва, писна отново.

— Ще му дам биберона — рече Санди и се изправи.

— И ми дай да вечерям. — Той свали джинсовото яке. — Божичко, каква е кочина. Какво правиш по цял ден, кръшкаш ли?

— Рой! — възмутено възкликна тя. После се изкикоти. Налудничавият гняв, че бебето не иска да кротува, докато го преповива, вече изглеждаше някак мъгляв и далечен. Като че всичко бе станало в някоя от следобедните телевизионни серии.

— Давай вечерята и после се хващай да разтребиш тоя шибана къща.

— Добре. Добре, веднага.

Тя извади шишето от хладилника и сложи Ранди в кошарката. Бебето апатично засмука биберона, гледайки ту към майка си, ту към баща си като зверче в капан.

— Рой.

— Хммм. Какво?

— Свърши.

— Кое?

— Знаеш кое. Искаш ли? Довечера?
— Естествено — каза той. — Естествено.
И пак си помисли: и ако това е живот. И ако това е живот.

7.

Ноли Гардънър слушаше по радиото рокендрол и щракаше с пръсти, когато телефонът иззвъня. Паркинс остави кръстословицата и рече:

— Би ли намалил това чудо?

— Дадено, Парк.

Ноли намали звука и продължи да щрака с пръсти.

— Ало — каза Паркинс.

— Полицай Джилеспи?

— Същият.

— Обажда се агент Том Ханрахан, сър. Получих търсената от вас информация.

— Радвам се, че стана толкова бързо.

— Само че не е кой знае какво.

— Няма нищо — каза Паркинс. — С какво разполагате?

— Бен Миърс е проучван във връзка с транспортно произшествие в Ню Йорк през май 1973. Няма обвинения срещу него. Мотоциклетна катастрофа. Загинала е жена му Миранда. Свидетелите твърдят, че се движел с нормална скорост, а алкохолната проба е отрицателна. Изглежда, просто е попаднал на мокро петно. По политически убеждения клони към левицата. Участвувал в Принстънския поход на мира през 1966. Говорил на антивоенен митинг в Бруклин през 1967. Походи към Вашингтон през 1968 и 1970. Арестуван по време на мирен поход в Сан Франциско през ноември 1971. Друго няма.

— А за останалите?

— Курт Барлоу, пише се с „у“. Англичанин, само че не по рождение, а натурализиран. Роден в Германия, избягал в Англия през 1938, по всяка вероятност малко преди да го спипа Гестапо. Не разполагаме с данни отпреди това, но вероятно е към седемдесетгодишен. Истинската му фамилия е Брайхен. От 1945

година се занимава в Лондон с внос-износ, но води затворен живот. Стрейкър му е партньор от самото начало и изглежда, че той поема всички външни контакти.

— Ясно.

— Стрейкър е англичанин по рождение. Петдесет и осем години. Баща му е произвеждал мебели в Манчестър. Изглежда, е оставил на сина си значителна сума, а и Стрейкър добре се е справял със сделките. Преди осемнайсет месеца Барлоу и Стрейкър са получили визи за удължен престой в Съединените щати. Това е всичко, с което разполагаме. Ако не броим предположението, че може да са хомосексуална двойка.

— Да — каза Паркинс и въздъхна. — И аз така си мислех.

— Ако искате още нещо, можем да потърсим от ЦРУ и Скотланд Ярд сведения за новите ви търговци.

— Не, няма нужда.

— Впрочем, не е открита връзка между Миърс и другите двама. Освен ако е дълбоко законспирирана.

— Добре. Благодаря.

— Нали затова сме тук. Ако ви потрябва помощ, обаждайте се.

— Непременно. Още веднъж благодаря.

Паркинс остави слушалката и замислено се загледа в телефона.

— Кой беше, Парк? — запита Ноли и засили радиото.

— От кафе „Ексълът“. Нямали сандвичи с шунка. Само сирене и руска салата.

— Ако искаш, в чекмеджето имам малинова пита.

— Не, благодаря — каза Паркинс и пак въздъхна.

8.

Сметището все още тлееше.

Дъд Роджърс обикаляше по края и вдъхваше аромата на тлеещи боклуци. На всяка крачка под обувките му хрущяха шишенца и се надигаха облачета пухкава черна пепел. Сред пущинака на сметището жаравата ту се разгаряше, ту пак притъмняваше в зависимост от капризите на вятъра и това му напомняше огромно червено око, което се отваря и затваря... око на великан. От време на време глухо

избухваха аерозолни опаковки и електрически крушки. Когато тази сутрин подпали сметището, отвътре изскочиха пълчища плъхове — никога не бе виждал толкова много. Успя да застреля цели три дузини и когато най-сетне прибра пистолета в кобура, дулото беше нажежено. Странна работа, как се променяше бройката им — всяка година различно. Сигурно имаше нещо общо с времето. Ако продължаваше така, щеше да му се наложи да наслага отровни примамки както през 1964 година.

Ето, още един пълзеше под жълтата дъсчена оградка.

Дъд измъкна пистолета, свали предпазителя, прицели се и стреля. Куршумът изхвърли фонтанче пръст пред плъха и посипа козината му. Но вместо да побегне, животинчето се надигна на задни лапи и се втренчи в Дъд с мънистените си очички, отразяващи червените отблясъци на огъня. Божичко, някои ставаха толкова нагли!

— Сбогом, мистър Плъх — каза Дъд и се прицели внимателно.

Бам! Плъхът се преметна и затрепера.

Дъд се приближи и го побутна с тежкия си работен ботуш. Дишайки мъчително, плъхът със сетни сили захапа подметката.

— Копеле — кротко промърмори Дъд и му смаза главата.

Приклезна, загледа се в плъха и кой знае защо си помисли за Рути Крокет, която не носеше сутиен. А като вземеше да се разкарва с прилепнал пуловер, направо ѝ се виждаха зърната на гърдите, щръкнали от триенето във вълнената плетка и ако човек можеше да награби тия цицки и да ги разтърка мъничко, съвсем мъничко, онова пиче щеше да се изпразни като ракета...

Той вдигна плъха за опашката и го полюшна като махало. Какво ще речеш, ако ти го пхнем тоя плъх в чантичката, Рути? Непреднамерената двусмислица го развесели и той се изкикоти пискливо, клатейки странно, несъразмерната си глава.

Запокити плъха далече навътре в сметището. От замаха се завъртя и зърна нечия фигура на петдесетина крачки от себе си — висок и извънредно мършав силует.

Дъд избърса длани в зеления си панталон, поопъна колана и закрачи нататък.

— Сметището е затворено, мистър.

Човекът се завъртя към него. Заревото на мъждукащия огън огря замислено лице с високи скули. Косата беше бяла, прошарена на места

със странно мъжествени стоманеносиви кичури. Непознатият я бе отметнал от високото си восъчнобледо чело като някой от ония педали, пианистите. Очите му събираха червеното сияние на жаравата и изглеждаха кръвясали.

— Тъй ли? — любезно запита човекът и макар да имаше великолепно произношение, в гласа му звучеше лек акцент. Трябва да беше жабар или немчуга. — Дойдох да погледам огъня. Прекрасен е.

— Вярно — рече Дъд. — Тукашен ли сте?

— Да, отскоро съм жител на вашето прекрасно градче. Често ли стреляте по плъховете?

— Доста претрепах напоследък, Навъдили са се с милиони, ситните копелета. Слушайте, вие да не сте онзи, дето купи Марстъновия дом?

— Хищници — каза непознатият и застана с ръце зад гърба. Дъд изненадано забеляза, че тоя тип е съвсем изтупан — с костюм, жилетка и прочие. — Обичам нощните хищници. Плъховете... кукумявките... вълците. Има ли вълци по тия места?

— Тц — каза Дъд. — Преди две години един образ от Дърхам застреля койот. И разни подивели кучета гонят елените.

Непознатият презрително махна с ръка.

— Кучета. Жалки твари, които подвиват опашка и скимтят щом чуят човешки стъпки. Бива ги само да хленчат и да се подмазват. Да се изкормят всички, това бих казал. Да се изкормят всички.

— Е, не съм чак на това мнение — каза Дъд и неуверено пристъпи напред. — Винаги е приятно някой да дойде и да си подрънкаме, разбирате, обаче в неделните дни сметицето се затваря в шест, а вече минава девет и половина...

— Несъмнено.

И все пак непознатият не проявяваше намерение да си тръгва. Дъд помисли, че този път печели по точки пред цялото градче. Всички се чудеха кой ли е шефът на онзи Стрейкър, а ето, че той бе узнал пръв — навярно, ако не се брой Лари Крокет, който умееше да си затваря устата. При следващото си посещение в града за патрони при онзи женчо Джордж Мидлър, щеше да каже небрежно: по-миналата вечер срещнах новия тип. Кой? Абе, нали знаеш. Оня, дето купи Марстъновия дом. Свестен образ. Малко на немчуга ми мяза по приказката.

— Спохождат ли ви призраци в старата къща? — запита Дъд, когато дъртакът не благоволи да се разкара.

— Призраци! — Старецът се усмихна, ала в усмивката му имаше нещо заплашително. Навярно така би се усмихвала баракуда. — Не, няма призраци.

Той леко натърти последната дума, сякаш горе можеше да има нещо много по-лошо.

— Ами... късно става и прочие... наистина трябва вече да си ходите, мистър?...

— А ми е толкова приятно да беседвам с вас — каза старецът, като чак сега се обърна напълно към Дъд и го погледна в очите. Очите му бяха раздалечени и все още оброчени с отблясъци от гаснещата жаравна на сметището. Човек не можеше да откъсне поглед от тях, макар че не е прилично да зяпаш някого. — Нямаме нищо против да поговорим още малко, нали?

— Не, мисля, че не — отвърна Дъд с глух и далечен глас.

Очите като че се разширяваха, растяха и се превръщаха в мрачни кладенци с огнени ръбове, кладенци, в които можеш да рухнеш и да се удавиш.

— Благодаря — каза непознатият. — Кажете... тази гърбица не ви ли пречи при работа?

— Не — произнесе Дъд все тъй отдалече.

И безсилно си помисли: да пукна, ако не ме хипнотизира. Досуц като онзи тип на панаира в Топшам... как му беше името? Мистър Мефисто. Приспива те и те кара да вършиш разни глупости — да се правиш на пиле, да тичаш като куче или да разправяш какво си правил на шестия си рожден ден. Хипнотизира стария Реджи Сойър и какъв смях падна само...

— А може би ви пречи в други отношения?

— Не... ами то...

Дъд се взираше като омагьосан в бездънните очи.

— Хайде, хайде — ласкаво го подкани старецът. — Приятели сме, нали? Говори, разкажи ми.

— Ами... момичетата... нали ги знаете...

— Разбира се — утешително изрече старецът. — Момичетата ти се надсмиват, нали? Те не знаят колко си мъжествен. Колко си силен.

— Точно така — прошепна Дъд. — Смеят се. Тя се смее.

— Коя е тя?

— Рути Крокет. Тя... тя...

Мисълта отлетя. Дъд не се и опита да я върне. Нямаше значение. Нищо нямаше значение освен сегашния покой. Този прохладен и пълен покой.

— Може би се шегува? Киска се и прикрива устата си с длан? Ръчка приятелките си с лакти, когато минаваш?

— Да...

— Но ти я желаеш — настояваше гласът. — Не е ли така?

— О, да...

— Ще я имаш. Сигурен съм.

Имаше нещо... приятно в това. Стори му се, че чува как в далечината сладки гласове напяват скверни слова. Сребърни звънчета... бели лица... гласът на Рути Крокет. Почти я виждаше как надига с шепи цицките си, кара ги да изхвъркнат от деколтето на пуловера като съзрели бели полукълба и нашепва: Целувай ги, Дъд... хапи ги... смучи ги...

Сякаш се давеше. Давеше се в обрамчените с червено очи.

Когато непознатият пристъпи към него, Дъд разбра всичко и го посрещна с радост, а сетне дойде болката, прекрасна като сребро, зелена като тихи и бездънни води.

9.

Ръката му трепереше и вместо да стиснат бутилката, пръстите му я катурнаха от бюрото. Тя се стовари с глух удар върху зеления килим и остана да лежи там, разливайки с бълбукане спиртното си съдържание.

Отец Калахан изруга и се наведе да я вдигне, преди уискито да се разлее окончателно. И без това не бе останало много. Отново намести спасеното питие върху бюрото (този път далече от ръба) и се запъти към кухнята да потърси под мивката парцала и препаратата за чистене на петна. Не биваше мисис Кърлис да открива петно от разсипано уиски край бюрото му. Топлото съчувствие в погледа ѝ бе просто непоносимо през дългите сиви утрини, когато го налягаше униние...

Махмурлук, искаш, да кажеш.

Добре де, тъй да е — махмурлук. Моля, нека да сме начисто. Опознай истината и тя ще те освободи. Ура, да развъртим пестници за истината.

Откри шише с нещо, наречено „Е-Вап“ — звучеше досущ като болезнено повръщане („Е-Вап!“ — изграчи старият пияница, като едновременно се издрайфа и напълни гащите). Взе го и се върна в кабинета. Стъпваше съвсем твърдо. Почти. Гледайте сега, ще мина по тая бяла линия чак до светофара.

За своите петдесет и три години отец Калахан изглеждаше твърде представително. Имаше посребрена коса и ясни сини очи (с червени жилки напоследък), весели ирландски бръчици по слепоочията, волеви устни и още по-волева трапчинка на брадата. Понякога сутрин се гледаше в огледалото и си мислеше, че като навърши шейсет години, ще зареже църквата и ще замине за Холивуд да затъмни славата на Спенсър Трейси.

— Отец Фланаган, къде си, когато ни трябваш? — промърмори той и клекна до бюрото.

Примижа, прочете инструкцията на етикета и сипа две пълни капачки „Е-Вап“ върху петното. Течността веднага се разпени и побеля. При тази гледка отец Калахан леко се разтревожи и пак прочете етикета.

— За най-устойчивите петна — изрече той с мощния, звучен глас, който му бе спечелил невиждана популярност, след като паството дълги години бе слушало горкия стар отец Хюм да фъфли страдалчески през ченетата си, — оставете препарата да действа от седем до десет минути.

Изправи се и пристъпи до прозореца на кабинета, през който се виждаше Елм Стрийт и в далечината тъмнееше силуетът на църквата „Сейнт Ендрю“.

Добре, добре, помисли той. Това е положението идва неделя вечер и пак съм пиян.

Благослови ме, отче, защото съгреших.

Ако караш лека-полека и продължаваш да работиш (в дългите самотни вечери отец Калахан работеше върху своите Записки. Занимаваше се с тях вече почти седем години и уж възнамеряваше да пише книга за католическата църква в Нова Англия, но от време на време подозираше, че така и няма да я напише. Всъщност Записките и

алкохолните му проблеми бяха възникнали по едно и също време. Битие 1:1 — „В началото бе уискито и отец Калахан каза: Да бъдат Записките“), *почти не усещаш бавното вкореняване на алкохолизма. Можеш да приучиш ръката си да не долавя как олеква бутилката.*

Вече цял ден не съм се изповяждал. Беше единайсет и половина, зад прозореца се виждаше само плътен мрак, прорязван единствено от лъча на уличната лампа пред църквата. Сякаш всеки миг под нея щеше да се появи с танцова стъпка Фред Астер — с цилиндър, фрак, гети, бели обувки и бастунче в ръката. Посреща го Джинджър Роджърс. Двата подхващат валс под звуците на сантименталната песен „И пак Е-Вап ми вдъхва космическа печал“.

Той притисна чело към стъклото и остави красивото си лице, което в някои отношения бе неговото проклятие, да се отпусне в изражение на объркване и умора. *Аз съм пияница и калпав свещеник, отче.* Зад затворените си клепащи виждаше сумрака на изповедалната кабинка, усещаше как пръстите му откряват малкото прозорче и отмятат завесата от всички тайни на човешката душа, долавяше мириса на лак, на кадифе от скамейките за коленичене и на старческа пот; устата му се изпълваше с блудкава слюнка.

Благослови ме, отче,

(аз счупих камиончето на брат ми, аз напердаших жената, аз надничаях през прозореца на мисис Сойър, докато се събличаше, аз измамих, аз имах сладострастни помисли, аз, аз, аз)

защото съгреших.

Отвори очи и Фред Астер все още не се бе появил. Може би точно в полунощ. Сега градчето спеше. Освен...

Надигна поглед. Да, там горе светеше. Помисли си за малката Бауи — не, вече се казваше Макдугъл — признаваща с тънко задъхано гласче, че е удряла бебето си, а когато той запита колко пъти, сякаш усети (едва ли не чу) как в главата ѝ се въртят зъбни колелца и умножават пет по десет или сто по десет. Жалък образец на човешкия род. Калахан лично бе кръстил бебето. Брат во Христе Рандал Макдугъл. Най-вероятно заченат върху задната седалка в колата на Ройс Макдугъл след последната прожекция на лятното кино. Дребно, пискливо създание. Чудеше се дали се е досещала, че в онзи миг му се иска да протегне ръце през прозорчето, да сграбчи оттатък тръпнещата душа и да стиска, да мачка, докато я накара да закрепси. Покаянието ти

е шест яки шамара и един хубав ритник по задника. Върви си и не греши повече.

— Тъпо — изрече той.

Ала в изповедалната кабинка не беше само тъпо; не чуждите грехове го потрисаха и тласкаха към широката членска маса на клубовете „Католически свещеници, приятели на шишето“ и „Рицари на Бялото конче“. Смазваше го упоритата, бездушна, устремна машина на църквата, повлякла всички дребни и зловни грехове в безконечната си совалка към небесата. Смазваше го ритуалното примирение със злото в днешната църква, заинтересувана главно от социалните бедни; монотонно изричаното покаяние на стари дами, чиито родители някога са говорили европейски езици. Смазваше го реалното присъствие на злото в кабинката — също тъй реално както мирисът на вехто кадифе. Но това бе тъпо, празноглаво зло, за което няма ни отдих, ни прошка. Хрущенето на юмрук върху бебешко лице, срязаната с джобно ножче гума, побоят в бара, слагането на бръснарски ножчета в ябълките за празника на Все светии, всички гнусотии, които човешкият ум може да избълва от безконечните си лабиринти. Господа, всичко ще се оправи, ако имаме по-добри затвори. По-добри ченгета. По-добра администрация. По-добър контрол над раждаемостта. По-добри методи за стерилизация. По-добри аборти. Господа, ако изтръгнем този зародиш от утробата сред кръв и плетеница от неоформени ръце и крака, той няма да порасне, за да пребие с чук някоя стара дама. Дами, ако вържем този мъж на специален електрифициран стол и го изпечем като пържола в микровълнова фурна, той вече не ще има възможност да измъчва до смърт малки момченца. Сънародници, ако приемете този законопроект за генетичен контрол, аз гарантирам, че никога вече... Мръсотия.

Вече от доста време, може би от три години насам, истинското положение му ставаше все по-ясно. То придобиваше яркост и отчетливост като филм, който бавно идва на фокус, докато всеки образ изпъкне на екрана. Душата му копнееше за предизвикателство. Младите свещеници си имаха противници: расова дискриминация, равнопоставяне за жените и дори за хомосексуалистите; бедност, безумие, престъпност. Не можеше да ги понася. Единствените социално ориентирани свещеници, с които се чувстваше сравнително добре, бяха борците против войната във Виетнам. Сега, след като каузата им

бе потънала в забрава, те се събираха да побъбрят за походи и митинги както престарели съпрузи си припомнят медения месец или първото си пътуване с влак. Но Калахан не беше нито млад свещеник, нито стар; озоваваше се в ролята на традиционалист, който вече не може да вярва дори в основата на първоучението. Искаше да поведе дивизия от армията на... на кого? На Бога, на доброто, на правдата, различни названия на едно и също нещо — в битката срещу ЗЛОТО. Искаше комюникета и военни колони, а не да зъзне пред супермаркетите и да раздава позиви за бойкот на салатата или стачка срещу гроздето. Искаше да види ЗЛОТО без измамните му одежди, с открито и пределно ясно лице. Искаше да се вкопчи в него гърди срещу гърди, като Мохамед Али против Джо Фрейзър, „Селтикс“ срещу „Никс“, Яков срещу ангела. Искаше схватката да е чиста, без да му се пречка политиката, която възсядаше всяко обществено движение като уродлив сиамски близник. Искаше го, откакто пожела да стане свещеник, а призванието му бе дошло още на четиринайсетгодишна възраст с пламенното въодушевление от историята на свети Стефан, първият християнски мъченик, който бил пребит с камъни от тълпата и в мига на смъртта си зърнал Христос. Раят изглеждаше скучен в сравнение с блаженството да се сражаваш — и може би да загинеш — служейки на Спасителя.

Ала сражения нямаше. Имаше само смътни, неопределени сблъсъци, и ЗЛОТО идеше не с едно, а с безброй лица — все кухи и най-често идиотски ухилени, с капеци от устата лиги. Всичко го караше да мисли, че в света изобщо няма ЗЛО, а само зло или може би дори (зло). В пристъпи на съмнение започваше да подозира, че Хитлер е бил просто злобен бюрократ, а самият Сатана — малоумен тип с недоразвито чувство за хумор, от ония, които смятат за безкрайно смешно да подхвърляш на чайките бомбички, обвити с хляб.

Всички велики обществени, морални и духовни сражения на епохите изкипяваха и на дъното оставаше само Санди Макдугъл, която запокитва сополовото си хлапе в ъгъла, а хлапето ще порасне и на свой ред ще запокитва хлапета в ъгъла, безкраен свят, алилуя, хляба насъщен дай ни днес, ама и масълцето не забравяй. Аве Мария, майко Божия, помогни ми да спечеля в това състезание с вехти таратайки.

Всичко бе безнадеждно тъпо. Бе просто ужасяващо с пагубните си последици за всяко смислено определение на живота, а може би

дори и на рая. Какво ли пък беше там? Цяла вечност, изпълнена с религиозни лотарии, увеселителни влакчета и небесни надбягвания — това ли?

Погледна към стенния часовник. Шест минути след полунощ, а навън още нямаше и следа от Фред Астер и Джинджър Роджърс. Поне Мики Руни да се беше показал. Нищо де, препаратът сигурно вече бе изсъхнал. Щеше да го изчисти с прахосмукачката, та мисис Кърлис да не гледа с жалостиво лице и животът щеше да продължи. Амин.

СЕДМА ГЛАВА

МАТ

1.

Във вторник след третия час Мат отскочи до канцеларията и завари там Бен Миърс.

— Здравсти — каза Мат. — Подранил си.

Бен стана от стола и протегна ръка.

— Семейна черта. Слушай, сигурен ли си, че хлапетата няма да ме изядат?

— Няма страшно — каза Мат. — Идвай.

Видът на Бен леко го изненада. Беше се облякъл с елегантно спортно сако и сив памучен панталон. Удобни, почти неносени обувки. Мат бе канил в училище и други литератори — обикновено те идваха облечени как да е, а понякога направо приличаха на смахнати. Преди година бе помолил една сравнително известна поетеса, която четеше лекции в Мейнския университет, да гостува в класа му и да разкаже за творчеството си. Тя бе пристигнала с панталон за колоездене и обувки с висок ток. Сякаш подсъзнателно заявяваше: вижте ме, аз се преборих със системата. Волна съм като вятъра.

Уважението му към Бен се изкачи с още едно стъпало по-нагоре. След тридесет и три години учителски труд твърдо смяташе, че никой не може да се пребори със системата и да спечели, само наивниците вярваха, че са излезли начело.

— Приятна сграда — каза Бен, докато вървяха по коридора. — Няма нищо общо с гимназията, където учих преди години. Там повечето прозорци приличаха на амбразури.

— Грешка номер едно — поправи го Мат. — Не бива да говориш за сграда. Това е „учебно заведение“. Черната дъска се нарича „нагледно пособие“. А хлапетата са „хомогенен образователен колектив на юношеска възраст“.

— Каква радост за тях — ухили се Бен.

— Голяма радост, нали? Посещавал ли си колеж, Бен?

— Опитвах. Специалност изкуствознание. Но там всичко живо си играеше на интелектуална гоненица, изглежда, смятаха, че щом развъртиш срещу ближния бойната томахава, тутакси ставаш обичан и известен. Затова зарязах учението. Преди да излезе „Дъщерята на Конуей“ по цял ден товарех камиони с кока-кола.

— Кажй го на децата. Ще им бъде интересно.

— Харесваш ли си професията? — запита Бен.

— И още как. Ако не я харесвах, щях да съм пропилял четирийсет години от живота си.

Гръмко отекна звънецът за последния час. Коридорът бе опустял, само един ученик неохотно се влачеше по посока на изрисуваната върху стената стрелка с надпис „Дърводелска работилница“.

— Как сте с наркотиците? — запита Бен.

— Намират се. Като във всяко американско училище. Обаче с пиенето си имаме повече ядове.

— А с марихуаната?

— Лично аз не я смятам за сериозен проблем, а и директорът е на същото мнение, когато обърне две-три чашки. Доколкото знам, преподавателят по професионално ориентиране, един от най-добрите ни учители, от време на време припалва и се отправя към блажените видения. И аз съм опитвал. Ефектът е приятен, но после имам киселини в стомаха.

— И ти ли?

— Шшшт — каза Мат. — Големият брат подслушва навсякъде. Освен това стигнахме до стаята.

— Олеле.

— Не се стягай — рече Мат и го въведе. — Добро утро, приятели — поздрави той двадесетината ученици, вперили погледи в Бен. — Това е мистър Бен Миърс.

2.

Отначало Бен помисли, че е сбъркал къщата.

Беше сигурен, че когато го покани на вечеря, Мат Бърк спомена за малка сива къщичка до червена тухлена сграда, но от прозорците на

този дом се лееха ритмите на оглушителен рокендрол.

Потропа с потъмнялото медно чукче, не чу отговор и потропа отново. Този път музиката позатихна и гласът на Мат изрева:

— Отворено е! Влизай!

Бен влезе, като се озърташе любопитно. Входната врата се отваряше право към малко холче, обзаведено в стил „вехт американски битпазар“, сред което биеше на очи невероятно стар телевизор марка „Моторола“. Музиката гърмеше от стереоуредба с четири говорителя.

От кухнята изскочи Мат, пременен с червено-бяла карирана престилка. Подир него долетя ароматът на сос за спагети.

— Извинявай за шума — каза Мат. — Малко недочувам. Затова го засилвам.

— Приятна музика.

— Падам си по рока още от времето на Бъди Холи. Чудесна музика. Гладен ли си?

— Аха — каза Бен. — Още веднъж благодаря за поканата. Откакто пристигнах в Сейлъм'с Лот, май съм изял повече, отколкото за последните пет години.

— Тукашните хора са дружелюбни. Надявам се, че нямаш нищо против да вечеряме в кухнята. Преди два месеца един пътуващ антиквар ми предложи двеста долара за масата в столовата. Още не съм намерил време да купя нова.

— Не възразявам. Аз съм кухнядец от стар кухнядски род.

Кухнята беше педантично чиста. На малката печка с четири плочи къкреше тенджерка със сос, а спагетите вдигаха пара в голяма цедка над мивката. Върху сгъваема масичка бяха подредени разнокалибрени чинии и чаши с образи на герои от мултфилми — чаши от конфитюр, развеселено помисли Бен. С тази мисъл последните задръжки изчезнаха и той се почувства у дома.

— В шкафчето над мивката има бърбън, уиски и водка — каза Мат и за по-сигурно посочи с ръка. — В хладилника ще се намери и нещичко за коктейли. Но се боя, че ако искаш нещо по-специално...

— За мен бърбън и чиста вода.

— Самообслужвай се. Аз ще сервирам тоя буламач.

Докато си наливаше, Бен каза:

— Харесаха ми твоите хлапета. Задавах умни въпроси. Трудни, но умни.

— Като например откъде си намирате идеи? — запита Мат, имитирайки съблазнителното детинско глезене на Рути Крокет.

— Тя е парче и половина.

— Споделям оценката. В хладилника зад ананасовите резени има бутилка „Лансърс“. Купих я специално за случая.

— Слушай, не трябваше...

— Я стига, Бен. Да не мислиш, че в Лот всеки ден ни гостуват знаменити писатели?

— Звучи малко екстравагантно.

Бен допи питието, пое от Мат чиния спагети, заля ги със сос и се зае да ги намотава на вилицата.

— Фантастично — възкликна той. — Мамма миа!

— Естествено — кимна Мат.

Бен сведе очи към чинията си, която се бе изпразнила с поразителна бързина. Малко засрамен, той избърса устни.

— Още малко?

— Половин чиния, ако може. Спагетите са страхотни.

Мат му поднесе препълнена чиния.

— Ако не ги изядем, котаракът ще им види сметката. Пустото му животно вече тежи десет кила и едва се дотътря до паничката.

— Господи, как не съм го видял досега?

— Скитосва — усмихна се Мат. — Роман ли пишеш сега?

— Литературно-документален — каза Бен. — Между нас казано, пиша го за пари. Изкуството е чудесно нещо, но ми се иска поне веднъж и аз да ударя голямата печалба.

— И какви са изгледите?

— Мрачни.

— Да минем в хола — предложи Мат. — Там креслата са на буци, но все ще ни е по-удобно, отколкото върху тия кухненски столове на мъченията. Нахрани ли се?

— Искат ли питане?

В хола Мат зареди автоматичния грамофон с камара плочи и се захвана да пали огромна лула от възловата кратунка. След като се справи що-годе задоволително с начинанието (седнал сред грамаден облак дим), той погледна Бен.

— Не, оттук не се вижда.

Бен рязко извърна глава.

— Какво?

— Марстъновият дом. Обзалагам се на пет цента, че заради него гледаше през прозореца.

— Пасувам — отвърна Бен с нервен смях.

— За градче като нашето ли пишеш?

— За градчето и хората — кимна Бен. — Описвам поредица от сексуални убийства и наранявания. Ще започна с едно от тях и ще го развия до най-малки подробности от началото до края. Ще натрия носа на читателя в цялата мръсотия. Тъкмо бях почнал да нахвърлям планове за този епизод, когато изчезна Ралфи Глик и това ме... е, потресе ме доста дълбоко.

— Изчезванията от трийсетте години ли си взел за основа?

Бен го погледна изпитателно.

— Знаеш ли нещо за тях?

— О, да. Както и мнозина от по-старите кореняци. По онова време още не бях в Лот, но Мейбъл Уъртс, Глинис Мейбъри и Милт Кросън помнят всичко. Някои от тях вече са си направили изводи.

— Какви изводи?

— Не се занасяй, Бен. Изводите са очевидни, нали?

— Навярно имаш право. Когато къщата е била обитавана, за десет години са изчезнали четири хлапета. Отминават трийсет и шест години, горе пак се заселват хора и тутакси изчезва Ралфи Глик.

— Мислиш ли, че е съвпадение?

— Предполагам — предпазливо каза Бен. В ушите му сякаш отекваше предупреждението на Сюзън да внимава. — И все пак е странно. Просто за сравнение прегледах всички броеве на „Бележник“ от 1939 до 1970 година. Изчезнали са три хлапета. Едното избягало от къщи и по-късно го открили да работи в Бостън — било на шестнайсет, но изглеждало по-голямо. Второто било извадено от водите на Андроскогин след едномесечно търсене. А третото се оказало закопано край шосе 116 недалече от Гейтс Фолс, изглежда, е било блъснато от невнимателен шофьор. И трите случая са ясни.

— Може би и сегашното изчезване ще се изясни.

— Може би.

— Но не ти се вярва. Какво знаеш за онзи Стрейкър?

— Нищичко — каза Бен. — И даже не съм сигурен дали искам да го видя. В момента съм се заел доста успешно с книгата, а тя е

свързана с определена представа за Марстъновия дом и неговите обитатели. Току-виж съм изхвъркнал от релсите, ако откроя, че Стрейкър е най-обикновен търговец, в което всъщност не се и съмнявам.

— Мисля, че няма такава опасност. Знаеш ли, той днес откри магазина. Доколкото чух и Сюзи Нортън е наминала с майка си... по дяволите, почти цялата женска половина от градчето отскочи дотам да хвърли едно око. Според безупречната информация на Дел Марки, даже Мейбъл Уъртс доуцукала до центъра. Казват, че Стрейкър бил поразителен. Наконтен, изключително любезен и напълно плешив. Отгоре на всичко — очарователен. Даже успял да продаде туй-онуй.

Бен се усмихна.

— Чудесно. А видял ли е някой и втория човек?

— Предполага се, че е на делова обиколка.

— Защо да се предполага?

Мат смутено сви рамене.

— Не знам. Сигурно цялата работа е свършено нормална, но Марстъновият дом ме тревожи. Двамата сякаш специално са го търсили. Както казваш, той е като идол, приклекнал високо над хълма.

Бен кимна.

— А на всичко отгоре, ето че пак изчезва дете — продължаваше Мат. — Да не забравяме и брат му Дани. Починал в полунощ. От злокачествена анемия.

— Какво странно има в това? Вярно, голямо нещастие, но...

— Бен, моят домашен лекар е младеж на име Джими Коди. Преподавал съм му навремето. Беше страхотен хулиган, но стана добър лекар. Ще ти кажа нещо, обаче между нас да си остане. Клюка е. Непотвърден слух.

— Разбрано.

— Посетих го за преглед и между другото споменах, че тая история с малкия Глик е направо жесток удар за родителите, особено след изчезването на по-малкия. Джими ми каза, че с Джордж Горби са обсъждали заболяването. Момчето несъмнено било анемично. Според него момче на тая възраст трябвало да има от осемдесет и пет до деветдесет и осем на сто червени кръвни телца. А при Дани били спаднали на четиридесет и пет процента.

— Ужас — възкликна Бен.

— Биели му витамин В12, хранели го с телешки черен дроб и изглежда, че му се отразявало добре. Канели се да го изпишат на другия ден. И ненадейно момчето пада мъртво.

— Гледай да не те чуе Мейбъл Уъртс — каза Бен. — Ще вземат да ѝ се привиждат диваци с отровни стрели из парка.

— Само на теб го казвам. И не възнамерявам да споделям с никой друг. Впрочем, на твое място бих си мълчал за темата на книгата. Ако те пита Лорета Старчър, кажи, че пишеш за архитектурата.

— Вече получих подобен съвет.

— От Сюзън Нортън, несъмнено.

Бен погледна часовника си и стана.

— Добре, че спомена Сюзън...

— Паунът разперва опашка — усмихна се Мат. — Всъщност и аз трябва да отскоча до училището. Репетираме трето действие на училищната пиеса, актуална съвременна комедия, озаглавена „Проблемите на Чарли“.

— И с какво си има проблеми?

— С младежките пъпки — ухили се Мат.

Докато крачеха към вратата, Мат смъкна от закачалката вехто университетско яке, Бен си помисли, че прилича не толкова на саможив преподавател по английски, колкото на застаряващ треньор по лека атлетика. Издаваше го само лицето — интелигентно, но мечтателно и някак невинно.

— Слушай — каза Мат, когато излязоха навън, — имаш ли планове за петък вечер?

— Не знам — поколеба се Бен. — Мислех да идем на кино със Сюзън. Тук май няма какво друго да прави човек.

— Аз мога да измисля нещо по-интересно — каза Мат. — Да оформим тричленна делегация и да отидем до Марстъновия дом за среща с новия собственик. От името на градската общественост, разбира се.

— Естествено — кимна Бен. — Нормална проява на любезност, нали?

— Както нашите прадеди са впрягали каруцата да поздравят новия съсед — потвърди Мат.

— Ще спомена на Сюзън. Мисля, че ще ѝ хареса.

— Добре.

Докато ситроенът се отдалечаваше с тихо бръмчене, Мат размаха ръка. Бен му отвърна с двукратно натискане на клаксона, сетне червените светлини на колата изчезнаха зад завоя.

Мат постоя на верандата почти цяла минута след като шумът на двигателя бе заглъхнал. Стоеше с ръце в джобовете и гледаше към къщата върху хълма.

3.

В четвъртък вечер нямаше репетиция и около девет часа Мат отскочи да изпие две-три бири при Дел. Щом онзи проклетник Джими Коди не искаше да му предпише нещо против безсъницата, щеше да се заеме със самолечение.

В почивните дни на оркестъра клиентелата беше оскъдна. Мат зърна само трима познати: Крейг Невестулката с чаша бира в ъгъла; ФLOYD Тибитс, навъсен като буреносен облак (тази седмица бе разговарял три пъти със Сюзън — два пъти по телефона и веднъж насаме в хола на семейство Нортън, но нито един от разговорите не бе минал успешно) и Майк Райърсън, облегнат на стената в едно от крайните сепарета.

Мат се приближи към бара, където Дел Марки бършеше чаши и гледаше по телевизията „Железният човек“.

— Здравсти, Мат. Как я караш?

— Горещо-долу. Тая вечер май няма навалица.

Дел сви рамене.

— Тъхъ. Лятното кино в Рейтс Фолс прожектира филм с мотоциклети и пукотевица. Няма как да ги конкурирам. Чаша или каничка?

— Нека да е каничка.

Дел наля, махна пяната и добави още пет сантиметра. Мат плати и след кратко колебание се отправи към сепарето на Майк. Както почти всички младежи в градчето, Майк бе минал през неговите уроци по английски и Мат го харесваше. При средните си способности момчето бе показвано много добри резултати, защото се стараеше, а когато не разбираше нещо, питаше и разпитваше, докато му стане ясно. Освен

това имаше ведро, искрящо чувство за хумор и приятна самобитност, която го правеше любимец на преподавателите.

— Здравсти, Майк — каза Мат. — Може ли да седна при теб?

Майк Райърсън вдигна очи и Мат усети как изненадата го разтърсва като електрически шок. Първата му реакция бе: Наркотици. От най-тежките.

— Разбира се, мистър Бърк. Сядайте.

Гласът му звучеше безжизнено. Върху ужасяващото пепеляво лице изпъкваха тъмните кръгове под очите. Самите очи изглеждаха разширени и трескави. В сумрака на кръчмата ръцете му бавно пълзяха по масата като ръце на призрак. Чашата бира стоеше недокосната пред него.

— Как си, Майк? — запита Мат и си наля бира, като се мъчеше да овладее треперещите си ръце.

Животът му открай време бе приятно умерен, като диаграма с леки повишения и спадове (а дори и спадовете съвсем се бяха загладили след смъртта на майка му преди тринайсет години). Едно от малкото нарушения на този покой бе мисълта за печалната съдба на някои негови ученици. Били Ройко, загинал при падане на хеликоптер във Виетнам два месеца преди да подпишат примирието; Сали Гриър, една от най-умните и весели ученички, убита от пияния си приятел, когато му каза, че иска да скъсат; Гари Колман, ослепял от някаква загадъчна атрофия на очния нерв; Дъг Мейбъри, единственото свястно момче в целия си малоумен род — удавен на плажа Олд Орчард; и плюс всичко това — наркотиците, малката смърт. Не всички нагазили във водите на Лета потъваха окончателно, ала не бяха и малко — хлапета, превърнали сънищата в насъщен хляб.

— Как съм ли? — бавно изрече Майк. — Не знам, мистър Бърк. Не много добре.

— С какъв боклук си се натъпкал, Майк? — кротко запита Мат.

Майк го изгледа озадачено.

— Наркотик — поясни Мат. — Фенамин? ЛСД? Кокаин? Или...

— Не съм взимал наркотик — каза Майк. — Мисля, че съм болен.

— Наистина ли?

— Никога не съм опитвал сериозно — каза Майк и думите сякаш му струваха огромни усилия. — Само марихуана, ама то беше преди

четири месеца. Болен съм... май от понеделник. Разбирате ли, в неделя вечерта заспах на Хармони Хил. Събудих се чак в понеделник сутринта. — Той бавно поклати глава. — Чувствах се като пребит. И досега не мога да се оправя. С всеки ден май става по-зле.

Майк въздъхна и свистенето на въздуха в гърлото му го разтърси цял като съсухрено листо върху ноемврийски клен. Разтревоженият Мат се приведе напред.

— Значи е станало след погребението на Дани Глик?

— Аха. — Майк отново го погледна. — Върнах се да довърша работата, обаче след като всички си тръгнаха, онзи шибан... извинявайте, мистър Бърк... Роял Сноу така и не се появи. Чаках го дълго и сигурно тогава ме е прихванало, защото оттам насетне всичко е... ох, главата ме боли. Трудно ми е да мисля.

— Какво си спомняш, Майк?

— Какво си спомням ли?

Майк надникна в златистите дълбини на бирената чаша и се загледа в мехурчетата, които се откъсваха от стените, за да изплуват и да изчезнат.

— Спомням си, че пях — каза той. — Най-сладката песен, която някога съм чувал. И сякаш... сякаш се давех. Но приятно. Само да не бяха очите. Очите.

Той стисна лактите си с длани и замълча; Мат се приведе напред.

— Чии очи?

— Бяха червени. О, страшни очи.

— Чии?

— Не помня. Нямахте очи. Сънувал съм. — Майк прогони мисълта и Мат сякаш усети физическото му усилие да го стори. — Нищо не помня за неделната нощ. В понеделник сутринта се събудих на голата земя и отначало даже не можах да се изправя, толкова бях уморен. Но накрая станах. Слънцето изгряваше и се боях да не би да ме изгори. Затова отидох в горичката край потока. Уморен бях. Ох, ужасно уморен. И пак заспах. Спах до... о, до четири или пет следобед. — Смехът му прозвуча тихичко, като шумолене на смачкана хартия. — Когато се събудих, целият бях в листа. Обаче се чувствах малко по-добре. Станах и се върнах при камионетката. — Майк бавно прокара длан по лицето си. — А с малкия Глик трябва да съм приключил в неделя вечер. Смешна работа, изобщо не си спомням.

— Какво си приключил?

— Гробът беше заровен, нищо, че Роял го нямаше. Изравнен, покрит с чимове и прочие. Хубава работа. Не помня как съм я свършил. Трябва да съм бил много болен.

— Къде беше в понеделник вечерта?

— У дома. Къде другаде?

— Как се чувстваше във вторник сутринта?

— Изобщо не се събудих. Проспах целия ден. Събудих се чак вечерта.

— Как беше тогава?

— Ужасно. Краката ми бяха като гумени. Опитах да си наля чаша вода и едва не паднах. За да ида до кухнята, трябваше да се подпирам на стените. Бях слаб като новородено коте. — Майк се намръщи. — За вечеря си отворих консервирана яхния, обаче не можах да хапна. Само като я гледах и ми приляваше. Както става след жестоко преливане.

— Нищичко ли не хапна?

— Помъчих се, но повърнах. Обаче ми стана малко по-добре. Излязох и се поразходих. После се върнах да си легна. — Пръстите му обикаляха по старите кръгли петна от чаши върху масата. — Преди да си легна, ме хвана страх. Като малко дете след приказки за Страшко и Торбалан. Обиколих и проверих дали всички прозорци са затворени. После си легнах, без да гася лампите.

— А вчера сутринта?

— Ммммм? Не... събудих се чак снощи в девет. — Отново същият тих хартиен смях. — Спомням си, помислих, че ако я карам така, май изобщо няма да се събуждам. А това е, когато човек умре.

Мат го гледаше мрачно, Флойд Тибитс стана, пушна в грамофона четвърт долар и взе да избира песен.

— Странно — каза Майк. — Когато се събудих, прозорецът на спалнята беше отворен. Сигурно сам съм го сторил. Сънувах... някой стоеше навън и аз станах... станах да го пушна вътре. Както бих сторил за стар приятел, който е измръзнал или... или гладен.

— Кой беше?

— Аз просто сънувах, мистър Бърк.

— Но кого видя в съня си?

— Не знам. Канех се да хапна нещо, но само като си помислих и ми се придрайфа.

— Какво направи после?

— Гледах телевизия, докато свърши предаването на Джони Карсън. Стана ми малко по-добре. После си легнах.

— Затвори ли прозорците?

— Не.

— И спа цял ден?

— Събудих се по залез слънце.

— Слаб?

— Нямам думи. — Майк притисна лицето си с длан. Толкова ми е зле! — пресекливо възкликна той. — Хванал съм грип или нещо подобно, нали, мистър Бърк? Нали не е по-тежко заболяване?

— Не знам — каза Мат.

— Мислех, че една-две бири ще ми дойдат добре, но не мога да пия. Опитах и още първата глътка ме задави. Цялата седмица... всичко е като в кошмар. И се страхувам. Ужасно се страхувам.

Майк закри лицето си с длани и Мат разбра, че младежът плаче.

— Майк?

Мълчание.

— Майк. — С внимателни движения Мат отдръпна дланите му. — Искам тази вечер да дойдеш при мен. Ще спиш в гостната. Съгласен ли си?

— Добре. Все ми е едно — отвърна Майк и апатично избърса очите си с ръкав.

— А утре искам да дойдеш с мен при доктор Коди.

— Добре.

— Хайде. Да вървим.

Ставайки, Мат помисли дали да не се обади на Бен Миърс, но реши, че няма смисъл.

4.

— Влез — подвикна Майк Райърсън, когато Мат почука на вратата.

Мат влезе с пижама в ръцете.

— Малко ще ти е голяма, но...

— Няма нищо, мистър Бърк. Не спя с пижама. Майк беше по слипове и Мат видя, че цялото му тяло е ужасяващо бледо. Дъгите на ребрата изпъкваха под восъчната кожа.

— Завърти си главата, Майк. Насам.

Майк покорно извърна глава.

— Майк, откъде имаш тези белези?

Ръката на Майк докосна шията под ъгъла на челюстта.

— Не знам.

Мат се озърна неспокойно. После пристъпи към прозореца. Беше здраво затворен, но въпреки това той го побутна напред-назад с треперещи ръце. Отвън мракът се притискаше към стъклото.

— Повикай ме, ако през нощта имаш нужда от нещо. Каквото и да било. Даже ако сънуваш кошмар. Ще ме повикаш ли, Майк?

— Да.

— Говоря сериозно. Каквото и да било. Аз спя в края на коридора.

— Добре.

Колебливо, с чувството, че би трябвало да стори още нещо, Мат излезе от стаята.

5.

Изобщо не можа да заспи и единственото, което го удържаше да не позвъни на Бен Миърс, бе мисълта, че в пансиона на Ева всички са си легнали. Повечето наематели бяха възрастни и телефонният звън нощем означаваше, че някой е умрял.

Лежеше неспокойно и гледаше как светещите стрелки на будилника бавно пълзят от единайсет и половина към дванайсет. Наоколо цареше неестествена тишина — може би защото съзнателно дебнеше да чуе и най-лекия шум. Къщата беше стара и солидна, скърцането и пукотът на улягащи стени бяха отминали преди много години. Не се чуваше нищо освен цъкането на будилника и тихият шепот на вятъра отвън. В делничните вечери по Тагарт Стрийм Роуд не минаваха окъснели коли.

Това, което си мислиш, е чиста лудост.

Но малко по малко недоверието му се пропукваше. Естествено, като литератор най-напред бе помислил тъкмо за това, след като Джими Коди му описа заболяването на Дани Глик. Когато го спомена, и двамата се разсмяха. Може би сега щеше да си понесе наказанието за смеха.

Драскотини ли? Ония белези не бяха драскотини. Убождания бяха.

Човек научаваше отрано, че подобни неща са невъзможни; че случки като в „Кристабел“ на Колридж или в злокобните приказки на Брем Стоукър са само плод на развинута фантазия. Разбира се, чудовища съществуваха — хора от шест държави с пръст върху термоядрения спусък, масови убийци, мъчители на деца. Но не това. Човек си има здрав разум. Дяволският знак върху женска гръд е просто бенка; човекът, който възкръснал от гроба и застанал пред жена си в погребални одежди, всъщност е страдал от локомоторна атаксия; таласъмът, който се криви и танцува в ъгъла на детската спалня, е най-обикновено смачкано одеяло. Някои църковници твърдяха даже че Бог, този престарял добър магьосник, вече е мъртъв.

Беше изцеден, почти съвсем обезкръвен. Никакъв звук от края на коридора. Спи като камък, помисли Мат. Е, защо пък не? Нали затова бе поканил Майк — поне една нощ да поспи спокойно, без да го тормозят... кошмари? Мат стана от леглото, щракна лампата и пристъпи към прозореца. Оттук се виждаше само връхчето на Марстъновия дом, посребрено от лунните лъчи.

Страх ме е.

Не, по-лошо — примираше от страх. През ума му прелитаха средствата за защита от немислимата болест: чесън, нафора, светена вода, разпятие, роза, течаща речна вода. Не разполагаше с никакъв свещен предмет. Беше методист, но не ходеше на черква и тайничко смяташе, че пастор Джон Грогинс е най-тъпият задник в целия западен свят.

Единственият религиозен предмет в къщата беше... От безмълвния дом долетяха тихо, но съвършено ясно думите, изречени от Майк Райърсън безизразно, като насън:

— Да. Влез.

Дъхът на Мат секна, после излетя навън с беззвучното свистене на сподавен вопъл. Призляваше му от страх. Стомахът му тегнеше като

олово. Тестисите му се свиваха нагоре. Боже милостиви, що за твар канеха в неговия дом?

В тишината откъм гостната се прокрадна скърцането на прозоречна дръжка. После шум от триене на дърво в дърво — повдигаха прозореца.

Можеше да слезе. Да изтича и да грабне Библията от скрина в хола. Да се втурне обратно и да нахълта в гостната с високо вдигната Библия: В името на Отца и Сина, и Светия дух, повелявам ти да изчезнеш...

Но кой беше вътре?

Повикай ме, ако през нощта имаш нужда от нещо.

Но аз не мога, Майк. Стар съм. Страхувам се.

Нощта нахлу в главата му и сътвори сборище от кошмарни образи, танцуващи из сенките. Бели клоунски лица, огромни очи, остри зъби, силуети, които изплуват от сенките с дълги бели ръце и посягат към... към...

От гърдите му се изтръгна разтреперан стон и той оброни лице върху дланите си.

Не мога. Страхувам се.

Не би могъл да стане дори ако бронзовата дръжка на собствената му врата почнеше да се завърта. Парализиран от страх, той безумно съжаляваше, че снощи бе отишъл при Дел.

Страхувам се.

И сред страхотното натегнало безмълвие на къщата, докато седеше безпомощно на леглото с длани върху лицето, той чу звънкия, нежен и злобен смях на дете... а сетне мляскане.

ВТОРА ЧАСТ

СЛАДОЛЕДЕНИЯТ ИМПЕРАТОР

*Викни пушача на дебели пури,
та с мускулите яки да избива
във чайни чашки сластната
извара.*

*Девиците да носят рокли леки,
тъй като са привикнали;
момците
да им поднасят цвете в късче
вестник.*

*Привършва се нелепият
театър.*

*Наш цар е сладоледеният
император.*

*От скрина с липсващи
кристални дръжки
ти извади чаршафа, върху
който*

*три птички са бродирани
отколе,*

лицето ѝ със него да закриеш.

*Ако стърчат нозете загрубели,
то знак е,*

че от студ изтръпва цяла.

*И лампите ще духне мощен
вятър.*

*Наш цар е сладоледеният
император.*

Уолас
Стивънс

*Колоната
е с дупка. И видя ли
Кралицата на мъртвите през
нея?*

Джордж
Сеферис

ОСМА ГЛАВА

БЕН (III)

1.

Навярно чукаха отдавна, защото шумът сякаш отекваше по лабиринтите на сънищата, докато той се събуждаше бавно и мъчително. Навън беше тъмно, а когато посегна да вземе часовника, вместо това го събори на пода. Чувстваше се объркан и изплашен.

— Кой е? — подвикна той.

— Ева, мистър Миърс. Търсят ви по телефона. Стана, нахлузи панталона и гол до кръста отиде да отвори. Ева беше по бял пенъоар, а лицето ѝ изглеждаше недоумяващо и беззащитно като лице на полузаспал човек. Спогледаха се безпомощно и Бен помисли: Кой е болен? Кой е умрял?

— Отдалече ли се обаждат?

— Не, Матю Бърк е.

Вестта не му донесе особено облекчение.

— Колко е часът?

— Малко след четири. Мистър Бърк изглежда много разстроен.

Бен слезе долу и вдигна слушалката.

— Аз съм, Бен. Казвай, Мат.

В слушалката Мат дишаше тежко, на пристъпи.

— Можеш ли да дойдеш, Бен? Незабавно.

— Да, добре. Какво има? Болен ли си?

— Не е за по телефона. Просто ела.

— Десет минути.

— Бен?

— Да.

— Имаш ли разпятие? Или иконка на свети Кристофър? Нещо от тоя сорт.

— Не, по дяволите. Аз съм... бях баптист.

— Е, нищо. Идвай по-скоро.

Бен остави слушалката и изтича нагоре по стълбата. Ева стоеше с ръка на перилата и лицето ѝ изразяваше едновременно тревога и нерешителност — от една страна, искаше да узнае какво става, от друга, предпочиташе да не се меси в работите на наемателя.

— Болен ли е, мистър Миърс?

— Казва, че не е. Само помоли... слушайте, не сте ли католичка?

— Съпругът ми беше католик.

— Имате ли разпятие, или молитвена броеница, или иконка на свети Кристофър?

— Ами... разпятието на съпруга ми е в спалнята... Бих могла...

— Да, нали?

Тя се упъти по коридора, шумолейки с пухкавите си чехли по излинелия килим. Бен влезе в стаята си, облече вчерашната риза и надяна кецовете на бос крак. Когато излезе, Ева стоеше до вратата с разпятие в ръка. Лъчите на лампата хвърляха мътни сребърни отблясъци по него.

— Благодаря — каза Бен и протегна ръка.

— Мистър Бърк ли го поиска?

— Да, той.

Вече поразбудена, тя се навъси.

— Той не е католик. И не съм го виждала в църквата.

— Не каза защо му е.

— О! — Тя кимна, сякаш бе разбрала и му подаде разпятието. — Моля, пазете го. За мен е много скъпо.

— Разбирам. Ще го пазя.

— Дано мистър Бърк да е здрав. Той е добър човек.

Бен се спусна по стъпалата и излезе на верандата.

Разпятието му пречеше да извади ключовете за колата и вместо да го поеме в лявата ръка, той го надяна на врата си. Среброто успокоително се плъзна по ризата му, но докато сядаше в колата, той съвсем не се чувстваше спокоен.

2

В къщата на Мат светеха всички прозорци на долния етаж, а когато Бен отби от пътя и фаровете му плъзнаха по фасадата, учителят

отвори вратата и го изчака да приближи.

Изкачи се по стъпалата на верандата готов за всичко, но въпреки това лицето на Мат го порази. Беше мъртвешки преbledняло, устните трепереха. Широко разтворените очи не мигаха.

— Да влезем в кухнята — каза Мат.

Бен влезе и кръстът на гърдите му проблесна в светлината на хола.

— Значи успя да донесеш.

— Взех го от Ева Милър. Какво има?

— В кухнята — повтори Мат.

Докато минаваха край стълбата за горния етаж, той надигна очи и като че искаше да отскочи настрани.

Върху кухненската маса, където бяха яли спагети, сега имаше един обикновен и два странни предмета: чаша кафе, старинна Библия с метална закопчалка и револвер 38 калибър.

— Хайде, Мат, казвай какво става. Изглеждаш ужасно.

— Може да съм сънувал всичко, но слава Богу, че дойде.

Говорейки, Мат неволно бе поел револвера и го прехвърляше от ръка в ръка.

— Разправяй. И престани да си играеш с това чудо. Заредено ли е?

Мат остави револвера и прокара пръсти през косата си.

— Да, зареден е. Макар че не вярвам да помогне... освен, ако го насоча към себе си.

И той се разсмя — болнав, нестроен смях, напомнящ хрущене на късчета стъкло.

— Престани.

Строгийт крясък като че стопи странния, невиждащ поглед в очите на Мат. Той поклати глава — не като да отрече нещо, а по-скоро както някои животни се отърсват след излизане от студена вода.

— Горе има мъртвец.

— Кой е?

— Майк Райърсън. Работи за общината като пазач на терени.

— Сигурен ли си, че е мъртъв?

— От дън душа, макар че не го погледнах. Не смеех. Защото може и да не е съвсем мъртъв.

— Мат, говориш глупости.

— Мислиш ли, че не знам? Говоря глупости и мисля като луд. Но нямаше на кого да се обадя, освен на тебе. В целия Сейлъм'с Лот ти си единственият човек, който би могъл да... да... — Той тръсна глава и подхвана наново. — Снощи разговаряхме за Дани Глик.

— Да.

— И че може да е умрял от злокачествена анемия... „просто угаснал“, както биха казали преди век.

— Да.

— Майк го е погребал. И пак Майк е открил кучето на Уин Пуринтън, нанизано върху портата на гробището Хармони Хил. Снощи срещнах Майк Райърсън при Дел и...

3.

— ... и не можех да вляза — довърши той. — Не можех. Почти четири часа седях на леглото. После се промъкнах долу като крадец и ти телефонирах. Какво мислиш?

Бен бе оставил разпятието на масата и замислено опипваше с пръст тънката лъскава верижка. Наближаваше пет часа и зората руменееше в небето на изток. Луминесцентната лампа над главите им избледняваше.

— Мисля, че ще е най-добре да се качим в гостната и да видим. Засега не мисля нищо друго.

— С развиделяването цялата история изглежда като кошмар на безумец. — Мат опита да се разсмее, но гласът му трепереше. — Дано да е тъй. Дано Майк да спи като пеленаче.

— Е, хайде да видим.

Мат измъчено стисна устни.

— Добре.

Той наведе очи към масата, после умолително изгледа Бен.

— Дадено — каза Бен и надяна разпятието на шията му.

— С това нещо наистина ми олеква. — Мат се изсмя смутено. — Как мислиш, дали ще ми разрешат да го нося и в лудницата?

— Искаш ли револвера? — запита Бен.

— Не, май ще е по-добре да го оставя. Току-що съм закачил дулото на колана си и топките ми отиват на кино.

Изкачиха се — първо Бен, след него Мат. Горест имаше тесен коридор. В единия край зееше вратата към спалнята на Мат и нощната лампа хвърляше бледи лъчи върху оранжевата пътека.

— От другата страна — каза Мат.

Бен тръгна по коридора и спря пред вратата на гостната. Не вярваше в чудовищните подозрения на Мат, ала въпреки всичко усещаше как като черна вълна го залива най-непоносимият страх през целия му живот.

Отваряш вратата и той виси под таванската греда с подпухнало, почерняло лице, после очите се откряват, те са изхвъркнали от орбитите, ала те ВИЖДАТ и се радват, че си дошъл...

Споменът се надигна, овладявайки почти напълно всичките му сетива, и в краткия миг на цялостно преживяване той бе парализиран. Усещаше дори мириса на мазилка и дивия мускусен дъх на дребни животинки. Струваше му се, че протичкото лакирано дърво на вратата за гостната го дели от всички тайни на преизподнята.

Сетне той завъртя дръжката и тласна вратата навътре. Мат надничаше през рамото му, стискайки с все сила разпятието на Ева.

Прозорецът в гостната гледаше на изток и зад далечния хоризонт се подаваше връхчето на слънчевия диск. Първите бистри лъчи проникваха в стаята, позлатяваха няколко пращинки и опираха в ленения чаршаф, придърпан до шията на Майк Райърсън.

Бен се озърна към Мат и кимна.

— Добре е — прошепна той. — Спи.

— Прозорецът е отворен — глухо каза Мат. — Беше здраво затворен. Проверих.

Очите на Бен се приковаха към горния ръб на безукорно изгладения чаршаф върху Майк. Сред белотата тъмнееше капчица засъхнала, вече кафява кръв.

— Струва ми се, че не диша — каза Мат.

Бен направи две крачки напред и спря.

— Майк? Майк Райърсън. Събуди се, Майк!

Тишина. Изящните клепки на Майк си оставаха отпуснати. Върху лицето му се разстилаха кичури коса и Бен помисли, че в нежното сияние на зората той изглежда не просто красив; беше прекрасен, със съвършения профил на гръцка статуя. Лека руменина

обагреше бузите, а по тялото му нямаше и следа от мъртвешката бледност, за която бе споменал Мат — само нормална, здрава кожа.

— Диша, разбира се — каза той, леко раздражен. — Просто спи дълбоко. Майк...

Пресегна се и поразтърси Райърсън. Досега лявата ръка на Майк бе лежала отпусната върху гърдите; изведнъж тя се свлече край леглото и кокалчетата на пръстите изтракаха върху пода, сякаш някой чукаше на вратата.

Мат прекрачи напред и повдигна провисналата ръка. Притисна показалец над китката.

— Няма пулс.

Накани се да я пусне, сети се за зловещото почукване на пръстите и грижливо я положи върху гърдите на Райърсън. Ръката се плъзна настрани, той се намръщи и я намести по-добре.

Бен още не можеше да повярва. Сънуваше, трябваше да сънува. Руменото лице, очевидната еластичност на мускулите, откренатите като за дъх устни... чувството за нереалност го обля като вълна. Докосна рамото на Райърсън и усети, че кожата е хладна.

Близна пръста си и го поднесе пред полуотворените устни. Нищо, ни най-лек признак за дъх.

Двамата с Мат се спогледаха.

— Ами белезите на шията? — запита учителят.

Бен хвана с две ръце челюстта на Майк и леко я завъртя, докато бузата се притисна към възглавницата. Движението размърда лявата ръка и пръстите пак изтракаха на пода.

Върху шията на Майк Райърсън нямаше белези.

4.

Отново седяха край кухненската маса. Часът беше 5:35. Долу под хълма кравите на Грифън излизаха на паша и мученето им долиташе иззад гъстите храсталаци, закриващи бреговете на потока Тагарт Стрийм.

— Според преданията белезите изчезват — изрече внезапно Мат. — След смъртта на жертвата белезите изчезват.

— Знам — каза Бен. Помнеше го както от „Дракула“ на Брем Стоукър, така и от филмите на Хамър с Кристофър Лий в главната роля.

— Трябва да пронижем сърцето му с кол от ясен.

— По-добре измисли нещо друго — рече Бен и отпи от кафето си. — Малко трудничко ще го обясним при аутопсията. В най-добрия случай ще те вкарат в затвора за оскверняване на труп. Или пък в лудницата.

— Мислиш ли, че съм луд? — тихо запитва Мат.

— Не — каза Бен без следа от колебание.

— Вярваш ли ми за белезите?

— Не знам. Май ще трябва да повярвам. Защо ти е да ме лъжеш? Не виждам какво би спечелил. Навярно би лъгал, ако го беше убил.

— А може и да съм го сторил — каза Мат като го гледаше изпитателно.

— Има три довода за противното. Първо, какъв мотив имаш? Извинявай, Мат, но просто си твърде стар за класическите мотиви като например ревност или пари. Не пасват никак. Второ, как си го извършил? Ако е било с отрова, трябва да е издъхнал твърде леко. Той несъмнено изглежда спокоен. А това елиминира повечето известни отрови.

— Какъв е третият довод?

— Никой нормален убиец не би скалъпил подобна история за прикритие на престъплението. Това си е чисто безумие.

— Все опираме до моя разсъдък — въздъхна Мат. — Знаех си.

— Аз не те смятам за луд — каза Бен, леко натъртвайки първата дума. — Изглеждаш съвсем нормален.

— Обаче ти не си доктор, нали? — запитва Мат. — А лудите понякога великолепно се преструват на нормални.

Бен кимна.

— И докъде стигнахме?

— Там, откъдето тръгнахме.

— Не. Не можем да си го позволим, защото горе лежи мъртвец и скоро ще трябва да обясним присъствието му. Полицаят ще пита какво се е случило, същото ще искат да узнаят лекарите и областният шериф. Мат, не е ли възможно Майк Райърсън просто да прихване някакво вирусно заболяване и да издъхне в твоя дом?

За пръв път откакто бяха слезли долу, Мат прояви признаци на оживление.

— Бен, нали ти казах какво ми разправи! Видях белезите на шията му! И го чух да кани някого в дома ми! После чух... о, Господи, чух онзи смях!

Очите му отново се рееха в пустотата.

— Добре — каза Бен.

Стана и пристъпи към прозореца, опитвайки да внесе ред в мислите си. Беше съвсем объркан. Както бе казал на Сюзън, понякога всичко започва да се изплъзва от контрол.

Гледаше към Марстъновия дом.

— Мат, знаеш ли какво ще те сполети, ако само пошушнеш някому онова, което каза на мен?

Мат не отговори.

— Когато вървиш по улицата, хората зад гърба ти ще се почукват по челата. Щом те видят да се задаваш, хлапетата ще си слагат карнавални маски и ще изскачат с крясъци иззад оградите. Някой ще измисли песничка: Леви-десни, леви-десни, кръв да смучем като бесни. Учениците ще я харесат и ще я чуваш, докато минаваш по коридора. Колегите ще те гледат странно. Разни типове ще ти звънят по телефона от името на Дани Глик и Майк Райърсън. Животът ти ще се превърне в ад. Най-много до шест месеца ще те пропъдят от градчето.

— Няма да го сторят. Познават ме.

Бен обърна гръб на прозореца.

— Кого познават! Смешен стар чудак, който живее самотно на Тагарт Стрийм Роуд. Фактът, че не си женен, за тях е достатъчно доказателство — явно ти хлопа някоя дъска. А с какво мога да те подкрепя аз? Не съм видял нищо друго освен трупа. Дори и да бях видял нещо, хората щяха да рекат, че съм чужденец и толкоз. Нищо чудно да решат, че сме педали и си правим кефа с разни фантазии.

Мат го гледаше с бавно растящ ужас.

— С две думи, Мат, кажеш ли нещо, тук няма живот за тебе.

— Значи нищо не можем да направим.

— Можем. Ти поддържах определена теория по въпроса кой — или какво е причина за смъртта на Майк Райърсън. Смятам, че теорията сравнително лесно би се поддала на доказване или

опровержение. И тук изпадам в жестоко противоречие. Не мога да повярвам, че си луд, обаче не мога и да повярвам, че Дани Глик е станал от гроба и цяла седмица е смукал кръвта на Майк Райърсън, докато го убие. Но смятам да подложя тази идея на изпитание. И ти ще ми помогнеш.

— Как?

— Позвъни на лекаря си. Коди, нали така му беше името? После се обади на Паркинс Джилеспи. Нататък машината ще се завърти. Разкажи му цялата история, но не споменавай, че снощи си чул нещо. Наминал си при Дел и там си заварил Майк. Той ти е казал, че от неделя не му е добре. Поканил си го да ти гостува. Тази сутрин към три и половина си решил да видиш как е, не си успял да го събудиш и си ми позвънил.

— Това ли е всичко?

— Това е. Когато разговаряш с Коди, даже не споменавай, че е мъртъв.

— Да не споменавам...

— Господи, откъде да знаем дали е мъртъв? — избухна Бен. — Ти провери за пулс и не усети нищо; аз пък опитах да разбера дали диша. Ако чуя, че някой се кани да ме вкара в гроба заради подобни доказателства, ще си приготвя суха храна, по дяволите. Особено ако изглеждам жив като него.

— Това най-много те смущава, нали?

— Да, смущава ме — призна Бен. — Прилича на восьчна статуя, дявол да го вземе.

— Добре — каза Мат. — Говориш разумно..., доколкото може да има нещо разумно в подобна история. Аз сигурно съм бръщолевил като смахнат.

Бен се опита да възрази, но Мат махна с ръка.

— Да предположим... чисто академично..., че подозренията ми са основателни. Би ли допуснал поне за миг подобна вероятност в съзнанието си? Вероятността Майк... да се завърне.

— Както казах, тази теория лесно се поддава на доказване или опровержение. И не това ме смущава.

— А кое?

— Момент. Всичко по реда си. Доказването или опровержението се свежда до проста логическа задача — стига само да изключим

всички възможности. Първа възможност: Майк е умрял от болест — вирус или нещо подобно. Как да я потвърдим или оспорим?

Мат сви рамене.

— Чрез медицински преглед, предполагам.

— Точно така. Същият метод ще разкрие дали има или няма насилствена смърт. Ако някой го е убил с отрова, куршум или курабийка с пълнеж от карфици...

— Знаеш, че има и случаи на недоказани убийства.

— Знам. Но все пак бих разчитал на аутопсията.

— А ако присъдата на лекаря гласи: „причината неизвестна“?

— Тогава — бавно изрече Бен — ще трябва да посетим гроба му и да видим дали ще възкръсне. Ако възкръсне — нещо, в което не мога да повярвам — всичко е ясно. Ако ли не, стигаме до онова, което ме смущава.

— Фактът, че съм луд — глухо каза Мат. — Бен, кълна се в гроба на майка си, че имаше белези, че чух как се вдига прозорецът, че...

— Вярвам ти — спокойно каза Бен.

Мат млъкна наред изречението. Приличаше на човек, който се е приготвил за катастрофа, а всичко се е разминало.

— Наистина ли? — колебливо запита той.

— Да речем, че не вярвам да си луд или да страдаш от халюцинации. Някога имах преживяване... преживяване, свързано с оная проклетата къща на хълма... и затова дълбоко съчувствам на всички, чиито разкази изглеждат безумни в светлината на логическото познание. Някой ден ще ти разкажа.

— Защо не сега?

— Няма време. Трябва да звъниш по телефона. А имам и още един въпрос. Помисли, преди да отговориш. Имаш ли врагове?

— Не чак до такава степен.

— Някой бивш ученик? Някой да те мрази?

Мат, който отлично знаеше докъде се простира влиянието му върху съдбата на учениците, сдържано се разсмя.

— Ясно — каза Бен. — Приемам, че нямаш. — Той поклати глава. — Никак не ми харесва цялата работа. Най-напред се появява кучето върху гробищната порта. После изчезва Ралфи Глик, брат му умира, следва го Майк Райърсън. Може би всичко е свързано. Само че... не мога да повярвам.

— Ще взема да се обадя на Коди — каза Мат и се изправи. — Паркинс сигурно си е у дома.

— Обади се и в училището. Кажи, че си болен.

— Прав си. — Мат тъжно се засмя. — От три години насам не съм взимал болнични. Цяло събитие.

Той мина в хола и се зае да телефонира, като всеки път се налагаше да изчаква, докато отсреща сигнала разбуди заспалите хора. Съпругата на Коди очевидно го препрати към Къмбърландската болница, защото той набра нов номер, помоли да повикат доктора и след кратка пауза подхвана разказа си.

Когато остави слушалката, Мат подвижна към кухнята:

— Джими ще пристигне след час.

— Добре — каза Бен. — Аз се качвам горе.

— Не пипай нищо.

— Няма.

Вървейки към втория етаж, Бен чу как Мат се свърза с Паркинс Джилеспи и започна да отговаря на въпросите му. Продължи по коридора и думите зад гърба му се сляха в неясно мърморене.

Загледан във вратата на гостната, той усети как отново го облива онова полузапомнено, полувъображаемо чувство на ужас. Мислено се видя как пристъпва напред и натиска дръжката. Стаята изглежда по-голяма, сякаш гледана от височината на детски очи. Тялото е на същото място, лявата му ръка провисва до пода, лявата буза се притиска към възглавницата, по която все още личат гънки от дългото лежане в гардероба. Изведнъж очите се отварят, изпълнени с безжизнен, животински триумф. Вратата се захлопва. Лявата ръка излита нагоре с изкривени пръсти, устните се разтеглят в хищна усмивка, разкриваща изумително дълги и остри кучешки зъби...

Той пристъпи напред и тласна вратата с връхчетата на пръстите. Долната панта леко изскърца.

Тялото беше на същото място, лявата ръка провисваше, лявата буза се притискаше към възглавницата...

— Паркинс пристига — обади се Мат от коридора зад него и Бен едва не изпищя.

Бен с изненада откри колко точни са били думите му: Нататък машината ще се завърти. Всичко вървеше като по часовник — като в някоя от онези хитроумни германски машинки с безброй пружини и зъбни колелца, задвижващи изкусния танц на фаянсови фигурки.

Паркинс Джилеспи пристигна пръв, личеше, че даже не си е измил очите. Зелената му вратовръзка висеше накриво. Каза им, че се е обадил на областния съдебен лекар.

— Не ще да идва лично, кучият му син — заяви Паркинс и пъхна цигара „Пал Мал“ в ъгълчето на изпръхналите си устни. — Щял да прати заместника си и някакъв фотограф. Пипахте ли трупа?

— Ръката му провисна на пода — каза Бен. — Опитах се да я наместя, но пак падна.

Паркинс мълчаливо го огледа от глава до пети. Бен си спомни зловещото тракане на кокалчетата върху дъските на пода в гостната и усети как в стомаха му се надига нервен кикот. Преглътна, за да се удържи.

Мат ги поведе нагоре. Паркинс огледа трупа от всички страни и накрая запита:

— Слушайте, сигурни ли сте, че е пукасал? Опитахте ли да го събудите?

Следващият посетител бе доктор Джеймс Коди, току-що приключил с поредното раждане в болницата. След кратките любезности („Мно’ ми е приятно“ — каза Паркинс Джилеспи и запали нова цигара), Мат пак ги поведе нагоре. Жалко, че не сме музиканти, помисли Бен, можехме да оформим погребален оркестър. Смехът пак се помъчи да избие в гърлото му.

Коди отметна чаршафа и навъсено огледа трупа. С изненадващо спокоен глас, Мат каза:

— Напомня ми онова, което спомена за момчето на Глик, Джими.

— Разговорът беше частен, мистър Бърк — меко го упрекна Джими Коди. — Ако родителите на Дани Глик разберат какво съм казал, могат да ме дадат под съд.

— Ще спечелят ли делото?

— Не, едва ли — въздъхна Джими.

— Каква е тая история с момчето на Глик? — намръщи се Паркинс.

— Нищо — каза Джими. — Няма връзка със случая.

Той прослуша със стетоскопа гърдите на трупа, промърмори нещо, повдигна единия клепач и светна с лампичката си към изцъкленото око.

Бен видя как зеницата се сви и изрече тихо, но съвършено отчетливо:

— Господи!

— Интересен рефлекс, нали? — подхвърли Джими. Той отдръпна ръка и клепачът се затвори неестествено бавно като че трупът им намигаше. — Дейвид Прайн от болницата „Джон Хопкинс“ е наблюдавал при някои трупове свиване на зеницата до девет часа след смъртта.

— Ученото си е учено — дрезгаво се обади Мат. — Едно време съчиненията му едва се добираха до четворката.

— Само защото си стар мърморко и не ти допадаше да четеш за дисекции — разсеяно отвърна Джими и извади от чантата си чулке.

Симпатяга, помисли Бен. Запазва си шеговитото настроение дори когато пациентът отдавна е „пукясал“, както би казал Паркинс. Мрачният смях отново се надигна в гърдите му.

— Умрял ли е? — запита Паркинс и изтръска цигарата си в празната ваза.

Мат нервно трепна.

— О, мъртъв е — каза Джими.

Той стана от леглото, отметна чаршафа от краката на Райърсън и почука дясното коляно. Пръстите не помръднаха. Бен забеляза жълтеникавата мазолеста кожа по петите и под палците на краката. Неволно си спомни поемата на Уолас Стивънс за мъртвата жена.

— Привършва се нелепият театър — прошепна той. Наш цар е сладоледеният император.

Мат рязко извърна глава и за момент сякаш щеше да загуби самообладание.

— Туй пък какво беше? — запита Паркинс.

— Стихове — обясни Мат. — Откъс от една поема за смъртта.

— Помислих, че е някакъв майтап — рече Паркинс и пак тръсна цигарата си над вазата.

— Запознахме ли се? — запита Джими, вдигайки очи към Бен.

— Само мимоходом — каза Мат. — Джими Коди, местен шарлатанин, запознай се с Бен Миърс, местен драскач. И обратното.

— Открай време си е остроумен — каза Джими. — Затова е толкова богат.

Протегнаха си ръце над трупа.

— Помогнете ми да го преобърна, мистър Миърс.

С лека погнуса Бен му помогна да обърне тялото по корем. Плътта беше гъвкава и прохладна, но не съвсем изстинала. Джими внимателно огледа гърба, после дръпна слиповете надолу.

— Какви ги правиш? — запита Паркинс.

— Опитвам да определя времето на смъртта по цвета на кожата — обясни Джими. — Както всяка друга течност, кръвта се стича надолу, когато помпата престане да работи.

— А-а, чувал съм нещо подобно в една реклама за помпи. Това не е ли работа за съдебния лекар?

— Нали знаеш, че той ще прати Норбърт — каза Джими. — А Брент Норбърт много обича някой друг да му свърши работата.

— Брент Норбърт не може и собствения си задник да открие, та ако ще да го търси с фенер посред бял ден — заяви Паркинс и метна фаса през прозореца, — Мат, на тоя прозорец му е паднал капакът. Видях го долу на тревата, като идвах насам.

— Тъй ли? — запита Мат с добре изиграна небрежност.

— Аха.

Коди извади от чантата си термометър и като го пъкна в ануса на Райърсън, сложи часовника си върху колосания чаршаф. Ярките слънчеви лъчи проблеснаха по стъклото. Беше седем без четвърт.

— Слизам долу — задавено промърмори Мат.

— Най-добре слезте всички — каза Джими. — Аз ще се позабавя. Ще направите ли кафе, мистър Бърк?

— Разбира се.

Тримата излязоха и Бен затвори вратата на гостната. Последният поглед назад се запечата завинаги в паметта му: светла, слънчева стая, подгънат чист чаршаф, златният часовник хвърля слънчеви зайчета по стените, а Коди с буйна огненочервена коса е застинал до мъртвеца като в старинна гравюра.

Мат тъкмо правеше кафе, когато младшият съдебен лекар Brent Норбърт пристигна със стария си сив додж. След него влезе още някакъв мъж с голям фотоапарат през рамо.

— Къде е? — запита Норбърт.

Джилеспи посочи с палец към стълбата.

— Джим Коди е горе при него.

— Хубава работа — каза Норбърт. — Сигурно вече е подмокрил гащите.

Двамата с фотографа се изкачиха нагоре.

Паркинс Джилеспи си сипа в кафето толкова сметана, че чашата преля. Провери с пръст дали не е горещо, избърса се в крачолата на панталона, запали нова цигара и каза:

— Ами вие как се забъркахте в тая история, мистър Миърс?

Бен и Мат подхванаха малката си комедия и нито една от думите им не беше лъжа в истинския смисъл, но толкова много остана недоизказано, че съзаклатието постепенно ги оплете като гъста мрежа, а Бен тревожно се запита дали само спомага за една невинна лъжа или е станал съучастник в нещо далеч по-сериозно и мрачно. Спомни си думите на Мат, че го е повикал, защото никой друг в Сейлъм'с Лот не би повярвал на подобен разказ. Каквито и недостатъци да си имаше старият учител, явно добре разбираше от характери. И това смущаваше Бен.

7.

Към девет и половина всичко свърши.

Катафалката на Карл Форман пристигна да откара трупа на Майк Райърсън и от този миг нататък покойникът вече принадлежеше на градчето. Джими Код и се върна в болницата; Норбърт и фотографът потеглиха за Портланд да докладват на областния съдебен лекар.

Застанал на верандата с небрежно ухапана цигара, Паркинс Джилеспи гледеше подир бавно пълзящата катафалка.

— Колко пъти я е карал Майк, ама бас държа, и през ум не му е минавало, че скоро ще се озове отзад. — Той се завъртя към Бен. — Нали не се каните тия дни да напускате Лот? Ако нямате нищо против, бих искал да ви изслуша и съдебният следовател.

— Не, няма да напускам.

Бледосините очи на полицаия го огледаха изпитателно.

— Проверих ви по линия на федералната и щатската полиция. Имате чисто досие.

— Радвам се да го чуя — спокойно отвърна Бен.

— Разправят, че ухажвате момичето на Бил Нортън.

— Има такова нещо — призна Бен.

— Добро момиче — сериозно каза Паркинс. Катафалката вече не се виждаше; бръмченето на двигателя постепенно заглъхваше. — Напоследък май не се срещат често с Флойд Тибитс.

— Нямах ли си бумага за оправяне, Парк? — тихичко се обади Мат.

Паркинс въздъхна и метна фасата настрани.

— Имам, как да нямам. В два екземпляра, в три екземпляра, да не се прегъва, да не се дупчи, да не се къса. През последните две седмици съм закъсал като кучка с кърлежи. Да не би пък оная къща горе наистина да е прокълнатата?

Бен и Мат го изгледаха невинно.

— Е, довиждане. — Паркинс придърпа панталона си нагоре и закрачи към колата. Отвори лявата врата, после се обърна назад. — Вие двамата сигурни ли сте, че не спестихте нещичко?

— Паркинс — каза Мат, — няма нищо за пестене. Умрял е.

Полицаят ги погледа още малко с лъскав проницателен взор изпод вежди, сетне въздъхна.

— Сигурно. Обаче е адски странно. Кучето, момчето на Глик, после другото момче, а сега Майк. Ами че това е годишната норма за пикливо градче като нашето. Баба ми казваше, че бедите идват по три, не по четири.

Той влезе в колата, включи двигателя и върна на заден ход към пътя. След малко изчезна отвъд хълма, пращайки за сбогом едно последно изсвирване с клаксона.

Мат облекчено въздъхна.

— Свърши се.

— Да — каза Бен. — Грохнал съм. А ти?

— И аз, но се чувствам някак... изкуфял. Нали знаеш какво разбират хлапетата под „куфеене“?

— Знам.

— Те имат и друга думичка — „психясал“. Като след ЛСД или амфетамин, когато самото завръщане към нормалния свят изглежда фантастично. — Мат прокара длан по лицето си. — Господи, сигурно ме мислиш за смахнат. На светло всичко звучи като безумен кошмар, нали?

— И да, и не — отвърна Бен и неуверено положи ръка върху рамото му. — Знаеш ли, Джилеспи е прав. В градчето става нещо. И колкото повече мисля, толкова повече се убеждавам, че това нещо е свързано с Марстъновия дом. Ония там горе са единствените новодошли в градчето освен мен. А аз знам, че не съм сторил нищо. Остава ли в сила пътуването довчера? Ще впрягаме ли каруцата?

— Ако нямаш възражения.

— Нямам. Лягай да поспиш. Аз ще се обадя на Сюзън и довчера ще минем да те вземем.

— Добре. — Мат се поколеба. — Има още нещо. Мисля си за него още, откакто спомена за аутопсия.

— Какво?

— Смехът, който чух, или ми се причу... беше детски. Ужасен и безжизнен, но все пак детски. Като поразмислиш върху разказа на Майк, не се ли сецаш за Дани Глик?

— Да, разбира се.

— Имаш ли представа в какво се състои балсамирането?

— Не съвсем. Източват кръвта от тялото и я заменят с някаква течност. Едно време са използвали формалдехид, но съм сигурен, че сега прилагат по-съвършени методи. А вътрешностите се отстраняват.

— Чудя се дали са го направили и с Дани Глик — изрече Мат, като го гледаше втренчено.

— Познаваш ли Карл Форман достатъчно добре, за да го питаш насаме?

— Да, мисля, че има начин да узная.

— Непременно го питай.

Двамата пак се втренчиха един в друг и погледите им бяха някак неопределени; в очите на Мат блестеше тревожната предизвикателност на разумен човек, принуден да говори безсмислици; във взора на Бен се таеше смътен страх от сили, които не би могъл нито да разбере, нито да опише.

8.

Когато се прибра, Ева гладеше и гледаше по телевизията „Телефонни долари“. Сумата бе достигнала четирийсет и пет долара и водещият вадеше телефонни номера от голяма стъклена сфера.

— Чух — каза тя, докато Бен вадеше от хладилника кутия кока-кола. — Ужасно. Горкият Майк.

— Тъжна работа — кимна Бен и измъкна разпятието от джобчето на ризата си.

— Разбра ли се какво...

— Още не. Много съм уморен, мисис Милър. Мисля да поспя.

— Разбира се, трябва да поспите. Оная стая горе е доста гореща около пладне, дори по това време на годината. Ако искате, изберете си някоя на долния етаж. Чаршафите са чисти.

— Не, няма смисъл. Горе си знам как скърца всяка дъска.

— Да, човек свиква — каза тя с разбиране. — А за какво му е трябвало разпятие на мистър Бърк?

Както вървеше към стъпалата, Бен спря и за момент се зачуди какво да отговори.

— Сигурно е предположил, че Майк Райърсън е католик.

Ева намести нова риза върху дъската за гладене.

— Чудно, че е сбъркал. В края на краищата, и Майк му е бил ученик. В рода му всички бяха лютерани.

Бен не намери какво да отговори. Изкачи се, смъкна дрехите и се просна на леглото. Мигом потъна в непробуден сън. Не сънува нищо.

9.

Когато се събуди, часовникът показваше четири и петнайсет. Беше изритал чаршафа и лежеше цял облян в пот. И все пак главата му се бе избистрила. Събитията от сутринта изглеждаха далечни и мъгляви, а фантазиите на Мат Бърк бяха загубили тревожната си нотка. Надяваше се тази вечер да го убеди, че всичко е глупост.

Реши да намине при Спенсър и оттам да си уговори среща със Сюзън по телефона. Можеха да поседнат в парка и да ѝ разкаже всичко

от началото до края. Докато отиват при Мат, щеше да изслуша нейното мнение по въпроса, а сетне в дома на Мат щяха да чуят и неговата версия за пълнота на картината. След това — към Марстъновия дом. При последната мисъл в стомаха му потрепна страх.

Толкова се бе увлякъл в мислите, че забеляза човека в колата си едва когато вратата се отвори и отвътре бавно изплува нечий висок силует. За момент смаяното му съзнание изгуби власт над тялото — бе претоварено от страх пред нелепото създание, напомнящо живо плашило. Косо падащите слънчеви лъчи безмилостно очертаваха фигурата до най-малка подробност: нахлупена до ушите вехта филцова шапка; прилепващи по лицето слънчеви очила; парцалив шлифер с вдигната яка; фабрични ръкавици от дебела гума.

— Кой... — започна Бен и не успя да довърши. Фигурата пристъпи насреща. Юмруците се свиха.

Наоколо се разнесе тежък застоен мирис и Бен го разпозна — мирис на нафталин. Чу тежко, бълбукащо дишане.

— Ти си кучият син, дето ми задигна момичето — изрече Флойд Тибитс с хрипкав, безизразен глас. — Ще те убия.

И докато Бен все още се мъчеше да осмисли пялата сцена, Флойд Тибитс се хвърли напред.

ДЕВЕТА ГЛАВА СЮЗЪН (II)

1.

Сюзън се прибра от Портланд малко подир три следобед и внесе вкъщи три издути пакета. Беше продала две картини за малко повече от осемдесет долара и тутакси бе побързала да прахоса част от парите. Две нови поли и вълнена жилетка.

— Сюзи — подвикна майка ѝ. — Ти ли си?

— Прибрах се. Нося...

— Ела, Сюзън. Искам да поговорим.

Сюзън веднага позна тона, макар че не го бе чувала толкова ясно изразен от ученическите си години, когато ден подир ден се водеха ожесточени спорове на тема момчета и дължина на полите.

Тя остави покупките и мина в хола. Напоследък майка ѝ все повече охладняваше спрямо Бен Миърс и сега навярно щеше да си каже последната дума.

Майка ѝ плетеше, седнала на люлеещия се стол край панорамния прозорец. Телевизорът беше изключен. Комбинацията от тия два факта вещаеше буря.

— Предлагам, че не си чула новината — каза мисис Нортън. Куките тракаха бързо, превръщайки зеленото чиле в стройни редици от бримки. Зимен шал за някого. — Сутринта излезе много рано.

— Новина ли?

— Снощи Майк Райърсън е починал в дома на Матю Бърк и кой мислиш, че е стоял до леглото? Твоят добър приятел, писателят мистър Бен Миърс!

— Майк... Бен... какво?

Мисис Нортън се усмихна мрачно.

— Мейбъл Уъртс се обади към десет сутринта и ми разказа всичко. Мистър Бърк твърди, че снощи срещнал Майк в кръчмата на Делбърт Марки — макар че не знам за какво му е на един учител да

скитосва по кръчмите — и го завел у дома си, защото не изглеждал добре. През нощта Майк починал. И никой не е наясно какво е търсил там мистър Миърс!

— Те се познават — разсеяно поясни Сюън. — Бен даже казва, че се сприятелили удивително бързо... какво е станало с Майк, мамо?

Но мисис Нортън не изпускаше нишката толкова лесно.

— Както и да е, някои хора смятат, че след пристигането на мистър Бен Миърс животът в Сейлъм'с Лот стана доста оживен. Даже прекалено оживен.

— Глупости! — нервно възкликна Сюън. — А с Майк какво...

— Още не са изяснили. — Мисис Нортън размота от чилето. — Някои хора смятат, че може да се е заразил с нещо от момчето на Глик.

— Ако е тъй, защо никой друг не се е разболял? Например родителите?

— Някои млади хора си мислят, че знаят всичко — обясни мисис Нортън неизвестно кому. Куките подскачаха нагоре-надолу.

Сюън се изправи.

— Мисля да сляза към центъра и да видя дали...

— Седни за, минутка — каза мисис Нортън. — Имам да ти кажа още нещо.

Сюън пак седна с безизразно лице.

— Понякога младите хора не знаят всичко, което би трябвало — заяви Ан Нортън.

В гласа ѝ зазвуча лицемерно клюкарско задоволство и Сюън се приготви да чуе нещо лошо.

— Какво например, мамо?

— Ами... изглежда, че преди няколко години мистър Бен Миърс е катастрофирал. Точно след излизането на втората му книга. Мотоциклетна катастрофа. Бил е пиян. Съпругата му загинала.

Сюън стана.

— Не искам да слушам повече.

— Казвам го за твое добро — спокойно изрече мисис Нортън.

— От кого го чу? — запита Сюън. Не изпитваше яростен и безсилен гняв както някога, не ѝ се искаше да избяга горе в стаята си и да поплаче далеч от този спокоен, самоуверен глас. Само се чувстваше вледенена и далечна, сякаш увиснала нейде в космоса. — От Мейбъл Уъртс, нали?

— Няма значение. Истина е.

— Сигурно. Колкото е вярно, че сме спечелили във Виетнам и че Христос всеки ден по пладне минава през центъра с детска количка.

— Мейбъл се сетила, че го познава отнякъде — каза Ан Нортън, — затова си преровила старите вестници папка по папка...

— Скандалните вестничета ли имаш предвид? Ония, дето се занимават с астрология, снимки на смачкани коли и цици на треторазрядни артистки? — Сюзън горчиво се разсмя. — О, колко информиран източник!

— Не виждам защо трябва да говориш неприлични приказки. Всичко е написано черно на бяло. Жената — съпругата, ако наистина му е била съпруга — се возела на задната седалка. Той загубил контрол и мотоциклетът се врязал странично в насрещен камион. Статията съобщава, че незабавно му направили алкохолна проба. Не-за-бав-но.

Почукване с куката върху подлакътника на стола подчерта всяка отделна сричка.

— Тогава защо не е в затвора?

— Тия знаменитости винаги имат връзки — спокойно и уверено обясни майка й. — Ако си богат, има начин да се измъкнеш от всичко. Гледай само как им се разминава на хлапетата от клана Кенеди.

— Имало ли е дело?

— Нали ти казах, направили са му...

— Каза го, мамо. Но бил ли е пиян?

— Казах ти, че е бил пиян! — По бузите й пропълзя нервна руменина, — На трезви хора не им правят алкохолна проба! Жена му е загинала! Това е!

— Мисля да си наема квартира в центъра — бавно изрече Сюзън. — Тъкмо се канех да ти кажа. Отдавна трябваше да го сторя, мамо. И за теб ще е по-добре. Бабс Грифън ми каза, че имало една чудесна четиристайна къщичка на улица...

— О, тя се обижда — обясни мисис Нортън на невидимия си събеседник. — Взеха, че й изцапаха кристалния образ на голямата клечка мистър Бен Миърс и тя побесня, направо се разпени.

Преди години ударът би бил безпогрешен.

— Какво ти става, мамо? — отчаяно запита Сюзън. Никога не си се държала толкова... толкова долно.

Ан Нортън рязко вирна глава. Оставяйки плетивото да се свлече от скута ѝ, тя стана, хвана с две ръце раменете на Сюзън и я разтръска.

— Слушай какво ти казвам! Не позволявам да се шляеш като пачавра с някакво мамино синче, дете ти е пуснало мухата. Чуваш ли?

Сюзън я зашлеви през лицето.

Ан Нортън примига, сетне очите ѝ се разшириха от недоумение и изненада. За миг двете се спогледаха мълчаливо, еднакво поразени от станалото. Тихичък стон се надигна и заглъхна в гърлото на Сюзън.

— Качвам се горе — каза тя. — Ще се изнеса най-късно до вторник.

— Флойд намина днес — каза мисис Нортън. Лицето ѝ все още беше изтръпнало от плесницата.

Червените белези от пръстите на дъщеря ѝ изпъкваха като удивителни знаци.

— С Флойд е свършено — глухо каза Сюзън. — Време е да свикнеш с тая мисъл. Защо не го кажеш по телефона на оная вещица Мейбъл? После може да ти се стори по-реално.

— Флойд те обича, Сюзън. Това го... съсипва. Той се сломи и ми разказа всичко. Разкри ми сърцето си. — От спомена очите ѝ заблестяха. — Накрая не издържа и се разплака като дете.

Сюзън си помисли колко неестествено е изглеждал Флойд. Запита се дали майка ѝ не е измислила цялата история, но по очите ѝ разбра, че говори истината.

— Това ли ми желаеш, мамо? Ревлив мъж? Или се умиляваш от надеждата да имаш руси внучета? Сигурно ти преча — няма да мирясаш додето не ме видиш омъжена за кротко момче, което можеш да въртиш на малкия си пръст. Набързо да ми направи куп деца и да ме превърне в дебелана. Това ти се ще, нали? А защо не се запиташ какво искам аз?

— Сюзън, ти не знаеш какво искаш.

Изрече го тъй твърдо и убедено, че за миг Сюзън бе склонна да повярва. Представи си как изглеждат отстрани, застанали една срещу друга — майка и до люлеещия се стол, тя до вратата; свързваше ги само чиле зелена прежда, раздърпана и изтъняла от неспирно навиване и размотаване. После си представи майка си с въдичарска шапка, върху която са накачени кукички и изкуствени мухи. Облечена в жълта басмяна рокля, тя отчаяно се мъчи да придърпа към брега огромна

пъстърва. Да я придърпа — и право в кепчето. Но с каква цел? За тигана? За препариране?

— Не, мамо. Много добре знам. Искам Бен Миърс. Завъртя се и тръгна към стълбата. Майка ѝ я догони, крещейки пискливо:

— Не можеш да наемеш квартира! Нямах пари!

— Имам сто долара в чековата книжка и триста в спестовната — спокойно отвърна Сюзън. — Мисля, че мога да се хвана на работа в дрогерията на Спенсър. Мистър Лабри отдавна ми предлага.

— Много го е грижа за тебе. Само иска да ти наднича под полата — каза мисис Нортън, но тонът ѝ бе спаднал с една октава. Гневът постепенно я напускаше и тя се чувстваше леко изплашена.

— Нека си наднича — отсеке Сюзън. — Ще ходя с панталони.

— Скъпа, не се ядосвай. — Майка ѝ пристъпи по стъпалата. — Аз ти желая доброто...

— Остави, мамо. Извинявай, че те ударих. Постъпих отвратително. Обичам те. Но ще се изнеса. Крайно време е. Трябва да го разбереш.

— Помисли си — каза мисис Нортън и сега ясно личеше, че е изплашена и съжалява. — Въпреки всичко смятам, че говорих разумно. Виждала съм ги такива наперени като Бен Миърс. Само едно ги интересува...

— Не. Стига вече. Сюзън продължи нагоре.

Майка ѝ прекрачи още едно стъпало и подвикна подир нея:

— Когато си тръгваше отгук, Флойд беше в ужасно състояние. Той...

Но Сюзън захлопна вратата на стаята си и не чу останалото.

Просна се на леглото — до неотдавна по него се търкаляха плюшени играчки и пластмасов пудел с транзистор в корема — и се загледа в стената, за да прогони мислите. Сега на стената имаше няколко плаката на Сиера клуб, заменили някогашните изрезки от списания с образите на нейните кумири — Джим Морисън, Джон Ленън, Дейв ван Ронк и Чък Бери. Сянката на отминалите дни нахлу в съзнанието ѝ като диапозитив, наложен върху реалността.

Представи си, почти видя огромните заглавия на евтините вестничета върху щанда. НЕЩАСТЕН „МОЖЕ БИ“ СЛУЧАЙ С МЛАД ПИСАТЕЛ И СЪПРУГАТА МУ ПРИ НЕУТОЧНЕНО МОТОЦИКЛЕТНО ПЪТУВАНЕ. По-нататък — грижливо подбрани

двусмислици. Може би и снимка на местопроизшествието, направена от някой местен фотограф — прекалено жестока за солидните издания, но тъкмо на място за читателки като Мейбъл.

И най-лошото — семето на съмнението бе посято. Нелепо. Да не мислиш, че е лежал в хладилника, докато дойде тук? Че е пристигнал в дезинфекцирана целофанова опаковка като хотелска чаша? Нелепо. Ала семето беше посято. И заради това я изпълваше не проста детинска обида към майка ѝ — изпитваше нещо жестоко, граничещо с ненавист.

Тя прогони мислите — навън, не навътре — после преметна лакът през лицето си и се унесе в тревожна дрямка, прекъсната отначало от звъна на телефона долу, после по-рязко от гласа на майка ѝ:

— Сюзън! Търсят те!

Слезе долу и мимоходом забеляза, че минава пет и половина. На запад слънцето клонеше към хоризонта. В кухнята мисис Нортън се бе захванала да готви вечерята. Баща ѝ още не се бе прибрал.

— Ало?

— Сюзън?

Гласът беше познат, но не можеше да се сети на кого принадлежи.

— Да, аз съм. Кой се обажда?

— Ева Милър, Сюзън. Имам лоши новини.

— Да не би нещо с Бен?

В устата ѝ сякаш не бе останала и капчица слюнка. Ръката ѝ се надигна към гърлото. Мисис Нортън бе излязла от кухнята с черпак в ръката и я гледаше втренчено.

— Ами... тук имаше бой. По някое време следобед, пристигна Флойд Тибитс...

— Флойд!

Мисис Нортън трепна и сякаш се смали.

— ... и аз му казах, че мистър Миърс спи. Той ми благодари, любезно както винаги, обаче беше облечен адски странно. Попитах го дали е добре. Беше навлякъл някакъв вехт шлифер и странна шапка, а ръцете си държеше в джобовете. Когато мистър Миърс слезе, забравих да му кажа. Толкова тревоги си имам напоследък...

— Какво стана? — почти изкрещя Сюзън.

— Флойд го преби — печално отвърна Ева. — На място, пред пансиона. Шелдън Корсън и Ед Крейг излязоха да ги разтърват.

— Бен. Добре ли е Бен?

— Мисля, че не.

Слушалката сякаш щеше да се строши под пръстите ѝ.

— Какво е станало?

— Флойд се изкопчи и блъсна мистър Миърс върху оная чуждестранна кола. Той си удари главата. Загуби съзнание и Карл Форман го откара до болницата в Къмбърланд. Друго не знам. Ако искаш...

Сюзън остави слушалката, изтича до гардероба и смъкна шлифера си от закачалката.

— Сюзън, какво има?

— Онова кротко момче Флойд Тибитс — отвърна тя, едва усещайки, че плаче. — Вкарал е Бен в болницата.

И без да чака отговор, изтича навън.

2.

Около шест и половина тя беше в болницата и седеше на неудобен пластмасов стол, гледайки с невиждащи очи някакъв стар брой на списание „Добро домакинство“. Никой друг не е дошъл, помисли тя. Ужасно, по дяволите, ужасно. Запита се дали да не позвъни на Мат Бърк, но се отказа при мисълта, че докторът може да дойде и да не я завари.

Минутната стрелка на стенния часовник пълзеше едва-едва. В седем без десет вратата се отвори и отвътре излезе лекар с куп бланки в ръката.

— Мис Нортън?

— Да, аз съм. Добре ли е Бен?

— Засега не мога да отговоря. — Той зърна как по лицето ѝ плъзва страх и побърза да се поправи. — Изглежда, добре, но ще искаме да го задържим два-три дни. Има лека рана на главата, множество драскотини, контузии и страхотна синина под окото.

— Може ли да го видя?

— Не тази вечер. Той е под упойка.

— За минутка. Моля ви. Само за минутка.

Лекарят въздъхна.

— Можете да надникнете, щом толкова ви се иска. Най-вероятно ще е заспал. Не бива да казвате нищо, ако не ви заговори.

Изкачиха се на третия етаж и стигнаха до стаята по дълъг коридор, лъхащ на лекарства. Другият пациент четеше списание и им хвърли разсеян поглед.

Бен лежеше със затворени очи, завит с чаршаф чак до брадата. Беше толкова блед и неподвижен, че за един ужасен миг Сюзън го помисли за мъртъв — издъхнал тихичко, докато тя долу е разговаряла с доктора. После забеляза бавното, равномерно повдигане на гърдите му и облекчението бе толкова силно, че за момент се олюля. Вгледа се внимателно в лицето му, почти без да забелязва синините. Майка ѝ го бе нарекла мамино синче и Сюзън разбираше откъде може да е дошло подобно впечатление. Чертите му бяха волеви, но интелигентни (жалко, че нямаше по-подходяща дума; „интелигентен“ можеш да наречеш местния библиотекар, който в свободното си време пише натруфени сонети за нарциси и маргаритки, ала друга дума просто не пасваше). Единствено косата изглеждаше мъжествена в общоприетия смисъл. Черна и гъста, тя като че се рееше над главата му. Бялата, марлена превръзка отляво над слепоочието рязко изпъкваше на тъмния фон.

Обичам този мъж, помисли тя. Оздравявай, Бен. Оздравявай и по-скоро довършвай книгата, за да се махнем заедно от Лот, ако ме искаш. И за двама ни тук вече няма място.

— Мисля, че е време да си тръгвате — каза докторът. Може би утре...

Бен се размърда и дрезгаво се прокашля. Клепачите му бавно се надигнаха, затвори се, пак се отвори. Очите му бяха замъглени от упойката, но в тях личеше и усещането за нейното присъствие. Ръцете му пропълзяха върху нейните. От очите ѝ бликнаха сълзи и тя стисна пръстите му.

Той раздвижи устни и Сюзън се приведе, за да го чуе.

— Страхотни главорези има в това градче, нали?

— Бен, толкова съжалявам.

— Мисля, че му избих два зъба, преди да ме просне — прошепна Бен. — Не е зле за писател.

— Бен...

— Засега стига толкова, мистър Миърс — обади се докторът. —
Тъкмо ви позакърпихме, не ни отваряйте пак грижи.

Бен завъртя очи към него.

— Само минутка.

Докторът въздъхна и вдигна ръце.

— И тя така казваше.

Бен склопи очи, сетне с мъка ги отвори отново. От устните му
излетя неясно мърморене. Сюзън се приведе още по-близо.

— Какво, скъпи?

— Стъмни ли се вече?

— Да.

— Би ли посетила...

— Мат ли?

Той кимна.

— Кажу ми..., че искам да ти разкаже всичко. Питай го дали...
познава отец Калахан. Той ще разбере.

— Добре — каза Сюзън. — Ще му предам. Спи сега. Спи
спокойно, Бен.

— Да. Обичам те.

Той промърмори още нещо, повтори го, после очите му се
затвориха. Дъхът му стана дълбок и спокоен.

— Какво каза? — запита докторът.

Сюзън се навъси.

— Като че каза „затваряй прозорците“ — отвърна тя.

3.

Когато се върна в чакалнята за шлифера си, завари там Ева
Милър и Крейг Невестулката. Ева беше облечена в старо зимно манто
с рижава лисича яка, очевидно пазено за по-добри времена, а
Невестулката се губеше в дълбините на огромно мотоциклетно яке. В
гърдите на Сюзън се разля топлинка.

— Как е той? — запита Ева.

— Мисля, че ще се оправи. — Сюзън преразказа диагнозата на
лекаря и лицето на Ева се поуспокои.

— Толкова се радвам. Мистър Миърс е много възпитан човек. Никога не съм имала такива неприятности в пансиона. А Паркинс трябваше да затвори Флойд в изтрезвителя. Макар че не изглеждаше пиян. Просто беше някак... замаян и объркан.

Сюзън поклати глава.

— Не съм очаквала подобно нещо от Флойд.

Настана смутено мълчание.

— Бен е свястно момче — каза Невестулката и потупа Сюзън по ръката. — За нула време ще се вдигне на крака. Помни ми думата.

— Не се и съмнявам — отвърна Сюзън и здраво стисна ръката му. — Ева, нали отец Калахан е свещеникът от „Сейнт Ендрю“?

— Да, защо?

— О..., странно. Слушайте, благодаря и на двама ви, че дойдохте. Ако можете да наминете и утре...

— Непременно — каза Невестулката. — Ще дойдем, нали, Ева?

И той прегърна Ева през кръста. Доста трябваше да се протегне, но в крайна сметка успя.

— Да, ще дойдем.

Сюзън излезе заедно с тях на паркинга и потегли към Джирусълъм'с Лот.

4.

Когато Сюзън почука на вратата, Мат не отвори веднага, нито пък изрева „Влизай!“ както обикновено. Вместо това отвътре боязливо се раздаде съвсем тих и почти неузнаваем глас:

— Кой е?

— Сюзън Нортън, мистър Бърк.

Той отвори вратата и промяната във вида му буквално я потресе. Стори ѝ се стар и изнемощял. В следващия миг тя забеляза на гърдите му масивно позлатено разпятие. На фона на карираната фланелена риза евтиният претруфен кръст изглеждаше толкова странен и нелеп, че Сюзън бе готова да се разсмее..., но се удържа.

— Влез. Къде е Бен?

Тя разказа за станалото и лицето му се обтегна от тревога.

— Значи не кой да е, а тъкмо Флойд Тибитс е решил да се прави на оскърбен любовник, така ли? Едва ли би могъл да подбере неподходящ момент. Днес следобед докараха от Портланд тялото на Майк Райърсън и сега Форман го подготвя за погребение. А навярно ще трябва да отложим и експедицията до Марстъновия дом...

— Каква експедиция? Какво общо има Майк?

— Ще пиеш ли кафе? — разсеяно запита той.

— Не. Искам да разбера какво става. Бен каза, че вие знаете.

— Трудна задача — промърмори Мат. — Лесно му е на Бен да рече, че трябва да ти разкажа всичко. Аз да му мисля. Но ще опитам.

— Какво...

Той вдигна ръка.

— Най-напред един въпрос, Сюзън. Нали онзи ден беше с майка си в новия магазин?

Сюзън сбръчка чело.

— Разбира се. Защо питате?

— Можеш ли да ми опишеш впечатленията си от магазина и най-вече от собственика му?

— Мистър Стрейкър ли?

— Да.

— О, той е много чаровен — каза тя, — Навярно би било поточно да кажа изтънчен. Похвали роклята на Глинис Мейбъри и тя се изчерви като ученичка. Заинтересува се защо мисис Бодин е с превързана ръка... заляла се, знаете, с гореща мазнина. Даде ѝ рецепта за компрес. Даже сам я написа. А когато дойде Мейбъл... — Сюзън се разсмя.

— Да?

— Предложи ѝ стол. Всъщност не беше стол, ами същински трон. Грамаден, целият покрит с махагонова резба. Сам го донесе от задната стая и през цялото време се усмихваше и бърбеше с другите посетители. А сигурно тежеше поне сто и петдесет килограма. Сложи го наред магазина и придружи Мейбъл до него. Под ръка, нали разбирате. И тя се кикотеше. Ако ви се е случвало някога да видите Мейбъл да се кикоти, значи вече нищо не може да ви учуди. После ни предложи кафе. Много силно, но великолепно.

— Харесваш ли го? — запита Мат, като я гледаше втренчено.

— Това е част от загадката, нали?

— Да, може би.

— Добре тогава. Ще отговоря от женска гледна точка. Харесвах го и в същото време не го харесвах. Мисля, че изпитвах към него леко сексуално влечение. Застаряващ мъж, извънредно учтив, чаровен и изтънчен. От пръв поглед личи, че може спокойно да избере най-доброто от менюто във френски ресторант и при това ще знае какво вино подхожда — не просто червено или бяло, а сорт, година и дори точно определена изба. Определено не е като тукашните мъже. Но и не е женствен — ни най-малко. Гъвкав като танцьор. А и определено има нещо привлекателно в мъж, който е свършено плешив без да изпитва и капчица смущение.

Тя се изсмя малко извинително, усети, че се изчервява и се запита дали не говори повече, отколкото трябва.

— Но в същото време не го харесваше — каза Мат.

Сюзън сви рамене.

— Това е по-трудно за обяснение. Мисля... мисля, че усещах в него да се таи леко презрение. Цинизъм. Сякаш играеше определена роля и се справяше добре, но знаеше, че няма нужда да прилага всичките си трикове, за да ни заблуди. — Тя неуверена погледна Мат. — И като че в него имаше нещичко жестоко. Сама не знам защо ми се стори така.

— Купиха ли нещо?

— Малко, но това май не го смути. Мама купи югославска лавичка за разни дреболии, а мисис Петри си избра една симпатична сгъваема масичка, други купувачи не видях. А той изобщо не се вълнуваше. Само подканваше хората да кажат на приятелите си, че магазинът е отворен, да наминават по-често и всички да се сприятелим. Типичен старовремски чар.

— Мислиш ли, че е очаровал и другите?

— Да, масово — отвърна Сюзън, като сравняваше мислено възторга на майка си от Р. Т. Стрейкър със спонтанната ѝ неприязън към Бен.

— Не видяхте ли партньора му?

— Мистър Барлоу ли? Не, той е на делова обиколка в Ню Йорк.

— Така ли? — замислено промърмори Мат. — Чудя се. Потайният мистър Барлоу.

— Мистър Бърк, не смятате ли, че е време да ми кажете какво става тук?

Мат тежко въздъхна.

— Навярно трябва да опитам. Онова, което ми каза току-що, е тревожно. Много тревожно. Толкова много неща съвпадат...

— Какво? Какво съвпада?

— Трябва да започна — каза той — от срещата си с Майк Райърсън в кръчмата на Дел снощи... снощи, а вече ми се струва, че е било преди век.

5.

Когато разказът привърши, приближаваше осем м двайсет и двамата бяха изпили по чаша кафе.

— Мисля, че това е всичко — каза Мат. — А сега искаш ли да се представя за Наполеон? Или да ти опиша астралните си разговори с духа на Тулуз-Лотрек?

— Не ставай смешен — каза тя. — Има нещо нередно, но не е това, което мислиш. Трябва да знаеш, че не е.

— Знаех, но до снощи.

— Ако не е нечие отмъщение, както предполага Бен, може да го е сторил самият Майк. В пристъп на безумие или нещо подобно. — Предположението звучеше неубедително, но въпреки всичко тя продължи: — Или пък неусетно си заспал и всичко е било само сън. Случвало ми се е да задрема и неусетно да се събудя след четвърт час.

Мат уморено вдигна рамене.

— Как да свидетелствам за нещо, което нито един нормален човек не би приел за реалност? Чух каквото чух. Не съм спал. И нещо ме изплаши... ужасно ме изплаши. Според старите книги вампирът не може просто да влезе в нечий дом и да изсмуче кръвта на стопанина. Не. Трябва да го поканят. Но снощи Майк Райърсън покани Дани Глик. И аз лично поканих Майк!

— Мат, разказвал ли ти е Бен за новата си книга?

Той прехвърли лулата си от ръка в ръка, но не я запали.

— Много малко. Само спомена, че е свързана с Марстъновия дом.

— Каза ли ти, че като малък е имал много мъчително преживяване в Марстъновия дом?

Мат стреснато надигна глава.

— Вътре ли? Не.

— Обзаложил се, че ще влезе. Искал да го приемат в една момчешка компания и му измислили изпитание — да влезе в Марстъновия дом и да изнесе нещо отвътре. Наистина го сторил... но преди да излезе, решил да се изкачи до спалнята, където се е обесил Хъби Марстън. Когато отворил вратата, видял Хъби да виси под тавана. Трупът отворил очи. Бен избягал. Този спомен го мъчи вече двайсет и четири години. Сега се е върнал в Лот, за да опише всичко и така да се освободи.

— Господи — прошепна Мат.

— Той има... има теория за Марстъновия дом. Изградил я е отчасти върху собственото си преживяване, отчасти върху някои поразителни резултати от изследванията за Хъбърт Марстън...

— Склонността му към дяволопоклонничество?

Сюзън трепна.

— Откъде знаете?

Мат се усмихна с лека печал.

— В едно малко градче не всички клюки са за широка употреба. Има и тайни. Част от тайните клюки на Сейлъм'с Лот са свързани с Хъби Марстън. Днес ги споделят само десетина от старите кореняци — начело с Мейбъл Уъртс, естествено. Било е отдавна, Сюзън. Но не времето слага печат върху някои събития. Знаеш ли, странно е. Дори и Мейбъл не би разговаряла за Хъбърт Марстън с никого извън кръга на посветените. Е, да, разговарят за смъртта му, За убийството. Но цели десет години той е живял горе с жена си и се е занимавал Бог знае с какво. Запиташ ли за това, нарушаваш някакъв неписан закон — може би най-ясно изразеното табу в западната цивилизация. Шушука се дори че Хъбърт Марстън отвличал дечица и правел кървави жертвоприношения за своите адски божества. Изненадан съм, че Бен е успял да разкрие толкова много. В това отношение над Хъби, жена му и къщата се спуска завесата на едва ли не родово-племенна тайна.

— Не го е открил тук.

— А, ясно тогава. Подозирам, че теорията му отразява една доста стара измислица на парапсихолозите — че хората отделят зло

също тъй както отделят храчки, екскременти или изрязани нокти. Че злото не изчезва. А в нашия случай — че Марстъновият дом може да се е превърнал в нещо като злокобна батерия, акумулатор на злото.

— Да. — Сюзън го гледаше изумено. — Употребяваше точно същите думи.

Мат сухо се изкиска.

— Чели сме едни и същи книги. А ти какво мислиш, Сюзън? Има ли в твоята философия място за още нещо освен земята и небето?

— Не — каза тя спокойно и твърдо. — Къщите са си къщи. Злото изчезва, след като бъде извършено.

— Намекваш, че вече съм на път към безумието, а неуравновесеният характер на Бен би ми помогнал да го повлека подир себе си?

— Не, разбира се. Не ви смятам за ненормален. Но трябва да разбирате, мистър Бърк...

— Тихо.

Той бе навел глава на една страна. Сюзън млъкна и се послуша. Нищо... освен може би прашене на суха дъска. Тя изгледа Мат въпросително и той поклати глава.

— Докъде бяхме стигнали?

— По съвпадение сега е най-неподходящият момент за намеренията му да се пребори с демоните от детството си. Из градчето се носят най-нелепи слухове откакто Стрейкър нае къщата и отвори магазина. Между другото, клюките засягат и Бен. Понякога заклинанията против духове се обръщат срещу онзи, който ги изрича. Мисля, че Бен трябва да напусне този град, а може би и вие се нуждаете от ваканция, мистър Бърк.

Говорейки за заклинания, тя си припомни, че Бен я бе помолил да спомене на Мат за католическия свещеник. Реши да премълчи. Сега отлично разбираше причината за молбата му, ала това би означавало да долее масло в огъня, който според нея и без това пламтеше твърде заплашително. Ако Бен се сетеше да я пита, щеше да каже, че е забравила.

— Знам колко безумно трябва да звучи — каза Мат. Невероятно е даже за мен, въпреки че чух скърцането на рамката и смеха, а на сутринта видях капакът от прозореца да се търкаля край алеята. Но ако с това бих разсеял поне малко тревогите ти, трябва да кажа, че Бен

реагира извънредно благоразумно. Предложи да сметнем станалото за теория, която можем да потвърдим или опровергаем, и за начало...

Той отново млъкна и се послуша. Този път мълчанието се проточи и когато Мат заговори, Сюзън изтръпна от твърдата увереност, звучаща в тихия му глас.

— Горе има някой.

Тя се вслуша. Нищо.

— Въобразявате си.

— Познавам си къщата — тихо каза той. — В гостната има някой... ето, чуваш ли?

И този път тя чу. Отчетлив пукот на дъска, както понякога се случва в старите къщи без видима причина. Но за Сюзън в този звук сякаш се криеше и още нещо — нещо неописуемо лукаво и коварно.

— Качвам се — каза Мат.

— Не!

Бе възкликнала, без да мисли. И веднага си каза: Хубава работа, май и аз се превръщам в плашливо момиченце, свито край камината и убедено, че вън край стряхата вият таласъми.

— Снощи се изплаших, не направих нищо и стана по-зле. Сега ще се кача горе.

— Мистър Бърк...

Сега и двамата говореха едва чуто. Във вените на Сюзън се нагнетяваше напрежение, мускулите ѝ се вдървяваха. Може би горе наистина имаше някой. Крадец.

— Говори — каза той. — След като тръгна, продължавай да говориш. За каквото и да е.

И преди тя да възрази, Мат се надигна от стола и закрачи към стълбата с поразително гъвкава стъпка. За миг се озърна назад, но Сюзън не успя да разчете чувствата в погледа му. Сетне Мат изчезна нагоре по стъпалата.

Зашеметена от внезапния обрат на нещата, тя имаше чувството, че всичко е нереално. Само преди две минути обсъждаха събитията разумно, под спокойната светлина на електрическите лампи. А сега се боеше. Въпрос: ако затвориш някой психолог в една стая с човек, който се смята за Наполеон и ги оставиш там цяла година (или десет, или двадесет), какво ще се получи — двама психолози или и двамата

ще излязат с ръка под средното копче на ризата? Отговор: липсват данни.

Тя отвори уста, поколеба се и каза:

— Двамата с Бен мислехме в неделя да отскочим по магистрала 1 до Камдън... нали го знаете, градчето, където са снимали филма „Пейтън плейс“, но сега навярно ще трябва да отложим. Там има чудесна малка църквичка...

Откри, че съвсем не е трудно да бърби, макар че ръцете ѝ се бяха вплеели една в друга до побеляване на пръстите. Съзнанието ѝ беше ясно, все още незасегнато от нелепите приказки за кръвопийци и възкръснали мъртъвци. Вълните на мрачен ужас идваха от много по-древната мрежа на нерви и ганглии в основата на гръбначния стълб.

6.

Изкачването по стълбите бе най-непосилното начинание в живота на Мат Бърк. Ни повече, ни по-малко. Нищо друго не можеше и да се сравнява с това преживяване. Освен може би една случка.

На осемгодишна възраст се бе записал в отряда на скаутите — група за най-малките. До къщата на ръководителката имаше километър и половина и на отиване беше приятно, даже чудесно, защото грееше меко следобедно слънце. Ала на връщане падаше здрач, освободените сенки пропълзяваха през пътя на дълги криволици... а ако събирането се окажеше особено интересно и продължеше повечко от обикновено, трябваше да се прибира в тъмното. Сам.

Сам. Да, това беше думата, най-ужасната дума в английския език. Думата „убийство“ бледнее пред нея, а думата „ад“ е просто жалък синоним...

Край пътя имаше стара, полуразрушена методистка църква с неравна и буренясала ливада отпред. Когато минаваше под нелепо втрещения взор на разбитите прозорци, стъпките му сякаш ставаха оглушителни и ако си подсвиркваше, мелодията замръзваше на устните му, обземаха го мисли какво ли е вътре — преобърнати скамейки, прогнили молитвеници, порутен олтар, където само мишките си устройват сборища, и започваше да се пита дали там няма и още нещо освен мишките — незнайни безумци, ужасни чудовища.

Може би надничаха към него с жълти змийски очи. И може би някоя вечер нямаше да се задоволят само с гледането; може би някоя вечер пропуканата, провиснала врата щеше да се отвори изведнъж и онова, което излезе от нея, щеше да отнеме разсъдъка му още от пръв поглед.

А не можеше да го обясни на родителите си, те бяха чеда на светлината. Както не можеше да им обясни и това, че веднъж, когато беше едва на три години, резервното одеяло край креватчето му се превърна в кълбо от змии, втренчили насреща му плоските си, немигащи очи. Нито едно дете не може да победи тези страхове, помисли той. Щом не можеш да разкажеш за страха, не можеш и да го победиш. А страховете, заключени в детското съзнание, са прекалено грамадни, за да излязат през устата. Рано или късно си намираш спътник, за да крачи до теб край всички изоставени църкви, които отминаваш от беззъбото детство до изкуфялата старост. Докато стигнеш до днешната вечер. Днешната вечер, когато откриваш, че старите страхове изобщо не са изчезнали — само са били погребани в мънички детски ковчези с букетче от шипков цвят върху капака.

Не включи лампите. Изкачваше се стъпало по стъпало, като прескочи шестото, което скърцаше. Стискаше разпятието с потна, лепкава длан.

Достигна последното стъпало и безшумно се завъртя да огледа коридора. Вратата на гостната зееше леко откряната. Беше я затворил преди няколко часа. Отдолу долиташе монотонният говор на Сюзън.

Внимателно, за да не скърцат дъските под нозете му, Мат се прокрадна към вратата и застана пред нея. Основата на всички човешки страхове, помисли той. Притворена, леко откряната врата.

Пресегна се и я тласна навътре.

Майк Райърсън лежеше на кушетката.

Лунните лъчи нахлуваха през прозорците и посребряваха стаята, превръщаха я в лагуна на сънищата. Мат тръсна глава, сякаш, за да проясни мислите си. Имаше чувството, че се е върнал назад във времето, че е попаднал в предишната вечер. Сега щеше да слезе долу и да позвъни на Бен, защото Бен още не е в болницата...

Майк отвори очи.

Само за миг те проблеснаха в лунната светлина сребро, обрамчено в червено. Бяха безизразни като избърсана черна дъска. В тях нямаше и следа от човешка мисъл или чувство. Очите са прозорци

на душата, казва Уърдсуърт. Може би, но зад тия очи лежеше пуста, изоставена стая.

Майк се надигна и седна. Чаршафът се свлече от гърдите му и Мат зърна грубите шевове върху разрезите от аутопсията, дело на болничния патолог или съдебния лекар. Може би лекарят си бе подсвиркван, въртейки иглата.

Майк се усмихна. Резците и кучешките зъби бяха бели и остри. Самата усмивка напомняше по-скоро гърч на лицевите мускули; в очите нямаше и следа от нея. Те си оставаха все така мъртвешки безизразни.

— Погледни ме — изрече Майк ясно и отчетливо.

Мат погледна. Да, очите бяха съвършено безизразни. Ала дълбоки, много дълбоки. Сякаш виждаше в тях собствения си образ като малка сребриста камей, давеше се в наслада и светът изглеждаше незначителен, страховете ставаха незначителни...

Отстъпи назад и изкрещя:

— Не! Не!

После вдигна високо разпятieto.

Създанието в образа на Майк Райърсън изсъска, сякаш бе плиснал в лицето му вряла вода. То протегна ръце, като да се закрие от удар. Мат прекрачи в стаята; Райърсън пък отстъпи назад.

— Махай се отгук! — задавено изрече Мат. — Отменям поканата!

Райърсън нададе остър, протяжен писък, изпълнен с ненавист и болка. Олюлявайки се, направи четири неуверени крачки назад. Ръбът на отворения прозорец го подсече зад коленете, Райърсън залитна и загуби равновесие.

— Ще се погрижа да спиш като мъртъв, учителю. Изчадieto рухна навън към мрака, заднешком, с отменати над главата ръце като плувец, който скача от висок трамплин. Бледото тяло лъщеше като мрамор и с остър, бездънен контраст по него лъкатушеха шевовете върху черните Y-образни разрези.

Ужасеният Мат изкрещя безумно, втурна се към прозореца и надникна навън. Не видя нищо освен сребрилата лунна нощ... а във въздуха между прозореца и светлините на долния етаж висеше облаче редки, танцуващи искрици — може би прах. Те се завихриха, сляха се

за миг в чудовищно подобие на човешка фигура и изчезнаха в пустотата.

Обърна се да побегне и точно в този миг се олюля от болката, нахлула в гърдите му. Вкопчи пръсти в ризата си и се преви на две. Болката сякаш прииждаше по ръката му на плътни, пулсиращи вълни. Разпятието се люшна пред очите му.

Излезе през вратата, кръстосал ръце пред гърдите си, без да изпуска верижката на разпятието. Продължаваше да вижда образа на Майк Райърсън, увиснал в мрака като блед плувец.

— Мистър Бърк!

— Домашният ми лекар се казва Джеймс Коди — изрече той с вледенени устни. — Има го на картончето до телефона. Мисля, че имам сърдечен удар.

И Мат се просна по очи в коридора.

7.

Тя набра номера, изписан на картончето край името ДЖИМИ КОДИ, ДОКТОРЧЕ. Думите бяха грижливо оформени с познатите ѝ още от гимназията четливи главни букви. Отсреща се обади женски глас и Сюзън запита:

— У дома ли си е докторът? Спешен случай!

— Да — спокойно каза жената. — Говорете.

— Доктор Коди слуша.

— Обажда се Сюзън Нортън. Намирам се в дома на мистър Бърк.

Той получи сърдечен удар.

— Кой? Мат Бърк ли?

— Да. В безсъзнание е. Какво трябва да...

— Повикайте бърза помощ — каза Коди. — В Къмбърланд номерът е 841-4000. Стойте до него. Завийте го с одеяло, но не го местете. Разбирате ли?

— Да.

— Пристигам след двадесет минути.

— Бихте ли...

Но телефонът изщрака и тя остана сама. Обади се на бърза помощ и пак остана сама с мисълта, че трябва да се изкачи горе при

него.

8.

Гледаше стълбата и сама се учудваше на тръпките, разтърсващи тялото ѝ. Искаше ѝ се всичко да бе станало другояче — не заради удара на Мат, а заради този болезнен, смазващ страх. Допреди малко не бе вярвала на нито една негова дума — тогава смяташе, че представата на Мат за предната вечер просто трябва да се разгледа в светлината на общоприетите факти. Нищо повече. А сега твърдината на недоверието бе изчезнала изпод краката ѝ и тя имаше чувството, че пада.

Бе чула гласа на Мат, след него бе чула и ужасяващото глухо проклятие: *Ще се погрижа да спиш като мъртъв, учителю.* Гласът, изрекъл тия думи, бе загубил всичко човешко и звучеше също тъй чуждо както би прозвучал кучешки лай.

Преодолявайки с усилие всяко стъпало, тя се заизкачва по стълбата. Дори и лампите в коридора не я ободриха. Мат лежеше там, където го бе оставила, с извита настрани глава, тъй че дясната буза се притискаше към грубата тъкан на пътеката. Дишаше тежко, с мъчителни стонове. Сюзън се наведе, разкопча горните две копчета на ризата му и дишането като че стана малко по-леко. После тя влезе в гостната да потърси одеяло.

Стаята беше прохладна. Прозорецът зееше отворен. На леглото бе останал само голият дюшек, но в горния рафт на гардероба имаше сгънати одеяла. Докато се връщаше към коридора, лунните лъчи проблеснаха върху нещо на пода край прозореца и тя се наведе да вдигне предмета. Позна го веднага. Пръстен с емблемата на Къмбърландската обединена гимназия. От вътрешната страна бяха гравирани инициалите М. К. Р.

Майкъл Кори Райърсън.

За миг, застанала сред мрака, тя повярва. Повярва на всичко. В гърлото ѝ се надигна писък и тя го сподави, преди да е излетял, ала пръстенът се търкулна от дланта ѝ и остана да лежи на пода под прозореца, просветвайки в лунното сияние, прорязващо есенната тъма.

ДЕСЕТА ГЛАВА

ЛОТ (!!!)

1.

Градчето познава мрака.

То познава мрака, който се спуска над земите, когато неуморното въртеливо движение ги закрива от слънцето, познава и мрака на човешката душа. Градчето е сбор от три части, които в обединението си създават нещо ново и по-голямо. Градът е сплав от хората, които живеят тук, сградите, които са издигнали, за да живеят или да вършат делата си в тях, и земята, върху която лежи. Хората са потомци на англичани, шотландци и французи. Разбира се, има и други — лек примес като щипка пипер в пълна солница, ала те не са много. Животът тук никога не е напомнял кипящ казан, ако изобщо е къкрил, то винаги е било на слаб огън. Почти всички здания са изградени от доброто старо дърво. Множество стари къщи днес представляват празни кутии, а повечето обществени сгради всъщност са само фалшиви фасади, макар че никой не би могъл да каже защо. Хората знаят, че зад тия калкани няма нищо, както знаят и това, че Лорета Старчър носи перука. Земята тук е гранитна, покрита с крехък тъпичък слой почва. Земеделието е неблагоприятен, изнурителен, отчайващ, безумен труд. Браната измъква едри късове гранитна скала и зъбците се трошат върху тях. През май, щом почвата поизсъхне, та да не затъваш в нея, изкарваш камионетката и преди бракуването ти и момчетата я товарите десетина пъти с камъни, за да ги изхвърлите на буренясалата грамада, която се трупа още от 1955 година, когато за пръв път си дръзнал да хванеш бика за рогата. И след като си ги събирал толкова дълго, че никакво миене не изкарва калта изпод ноктите ти, а пръстите ти са станали подути и безчувствени, осеяни с неестествено широки пори, накрая закачаш браната за трактора и още преди да изкараш втория ред строшаваш един зъбец върху камък, който си пропуснал. И ти се захващаш да го сменяш, като караш най-

голямото момче да вдигне браната, та да се пресегнеш по-удобно, а ето, че вече и първият пролетен комар бръмчи кръвожадно над ухото ти с онзи вбесяващ тъничък писък, от който вечно ти хрумва, че навярно тъкмо такъв звук чуват смахнатите, преди да изпотрепят всичките си дечурлига, или да натиснат педала до дупка и да затворят очи насред магистралата, или да ухапят дулото на чифтето и да натиснат спуська с палеца на крака си; а сетне браната се изплъзва от потните пръсти на момчето, един от зъбците одира ръката ти и докато се оглеждаш в един застинал, отчаян миг между два удара на сърцето, докато ти се струва, че можеш просто да зарежеш всичко и да се пропиеш или да отидеш в банката, където си ипотекирал нивите, и да обявиш банкрут, в този миг на ненавист към земята и безплътните окови на гравитацията, които те удържат на нея, ти разбираш, че въпреки всичко я обичаш, усещаш, че тя познава мрака и винаги го е познавала. Земята те е обсебила, оковала те е с яки вериги, а заедно с тебе и къщата, и жената, в която си се влюбил още от първия гимназиален клас (само че тогава тя е била момиче, а ти и помен си нямал от момичета, знаел си само, че трябва да си имаш момиче и да не го изпускаш, а то да драска името ти по кориците на тетрадките, и най-напред ти си я сломил, сетне тя е сломила тебе, а накрая вече не ви е интересувало кой кого), и хлапетата също са те обсебили, хлапетата, заченати на скърцащото двойно легло с пукната табла. Двамата с нея сте заченали хлапетата в късни вечери — шест, или седем, или десет. Банката те държи здраво, държи те и магазинът на Сиърс в Люистън, и търговецът на коли, и Джон Диър от Брунсуик. Но най-здраво те държи градчето, защото го познаваш както познаваш гръдта на жена си. Знаеш кой ще се мотае по пладне около магазина на Кросън, знаеш кой си има неприятности с жената още преди той самият да го знае, както например Реджи Сойър още не е разбрал, че онова хлапе от телефонната компания честичко се пооблажва с Бони Сойър; знаеш накъде водят всички пътища и къде ще е най-удобно тримата с Ханк и Ноли Гардънър да паркират колите в петък вечер за по две-три бири или шише бърбън. Познаваше терена и знаеш точно как да минеш през Блатата през април, без да си намокриш ботушите. Всичко познаваш. И всичко те познава, знае как те боли чаталът вечер след брануването, знае, че първият доктор е сбъркал и оная бучица на гърба ти е била най-обикновена киста, тъй че няма нищо страшно, знае как се чудиш и

маеш над камарата сметки, идващи през последната седмица на месеца. Земята не се хваща на твоите лъжи, дори на ония, в които сам вярваш — как ще откараш жената и децата до Дисниленд догодина или по-догодина, как ще спестиш пари за нов цветен телевизор, ако наесен сам си нацепиш дървата, как всичко, ама всичко ще се оправи. Животът ти в градчето е ежедневно интимно общуване — толкова всеотдайно, че в сравнение с него онова, което вършиш вечер с жена си в скърцащото легло, изглежда като безобидно ръкостискане. Животът в градчето е прозаичен, чувствен и опияняващ. А по мръкнало градчето е твое и ти си негов, и заедно заспивате мъртвешки сън, както навярно спят камъните в северната ти нива. Всъщност тук няма друг живот освен бавната смърт на дните, тъй че, когато над градчето приижда зло, идването му изглежда едва ли не предопределено, упойващо и приятно. Сякаш градчето е знаело точно кога и под каква форма ще дойде злото.

Градчето си има тайни и ги опазва добре. Не всички са известни на хората. Местните жители знаят, че някога жената на стария Алби Крейн е избягала с търговски пътник от Ню Йорк... или си мислят, че знаят. Но истината е, че след като търговският пътник я заряза, Алби и пръсна черепа, върза на краката ѝ тежък камък и я цамбурна в стария кладенец, а двацет години по-късно Алби кротко умря в леглото си от сърдечен удар, както по-късно в нашия разказ ще умре и синът му Джо, и може би един ден някое хлапе ще се натъкне на стария кладенец под непроходимите къпинови гъсталаци, ще дръпне избелелите, загладени от времето дъски и ще зърне прогнилия скелет, вперил нагоре невиждащ поглед между високите каменни стени, и отпред върху ребрата му все още ще виси зеления сал, обрасъл с мъх гердан — подарък от любвеобвилния търговски пътник.

Хората знаят, че Хъби Марстън е убил жена си, но не знаят какво я принуди да прави преди това, не знаят какво е станало между тях в онази слънчева кухня, миг преди да я простреля в главата, докато мирисът на цъфнали орлови нокти висеше из въздуха като задавящо-сладникавата воня на отворен екарисаж. Не знаят, че тя го умоляваше да стреля.

Някои от най-възрастните жени в града — Мейбъл Уъртс, Глинис Мейбъри, Одри Хърси — помнят, че Лари Маклауд намери в камината на горния етаж листов е овъглена хартия, но нито една от тях

не знае, че тия листове са били резултат от дванайсетгодишната кореспонденция между Хъбърт Марстън и някакъв австрийски благородник с удивително древно потекло на име Брайхен, че връзката помежду им е започнала с посредничеството на един извънредно странен бостънски антиктар, сполетян през 1933 година от твърде мъчителна смърт, че Хъби е изгорил писмата лист по лист, гледайки как пламъците зачернят и изпепеляват плътната кремава хартия и изличават изящния, бисерен почерк. Не знаят, че при това се е усмихвал както се усмихва Лари Крокет колчем отвори сейфа си в Портландската банка и зърне баснословно ценните документи за собственост върху няколко терена.

Хората знаят, че Корета Саймънс, вдовицата на стария Саймънс Скокливеца, умира бавно и мъчително от рак на червата, но не знаят, че зад изкорубените тапети в дневната са натъпкани над трийсет хиляди долара в брой, получени от застраховката на мъжа ѝ, които тя не е внесла в банката, а сега, изпаднала в крайна нужда, изобщо не си спомня за тях. Хората знаят, че през далечния опушен септември на 1951 година пожарът унищожи половината град, но не знаят, че огънят бе подпален умишлено и че момчето, което стори това, завърши гимназията със златен медал през 1953 и замина да печели по сто хиляди долара годишно на Уол Стрийт, а дори и да знаеха, не биха разбрали нито импулса, който го тласка към тази постъпка, нито угризенията, които го терзаха цели двайсет години, докато накрая мозъчен инсулт го събори в гроба, преди да бе навършил четирийсет и шест.

Хората не знаят, че понякога отец Джон Грогинс се събужда посред нощ и под плешивия му череп още са живи ужасните сънища — сънища, в които застава сред класната стая за вечерния час по вероучение гол и хлъзгав, а малките госпожички до една са готови и го чакат; че през целия петъчен ден Флойд Тибитс се шляеше насамнатам болнав и замаян, усещаше ненавистните слънчеви лъчи върху странно бледата си кожа, мъгляво си спомняше за посещението при Ан Нортън, изобщо не помнеше боя с Бен Миърс, ала помнеше с каква прохладна благодарност посрещна залеза — благодарност и нетърпеливо очакване за нещо велико и прекрасно; че в дъното на гардероба си Хал Грифън е скрил шест неприлични книжлета и при всеки удобен случай онанира над тях; че Джордж Мидлър има пълен

куфар с копринени гащички, сutiени и чорапи, че понякога дръпва завесите в апартамента си над универмага, заключва вратата с ключа и резето, после застава пред голямото огледало в спалнята, докато дишането му стане трескаво и прекъслечно, а след това пада на колене и онанира; че Карл Форман искаше да изпищи, ала гласът му секна, когато тялото на Майк Райърсън затрепера върху металната маса в мазето под погребалното бюро, и писъкът застина в гърлото му беззвучен и невидим като стъкло, докато Майк отваряше очи и се надигаше; или че десетмесечният Ранди Макдугъл дори не опита да се защити, когато Дани Глик се провря през прозорчето на спалнята му, измъкна бебето от люлката и впи зъби в шията, където все още личаха синини от ударите на майка му.

Това са тайните на градчето и по-късно някои ще станат известни, други завинаги ще потънат в небитието. Градчето ги крие с безизразно лице като опитен картоиграч.

Не го интересуват ни Божиите, ни човешките, ни сатанинските дела. То познава мрака. И мракът му стига.

2.

Още щом се събуди, Санди Макдугъл разбра, че нещо не е наред, но не можеше да си изясни какво точно. Леглото до нея беше празно; днес Рой имаше почивен ден и бе заминал на риболов с приятели. Щеше да се върне около пладне. Не миришеше на загоряло, не я болеше никъде. Тогава какво не беше наред?

Слънцето. Слънцето не беше наред.

Лъчите му бяха пропъзтели високо по тапетите и в тях танцуваха сенки от клоните на клена зад прозореца. Но Ранди винаги я събуждаше много преди сянката на клена да стигне толкова високо...

Изненаданият ѝ поглед се стрелна към будилника на нощното шкафче. Беше девет и десет.

В гърлото ѝ се надигнаха тръпки.

— Ранди? — подвижна тя и се втурна с развян пеньоар по тясното коридорче на фургона. — Ранди, миличък!

Детската стая бе смътно осветена от единственото малко прозорче над люлката... отворено. Но тя го бе затворила, преди да си

легне. Винаги го затваряше.

Люлката беше празна.

— Ранди? — прошепна тя. И го видя.

Мъничкото телце, облечено в избелели от пране ританки, беше захвърлено в ъгъла като никому ненужна вещ. Едното краче стърчеше нелепо нагоре като обърнат въпросителен знак.

— Ранди!

С лице, прорязано от дълбоките бръчки на потресението, тя рухна на колене до телцето. Повдигна го в прегръдките си. Беше изстинало.

— Ранди, бебчо миличък, събуди се, Ранди, Ранди, събуди се...

Синините бяха изчезнали. До една. Само за няколко часа бяха избледнели, оставяйки телцето и личицето безукорно чисти. Кожата беше румена. За пръв път от раждането му насам тя повярва, че е красив и изпищя от вида на тая красота — ужасен, безпомощен писък.

— Ранди! Събуди ее. Ранди? Ранди? Ранди?

С бебето в ръце тя се изправи и хукна назад по коридора, без да усеща, че пенъоарът се е изхлузил от едното ѝ рамо. Високото детско столче още си стоеше в кухнята и по табличната му бяха полепнали следи от снощната вечеря на бебето. Тя намести Ранди на седалката, обляна от слънчев лъч. Детската главичка кљомна пред гърдите и телцето бавно, неумолимо се изхлузи настрани, докато заседна в ъгъла между табличната и страничната облегалка.

— Ранди? — повтори тя усмихнато. Очите ѝ бяха изхвъркнали от орбитите като нащърбени топчета от синьо стъкло. Потупа го по бузите. — Хайде, събуди се, Ранди. Закуска. Кой иска да папка? Моля ти се... о, Исусе... моля ти се...

Тя отчаяно се завъртя настрани, отвори едно от шкафчетата над печката и затършува вътре, разсипвайки пакет ориз, кутия консервирани зеленчуци, бутилка олио. Бутилката се строши и пръсна гъста течност по печката и пода. Най-сетне Санди откри бурканче течен шоколад и грабна от сушилната за чинии пластмасова лъжичка.

— Виж, Ранди. Нали го обичаш. Събуди се и виж хубавото шоколадче. Кокадче, Ранди. Кокадче, кокадче. — Ярост и ужас я заляха изведнъж. — Събуди се! — изкрещя тя срещу бебето, изпръсквайки със слюнка прозрачната кожа по челцето и бузите. — Събуди се събуди се за Бога проклето лайно. СЪБУДИ СЕ!

Развинти капачката на бурканчето и загреба с лъжичката от шоколада. Ръката ѝ вече знаеше истината и трепереше толкова силно, че разсипа почти всичко. Тя пъкна остатъка между мъничките отпуснати устни и при това още няколко гъсти капки се стекоха върху табличната с ужасяващо пльокане. Лъжичката изтрака по зъбките на бебето.

— Ранди — умолително изрече тя. — Не се шегувай с мамичка.

Тя посегна с другата ръка, отвори устата му с пръст и изсипа вътре колкото бе останало от шоколада.

— Така — каза Санди Макдугъл.

По устните ѝ плъзна усмивка — неописуема усмивка на крехка, вече прекършена надежда. Тя седна на кухненския стол и се отпусна бавно, мускул по мускул. Сега всичко щеше да се оправи. Сега Ранди щеше да разбере, че тя все още го обича и щеше да прекрати жестоката измама.

— Вкусно ли е? — прошепна тя. — Кусно кокадче, Ранди? Ще се усмихнеш ли на мамичка? Хайде, на мама доброто момче, усмихни се.

Тя посегна и с треперещи пръсти повдигна нагоре ъгълчетата на устните му.

Шоколадът се изсипа на табличката.

Пльок.

Санди нададе писък.

3.

В събота сутринта Тони Глик се събуди, когато жена му Марджъри падна в хола на долния етаж.

— Марджи? — подвикна той, докато се надигаше и стъпваше на пода. — Мардж?

След дълго, дълго мълчание тя отговори:

— Добре съм, Тони.

Той седеше на леглото с клюмнала глава и тъпо се взираше в краката си. Беше само по долнище на пижамата и шнурът провисваше от пояса му между раираните крачоли. Рошавата му коса стърчеше на всички страни. Беше гъста и черна, както косата на двамата му синове. Хората го смятаха за евреин, но той често си мислеше, че косата би

трябвало да издава италианския му произход, фамилията на дядо му беше Гликучи. Когато някой му подхвърлил, че в Америка е по-лесно да се оправяш, ако имаш кратко и звучно американско име, дядото официално се прекръстил на Глик, без да подозира, че с това само заменя реалната си принадлежност към едно малцинство с предполагаемо включване в друго. Тони Глик имаше мургаво, набито и мускулесто тяло. Върху лицето му бе застинало смаяното изражение на човек, пребит на излизане от кръчма.

Беше си взел болнични и през цялата отминала седмица спа почти непрекъснато. В съня всичко изчезваше. Не го спохождаха сънища. Лягаше си в седем вечерта и на следващата сутрин се събуждаше чак в десет, а следобед подремваше от два до три. От сцената на гробището до днешното слънчево съботно утро бе минала почти цяла седмица, ала това време му се струваше замъглено и съвършено нереално. Съседите упорито продължаваха да им носят храна. Тенджери, домашни консерви, кейкове, баници. Марджи казваше, че се чуди какво ще правят с всичко това. Не бяха гладни. В сряда вечерта той се опита да я погали в леглото и двамата се разплакаха.

Марджи не изглеждаше никак добре. Имаше си един личен метод за борба с трудностите — чистенето — и се бе захванала да чисти с маниакално усърдие, прогонващо всяка друга мисъл. По цял ден из къщата отекуваше тракането на пълни кофи и бръмченето на прахосмукачката, из въздуха непрестанно се носеше острият мирис на амоняк и лизол. Грижливо бе опаковала в кашони всички детски дрешки и играчки, за да ги прати на Армията на спасението и благотворителния магазин. Когато в четвъртък сутринта излезе от спалнята, той зърна всички тия кутии, подредени край входната врата, с четливо надписани етикетчета върху капаците. През целия си живот не бе виждал нищо по-страшно от безмълвните кашони. После тя измъкна всички килими в задния двор, закачи ги по въжетата за пране и свирепо заудря с тупалката. И дори замъгленото съзнание на Тони неволно забеляза колко е побледняла от вторник или сряда насам; даже устните ѝ като че бяха загубили естествения си цвят. Под очите ѝ бяха плъзнали кафяви сенки.

Всички тия мисли прелетяха за миг през главата му и той се канеше пак да се просне на леглото, когато Марджи отново падна и

този път не отговори на повикването.

Той стана, дотътри се до хола и я видя — лежеше на пода, едва дишаше и се взираше с невиждащи очи към тавана. Явно се бе накарала да преподрежда мебелите и всичко беше разместено, придавайки на стаята странен, съвсем непознат и объркан вид.

Нещо не беше наред с нея още отпреди, но през нощта се бе засилило и тя изглеждаше толкова зле, че видът ѝ проряза замайването му като нож. Все още бе по пенъоар, разгърнат сега до средата на бедрото. Краката ѝ бяха бели като мрамор; нямаше и следа от загара на лятната почивка. Ръцете ѝ помръдваха безсилно като призраци. Дишаше с отворена уста, като че не ѝ достигаше въздух. Тони забеляза колко странно изпъкват зъбите ѝ, но не си направи труда да се замисли. Навярно беше от осветлението.

— Марджи! Скъпа!

Тя се опита да отговори, не успя и този път го проряза истински страх. Тони се изправи и реши да телефонира на доктора.

Вече посягаше към телефона, когато тя изрече:

— Не... не...

Повтаряше думата след всяко задъхано вдишване. Със сетни сили бе успяла да седне и мъчителната борба за дъх огласяше слънчевото безмълвие на къщата.

— Дръпни ме... помогни ми... слънцето пари...

Той се върна до нея и я повдигна, изненадан от лекотата на крехкото тяло. Сякаш тежеше не повече от наръч съчки.

— ... дивана...

Положи я на дивана, като подпря гърба ѝ на подлакътника. Сега вече не я докосваха навлизащите през прозореца слънчеви лъчи и дишането ѝ се поуспокои. За момент тя затвори очи и той отново се изненада от контраста между устните и гладката белота на зъбите. Внезапно изпита желание да я целуне.

— Нека да повикам доктор — каза той.

— Не. По-добре ми е. Слънцето ме... изгаряше. От него губех сили. Сега е по-добре.

Бузите ѝ бяха взели леко да поруменяват.

— Сигурна ли си?

— Да. Добре съм.

— Преуморяваш се, скъпа.

— Да — безучастно потвърди тя. Очите ѝ гледаха равнодушно. Той зарови пръсти в косата ѝ, подръпна леко къдриците.

— Трябва да се изтръгнем от това състояние, Марджи. Трябва. Изглеждаш...

Замълча, за да не я засегне.

— Изглеждам ужасно — каза тя. — Знам. Снощи, преди да си легна, минах през банята, надзърнах в огледалото и едва се познах. За момент ми се стори... — Тя леко се усмихна. — Стори ми се, че през мен прозира ваната. Сякаш бях станала безплътна и... о, толкова бледа...

— Искам доктор Риърдън да те прегледа.

Но тя сякаш не чуваше.

— През последните три-четири ноци сънувам прекрасен сън, Тони. Толкова е реален. В съня Дани идва при мен. Казва ми: „Мамо, мамо, колко се радвам, че се прибрах!“ А после казва... казва...

— Какво казва? — меко я подкани Тони.

— Казва..., че отново е моето бебе. Че пак ще държа в скута си моето малко детенце. Започвам да го кърмя и... после усещам наслада, примесена с лека болка, съвсем както беше преди да го отбия, но вече му никнеха зъбки и понякога хапеше... о, сигурно звучи ужасно. Като в разните психиатрични истории.

— Не — каза той. — Не.

Коленичи до нея, а тя го прегърна през врата и безсилно зарида. Ръцете ѝ бяха студени.

— Не викай доктора, Тони, моля те. Днес ще почивам.

— Добре — каза той и кой знае защо се разтревожи от съгласието си.

— Сънят е тъй прекрасен, Тони — изрече тя, притиснала лице до гърлото му. Имаше някаква поразителна чувствителност в движението на устните ѝ, в прикритата твърдост на зъбите под тях. Той усети, че получава ерекция. — Как искам да го сънувам и тази нощ.

— Може би — каза той и я погали по косата. — Може би ще го сънуваш.

4.

— Боже мой, колко добре изглеждаш — каза Бен. Сред плътната белота и анемичните зелени шарки на болничния свят Сюзън Нортън наистина изглеждаше чудесно. Беше облечена в жълта блуза на черни вертикални райета и светлосиня къса джинсова пола.

— И ти май не си зле — каза тя, прекосявайки стаята.

Той я целуна жадно, ръката му плъзна по топлата извивка на бедрото и все по-нагоре...

— Хей! — възкликна тя, прекъсвайки целувката. — За такива работи гонят от болницата.

— Не могат да ме изгонят.

— Да, но мене могат.

Спогледаха се.

— Обичам те, Бен.

— И аз те обичам. Ако можех сега да се гушна при теб...

— Чакай само да дръпна завивката.

— Ами ако ни видят сестрите?

— Ще им кажем, че ми слагаш подлогата.

Тя усмихнато поклати глава и придърпа стола.

— Много неща се случиха в градчето, Бен.

Веселието му мигом се изпари.

— Какво например?

Тя се поколеба.

— Просто не знам какво да ти кажа, даже не съм наясно какво да мисля. Съвсем съм се объркала.

— Изплюй камъчето и остави аз да преценя.

— Какво е състоянието ти, Бен?

— Подобрява се. Нищо сериозно. Докторът на Мат, едно момче на име Коди...

— Не. Говоря за душевното ти състояние. Доколко вярваш в тия истории за граф Дракула?

— О. Това, значи. Разказа ли ти Мат?

— Мат е тук, в болницата. В интензивното отделение на горния етаж.

— Какво? — Бен се надигна на лакти. — Какво му се е случило?

— Сърдечен удар.

— Сърдечен удар!

— Доктор Коди казва, че състоянието му се стабилизира. Водят го между тежките случаи, но това е задължително през първите четиридесет и осем часа. По време на пристъпа, бях при него.

— Разкажи ми всичко, което си спомняш, Сюзън. Веселието бе изчезнало от лицето му. Сега чертите му изглеждаха изящно обтегнати, бдителни и съсредоточени. Сред необятната белота на болничната стая, чаршафите и памучната пижама, той отново ѝ се стори обтегнат до крайност, може би вече до скъсване.

— Ти не отговори на въпроса ми, Бен.

— Как възприемам разказа на Мат ли?

— Да.

— Позволи ми вместо отговор да изложа хода на твоите мисли. Смяташ, че от Марстъновия дом ми е бръмнала някаква муха в главата, а сетне съм взел да се плаша от сянката си, както се казва. Добре ли преценявам?

— Да, навярно. Но никога не съм мислила за това с толкова... с толкова груби изрази.

— Знам, Сюзън. Нека да продължим с хода на мислите ти, ако правилно съм те разбрал. Може би ще имам полза от този разбор. По лицето ти усещам, че някакъв тежък удар те е заставил да отстъпиш. Така ли е?

— Да... но не вярвам, това не може...

— Чакай малко. Кажеш ли „не може“, всичко блокира. Точно тук захъсах и аз. Тия две абсолютни, проклети, властни думички. Не може. Сюзън, аз не вярвах на Мат, защото такава неща не може да е вярно. Но както и да оглеждах цялата история, не намирах слабо място в нея. Най-логично е да предположим, че от известно време Мат не е с всичкия си, нали?

— Да.

— Приличаше ли ти на луд?

— Не. Не, но...

— Престани. — Той надигна ръка. — Пак си казваш наум „не може“, нали?

— Май че си прав — каза тя.

— И аз нямах чувството, че е луд или неуравновесен. Знам, че параноичните фантазии или маниите за преследване не изникват изневиделица. Те се развиват постепенно. Нуждаят се от грижливо

напояване, окопаване и торене. Чувала ли си в градчето да се говори, че на Мат му хлопа дъската? Чувала ли си Мат да споменава, че някой се кани да му тегли ножа? Замесвал ли се е някога с несериозни обществени движения — например Синовете на американските патриоти или ония, дето твърдят, че флуоризацията на питейната вода предизвиква мозъчни тумори? Проявявал ли е някога прекомерен интерес към спиритични сеанси или книги за прераждането? Чувала ли си да е бил арестуван?

— Не — каза тя. — На всички въпроси отговорът е не. Но Бен... мъчно ми е да говоря така за Мат, мъчно ми е дори да си го мисля, но някои хора полудяват съвсем тихичко. Полудяват отвътре.

— Не ми се вярва — спокойно каза той. — Винаги има признаци. Понякога околните не ги разпознават предварително, но след това си спомнят за тях. Ако си съдебен заседател, би ли повярвала на Мат като свидетел в дело за автомобилна катастрофа?

— Да...

— Би ли му повярвала, ако каже, че е видял как крадец убива Майк Райърсън?

— Да, навярно бих му повярвала.

— Но не и това.

— Бен, то просто не може...

— Ето, пак го каза. — Той видя, че Сюзън е готова да възрази и вдигна ръка пред устата ѝ. — Не споря по случая, Сюзън. Просто ти излагам хода на мислите си. Ясно?

— Ясно. Продължавай.

— Второто ми предположение беше, че всичко е организирано от някого. Че някой изпитва кръвна омраза към него.

— Да, и аз имах подобна идея.

— Мат казва, че няма врагове. Вярвам му.

— Всеки си има врагове.

— Но в различна степен. Не забравяй най-важното — в цялата тази каша е замесен мъртвец. Ако някой е искал да натопи Мат, значи за целта е трябвало да убие Майк Райърсън.

— Защо?

— Защото без труп всички тия фокуси губят смисъла си. И все пак според разказа на Мат срещата му с Майк е била съвършено случайна. Никой не го е карал да ходи при Дел в четвъртък вечерта.

Нито анонимно обаждане, нито бележка, нито каквото и да било. Срещата е била случайна и това ни стига, за да изключим предположението за нечия намеса.

— Какво разумно обяснение ни остава?

— Че Мат е сънувал скърцането на прозореца, смеха и мляскането. Че Майк е умрял от естествена, но неизяснена смърт.

— Не вярваш и на това, нали?

— Не вярвам, че е сънувал скърцането. Прозорецът беше отворен. А външният капак се търкаляше долу на тревата. Видях го, Паркинс Джилеспи също го видя. Забелязах и още нещо. В къщата на Мат капациите се залостват отвън. Отвътре можеш да ги отвориш само с отверка или шпакла. А и това не би било лесно. Би оставило следи. Не забелязах никакви следи. Има и още нещо: почвата под прозореца е сравнително мека. Ако искаш да свалиш капака от втория етаж, трябва да се качиш на стълба и тя би оставила отпечата̀ци. Нямаше отпечата̀ци. Това ме смущава най-много. Свален е капакът от прозореца на втория етаж, а долу няма отпечата̀ци от стълба.

Двамата се спогледаха тревожно. Бен продължи:

— Цяла сутрин обмислям всичко това. Колкото повече мислех, толкова по-убедителна ми се струваше историята на Мат. Затова реших да рискувам. За момент се освободих от упоритото „не може“. А сега ми кажи какво се е случило снощи при Мат. Ако новите факти докажат, че съм изкукал, няма да има по-щастлив човек от мен.

— Едва ли ще го докажат — неохотно изрече тя. Става още по-зле. Мат тъкмо беше привършил разказа си за Майк Райърсън. Изведнъж му се стори, че горе има някой. Страхуваше се, но се качи. — Тя кръстоса ръце в скута си и ги стисна здраво, сякаш се боеше, че могат да отлетят. — Отначало не се случи нищо... после Мат извика, че отменя някаква покана. След това... о, всъщност не знам как да го...

— Продължавай. Не се колебай.

— Мисля, че някой — някой друг — изсъска. Чу се трополене, като че нещо падна. — Тя го изгледа мрачно. — И после чух нечий глас да изрича: Ще се погрижа да спиш като мъртъв, учителю. Точно това, дума по дума. А по-късно, когато влязох да потърся одеяло за Мат, намерих това.

Тя извади пръстена от джобчето на блузата си и го пусна в дланта му.

Бен го повъртя между пръстите, после се извърна към прозореца, за да различи инициалите.

— М. К. Р. Майк Райърсън ли означава?

— Майк Кори Райърсън. Изгървах го, после се заставих отново да го вдигна... мислех, че може да бъде интересен за тебе или за Мат. Задръж го. Не искам да ми го връщаш.

— И как се чувстваш сега?

— Зле. Много зле. — Тя предизвикателно вирна глава. — Но това категорично противоречи на разума, Бен. По-скоро бих повярвала, че Мат е успял някак да убие Майк Райърсън и по неизвестни за нас причини е измислил тая шантава вампирска история. Изхитрил се е да смъкне капака. Преправил си е гласа в гостната, докато го чаках долу, подхвърлил е пръстена...

— И за да изглежда по-убедително, сам си е причинил сърдечен удар — сухо добави Бен. — Не съм се отказал от надеждите за логично обяснение, Сюзън. Надявам се да го откроя. Готов съм да се моля затова, филмовите чудовища са забавни, но никак не е весело да мислиш, че наистина те дебнат в мрака. Готов съм дори да приема предположението, че Мат е смъкнал капака — не би било чак толкова сложно да го стори с въжена примка от покрива. Да караме по-нататък. Мат е образован човек. Предполагам, че съществуват отрови, които биха предизвикали у Майк описаните симптоми... и може би някои от тях са трудни за откриване. Естествено, идеята за отравяне не е твърде правдоподобна, защото Майк не е хапвал почти нищо...

— Така твърди Мат — вметна тя.

— Не би си позволил да лъже. Зная, че изследването на стомашното съдържание е важна част от аутопсията. А от инжекция биха останали следи. Но нека в името на идеята предположим, че е възможно. Човек като Мат сигурно би намерил лекарство, с което да имитира сърдечен удар. Но къде е мотивът?

Тя безпомощно поклати глава.

— И дори да допуснем, че има някакъв незнаен мотив, защо ще му трябва да заплита подобна византийска интрига или пък да измисля толкова смахната история? Навярно някой криминален автор от ранга на Елъри Куин би намерил начин да обясни всичко, но животът не е като в романите на Елъри Куин.

— Но другото... другото е лудост, Бен.

— Да, като Хирошима.

— Престани! — разяри се тя изведнъж. — Престани да се правиш на шантав интелigent! Не ти отива! Говорим за бабини деветини, кошмарни сънища, психози, наречи го както щеш...

— Дрън-дрън — прекъсна я той. — Мисли логично. Светът се разпада под краката ни, а ти се инатиш за някакъв си вампир.

— Сейлъм'с Лот е моят град — упорито отсече тя.

— Ако в него става нещо, то е реално, а не празна философия.

— Безкрайно съм съгласен — отвърна той и разсеяно плъзна пръсти по превръзката на челото си. — А бившият ти поклонник има страхотен десен удар.

— Съжалявам. Не познавах Флойд откъм тази страна. Още се чудя.

— Къде е той?

— В общинския изтрезвител. Паркинс Джилеспи казал на мама, че би трябвало да го прати в районното — при шерифа Маккаслин, искам да кажа — обаче искал първо да чуе дали ще предявиш обвинение.

— Имаш ли мнение по въпроса?

— Нямам мнение — безразлично отвърна Сюзън. Флойд е вън от живота ми.

— Няма да предявя обвинение.

Сюзън учудено вдигна вежди.

— Но искам да поговоря с него.

— За нас двамата ли?

— Искам да знам защо дойде при мен с широкопола шапка, тъмни очила, шлифер и... фабрични гумени ръкавици.

— Какво?

— Е, знаеш — обясни той, като я гледаше внимателно, — слънцето още не беше залязло. Напичаше. И мисля, че това не му се нравеше.

5.

Когато Ноли се върна със закуската от кафе „Ексълът“, Флойд бе спал дълбоко. Ноли реши, че ще е тъпо да го буди само заради

кулинарните постижения на Полин Дикенс — две пържени яйца с петшест резенчета мазен бекон — затова се настани в канцеларията, излапа всичко и накрая изпи кафето. Добро кафе правеше Полин — поне това не можеше да ѝ се отрече. Но когато донесе обяда и Флойд още спеше в същата поза, Ноли се постресна, остави подноса на пода и отиде да почука с лъжицата по решетките.

— Хей, Флойд! Събуди се, нося ти обяда!

Флойд не се събуди и Ноли извади от джоба си ключовете за килиите. Но тъкмо преди да посегне към ключалката, спря и се замисли. Миналата седмица в поредната серия на „Барутен дим“ един юначага се правеше на болен, докато тъмничарят влезе в килията. Ноли не смяташе Флойд Тибитс за кой знае какъв юначага, но пък трябваше да признае, че добре бе подредил онзи Бен Миърс.

Стоеше нерешително, с лъжицата в едната ръка и ключовете в другата — едър млад мъж, чиито летни ризи вечно бяха мокри от пот под мишниците. Опитен играч на боулинг със среден резултат 151 точки, редовен посетител на кръчмите в почивните дни. В портфейла му, точно зад църковното календарче, беше скътан списък на баровете и мотелите в Портланд, където най-лесно се намира нещо за чукане. По характер беше дружелюбен и прям, бавно съобразяваше и бавно се ядосваше. Всички тия съществени качества не пораждаха склонност към размишления. Няколко минути той продължи да се чуди какво да прави, като през цялото време дрънкаше с лъжицата по решетките, викаше Флойд и се надяваше затворникът да изхърка или да подаде някакви признаци на живот. Тъкмо беше решил да потърси указания от Паркинс по радиотелефона, когато самият Паркинс се обади от вратата на канцеларията:

— Дявол да те вземе, Ноли, какви ги вършиш? Прасетата ли каниш за обяд?

Ноли се изчерви.

— Флойд не ще да мърда, Парк. Боя се, че може да е... болен, нали разбираш?

— Да не мислиш, че ще го излекуваш, като блъскаш по решетките с тая проклета лъжица?

Паркинс мина край него и отключи килията.

— Флойд? — Той хвана спящия за рамото и го разтърси. — Добре ли...

— Флойд се търкулна от сгъваемия нар и рухна на пода.

— Мамка му — промърмори Ноли. — Пукнал е, нали?

Но Паркинс сякаш не го чу. Гледаше втренчено към неестествено спокойното лице на Флойд. Ноли бавно осъзна, че Паркинс изглежда изплашен до смърт като че всеки момент е готов да напълни гащите.

— Какво има, Парк?

— Нищо — каза Паркинс. — Просто... да се махаме оттук. — И после прошепна, сякаш сам на себе си: — Господи, как съжалявам, че го докоснах.

С бавно растящ ужас Ноли се вторачи в тялото на Флойд.

— Недей да дремеш — каза Паркинс. — Трябва да викнем доктора.

6.

Около пладне Франклин Бодин и Върджил Ратбун пристигнаха пред паянтовата дъсчена порта в края на отклонението от Бърнс Роуд, три километра след гробището Хармони Хил. Возеха се в шевролета на Франклин — пикап, произведен през 1957 година. Някога, през втория президентски мандат на Айзенхауер, колата имаше цвят на слонова кост, но сега беше лайнянокафява, осеяна с ръждиви петна. Каросерията беше пълна с товар, наричан от Франклин „бохлюк“. Веднъж месечно двамата с Върджил откарваха на сметището камара бохлюк — предимно празни кутии и бутилки от бира, вино, уиски и водка „Попов“.

— Затворено — констатира Франклин Бодин, след като примижа, за да разчете табелката на портата. Говнарски работи. — Той посегна към бутилката, наместена удобно в чатала му, отпи солидна глътка и избърса устни с ръкав. — Ама днеска е събота, нали тъй?

— Ясна работа — потвърди Върджил Ратбун. Всъщност нямаше представа дали е събота или вторник. Беше толкова пиян, че не знаеше и месеца.

— В събота не затварят сметището, нали тъй? — запита Франклин.

Табелката беше само една, но той виждаше три. Отново примижа. И на трите пишеше „Затворено“. Яркочервените букви

несъмнено бяха изписани с боя от голямата кутия, съхранявана в барачката на Дъд Роджърс.

— Нивга не е било затворено в събота — заяви Върджил. Той надигна биреното шише към устата си, не улучи и си оля рамото. — Тия съвсем са се разпасали.

— Затворено — повтори Франклин с растящо раздражение. — Онзи кучи син се е накъркал и дреме някъде. Ще го затворя аз него.

Той превключи на първа скорост и натисна педала. От шишето между краката му бликна бирена пяна и се разля по крачолите.

— Давай газ, Франклин! — изрева Върджил и мощно се оригна, докато пикапът трошеше портата и я отмяташе настрани от пътя.

Франклин превключи на втора и подкара по осеяния с ями път. Камионетката бясно заподскача на вехтите си ресори. Отзад с трясък се сипеха бутилки. Наоколо чайките крещяха и кръжаха из въздуха.

Около половин километър след портата отклонението от Бърнс Роуд (известно под името Сметищен път) достигаше широк пущинак, сред който се разполагаше сметището. Гъсталакът от елхи и кленове ограждаше просторен кръг гола земя, утъпкана и набраздена от непрестанното минаване на булдозера, стоящ сега до бараката на Дъд. Отвъд него беше изоставената кариера, където се изхвърляха отпадъците. Боклукът се трупаше на гигантски дюни, осеяни с проблясъци от бирени кутии и стъклени бутилки.

— Тоя гаден, некадърен, гърбав пикливец май нито е палил, нито е утъпквал от седмица насам — каза Франклин. Настъпи с два крака педала на спирачката и той потъна до ламарината с мъчително скърцане. След малко камионетката спря. — Натряскал се е и спи, това е.

— Не съм го чувал да се напива — обади се Върджил.

Той метна навън празното шише и измъкна ново от кафявата хартиена торба на пода. Отвори я в дръжката на вратата и разтръсканата бира изригна, обливайки ръката му.

— Всички гърбави къркат като луди — мъдро обясни Франклин. Плю през прозореца, откри, че е затворен и избърса с ръкав мътното надраскано стъкло. — Я да минем после да го видим. Може пък да му има нещо.

Той превключи на заден ход, направи широк лъкатушен завой и спря в мига, когато задният капак надвисна над обединените боклуци

на градчето. Изключи двигателя и мигом ги прихлупи тишина. Не се чуваше нито звук освен тревожният крясък на чайките.

— Ама пък е една тишина — промърмори Върджил.

Излязоха от кабинета и минаха отзад, Франклин откачи куките и задният капак с трясък падна надолу. Над отсрещния край на бунището с жални писъци излетя ято чайки.

Двамата мълчаливо се изкатериха в каросерията и взеха да изблъскват бохлюците. Из въздуха се запремятаха зелени найлонови чували, разсипващи съдържанието си в полет. Отдавна бяха свикнали с тази работа. Те представляваха онази част от градчето, която малцина туристи виждаха (и едва ли желаеха да видят) — първо, защото градчето мълчаливо и единодушно не им обръщаше внимание, и второ, защото с времето бяха придобили особен, защитен цвят. Ако човек срещнеше по пътя пикапа на Франклин, забравяше го още преди да е изчезнал от огледалото. Ако някой зърнеше бараката им и кривия комин с тънка ивица пушек, прорязваща белезникавото ноемврийско небе, предпочиташе да извърне очи. А който срещнеше Върджил да излиза от магазина за напитки в Къмбърланд с шише евтина водка в книжна торба, казваше му „здрости“ и после се чудеше с кого се е разминал; лицето изглеждаше познато, но името упорито отказваше да изплува в паметта, Франклин беше брат на Дерек Бодин, бащата на Ричи (неотдавна детронирания крал на прогимназията на Стаили Стрийт), но Дерек почти бе забравил, че Франклин още живее в града. Той отдавна бе отминал положението на черна овца и сега беше напълно сив.

След като изпразниха каросерията, Франклин изрита последната бирена кутия — дзън — и придърпа нагоре зеления си работен панталон.

— Хайде да видим как е Дъд — каза той.

Слязоха долу, Върджил застъпи кожената връзка на обувката си и тупна по задник.

— Господи, кой некадърник ги прави тия обувки — унило промърмори той.

Отправиха се към бараката от катраносана хартия. Вратата беше затворена.

— Дъд! — изрева Франклин. — Хей, Дъд Роджърс! Той стовари юмрук върху вратата и цялата барака се разтресе. Отвътре кукичката

се строши и вратата неохотно отстъпи назад. Бараката беше празна, но из нея се носеше отвратителна сладникава воня, която ги накара да се спогледат и да сбърчат носове — а и двамата бяха кръчмарски ветерани, свикнали с най-неприятни миризми. Тежкият дъх смътно напомняше на Франклин за туршия, оставена да гние на тъмно с години, докато саламурата побелее съвсем.

— Ах, мамка му — обади се Върджил. — Че то вони по-зле и от гангрена.

И все пак бараката беше безупречно чиста. Резервната риза на Дъд висеше на кукичка над леглото, одеялото беше изпънато с армейска педантичност, а вехтият кухненски стол си стоеше на място до масата. Кутията червена боя с неотдавна протекли капки по външния ръб беше сложена на вестник зад вратата.

— Ако не излезем, ще се издрайфам — заяви Върджил. Лицето му бе станало бледозеленикаво.

Франклин, който не се чувстваше по-добре от него, отстъпи назад и затвори вратата.

Огледаха буницето — пустинно и безжизнено като лунните планини.

— Няма го тук — каза Франклин. — Сигурно се търкаля къркан нейде из гората.

— Франк!

— Какво? — рязко запитва Франклин. Не беше в настроение.

— Вратата беше затворена отвътре. Ако го няма там, как е излязъл?

Франклин стреснато се завъртя и огледа бараката. През прозореца, искаше да каже, но премълча. Прозорчето беше проста дупка, изрязана в картоната и закрита с целулоид. Не беше чак толкова широко, че Дъд да се провре през него с грамадната си гърбица.

— Няма значение — ядно рече Франклин. — Като му се свиди пиенето, майната му. Да се махаме.

Върнаха се към камионетката и Франклин усети как нещо се процежда през защитната мембрана на пианството — нещо, което по-късно нямаше да си спомни, а и не би искал да си го спомня; чувство на лепкав страх, чувство, че наоколо има нещо ужасно нередно. Сякаш буницето имаше собствен пулс — бавен, ала наситен със страховита жизненост. Изведнъж му се прииска час по-скоро да се махне отгук.

— Никакви плъхове не виждам — внезапно подметна Върджил.

И наистина не се виждаха плъхове; само чайки. Франклин опита да си припомни кога е било да докара бохлюци на сметището и да не види плъхове. Не можа. И това също не му се понрави.

— Сигурно е разхвърлял отрова, а, франк?

— Хайде, размърдай се — каза Франклин. — Да се пръждосваме оттук.

7.

След вечеря разрешиха на Бен да се качи на горния етаж при Мат Бърк. Посещението бе кратко — Мат спеше. Но вече бяха махнали кислородната палатка и старшата сестра каза на Бен, че до утре сутринта пациентът навярно ще се събуди и ще може да приема кратки посещения.

Лицето на учителя изглеждаше изпито и жестоко състарено — за пръв път наистина бе лице на старец. Лежеше неподвижно, сбръчканата кожа на шията му се подаваше от болничната пижама и това го правеше някак уязвим и беззащитен. Ако всичко е вярно, помисли Бен, тия хора не ти правят добро, Мат. Ако всичко е вярно, значи сме попаднали в цитаделата на неверието, където кошмарите се прогонват с лизол, скалпели и лекарства, а не с трепетликови колове, Библии и планинска мащерка. Те се радват като деца на кръвните банки, инжекциите и клизмите с бариев разтвор. Не ги интересува дали в колоната на истината има дупка.

Той пристъпи до леглото и лекичко завъртя главата на Мат. По шията нямаше белези; кожата беше безупречно чиста.

Поколеба се още миг, после пристъпи към шкафа и го отвори. Вътре висяха дрехите на Мат, а върху куката от вътрешната страна на вратата, бе закачено разпятието, за което спомена Сюзън. Филигранната му верижка проблясваше в мекото осветление на болничната стая.

Бен се върна до леглото и надяна разпятието около врата на Мат.

— Хей, какво нравите?

В стаята бе влязла сестра с кана вода в едната ръка и подлога в другата; подлогата беше благоприлично закрыта с чиста кърпа.

— Слагам му кръста — обясни Бен.
— Католик ли е?
— Вече да — мрачно отвърна Бен.

8.

Вече бе паднала нощ, когато в къщата на семейство Сойър, разположена на Дийп Кът Роуд, се раздаде тихо почукване откъм кухненската врата. С лукава усмивчица на устните Бони Сойър отиде да отвори. Беше облечена с къса надиплена престилчица около кръста, обувки с висок ток — и нищо друго.

Когато тя отвори вратата, очите на Кори Брайънт се разшириха и челюстта му провисна.

— Бъ — каза той. — Бъ... Бъ... Бони?

— Какво има, Кори?

С престорена небрежност тя подпря лакът върху рамката на вратата, изпъвайки голите си гърди по най-съблазнителен начин. Същевременно кръстоса крака, за да подчертае извивката на бедрата си.

— Божичко, Бони, ами ако беше дошъл...

— Телефонният техник ли? — запита тя и се изкикоти.

Хвана ръката му и я наложи върху гъвкавата плът на дясната си гърд. — Искаш ли да ми видиш брояча?

С ръмжене, към което се примесваха нотки на отчаяние (удавник, отиващ към дъното за трети път, стиснал млечна жлеза вместо сламка), той я сграбчи в прегръдките си. Дланите му се впиха в задничето ѝ; колосаната престилчица тихо изшумоля между телата им.

— Олеле — прошепна тя, като се триеше в него. — Ще ми проверите ли слушалката, мистър телефонен техник? Цял ден чакам важно обаждане...

Той я грабна на ръце, влезе и затвори вратата с ритник. Нямаше нужда да му казват къде е спалнята. Добре познаваше пътя.

— Сигурна ли си, че няма да се прибере? — запита Кори.

Очите и проблеснаха в сумрака.

— Ама вие за кого ми говорите, мистър телефонен техник? Едва ли за моя прекрасен съпруг... той е в Бърлингтън, щата Върмонт.

Той я положи напреко на леглото, с провиснали на пода крака.

— Светни лампата — изрече тя бавно, с внезапно натезал глас.
— Искам да виждам какво правиш.

Той щракна нощната лампа и сведе очи към Бони. Престилчицата се бе извъртяла настрани. Очите ѝ бяха полусклопени и трескави, с разширени и лъскави зеници.

— Махни го това — посочи той престилката.

— Ти го махни — отвърна тя. — Сигурно ще се справите с възела, мистър телефонен техник.

Той послушно се наведе. Тая жена винаги го караше да се чувства като хлапак с пресъхнало гърло, който за пръв път ляга с момиче, а ръцете му потреперваха щом посегнеше към нея, сякаш самата ѝ плът излъчваше в околния въздух мощно електрическо напрежение. Напоследък вече не можеше да я прогони от мислите си. Беше заседнала в главата му като раничка от вътрешната страна на бузата, която непрестанно опипваш с език. Развихряше се дори и в сънищата му — гола, златиста, непоносимо възбуждаща, фантазията ѝ не знаеше граници.

— Не, на колене — каза тя. — Искам да коленичиш пред мен.

Той тромаво падна на колене, пропълзя напред и посегна към възела на престилчицата. Тя положи високите си токове върху раменете му. Кори изви глава, за да я целуне от вътрешната страна на бедрото и усети под устните си топлата, гъвкава плът.

— Точно така, Кори, да, точно така, продължавай нагоре, продължавай...

— Е, не е ли мила картинка?

Бони Сойър изпищя.

Кори Брайънт надигна глава и примига объркано.

Реджи Сойър стоеше подпрян върху рамката на вратата. Ловната пушка под мишницата му беше насочена надолу и той небрежно я крепеше с лакът.

Кори изгуби контрол над пикочния си мехур и по бедрата му бликна топла струя.

— Значи вярно било — учудено промълви Реджи и прекрачи в спалнята. Усмиваше се. — Гледай ти! Дълга на онзи къркач Мики Силвестър цяла каса „Будвайзер“. По дяволите.

Бони се опомни първа.

— Реджи, слушай. Не е това, което си мислиш. Той нахълта, беше като луд, той, той беше...

— Млъквай, путко.

Продължаваше да се усмихва. Кротко. Беше грамаден. Облечен в светлосив костюм, както преди два часа, когато Бони го целуна за довиждане.

— Слушай — безпомощно изрече Кори. Имаше чувството, че устата му се е препълнила със слюнка. — Моля те. Моля ти се, не ме убивай. Макар че го заслужавам. Нали не искаш да идеш в затвора. За някаква си глупост. Пребий ме, така ми се пада, но моля те, недей...

— Не стой на колене, Пери Мейсън — нареди Реджи Сойър все тъй кротко усмихнат. — И си вдигни ципа.

— Слушайте, мистър Сойър...

— О, наричай ме Реджи. Нали сме приятелчета. Топлиш ми леглото, докато ме няма, нали така?

— Реджи, не е това, което си мислиш, той ме изнасили...

Реджи я погледна с кротка, благожелателна усмивка.

— Кажеш ли още една думичка, ще ти завра ей-това чудо и ще ти покажа фокус, дето не си го и сънувала.

Бони застена. Лицето ѝ бе преbledняло като кисело мляко.

— Мистър Сойър... Реджи...

— Ти се казваш Брайънт, нали? Син на Пит Брайънт, нали?

Кори трескаво разтръска глава.

— Да, вярно. Точно така. Слушай...

— Доставях му бензин и масла, когато бях шофьор при Джим Уебър — каза Реджи и се усмихна като че споменът беше много приятен. — Беше четири-пет години преди да срещна тая разгонена кучка. Татко ти знае ли къде си?

— Не, сър, това ще го сломи. Можеш да ме пребиеш, така ми се пада, но ако ме застреляш, татко ще разбере как е станало и бас държа, че това ще го убие, тогава на съвестта ти ще тежат две...

— Да, и аз държа бас, че не знае. Ела в хола за момент. Трябва да поговорим. Хайде. — Реджи се усмихна кротко, за да покаже на Кори, че не му крои нищо лошо, сетне стрелна поглед към Бони, която го гледаше с широко разтворени очи. — Ти стой тук, маце, че инак няма вече да узнаеш какво ще дават тая вечер по телевизията. — Той завъртя пушката към вратата. — Идвай, Брайънт.

Стъпвайки неуверено, Кори мина пред Реджи и излезе в хола. Краката му бяха като гумени. Усещаше адски сърбеж между плешките. Там ще ме гръмне, помисли той, точно между плешките. Чудя се дали ще съм още жив да видя как червата ми залепват на стената...

— Обърни се — каза Реджи.

Кори се завъртя. Бе започнал да плаче. Не искаше да плаче, ала не можеше да се удържи. Навярно нямаше значение. И без това вече се бе подмокрил.

Пушката вече не висеше небрежно в ръката на Реджи. Двете циви се целеха право в лицето на Кори. Тъмните отвори сякаш растяха, зейваха, превръщаха се в бездънни кладенци.

— Знаеше ли какво правиш? — запитва Реджи.

Вече не се усмихваше. Лицето му беше мрачно и сериозно.

Кори не каза нищо. Въпросът беше излишен. Само продължаваше да плаче.

— Спал си с чужда жена, Кори. Нали така ти беше името?

Кори кимна. По бузите му се стичаха сълзи.

— Знаеш ли какво става с такива като теб, когато ги хванат?

Кори пак кимна.

— Хвани цевите на пушката, Кори. Съвсем леко. Спусъкът е чувствителен, а вече съм го придърпал. Затова си представи... о, представи си, че хващаш жена ми за циците.

Кори протегна трепереща ръка и докосна цевите на пушката. Студеният метал прилепна към парещата му длан. От гърлото му се изтръгна протяжен, мъчителен стон. Вече не му оставаше нищо. Времето за молби бе отминало.

— Лапни ги, Кори. И двете циви. Да, точно така. Леко!... да, добре. Голяма ти е устата. Пъхай по-навътре. Знаеш как се пъха, нали? Челюстите на Кори се бяха разтегли до предел.

Цевите на пушката опираха в небцето му и стомахът му се бунтуваше от ужас. Усещаше по зъбите си мазната стомана.

— Затвори очи, Кори.

Кори гледаше тъпо и влажните му очи бяха грамадни като чинии. Реджи пак се усмихна кротко.

— Затвори ги тия детски сини очички, Кори.

Кори склопи очи.

Разхлабеното черво изпусна товара си в панталона му. Той почти не усети това.

Реджи дръпна двата спусъка. Ударниците на празната пушка глухо изщракаха.

Кори се свлече на пода без сваяст.

Няколко секунди Реджи го гледа с кротка усмивка, после завъртя пушката с приклада нагоре. Обърна се към спалнята.

— Ето ме, Бони, идвам. Не ме интересува дали си готова.

Бони Сойър закрепця.

9.

Кори Брайънт се тътреше по Дийп Кът Роуд към мястото, където бе оставил служебната камионетка. Очите му бяха изцъклени и кръвясали. На тила му се издуваше цицина — беше се ударил при падането в несваяст. Обувките му се тътреха с глух шум по меката пръст. Мъчеше се да мисли само за този звук и да забрави всичко друго, особено внезапния и пълен провал на целия му живот. Часът бе осем и четвърт.

Когато изпроводи Кори през кухненската врата, Реджи Сойър пак се усмихваше кротко. Монотонните страдалчески ридания на Бони долитаха от спалнята като съпровод на думите му.

— Сега бъди послушно момче и тръгвай по пътя. Качи се в колата и карай право към града. В десет без четвърт минава автобусът от Люистън за Бостън. От Бостън можеш да продължиш накъдето си искаш. Автобусът спира пред дрогерията на Спенсър. Гледай да не го изпуснеш. Защото видя ли те пак, ще те убия. С Бони всичко е наред. Прекърши се. Една-две седмици ще трябва да носи панталони и блузи с дълъг ръкав, но не съм й пипал лицето. Ти само побързай да се махнеш от Сейлъм'с Лот, преди да си смениш гащите и пак да ти хрумне, че си мъж.

И ето, сега крачеше по пътя с намерение да постъпи точно така, както бе заръчал Реджи Сойър. От Бостън можеше да продължи на юг... нанякъде. В банката имаше спестени около хиляда долара. Майка му винаги казваше, че е много пестелив. Можеше да си вземе парите с телеграфен запис, да изкара с тях, докато си намери работа и да се

нагърби за дълги години с непосилния труд да забрави тази вечер — вкуса на цевите, миризмата на собствените му лайна, полепнали по панталона.

— Здравейте, мистър Брайънт.

Кори задавено изпищя и втренчи в мрака безумен поглед, но отначало не различи нищо. Вятърът люшкеше дърветата и сенките на подскачащите клони танцуваха по пътя. Внезапно очите му се спряха върху една по-плътна сянка, застанала край каменната стена между пътя и пасището на Карл Смит. Сянката имаше човешки очертания, но и нещо... нещо...

— Кой сте вие?

— Един приятел, който вижда доста неща, мистър Брайънт.

Силуетът се раздвижи и излезе от сенките. В бледата звездна светлина Кори видя мъж на средна възраст с черни мустаци и дълбоко хлътнали блестящи очи.

— С вас постъпиха зле, мистър Брайънт.

— Откъде знаете?

— Знам много неща. Това ми е работата. Цигара?

— Благодаря.

С топло чувство на признателност Кори пое цигарата. Пъхна я между устните си. Непознатият драсна клечка кибрит и лъчите на пламъчето осветиха високи славянски скули, бледо костеливо чело и сресана назад черна коса. После светлинната изгасна и Кори дълбоко вдъхна лютивия пушек. Цигарата се оказа италианска, но все пак беше цигара. Малко по малко почваше да се успокоява.

— Кой сте вие? — отново запита той.

Непознатият се разсмя и удивително звучният, мощен смях отлетя с нощния ветреца, както отлиташе димът на цигарата.

— Имена! Ах, тая упорита американска страст към имената! Позволете да ви продам кола, защото се казвам Бил Смит! Яжте това! Гледайте по телевизията онова! Името ми е Барлоу, щом толкова държите да знаете.

Той отново се разсмя и в блесналите му очи заиграха искрици. Кори с изумление усети как по собствените му устни плъзва усмивка. Неприятностите изглеждаха далечни и маловажни в сравнение с присмехулното веселие на тия тъмни очи.

— Чужденец сте, нали? — запита Кори.

— Идвам от много страни; ала за мен тази страна... това градче... изглежда пълно с чужденци. Схващате ли? А? А?

Непознатият пак се разсмя с пълно гърло и този път Кори неволно му заприглася. Смехът се изтръгваше от гърдите му мощно, с леки истерични нотки след всичко преживяно.

— Да, чужденци — продължи непознатият, — ала красиви, изкусителни чужденци, напрацели от сила, пълнокръвни и жизнени. Знаете ли колко красиви са хората във вашата страна, във вашето градче, мистър Брайънт?

Леко смутен, Кори само се изкиска тихичко. Но не откъсваше поглед от лицето на непознатия. Сякаш бе изпаднал в екстаз.

— Хората в тая страна никога не са изпитвали глад и нужда. Вече от две поколения насам не са срещали нещо подобно, а и то е било като отглас от далечна стая. Мислят, че знаят що е печал, но тяхната печал е като плач на дете, изтървало сладоледа си на рожден ден. В тях няма... как е на английски? — сдържаност. Енергично и страстно проливат кръвта на ближния си. Разбирате ли? Виждате ли?

— Да — каза Кори. Надничайки в очите на непознатия, виждаше безброй чудесни неща.

— Тази страна е удивителен парадокс. По други земи, когато човек се храни до насита ден подир ден, той става дебел... сънлив... като свиня. Но тук... сякаш колкото повече имате, толкова по-агресивни ставате. Разбирате ли? Като мистър Сойър. Има толкова много, а му се свидят няколко жалки трохи от трапезата. Или като дете на рожден ден, което блъска настрана другарчетата си, макар че вече не може да хапне и късче от тортата. Не е ли така?

— Да — потвърди Кори.

Очите на Барлоу бяха тъй необятни и пълни със съчувствие. Всичко бе само въпрос на...

— Всичко е само въпрос на гледна точка, нали?

— Да! — възкликна Кори.

Този случаен познат бе улучил точната, вярната, съвършената дума. Цигарата неусетно се търкулна от пръстите на Кори и остана да тлее на пътя.

— Бих могъл да подмина това простичко малко градче — замислено изрече чужденецът. — Бих могъл да се гмурна в гъмжилото на някой от грамадните ви градове. Ба! — Той изведнъж се изпъчи и

очите му проблеснаха. — Какво разбирам от градове? Най-много да ме прегази някое такси, докато пресичам улицата! Или да се задуша от замърсения въздух! Или да се сблъскам с жалките, глупави дилетанти, чиито интереси са... как го казвате? враждебни?... да, враждебни спрямо мен. Как бих могъл аз, бедната селска душа, да се справя с безсърдечната рафинираност на големия град, та бил той и американски? Не! Не и не! Плюя на вашите градове!

— О, да! — прошепна Кори.

— Затова дойдох тук, в градчето, за което узнах най-напред от един блестящ човек, бивш местен жител и, уви, отдавна покойник. Тукашните хора все още са цялостни и пълнокръвни, пропити от агресивност и мрак, които са тъй необходими за... не, няма подходяща английска дума. Покол; вурдерлак; ейялък. Схващате ли?

— Да — прошепна Кори.

— Хората още не са прекъснали с черупка от бетон и цимент потока на жизненост, струящ откъм майчицата земя. Ръцете им се къпят във водите на живота. Те са изтръгнали живота си от земята — цялостен и пулсиращ! Така ли е?

— Да!

Чужденецът се засмя добродушно и потупа Кори по рамото.

— Ти си добро момче. Здраво, силно момче. Мисля, че не ти се иска да напускаш този прекрасен град, нали?

— Не... — прошепна Кори, но изведнъж го обзеха съмнения.

Страхът се завръщаше. Ала това едва ли имаше значение. Този човек щеше да го опази от зло.

— И щом е тъй, няма да го напуснеш. Никога.

Кори стоеше разтреперан, застинал на място, докато Барлоу свеждаше глава към него.

— И тепърва ще си отмъстиш на ония, които се тъпчат до насита, когато другите гладуват.

Кори Брайънт потъна в безбрежната река на забравата и тази река се наричаше време, а водите ѝ бяха червени.

10.

Беше девет вечерта и по прикрепения на стената телевизор се излъчваше съботният сериал, когато телефонът до леглото на Бен иззвъня. Обаждаше се Сюзън и по гласа личеше, че едва запазва самообладание.

— Бен, Флойд Тибитс е мъртъв. Умрял снощи в килията си. Доктор Коди каза, че е злокачествена анемия, но аз ходех, с флейк! Той имаше високо кръвно. Затова не го взеха в армията!

— Намали оборотите — каза Бен и седна.

— Има още нещо. Семейство Макдугъл, живеят на Завоя. Умряло е десетмесечното им бебе. Наложило се да отведат мисис Макдугъл в усмирителна риза.

— Разбра ли как е умряло бебето?

— Майка ми казва, че мисис Ивънс чула писъците на Санди Макдугъл, наминала да види какво става и се обадила на стария доктор Плоуман. Плоуман не споделил нищо, но мисис Ивънс казала на майка ми, че бебето изглеждало съвсем здраво... само дето било умряло.

— А ние двамата с Мат, дръвници безподобни, точно сега сме извън градчето и извън строя — промърмори Бен по-скоро на себе си, отколкото на Сюзън. — Сякаш всичко е било планирано.

— Има и още.

— Какво?

— Изчезнал е Карл Форман. А заедно с него и тялото на Майк Райърсън.

— Мисля, че всичко е ясно — чу той собствения си глас. — Трябва да е така. Утре напускам болницата.

— Ще те пуснат ли толкова скоро?

— Няма да се допитвам до тях. — Говореше разсеяно; умът му вече се бе заел с друга задача. — Имаш ли разпятие?

— Аз ли? — Гласът ѝ звучеше изненадано и леко развеселено. — Не, Бога ми.

— Не се шегувам, Сюзън... никога не съм бил по-сериозен. Има ли откъде да си намериш разпятие по това време?

— Ами... от съседката Мери Бодин. Мога да отскоча...

— Не! Не излизай навън. Остани си у дома. Направи си кръст, ако трябва, просто залепи две клечки. Сложи го до леглото.

— Бен, аз все още не вярвам. Може би става дума за маниак, за някой, който се мисли за вампир, но...

— Вярвай, каквото щеш, но си направи кръст.

— Но...

— Ще го направиш ли? Ако не за друго, то поне за мое успокоение.

След кратка пауза долетя неохотният отговор:

— Да, Бен.

— Можеш ли да дойдеш в болницата утре около девет сутринта?

— Да.

— Добре. Ще се качим горе и заедно ще разкажем всичко на Мат. После ти и аз ще отидем да поговорим с доктор Коди.

— Той ще те сметне за луд, Бен. Не разбираш ли?

— Да, разбирам. Но в тъмнината всичко изглежда по-реално, нали?

— Да — тихо каза тя. — Боже мой, да.

Кой знае защо, той си спомни за Миранда и нейната смърт — влажното петно под гумите на мотоциклета, плъзгането настрани, нейният писък, собствената му дива паника и стремглаво растящият камион отляво.

— Сюзън?

— Да.

— Пази се, много се пази. Моля те.

След края на разговора той остави слушалката и се загледа в телевизора, почти, без да обръща внимание на комедията с Дорис Дей и Рок Хъдсън. Чувстваше се гол, беззащитен. Нямаше кръст. Погледът му се отклони към прозорците, зад които имаше само мрак. В душата му бавно се прокрадна някогашният детски страх от тъмнината. На екрана Дорис Дей къпеше с шампоан някакво рунтаво куче, а той гледаше и се страхуваше.

11.

Областната морга в Портланд е студена стерилна зала, облицована изцяло със зелени плочки. Подът и стените имат еднакво скучен зеленикав цвят, а таванът е малко по-светъл. В стените са вградени множество квадратни врати с масивни ключалки, напомнящи багажно отделение на автогара. Дълги успоредни редици от

луминесцентни лампи хвърлят над всичко това хладна и прозаична светлина. Обстановката едва ли може да се нарече приятна, но досега не е имало нито едно оплакване от клиентелата.

Около десет без четвърт в събота вечерта двама санитарни докараха в моргата количка, върху която лежеше завит с чаршаф трупът на млад хомосексуалист, застрелян в някакъв бар. Това бе първият мъртвец за вечерта; жертвите на автомобилни катастрофи пристигаха обикновено между един и три след полунощ.

Бъди Баскомб тъкмо разправяше новия френски виц за вагиналният дезодорант, когато изведнъж млъкна наред изречението и се вторачи в редицата шкафове, обозначени с букви от М до Z. Два от тях зееха разтворени.

Последван от Боб Гринбърг, той заряза количката и се втурна нататък. Спря да огледа етикетчето на първата врата, а Боб продължи към следващата.

ТИБИТС, ФЛОЙД МАРТИН

Пол: М

Приет: 04.10.75

Аутопсия планирана за: 05.10.75

Приел: д-р Дж. М. Коди

Той рязко дръпна ръчката до вратата и металната плоча безшумно се изтъркаля напред върху добре смазани лагери.

Празна.

— Хей! — подвикна Гринбърг откъм другия шкаф. — Туй шибано нещо е празно! Кой си прави майтап с...

— През цялото време бях отвън в приемната — каза Бъди. — Никой не е минавал. Кълна се. Трябва да е станало, докато Карти беше на смяна. Какво пише на етикета?

— Макдугъл, Рандал Фратус. А какво значи съкращението мал.?

— Малолетен — глухо каза Бъди. — Боже Господи, мисля, че загажихме.

12.

Нещо го бе събудило.

Лежеше буден в тръпнещия мрак и гледаше тавана.

Шум. Някакъв шум. Но къщата беше безмълвна.

Ето пак. Драскане.

Марк Петри се завъртя под завивките, погледна през прозореца и през стъклото насреща му се втренчи Дани Глик с мъртвешки бледо лице и свирепи червени очи. Нещо тъмно бе полепнало по устните и брадата му, а когато усети, че Марк го гледа, той се усмихна, разкривайки чудовищно дълги и остри зъби.

— Пусни ме да вляза — прошепна гласът и Марк не разбра дали думите наистина са прекосили мрачния въздух или звучат само в главата му.

Осъзна, че се страхува — тялото бе разбрало всичко още преди мисълта да съзрее. Никога не бе изпитвал такъв страх, даже когато плуваше на плажа Попхам и на връщане към брега мислеше, че ще се удави от умора. Макар и все още детинско в хиляди отношения, съзнанието му само за секунда оцени безпогрешно ситуацията. Заплашено бе нещо повече от живота му.

— Пусни ме, Марк. Искам да си играем.

Зад прозореца нямаше нищо, за което да се държи онова отвратително създание; стаята беше на втория етаж и на стената нямаше перваз. И все пак нещо го поддържаше във въздуха... или се бе вкопчило в мазилката като някакво зловещо насекомо.

— Марк... най-сетне дойдох, Марк. Моля те...

Естествено. Трябва да ги поканиш в дома си. Знаеше го от комиксите за чудовища — същите, за които майка му смяташе, че могат да го побъркат.

Стана от леглото и едва не падна по очи. Чак сега разбра, че думата „страх“ е твърде мека. Онова, което изпитваше, не можеше да се нарече дори ужас. Зад прозореца бледото лице опита да се усмихне, но бе лежало в мрака прекалено дълго, за да си спомни точно как да го стори. Марк видя само безформена гримаса — кървава трагична маска.

Но ако гледаш в очите, не е толкова страшно. Ако гледаш в очите, вече не се плашиш и разбираш, че трябва само да отвориш прозореца и да кажеш: „Влизай, Дани“, а после изобщо няма да се страхуваш, защото ще се слееш с Дани, и с другите, и с онзи. Ще бъдеш...

Не! Точно така ставаш плячка!

С усилие на волята той извърна очи.

— Марк, пусни ме да вляза! Заповядвам ти! Той заповядва!

Марк отново запристъпва към прозореца. Не можеше да се удържи. Нямаше начин да устои на този глас. И докато приближаваше към стъклото, от другата страна злобното детско лице тръпнеше и се кривеше от алчно нетърпение. По прозореца драскаха пръсти с черна земя под ноктите.

Измисли нещо. Бързо! Бързо!

— Гарван — дрезгаво прошепна той. — Гарван грачи в гладен град, гледка грозна, град и глад. Пат пет пъти опита да си пипне петите.

Дани Глик изсъска.

— Марк! Отвори прозореца!

— Купър купи куп покупки...

— Прозорецът, Марк, той заповядва!

— ... закопа ги в плитки дупки.

Губеше сили. Онзи нашепващ глас се процеждаше през защитата и повелята бе неудържима. Марк сведе очи към масичката, осеяна с пластмасови чудовища, които сега изглеждаха тъй нелепи и глупави...

Внезапно погледът му се прикова към част от пластмасовата сцена и очите му леко се разшириха.

Пластмасов вампир се прокрадваше през пластмасово гробище и един от паметниците имаше формата на кръст.

Без да губи време за размисъл или колебание (така би постъпил някой от възрастните — например баща му — и това би го погубило), Марк грабна кръста, стисна го в шепа и високо изрече:

— Влизай тогава.

По лицето се разля хищен възторг. Прозорецът се откряна, Дани влезе в стаята и направи две крачки напред. От разтворената уста лъхна неопишуемо зловонно дихание — воня на разложена плът. Студени ръце, бели като рибешки корем, докоснаха раменете на Марк. С кучешко движение главата се килна настрани, горната устна се отдръпна, за да разкрие дългите лъскави зъби.

Марк замахна жестоко, с все сила, и притисна кръста към бузата на Дани Глик.

Писькът бе ужасяващ, неземеен... и безмълвен. Отекна само в коридорите на съзнанието и в дълбините на сърцето му. Победната усмивка на изчадиято с образа на Дани се превърна в зейнала гримаса

на страдание. Над бледата плът се завихри дим и на Марк му се стори, че чудовището започва да се разпада като пушек, ала това бе само за миг, сетне то се завъртя и опита да изскочи, но просто рухна през прозореца.

И всичко свърши, сякаш изобщо не се бе случвало.

Но за миг кръстът припламна с ослепително сияние като че вътре имаше нажежена до бяло жица. После бавно помръкна, оставяйки само чезнеция си синкав отпечатък под клепачите му.

През решетката на отдушника Марк ясно чу как в спалнята на родителите му изщрака ключът на лампата, след това гласът на баща му изрече:

— Дявол да го вземе, какво беше това?

След две минути вратата на стаята се отвори, но той бе успял да оправи всичко.

— Сине? — тихичко запита Хенри Петри. — Буден ли си?

— Май, че да — сънливо отвърна Марк.

— Нещо лошо ли сънува?

— Аз... може би. Не помня.

— Викаше насън.

— Извинявай.

— Не, няма защо да се извиняваш. — Хенри се поколеба, сетне си спомни времето, когато синът му беше дребничко детенце със синя пижамка и създаваше много повече грижи, но поне всичко беше ясно. — Искаш ли чаша вода?

— Не, благодаря, татко.

Хенри Петри огледа стаята, опитвайки да си обясни тръпнешното чувство на ужас, което го бе събудило и все още изпълваше душата му — чувство за гибел, минала само на косъм от него. Е, всичко изглеждаше нормално. Прозорецът беше затворен. Нищо не беше паднало.

— Марк, да не би да е станало нещо?

— Не, татко.

— Е, добре... лека нощ тогава.

— Лека нощ.

Вратата тихо се затвори и меките стъпки на баща му заслизаха по стълбата. Мускулите на Марк изведнъж омекнаха от облекчение и закъсняла реакция. В този миг възрастен човек би изпаднал в истерия,

както навярно би станало и с по-малко или по-голямо дете. Но Марк усети как ужасът се оттегля бавно, едва доловимо, и това му напомни тръпките, докато чакаш вятърът да те изсуши, след като си плувал в прохладен ден. И с постепенното изчезване на ужаса дрямката заемаше мястото му.

Преди да задреме окончателно, той неволно се замисли — не за пръв път — колко странни са възрастните. Пият слабително, алкохол или приспивателни хапчета, за да прогонят страховете си и да заспят, а страховете им са толкова кротки, едва ли не питомни: работата, парите, какво ли ще помисли учителката, ако не купя по-хубави дрешки на моята Джени, още ли ме обича жена ми, кои са моите приятели. Всичко това бледнее в сравнение със страховете, които обграждат в тъмнината детското легло и само някое друго дете би могло да ги разбере. Не съществува нито групова терапия, нито обществена помощ за детето, което всяка нощ трябва самичко да се справя с нещото под леглото или в мазето — нещото, което се хили и подскача заплашително, но винаги остава точно извън границата на зрението. Нощ подир нощ детето е длъжно да води все същата самотна битка, а единственото лечение е постепенното закостеняване на въображението и това се нарича израстване.

Съкратени и опростени като някаква мисловна стенография, тия мисли прелитаха през съзнанието му. Предната нощ Мат Бърк бе зърнал подобно зловещо изчадие и страхът го бе довел до сърдечен удар; тази нощ Марк Петри бе срещнал чудовището, а десет минути по-късно се отпуснаше в прегръдките на съня и пластмасовият кръст все още стърчеше от разхлабения му юмрук като бебешка дрънкалка. Такава е разликата между мъжете и момчетата.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

БЕН (IV)

1.

Беше девет и десет в неделното утро — ведро, слънчево неделно утро — и Бен почваше сериозно да се тревожи за Сюзън, когато телефонът до леглото иззвъня. Той трескаво грабна слушалката.

— Къде си?

— Спокойно. Горещ съм, при Мат Бърк който нетърпеливо чака удоволствието да те види при първа възможност.

— Защо не дойде...

— Преди малко надникнах в стаята. Ти спеше като агънце.

— Така е в тая болница — нощем ни упойват и крадат вътрешни органи за тайнствени стари милиардери. Как е Мат?

— Ела да го видиш — каза тя и още преди да остави слушалката, Бен вече надяваше халата.

2.

Мат изглеждаше много по-добре, сякаш се бе подмладил. Сюзън, облечена в небесносиня рокля, седеше до леглото, а Мат приветствено вдигна ръка към влизания Бен.

— Намери си камък за сядане.

Бен придърпа един от адски неудобните болнични столове и се настани до леглото.

— Как се чувстваш?

— Доста по-добре. Слаб съм, но се поправам. Снощи ми махнаха системите, а тая сутрин ми дадоха за закуска яйца на очи. Гадост. Отсега си представям какво ще е в старческия дом.

Бен целуна Сюзън и видя, че тя с усилие запазва самообладанието си. Лицето ѝ сякаш бе стегнато с невидима мрежа от

тънки нишки.

— Има ли нещо ново откакто се чухме снощи?

— Не съм чувала. Но в неделя градчето се събужда късничко, а аз излязох от къщи около седем.

Бен завъртя очи към Мат.

— Готов ли си да обсъдим въпроса?

— Мисля, че да — каза учителят и се намести по-удобно. На шията му проблесна закаченият от Бен позлатен кръст. — Впрочем, благодаря за кръста. Много ми помага, макар че го купих от щанда за стоки с намалени цени в петък вечерта.

— Какво е състоянието ти?

— „Стабилизира се“, бяха скверните слова на младия доктор Коди по време на снощния преглед. Направи ми електрокардиограма и според нея инфарктът е бил от най-леките... без оформяне на съсирек. — Мат се поизкашля. — Само да е сбъркал! Ако ме тръшне нов удар, цял живот ще го влача по съдилищата за измама. — Той изведнъж престана да се усмихва и изгледа сериозно Бен. — Каза ми, че е срещал подобни случаи, предизвикани от тежък емоционален шок. Мълчах като риба. Нали не съм сбъркал?

— Добре си направил. Но събитията напреднаха. Довечера двамата със Сюзън ще идем да разкажем всичко на Коди. Ако не побърза да викне санитарите от лудницата, ще го пратим при тебе.

— Ще му кажа аз на него — зловецът се закани Мат. Тоя проклет сополанко ми конфискува лулата.

— Разказа ли ти Сюзън какво се е случило в Джирусълъм'с Лот от петък насам?

— Не. Каза, че предпочита да дойдеш и ти.

— Преди да я чуеш, би ли ми казал точно какво се случи оная вечер?

Лицето на Мат помрачня и за момент признаците на оздравяване сякаш се канеха да изчезнат. През тях Бен зърна стареца, когото бе видял вчера в това легло.

— Ако още не си готов да...

— Не, няма пречки. Трябва да съм готов, ако е вярно поне наполовина онова, което предполагам. — Мат се усмихна печално. — Винаги съм се смятал за свободомислещ, без предубеждения. Но понякога съзнанието с поразително упорство се мъчи да потисне

онова, което изглежда неприятно или заплашително. Като вълшебните плочки, с които си играехме като деца. Ако не харесваш, каквото си нарисувал, дръпваш горния лист и картинката изчезва.

— Но остава завинаги отдолу, върху черния слой добави Сюън.

— Да. — Мат се усмихна. — Чудесна метафора за взаимодействието между съзнание и подсъзнание. Жалко, че Фройд не се е сетил за нея. Но да не се отклоняваме. — Той погледна Бен. — Сюън вече ти е разказала, нали?

— Да, но...

— Разбирам. Просто исках да знам дали мога да прескоча уводната част.

Мат заразказва спокойно, с почти безизразен глас и прекъсна само веднъж, когато се чуха тихи стъпки и сестрата влезе да го запита дали би искал чаша джинджифилов сироп. Мат отвърна, че джинджифиловият сироп е чудесно питие и довърши разказа си, смучейки от време на време пластмасовата сламка. Бен не пропусна да забележи, че когато стана дума за падането на Майк през прозореца, ледените кубчета в чашата тихо задрънчаха. Но гласът на Мат не трепваше; запазваше все същото равномерно, мелодично звучене, с което навярно преподаваше уроците. Не за пръв път Бен помисли, че този човек е просто възхитителен.

Когато разказът свърши, настана мълчание и Мат го наруши пръв.

— Това е. Какво смятате вие двамата, които не сте видели нищо със собствените си очи?

— Вчера дълго обсъждахме този въпрос — отвърна Сюън. — Нека ви каже Бен.

Леко смутен, Бен изложи поред всички възможни обяснения и след това ги опроверга. Когато спомена за външното затваряне на капака и липсата на отпечатащи от стълба върху меката почва, Мат изръкопляска.

— Браво! Същински детектив! — Той обърна очи към Сюън. — Ами вие, мис Нортън, която пишехте тъй спретнати съчинения с абзаци като тухли и подзаглавия вместо греди? Какво мислите?

Пръстите й нервно сгъваха и разгъваха кранчето на полата. Тя сведе очи към тях, после отново погледна Мат.

— Вчера Бен ми изнесе лекция за езиковите функции на израза „не може“, тъй че няма да го употребявам. Но ми е извънредно трудно да повярвам, че из Сейлъм'с Лот върлуват вампири, мистър Бърк.

— Ако може да се уреди без разгласяване, готов съм да мина проверка с детектор на лъжата — тихо каза Мат.

Тя се изчерви.

— Не, не... моля ви, не ме разбирайте погрешно. Убедена съм, че в градчето става нещо. Но... това...

Той се протегна и стисна ръката ѝ.

— Разбирам, Сюзън. Но би ли направила нещо за мен?

— Стига да мога.

— Нека..., нека ние тримата... тръгнем от предположението, че всичко това е реално. Нека смятаме това предположение за факт, докато — и само докато — получим доказателства за обратното. Научен подход, нали разбираш. Двамата с Бен вече обсъждахме начините и средствата за проверка на хипотезата. И едва ли някой желае повече от мен тя да бъде опровергана.

— Но не вярвате това да стане, нали?

— Не — тихо отвърна той. — След дълги размисли и колебания вече стигнах до извода. Вярвам в онова, което видях.

— Нека засега да не говорим за вярване и недоверие — намеси се Бен. — В момента въпросът подлежи на изясняване.

— Правилно — съгласи се Мат. — Имаш ли планове за действие?

— Мисля, че ще е най-добре да те назначим за старши изследовател. Квалификацията ти е идеална за целта. Освен това засега не можеш да напускаш леглото.

Очите на Мат проблеснаха както преди малко, когато бе споменал за коварното похищение на лулата му.

— Ще позвъня на Лорета Старчър, когато отвори библиотеката. Цяла камара книги ще поръчам.

— Днес е неделя — напомни му Сюзън. — Библиотеката не работи.

— Щом е за мен, ще я отворят — заяви Мат. — Няма къде да се даянат.

— Намери всичко, което има поне малко отношение към темата — каза Бен. — Психология, патология, митове. Разбираш ли? Всичко.

— Ще си вода записки — дрезгаво рече Мат. — Бога ми, точно това ще направя. — Той огледа Бен и Сюзън. — За пръв път, откакто попаднах тук, пак съм човек. Ами вие с какво ще се заемете?

— Най-напред с доктор Коди. Той е подписал смъртните актове на Райърсън и Флойд Тибитс. Може би ще го уговорим да ексхумира Дани Глик.

— Дали ще го направи? — обърна се Сюзън към Мат.

Преди да отговори, Мат смукна джинджифилов сироп.

— Онзи Джими Коди, на когото някога преподавах, би се съгласил без никакви колебания. Беше фантазьор и всезнайко, удивително неподатлив на лицемерие и закостенялост. Не знам обаче доколко се е променил след колежа и медицинския институт.

— За мене всичко това са излишни увъртания — заяви Сюзън. — Само ще станем за смях пред доктор Коди. Защо двамата с Бен да не отскочим до Марстъновия дом? Така всичко ще свърши веднъж завинаги. И без това го бяхме планирали за миналата седмица.

— Ще ти кажа защо — обади се Бен. — Защото тръгваме от предположението, че всичко е истина. Толкова ли бързаш да пъхнеш глава в устата на лъва?

— Мислех, че денем вампирите спят.

— Стрейкър може да е всичко друго, но не и вампир, освен, ако старите легенди дълбоко грешат. Хората са го виждали по всяко време на деня. В най-добрия случай ще ни прогонят от къщата, без да узнаем нищо. А в най-лошия Стрейкър може да употреби сила и да ни задържи до мръкване. Като жива закуска за прочутия граф от комиксите.

— Барлоу ли? — запита Сюзън.

Бен вдигна рамене.

— Защо не? Тая история за делово пътуване до Ню Йорк е прекалено хубава, за да бъде вярна.

В очите на Сюзън продължаваше да се таи упорство, но тя престана да възразява.

— Какво ще правите, ако Коди ви се изсмее? — запита Мат. — И при условие, че не се обади веднага в лудницата.

— По залез слънце отиваме на гробището — каза Бен. — Ще наблюдаваме гроба на Дани Глик. Един вид експериментална проверка.

Мат се надигна на лакти.

— Обещай, че ще внимавате. Обещай ми, Бен!

— Непременно — успокой го Сюзън. — Дума да няма, целите ще се накичим с кръстове.

— Не се шегувай — промърмори Мат. — Ако беше видяла, каквото видях аз...

Той извърна глава и се загледа през прозореца към огрения от слънцето бор на фона на ясното есенно небе.

— Тя може да се шегува, но не и аз — каза Бен. — Ще се погрижа за всички предпазни мерки.

— Свържете се с отец Калахан — каза Мат. — Поискайте от него светена вода... а ако може, и нафора.

— Що за човек е той? — запита Бен. Мат сви рамене.

— Малко странен. Може би пияница. Но при всяко положение е образован и възпитан. Навярно страда под товара на днешния умерен католицизъм.

— Сигурен ли сте, че отец Калахан е..., че пие? — запита Сюзън с леко разширени очи.

— Не съвсем — отвърна Мат. — Но един мой бивш ученик, Брад Кампиън, работи в магазина за напитки в Ярмут и твърди, че Калахан е редовен клиент. Купувал уиски „Джим Бийм“. Добър вкус.

— Можем ли да говорим открито с него? — запита Бен.

— Не знам. Мисля, че трябва да опитате.

— Значи не го познаваш?

— Почти не. Пише история на католическата църква в Нова Англия и знае доста за поетите от така наречения „златен век“ — Уитиър, Лонгфелоу, Ръсел, Холмс и прочие. Миналата година го поканих да изнесе лекция по американска литература. Има жива, проникателна мисъл — учениците бяха във възторг.

— Ще се срещна с него и ще се доверя на интуицията си — каза Бен.

Една сестра надникна през вратата, кимна и след миг в стаята влезе Джими Коди със стетоскоп на врата.

— Тормозите ми пациента, а? — весело запита той.

— Не колкото теб — заяви Мат. — Искам си лулата.

— Не може — разсеяно отвърна Коди, преглеждайки картоната на Мат.

— Проклет шарлатанин — промърмори старият учител.
Коди остави картоната и придърпа зелените завеси около леглото.
— Съжалявам, но ще ви помоля да ни оставите насаме. Как е главата, мистър Миърс?
— Не личи да е изтекло нещо.
— Чухте ли за Флойд Тибитс?
— Сюзън ми каза. Ако имате време след визитацията, бих искал да поговорим.
— Мога да ви прехвърля в края на списъка за посещения. Около единайсет часа.
— Чудесно.
Коди отново подръпна завесата.
— А сега ще ви помоля...
— И пак се спуска завесата на тайната, приятели — подхвърли Мат. — Който познае уречената дума, ще спечели сто долара.
И завесата наистина го закри от Бен и Сюзън. Иззад нея чува гласа на Коди:
— Паднеш ли ми пак под упойка, ще ти отрежа езика и половината челен дял на мозъка.
Двамата се спогледаха усмихнато като влюбени, които безгрижно се излежават на слънчевия плаж, ала усмивките им помръкнаха почти веднага. Мина им една и съща мисъл — дали не са полудели.

3.

Когато Джими Коди най-сетне влезе в стаята, беше единайсет и двайсет и Бен заговори веднага:

— Искан да ви кажа...

— Първо главата, после приказките. — Коди внимателно разреши косата му и огледа нещо. — Сега ще заболи. — Той дръпна лейкопласта и Бен подскочи. Страхотна цицина — небрежно подхвърли Коди и се зае да слага по-малка превръзка.

След като свърши с превръзката, той светна с лампичката си в очите на Бен и го почука по лявото коляно с гумено чукче. Във внезапен пристъп на мрачно настроение Бен се запита дали е използвал същите инструменти и за Майк Райърсън.

— Всичко изглежда удовлетворително — каза докторът, прибирайки инструментите. — Как е моминското име на майка ви?

— Ашфорд — отвърна Бен. Вече му бяха задавали подобни въпроси след постъпването в болница.

— Учителка в първи клас?

— Мисис Пъркинс. Изрусяваше си косата.

— Второто име на баща ви?

— Мъртън.

— Да имате пристъпи на главозамайване или гадене?

— Не.

— Да усещате необичайни миризми, цветове или...

— Не, не и не. Добре съм.

— Това решавам аз — строго каза Коди. — Случайно да виждате нещата двойно?

— Последният път беше, когато изгълтах шест бутилки уиски.

— Добре — каза Коди. — Обявявам ви за излекуван благодарение на съвременната медицина и коравата ви глава. А сега казвайте какво ви тормози. Сигурно Тибитс и бебето на Макдугъл. Мога да кажа само това, което казах и на Паркинс Джилеспи. Първо, радвам се, че не го надушиха вестниците; за малките градчета един скандал на сто години е предостатъчен. Второ, да пукна, ако знам кой би могъл да извърши подобна страхотия. Не може да е тукашен човек. Не че ни липсват смахнати, но... — Той замлъкна, забелязвайки изумените им лица. — Не знаете ли? Не чухте ли вече?

— Какво да сме чули? — запита Бен.

— Все едно, че сме попаднали във „Франкенщайн“ на Мери Шели или във филмите с Борис Карлов. Снощи някой е откраднал труповете от областната морга в Портланд.

— Боже мой — глухо изрекоха вдървените устни на Сюзън.

— Какво има? — разтревожи се изведнъж Коди. — Знаете ли нещо по въпроса?

— Започвам да си мисля, че наистина знаем нещо — каза Бен.

4.

Когато привършиха разказа си, приближаваше дванайсет и десет. Сестрата бе донесла обяда на Бен и недокоснатият поднос стоеше до леглото.

Последната дума заглъхна и настана тишина, нарушавана само от тракането на вилици и ножове, долитащо през откренатата врата — другите пациенти явно не страдаха от липса на апетит.

— Вампири — промълви Джими Коди. — И то точно с Мат Бърк. Е, на него ще ми е трудничко да се присмея.

Бен и Сюзън мълчаха.

— И искате да ексхумирам малкия Глик — замислено изрече той. — Помози Боже да се оправя с тая щуротия. — Коди измъкна от чантата си шишенце и го подхвърли на Бен. — Аспирин. Пиете ли го?

— Често.

— Татко ми го наричаше „най-добрият приятел на лекаря“. Знаете ли как действа?

— Не — каза Бен.

Разсеяно премяташе шишенцето из пръстите си и гледаше етикета. Не познаваше Коди чак толкова добре, че да разбере доколко е откровен и какво крие, но беше уверен, че малцина пациенти го виждат такъв — с момчешко лице, замъглено от тревожни размисли. Реши да не нарушава това настроение.

— И аз не знам. Никой не знае. Но помага при главоболие, артрит и ревматизъм. Впрочем, и за тях не сме наясно какво представляват. Защо ни боли главата? В мозъка няма рецептори за болка. Знаем, че по химически състав аспириинът е много близък до ЛСД, но защо едното лекува главоболие, а другото поражда халюцинации? Част от нашето неразбиране се дължи на факта, че всъщност не знаем какво представлява мозъкът. И най-образованият лекар на този свят стои върху ниско островче сред море от невежество. Ние сме като шамани — размахваме магически жезли, колим пилета и гадаем по кръвта им. И най-удивителното е, че твърде често помагаме на хората. Бяла магия. Заклинания. Университетските ми преподаватели биха си оскубали косата, ако можеха да ме чуят сега. Някои бяха готови да го сторят, когато им казах, че ще практикувам из селските области на щата Мейн. — Той се усмихна. — Ако чуят, че ще поискам разрешение за ексхумация на Дани Глик, направо биха припаднали.

— Ще го направите ли? — запита Сюзън, без да крие изненадата си.

— Какво ми пречи? Ако е мъртъв, мъртъв е. Ако ли не — ще имам какво да разправа на следващия национален медицински конгрес. Ще кажа на областния съдебен лекар, че искам да проверя дали не е починал от заразен енцефалит. Друго приемливо обяснение не ми идва наум.

— А възможно ли е да се окаже истина? — обнадежди се тя.

— Да, но е адски невероятно.

— Кога най-рано можете да получите разрешение? — запита Бен.

— Утре привечер. Ако колегата се опъва, вторник или сряда.

— Как би трябвало да изглежда? — интересува се Бен. — Искам да кажа...

— Знам какво искате да кажете. Родителите не са поръчали да го балсамирят, нали?

— Не.

— Има ли седмица от погребението?

— Да.

— Когато отворя ковчега, отвътре навярно ще излети струя газове с твърде неприятна миризма. Предполагам, че тялото ще е подутото. Косата ще е пораснала — тя продължава да расте удивително дълго време — както и ноктите. Очите най-вероятно ще са изтекли.

Сюзън се мъчеше да придаде на лицето си безстрастно изследователско изражение, но не го правеше твърде успешно. Бен тайничко се радваше, че още не е обядвал.

— Цялостното разлагане на тялото още няма да е започнало — продължаваше Коди с наставнически тон, — но отделената влага сигурно ще благоприятства развитието на плесени по откритата кожа на бузите и ръцете. Тази мъхеста растителност се нарича... — Той се сепна. — Извинявайте. Прекалих с описанията.

— Може да има и нещо по-лошо от разложението — отвърна Бен, като се стараеше да говори безстрастно.

— Ами ако не откриете нито един от тези признаци? Ако тялото изглежда също тъй естествено, както в деня на погребението? Какво ще правите тогава? Ще му забиете кол в сърцето?

— Едва ли — каза Коди. — Там задължително ще трябва да присъства съдебният лекар или неговият помощник. Дори и Брент Норбърт не би повярвал, че действам професионално, ако извадя от чантата си кол и опитам да го забия в трупа на детето.

— А какво ще направите? — осведоми се Бен.

— При цялото ми уважение към Мат, не вярвам да се стигне дотам. Ако трупът се окаже в подобно състояние, несъмнено ще трябва да го откарам в щатския медицински център за подробно проучване. А там вече мога да проточа аутопсията до вечерта... и да наблюдавам всички възможни явления.

— И ако се съживи?

— Не вярвам да допускате подобна вероятност. Аз също.

— Допускам я все повече с всеки изминал час мрачно каза Бен.
— Мога ли да присъствам на ексхумацията... ако се стигне дотам?

— Да, мога да го уредя.

— Добре. — Бен стана от леглото и пристъпи към гардероба, където бяха дрехите му. — Смятам да...

Сюзън се изкиска и Бен обърна глава.

— Какво?

Код и се ухили.

— Болничните нощници имат склонност да се разтварят отзад, мистър Миърс.

— По дяволите — изруга Бен и инстинктивно посегна назад. — Наричайте ме просто Бен.

— И в този тържествен миг двамата със Сюзън се оттегляме — каза Коди и се изправи. — Като се приведеш в приличен вид, можеш да ни откриеш долу в кафето. Днес следобед ще имам работа за теб.

— Така ли?

— Да. Ще трябва да разкажем на родителите версията за енцефалита. Ако нямаш нищо против, ще те представя за свой колега. Не се иска да казваш каквото и да било. Само ще се държиш за брадата и ще гледаш умно.

— Няма да им бъде приятно, нали?

— А ти би ли се радвал на тяхно място?

— Не — каза Бен. — Не бих се радвал.

— Необходимо ли е съгласието им за ексхумацията? — запита Сюзън.

— Теоретично, не. Реално погледнато — да. Единственото ми запознанство с въпросите на ексхумацията беше като студент, в курса по медицинско право. Мисля, че ако са категорично против, родителите могат да доведат нещата до съд. Това ще ни отнеме от две седмици до месец, а застанем ли пред съда, не вярвам да успея с теорията за енцефалита. — Той помълча и огледа първо Сюзън, после Бен. — И стигаме до факта, който ме смущава най-много след разказа на мистър Бърк. Дани Глик е единственият наличен труп. Всички останали са изчезнали безследно.

5.

Бен и Джими Коди пристигнаха пред дома на семейство Глик около един и половина. Колата на Тони Глик стоеше край входа, но в къщата царуваше тишина. Когато не им отвориха и след третото почукване, те пресякоха пътя и приближиха към малката къщичка отсреща — неугледна сглобяема виличка от петдесетте години, подпряна от едната страна върху платформа от ръждиви железни тръби. На пощенската кутия бе изписана фамилията Дикенс. Сред тревата в дворчето се мъдреше розово пластмасово фламинго, а пред вратата малък кокер спаниел енергично размахваше опашка при вида на посетителите.

Полин Дикенс, сервитьорка и собственичка на част от кафе „Ексълънт“, отвори вратата почти веднага след като Коди натисна звънеца. Беше облечена като за работа.

— Здравсти, Полин — каза Джими. — Знаеш ли къде са съседите ти?

— Ти да не би да не знаеш!

— Какво да знам?

— Мисис Глик почина рано тази сутрин. Тони Глик го откараха в Централната щатска болница. Нервен пристъп.

Бен изви очи към Коди. Джими изглеждаше като човек, получил изневиделица удар под пояса.

— Къде откараха тялото на мисис Глик? — побърза да наруши мълчанието Бен.

Полин поприглади с длани роклята върху бедрата си.

— Ами... преди около час позвъних на Мейбъл Уъртс и тя ми каза, че Паркинс Джилеспи щял да откара тялото в погребалната кантора на онзи евреин в Къмбърланд. Нали никой не знае къде се е запилял Карл Форман.

— Благодаря ти — бавно изрече Коди.

— Ужасна история — каза тя и стрелна поглед към къщата отвъд пътя. Колата на Тони Глик стоеше отпред като голямо прашно куче, вързано на верига и сетне забравено. — Ако бях суеверна, сигурно нямаше да си намирам място от страх.

— Страх от какво, Полин? — запита Коди.

— О... и аз не знам.

Тя се усмихна неопределено. Пръстите ѝ се надигнаха към шията и докоснаха тъничка верижка. Иконка на свети Кристофър.

6.

Отново седяха в колата. Мълчаливо бяха проследили как Полин потегля към центъра.

— А сега какво? — запита най-после Бен.

— Горے главата — каза Джими. — Евреинът се казва Мори Грийн. Мисля, че трябва да поемем към Къмбърланд. Преди девет години момчето на Мори щеше да се удави в езерото Себаго. Случайно бях там с една приятелка и направих на хлапето изкуствено дишане. Размина му се. Може би е дошъл моментът да злоупотребя с хорската благодарност.

— Какво ще ни помогне хорската благодарност? Съдебният лекар сигурно е прибрал тялото за аутопсия.

— Съмнявам се. Не забравяй, че днес е неделя. Най-вероятно съдебният лекар обикаля горите с чукче в ръка — той е любител геолог. Норбърт... спомняш ли си Норбърт?

Бен кимна.

— Норбърт би трябвало да има готовност за повикване, но на него не може да се разчита. Сигурно е откачил телефона, за да гледа спокойно мачовете по телевизията. Ако отидем сега в погребалната кантора на Мори Грийн, има шанс тялото да е там и никой да не го потърси до вечерта.

— Добре — каза Бен. — Да потегляме.

Спомни си, че трябваше да позвъни на отец Калахан, но явно се налагаше да отложи. Събитията се развиваха извънредно бързо. Прекалено бързо — и това не му се нравеше, фантазия и реалност се преплитаха в едно цяло.

7.

До разклона пътуваха мълчаливо, всеки потънал в собствените си мисли. Бен размишляваше върху последните думи на Коди при разговора в болницата. Карл Форман изчезнал. Телата на Флойд Тибитс и Ранди Макдугъл изчезнали — под носа на двама от служителите в моргата. Майк Райърсън също бе изчезнал... и Бог знае кой още. Колко жители на Сейлъм'с Лот можеха да потънат в неизвестност, без някой да усети това за седмица... две седмици, месец? Двеста? Триста? Дланите му се изпотиха при тази мисъл.

— Цялата работа заприлича на чиста лудост или на нелеп комикс — обади се Джими. — От академична гледна точка най-страшното е, че сравнително леко може да възникне цяла колония от вампири — стига само да допуснем съществуването на първия. Това градче всъщност е спалня за работници от Портланд, Люистън и Гейтс Фолс. Училищата са обединени, хлапетата идват от цялата околност, тъй че даже и да зачестят закъсненията, кой ще обърне внимание? Много от хората ходят на черква в Къмбърланд, а още повече изобщо не ходят. През последните години телевизията окончателно сложи кръст на някогашните съседски сбирки, ако не броим старците, които висят около магазина на Кросън. Зад привидното спокойствие биха могли стремглаво да се развиват ужасни събития.

— Така си е — каза Бен. — Дани Глик заразява Майк. Майк заразява... о, не знам. Може би Флойд. Бебето на Макдугъл заразява... баща си? Майка си? Как са те? Проверил ли е някой?

— Не са от моите пациенти. Предполагам, че доктор Плоуман е трябвало да им съобщи тази сутрин за изчезването на бебето. Но няма начин да разбере дали се е обадил по телефона или е влязъл в пряк контакт.

— Трябва да ги проверим — настоя Бен. Тревогата го мъчеше все по-нетърпимо. — Усещаш ли колко лесно можем да се оплетем в собствените си догадки? Ако някой чужденец мине с колата си през градчето, изобщо не би се досетил, че има нещо нередно. Градче като във вица — имат само един кон и в девет вечерта прибират тротоарите. Но знае ли някой какво става в къщите зад спуснатите щори? Хората може да лежат в постелите см... или да са прибрани в килерите при метлите... в мазетата... и само да чакат настъпването на залеза. С всеки изгрев по тротоарите се мяркат все по-малко хора. Все по-малко, от ден на ден.

Той преглътна и чу как гърлото му сухо изщрака.

— Не се впрягай — каза Джими. — Още нищо не е доказано.

— Вече имаме купища доказателства — възрази Бен. Ако ставаше дума за нещо общоприето — например за риск от епидемия на тиф или грип А-2 — цялото градче вече щеше да е под карантина.

— Съмнявам се. Не забравяй, че всъщност само един човек е видял нещо.

— Но този човек не е скитник или пияница, нали?

— Разчуе ли се тая история, ще го разпнат на кръст — каза Джими.

— Кой ще го разпне? Във всеки случай няма да е Полин Дикенс. Тая жена е готова да закове на вратата си талисмани против уроки.

— Във времето на аферата Уогъргейт и нефтената криза тя е изключение.

Останалата част от пътя изминаха без повече разговори. Погребалната кантора на Грийн се намираше в северните покрайнини на Къмбърланд. Две катафалки бяха паркирани отзад, между високата дъсчена ограда и задната врата на параклиса. Джими изключи двигателя и погледна Бен.

— Готов ли си?

— Мисля, че да.

Излязоха.

8.

През целия следобед бунтът бавно накупяваше в гърдите на Сюзън и около два часа вълната му помете всички прегради. Бяха се захванали по най-глупавия начин, избираха най-заобиколния път, за да докажат нещо, което навярно беше (извинявайте, мистър Бърк) чиста безсмислица. Тя реши да отиде до Марстъновия дом незабавно, още сега.

Слезе долу да си вземе бележника. Ан Нортън печеше курабийки, а в хола баща ѝ гледаше мача по телевизията.

— Къде отиваш? — запита мисис Нортън.

— Ще се поразходя с колата.

— Вечерята е в шест. Гледай да не закъсняваш.

— До пет ще съм тук.

Излезе и седна в колата, с която все още безумно се гордееше — не защото бе първата собствена кола в живота ѝ (макар че си беше точно така), а защото я бе изплатила (почти, поправи се тя; оставаха още шест вноски) със собствения си труд и талант. Беше „Вега“ комби, произведена преди около две години. Внимателно се измъкна на заден ход от гаража и махна с ръка на майка си, която я гледаше през кухненския прозорец. Макар да не говореха за това, разривът помежду им не бе заздравял. Досега и най-ожесточените сблъсъци се забравяха за ден-два; животът просто продължаваше и потулваше раните под бинта на дните, за да ги остави да заздравяват до следващото скарване, когато пак щяха да извадят всички стари обиди и оскърбления и да ги броят старателно, като спечелени и загубени ръце в игра на карти. Но този път всичко изглеждаше свършено, обявена бе тотална война. Раните не се поддаваха на лечение. Оставаше само ампутацията. Сюзън вече бе събрала багажа си и се чувстваше добре. Отдавна трябваше да го стори.

Подкара по Брок Стрийт и докато къщата се смеляваше зад нея, тя усети нарастващо чувство на задоволство и целенасоченост (примесено с някаква странна, но приятна абсурдност). Канеше се да предприеме решителни действия и мисълта за това я ободряваше. Тя беше откровено момиче и събитията през почивните дни я бяха объркали, сякаш се намираще в лодка без гребла, пусната по волята на течението. Сега щеше да поеме кормилото!

Преди да стигне очертанятията на градчето, тя отби от пътя, слезе и прескочи в пасището на Карл Смит, където в очакване на зимата

лежеше руло снегозаграждения, боядисани в червено. Чувството за абсурдност ставаше все по-силно и тя неволно се усмихна, докато огъваше напред-назад телта около една от летвите. Най-сетне успя да я изтръгне. Беше дълга около метър и изострена в единия край. Отнесе летвата до колата и я сложи на задната седалка, като с разсъдъка си разбираше за какво е предназначена (заедно с обожателите си от гимназията бе гледала в лятното кино достатъчно филми на ужаса, за да знае, че сърцето на вампира трябва да се пониже с кол), но избягваше да мисли дали ще е способна да я забие в човешко тяло, ако се наложи.

Подкара по-нататък, заобиколи градчето и наближи Къмбърланд. Отляво имаше малко магазинче, откъдето баща ѝ купуваше неделните вестници, защото работеше и в неделя. Спомняше си, че зад тезгяха има и витринка с евтини украшения.

Влезе, купи „Гаймс“ и след това си избра малко позлатено разпятие. Общо разходите възлизаха на четири долара и половина. Дебелият продавач прибра парите почти, без да откъсва очи от телевизора, където се разиграваха най-напрегнатите моменти на някаква викторина.

От магазинчето потегли на север по Областното шосе — неотдавна асфалтирана отсечка с две платна. В слънчевия следобед всичко изглеждаше ново и чисто, а животът беше просто прекрасен. Помисли си, че в подобен ден може да се вярва само на истории с щастлив край.

Седем километра по-нататък тя свърна по Брукс Роуд, където асфалтът свършваше с навлизането в района на градчето. Пътят минаваше през долчинки и възвишения, лъкатушеше из горските гъсталаци северозападно от Сейлъм'с Лот и ярките следобедни лъчи се губеха в сенките на дървесните корони. Тук нямаше нито къщи, нито фургони. По-голямата част от земите принадлежеше на компания за производство на целулоза, станала знаменита с призивите си към работодателите да не пестят тоалетната хартия. На всеки петдесетина метра край пътя се мяркаха табели, забраняващи навлизането и лова. Когато отмина разклона за сметицето, обзе я странно безпокойство. На този сенчест отрязък от пътя зловещите предположения изглеждаха по-реални. Неволно се запита — и то не за пръв път — кой нормален

човек би купил къщата на самоубиец, а сетне би държал капациите на прозорците плътно затворени, за да не влизат слънчеви лъчи.

Отпред пътят слизаше стръмно надолу и след това се катереше по западния склон на Марстъновия хълм. През дърветата горе прозираше покривът на самотната къща.

В подножието на хълма Сюзън отби по изоставения дърварски път и слезе от колата. След кратко колебание взе летвата и закачи разпятието на шията си. Все още се чувстваше нелепо, но далеч по-нелепо би се чувствала, ако някой познат случайно минеше наблизо и я видеше да крачи нагоре по пътя с летва от снегозаграждане в ръката.

Здрасти, Сюзи, накъде така?

О, нищо особено, само ще отскоча до Марстъновия дом да претрепя един вампир. Обаче трябва да побързам, че вечерята е в шест.

Реши да мине направо през гората. Предпазливо се прехвърли през полуразрушеното каменно зидче отгатък канавката и мислено се поздрави, че е обула панталон. Последна парижка мода за безстрашни борци срещу вампирите. Преди да навлезе в самата гора, трябваше да се провере през гъстите къпинаци и купища рухнали дървета.

Под боровете температурата падна с поне пет градуса и стана още по-сумрачно. Земята беше покрита с килим от сухи иглички и вятърът шепнеше из високите корони. Някакво животинче пробяга с тихо шумолене през ниските храсти. Изведнъж Сюзън осъзна, че ако завие наляво, след по-малко от километър би се озовала на гробището Хармони Хил, стига само да се прехвърли успешно през задната стена.

Упъти се нагоре с бавна, равномерна крачка, като се стараше да стъпва колкото се може по-тихо. Когато наближи билото, през изтъняващата завеса от клони взеха да се мяркат части от къщата — части от задната фасада, невидима откъм градчето. Обземаше я страх.

Не можеше да определи конкретната му причина и по това страхът напомняше онзи, който бе изпитала (и вече забравила) в дома на Мат Бърк. Беше уверена, че никой не може да я чуе, а денят още бе в разгара си..., ала въпреки всичко страхът я потискаше като мъчителен товар. Той сякаш извираше в съзнанието ѝ от някаква незнайна част на мозъка, оставала досега безмълвна и навярно непотребна като апендикса. Насладата от деня бе изчезнала. Изчезнало бе и чувството, че всичко е на игра. Твърдата решителност — също.

Неволно си спомни отново лятното кино и филмовите епопеи на ужаса, в които главната героиня се изкачва по тясната стълба към тавана да види какво толкова е уплашило горката стара мисис Кобъм или слиза в тъмното, пълно с паяжини мазе, където стените са от груб, влажен камък — символ на майчината утроба — а тя се е сгушила уютно в прегръдките на приятеля си и мисли: Ама че тъпа флърца... Аз никога не бих го направила! И ето, че го правеше, започвайки да осъзнава колко дълбока е станала пропастта между мозъчната кора и средния мозък у човека; как мозъчната кора може да те принуди да продължаваш напред въпреки инстинктивните предупреждения на онзи дял, който напомня по строеж мозъка на алигатор. Мозъчната кора може да те принуди да продължаваш напред, докато таванската врата се разтвори пред някакво ухилено чудовище или пък зърнеш полузасиданата ниша в мазето, а там...

ПРЕСТАНИ!

Тя прогони мислите и чак сега разбира, че се облива в пот. Само защото бе видяла най-обикновена къща с капаци на прозорците. Престани да се правиш на глупачка, каза си тя. Отиваш да погледаш тайничко и толкоз. От предния двор сигурно се вижда и твоята къща. Какво, за Бога, може да ти се случи, щом виждаш собствения си дом?

Но въпреки всичко тя поприведе глава и стисна здраво летвата, а когато закрилата на дърветата съвсем изтъня, Сюзън продължи напред пълзешком. След три-четири минути вече бе съвсем близо. По-нататък не можеше да продължи, без да излезе от прикритието. Сгушена зад последните няколко бора и хвойновите храсти между тях, имаше обзор към западната стена на къщата и пропълзелия по нея гъсталак от орлови нокти, вече попарени от есента. Тревата бе пожълтяла, но все още висока до коляно. Явно никой не си правеше труда да я коси.

В тишината внезапно изрева автомобилен двигател и сърцето ѝ заседна в гърлото. Овладея се като заби пръсти в земята и жестоко прехапа устни. След миг пред къщата изпълзя на заден ход стара черна кола, спря за малко в края на алеята, после излезе на пътя и потегли към градчето. Преди автомобилът да изчезне от поглед, Сюзън ясно различи човека в него: масивна плешива глава, дълбоко хлътнали неразгадаеми очи и реверите на тъмен костюм. Стрейкър. Може би отиваше до магазина на Кросън.

Дори отдалече се виждаше, че капците на прозорците са прогнили и напукани. Е, добре. Щеше да се промъкне дотам и да надникне вътре. Навярно нямаше нищо за виждане, освен първите етапи на ремонта — нова мазилка, може би нови тапети, сгъваеми стълби, инструменти и кофе. Нито романтика, нито свръхестествени зрелища, скучно и прозаично като футбол по телевизията.

И все пак... страх.

Той избуя изведнъж, емоциите удавиха логиката и лъскавите модерни разсъждения на мозъчната кора, изпълвайки устата ѝ с вкус на зеленясала мед.

И тя разбра, че някой стои зад нея, още преди ръката да се стовари върху рамото ѝ.

9.

Нощта приближаваше.

Бен стана от сгъваемия стол, пристъпи към прозореца, от който се разкриваше гледка към градинката зад погребалното бюро, и не видя нищо особено. Беше седем без петнайсет и отвън издължените вечерни сенки се сливаха. Въпреки късната есен тревата все още зеленееше и той помисли, че погребалният агент навярно ще се грижи да я поддържа така чак до първия сняг. Символ, че животът продължава дори сред смъртта на природата. Мисълта му се стори необичайно потискаща и той обърна гръб на прозореца.

— Жалко, че нямам цигари — промърмори Бен.

— Тютюнопушенето е вредно за вашето здраве — заяви Джими, без да извърща глава. Гледаше филм за горските животни по малкото телевизорче на Мори Грийн. — Между нас казано, и аз бих запалил. Спрях да пуша преди десетина години, когато министерството на здравеопазването измисли номера с предупреждението върху пакетите. Въпрос на професионална лоялност. Но и до днес щом се събудя, посягам към цигарите на нощното шкафче.

— Нали уж си спрял да пушиш?

— Държа ги на шкафчето както някои алкохолици слагат бутилка уиски на лавицата над печката. Тренировка на волята, братче.

Бен погледна часовника — 6:47. В неделния вестник на Мори Грийн пишеше, че официалният залез настъпва в 19:02.

Днес следобед Джими бе уредил нещата без никакви проблеми. Когато позвъниха, на вратата се появи Мори Грийн — дребен човечец с разкопчано черно сако и бяла лятна риза. Щом ги видя, печално заинтригуваното изражение се изпари и на лицето му цъфна широка дружеска усмивка.

— Шалом, Джими! — възкликна той. — Радвам се да те видя! Къде се губиш?

— Спасявам света от хремата — ухили се Джими, докато Грийн разтърсваше ръката му с все сила. — Да те запозная с един добър приятел. Мори Грийн, Бен Миърс.

Дланите на Грийн обгърнаха китката на Бен. Очите на евреина заблестяха зад очилата с черни рамки.

— Шалом и на вас. Приятелите на моите приятели... Влизайте, влизайте. Ще се обадя на Рейчъл...

— Недей, моля те — прекъсна го Джими. — Дошли сме да молим за услуга. Много голяма услуга.

Грийн се вгледа в лицето на Джими.

— Много голяма услуга — повтори той с лек присмех. — Че как тъй? Какво толкова си сторил за мен, освен дето синът ми завърши колежа с отличие? Дължа ти всичко, Джими.

Джими се изчерви.

— Друг на мое място би сторил същото, Мори.

— Няма да споря с тебе — заяви Грийн. — Казвай. Какво ви е стреснало толкова? Катастрофирахте ли с мистър Миърс?

— Не. Нищо подобно.

Мори ги въведе в кухничката зад погребалното бюро и докато говореха, сложи на котлона очукан кафеник.

— Дойде ли вече Норбърт за мисис Глик? — запита Джими.

— Не е и няма изгледи да дойде — отвърна Мори, вадейки захар и сметана. — Ще се натресе тук към единайсет и ще се чуди защо няма кой да му отвори. — Той въздъхна. — Горката жена. Толкова мъка в едно семейство. А изглежда тъй нежна, Джими. Онзи стар глупак доктор Риърдън я докара. Твоя пациентка ли беше?

— Не — каза Джими. — Но Бен и аз... бихме искали да останем при нея тази вечер, Мори. Тук, в кантората.

Грийн замръзна както посягаше към кафеника.
— Да останете при нея? Да я прегледате, искаш да кажеш?
— Не — твърдо изрече Джими. — Просто да поседим при нея.
— Шегуваш ли се? — Мори ги огледа втренчено. — Не, виждам, че не се шегуваш. Какво си намислил?
— Не мога да ти кажа, Мори.
— А. — Грийн сипа кафе, седна до гостите и отпи от чашката си.
— Добро е станало. Не много силно. Болна ли е била? Нещо заразно?
Джими и Бен се спогледаха.
— Не в общоприетия смисъл на думата — отвърна най-сетне Джими.
— И ще искаш да си затварям устата, а?
— Да.
— Ами ако дойде Норбърт?
— Норбърт е лесен — каза Джими. — Ще река, че Риърдън ме е помолил да проверя за признаци на инфекциозен енцефалит. Няма да се усъмни.
Грийн кимна.
— Норбърт не се сеца и часовника да погледне, докато някой не го попита колко е часът.
— Съгласен ли си, Мори?
— Естествено. Но мислех, че спомена за голяма услуга.
— Може би е по-голяма, отколкото предполагаш.
— Като си допия кафето, отивам у дома да видя какви страхотии е сготвила Рейчъл за неделната вечеря. Ето ключа. Заклучи, като си тръгвате, Джими.
Джими прибра ключа в джоба си.
— Непременно. Още веднъж благодаря, Мори.
— Няма защо. Само и ти ми направи една услуга в замяна.
— Разбира се. Каква?
— Ако оная жена каже нещо, запиши го за идните поколения.
Грийн се изкиска, сетне видя как се променят лицата им и млъкна.

10.

Беше седем без пет. Бен усети как напрежението бавно изпълва тялото му.

— Стига си зяпал часовника — каза Джими. — От гледане няма да тръгне по-бързо.

Бен виновно извърна очи.

— Дълбоко се съмнявам, че вампирите — ако изобщо съществуват — стават от гроба с настъпването на астрономическия залез — добави Джими. — По това време нощта още не е дошла.

Все пак той стана и изключи телевизора, прекъсвайки крясъците на ято диви патици.

Безмълвието прихлупи стаята като плътна пелена. Бяха в работилницата на Мори Грийн и трупът на Марджъри Глик лежеше върху стоманена маса с улеи за оттичане на водата и подвижни подложки за краката. Бен помисли, че подобни маси има в болничните приемни за спешни случаи.

Още когато влязоха, Джими бе смъкнал чаршафа от тялото, за да направи кратък преглед. Мисис Глик беше по терлици, облечена във винен пеньоар. На левия ѝ прасец имаше лепенка. Вероятно се бе порязала при бръснене. Бен извърна очи, но погледът му непрестанно се връщаше към лепенката.

— Какво мислиш? — запита той.

— Няма да се ангажирам с мнение, когато след два-три часа ще имаме отговор, бил той положителен или отрицателен. Но състоянието ѝ поразително напомня онова, което забелязах у Майк Райърсън — липса на трупни петна, никакви признаци на вкочаняване.

Сетне Джими бе дръпнал чаршафа върху тялото без повече коментари.

Сега часовникът показваше 7:02.

— Къде ти е кръстът? — внезапно запита Джими.

Бен трепна.

— Кръст ли? Господи, нямам кръст!

— Личи, че не си бил скаут — каза Джими и отвори чантата си. — Аз обаче съм винаги готов.

Той извади две плоски лъжички за преглед на гърлото, смъкна целофановите опаковки и ги кръстоса под прав ъгъл, закрепени с лейкопласт.

— Благослови го — обърна се той към Бен.

— Какво? Не мога... не зная как.

— Тогава си измисли — каза Джими и изведнъж тревожни бръчки прерязаха веселото му лице. — Ти си писателят, сега ще трябва да бъдеш и духовник. За Бога, побързай. Мисля, че нещо ще се случи. Не го ли усещаш?

И Бен усети. Нещо сякаш прииждаше в ленивия пурпурен здрач, все още невидимо, но натежало от електрическа мощ. Устата му бе пресъхнала и трябваше да оближе устни, преди да заговори.

— В името на Отца, и Сина, и Светия дух. — Той помисли и бързо добави: — И в името на Дева Мария. Благослови този кръст и... и... — Думите се надигнаха към устните му с внезапна, свръхестествена увереност. — Господ е пастир мой — изрече той и словата се отрониха в мрачната стая като камъчета, които падат в бездънно езеро и водите ги поглъщат, без да трепнат. — Няма да остана в нужда. На зелени пасбища ме успокоява; при тихи води ме завежда. Освежава душата ми.

Напевният глас на Джими се сля с неговия.

— Води ме през прави пътеки заради името Си. Да! И в долината на мрачната сянка, ако ходя, няма да се уплаша от зло...

Сякаш нямаше сили да диша. Бен усети, че цялото му тяло е изтръпнало и косъмчетата по врата му се раздвижват, настръхват на кичури.

— Твоят жезъл и Твоята тояга, те ме утешават. Приготвяш пред мене трапеза в присъствието на неприятелите ми, помазал си с миро главата ми; чашата ми се прелива. Наистина благодетел и милост ще...

Чаршафът върху трупа на Марджъри Глик бе почнал да трепти. Изпод него се подаде ръка и пръстите трескаво се гърчеха, играеха, танцуваха из въздуха.

— Исусе, наистина ли виждам това? — прошепна Джими. Луничките изпъкнаха на пребледнялото му лице като сапунени пръски по огледало.

— ... ме следват през всичките дни на живота ми — довърши Бен. — Джими, виж кръста.

Кръстът сияеше. Неземните лъчи се разливаха по ръката му.

Като скърцане на назъбени глинени чирепчета, в тишината се раздаде глух, задавен глас:

— Дани?

Бен усети как езикът му залепва за небцето. Фигурата под чаршафа се надигаше да седне. Сенките танцуваха из притъмнялата стая.

— Дани, къде си, миличък?

Чаршафът от лицето се свлече на топка в скута ѝ.

В полумрака лицето на Марджъри Глик бе като кръгла бледа луна, прорязана само от черните очни ями. Тя видя пришълците и чертите ѝ се изкривиха в ужасна, озъбена гримаса, изпълнена с лукавство. Сетните лъчи на гаснещия залез проблясваха по остриите зъби.

Тя смъкна крака от масата; единият терлик се изхлузи и остана да лежи на пода.

— Стой там! — заповяда Джими. — Да не си посмяла да мръднеш!

Вместо отговор тя изръмжа — злобно и звучно, като куче. Слезе от масата, полюшна се и тръгна срещу тях. Бен осъзна, че гледа право в тия кухи очи и с усилие се изтръгна от властта им. В тях имаше черни галактики, нашарени с червени пръски. Сякаш виждаше как се дави с наслада в дълбините им.

— Не я поглеждай в лицето — предупреди той.

Без да мислят, двамата отстъпваха от нея, позволяваха ѝ да ги изтласка към тясното коридорче и стълбището.

— Опитай с кръста, Бен.

Почти бе забравил, че кръстът е у него. Вдигна ръка и от кръста избухна ослепително сияние. Бен премрежи клепки. Мисис Глик отчаяно изсъска и затули очите си с ръце. Цялото ѝ лице се обтегна, мускулите се гърчеха и трепкаха като змийско кълбо. Тя залитна назад.

— Дадохме ѝ да разбере! — изрева Джими. Протегнал кръста напред, Бен пристъпи към нея. Тя замахна с изкривени пръсти, напомнящи зверска лапа. Бен се гмурна под удара и тласна кръста нагоре. От гърлото ѝ излетя пресеклив вой.

За Бен следващите мигове се сляха в мътни кошмарни краски. Макар че тепърва го чакаха далеч по-ужасни промеждия, в дрямката си през идните дни и нощи винаги щеше да отблъсква Марджъри Глик към погребалната маса, край която се търкаляха смачкан чаршаф и непотребен терлик.

Тя отстъпваше неохотно, впивайки поглед ту в ненавистния кръст, ту в шията на Бен, точно под десния ъгъл на челюстта. От устата ѝ се изтръгваха грозни звуци — нечовешко бръщолевене, съскане и гъргорене — а в отстъплението ѝ имаше толкова сляпо упорство, че бе заприличала на гигантско трмаво насекомо. Ако не беше кръстът, помисли Бен, тя би ми разкъсала гърлото с нокти и лакомо би изгълтала кръвта от сънната артерия като умиращ от жажда човек наскре дупчинята. Би се окъпала в кръв.

Джими бе минал настрана и я заобикаляше отляво. Тя не забелязваше. Очите ѝ бяха приковани само към Бен — мрачни, изпълнени с омраза... и страх.

Джими заобиколи погребалната маса и когато жената отстъпи до него, той нададе глух вик и я сграбчи с две ръце през врата.

Тя изпищя задавено, пронизително, и взе да се мята в прегръдката му. Бен зърна как ноктите на Джими изтръгват късче кожа от рамото, но отвътре не бликна нищо — раната беше като беззъба уста. Сетне стана нещо невероятно — тя метна нападателя през цялата стая. Джими се стовари в ъгъла, събаряйки пътом портативния телевизор на Мори Грийн.

Тя се стрелна напред прегърбена, със спазматични, едва ли не паешки движения. Като в театър на сенките Бен я зърна да се хвърля върху Джими, да разкъсва яката му, сетне главата хищно се килна настрана, челюстите зинаха и се впиха.

Джими Коди нададе писък — оглушителен, отчаян писък на прокълнатата навеки душа.

Бен се втурна към тях, препъна се в разбития телевизор и едва не падна. Чу дрезгавото ѝ дишане като шумолене на смачкана слама, а заедно с него и гнусния звук на мляскащи, хрупаци устни.

Сграбчи яката на пенъоара и дръпна нагоре, забравяйки кръста за миг. Главата ѝ се завъртя ужасяващо бързо. Очите ѝ бяха разширени и лъскави, по устните и брадичката лепнеше кръв — почти черна в гъстата сянка.

В лицето му лъхна неописуемо гнусно дихание, воня на разложен труп. Като в забавен кадър зърна как езикът ѝ облизва зъбите.

Повдигна ръката с кръста тъкмо когато тя го дръпна в прегръдките си с такава сила, че той се почувства като парцалена

кукла. Заобленият връх на лъжичката я удари под брадата... и продължи нагоре без да среща съпротива. За момент Бен ослепя от взрив на безплатна светлина, която сякаш не идваше отвън, а от самите му очи. Разнесе се жарката сладникава миризма на изгоряло месо. Този път нейният писък бе гърлен, отчайващо болезнен. Бен по-скоро усети, отколкото видя как тя се отметна назад, препъна се в телевизора и рухна на пода, протегнала бяла ръка, за да смекчи падането. Пъргава като вълчица, тя отново се озова на крака. В присвитите от страдание очи продължаваше да пламти безумен глад. От почернялата кожа под челюстта се надигаше дим.

— Ела, кучко — изпъхтя той. — Ела де, ела.

Отново протегна кръста напред и я застави да отстъпи наляво, към ъгъла в дъното. Успееше ли да я докара дотам, щеше да стовари кръста върху челото ѝ.

Но щом опря гръб в сближените стени, тя избухна в остър, писклив кикот, който го накара болезнено да се намръщи. Звукът напомняше скърцането на вилица по фаянсова мивка.

— И сега един от нас се смее! И сега кръгът ви намалява!

Пред смаяният му поглед тялото и сякаш се разтегли и стана прозрачно. За миг му се стори, че тя все още е тук, все още му се надсмива, сетне белите лъчи и уличната лампа отвън озариха голата стена и остана само мимолетното усещане в очните му нерви, които упорито твърдяха, че тя е попила като дим в порите на стената.

Бе изчезнала.

А Джими крещеше.

11.

Той включи луминесцентната лампа и се завъртя да види какво става, но Джими вече бе на крака и стискаше шията си с две ръце. По пръстите му искряха алени мъниста.

— Тя ме ухапа! — виеше Джими. — О, Господи Исусе, тя ме ухапа.

Бен пристъпи към него и се опита да махне ръцете му от шията, но Джими го отблъсна. Очите му се въртяха безумно.

— Не ме пипай. Осквернен съм.

— Джими...

— Подай ми чантата. Божичко, Бен, усещам го в себе си. Усещам как прониква. За Бога, подай ми чантата!

Чантата беше в ъгъла. Бен я донесе и Джими я изтръгна от ръцете му. Изтича до погребалната маса и сложи чантата отгоре. Лицето му бе мъртвешки бледо, лъснало от пот. Кръвта упорито бликаше от разкъсаната рана отстрани на шията. Джими седна на масата, отвори чантата и трескаво затършува вътре, хлипайки с широко зинала уста.

— Ухапа ме — промърмори той към вътрешността на чантата. — Устата й... О, Боже, тая мръсна, гнусна уста...

Измъкна шишенце дезинфекционен разтвор и запокити капачето върху плочките на пода. Подпря се с една ръка, отметна глава назад и изсипа съдържанието върху шията си. Разтворът оплиска раната, панталона му, масата. Кръвта се цедеше на тънки струйки. Той затвори очи и изпищя — веднъж, два пъти. Ръката с шишенцето не трепна.

— Джими, какво мога да...

— След малко — изгъгна Джими. — Чакай. Мисля, че сега е по-добре. Чакай, просто чакай...

Той захвърли шишенцето и то се пръсна на пода. Измита от кръвта, раната се виждаше отчетливо. Бен забеляза, че прободенията са две, близо до вратната вена, и едното е жестоко разкъсано.

Джими бе измъкнал от чантата ампула и спринцовка. Смъкна капачето от иглата и засмука съдържанието на ампулата. Ръцете му трепереха толкова силно, че успя едва от втория път. След като напълни спринцовката, подаде я на Бен.

— Тетанус — обясни той. Извъртя ръка и посочи под мишницата. — Забивай. Ето, тук.

— Джими, това ще те зашемети като чук.

— Не. Няма. Давай.

Бен пое спринцовката и колебливо го изгледа в очите. Джими кимна. Бен заби иглата.

Тялото на Джими се изпъгна като пружина. За момент той се превърна в скулптура на страданието, по която релефно се очертаваше всяко сухожилие. След това малко по малко взе да се отпуска. От реакцията трепереше цял. Бен видя, че по лицето му са се смесили пот и сълзи.

— Положи кръста върху мен — нареди Джими. — Ако все още съм осквернен, той ще... ще ми стори нещо.

— Дали?

— Сигурен съм. Когато я беше притиснал в ъгъла, аз, надигнах очи и ми се прииска, да скоча върху теб. Бог да ми прости, така си беше. Обаче погледнах кръста и... щях да си издрайфам червата.

Бен притисна кръста към шията му. Не се случи нищо. От сиянието — ако изобщо бе имало сияние — нямаше и следа. Той вдигна ръка.

— Добре — каза Джими. — Мисля, че повече не можем да сторим. — Той пак затършува из чантата, откри пликче с две хапчета и ги метна в устата си. — Допинг. Велико откритие. Слава Богу, че бях ходил в кенефа преди... преди да се случи. Мисля, че се напиках, но пуснах само пет-шест капки. Ще можеш ли да ме превържеш?

— Надявам се — каза Бен.

Джими му подаде марля, лейкопласт и хирургическа ножица. Когато се приведе да намести превръзката, Бен видя, че кожата около раните е грозно зачервена и съсухрена. От допира на марлята Джими трепна.

— За минута или две си мислех, че ще откача — каза той. — Истинска, клинична лудост. Устните й върху мен... захапването... — При всяка дума шията му потрепваше. — И през всичкото време аз го харесвах, Бен. Там е цялата гадост. Всъщност даже имах ерекция. Можеш ли да си представиш? Ако не беше дошъл да я дръпнеш, бих... бих я оставил да...

— Не мисли — каза Бен.

— Трябва да направя още нещо и то няма да ти хареса.

— Какво?

— Сега ще ти кажа. Погледни ме за момент.

Бен привърши с превръзката и се поотдръпна, за да огледа Джими.

— Какво...

И изведнъж юмрукът на Джими се стовари върху челюстта му. В черепа на Бен избухнаха звезди, той се люшна три крачки назад и тежко седна на пода. Тръсна глава и видя как Джими бавно слиза от масата, за да тръгне към него. Трескаво заопипва наоколо за кръста.

Завършек в стил О. Хенри, мина му през ума, така ти се пада, тъпо лайно, глупак, глупак...

— Добре ли си? — запита Джими. — Извинявай, но когато не очакваш, е по-леко.

— Какво, за Бога...

Джими седна на пода до него.

— Ще ти разкажа какво ни се е случило. Историята е адски наивна, но съм сигурен, че Мори Грийн ще я потвърди. Така ще си запазя лекарската практика и няма да ни пъхнат в затвора или лудницата..., не че толкова ме е грижа, но държа да съм свободен, за да се боря с тия... твари, наречи ги както щеш. Разбираш ли ме?

— В общи линии — каза Бен.

Той докосна брадата си и изкриви устни. Отляво на челюстта се надигаше солидна подутина.

— Докато аз съм преглеждал мисис Глик, някой е нахълтал тук — продължи Джими. — Този някой те е повалил в несвяст, а мен е използвал вместо боксова круша. По време на схватката непознатият ме е ухапал, за да го пусна. Това си спомняме. Нищо повече. Ясно?

Бен кимна.

— Бил е облечен в яке от тъмна синтетика, може би черно или синьо, а на главата е носил зелена или сива плетена шапка — добави Джими. — Друго не си видял. Става ли?

— Мислил ли си някога да зарежеш болниците и да направиш кариера в писателския занаят?

— Проявявам творчески дарби само за крайно егоистични цели — усмихна се Джими. — Запомни ли историята?

— Напълно. И според мен съвсем не е толкова наивна, колкото си мислиш. В края на краищата, това не е единственото изчезване на труп напоследък.

— Дано и в полицията да мислят така. Обаче областният шериф е много съобразителен, Паркинс Джилеспи и насън не би се мерил с него. Ще трябва да внимаваме. Не се опитвай да разкрасяваш историята.

— Вярваш ли, че някой държавен служител може да долови какво се крие зад събитията?

Джими поклати глава.

— Изобщо не се надявай. Ще трябва сами да се оправяме. И помни, че отсега нататък сме престъпници.

След малко той отиде до телефона и позвъни — първо на Мори Грийн, после на областния шериф Хоумър Маккаслън.

12.

Петнайсет минути след полунощ Бен се прибра в пансиона на Ева и си свари чаша кафе в опустялата кухня. Изпи го бавно, а пред умисления му поглед се нижеха събитията от изтеклата вечер — ярки и живи спомени на човек, който се е спасил на косъм от пропастта.

Областният шериф беше висок и почти плешив. Дъвчеше тютюн. Движеше се бавно, но лъскавите му очи не пропускаха нищичко. Той извади огромен оръфан бележник, закачен с верижка за джоба на панталона му, после бръкна за химикалка под зеленото си вълнено сако. Докато разпитваше Бен и Джими, двамата му помощници правеха снимки и търсеха отпечатъци от пръсти. Мори Грийн кротко стоеше в дъното на стаята и от време на време стрелваше Джими с озадачен поглед.

Какво ги е довело в погребалната кантора на Грийн?

Джими изрецитира версията за енцефалита.

Знае ли старият доктор Риърдън?

Не, не знае. Джими сметнал, че ще е по-добре да провери дискретно, преди да говори с когото и да било. А всички знаят, че доктор Риърдън си пада... така де, малко приказлив.

Ами енцефалитът? Болна ли е била жената?

Не, почти твърдо не. Преди нахълтването на непознатия с якето, Джими бил привършил прегледа. Не искал — а и не можел — да обсъжда от какво точно е умряла жената, но явно не било от енцефалит.

Могат ли да опишат нападателя?

Двамата отговориха в рамките на предварително съгласуваната версия. Бен само прибави, че бил обут с кафяви работни обувки, за да не се повтарят като Туидълдум и Туидълди.

Маккаслън зададе още няколко въпроса и Бен тъкмо почваше да се надява, че всичко ще мине гладко, когато шерифът се завъртя към

него.

— Ами вие какво общо имате, мистър Миърс? Нали не сте доктор.

В зорките му очи играеха добродушни искрици. Джими отвори уста, но с едно помръдване на ръката шерифът го застави да млъкне.

Ако с внезапния си въпрос Маккасълн целеше да изтръгне от Бен издайническа гримаса или жест, това не му се удаде. След толкова емоции Бен се чувстваше изстискан като парцал и просто нямаше сили да реагира. В сравнение с преживяното неотдавна, един погрешен отговор не изглеждаше кой знае какво.

— Вярно, не съм доктор, а писател. Пиша романи. В момента работя над книга, в която един от героите е син на погребален агент. Просто исках да надникна в работилницата. Помолих Джими да ме вземе. Той каза, че би предпочел да не обяснява защо идва тук, тъй че не го разпитвах повече. — Бен разтри бучката върху челюстта си. — Но не се и надявах на толкова вълнения.

Маккасълн не прояви нито задоволство, нито разочарование от обяснението.

— Да, доста вълнения. Вие сте онзи, дето е написал „Дъщерята на Конуей“, нали?

— Да.

— Жена ми изчете откъс от романа в някакво женско списание. Май беше „Космополитън“. Смя се като щура. Аз хвърлих едно око и не открих нищо смешно, че някакво девойче се тъпче с наркотици.

— Така е — каза Бен, гледайки Маккасълн право в очите. — И аз не го смятам за смешно.

— Разправят, че книгата, дето сте я захванали, се развива в Лот.

— Вярно.

— Дайте на Мори Грийн да я прегледа — посъветва го Маккасълн. — Да види дали кантората е описана както трябва.

— Тая част още не е написана — каза Бен. — Винаги проучвам темата предварително. Така е по-лесно.

Маккасълн замислено поклати глава.

— Знаете ли, вашата история звучи точно като ония вехти кримки за Фу Манчжу. Някакъв тип нахълтва тук, поваля двамина яки мъже и изчезва с трупа на нещастница, умряла по неизвестна причина.

— Слушай, Хоумър... — обади се Джими.

— Не съм ти никакъв Хоумър — заяви Маккаслън. Не ми харесва тая работа. Ама никак не ми харесва. Енцефалитът е заразен, нали?

— Да, болестта е инфекциозна — предпазливо призна Джими.

— И ти все пак си довел тоя писател? Знаейки, че може да прихване нещо подобно?

Джими сви рамене и го изгледа сърдито.

— Слушай, шерифе, аз не ти оспорвам професионалното мнение. Тъй че и ти не оспорвай моето. Енцефалитът е слабо заразна болест, която бавно се разнася по човешката кръвоносна система. Смятах, че няма да е опасно нито за мен, нито за него. А сега не би ли било най-добре да потърсиш кой е отмъкнал трупа на мисис Глик — ако щеш, наричай го Фу Манчжу — или просто ти доставя удоволствие да ни разпитваш?

Маккаслън въздъхна от дълбините на солидното си коремче, захлопна бележника и го прибра в издутия си джоб.

— Добре де, Джими, приключваме с приказките. Едва ли ще открием нещо, докато онзи смахнат не реши да нанесе нов удар..., ако изобщо съществува, в което се съмнявам.

Джими въпросително вдигна вежди.

— Лъжете ме — търпеливо обясни Маккаслън. — Знам това, помощниците ми го знаят, навярно и Мори знае. Не знам много ли лъжете или малко, но знам, че не мога да докажа лъжата, докато и двамата се придържате към една и съща история. Мога да ви пъкна на топло, обаче правилникът ме задължава преди това да ви разреши по едно телефонно обаждане, а и най-зеленото студентче по право може да обори онова, с което разполагам — никакви улики и смътни подозрения в подготовка на неизвестни пакости. Бас държа, че адвокатът ти не е зелено студентче по право, нали?

— Не — каза Джими. — Не е.

— Въпреки всичко бих ви прибрал и бих ви разпитал както аз си знам, обаче усещам, че лъжете не защото сте извършили нещо против закона. — Той натисна педала на стоманената кофа за отпадъци до погребалната маса. Капакът се вдигна с трясък и Маккаслън изстреля в кофата струя гъста смес от слюнки и тютюн. Мори Грийн подскочи. — Не би ли желал някой от двама ви да добави нещичко към разказа си? — запита Маккаслън и сега провинциалният му диалект бе изчезнал.

— Нещата са сериозни. В Лот имаме четири смъртни случая и четирите трупа са изчезнали. Искам да знам какво става.

— Казахме всичко, което знаем — спокойно и твърдо отговори Джими. После погледна Маккасълн в очите.

— Ако можехме да ти кажем още нещо, нямаше да мълчим.

Маккасълн го изгледа също тъй втренчено.

— Изплашени сте до смърт — каза той. — И ти, и тоя писател. Изглеждате точно както изглеждаха някои момчета в Корея на връщане от фронта.

Помощниците ги гледаха. Бен и Джими премълчаха.

Маккасълн отново въздъхна.

— Хайде, тръгваме си. Утре в десет и двамата ви искам в моята канцелария за показания. Ако не се явите до десет, ще наредя да ви доведат под стража.

— Няма да се наложи — каза Бен.

Маккасълн го изгледа скръбно и поклати глава.

— Би трябвало да пишете по-смислени книжки. Като онзи, дето съчинява историите за Травис Макджий. Това се казва четиво за душата.

13.

Бен стана, отиде да изплакне чашата на мивката и за момент се загледа през прозореца към нощния мрак. Какво ли бродеше там тази вечер? Марджъри Глик, най-сетне отново със сина си? Майк Райърсън? Флойд Тибитс? Карл Форман?

Завъртя се и тръгна към стълбата.

Легна си, без да гаси настолната лампа, а кръста от лъжички, с който бе прогонил мисис Глик, сложи на нощното шкафче до дясната си ръка. Последната му мисъл, преди да заспи, бе за Сюзън — дали е добре и не я ли заплашва нещо.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

МАРК

1.

Когато чу в далечината прашене на вейки, той пропълзя зад дънера на един висок смърч и зачака да види кой ще се появи. Онези не можеха да излизат денем, ала това не значеше, че не могат да си наемат хора за тази работа; имаше начин да ги подкупят — с пари, а и с други неща. Марк бе виждал Стрейкър по улиците на градчето и помнеше, че очите му са като на жаба, която се припича на слънце. Имаше чувството, че този човек би могъл да троши костите на бебе и да се усмихва в същото време.

Той докосна джоба на якето, издут от тежкия спортен пистолет на баща му. Срещу онези куршумите бяха безполезни — освен може би сребърните куршуми — но на Стрейкър му стигаше една дупка между очите.

За миг той изви поглед към подпрения на дървото продълговат цилиндричен предмет, увит в парче от стара кърпа. У дома, в задния двор, имаше купчина дърва — два кубика жълти ясенови цепеници, които двамата с баща му бяха нарязали през юли и август с верижния трион. Хенри Петри беше методичен човек и Марк знаеше, че всяко парче е дълго деветдесет плюс-минус два сантиметра. Баща му просто усещаше подходящата дължина също тъй инстинктивно, както усещаше, че подир есента идва зима и щом запалят камината в хола, жълтият ясен ще гори по-дълго и по-жарко.

Синът му пък знаеше други неща и усещаше, че ясеното дърво е за хора — не, за твари — като онзи. Тази сутрин, докато родителите му бяха излезли на неделна разходка, той взе една по-тънка цепеница и я издялка със скаутската си брадвичка. Острието стана грубо, но щеше да свърши работа.

Долу се мярна пъстро петно и той се притисна към грубата кора, надничайки с едно око иззад дънера. След миг за пръв път различи

ясно кой се изкачва по хълма. Момиче. Изпълни го облекчение, примесено с разочарование. Вместо наемник на дявола, насам се задаваше дъщерята на мистър Нортън.

Внезапно в очите му пак припламна интерес. И тя си носеше кол! Когато момичето наближи, Марк едва не избухна в горчив смях — летва от снегозагражденме, страхотно оръжие си бе избрала. Тая дъска не би издържала и два удара с най-обикновен дърводелски чук.

Тя щеше да мине отдясно на дървото. Когато разстоянието намалня, Марк предпазливо запълзя наляво, като гледаше да не закачи дребните съчки, чието прашене би го издало. Най-после синхронното придвижване свърши; сега тя бе с гръб към него и продължаваше нагоре по хълма към пробива между дърветата. Стъпваше много внимателно. Добре. Макар че носеше тая глупава летва, явно имаше известна представа в какво се забърква. Ако излезеше на открито обаче, щеше да си има неприятности. Стрейкър си беше у дома. Марк дебнеше тук от дванайсет и половина и го бе видял как излиза на алеята да огледа пътя към градчето, после се прибира в къщата. Все още се чудеше какво да прави, когато пристигането на това момиче окончателно обърка нещата.

Но може би нямаше повод за тревога. Тя бе залегнала зад последните храсти и просто наблюдаваше къщата. Марк обмисли положението. Тя явно знаеше. Сега нямаше значение откъде бе узнала, важното бе едно — ако не знаеше, нямаше да мъкне тая жалка летва. Марк реши, че ще трябва да я предупреди за присъствието на бдителния Стрейкър. Тя едва ли се бе сетила да вземе пистолет, дори и спортен като неговия.

Тъкмо се чудеше как да обяви присъствието си без момичето да се разпищи като откачено, когато горе забръмча колата на Стрейкър. Момичето трепна и за момент Марк се изплаши, че сега ще загуби самообладание и ще хукне с трясък през гората, издавайки присъствието си на всичко живо в радиус от сто километра. Но сетне я видя да се снишава надолу, вкопчила пръсти в земята, като че се боеше да не отлети. Може и да е глупава, но има кураж, одобрително помисли той.

Колата на Стрейкър бавно отстъпи по алеята — от храстите сигурно имаше по-добър обзор; Марк виждаше само черния покрив на пакарда — поспря за малко, после се спусна по пътя към градчето.

Реши, че трябва да обединят усилията си. Беше готов да приеме всякакъв спътник, стига само да не влезе самичък в онази къща. Вече познаваше лъхщата оттам отровна атмосфера. Бе я, усетил още отдалече, а с приближаването чувството ставаше все по-силно.

Лекичко изтича нагоре по килима от борови иглички и я хвана за рамото. Тя се напрегна цяла, Марк разбра, че ще изпищи и прошепна:

— Не викай. Няма нищо. Аз съм.

Тя не изпищя. Само издиша с глух стон на ужас. Завъртя се и го изгледа с преbledняло лице.

— К-кой си ти?

Той седна до нея.

— Казвам се Марк Петри. Познавам те, ти си Сюзън Нортън. Татко ми се познава с баща ти.

— Петри?... Хенри Петри?

— Да, това е баща ми.

— Какво правиш тук? — запита тя, без да спира да го оглежда от глава до пети, сякаш още не можеше да повярва в присъствието му.

— Каквото и ти. Само че тая летва няма да свърши работа. Много е... — той потърси в речниковия си запас дума, която бе усвоил от чужди разговори, но още не бе употребявал. — Много е паянтова.

Тя сведе очи към парчето от снегозаграждение и се изчерви.

— О, това ли. Ами... намерих го в гората и... и си помислих, че някой може да се спъне, затова...

Типични увъртания на възрастен човек. Марк нетърпеливо я прекъсна:

— Дошла си да убиеш вампира, нали?

— Откъде ти хрумна такава нещo? Вампири и тем-подобни.

— Снощи един вампир се опита да ме спипа — мрачно обясни той. — Без малко да успее.

— Това е абсурд. Ти си голямо момче и трябва да знаеш, че...

— Беше Дани Глик.

Тя неволно примижа и отстъпи назад като че Марк бе замахнал с юмрук към лицето ѝ. Олюля се и подири опора в ръката му. Очите им се срещнаха.

— Измисляш ли си, Марк?

— Не — отсече той и в няколко къси фрази разказа снощното си прежеждие.

— И си дошъл тук сам? — запита тя, когато разказът свърши. — Вярвал си в това и все пак си дошъл сам?

— Да вярвам ли? — Той я изгледа с искрено удивление. — Естествено, че вярвах. Нали го видях.

Тя не намери какво да отговори и изведнъж се засрами от съмненията си (не, съмнение бе твърде мека дума) в разказа на Мат и колебливото съгласие на Бен.

— Ами ти как се озова тук?

Тя се поколеба, после отговори:

— Някои хора от градчето подозират, че в къщата има човек, когото никой не е виждал. И че може да е... да е...

Тя все още не можеше да изрече думата, но момчето кимна с разбиране. Изключително дете, личеше си от пръв поглед.

Прескачайки излишните фрази, тя просто добави:

— Затова дойдох да видя и да разбера. Момчето кимна с глава към летвата.

— И си донесла това, за да го понижеш?

— Не знам дали бих могла да го сторя.

— Аз бих могъл — спокойно каза Марк. — След онова, което видях снощи. Дани висеше зад прозореца ми, прилепнал като грамадна муха. А пък зъбите му...

Той тръсна глава, за да прогони кошмара от мислите си, както някой banker би прогонил вестта за фалирал клиент.

— Родителите ти знаят ли, че си тук? — запита тя, макар че подозираше отговора.

— Не — небрежно отвърна той. — Неделята им е природолюбителски ден. Сутрин обикалят да наблюдават птиците, а следобед си имат други развлечения. Понякога излизам с тях, понякога си стоя у дома. Днес потеглиха с колата нейде към крайбрежието.

— Страхотно момче си — каза тя.

— Не, не съм — възрази той, без да се смущава от комплимента. — Но на онзи ще му видя сметката.

Очите му се стрелнаха към къщата горе.

— Сигурен ли си, че...

— Естествено. И ти си сигурна. Не усещаш ли колко е зъл? Не изтръпваш ли от страх още щом погледнеш къщата?

— Да — простичко каза тя.

И с това се предаде пред твърдото убеждение на момчето. Неговата логика бе логиката на инстинкта и не се поддаваше на оборване, за разлика от беседите с Бен и Мат.

— Как ще го направиш? — запита тя, признавайки с тези думи Марк за водач на експедицията.

— Просто се качваме горе и влизаме — отвърна той. Намираме го, забиваме в сърцето му кола — моя кол — и се измъкваме. Той сигурно е в мазето. Такива като него обичат тъмнината. Донесла ли си фенерче?

— Не.

— По дяволите, и аз забравих. — Той пристъпи от крак на крак върху боровите иглички. — Сигурно не си носиш и кръст, нали?

— Нося си.

Сюзън издърпа верижката изпод блузата си и му показа кръста. Момчето кимна, сетне на свой ред извади кръст.

— Дано да свършим, преди да се приберат нашите. Задигнах го от мамината кутия за бижута. Ако разбере, лошо ми се пише.

Той се озърна. За кратките минути на разговора сенките се бяха издължили, а и двамата изпитваха неволното желание да се бавят, да отлагат.

— Когато открием къде е, не го поглеждай в очите — предупреди Марк. — Той не може да напуска ковчега си, преди да е мръкнало, но може да те омагьоса с поглед. Знаеш ли наизуст нещо религиозно?

— Да, Божията молитва.

— Е, чудесно. И аз я знам. Ще я изречем заедно, докато забивам кола.

Той забеляза как лицето ѝ се изкриви от погнуса, сякаш бе готова всеки миг да припадне. Посегна и здраво я стисна за ръката. Самообладанието му беше поразително.

— Слушай, трябва да го направим. Обзалагам се, че от снощи половината град е негов. Ако не побързаме, ще завладее всичко. Вече няма какво да му пречи.

— От снощи ли?

— Сънувах ги — каза Марк. Гласът му си оставаше все тъй спокоен, но очите му бяха мрачни. — Сънувах как обикалят къщите, как звънят по телефона и молят да им отворят. Някои хора знаеха, усещаха от дъното на душите си, но все пак ги пускаха. Защото така е

по-лесно, отколкото да повярваш, че наистина може да има нещо толкова страшно.

— Било е сън — неспокойно каза тя.

— Обзалагам се, че днес много хора си лежат в спалнята, спуснали са завесите или щорите и се чудят какво им става — настинка ли са прихванали или грип. Нямаат сили, вие им се свят. Не им се яде. Призлява им от самата мисъл за храна.

— Откъде знаеш толкова много?

— Чета комикси за чудовищата — обясни той, — а когато мога, гледам и филмите. Обикновено се налага да казвам на мама, че ще гледам Уолт Дисни. Само че на тия филми не може много да се вярва. Често си измислят разни работи, за да е по-кърваво.

Наближаваха къщата. Страхотна компания се събрахме, помисли Сюзън. Един стар учител, почти откачил от четене, един писател, преследван от детските си кошмари, едно малко момче, получило извънкласна специализация по вампирознание от разни филми и евтини книжлета. А аз? Вярвам ли наистина? Заразни ли са параноидните фантазии?

Вярваше.

Както бе казал Марк, толкова близо до къщата ставаше просто невъзможно да изкривиш насмешливо устни. Над всички мисловни процеси, над самия им разговор, се раздаваше мощно някакъв прастар глас, който крещеше „опасност! опасност!“ — даже не с думи, а с нещо друго. Пулсът и дишането ѝ се ускоряваха, но кожата ѝ бе изстинала от свиването на капилярите — това бе действието на адреналина, прибиращ в мигове на опасност кръвта към най-дълбоките телесни тайници. Усещаше бъбреците си стегнати и натежали. Зрението ѝ сякаш бе станало неестествено зорко, виждаше всяка тресчица, всяко петънце по стената. И всичко това не бе породено от външни стимули — нямаше нито въоръжени хора, нито грамадни озъбени кучета, нито мирис на пушек. Дълбоко под обсега на петте сетива се бе събудил след дълга дрямка някакъв загадъчен часовой. И виковете му не търпяха възражения.

Сюзън надникна през процепа между капаците на един от долните прозорци.

— Ха, та те нищо не са направили — възкликна тя едва ли не сърдито. — Вътре е същинска кочина.

— Дай да видя. Повдигай ме.

Тя преплете длани и го повдигна да надникне през цепката към порутения хол на Марстъновия дом. Марк зърна пуста и някак куха стая с дебел слой прах върху пода (в праха имаше множество отпечатъци от стъпки), разкъсани тапети, две-три вехти кресла и потрошена маса. От ъглите на тавана провисваха дълги паяжини.

Преди Сюзън да възрази, той стовари тъпия край на кола върху ръждивата кука на прозореца. Халка и кука се търкулнаха на земята и капациите се открянаха със скърцане.

— Хей! — възкликна Сюзън. — Не биваше...

— Какво да направя според теб? На вратата ли да звъня?

Той отметна десния капак и избя едно от прашните, неравни стъкла. Парчетата със звън се изсипаха в стаята. В гърлото на Сюзън се надигна горещата вълна на страх с привкус на зеленясала мед.

— Все още можем да избягаме — промърмори тя, по-скоро на себе си, отколкото на него.

Марк я изгледа отвисоко и в погледа му нямаше презрение — само откровеност и страх, равен на нейния.

— Ако не можеш, върви си — каза той.

— Мога. — Тя безуспешно се помъчи да преглътне буцата в гърлото си. — Побързай. Тежък си.

Той избя стърчащите остатъци от разбитото стъкло, прехвърли кола в другата ръка, бръкна навътре и освободи резето. После напъна нагоре, рамката изскърца и пътят бе открит.

Сюзън го пушна долу и няколко секунди двамата безмълвно се вираха в прозореца. Най-сетне тя прекрачи напред, избута докрай десния капак и се хвана за напуканата рамка, готова да се изкатери. Прилошаваше ѝ от страх, ужасът бе заседнал в корема ѝ като някаква чудовищна бременност. Едва сега разбираше как се бе чувствал Мат Бърк, докато се изкачваше по стъпалата, за да срещне дебнещата неизвестност в гостната.

Съзнателно или подсъзнателно, за нея страхът винаги бе представлявал част от едно просто уравнение: страх = неизвестност. И за да реши уравнението, човек просто свеждаше задачата до елементарни алгебрични съставки, например: неизвестност = скърцаща дъска (или нещо подобно), скърцаща дъска = нищо страшно. В съвременния свят всички ужаси можеха да бъдат направени на пух и

прах чрез прилагане на елементарната аксиома за равенство. Разбира се, някои страхове бяха основателни (не сядаш зад волана, щом от пиене едва се крепиш на крака, не посягаш да галиш ръмжащи кучета, не се разхождаш из парка с непознати момчета... как беше старият виц? Ще се чукаме ли, или ще се разхождаме?), но досега тя не бе допускала, че има и страхове по-могъщи от разума — апокалиптични, едва ли не парализиращи. Този път уравнението не се поддаваше на решаване. Всяка стъпка напред бе истински героизъм.

С плавно напъване на мускулите тя се изтегли нагоре, праметна крак през рамката, скочи на прашния под и се огледа. В ноздрите ѝ нахлу тежък мирис. Зловонието сякаш бликаше на плътни струи от самите стени. Тя опита да си внуши, че няма нищо освен плесенясала мазилка или купища влажен тор от всички животинки, намирали убежище зад порутените стени — мармоти, плъхове, може би даже миещи мечки. Но имаше и още нещо. Мирисът бе по-тежък и по-настойчив от проста животинска воня. Навяваше мисли за сълзи, повръщане и мрак.

— Хей — тихичко подвикна Марк. Ръцете му се размахваха над рамката. — Помогни ми малко.

Тя се подаде навън, хвана го под мишниците и го издърпа нагоре, докато успее да се вкопчи в ръба. Сетне Марк пъргаво се праметна вътре. Кецовете му тупнаха на пода и в къщата отново настана тишина.

Двамата като омагьосани се вслушваха в безмълвието. Сякаш бе изчезнал дори онзи тих, тъничък звън, който пораждат в пълна тишина замаяните от бездействие слухови нерви. Наоколо царуваше само тежко, мъртво беззвучие, нарушавано от туптенето на кръвта в слепоочията им.

Ала и двамата знаеха, че това е измама. Не бяха сами.

2.

— Хайде — каза Марк. — Да огледаме къщата.

Той стисна кола с всичка сила и за миг, само за миг се озърна с копнеж към прозореца.

Сюзън бавно тръгна към коридора и Марк я последва. Досами вратата имаше малка масичка с книга върху нея. Марк спря.

— Знаеш ли латински? — запита той.

— Малко, от колежа.

Той протегна книгата към нея.

— Какво означава това?

Сюзън сбръчка чело и засрича заглавието. После поклати глава.

— Не знам.

Марк разгъна книгата напосоки и трепна. Бе попаднал на илюстрация: гол мъж протяга окървавено детско телце към нещо извън рамките на картината. Марк върна книгата на място, доволен, че се е отървал от нея — обтегната кожена подвързия пораждаше в пръстите му неопределеното тревожно чувство за нещо познато. Продължиха по коридора към кухнята. Тук сенките се съгъстваха. Слънцето бе минало от другата страна на къщата.

— Усецаш ли миризмата? — запита той.

— Да.

— Тук е по-силна, нали?

— Да.

Марк си спомни, че в мазето на предишната им къща майка му бе направила килерче за продукти и веднъж цели три кошници домати се бяха развалили долу в тъмното. Сегашната миризма напомняше оная — миризма на прогнили, скапани домати.

— Божичко, толкова ме е страх — прошепна Сюзън.

Той посегна пипнешком, откри ръката ѝ и пръстите им се вплетоха здраво.

Линоелеумът в кухнята беше стар, захабен и изкорубен, протрит до черно пред вехтата порцеланова мивка. Насред помещението имаше голяма нащърбена маса, а върху нея лежаха жълта чиния, нож, вилица и парче сурова наденица.

Вратата към мазето беше леко откряната.

— Там трябва да слезем — каза Марк.

— О — безсилно прошепна Сюзън.

Процепът беше съвсем тесен и през него изобщо не проникваше светлина. Езикът от мрак сякаш лакомо облизваше кухнята, чакайки да дойде нощта, за да я погълне цялата. Тия пет-шест милиметра тъмнина бяха чудовищни, пълни с неопикуемо грозни догадки. Сюзън стоеше до Марк, безпомощна и неподвижна.

После той прекрачи напред, отвори вратата и за момент постоя, загледан надолу. Някакво мускулче потрепваше под челюстта му.

— Мисля... — започна Марк.

В този миг тя чу зад себе си шум и се завъртя, усещайки изведнъж колко е бавна, колко безнадеждно е закъсняла. Стрейкър стоеше неподвижно. Ухилен.

Марк се обърна, видя го и опита да се изплъзне покрай него. Юмрукът на Стрейкър се стовари върху челюстта му и всичко изчезна.

3.

Когато се свести, Марк усети, че го носят по стълба — но не към мазето. Нямаше го чувството за тежки каменни стени, а и въздухът не беше чак толкова зловонен. Той позволи на клепките си да се открехнат едва-едва, но остави главата си да се полюшва все тъй безсилно на омекналата шия. Отгоре се задаваше стълбищна площадка... вторият етаж. Виждаше я съвсем ясно. Слънцето не бе залязло. Значи все още имаше поне мъничко надежда.

Озоваха се на площадката и внезапно яките ръце изчезнаха изпод тялото му. Той тежко рухна на пода и главата му се блъсна в дъските.

— Мислиш ли, че не усещам кога някой се прави на препариран, достойни младежо? — осведоми се Стрейкър.

Гледан от пода, той изглеждаше триметров гигант. Плешивата му глава лъщеше с дискретна елегантност в прииждащия здрач. Марк с ужас забеляза, че през рамото му е праметнато навито въже.

Трескаво посегна към пистолета в джоба си.

Стрейкър отметна глава и се разсмя.

— Позволих си малката волност да прибера пистолета, достойни младежо. Децата не бива да носят оръжия, с които не умеят да си служат..., нито пък да водят млади дами в къщи, където никой не ги е канил.

— Какво направихте със Сюзън Нортън?

Стрейкър се усмихна.

— Отведох я там, където искаше да отиде, момчето ми. В мазето. По-късно, когато слънцето залезе, тя ще срещне онзи, когото е дошла да види. Ти също ще го срещнеш, тази нощ или следващата. Разбира

се, той може и да те даде на момичето... но ми се струва, че би желал лично да се заеме с теб. Момичето трябва да си има приятели, а някои от тях навярно са досадници като вас.

Марк се отметна, замахна със събрани крака към слабините му, но Стрейкър отстъпи настрана изящно като танцьор. Същевременно кракът му полетя напред и се стовари право върху бъбреците на момчето.

Марк прехапа устни и се сгърчи на пода. Стрейкър се изкиска.

— Хайде, достойни младежо. Ставай.

— Аз... не мога.

— Пълзи тогава — презрително заяви Стрейкър и го ритна отново, този път в мускула на бедрото.

Болката бе ужасна, но Марк стисна зъби. Надигна се на колене, после стана.

Закрачиха по коридора към вратата в дъното. Болката в бъбреците му постепенно заглъхваше.

— Какво ще правите с мен?

— Ще те вържа като пролетна пуйка, достойни младежо. По-късно, след като си побъбриш с Господаря, ще бъдеш освободен.

— Като другите ли?

Стрейкър се усмихна.

Когато Марк бутна вратата и прекрачи в стаята, където се бе самоубил Хърбърт Марстън, с ума му сякаш стана нещо необикновено. Страхът не изчезна, ала престана да действа като мисловна спиращка, блокираща всяка полезна идея. Мислите му се стрелнаха с поразителна бързина — не думи, не образи, а нещо като символична стенография. Чувстваше се като електрическа крушка, получила внезапно енергия от някакъв незнаен източник.

Самата стая бе съвършено прозаична. Олющените тапети висяха на ивици, оголвайки бялата мазилка и каменната зидария. Времето и гипсовият таван бяха покрили пода с дебел слой прах, но полузакрити отпечатъци от стъпки свидетелстваха, че някога някой е влязъл, огледал се е и пак си е тръгнал. В стаята имаше два вързопа стари списания, желязна кушетка без дюшек и малка тенекиена чинийка, служила преди време вместо капаче на отвора за комин. Капаците на прозорците бяха затворени, но през пропуканите дъски се процеждаше

прашна светлина и Марк прецени, че до залеза остава около час. Из стаята витаеше чувството за отколешно злодеяние.

Навярно бяха изтекли не повече от пет секунди докато отвори вратата, огледа всичко това и пристъпи към средата на стаята, където Стрейкър му нареди да спре. За този кратък отрязък от време съзнанието му успя да се втурне в три различни посоки, и да предвиди три възможни изхода от положението.

По първата линия той внезапно се втурваше през стаята към затворения прозорец, опитваше като герой от уестърн да избие с тяло стъклата и капациите, сетне със сляпа надежда рухваше към онова, което го очаква отдолу. С едното око на въображението видя как разбива преградата само за да се стовари върху ръждив куп потрошени селскостопански машини и в последните секунди от живота си се гърчи, нанизан на тъпа вехта брана като бръмбар на карфица. С другото око видя как разбива стъклото и се блъска в капациите, които пукаат, но не се поддават. Видя как Стрейкър го грабва, смъква дрехите му и след малко го захвърля — цял в синини и кървави рани.

По втората пътека видя как Стрейкър го връзва и излиза. Видя се да лежи омотан на пода, видя гаснещата светлина, видя как се бори все по-трескаво (но без никакъв резултат) и накрая чу по стълбите бавната крачка на онзи, който е милион пъти по-страшен от Стрейкър.

В третия вариант се видя да използва трик, за който бе чел миналото лято в една книжка за Худини. Худини беше знаменит илюзионист, способен да се измъква от затворнически килии, омотани с вериги сандъци, банкови сейфове, даже от захвърлени в реки варели. Можел да се освобождава от въжета, полицейски белезници и китайски окови-ръкавици. Книгата разказваше, че едно от нещата, които вършел, било да задържи дъх и да стегне юмруци, докато някой доброволец от публиката го омотава с въжета. Освен това (казваше авторът) трябвало да напрегнеш бедра и бицепси. Ако имаш големи мускули, въжетата ще се разхлабят щом се отпуснеш. Значи важното било да се отпуснеш напълно и да пристъпиш към бягството бавно и уверено, без да се поддаваш на паниката. Малко по малко тялото ти щяло да стане плъзгаво от пот и това също помагало. Както беше написано, изглеждаше съвсем лесно.

— Обърни се — каза Стрейкър. — Ще те завържа. Докато те връзвам, няма да мърдаш. Помръднеш ли — той изпъна палец пред

Марк като автостопаджия, — ще ти го забия в дясното око. Разбра ли?

Марк кимна. Дълбоко си пое дъх, спря да диша и напрегна мускули.

Стрейкър праметна въжето през таванската греда.

— Лягай — нареди той.

Марк се подчини.

Стрейкър кръстоса ръцете му зад гърба и здраво ги омота с края на въжето. После оформи стегната примка и я надяна на шията му.

— Връзвам те за същата греда, на която се е обесил тукашният приятел и спонсор на моя Господар, достойни младежо. Поласкан ли си?

Марк изпъшка и Стрейкър се разсмя. После прокара другия край на въжето между краката му, рязко дръпна и момчето изстена.

Стрейкър се изкиска с чудовищно добродушие.

— Заболяха ли те безценните камъчета? Няма да е задълго. Тепърва ще водиш аскетичен живот, момчето ми... дълъг, много дълъг живот.

Той омота с въжето напрегнатите бедра на Марк, здраво стегна възела и го омота още два пъти — около коленете и глезените. Марк вече отчаяно копнееше за въздух, но упорито продължаваше да стиска зъби.

— Трепериш, достойни младежо — подигра му се Стрейкър. — Цялото ти тяло е станало на бучици. Плътта ти е побеляла... но още има да побелява! Ала не се страхувай. Моят Господар знае що е нежност. Спечелил си е дълбоката обич на мнозина от вашето градче. Само едно леко боцване, като при доктора, а после наслада. По-късно ще те освободим. Ще навестиш майка си и баща си, нали? Ще ги навестиш, когато заспят. — Той стана и добродушно огледа Марк. — Засега ще се сбогувам, достойни младежо. Трябва да се погрижа за прекрасната ти спътница. Когато пак се срещнем, ще ти бъда по-симпатичен.

Той излезе и затръшна вратата. Изщрака ключ. Докато стъпките на Стрейкър слизаха по стълбата, Марк отпусна мускули и издиша с мощна, стенеща въздишка.

Въжетата се разхлабиха — съвсем слабо.

Той лежеше неподвижно и се съсредоточаваше. Мислите му все още летяха с онази неестествена, опияняваща бързина. От мястото си

виждаше издутия, неравен под и желязната рамка на кушетката. Виждаше и стената. Олющените тапети се търкаляха под кушетката като стара змийска кожа. Марк се съсредоточи върху част от стената и я огледа внимателно. Пропъди всяка друга мисъл. В книжката за Худини се казваше, че съсредоточаването е най-важно. Не бива да допускаш в съзнанието си страх или даже следи от паника. Тялото трябва да се отпусне напълно. И бягството трябва да протече в съзнанието ти още преди да си помръднал и малкия си пръст. Всеки ход трябва да съществува реално в главата ти.

Гледаше стената, а минутите течаха. Стената беше бяла и крива, като екран на старо лятно кино. Най-сетне, когато тялото му се разхлаби до предел, той видя върху нея собственото си изображение — малко момче, облечено в синя тениска и джинси „Леви“. Момчето лежеше на една страна, с ръце зад гърба и китки притиснати към извивката на кръста. Около шията му имаше клуп и всеки опит за борба би затегнал безмилостно примката, докато намалелият приток на въздух помрачи съзнанието. Той гледаше стената.

Макар че лежеше неподвижно, изображението на стената се раздвижи предпазливо. Марк като омагьосан се взираше в него. Бе достигнал върховно съсредоточаване като индийските факири и йоги, които могат по цели дни да съзерцават пръстите или връхчетата на носовете си — състоянието на някои медиуми, способни в транс да повдигат маси или да излъчват от носа, устата и пръстите си дълги ивици астрална материя. Изпаднал бе в унес, подобен на екстаз. Не мислеше нито за Стрейкър, нито за гаснещата светлина на деня. Вече не виждаше мръсния, под, кушетката или даже стената. Виждаше само момчето — съвършено очертана фигурка, която подхващаше бавен танц с грижливо овладяните си мускули.

Гледаше стената. И накрая раздвижи китките си в полукръг една срещу друга. В края на всеки полукръг китките се докосваха с кокалчетата на палците. Не помръдваше нито един мускул освен тези в долния край на ръцете. Не бързаше. Гледаше стената.

Когато през порите му изби пот, въртенето на китките стана по-свободно. Полукръговете се превърнаха в три четвърти кръг. В края на всяко движение китките се докосваха с опаката страна. Примките около тях се бяха разхлабили още мъничко. Спря.

След кратка пауза той започна да прегъва палците си към дланите и да гърчи пръстите, притиснати на снопче. Лицето му беше съвършено безизразно, като гипсово лице на манекен в магазин за конфекция.

Изминаха пет минути. Сега ръцете му се потяха обилно. Върховното съсредоточаване му бе осигурило частичен контрол над периферната нервна система — още едно от уменията на йогите — и той неволно бе постигнал известна власт над автоматичните функции на тялото си. От порите се цедеше повече пот, отколкото биха предизвикали предпазливите му движения. Ръцете му бяха хлъзгави. От челото му се ръсеха капчици, оставящи тъмни петна в праха на пода.

Сега той мобилизира мускулите на гърба и бицепсите, за да раздвижи ръце нагоре-надолу като бутала. Въжето сякаш се стегна, но Марк усещаше, че една от намотките бавно се свлича покрай дясната му китка. В гърдите му избухна вълнение и той незабавно спря движенията, докато чувствата се разсеяха напълно. Когато се успокои, подхвана отново. Нагоре-надолу. Нагоре-надолу. Нагоре-надолу. Всеки път печелеше по три-четири милиметра. И изведнъж невероятното се случи — дясната му ръка беше свободна.

Остави я да лежи и да се възстановява. Когато се увери, че отново е гъвкава, той провря пръсти под въжетата около лявата китка и напъна. Лявата ръка се изтръгна на свобода.

Завъртя ръце и ги опря на пода. За миг затвори очи. Сега най-важното бе да не си мисли, че е успял. Трябваше да се движи бавно и целенасочено.

Като се подпираше на лявата ръка, той плъзна пръстите на дясната по безкрайните долини и хребети на възела, пристягащ примката около шията му. Веднага разбра, че за да изхлузи глава, ще трябва почти да се удуши — и при това да увеличи натиска върху тестисите си, които и сега тръпнеха от тъпа болка.

Дълбоко пое дъх и се захвана с възела. Постепенно въжето се обтягаше, притискаше шията и слабините му. Груби конопени власинки се впибах в гърлото му като миниатюрни иглички за татуировка. Безкрайно дълго, сякаш цяла вечност, примката не се поддаваше на усилията. Очите му помътнях, в тях с беззвучни експлозии разцъфтяха огромни черни цветя. Той не си позволяваше да

бърза. Упорито раздвижваше възела и най-сетне усети разхлабването. За миг натискът върху слабините стана непоносим, после той с конвулсивен гърч изхлузи глава от примката и натискът отслабна.

Надигна се и седна с клюмнала глава. Дишаше пресекливо и стискаше с две ръце премазаните си тестиси. Първоначалната остра болка се превръщаше в глухо, всеобхватно страдание, от което му приляваше.

Когато мъчението поотслабна, той хвърли поглед към затворения прозорец. През напуканите капаци проникваха мътни лъчи с цвят на охра — до залеза оставаше съвсем малко. А вратата беше заключена.

Той издърпа през гредата свободния край на въжето и се зае с възлите около краката си. Те се оказаха подлудяващо яки, а възбудата вече бе отнела част от душевния му покой.

Освободи бедрата, коленете и след това сякаш цяла вечност се бори, за да развърже глезените. Най-после безсилно се изправи сред купчината победени примки и едва не изгуби равновесие. Започна да разтрива бедрата си.

От долния етаж долетя шум. Стъпки. Ноздрите му се разшириха и той панически се огледа наоколо. Изкуцука до прозореца и се опита да го отвори. Беше закован — с гвоздеи и пробити стари монети, потънали в сухото дърво на рамката. Стъпките се изкачваха по стълбата. Той избърса устата си с длан и трескаво огледа стаята. Два вързопа стари списания. Тенекиена чинийка с картинка — пикник в края на миналия век. Желязна кушетка.

Отчаяно се хвърли към кушетката и задърпа. И може би някакви далечни божества, забелязали колко много е постигнал със собствени сили, решиха да се смилят и да добавят мъничко късмет.

Стъпките вече се задаваха по коридора, когато с едно последно завъртане ръждивият метален крак изтъня и се откъсна.

4.

Когато вратата се отвори, Марк стоеше зад нея с железния крак като дървена статуя на индианец с томахавка.

— Достойни младежо, идвам да... Сетне Стрейкър зърна опустелите примки и може би за цяла секунда застина от изумление.

Едва бе прекрачил през вратата.

За Марк времето сякаш бе забавило своя ход като в телевизионно повторение на голова ситуация. Струваше му се, че разполага не с части от секундата, а с цели минути, за да насочи удара към четвъртинката от голия череп, която се подаваше иззад вратата.

Стовари железния крак с две ръце, макар и не толкова мощно, колкото би желал — в името на точността бе пожертвал част от силата. Ударът се впи малко над слепоочието, тъкмо докато Стрейкър извиваше глава, за да погледне зад вратата. Разширените от изненада очи се присвиха болезнено. Над разкъсаната кожа бликна поразително буйна кървава струя.

Стрейкър отметна тяло и се запрепъва заднешком към средата на стаята. Лицето му се кривеше в ужасяваща гримаса. Той посегна напред и Марк го удари отново. Този път железото улучи плешивия череп малко над ръба на челото и отвътре изби нов кървав фонтан.

Стрейкър избели очи и се свлече като чувал.

Гледайки надолу с изпъкнали, разширени очи, Марк заобиколи тялото. Железният крак беше облян в кръв. Петната изглеждаха потъмни, отколкото в цветните филми. От кръвта му приляваше, но при вида на Стрейкър не изпитваше нищо, съвсем нищо.

Убих го, помисли той. И веднага след това: Добре. Добре.

Пръстите на Стрейкър се вкопчиха в глезена му. Марк изпъшка и опита да се изтръгне. Пръстите стискаха като стоманен капан и ето, че Стрейкър го гледаше с ясни, студени очи през лепкавата кървава маска. Устните му потрепваха, но не издаваха нито звук. Марк задърпа по силно, ала пак не успя да се изскубне. Глухо изстена и заблъска с железото по напрегнатата китка на Стрейкър. Пръстите се трошаха като моливи, с ужасяващо сухо пращане. Хватката отслабна и Марк се изтръгна с такава сила, че отлетя назад, към коридора.

Главата на Стрейкър отново лежеше на пода, но обезобразената му китка се разтваряше и свиваше в пустотата със зловеща жизненост, трептейки като лапа на сънуващо куче.

Желязото се изплъзна от безчувствените пръсти на Марк и той разтреперан отстъпи назад. Сетне налетялата паника го застави да се обърне и да хукне надолу по стълбата, прескачайки с вцепенени нозе по две-три стъпала наведнъж и плъзгайки длан по напукания парапет.

Долният коридор беше ужасно мрачен, изпълнен с гъсти сенки.

Той прекрачи в кухнята, хвърляйки като насън кратки боязливи погледи към отворената врата на мазето. Слънцето залязваше сред колони от винени, жълти и алени пламъци. В погребалната кантора на двайсет и пет километра от тук Бен Миърс гледаше как стрелката на часовника се колебае между 7:01 и 7:02.

Марк не знаеше това, но усещаше, че времето на вампира приближава. Да се забави тук означаваше да пристъпи от схватка към сражение; да слезе в тъмното мазе, за да спаси Сюзън значеше само едно — да попадне в редиците на Неживите.

Въпреки всичко той тръгна към вратата на мазето и даже слезе по първите три стъпала, преди страхът да го омотае като в примка, която не му позволи да продължи надолу. Плачеше и цялото му тяло се тресеше като от маларичен пристъп.

— Сюзън! — изкрещя той. — Бягай!

— М-Марк? — Гласът ѝ звучеше безсилно, замаяно. Нищо не виждам. Тъмно е...

Внезапно се раздаде тътен като приглушен изстрел на ловна пушка, сетне някой се изкиска гърлено и бездушно.

Сюзън изпищя... протяжният писък премина в стон и заглъхна.

И все пак той продължаваше да стои неподвижно, с омекнали нозе, които трепереха тъй силно, че сякаш всеки миг бяха готови да се разпаднат.

А отдолу долетя дружелюбен глас, поразително напомнящ гласа на баща му.

— Слез, мое момче. Възхищавам ти се.

Сама по себе си силата на този глас бе тъй могъща, че той усети как страхът го напуска, как пухените възглавници в нозете му се наливат с олово. И наистина бе взел да опипва с крак следващото стъпало, преди да се овладее — напрягайки последните откъслеци от воля.

— Слез — повтори приближаващият глас.

Под сърдечния бащински тон се криеше гъвкавата стомана на повелята.

— Знам кой си! — изкрещя надолу Марк. — Ти си Барлоу!

И побягна.

Докато достигне външната врата, страхът отново го бе овладял изцяло и ако вратата не беше отключена, навярно би минал право през

нея, оставяйки зад себе си назъбен силует като в рисуваните филми.

Втурна се надолу по алеята (съвсем като някогашното момче Бен Миърс), сетне продължи да тича право по осевата линия на Брукс Роуд към съмнителната безопасност на градчето. Нима кралят на вампирите не можеше да го последва още сега?

Той свърна от пътя, хукна слепешком през гората прецапа потока, спъна се в гъстите репейи по отсрещния бряг и накрая изскочи у дома — в задния двор.

Промъкна се през кухненската врата и надникна в хола, където майка му седеше с изкривено от тревога лице и говореше по телефона. В скута ѝ лежеше разгърнат телефонен указател.

Тя надигна глава, видя го и облекчението се разля по лицето ѝ като вълна.

— ... ето, дойде си...

Без да чака отговор, тя остави слушалката и тръгна към него. Той видя, че е плакала и сърцето му се сви тя едва ли би повярвала, ако ѝ кажеше колко му е мъчно.

— О, Марк... къде беше?

— Прибра ли се? — подвижна баща му от спалнята. И без да види лицето му, Марк усети каква буря се готви. Майка му го разтърси за раменете.

— Къде беше?

— Играх навън — безпомощно избъбри той. — Спънах се като тичах насам.

Нямаше какво повече да каже. Основната и определяща черта на детството не е лекото преливане между мечта и реалност, а единствено отчуждението. Не съществуват думи за изразяване на всички мрачни обрати и злополуки на детството. Ако е умно, детето разбира това и се примирява с неизбежните последствия. Започне ли да пресмята какво ще плати, то престава да бъде дете.

— Не усетих как е минало времето — добави той. — И после...
От спалнята се зададе баща му.

5.

Незнаен мрачен час преди понеделнишкото утро.

Драскане по прозореца.

Той изплува от съня незабавно, без промеждутък на замайване, без да се пита къде е. Безумните страхове на сънищата и бодърстването бяха поразително еднакви.

В мрака отвъд стъклото се белееше лицето на Сюзън.

— Марк... пусни ме да вляза.

Той стана от леглото. Усети под босите си крака студения под. Трепереше.

— Махай се — глухо изрече той.

Видя, че все още е облечена със същата блуза, същия панталон. Запита се дали нейните родители се тревожат. Дали са се обадили на полицията.

— Не е чак толкова лошо, Марк — промълви тя и очите ѝ бяха безжизнени като късчета обсидиан. Усмихна се, разкривайки острите зъби, които сияеха релефно под бледите венци. — Даже е много приятно. Пусни ме, ще ти покажа. Ще те целувам, Марк. Ще те целувам навсякъде, както майка ти никога не те е целувала.

— Махай се — повтори той.

— Рано или късно ще те докопа някой от нас — каза тя. — Вече сме много. Нека да съм аз, Марк. Много съм... гладна.

Тя опита да се усмихне, но само изкриви лице в призрачна гримаса, която го вледени до мозъка на костите.

Той вдигна кръста и го притисна към стъклото.

Сюзън изсъска като опарена и изтърва рамката на прозореца. За миг увисна във въздуха, докато тялото ѝ се замъгляваше и разсейваше. После изчезна. Но не преди Марк да види (или поне така му се стори) как по лицето ѝ се разлива отчаяна мъка.

Нощта отново бе спокойна и безмълвна.

Вече сме много.

Той помисли за родителите си, спящи долу, без да подозират за заплахата, и ужасът стегна стомаха му.

Сюзън бе казала, че някои хора знаят, или поне се досещат.

Кои?

Писателят, разбира се. Онзи, който се срещаше с нея. Казваше се Миърс. Живееше в пансиона на Ева. Писателите знаят много неща. Сигурно беше той. И Марк трябваше да се добере до него, преди Сюзън...

Той се запъти към леглото и изведнъж спря. Ако тя вече не го бе изпреварила.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

ОТЕЦ КАЛАХАН

1.

Същата неделна вечер, около седем без четвърт по часовника на Мат Бърк, отец Калахан неуверено пристъпи в болничната стая. По нощното шкафче и завивката на леглото се трупаха книги, някои от тях облепени с многогодишен прах. Мат се бе обадил на Лорета Старчър в самотното ѝ апартаментче и я бе накарал не само да отвори библиотеката в неделя, но и лично да му достави книгите. Тя бе пристигнала начело на колона от трима санитарни, натоварени като шерпи. Малко по-късно си бе тръгнала понамусена, защото Мат бе отказал да обясни странния подбор на четивата си.

Отец Калахан любопитно огледа учителя. На вид бе изнурен, но не чак толкова изнурен или съсипан, колкото мнозина от паството му при подобни обстоятелства. Калахан бе узнал от опит, че обикновено първата реакция при известие за рак, инсулт, сърдечен удар или увреждане на някой друг важен орган, е чувството за измяна. Пациентът с изумление откриваше, че собственото му тяло, този добър (и поне досега напълно познат) приятел, се оказва най-долен лентяй, способен да зареже работата на средата. Веднага след това идваше мисълта, че не си струва да имаш приятел, който ти изневерява така жестоко. От тия две реакции произтичаше третата: няма никакво значение дали този приятел е достоен или не. Човек не може да престане да се здрависва с коварното си тяло, да събере подписа срещу него или да се прави, че не си е у дома, когато то звъни на вратата. Крайната мисъл във веригата от болнични разсъждения бе ужасното предположение, че тялото може изобщо да не е приятел, а враг, изцяло посветен на жестоката цел да унищожи висшата сила, която го разиграва както си иска още от ранните години, когато е прихванало най-тежката болест — разсъдъка.

Някога, в пристъп на великолепно пиянска възбуда, Калахан бе седнал да напише на тази тема монография за „Католически вестник“. Даже я бе илюстрирал със злъчна карикатура — мозък, стоящ върху покрива на огромен небостъргач. Сградата (с надпис „Човешко тяло“) бе обгърната в пламъци (с надпис „Рак“, макар че можеха да имат десетки други названия). Текстът на карикатурата гласеше: „И скокът е невъзможен.“ В неизбежната трезвеност на следващия ден той бе накъсал: на парчета недовършената монография, а карикатурата бе хвърлил в камината — в католическата доктрина нямаше място за нея, освен ако се добавеше хеликоптер с надпис „Христос“ и висяща под него въжена стълба. Ала въпреки всичко той усещаше, че прозренията му са верни и че най-често подобна болнична логика води пациента към дълбока депресия. Симптомите се изразяваха в помътнял поглед, забавени реакции, въздишки от дълбините на гърдния кош и понякога просълзяване при вида на свещеника — този черен гарван, чиито функции са коренно свързани с решението на проблема, поставен пред всяко разумно същество от факта на неговата смъртност.

Мат Бърк не проявяваше нито един от признаците на подобна депресия. Той се протегна и стисна ръката на Калахан с удивителна сила.

— Отче Калахан. Радвам се, че дойдохте.

— За мен е удоволствие. Добрите учители и умните съпруги са безценни перли.

— Дори ако са дърти атеисти като мен?

— Особено тогава — радостно възрази Калахан. Може пък да ви спипам в миг на слабост. Чувал съм, че в безизходица или в интензивните отделения на болниците рядко се срещали атеисти.

— Уви, скоро ще ме преместят.

— Дрън-дрън — заяви Калахан. — В най-скоро време ще запееете „Аве Мария“ и „Отче наш“.

— Това — каза Мат — не е чак толкова невероятно, колкото си мислите.

Отец Калахан седна и докато придръпваше стола, неволно закачи завивката с коляно. Небрежно подредените книги се разсипаха в скута му. Докато ги връщаше, на място, той зачете заглавията.

— „Дракула“. „Гостът на Дракула“. „В търсене на Дракула“. „Златният клон“. „Естествена история на вампирите“... естествена ли?

„Унгарски народни приказки“. „Чудовищата на мрака“. „Чудовищата в реалния живот“. „Петер Куртин, чудовището на Дюселдорф“. И накрая... — Той изтри дебелия слой прах от последната корица и разкри зловеща фигура, посягаща заплашително към спяща девойка. — „Варни вампирът или кървавото пиршество“. Боже мой... това да не е задължително четиво за пациенти със сърдечен удар?

Мат се усмихна.

— Горкият стар Варни. Четох го много, много отдавна за курсова работа в университета. Романтична литература. Професорът бе дълбоко потресен. За всички си труд над курсовата работа получих тройка плюс, придружена с писмена заръка да се погрижа за литературния си вкус.

— Случаят с Петер Куртин обаче е доста интересен — каза Калахан. — Ако човек може да понесе подобно четиво, разбира се.

— Вие знаете неговата история?

— Да, до голяма степен. Като студент по теология проявявах интерес към тия неща. Пред крайно скептичните си наставници излизах с обяснението, че за да успее като свещеник, човек трябва не само да търси най-възвишеното в душата на ближния, но и да се спусне до най-мрачните дълбини. Всъщност гледах да им замажа очите. Истината е, че както всички, и аз обичам да изтръпна от страх над четивото. Ако не греша, още в детството си Куртин удавил двама съученици — просто пръв доплувал до едно малко салче, закотвено сред реката и блъскал другите, докато загубили сили и потънали.

— Да — каза Мат. — Като юноша направил два опита да убие родителите на момичето, което отказвало да се разхожда с него. По-късно подпалил дома им. Но не тази част от... въъ... кариерата му е най-интересна.

— Да, по подбора на четивата личи, че друго ви интересува.

Калахан взе от леглото някакво списание. На корицата поразително пищна млада жена с плътно прилепнал костюм смучеше кръвта на младеж. По тревожното лице на младежа се смесваха изражение на непоносим ужас и върховно сладострастие. Името на списанието — а по всяка вероятност и на младата жена — бе Вампирела. Дълбоко заинтригуван, Калахан го върна на място.

— Куртин е нападнал и убил над дванайсет жени — каза той. — Много други осакатил с чук. Когато се случвало жертвата да е в

месечен цикъл, пиел отделената кръв.

Мат Бърк отново кимна.

— По-слабо известно е, че той избивал и животни. В разгара на манията си Куртин откъснал главите на два лебеда в дюселдорфския парк ипил бликащата от шиите им кръв.

— Свързано ли е това с въпроса, по който искахте да ме видите?
— запита Калахан. — Мисис Кърлис ми каза, че ставало дума за нещо твърде важно.

— Да, свързано е и наистина е важно.

— Интересно какво може да бъде. Ако сте искал да ме заинтригувате, успехът ви е пълен.

Мат го изгледа спокойно.

— Един мой приятел на име Бен Миърс трябваше да ви се обади днес. Вашата икономка казва, че не го е сторил.

— Така е. От два часа нататък не се е обаждал никой.

— Не можах да го открия никъде. Той напусна болницата заедно с домашния ми лекар. Лекарят също е изчезнал. Освен това не успях да се свържа със Сюзън Нортън, приятелката на Бен. Излязла е от къщи рано следобед и е обещала да се прибере до пет. Родителите ѝ се тревожат.

Калахан се приведе напред. Бегло познаваше Бил Нортън, който веднъж бе дошъл да се посъветва по въпрос, засягащ негови колеги католици.

— Подозирате ли нещо?

— Позволете да ви задам въпрос — каза Мат. — Приемете го много сериозно и помислете, преди да отговорите. Забелязали ли сте нещо необичайно в градчето напоследък?

Първоначалното впечатление на Калахан вече прерастваше в твърда увереност, че този човек води беседата крайно предпазливо, за да не го стресне с онова, което бе замислил. Купищата книги подсказваха нещо чудовищно.

— Вампири в Сейлъм'с Лот? — запита той. Беше убеден, че дълбоката депресия след тежка болест понякога може да се избегне при хора с някаква страст в живота — художници, музиканти, дърводелци или строители, потънали в мисли за недовършена сграда. Със същия успех увлечението можеше да е свързано с някоя безвредна (или не чак толкова безвредна) психоза, съществувала в зародиш още

преди заболяването. Преди време бе водил дълги беседи с един старец на име Хорис, който лежеше в щатската болница с рак на дебелото черво в напреднал стадий. Макар че болката навярно беше непоносима, нещастникът описваше с най-малки подробности как пришълци от Уран постепенно завладяват американското общество. „Момчето, дето ти пълни резервоара в бензиностанцията на Сони, може днес да е Джо Блоу от Фолмаут — бърбеше с блеснали очи живият скелет в болничното легло, — а утре вече е пришълец, който само прилича на Джо Блоу. Може даже да има същите спомени и да говори съвсем като него, разбираш. Защото пришълците се хранят с алфа-вълни... мляс, мляс, мляс!“ Хорис смяташе, че изобщо не е болен от рак, а страда от тежко лазерно отравяне. Разтревожени от разкритията му, пришълците искали да го премахнат. Хорис приемаше факта спокойно и се готвеше да загине с чест. Калахан не се и опита да го разубеди. Оставяше това на добронамерените, но празноглави роднини. От опит знаеше, че понякога психозата помага не по-зле от няколко солидни глътки уиски.

Мислейки за всичко това, той скръсти ръце и зачака Мат да продължи.

— И без това ми е трудно да говоря — каза Мат. — Още по-трудно ще е, ако смятате, че страдам от болнична невроза.

Изненадан, че чува собствените си мисли отпреди секунда, Калахан едва удържа физиономията си безизразна — макар че, ако бе загубил контрол, щеше да прояви не тревога, а възхищение.

— Напротив, струва ми се, че разсъждавате извънредно логично — каза той.

Мат въздъхна.

— Логиката не винаги е признак на здрав разум и вие добре го знаете. — Той се настани по-удобно, размествайки купищата, книги наоколо. — Ако има Бог, навярно сега Той ми налага изкупление за предпазливия академичен дух, който съм проявявал цял живот... за отказа да пристъпя мислено където и да било, ако теренът не е проучен и картографиран в три екземпляра. Днес за втори път съм принуден да правя безумни изявления без помен от доказателства. В защита на разсъдъка си мога само да изтъкна, че твърденията ми сравнително лесно се поддават на доказване или отхвърляне. Оттук нататък ми остава да се надявам, че ще приемете нещата сериозно и ще извършите

проверката, преди па е станало късно. — Той тихичко се разсмя. — Преди да е станало късно. Звучи като цитат от някогашните приключенски списания, нали?

— Животът е пълен с мелодрами — отбеляза Калахан и си помисли, че може и да е вярно, но напоследък твърде рядко се срещат подобни неща.

— Позволете да ви запитам отново дали сте забелязвали вчера и днес нещо необичайно или странно... каквото и да било.

— Свързано с вампири, или...

— Каквото и да било.

Калахан се замисли.

— Сметището е затворено — каза най-сетне той. — Но портата беше строшена, тъй че влязох. — Усмихна се.

— Между нас казано, обичам сам да си изхвърлям боклука. Толкова е практично и скромно, че мога изцяло да се отдам на фантазиите си за беден, ала щастлив пролетарски свещеник. Впрочем, Дъд Роджърс се беше запилял нанякъде.

— Друго?

— Ами... тая сутрин не видях мисис Крокет в църквата, а тя рядко пропуска литургия.

— Още нещо?

— Разбира се, бедната мисис Глик...

Мат се надигна на лакти.

— Мисис Глик ли? Какво е станало с нея?

— Почина.

— От какво?

— Полин Дикенс смяташе, че е било сърдечен удар — колебливо отвърна Калахан.

— Умрял ли е още някой днес в градчето?

При други обстоятелства въпросът би бил нелеп. Обикновено в градче като Сейлъм'с Лот смъртните случаи бяха доста редки, независимо от значителния брой застаряващи жители.

— Не — бавно изрече Калахан. — Но напоследък смъртността рязко се повиши, нали? Майк Райърсън... Флойд Тибитс... бебето на Макдугъл...

Мат кимна. Изглеждаше уморен.

— Странни работи стават — каза той. — Да. Но както са тръгнали нещата, скоро ще могат взаимно да се прикриват. Още няколко нощи и се боя, че... че...

— Стига увъртания — каза Калахан.

— Добре. И без това доста го увъртах, нали?

И Мат подхвана разказа си от началото до края, вмъквайки мимоходом разсъжденията на Бен, Сюзън и Джими. Не премълча нищо. Когато приключи, вечерните ужаси на Бен и Джими току-що бяха свършили. За Сюзън ужасът едва започваше.

2.

Когато привърши, Мат помълча, сетне запитва:

— Е? Луд ли съм?

— Така или иначе, вие сте твърдо убеден, че хората ще ви сметнат за луд — каза Калахан, — независимо от факта, че явно срещате разбиране от мистър Миърс и собствения си доктор. Не, не ви смятам за луд. В края на краищата, нали съм в бизнеса със свръхестественото. Ако ми позволите да се пошегувам, от тоя бизнес си изкарвам хляба и виното.

— Но...

— Нека и аз да ви разкажа една история. Не гарантирам за нейната достоверност, но гарантирам личното си убеждение, че е вярна. Свързана е с един мой добър приятел, отец Реймънд Мисонет, който от години се грижи за една енория в Корнуол... така нареченият Калаен бряг. Знаете ли къде е?

— Чел съм.

— Преди около пет години той ми писа, че бил повикан в едно затънтено кътче на енорията, за да извърши погребалните ритуали над неотдавна починала девойка. Ковчегът бил натъпкан с диви рози и това му се сторило необичайно. Но истински го поразил фактът, че челюстите ѝ били подпрени с клечка, а устата напълнена с чесън и мащерка.

— Та това са...

— Да, това са обичайните мерки против възкръсване на Неживите. Народни средства. Когато Рей взел да разпитва, бащата на

жертвата му отвърнал съвсем простодушно, че тя била убита от инкуб. Знаете ли какво означава тази дума?

— Сексуален вампир.

— Девојката била сгодена за младеж на име Банок, който имал голяма алена бенка от страни на шията. Две седмици преди сватбата, докато се прибирал от работа, го прегазила кола. Изминали две години и девојката се сгодила за друг. Но само седмица преди бракосъчетанието, тя внезапно развалила годежа. Споделила с роднини и приятели, че Джон Банок я посещавал нощем и че изневерявала с него на бъдещия си съпруг. Според Рей, поклонникът и бил отчаян от тази вест — не толкова заради евентуалните посещения на демона, колкото от страх, че годеницата му си е загубила разсъдък. Ала скоро след случая тя заляняла, починала и била погребана според старите обичаи. И все пак Рей ми пишеше по съвсем друг повод. Невероятното се случило около два месеца след погребението. По време на една от утринните си разходки Рей видял край гроба на момичето да стои младеж — младеж с голяма алена бенка на шията. И това не е всичко. За предната коледа родителите на Рей му бяха подарили фотоапарат Полароид и той се беше запалил да снима корнуолските пейзажи. У дома имам няколко негови снимки — чудесни са. В онова утро фотоапаратът висял на врата му и той заснел няколко кадъра с младежа. Когато ги показал в селото, реакцията била поразителна. Една стара дама загубила сваят, а бащата на момичето коленичил на сред улицата и взел да се моли. Но когато Рей се събудил на другия ден, образът на младежа бил изчезнал от снимките и оставали само изгледи от местното гробище.

— И вие вярвате в това? — запита Мат.

— О, да. И подозирам, че мнозина биха повярвали. Обикновеният човек съвсем не е толкова насмешлив към свръхестественото, колкото го изкарват разни писатели. Всъщност повечето творци в тази област са далеч по-твърдоглави спрямо разните духове, демони и таласъми, отколкото обикновеният уличен минувач. Лъвкрафт е бил атеист. Едгар Алън По е бил умерен привърженик на трансцеденталната философия. А Хоутърн се правел на религиозен само от приличие.

— На тая тема ставате удивително приказлив — забеляза Мат. Свещеникът вдигна рамене.

— Още от малък проявявах интерес към окултното и ексцентричното, а когато пораснах, духовното призвание само засили любопитството ми. — Той въздъхна дълбоко. — Но в последно време започвам да си задавам твърде неприятни въпроси относно същността на злото в този свят. И цялото удоволствие пропадна — добави той с крива усмивка.

— В такъв случай... ще се съгласите ли да проучите някои подробности? И ще възразите ли, ако ви помоля да вземете със себе си светена вода и късче нафора?

— Тук вече навлизате в коварните дебни на теологията — искрено помрачня Калахан.

— Защо?

— Засега няма да отхвърля молбата ви — каза Калахан. — И трябва да подчертая, че на мое място някой по-млад свещеник навярно би приел почти веднага, без никакви колебания. — Той се усмихна печално. — Те приемат църковните одежди не буквално, а символично като жезъла и пернатата корона на шамана. Младият свещеник сигурно би ви сметнал за луд, но ако с малко светена вода има начин да облекчи лудостта ви, значи всичко е наред. Аз не мога така. Ако тръгна да изпълня молбата ви по делничен костюм и не нося под мишница нищо освен забавно книжле, всичко си остава между нас. Но ако тръгна с нафората... тогава съм представител на Светата католическа църква, готов да изпълни онова, което смятам за висш дълг на своя сан. Тогава съм земен наместник на Христа. — Сега той гледаше Мат сериозно, тържествено. — Може и да съм жалко подобие на свещеник — понякога си го мисля наистина — малко изтормозен, малко циничен, а напоследък и страдащ от липса на... как да го нарека? вяра? самочувствие?... но все още вярвам дълбоко във величавата, мистична и върховна мощ на църквата, която стои зад мен, затова потръпвам при мисълта, че мога лекомислено да приема молбата ви. Църквата не е просто торба с идеали, както си въобразяват младоците. Тя е нещо повече от духовен скаутски отряд, Църквата е Сила... а човек не бива лекомислено да прибегва към Силата.

— Той огледа Мат строго и навъсено. — Разбирате ли? Жизненоважно е да разберете.

— Разбирам.

— Трябва да знаете, че през настоящия век цялостната представа на католическата църква за злото претърпя коренна промяна. Известно ли ви е защо?

— Заради Фройд, предполагам.

— Отлично. Католическата църква още в началото на двайсети век се сблъска с една нова представа — зло с малко „з“. И дявол, който не е червено рогато чудовище с остра опашка и раздвоени копита, нито пък змия в райската градина, макар че последното е великолепно психологическо сравнение. Дяволът, според Евангелие от фройда, е гигантска колективна амеба, нашето общо подсъзнание.

— Като представа звучи доста по-внушително, отколкото разни рогати таласъми и демони, надарени с толкова чувствителни носове, че да се разбягват от една по-якичка пръдня на някой запечен духовник.

— Внушително, разбира се. Но безлично. Безжалостно. Недосегаемо. Пропъждането на фройдовия дявол е също тъй невъзможно, както и сделката на Шейлок — да се отреже фунт месо, без да капне кръв. Католическата църква бе принудена да преосмисли целия си подход към злото — бомбардировачи над Камбоджа, войни в Ирландия и Средния изток, убийства на полицаи и бунтове в гетата, безброй отделни злини връхлитат всеки ден над света като облаци кръвожадни комари. Църквата се изнизва от старата си шаманска кожа и се превръща в социално активна, социално осъзната организация. Градската дискотека засенчва изповедалната кабинка. Причастието свири втора цигулка в борбата за граждански права или благоустройство на кварталите. Църквата се опитва да стъпи и с двата крака на земята.

— И на тази земя няма нито инкуби, нито вампири обади се Мат, — а само пребити деца, кръвосмешение и насилие над природната среда.

— Да.

— А вие ненавиждате това, нали? — преднамерено бавно запита Мат.

— Да — тихо отвърна Калахан. — Мисля, че това е светотатство. По този начин католическата църква обявява, че Бог не е мъртъв, само мъничко е изкуфял. И с това навярно отговорих на въпроса ви, нали? Какво искате да направя?

Мат му каза.

Калахан обмисли молбата и запитва:

— Осъзнавате ли, че това е удар по всичко, което ви казах преди малко?

— Напротив. Мисля, че това е шансът да подложите вашата църква — вашата църква — на изпитание.

Калахан дълбоко въздъхна.

— Много добре. Приемам. При едно условие.

— Какво?

— При условие, че нашата малка експедиция ще мине най-напред през магазина на онзи мистър Стрейкър. Че мистър Миърс от името на всички ще разговаря с него напълно откровено. Че ще имаме възможността да наблюдаваме реакцията му. И накрая — че ще му дадем шанса да ни се изсмее в лицата.

Мат се навъси.

— Това би означавало да го предупредим.

Калахан поклати глава.

— Мисля, че предупреждението е без значение, ако и тримата — мистър Миърс, доктор Коди и аз — се споразумеем да продължим въпреки всичко.

— Добре. Съгласен съм, стига Бен и Джими да не възразяват.

— Чудесно — въздъхна Калахан. — Ще ви обидя ли, ако кажа, че от сърце се надявам всичко това да е само плод на въображението ви? И че се надявам онзи Стрейкър с пълно право да ни се изсмее в лицата.

— Ни най-малко.

— Надявам се. Приех да извърша много повече, отколкото предполагате. Изтръпвам при тази мисъл.

— И аз изтръпвам — тихо каза Мат.

3.

Но докато крачеше обратно към „Сейнт Ендрю“, той не потръпна нито веднъж. Чувстваше се възвисен, обновен. За пръв път от години насам бе трезвен без да мечтае за чашката.

Влезе в жилището си, вдигна телефонната слушалка и позвъни в пансиона на Ева Милър.

— Ало? Мисис Милър? Може ли да говоря с мистър Миърс?... Няма го. Да, разбирам... Не, не му предавайте нищо. Ще се обадя утре. Да, дочуване.

Остави слушалката и пристъпи към прозореца.

Дали Миърс бе нейде там, седнал да пие бира край някой полски път, или разказът на стария учител бе чиста истина?

И ако бе така..., ако бе така...

Не го свърташе у дома. Излезе на задната веранда, вдъхна резливия, хладен октомврийски въздух и се загледа в трепкащия мрак. Може би в крайна сметка нещата не опираха до Фройд. Може би всичко идваше от изобретяването на електрическата лампа, която убива сенките в човешкия разсъдък далеч по-ефикасно, отколкото ясеновият кол в сърцето на вампира... и го върши много по-чисто.

Злото не бе изчезнало, но днес то се разиграваше под яркия, бездушен блясък на луминесцентните улични лампи, неоновите реклами и милиардите стоватови електрически крушки. Генерали планираха стратегически въздушни атаки под скептичното сияние на променливия ток и всичко бе излязло извън контрол, като детско автомобилче от вехт сандък, летящо по надолнището без спирачки: аз само изпълнявах заповеди. Да, вярно, чиста истина. Всички сме войници и просто изпълняваме онова, което е записано в уставите. Но откъде идват заповедите в крайна сметка? Отведете ме при своя командир. Но къде е щабът му? Аз само изпълнявах заповеди. Народът ме е избрал. Но кой е избрал народа?

Нещо изпляска над него и Калахан стреснато вдигна глава, забравяйки несвързаните размисли. Птица? Прилеп? Изчезнало бе. Нямахше значение.

Вслуша се, ала от градчето не долиташе нито звук, освен свистенето на вятъра в телефонните жици.

В нощта, когато кудзу броди из полята, ти спиш като мъртъв.

Кой го бе написал? Може би Дики?

Нито звук. Никаква светлина, освен луминесцентната лампа пред църквата, където никога не бе танцувал Фред Астер и бледия трепет на жълтата примигваща светлина там, където се кръстосваха Брок Стрийт и Джойнтнър Авеню. Не се чуваше детски плач.

В нощта, когато кудзу броди из полята, ти спиш като...

Ликуването бе заглъхнало, оставаше само блед спомен за греховна горделивост. Ужасът се стовари върху сърцето му като юмрук. Не ужасът за живота, за честта или за това, че икономката ще разкрие тайното му пиянство. Подобен ужас не бе сънувал никога, дори и в най-мъчителните години на юношеството.

Изпитваше ужас за безсмъртната си душа.

ТРЕТА ЧАСТ

ИЗОСТАВЕНОТО ГРАДЧЕ

Чух глас от гроба мрачен и студен:

— Ела навеки да заспиш до мен.

Песен от
времето на
рокендрола

*Щом мине пътник в долината,
прозорците излъчват плам
и странни сенки се премятат
под звуци непознати нам;
тъй както ручей се стичат,
през блед и призрачен портал
тълпи зловеци вечно тичат
и смеят се — но със печал.*

Едгар
Алън По
„Призрачният
чертог“

Сега кажи си, че градът е пуст.

Боб
Дилан

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА ЛОТ (IV)

1.

Из „Алманах на стария фермер“:

На 5 октомври 1975 година, неделя, залезът е в 19:02, а изгревът на 6 октомври, понеделник, е в 6:49. При това завъртане на Земята, тринайсет дни след есенното равноденствие, мракът в Джирусълъм'с Лот трае единадесет часа и четиридесет и седем минути. Луната е в първа четвърт. В „Алманах на стария фермер“ стихчето за този ден гласи: „Щом нощта се удължава, значи зима се задава“.

Из бюлетина на Портландската метеорологична станция:

За нощния период най-високата температура бе 16,7°, измерена в 19:05 часа. Най-ниската температура бе 8,3°, измерена в 4:06 часа. Разкъсана облачност, без валежи. Северозападни ветрове от девет до осемнадесет километра в час.

*Из дневника на Къмбърландската областна полиция:
Нищо.*

2.

Никой не обяви Джирусълъм'с Лот за мъртъв в утрото на 6 октомври; всъщност никой не го знаеше. Подобно на труповете от предишните дни, градчето съхраняваше всички признаци на живот.

Рути Крокет, която през целия уикенд бе лежала болнава и бледа, изчезна в понеделник сутринта. Никой не съобщи за изчезването. Долу в мазето, зад лавиците със зимнина, лежеше майка ѝ, завита с парче стар брезент. Колкото до Лари Крокет, тази сутрин той се събуди необичайно късно и реши, че дъщеря му вече е тръгнала за училище. Реши още, че днес няма да ходи в кантората. Чувстваше се слаб, потиснат и замаян. Май беше хванал грип или нещо подобно. От светлината го боляха очите. Стана да спусне щорите и за миг изохка болезнено, когато слънчевите лъчи докоснаха ръката му. Трябваше да смени тоя прозорец някой ден. Само да оздравее. Дефектните стъкла не са шега работа. Прибираш се у дома в някой слънчев следобед и заварваш къщата да гори като барут, а ония тъпаци от застрахователното дружество заявяват, че сама се е запалила и отказват да платят. Нищо де, не беше спешно, първо да се пооправи. Помисли да си направи чаша кафе, но веднага му призля. Позачуди се къде може да е изчезнала жена му, после забрави за нея. Опипвайки странната раничка под брадата си, останала навярно от вчерашното бръснене, той пак си легна, зави се презглава и заспа.

А в това време дъщеря му спеше сред емайлирания мрак на един изоставен хладилен камион, просната до Дъд Роджърс — в нощния свят на нейното ново съществуване ухажването сред купища боклук изглеждаше напълно приемливо.

Общинската библиотекарка Лорета Старчър също бе изчезнала, макар че в уединения ѝ живот на стара мома не се намери кой да забележи това. Сега обитаваше мрачния и плесенясал трети етаж на градската библиотека. Този етаж беше винаги заключен (верижката с единствения ключ висеше постоянно на врата ѝ) и се отваряше само ако някой изключителен посетител успееше да я убеди, че е достатъчно силен, интелигентен и морално здрав, за да получи специално разрешение.

Днес там се бе настанила самата тя — едно твърде специално издание, ново и свежо, сякаш току-що бе видяло бял свят. Даже корицата ѝ, образно казано, още не бе разгръщана.

Изчезването на Върджил Ратбун също мина незабелязано. Около девет сутринта Франклин Бодин се събуди в бараката, смътно усети, че леглото на Върджил е празно, но не обърна внимание на това и опита да стане, за да потърси някоя оцеляла бира. В следващия миг се просна по гръб — виеше му се свят и краката му бяха като гумени.

Божичко, помисли той, докато отново се унасяше в сън. Какво сме пили снощи? Денатурат ли?

А под бараката, в прохладата на сухите листа от двайсет отминали есени и сред галактика от празни бирени кутии, нападали през продъненото дюшеме, Върджил лежеше и чакаше да дойде нощта. Може би из мрачната глина на неговия мозък пълзяха видения на прекрасна течност — по-огнена от най-доброто уиски, по-освежаваща от най-подбраното вино.

Ева Милър забеляза, че Невестулката Крейг не е слязъл за закуска, но не се разтревожи. И бездруго бе твърде заета да контролира суматохата около кухненската печка, докато наемателите набързо си приготвиха закуската и сетне неохотно се отправяха на борба с новата работна седмица. След това се залиса с други грижи — трябваше да подреди всичко и да измие чиниите на проклетника Гроувър Върил и онзи некадърник Мики Силвестър. И двамата упорито не обръщаха внимание на надписа, който висеше от години над мивката: „Моля, измивайте приборите.“

Но когато денят постепенно затихна и трескавата утринна блъсканица отстъпи място на обичайните текущи дела, тя отново усети липсата на Ед. На Рейлроуд Стрийт сметта се събираше в понеделник и Невестулката винаги изнасяше големите зелени чували на тротоара, откъдето Роял Сноу ги мятеше в разнебитения си камион. Тази сутрин чувалите си стояха на задната веранда.

Тя се изкачи горе и леко почука на вратата му.

— Ед?

Мълчание. Друг път би решила, че е пиян и просто би изнесла чувалите сама, хапейки устни малко по-често от обичайното. Но тази сутрин в душата ѝ се прокрадна неясна тревога. Тя завъртя дръжката, надникна вътре и тихичко подвикна:

— Ед?

Стаята беше празна. Прозорецът до леглото зееше широко разтворен и ветрецът игриво полюшваше завеските навън-навътре.

Леглото беше разхвърляно и тя го оправи, без да се замисля — ръцете ѝ сами си знаеха работата. Минавайки от другата страна, закачи нещо с десния си чехъл. Наведе глава и видя на пода да лежи строшено кокаленото огледалце на Невестулката. Вдигна го и навъсено го запремята из пръстите си. Огледалото беше спомен от майка му и веднъж той бе отказан да го продаде на някакъв антиквар за цели десет долара. А по това време вече пиеше яко.

Ева отскочи до килера за метла и с бавни, замислени движения събра късчетата стъкло. Спомняше си, че снощи Невестулката бе отишъл да си легне съвсем трезвен, а след девет часа нямаше откъде да купи бира, освен ако намереше някой да го откара до Къмбърланд или до кръчмата на Дел.

Тя изхвърли парчетата в кошчето за боклук и за секунда зърна хиляди свои отражения. Надникна към дъното, но не видя празна бутилка. Пък и Невестулката нямаше навик да пие скришом.

Е, нищо. Няма къде да се загуби.

Но докато слизаше надолу, тревогата не я напускаше. Макар да не си го признаваше, чувствата ѝ към Ед бяха нещо повече от проста дружеска загриженост.

— Госпожо?

Тя стреснато се изтръгна от унеса и огледа пришълеца в кухнята си. Пришълецът се оказа спретнато момченце с панталони от рипсено кадифе и чиста синя тениска. Стреснато е, сякаш е паднало от велосипед. Като че го познаваше, но не можеше да се сети откъде. Сигурно беше дете на някои от новите заселници на Джойнтнър Авеню.

— Тук ли живее мистър Бен Миърс?

Ева се накани да го запита защо не е на училище, после се отказа. Лицето му беше много сериозно, даже тревожно. Под очите му имаше сини кръгове.

— Той спи.

— Може ли да го почакам?

От погребалната кантора на Грийн, Хоумър Маккаслън потегли право към дома на семейство Нортън. Когато стигна до Брок Стрийт, приближаваше единайсет. Мисис Нортън ридаеше, а Бил Нортън изгледаше сравнително спокоен, но пушеше цигара след цигара и лицето му бе състарено.

Маккасълън прие молбата да включи описанието на момичето в списъка на издирваните лица. Да, ще се обади веднага щом узнае нещо. Да, ще провери в близките болници, това е включено в процедурата (както впрочем и моргата). Личното му мнение бе, че момичето е избягало от къщи. Майката си призна, че са се карали и момичето смятало да се изнесе.

Въпреки всичко, той се зае да кръстосва селските пътища, слушайки небрежно пращането на радиостанцията под таблото. Няколко минути след полунощ, докато се връщаше към градчето по Брукс Роуд, страничният прожектор освети нещо лъскаво недалече от пътя — в горичката бе спряла кола.

Той забави, даде заден ход и излезе от кабината. Колата бе изоставена на стар, буренясал дърварски път. Шевролет „Вега“, светлокафяв, на около две години. Той издърпа верижката с бележника от задния си джоб, прелисти след бележките за разговора с Бен и Джими, после насочи прожектора към номера на колата. Съвпаднаше с онзи, който му бе дала мисис Нортън. Значи наистина беше колата на момичето. Работата ставаше дебела. Той опипа капака на двигателя. Студен. Явно бе изключен отдавна.

— Шерифе...

Весел, безгрижен глас като звън на камбанки. Но защо ли ръката му се стрелна към револвера?

Обърна се и видя дъщерята на Нортън — изглеждаше невероятно красива. Вървеше към него, хванала за ръка непознат младеж със старомодно заресана назад черна коса. Маккасълън завъртя фенерчето право в лицето му и изпита странното чувство, че лъчът минава през него, без да го освети. Макар че вървяха по разкаляна пътека, двамата не оставяха следи. Усети как в нервите му припламват предупредителните сигнали на страха, пръстите му стегнаха по-здраво дръжката на револвера... сетне се отпуснаха. Той изключи фенерчето и зачака безучастно.

— Шерифе — повтори тя и този път гласът ѝ бе глух, гальовен.

— Колко мило, че дойдохте — каза непознатият.

Двамата се нахвърлиха върху него.

Сега полицейската кола бе изоставена отвъд ями и къпинаци, в затънтения край на Дийп Кът Роуд, и само най-зоркият поглед би различил лъскавите метални части под гъсто натрупаните клонки от

хвойна, орлова папрат и бръшлян. Маккаслън лежеше сгушен в багажника. От време на време го търсеха по радиото, но той не се обаждаше.

По-късно, малко преди разсъмване, Сюзън посети и майка си, но, не стори кой знае какво; чувстваше се заситена като пиявица, залепнала върху кожата на плувец. Е, все пак вече беше поканена и сега можеше да влиза, когато си поиска. Нов глад я чакаше довечера... всяка вечер.

Малко след пет часа в същото понеделнишко утро Чарлс Грифън събуди жена си. Лицето му бе издължено и прорязано от дълбоки гневни бръчки. Навън неиздоените крави мучаха от болки в подутите вимета. С пет кратки думи Грифън изрази мнението си за станалото тази нощ:

— Тия проклети хлапета са избягали.

Не бяха избягали. Дани Глик се бе наситил с кръвта на Джек Грифън, а той пък бе влязъл в стаята на брат си Хал и завинаги бе сложил край на тревогите му за училището, учебниците и непреклонната бащина воля. Сега двамата лежах под огромния куп сено в сеновала със сламки в чорлавите коси и нежни прашинки танцуваха из мрачните, притихнали канали на ноздрите им. Понякога по лицата им пробягваха боязливи мишки.

Зората вече се разливаше над света и злите твари спяха. Зараждаше се прекрасен есенен ден — ясен, прохладен и слънчев. Повечето хора от градчето (което още не знаеше, че е мъртво) щяха да тръгнат на работа, без да подозират какво се е случило през нощта. Според „Алманах на стария фермер“ новата нощ щеше да настане точно в 19:00.

Дните ставаха все по-къси, задаваше се празникът на Все светии, а подир него — зимата.

3.

Когато в девет без четвърт Бен слезе долу, Ева се обади откъм мивката:

— Имате посетител, чака ви на верандата.

Той кимна и излезе по чехли през задната врата, очаквайки да завари отвън Сюзън или шерифа Маккаслън. Но посетителят бе слабичко момче, което седеше на най-горното стъпало и гледаше как градът бавно се съживява в първото утро на новата седмица.

— Здравсти — каза Бен и момчето рязко се обърна. Гледаха се съвсем кратко време, но за Бен този миг сякаш се разтегли по някакъв странен начин и го обзе чувство за нереалност. Физически момчето напомняше собствения му детски облик, ала имаше и нещо друго. Стори му се, че усеща как върху плещите му ляга тежък товар като че предчувстваше нещо повече от случайност в преплитането на пътищата им. Неволно си припомни как бе срещнал Сюзън в парка и как безгрижният разговор между непознати изглеждаше многозначителен и наситен с намеци за бъдещето.

Може би момчето усещаше нещо подобно, защото очите му леко се разшириха и ръката му плъзна по парапета, сякаш диреше опора.

— Вие сте мистър Миърс — каза то.

Не питаше, просто установяваше факта.

— Да. Едно на нула за тебе.

— Името ми е Марк Петри — каза момчето. — Нося ви лоши вести.

Бас държа, че не се шегува, отчаяно помисли Бен и опита да се подготви душевно за каквото и да било..., но когато го чу, изненадата бе пълна и потресаваща.

— Сюзън Нортън е от онези — каза момчето. — Барлоу я спипа в къщата. Но аз убих Стрейкър. Поне така мисля.

Бен се опита да каже нещо, но не можа. Гърлото му беше вцепенено.

Момчето кимна, поемайки без колебание нещата в свои ръце.

— Може би ще е най-добре да се разходим с вашата кола и да поговорим в движение. Не искам да ме виждат тук. Избягах от училище, а и без това си имам неприятности у дома.

Бен каза нещо — сам не разбра какво. След мотоциклетната катастрофа, в която загина Миранда, той бе станал от асфалта леко зашеметен, но напълно здрав (е, не пропускай драскотината на лявата китка, през войната се е случвало да дават ордени и за по-дребни рани), а шофьорът от камиона крачеше към него, хвърляйки две сенки в светлината на фаровете и уличната лампа — беше едър, пооплешивял

мъж с химикалка в джобчето на бялата риза и на химикалката беше изписано със златни букви: „Франк, денонощна бен“, останалото чезнеше в джобчето, но Бен проникателно се досети, че липсващата част е „зиностанция“ — елементарно, драги Уотсън, елементарно. Шофьорът му каза нещо, вече не помнеше какво, после леко го хвана за ръката и се опита да го отведе настрана. Бен зърна една от обувките на Миранда да се търкаля край огромните задни колела на камиона, изтръгна се от шофьора и тръгна нататък, а шофьорът направи две крачки подир него и каза: На твое място не бих, го сторил, братче. А Бен го изгледа тъпо, здрав и читав, ако не се брои драскотината на китката, и искаше да му каже, че преди пет минути не се бе случило нищо, че в някакъв паралелен свят двамата с Миранда бяха свърнали по предната пресечка и сега пътуваха към съвсем различно бъдеще. Наоколо се събираше тълпа, хората прииждаха откъм магазина за напитки на единия ъгъл и млечния бар на другия. И тогава той бе започнал да усеща онова, което усещаше сега: сложно, ужасяващо взаимодействие между духовното и телесното, което полага начало на примирението и може да се сравнява единствено с чувството при изнасилване. Стомахът сякаш е в безтегловност. Устните изтръпват. По небцето полепва рядка пяна. В ушите отеква звън. Кожата на тестисите като че се стяга и пълзи нагоре. Съзнанието обръща гръб и закрива лице, сякаш иска да се опази от непоносимо ярка светлина.

Бен отново се изтръгна от ръцете на добронамерения шофьор и тръгна към обувката. Вдигна я. Обърна я. Пъхна длан вътре и стелката още бе топла от допира с нейното тяло. С обувката в ръка той направи още две крачки и зърна изпод предните колела на камиона да се подават нозете ѝ, обути в жълтите джинси, които бе навлякла тъй безгрижно и весело преди малко, когато се готвеха да излязат от апартамента. Невъзможно бе да повярва, че момичето, което обу този панталон, сега е мъртво, ала примирението вече бе дошло — в корема, в стомаха, в тестисите. Той изстена с пълен глас и точно тогава фотографът бе направил снимка за вестничето, от което го помнеше Мейбъл. Единият крак обут, другият бос. Хората гледаха босия крак, сякаш никога не бяха виждали подобно нещо. Бен прекрачи настрана, прегъна се и...

— Ще повърна — каза той.

— Не се смущавайте.

Бен изтича зад ситроена си и се прегъна, стискайки дръжката на колата. Затвори очи, обля го мрак и в мрака лицето на Сюзън му се усмихваше, гледаше го с прекрасен, бездънен взор. Той отново отвори очи. Хрумна му, че момчето може да лъже, да е сбъркало или да не е с всичкия си. Ала мисълта не носеше надежда. Не беше такова хлапе. Обърна се, погледна детското лице и не прочете нищо освен тревога.

— Да вървим — каза той.

Влязоха в колата и потеглиха. Сбърчила чело, Ева Милър ги гледаше от кухненския прозорец. Ставаше нещо лошо. Усещаше го наоколо, усещаше как я изпълва, също както я бе изпълвал мъглив, неясен ужас в деня преди гибелта на мъжа ѝ.

Тя отиде да позвъни на Лорета Старчър. Никой не отговори и сигналът продължи да писука настойчиво, докато остави слушалката. Къде ли се губеше Лорета? Не беше на работа. В понеделник библиотеката не работеше.

Седна и замислено впи поглед в телефона. Усещаше, че се задава голяма беда — може би нещо страшно като пожара през петдесет и първа.

Накрая пак вдигна слушалката и се обади на Мейбъл Уъртс, която бе пълна до гуша със злободневни клюки и лакомо чакаше нещо ново. От години насам градчето не бе преживявало подобен уикенд.

4.

Бен караше без цел и посока, слушайки историята на Марк. Момчето разказваше умело и подробно — от нощното посещение на Дани Глик през прозореца до новата посетителка през изминалата нощ.

— Сигурен ли си, че е била Сюзън? — запита Бен.

Марк Петри кимна.

Бен рязко зави назад и подкара с бясна скорост по Джойнтнър Авеню.

— Накъде отиваме? Да не би...

— Не натам. Засега.

5.

— Чакайте. Спрете.

Бен отби настрани и двамата слязоха. Дотук бяха карали бавно по Брукс Роуд, в подножието на Марстъновия хълм. Горският път, където Хоумър Маккаслън бе забелязал колата на Сюзън. Сега те също зърнаха слънчеви отблясъци по метал. Мълчаливо закрачиха един до друг по изоставения път. Между дълбоките прашни коловози бе избуяла трева. В далечината чуруликаше птица.

Не след дълго откриха колата.

Бен забави крачка, после спря. Отново му призляваше. По ръцете му се стичаше студена пот.

— Иди да видиш — каза той.

Марк пристъпи към колата и надникна през лявото прозорче.

— Ключовете са на таблото.

Бен тръгна напред и кракът му закачи нещо. Погледна надолу. В праха се търкаляше револвер 38 калибър. Вдигна го и го прехвърли от ръка в ръка. Приличаше на полицейско служебно оръжие.

— Чий е револверът? — запита Марк, приближавайки до него с ключовете в ръка.

— Не знам.

Бен провери предпазителя и прибра револвера в джоба си. Марк му подаде ключовете, той ги взе и закрачи към малката „Вега“ като насън. Ръцете му се тресяха и едва от втория опит налучка ключалката на багажника. Завъртя ключа, после вдигна капака, без да си позволява да мисли.

Надникнаха вътре глава до глава. В багажника имаше резервна гума, крик и нищо друго. От гърдите на Бен се откърти въздишка.

— А сега? — запита Март.

Бен забави отговора. Когато усети, че отново владее гласа си, каза:

— Ще отидем да видим моя приятел Мат Бърк в болницата. Той е специалист по вампирите.

Погледът на момчето си оставаше тревожен.

— Вярвате ли ми?

— Да — каза Бен и изричането на тази дума сякаш я затвърди, придаде ѝ тежест. Вече не можеше да я отрече. — Да, вярвам ти.

— Мистър Бърк преподава в гимназията, нали? Знае ли всичко?

— Да. И неговият доктор знае.

— Доктор Коди?

— Да.

Докато разговаряха, двамата гледаха колата, сякаш тя бе реликва от някаква мрачна, изчезнала раса, оставена в тия слънчеви гори западно от градчето. Багажникът зееше като беззъба уста и когато Бен го затръшна, глухият трясък на ключалката отекна в сърцето му.

— А след като поговорим — добави той, — отиваме горе в Марстъновия дом да си разчистим сметките с кучия син, който е сторил това.

Марк го гледаше, без да помръдва.

— Може и да не е толкова лесно. Тя също ще бъде там. Сега е негова.

— Ще го накараме да проклина мига, в който е зърнал Сейлъм'с Лот — тихо каза Бен. — Да вървим.

6.

Около девет и половина пристигнаха в болницата и завариха Джими Коди в стаята на Мат. Докторът вдигна загрижен поглед към Бен, после любопитно стрелна с очи Марк Петри.

— Имам лоши вести за теб, Бен. Сюзън Нортън е изчезнала.

— Тя е вампир — глухо изрече Бен и Мат изръмжа откъм леглото.

— Сигурен ли си? — рязко запита Джими.

Бен посочи с палец Марк Петри и го представи:

— Това е Марк. В събота вечерта го е навестил Дани Глик. Останалото ще ви разкаже сам.

И Марк повтори от начало до край историята, която вече бе разказал на Бен. Когато свърши, Мат се опомни пръв:

— Бен, просто не намирам думи да изразя колко ми е мъчно.

— Ако искаш, мога да ти дам някое хапче — предложи Джими.

— Знам какво лекарство ми трябва, Джими. Искам да тръгнем срещу този Барлоу още днес. Сега. Преди да се мръкне.

— Добре — кимна Джими. — Отменил съм си всички ангажименти. Междувременно се обадох в полицията. И Маккаслън е изчезнал.

— Може би това изяснява нещата — каза Бен, извади револвера от джоба си и го пусна на шкафчето до Мат. Оръжието изглеждаше странно и неуместно в болничната обстановка.

— Къде го намери? — запита Джими, посягайки към шкафчето.

— Край колата на Сюзън.

— Досещам се какво е станало. След като ни напусна, Маккаслън е отскочил до дома на семейство Нортън. Узнал е всичко за Сюзън, включително модела и номера на колата ѝ. Решил е за всеки случай да пообиколи черните пътища. И...

В стаята настана тишина. Никой не желаше да чуе какво е станало до-нататък.

— Кантората на Форман все още е затворена — каза Джими. — А старците от редовното присъствие при Кросън се оплакват от сметицето. Вече цяла седмица никой не е виждал Дъд Роджърс.

Четиримата се спогледаха мрачно.

— Снощи разговарях с отец Калахан — каза Мат.

— Той се съгласи да участва, ако вие двамата — и Марк, разбира се — приемете най-напред да минете през новия магазин и да поговорите със Стрейкър.

— Не вярвам днес да му е до разговори — спокойно изрече Марк.

— Какво откри за онези? — обърна се Джими към Мат. — Има ли нещо полезно?

— Е, мисля, че скърпих нещичко оттук-оттам. За онази твар Стрейкър трябва да е нещо като комбинация между телохранител и куче-пазач... един вид домашен любимец. Налагало се е да пристигне в града доста преди появата на Барлоу. Трябвало е да изпълни някои ритуали за омилостивяване на Черния Отец. Нали разбирате, дори и Барлоу си има Господар. — Той ги изгледа печално. — Подозирам, че никога не ще открием останките на Ралфи Глик. Мисля, че с него Барлоу си е откупил правото на действие. Стрейкър го е отвлякъл за жертвоприношение.

— Копеле мръсно — разсеяно промърмори Джими.

— Ами Дани Глик? — запита Бен.

— Стрейкър пръв е изцедил кръвта му — обясни Мат.

— По благоволение на Господаря си. Първата кръв се пада на верния слуга. Но Стрейкър е извършил още нещо за своя Господар

преди пристигането на Барлоу. Знае ли някой от вас какво е било?

За момент настана тишина, после Марк изрече съвършено отчетливо:

— Кучето, дето са го намерили на гробищната порта.

— Какво? — трепна Джими. — Защо? Защо му е трябвало да го прави?

— Белите очи — отвърна Марк и погледна въпросително към Мат, който изненадано кимаше.

— Цяла нощ клюмам над тия книги, а не съм и подозирал, че между нас има истински специалист! — възкликна учителят. Момчето се изчерви. — Казаното от Марк е съвършено правилно. Според някои изследователи на фолклора и свръхестествените явления, един от начините да се пропъди вампир е да се нарисуват бели „ангелски очи“ над истинските очи на черно куче. Док, кучето на Уин, беше черен с две бели петна. Уин ги наричаше „фарове“ — бяха точно над очите. Стрейкър навярно е забелязал това, убил е кучето и го е закачил върху портата на гробището.

— Ами Барлоу? — запита Джими. — Как е пристигнал в градчето?

Мат сви рамене.

— Няма как да разберем. Според мен трябва да се доверим на легендите и да предположим, че е стар... много стар. Може би е сменял името си десетки... хиляди пъти. Може да е роден в което и да било кътче на света, в която и да било епоха... макар да подозирам, че е от римски или унгарски произход. Така или иначе, всъщност няма значение как е пристигнал в градчето... обаче не бих се учудил, ако узная, че Лари Крокет има пръст в тази работа. Тук е и толкоз. Това е важното. А сега, ето какво трябва да правите. Преди да тръгнете, вземете кол. И пистолет, за в случай, че Стрейкър се окаже жив. Револверът на шерифа ще свърши работа. Колът трябва да пониже сърцето, иначе вампирът може пак да възкръсне. Джими, ти ще провериш това. Когато забиете кола, трябва да натъпчете устата му с чесън, да отрежете главата и да я обърнете в ковчега с лицето надолу. В повечето четива и холивудски филми прободеният вампир почти незабавно се разпада на прах. В действителност това може и да не се случи. Ако е така, трябва да запълните ковчега с камъни и да го

хвърлите в течаща вода. Бих ви препоръчал Роял Ривър. Има ли въпроси?

Нямаше въпроси.

— Добре. Всеки от вас трябва да носи шишенце със светена вода и късче нафора. Освен това, преди тръгване трябва да се изповядате на отец Калахан.

— Мисля, че между нас няма католици — обади се Бен.

— Аз съм католик — каза Джими. — Макар че не ходя на черква.

— Все едно, трябва да минете през изповед и покаяние. Така ще тръгнете чисти, измити с Христовата кръв... чиста, а не оцветена кръв.

— Добре — каза Бен.

— Бен, спал ли си със Сюзън? Извинявай, но...

— Да — каза той.

— Тогава ти ще трябва да забиеш кола — първо в Барлоу, после в нея. От цялата група единствено ти си лично засегнат. Ще играеш ролята на неин съпруг. И не се колебай нито за миг. Всъщност ти й носиш избавление.

— Добре — повтори Бен.

— И най-вече — Мат ги изглежда един по един — не бива да го поглеждате в очите! Сторите ли го, той ще ви овладее и ще ви застави да се нахвърлите върху другите, без да мислите за живота си. Спомнете си за Флойд Тибитс! Заради това ще е опасно да носите оръжие, макар че се налага. Джими, ти ще вземеш револвера и ще вървиш малко по-назад. Ако се наложи да преглеждаш Барлоу или Сюзън, дай го на Марк.

— Разбрано — кимна Джими.

— Не забравяйте да купите чесън. И рози, ако намерите. Работи ли още онова цветарско магазинче в Къмбърланд, Джими?

— „Северна красавица“ ли? Мисля, че да.

— По една бяла роза за всеки от вас. В косата или закачена на шията. И пак ще повтора — не го поглеждайте в очите! Мога да ви държа още дълго и да разправам хиляди подробности, но мисля, че трябва да тръгвате. Вече е десет часа, а отец Калахан може би почва да се колебае. Вървете, желая ви успех и ще се моля за вас. Не е малко за дърт атеист като мене. Но мисля, че вече не съм чак такъв атеист, както някога. Карлайл ли бе казал, че ако човек прогони Бога от сърцето си, тогава Сатаната трябва да заеме мястото Му?

Никой не отговори и Мат въздъхна.

— Джими, искам да огледам шията ти отблизо.

Джими пристъпи до леглото и вирна глава. Двете пробуждания личаха ясно, но бяха хванали коричка и успешно заздравяваха.

— Усещаш ли болка? Сърбеж?

— Имал си невероятен късмет — сериозно каза Мат.

— Почвам да мисля, че „късмет“ е слаба дума. Мат се облегна на възглавницата. Лицето му беше изпито, с дълбоко хлътнали очи.

— Ако нямаш нищо против, бих помолил за хапчето, което отказа Бен.

— Ще предам на сестрата.

— Когато си тръгнете, ще поспя — каза Мат. — По-късно ще имаме още работа... но стига засега. — Той завъртя очи към Марк. — Вчера си извършил подвиг, момко. Безразсъден, необмислен, но все пак подвиг.

— Само че тя плати за него — тихо каза Марк и преплете пръсти пред гърдите си. Ръцете му трепереха.

— Да, и може би пак ще се наложи да плащате. Поотделно или заедно. Не го подценявайте! А сега, ако не възразявате, чувствам се много уморен. Четох почти цяла нощ. Обадете ми се веднага щом свършите.

Излязоха. В коридора Бен погледна Джими и запита:

— Не ти ли напомня някого?

— Да — каза Джими. — Ван Хелсинг от „Дракула“.

7.

Около десет и четвърт Ева Милър слезе в мазето да вземе два буркана домашна сланина. Щеше да ги занесе на мисис Нортън, която според Мейбъл Уъртс била на легло. Почти целия септември бе прекарала сред кухненските изпарения, заета да осъществява безбройните операции по консервирането, да вари зеленчуци, да ги подрежда, да залива с парафин капациите на бурканите с домашно сладко. Сега имаше над двеста буркана, подредени в спретнатото мазе с чисто преметен глинен под. Консервирането бе една от големите й

страсти. По-късно, когато зимата изместеше есента и приближаха новогодишните празници, щеше да се захване с надениците.

Миризмата я изненада още щом отвори вратата на мазето.

— Я, да му се не види — едва чуто промърмори тя и гнусливо запристъпва надолу, сякаш нагазваше в мръсна вода.

Съпругът ѝ сам бе изкопал мазето и бе облицовал стените с камъни, за да е по-хладно. От време на време се случваше някой мускусен плъх или мармот да си потърси място за умиране в широките фуги. Навярно и сега бе станало така, макар че Ева не помнеше друг път да е воняло чак толкова зле.

Стъпи на глинения под и закрачи покрай стените, присвивайки очи, за да различи пътя си в светлината на двете слаби електрически крушки. Петдесет вата не стигат, реши тя, трябва да ги сменя със седемдесет и пет. Взе бурканите, върху чиито етикетчета грижливо бе изписала със синьо мастило „СЛАНИНА“ (над сланината имаше резенчета люта чушка) и продължи проверката си, като дори се пъхна в теснотията зад огромната пещ на парното. Нищо.

Върна се при стълбата и се огледа навъсена, с ръце на бедрата. Широкото мазе изглеждаше много по-спретнато, откакто преди две години бе наела чрез Лари Крокет двама работници да построят барака за инструменти зад пансиона. Оставаше пещта, напомняща с безбройните си тръби импресионистична скулптура на богинята Кали; капациите за прозорци, които скоро трябваше да се монтират горе — приближаваха студовете, а отоплението все поскъпваше; билиардната маса на Ралф, покрита с мушама. Всяка пролет Ева чистеше сукното на билиярда с прахосмукачка, макар че никой не играеше тук откакто Ралф почина през 1959 година. Почти всичко друго беше изнесено. Край стената имаше кашон с книжки, които бе събрала за болницата в Къмбърланд, лопата за сняг със счупена дръжка, таблото за инструменти на Ралф и сандък със стари, навярно отдавна мухлясали завеси.

И все пак отнякъде вонеше.

Погледът ѝ падна върху ниската вратичка на картофохранилището, но реши, че днес няма да влиза в него. Пък и там стените бяха бетонни. Едва ли би могло да се вмъкне животинче. И все пак...

— Ед? — внезапно подвижна тя, без сама да знае защо.

Побиха я тръпки, като чу безжизнения си глас. Звукът заглъхна из сумрачното мазе. Защо бе изрекла това име? Какво, за Бога, можеше да дири Ед Крейг там долу, макар че наистина имаше къде да се скрие. Може би пиеше тайно? Глупости. В целия град едва ли съществуваше по-потискащо място за пиене от нейното мазе. Най-вероятно се бе запилял из гората с непрокопсания си приятел Върджил Ратбун. Сигурно бяха откъснали отнякъде едно-две шишета и сега бързаха да ги пресушат.

Но въпреки всичко, тя постоя още малко и продължи да се оглежда. Вонеше ужасно, просто ужасно. Дано да не се наложеше да дезинфекцира.

Хвърли един последен поглед към картофохранилището и се изкачи нагоре.

8.

Отец Калахан ги изслуша един по един и когато приключиха, минаваше единайсет и половина. Седяха в широкия прохладен хол на жилището му, а слънчевите лъчи се лееха през широките прозорци на плътни, едва ли не осезаеми потоци. Гледайки ленивия танц на пращинките в тях, Калахан си припомни една отдавна видяна карикатура. Чистачка с метла в ръката гледа смаяно пода — измела е половината си сянка. В момента изпитваше нещо подобно. За втори път през последното денонощие се сблъскваше с абсолютно невъзможното... само че сега то бе потвърдено от един писател, едно явно уравнивено момче и един уважаван доктор. И все пак невъзможното си оставаше невъзможно. Човек не може да измете собствената си сянка. Само че... ето, фактите говореха друго.

— Сигурно щях да го приема по-лесно, ако бяхте уредили гръмотевична буря и спиране на тока — каза той.

— Всичко е истина — рече Джими и неволно опипа шията си. — Уверявам ви.

Отец Калахан стана и извади от чантата на Джими две бухалки за бейзбол с изострени краища. Повъртя едната в ръце и каза:

— Ще стане за миг, госпожо. Изобщо няма да боли.

Никой не се засмя.

Калахан върна коловете на място, пристъпи до прозореца и се загледа към Джойнтнър Авеню.

— И тримата сте много убедителни — каза той. — Навярно трябва да добавя още една малка подробност, която все още не знаете. — Обърна се и ги огледа. — Във витрината на мебелния магазин „Барлоу и Стрейкър“ е поставена табела. Тя гласи: „Затворено за неопределено време“. Тази сутрин точно в девет отскочих лично дотам, за да обсъдя със загадъчния мистър Стрейкър твърденията на мистър Бърк. Но вратите се оказаха заключени — и предната, и задната.

— Трябва да признаете, че това съвпада с разказа на Марк. — подхвърли Бен.

— Може би. А може и да е просто съвпадение. Позволете да ви запитам пак: сигурни ли сте, че желаете да замесите католическата църква в тази история?

— Да — каза Бен. — Но ако се наложи, ще действаме и без вас. Бих тръгнал дори сам.

— Няма да се наложи. — Отец Калахан пристъпи към вратата. — Последвайте ме в църквата, господа. Ще ви изповядам.

9.

Бен неловко коленичи в прашния сумрак на изповедалната кабинка. Из главата му се въртяха неясни, полуоформени мисли. Сред тях една след друга просветваха и гаснеха сюрреалистични картини: Сюзън в парка; мисис Глик отстъпва от импровизирания кръст и сгърчената ѝ уста зее като жива рана; облеченият като плашило Флойд Тибитс излиза от колата и се хвърля напред със стиснати юмруци; Марк Петри наднича в колата на Сюзън. За пръв и последен път му се мярна възможността всичко да се окаже сън и изтощеното му съзнание отчаяно прегърна тая надежда.

Зърна в ъгъла на кабинката някакъв дребен предмет и любопитно посегна натам. Находката се оказа празна кутийка от ментови бонбони, навярно изпаднала от джоба на някое хлапе. Неоспорима частица от реалността. Усещаше картоната между пръстите си — истински, осезаем. И целия този кошмар бе реалност.

Капакът на малкото прозорче в преградата се плъзна настрани. Бен надникна, но не различи нищо от другата страна. Отворът беше гъсто замрежен.

— Какво трябва да направя? — запита той невидимия събеседник.

— Кажи: „Благослови ме, отче, защото съгреших.“

— Благослови ме, отче, защото съгреших — изрече Бен със странно натежал глас сред стените на тясната кабинка.

— А сега разкажи греховете си.

— Всичките ли? — стресна се Бен.

— Опитай да подбереш същественото — сухо отвърна отец Калахан. — Знам, че до вечерта ни чака доста работа.

Бен се съсредоточи, припомни си за ориентир десетте Божии заповеди и започна. Но колкото и да се стараеше, не ставаше по-леко. Не изпитваше чувство на пречистване, а само тъпото неудобство, че разкрива пред един непознат мизерните тайни на живота си. Ала сега разбираше как този ритуал може да се превърне в страст — болезнена и непреодолима страст, каквато изпитва алкохоликът към чашата медицински спирт или юношата към списанието, скрито зад дъсчената стена на тоалетната. В церемонията имаше нещо средновековно, нещо прокълнато — бълване на душевни нечистотии. Спомни си един епизод от „Седмия печат“ на Бергман. През чумав град крачи шествие на разкаяни грешници, които се самобичуват до кръв с брезови пръчки. Унижението да се разголва по този начин (а някакво извратено чувство не му позволяваше да лъже, макар че можеше да го стори съвсем убедително) превръщаше днешната задача в невъзвратима реалност и той сякаш виждаше отпечатана в съзнанието си думата „вампир“ — не с едър шрифт като в афиш за филм на ужаса, а с дребни, икономични буквички, предназначени за дърворезба или пергаментен свитък. Пред този чужд и непознат ритуал се чувстваше безпомощен, откъснат от своята епоха. Изповедалната кабинка сякаш бе пряко свързана с времената, когато върколаци, инкуби и вещици са били общоприета част от околния мрак и само църквата е предлагала пътеводно пламъче. За пръв път през живота си долови бавния, страховит пулс на вековете и съзря собственото си съществуване като едва мъждукаща искрица сред титаничен строеж, който би тласнал хората към безумие, ако можеха да го видят изцяло. Мат не им бе

казал, че отец Калахан си представя църквата като Сила, но в този миг Бен долавяше нещо подобно. Усещаше как сред тая тясна и душна кабинка Силата се стоварва върху му, за да го изложи на присмех — гол и жалък. Усещаше го тъй, както не би го усетил нито един католик, привикнал към изповедите още от най-ранно детство.

Когато излезе навън, откъм вратата на църквата го лъхна благодатен ветреца. Той избърса врата си с длан и усети, че яката му е мокра от пот.

Калахан се подаде от другата страна.

— Още не сме свършили.

Бен безмълвно се върна в кабинката, но не коленичи. Калахан му определи покаяние — по десет пъти „Отче наш“ и „Аве Мария“.

— Не ги знам — каза Бен.

— Ще ти ги дам на картонче — отвърна гласът иззад мрежата. Ще можеш да ги повтаряш, докато пътуваме за Къмбърланд.

Бен се поколеба за миг.

— Знаете ли, че Мат беше прав. Когато каза, че ще е по-трудно, отколкото си мислим. В кървава пот ще се облеем, преди да свършим.

— Да? — въпросително изрече отец Калахан.

Подканваше ли го да продължи или просто се съмняваше? Кой знае... Бен сведе очи и видя, че още държи бонбонената кутийка. От конвулсивно стискане я бе превърнал в безформена каша.

10.

Малко преди един часа всички потеглиха с буика на Джими Коди. Мълчаха. Отец Доналд Калахан беше в празнични църковни одежди, с бяла връхна дреха и бял епитрахил с пурпурни ръбове. Бе дал на всички по едно шишенце светена вода и ги бе благословил с кръстния знак. В скута си стискаше сребърна дарохранителница, където бе сложил няколко късчета нафора.

Най-напред спряха пред кабинета на Джими и той изтича вътре, без да изключва двигателя. Когато се върна, беше наметнал широко спортно сако, за да прикрие револвера на Маккаслън. В ръката си носеше най-обикновен чук.

Бен го гледаше като омагьосан, с крайчеца на окото си забеляза, че и другите са се втрещили. Чукът имаше синкава стоманена глава и дървена дръжка с найкрайник от перфорирана гума.

— Грозно нещо, нали? — подхвърли Джими.

Бен си представи как ще замахне с този чук над Съюзън, как ще забие с него кола между гърдите и стомахът му се сви, сякаш се намираще в бавно излитащ самолет.

— Да — каза той и облиза устни. — Грозно е, не ще и дума.

Подкараха към супермаркета в центъра на Къмбърланд. Този път Бен придружи Джими и двамата събраха всичкия чесън от щанда за зеленчуци — дванайсет кутии, пълни с белезникави луковици. Момичето на касата изумено вдигна вежди и подметна:

— Е, момчета, добре, че довечера няма да се разхождам с вас.

Докато излизаха, Бен замислено промърмори:

— На какво ли се дължи ефектът на чесъна против тях? Дали е нещо от Библията, старинно проклятие или...

— Подозирам, че е алергия — каза Джими.

— Алергия ли?

Отец Калахан чу последните думи и ги помоли да повторят, докато караха към цветарския магазин „Северна красавица“.

— О, да, споделям мнението на доктор Коди — каза той. — Навярно е алергия... ако изобщо има ефект. Не забравяйте, че още нищо не е доказано.

— Странна мисъл за свещеник — обади се Марк.

— Защо? Ако се налага да приема съществуването на вампири (а засега изглежда, че се налага), трябва ли да приема и че са неподвластни на природните закони? В някои отношения е така. Според легендите те не се отразяват в огледало, умеят да се превръщат в прилепи, вълци или птици — това се нарича психопомпоза — могат да се изтъняват и да минават през най-тесни пукнатини. Но знаем, че притежават зрение, слух, говор... и вкус, без съмнение. В такъв случай, може би изпитват страдание, болка...

— А любов? — запита Бен, впил поглед право напред.

— Не — намеси се Джими. — Подозирам, че не са способни на любов.

Той отби към малкия паркинг пред цветарско магазинче с прилепена под прав ъгъл оранжерия.

При влизането им над вратата издрънча камбанка и ги лъхна аромат на цветя. Бен усети, че му прилошава от задушната сладникава смес, навяваща мисли за погребение.

— Здравейте — подвижна високият мъж с брезентова престилка, който се задаваше от оранжерията със саксия в ръка.

Още щом Бен взе да обяснява какво търсят, продавачът поклати глава и го прекъсна.

— Много съжалявам, но сте закъснели. В петък един клиент закупи целия ми запас от рози — червени, бели и жълти. По-рано от сряда не мога да намеря нищо. Ако искате да поръчате...

— Как изглеждаше този клиент?

— Много интересен човек — отвърна продавачът, оставяйки саксията на пода. — Висок, съвършено плешив. Проницателни очи. Пушеше чуждестранни цигари, познах по аромата. Цели три наръча цветя отнесе. Натрупа ги върху задната седалка на колата си, мисля, че беше додж...

— Пакард — каза Бен. — Черен пакард.

— Значи го познавате.

— В известен смисъл.

— Плати в брой. Рядко се случва такова нещо при големи поръчки. Но ако се свържете с него, той навярно ще ви продаде...

— Навярно — каза Бен.

Върнаха се в колата и обсъдиха положението.

— Във Фолмаут има магазин... — неуверено започна отец Калахан.

— Не! — възрази Бен. — Не! — Изтънелият му глас издаваше, че всеки миг е готов да изпадне в истерия и останалите се втренчиха в него. — Ами като отидем до Фолмаут и открием, че Стрейкър вече е бил там? Накъде тогава? Портланд? Китъри? Бостън? Не разбирате ли какво става? Той е предвидил ходовете ни! Води ни за носа!

— Бъди разумен, Бен — каза Джими. — Не мислиш ли, че би трябвало поне да...

— Спомняш ли си какво каза Мат? „Не си въобразявайте, че щом той не може да излиза денем, значи сте в безопасност.“ Погледни часовника, Джими.

Джими погледна.

— Два и петнайсет — бавно изрече той и вдигна очи към небето, сякаш се съмняваше в часовника си. Но нямаше съмнение; слънцето преваляше и сенките почваха да се удължават.

— Той ни е изпреварил — каза Бен. — Печелил е преднина по всеки километър от пътя. Нима сме мислили... могли ли сме изобщо да мислим, че той ще пребивава в блажено неведение за нашите ходове? Че той просто не е допускарал опасността от разобличение и съпротива? Трябва да тръгнем сега, преди да сме прахосали целия ден в празни спорове колко ангели могат да танцуват на върха на една игла.

— Прав е — тихо се обади Калахан. — Мисля, че трябва да прекратим приказките и да потегляме.

— Карай тогава — натъртено изрече Бен.

Джими натисна газта и колата изхвъркна от паркинга, скърцайки с гуми по асфалта. Цветарят гледаше подир тях и се мъчеше да осъзнае що за народ е това: двама мъже, свещеник и малко момче, които седят в автомобил с лекарски знак на номера и си крещят съвършено безумни неща.

11.

Коди заобиколи градчето и се приближи към Марстъновия дом по Брукс Роуд. Гледай ти, тази къща наистина надвисва над града, помисли Доналд Калахан, когато я видя изотзад. Странно, че не съм обръщал внимание досега. Избрали са ѝ най-доброто разположение на високото било над кръстовището на Джойнтнър Авеню и Брок Стрийт. От тая височина има идеален кръгов обзор към градчето и околностите.

Къщата беше огромна и несиметрична, а затворените капаци на прозорците вдъхваха у наблюдателя тревожното чувство за нещо необятно; превръщаха я в монолитен саркофаг, в символ на съдбата.

А двойното престъпление в нея — убийство и самоубийство — означаваше, че мястото е лишено от Божията благодат.

Калахан отвори уста да го каже на другите, но размисли и се отказа.

Направиха завой и за момент къщата изчезна зад дърветата. После гората оредя и Коди свърна по алеята. Черният пакард стоеше

пред гаража и когато изключи двигателя, Джими измъкна изпод самото си револвера на Маккасълн.

Калахан незабавно усети как го обгръща мрачната атмосфера на това място. Той извади от джоба си разпятие — подарък от майка му — и го закачи на гърдите си до онова, което вече носеше. Сред голите есенни клони не се мяркаше нито една птица. Високата проскубана трева изглеждаше далеч по-крехка и съсухрена, отколкото се полагаше за сезона; самата земя бе сива и изтощена.

Дъсчените стъпала към верандата бяха изкорубени, а светлото петно на една от колоните пред вратата издаваше къде е висяла доскоро табела, забраняваща влизането. Под ръждивото старо резе лъщеше чисто нов месингов катинар.

— Може би през прозореца, като Марк... — колебливо предложи Джими.

— Не — каза Бен. — През предната врата. Ще я изкъртим, ако трябва.

— Мисля, че няма да се наложи — изрече Калахан с нов, съвсем непознат глас.

Когато излязоха от колата, той ги поведе напред, без да си дава време за размисъл. С всяка крачка към вратата в гърдите му се разгаряше страст — някогашната младежка страст, която бе смятал за безвъзвратно загубена. Къщата сякаш се надвесваше над тях, излъчвайки струйки зло от всяка пукнатина на олющената боя по стените. Ала свещеникът не се поколеба. Изчезнала бе самата мисъл за отстъпление. В последните мигове той вече не водеше спътниците си, а сам крачеше напред, тласкан от непреодолима сила.

— В името на Бог-Отец! — изкрещя той и грубата повелителна мощ на гласа му застави другите да се скупчат по-плътно до него. — Заповядвам на злото да напусне тази къща! Изчезвайте, духове!

И сякаш не по своя воля, той стовари разпятието върху вратата.

Блесна ослепителна светлина — по-късно и четиримата потвърдиха това — лъхна ги острият мирис на озон и се раздаде пукот, като че дъските крещяха от болка. Полукръглото прозорче над вратата внезапно избухна навън и в същия миг широкият панорамен прозорец отляво избълва стъклата си в буренясалата градина. Джими нададе вик. Новият катинар се търкулна по дъските пред нозете им, разтопен и почти неузнаваем. Марк се наведе да го пипне и изохка.

— Нажежен е.

Разтрепераният Калахан отстъпи назад. Огледа кръста в ръката си.

— Това безспорно е най-изумителното събитие в живота ми — промълви той.

Погледна нагоре, сякаш очакваше да види там Божия образ, ала небето безразлично погълна зора му.

Бей тласна вратата навътре и тя се отвори с лекота. Въпреки това той изчака Калахан да влезе пръв. Когато се озоваха в коридора, свещеникът въпросително погледна Марк.

— В мазето — каза момчето. — Минава се през кухнята. Стрейкър е горе. Само че... — Марк помълча и смръщи вежди. — Нещо се е променило. Не знам какво. Нещо не е както преди.

Най-напред се изкачиха горе и макар че не вървеше начело, Бен усети как с приближаването към вратата в дъното го полазват тръпките на отколешен страх. Тук, почти месец след завръщането си в Сейлъм'с Лот, щеше отново да надникне в прокълнатата стая. Когато Калахан блъсна вратата, Бен вдигна очи нагоре... и преди да се удържи, викът вече издуваше гърлото му до пръсване. Писклив, истеричен, почти женски вик.

Но увисналото под гредата тяло не бе нито на Хъбърт Марстън, нито на неговия призрак.

Беше Стрейкър, закачен като свиня в кланица — с главата надолу и с жестоко разкъсано гърло. Изцъклените му очи гледаха към тях, през тях, край тях.

В тялото му нямаше и капчица кръв.

12.

— Мили Боже — прошепна отец Калахан. — Мили Боже.

Бавно пристъпиха в стаята — първо Калахан и Коди, малко след тях влязоха Бен и Марк, притиснали рамо до рамо.

Някой бе впримчил краката на Стрейкър, сетне бе изтеглил тялото нагоре, за да го върже за гредата. Неjde дълбоко в мозъка на Бен потрепна мисълта, че само човек с огромна сила би могъл да

издърпа тежкия труп толкова високо — провисналите ръце на Стрейкър не достигаха до пода.

Джими докосна челото на мъртвеца, после посегна към китката му.

— Мъртъв е от около осемнайсет часа — каза той. Потръпна и пусна студената ръка. — Боже мой, такъв ужасен край... Не мога да си представя. Кой... защо...

— Барлоу го е направил — каза Марк. Гледаше трупа и очите му не трепваха.

— И Стрейкър се оказа прецакан — промърмори Джими. — Няма вечен живот за него. Но защо по този начин, с главата надолу?

— Старо като света — поясни отец Калахан. — Трупът на враг или предател се обесва с главата надолу — към земята, а не към небето. Свети Павел е бил разпнат по този начин — на Х-образен кръст, с натрошени крака.

Когато заговори, Бен имаше чувството, че всяка дума оставя в гърлото му иривкус на дъвен прах.

— Той продължава да ги залъгва. Хитрините му са безброй. Да вървим.

Поведе ги обратно по коридора, спусна се по стълбата и влезе в кухнята. Сетне пак отстъпи водачеството на отец Калахан. За момент четиримата се спогледаха, след това обърнаха очи към вратата, която водеше надолу. Трябваше да слизат натам и да получат отговор на съдбовния си въпрос, също както преди двайсет и пет години Бен се бе изкачи нагоре.

13.

Когато свещеникът отвори вратата, в ноздрите на Марк нахлу смрад на прогнило и гранясало — ала и мирисът вече не беше същият. Не тъй силен както преди. Не тъй злокобен.

Свещеникът закрачи надолу по стъпалата. Марк трябваше да напрегне цялата си воля, за да го последва към бездната на мъртвите.

Джими щракна фенерчето, което бе извадил от чантата си. Лъчът освети пода, плъзна по отсрещната стена и се върна обратно. Задържа

се за миг върху голям продълговат сандък, след това прескочи към някаква вехта маса.

— Там — каза Джими. — Гледайте.

Сред мрака и мръсотията блестеше новичък плик от луксозен жълт пергамент.

— Това е клопка — възкликна отец Калахан. — Не го докосвайте.

— Не — обади се Марк. Изпитваше едновременно облекчение и разочарование. — Няма го. Отишъл си е. Това е за нас. Сигурно е пълно със зловни нападки.

Бен пристъпи напред и взе плика. Огледа го от едната страна, после от другата — в лъча на фенерчето Марк забеляза, че ръцете му треперят — и накрая го отвори.

Вътре имаше лист луксозна пергаментова хартия, явно в комплект с плика. Всички приведоха глави над него и Джими освети с фенерчето послание, изписано нагъсто с елегантен и тъпичък като паяжина почерк. Зачетоха го заедно, само Марк малко изоставаше.

4 октомври

Скъпи млади приятели,

Колко мило от ваша страна, че наминахте!

Открай време обичам дружеската компания; тя винаги е била една от най-големите радости в моя дълъг и нередко самотен живот. Ако бяхте дошли привечер, с искрено удоволствие щях да ви посрещна лично. Но тъй като подозирам, че може да изберете за посещението си дневните часове, сметнах за по-благоразумно да отсъствам.

Оставих ви малък залог за дълбоките си чувства към вас; един от вашата група ще открие близко и скъпо същество на мястото, където прекарвах дните си, докато реших да си потърся по-подходяща квартира. Тя е много красива, мистър Миърс... просто да я схруска човек, ако ми позволите тази малка задявка. Вече не ми е необходима, оставям ви я, за да... как беше по вашему?... да се позагреете преди решаващия мач. Или за предястие, ако предпочитате. Да видим доколко ще ви изостри апетита за основното ястие, нали така?

Достойни младежо Марк Петри, вие коварно ми отнехте най-верния и способен слуга, който някога съм имал. По косвен път ме заставихте да взема участие в неговата гибел; подлъгахте ме чрез собствения ми апетит. Не се съмнявам, че ударът е нанесен вероломно, в гръб. Срещата с вас ще ми достави огромно удоволствие. Но най-напред мисля да се заема с родителите ви. Довечера... или утре вечер... или по-късно. А после ще дойде и ваш ред. Но в моята църква ще влезете само като момченцата от някогашните църковни хорове — кастриран.

И вие, отче Калахан... уговориха ли ви да дойдете? Така си и мислех. Наблюдавам ви още от пристигането си в Джирусълъм'с Лот... както добрият шахматист проучва фигурите на противника, не съм ли прав? Ала католическата църква не е най-старият ми противник! Аз вече бях стар, когато тя бе млада, когато поклонниците ѝ се криеха в римските катакомби и за да се разпознават, рисуваха по гърдите си риби. Аз бях могъщ в ранните и най-слаби дни на това сбирнище от хлебоядци и винопийци, които се прекланят пред спасителя на овцете. Ритуалите ми бяха прастари още преди да възникнат тайнствата на вашата църква. И все пак не ви подценявам. Мъдър съм не само по отношение на злото, но и спрямо доброто. Повярвайте, дългият опит не ме е направил безгрижен.

И ще ви победи. Как! — ще запитате вие. Та нима Калахан не носи символа на Бялото? Не е ли свободен да броди, където пожелае, както денем, така и нощем? И нима не съществуват християнски и езически амулети, за които го е осведомил добрият стар приятел Матю Бърк? Да, да и да. Но аз съм живял по-дълго от вас. Аз съм изкусен. Не съм змията, а бащата на змиите.

Не е достатъчно, ще кажете вие. Прави сте. В крайна сметка, „отче“ Калахан, вие сам ще се погубите. Вашата вяра в Бялото е слаба и мекушава. Вашите приказки за обич са проста самонадеяност. Умеете да говорите достоверно само за бутилката.

Мои скъпи, чудесни приятели — мистър Миърс, мистър Коди, достойни младежо Петри и отче Калахан — желая ви приятно прекарване. Виното е великолепен френски „Медок“ доставен специално за мен от покойния собственик на къщата, с когото, уви, така и не успях да се срещна лично. Моля, бъдете мои гости, ако все още ви е до вино, след като привършите предстоящата задача. Ще се срещнем отново, ала лице в лице и тогава ще изразя искрените си комплименти на всеки един от вас с присъщата ми любезност.

А дотогава — сбогом.

БАРЛОУ

Разтреперан, Бен изтърва писмото на масата. Погледна към спътниците си. Марк стискаше юмруци и устата му бе застинала накриво, сякаш току-що бе захапал нещо прогнило; хлапашкото лице на Джими бе преbledняло и обтегнато; очите на отец Доналд Калахан пламтяха, а устните му се кривяха в трепереща предизвикателна усмивка.

Един по един тримата погледнаха към него.

— Елате — каза той.

И четиримата пристъпиха заедно зад ъгъла.

14.

Когато Ноли Гардънър пристигна с полицейската кола пред тухлената сграда на Общинския съвет и излезе от кабината, Паркинс Джилеспи стоеше на най-горното стъпало и гледаше през мощния си цайсов бинокъл. Ноли пристъпи напред, оправяйки с едната ръка колана, с другата дъното на панталона си.

— Какво има, Парк? — запита той, докато се изкачваше по стъпалата.

Паркинс безмълвно му подаде бинокъла и посочи с мазолестия си палец към Марстъновия дом.

Ноли погледна през бинокъла. Видя стария пакард, а пред него — новичък буик. Увеличението не беше достатъчно, за да разчете номера на колата. Той отпусна бинокъла...

— Колата е на доктор Коди, нали?

— Да, мисля, че е неговата.

Паркинс пъхна в ъгълчето на устните си цигара „Пал Мал“ и драсна клечка кухненски кибрит по тухлената стена.

— Никога не съм виждал горе друга кола, освен пакарда.

— Точно тъй — замислено каза Паркинс.

— Какво ще речеш, ако отскочим догоре да хвърлим едно око? — запита Ноли, ала в гласа му нямаше и следа от обичайния ентузиазъм. Странно, като се има предвид, че вече пет години работеше като помощник-полицай и още се вдъхновяваше от службата.

— Не — каза Паркинс. — Мисля, че не бива да се месим.

Той извади часовника от джоба на сакото си и щракна сребърния капак като железничар, проверяващ кога ще пристигне експресът. Часът беше 15:41. Той свери часовника си с часовника на кметството и бавно го върна на място.

— Дали няма нещо общо с Флойд Тибитс и бебето на Макдугъл? — запита Ноли.

— Де да знам.

— О — промърмори Ноли, загубил за момент дар-слово.

Паркинс открай време си беше мълчалив, но днес направо биеше всякакви рекорди. Той пак погледна през бинокъла — нямаше промени.

— Днес градчето изглежда тихо — подхвърли Ноли.

— Да — съгласи се Паркинс.

Бледосините му очи се взряха към Джойнтнър Авеню, после към парка. Цял ден не се мяркаше почти никой. Поразителна липса на хора — нито майки разхождаха децата си, нито безделници се събираха около паметника на загиналите във войната.

— Странни работи стават напоследък — отново подметна Ноли.

— Да — рече Паркинс след кратък размисъл.

В последен отчаян опит да завърже разговор, Ноли подхвърли примамката, на която Паркинс никога не пропускаше да клъвне — времето.

— Заоблачава се — каза той. — Довечера май ще вали.

Паркинс огледа небето. Високо горе се разстилаха перести облаци, а от югоизток се задаваха бели кълбести вълма.

— Да — съгласи се той и захвърли допушената цигара.

— Парк, ти добре ли си?

Паркинс Джилеспи обмисли въпроса.

— Хич — каза той.

— Добре де, какво има, дявол да го вземе?

— Мисля — заяви Джилеспи, — че ми треперят гащите от страх.

— Какво? — сепна се Ноли. — Че от какво те е страх?

— Де да знам — рече Паркинс, вдигна бинокъла и пак се загледа към Марстъновия дом, а Ноли стоеше до него, онемял от смайване.

15.

Отвъд масата, на която бяха намерили писмото, мазето завиваше под прав ъгъл и четиримата се озоваха в изоставена винарска изба. Бен си помисли, че Хъбърт Марстън трябва наистина да е бил контрабандист на алкохол. Наоколо се валяха разнокалибрени бъчви, покрити с прах и паяжини. Край едната стена се простираше винарски рафт и тук-там от ромбовидните гнезда все още стърчаха двулитрови бугилки. Някои се бяха спукали и сега паяци диреха приют там, където някога искрящо бургундско бе чакало срещата си с небцето на придирчив познавач. В други виното явно бе станало на оцет; из въздуха се носеше характерната остра миризма, смесена с дъха на бавно разложение.

— Не — изрече Бен спокойно, сякаш съобщаваше безспорен факт. — Не мога.

— Трябва — настоя отец Калахан. — Не казвам, че ще е лесно или за добро. Просто трябва да го сториш.

— Не мога — извика Бен и този път думите му отекнаха под свода на мазето.

Сред мрачното помещение фенерчето на Джими осветяваше нисък подиум, върху който лежеше неподвижно Сюзън Нортън. От нозете до шията я покриваше прост бял чаршаф и когато пристъпиха, до нея, нито един от четиримата не намери какво да каже. Изумлението бе по-силно от думите.

Приживе тя беше весела и симпатична девойка, минала нейде по пътя на съзряването съвсем близо (навярно само на сантиметри) край истинската красота и пропусъкът не се дължеше на някакъв недостатък, а може би — но само може би — на факта, че бе живяла спокойно и без произшествия. Ала сега беше красива. Зловещо красива.

Смъртта не бе наложила своя печат върху нея. Лицето ѝ руменееше, а устните, недокосвани от червило, бяха сочни и тъмночервени. По бледото, безукорно гладко чело кожата изглеждаше нежна като сметана. Очите бяха затворени и черните клепки безметежно сочеха надолу към бузите. Едната ръка лежеше леко прегъната, другата беше положена върху талията. И все пак целият ѝ облик пораждаше чувство не за ангелска хубост, а за хладна, надменна красота. Нещо в лицето ѝ — не подчертано, само загатнато — напомни на Джими за сайгонските момичета, ненавършили още тринайсет години, които коленичат пред войниците в сенките зад баровете — не за пръв и даже не за стотен път. Но при онези момичета покварата не беше зло, а само преждевременно запознанство с истината за света. Промяната в лицето на Сюзън беше съвсем друга — Джими сам не знаеш каква точно.

Калахан пристъпи напред и притисна с пръсти еластичната издутина на лявата гръд.

— Тук — каза той. — В сърцето.

— Не — повтори Бен. — не мога.

— Бъди неин любовник — кротко настоя отец Калахан. — Нещо повече, бъди неин съпруг. Няма да ѝ причиниш болка, Бен. Ще я освободиш. Болката ще е само за теб.

Бен го гледаше тъпо. Марк извади кола от черната чанта на Джими и мълчаливо го протегна напред. Бен посегна и ръката му сякаш се разтегляше с километри.

Ако го направя, без да мисля, тогава може би...

Но би било невъзможно да го направи, без да мисли. И изведнъж в паметта му изплува един ред от „Дракула“, това забавно фантастично книжле, което вече съвсем не му изглеждаше забавно. В мига, когато Артър Холмууд трябваше да пристъпи към подобно ужасяващо дело, Ван Хелсинг го утешаваше с думите: Зная, че това е трудно поносимо изпитание, но след това ще почувствате облекчение.

Можеха ли изобщо да се надяват на облекчение?

— Махнете го — изстена той. — Не ме карайте да...

Никой не отговори.

Студени и лепкави струйки пот избиха по челото, по скулите, под мишниците му. Колът, който само преди четири часа беше обикновена бухалка за бейзбол, сега сякаш се наливаше с призрачна тежест, като че в него се сбираха невидими, ала титанични силови линии.

Бен го повдигна и притисна острието към лявата ѝ гръд, точно над най-горното копче на блузата. Кожата леко хлътна под връхчето и той усети как ъгълчето на устните му се разтреперва от неудържим тик.

— Не е мъртва — прошепна той.

Изрече думите дрезгаво, с набъбнал език. Правеше последен, отчаян опит за съпротива.

— Не е — безмилостно отвърна Джими. — Тя е Нежива, Бен.

Вече бяха видели доказателството — Джими бе напомпил около ръката ѝ гумения ръкав на прибора за измерване на кръвното налягане. Цифрите не помръднаха от нулата. После Джими бе сложил стетоскопа върху гръдите на момичето и тримата един след друг напразно се вслушваха в глухата тишина на безжизненото тяло.

Бен усети как влагат нещо в другата му ръка — по-късно години наред щеше да напъга памет, ала нямаше да си спомни кой го е подал. Чукът. Железарският чук с перфорирана гума около дръжката. Желязото лъщеше в светлината на фенерчето.

— Направи го бързо — рече Калахан — и излез на светло. Ние ще свършим останалото. Зная, че това е труднопоносимо изпитание, но след това ще почувствате облекчение.

— Прости ми, Боже — прошепна Бен. Вдигна чука и замахна.

Ударът беше точен и желатинестият трепет, който пробяга по целия ясенов кол, щеше да преследва Бен в кошмарни сънища до края на живота му. И сякаш от самата сила на замаха, очите на Сюзън се разтвориха изведнъж — широки и сини. Там, където се бе впил колът, избликна ярка и смайващо мощна струя. Кръвта се разплиска по лицето му, по ръцете, по ризата. След миг цялото мазе се изпълни с нейния горещ, металически мирис.

Сюзън се сгърчи върху масата. Ръцете ѝ политнаха нагоре и бясно запърхаха из въздуха като ранени птици. Краката заблъскаха дъските на платформата в трескав, безцелен ритъм. Устата зина

широко, разкривайки поразително остри вълчи зъби, а от гърлото се раздаваха крясък подир крясък, сякаш самият ад пращаше своя чудовищен зов. От угълчетата на устните се стичаха потоци кръв.

Чукът се вдигна и удари... пак... и пак... и пак... В главата на Бен отекваха крясъци на огромни черни гарвани. Из мозъка му вихрено се въртяха страхотни картини, които отлитаха, без да оставят спомен. Ръцете му бяха алени, колът беше ален, неумолимо бърхтещият чук беше ален. В разтрепераните ръце на Джими фенерчето играеше като прожектор в дискотека, хвърляйки прекъслечни отблясъци по безумно сгърченото лице на Сюзън. Зъбите ѝ пронизваха плътта на устните, раздираха ги на ивици. По чистия изгладен чаршаф, който Джими тъй грижливо бе прегънал надолу, се сипеха пръски кръв и следите им напомняха загадъчни китайски йероглифи.

После гръбнакът ѝ ненадейно се изви като лък, а челюстите се разтегнаха до счупване. Изпод кола изригна чудовищен фонтан от потъмна кръв — почти черна в този лудешки танцуващ лъч; кръв от сърцето. Писъкът, който избухна в къртящата бездна на зеещото гърло, извираше от неznайните подземия на най-дълбоката родова памет, а корените му се впиваха още по-долу — във влажния мрак на човешката душа. Внезапно по устните ѝ изби кървава пяна, кипнал ален прилив бликна през ноздрите... ала имаше и още нещо. В бледата светлина то бе само сянка, намек за нещо, което се устреми навън, измамено и съсипано. Сетне се сля с мрака и изчезна.

Тя падна възнак, мускулите на челюстите се отпуснаха и устата се затвори. Обезобразените устни се открянаха за последна тръпнеща въздишка. За миг клепките запърхаха и Бен сам не разбра дали му се е сторило или наистина зърна оная Сюзън, която бе срещнал в парка с неговата книга в ръка.

Свършено.

Той отстъпи, изтърва чука и протегна ръце напред като смаян от ужас диригент, чиято симфония се е разбунтувала.

Калахан положи ръка на рамото му.

— Бен...

Той побягна.

Спъна се нейде по стълбата, падна и запълзя нагоре, към светлината. Ужасите на детето и на възрастния мъж се бяха слели. Ако се озърнеше през рамо, щеше да види само на една ръка разстояние

Хъби Марстън (или може би Стрейкър) с широко ухилено подпухнало и зеленикаво лице, с дълбоко впита в шията примка... и усмивката му щеше да разкрива остри, нечовешки зъби. От гърлото на Бен излетя задъхан, немощен писък.

Глухо, сякаш от много далече, чу вика на Калахан:

— Не, оставете го...

Втурна се през кухнята, после през задната врата. Стъпалата на верандата изчезнаха изпод нозете му и той се преметна презглава по меката пръст. Надигна се на колене, пролази, стана на крака и хвърли поглед назад.

Нищо.

Домът се извисяваше безцелно, загубил и сетната си частица зло. Сега отново беше най-обикновена къща.

Сред необятното безмълвие на буренясалия заден двор Бен Миърс стоеше с отметната глава и дъхът му се превръщаше в облачета бяла пара.

16.

Ето как настъпва есенната нощ в Лот:

Най-напред слънцето губи несигурната си власт над въздуха и с прилив на хлад го кара да си спомни, че иде зима, а зимата ще е дълга. Надига се рядка мъгла и сенките се издължават. Те не са плътни като летните сенки; няма какво да им придаде плътност — нито листа по дърветата, нито тлъсти облаци в небето. Сега са мършави, зловни сенки, хапещи земята като нащърбени зъби.

Когато слънцето наближи хоризонта, благодатните жълти лъчи започват да потъмняват, да се наливат с жлъч, докато възпаленият диск се обгърне в гневно оранжево зарево. Иззад хоризонта набъбва пъстроцветно сияние — сгъстена от облаците последна светлина, която постепенно минава през червено, оранжево, циновър и пурпур. Понякога облаците се разпадат на огромни тромави масиви и пропускат непоковарените слънчеви лъчи, напомнящи с горчива носталгия за отминалото лято.

Часът е шест, време за вечеря (в Лот се обядва по пладне и тенекиените кутии, които мъжете сутрин грабват от масата, преди да

тръгнат за работа, се наричат „обедни канчета“). Мейбъл Уъртс, подпухнала цялата като тесто от нездраво старческо затлъстяване, сядва пред парче печено пиле и чаша чай „Липтън“, като не пропуска да придърпа телефона по-наблизо. В пансиона на Ева наемателите получават колективно каквото им се полага — затоплени полуфабрикати, консервирано говеждо, консервиран фасул (тъй печално различен от онзи фасул, който майките им са готвили преди години всяка събота), консервирани спагети или по някой претоплен хамбургер, закупен на връщане от закувалнята „Макдоналдс“ във Фолмаут. На масичката в приемната Ева нервно играе джин-руми с Гроувър Върил и от време на време подвиква на останалите да забърсват, че навсякъде са окапали с мазнотии. Наемателите не помнят някога да са я виждали такава — сопната и озъбена като котка. Но знаят какво ѝ става, макар че тя сама не го знае.

Мистър и мисис Петри са в кухнята си — вечерят сандвичи и се мъчат да разгадаят вестта, която токущо са получили по телефона от местния католически свещеник отец Калахан: Синът ви е при мен. Добре е. Скоро ще го доведе. Довиждане. Отначало са искали да позвънят на тукашния полицай Паркинс Джилеспи, но след това са решили да поизчакат още малко. От известно време са усетили някаква промяна в сина си, когото майка му винаги нарича „дълбока вода“. Ала над главите им неусетно са се прокраднали призраците на Ралфи и Дани Глик.

В стаичката зад магазина си Милт Кросън вечеря хляб и мляко. Проклетият апетит съвсем го е зарязал, откакто жена му почина през шейсет и осма. Делбърт Марки, собственикът на прословутата кръчма, методично унищожаваше пет кюфтета, които собственооръчно си е изпекъл на скарата. Яде ги с горчица и купища суров лук, а после цяла вечер ще се оплаква на всеки срещнат, че гадните киселини в стомаха ще го съсипят. Рода Кърлис, икономката на отец Калахан, не вечеря. Тревожи се за отца, който е хукнал да скитосва нейде по пътищата. Хариет Дърхам е сервираща на семейството си свински котлети. Карл Смит, вдовец от 1957 година, се задоволява с един варен картоф и бутилка минерална вода. Семейството на Дерек Бодин се кани да похапне шунка с брюкселско зеле. Гъххх, възкликва низвергнатият побойник Ричи Бодин. Брюкселско зеле. Да си го изядеш, че ще ти съдери задника, заявява Дерек. И той ненавижда брюкселското зеле.

Реджи и Бони Сойър имат на масата печено говеждо, замразена млечна царевица, пържени картофи и за десерт шоколадов пудинг с глазура. Все любимите ястия на Реджи. Синините на Бони още не са избледнели и тя сервира вечерята мълчаливо, с наведена глава. Реджи яде сериозно, съсредоточено, унищожавайки заедно с ястията и три бутилки „Будвайзер“. Бони се храни права. Засега болката не ѝ позволява да сяда. Няма апетит, но дъвче насила, иначе Реджи ще забележи и ще каже нещо. След побоя онази вечер, той изхвърли всичките ѝ хапчета в тоалетната и я изнасили. И оттогава насам я изнасилва всяка нощ.

Към седем без петнайсет почти навсякъде вечерята е привършила, мъжете са изпушили по една лула или цигара, масите са разтребени. Чиниите се мият, изплакват и подреждат на лавиците. Децата навличат пижами и отиват в другата стая да гледат телевизия, докато стане време за лягане.

Рой Макдугъл, който е забравил на печката тиган с телешки пържоли, ругае и захвърля на боклука овъгленото месо заедно с тигана. Намята дънковото яке и се отправя към кръчмата на Дел, оставяйки оная некадърна свиня Санди да дреме в спалнята. Хлапето умряло, жената мързелива, вечерята отишла по дяволите. Крайно време е да се накърка. А може би просто да си вдигне партакешите и да зареже това келяво градче.

В малко апартаментче на задънената улица Тагарт Стрийт, която започва от Джойнтнър Авеню и опира в гърба на Общинската управа, Джо Крейн получава от боговете неочакван и ехиден дар. Тъкмо е изпразнил паничка пшеничена каша и сяда да гледа телевизия, когато внезапна остра болка парализира лявата страна на гърдите и лявата му ръка. През ума му прелита: Какво е това? Машинката ли сдаде багажа? И се оказва съвършено прав. Той се изправя и успява да измине половината път до телефона, преди болката да избухне и да го повали на място като биче под чука на касапина. Малкият цветен телевизор продължава да бръщолечи и съседите ще открият трупа едва след двацет и четири часа. Починал е в 18:51 и това е единствената естествена, смърт в Джирусълъм'с Лот на 6 октомври.

Около седем вечерта небесното пъстроцветие се е смалило до мъждива оранжева ивица по западния хоризонт, сякаш нейде отвъд пределите на света са накладени пещи. На изток вече изгряват

звездите. Те блестят с хладна, диамантена жестокост. През този сезон в тях няма нито милост, нито утеха за влюбени души. Прекрасните им лъчи се плъзгат безразлично над света.

За децата е дошло време да си лягат. Да бъдат положени в легла и люлки от родители, които се усмихват на жалните молби да постоят още малко, да не гасят лампите. Големите снисходително отварят вратите на гардеробите, за да покажат, че вътре няма нищо страшно.

А наоколо зверствата на нощта разперват мрачните си криле. Дошло е времето на вампирите.

17.

Мат се бе унесъл в неспокойна дрямка и при влизането на Бен и Джими се събуди почти незабавно, стискайки още по-здраво разпятието в десницата си.

Погледът му срещна очите на Джими, прескочи към лицето на Бен... и се задържа.

— Какво е станало?

Джими разказа накратко. Бен мълчеше.

— А тялото?

— Аз и Калахан я положихме по очи в един сандък, който намерихме в мазето, може би същият, с който е пристигнал Барлоу. Преди по-малко от час го хвърлихме в Роял ривър. Бяхме наслагали вътре камъни. До реката пътувахме с колата на Стрейкър. Ако някой я е видял край моста, подозренията ще паднат върху него.

— Добре сте сторили. Къде е Калахан? Ами момчето?

— Отскочиха до къщата на Марк. Родителите му трябва да узнаят всичко. Заплахите на Барлоу са отправени най-вече към тях.

— Ще повярват ли?

— Ако не повярват, Марк ще помоли баща си да ти се обади.

Мат кимна. Изглеждаше безкрайно уморен.

— Бен — каза той. — Ела тук. Седни на леглото.

Бен покорно пристъпи напред. Лицето му беше замаяно и безизразно. Седна и кротко скръсти ръце в скута си. Очите му приличаха на дупчици, прогорени с цигара.

— Няма утеха за тебе — каза Мат. Посегна и хвана ръката му. Бен не се отдръпна. — Няма значение. Времето ще те утеши. Сега тя е намерила покой.

— Той ни направи на глупаци — глухо промълви Бен. — Подигра се на всеки поотделно. Джими, дай му писмото.

Джими подаде плика на Мат. Учителят измъкна плътния пергаментов лист и внимателно изчете посланието, като го държеше на сантиметри от носа си. Устните му леко помръдваха. Накрая остави писмото и каза:

— Да. Той е. Себелюбието му е далеч по-грамадно, отколкото предполагаш. Изтръпвам, като си помисля.

— Изоставил я е, за да се пошегува — добави Бен все тъй глухо. — Той се е измъкнал много по-рано. Борбата срещу него е като бой с вятъра. Сигурно ни смята за буболечки. Дребни буболечки, търчащи насам-натам за негова забава.

Джими отвори уста да каже нещо, но Мат леко поклати глава.

— Далеч си от истината — възрази той. — Ако е могъл да вземе Сюзън, щеше да го стори. Не би пожертвал своите Неживи заради някаква жалка шега, та те все още са толкова малко! Размисли само за миг, Бен, размисли какво му причинихте. Убихте домашното му куче Стрейкър. Както сам признава, дори сте го принудили да вземе участие в убийството, тласкан от неутолимия си апетит! Какъв ужас е било за него да се събуди от мъртвешкия си сън и да открие, че едно малко момче е погубило с голи ръце онова страховито изчадие.

С мъчително усилие той се надигна и седна. Бен бе извил глава към него и слушаше — първата проява на интерес, откакто другите го бяха заварили в задния двор след излизането си от къщата.

— А може би не това е най-важната победа — замислено продължаваше Мат. — Вие сте го прокудили от къщата, от дома, който сам си е избрал. Калахан е пречистил мазето със светена вода и е запечатал вратите с нафора. Ако се върне там, Барлоу ще умре... и знае това.

— Каква полза? — каза Бен. — Той избяга.

— Той избяга — тихичко повтори Мат. — И къде е спал днес? В багажника на изоставена кола? В мазето на някоя от жертвите си? Може би в подземие то на старата методистка църква в Блатата, която

изгоря през петдесет и първа? Където и да е било, мислиш ли, че се е чувствал в безопасност, мислиш ли, че му е било приятно?

Бен не отговори.

— Утре ще започнете лова — каза Мат и здраво стисна ръцете на Бен. — Ще търсите не само Барлоу, но и всичките дребни риби... а след днешната нощ ще има много дребни риби. За техния глад няма насищане. Готови са да ядат до премала. Нощите са негови, ала денем вие ще го преследвате безмилостно, докато се уплаши и избяга или докато го извлечете, пищящ и пронизан, под слънчевите лъчи!

Бен постепенно бе надигнал глава. Лицето му бе придобило израз на едва ли не зловещо оживление. При последните думи по устните му плъзна лека усмивка.

— Да, така е добре — прошепна той. — Само че не утре, а още тази нощ. Незабавно...

Мат стрелна ръка напред и пръстите му се впиха в рамото на Бен с неподозирано силна, жилеста хватка.

— Не тази нощ. Нощта ще прекараме заедно — ти, аз, Джими, отец Калахан, Марк и родителите му. Сега той знае... и се страхува. Само безумец или светец би дръзнал да срещне Барлоу, когато е буден и черпи сили от своята майка — нощта. А ние не сме нито светци, нито безумци. — Той притвори очи и тихо добави: — Мисля, че почвам да го опознавам. Търкалям се в това болнично легло и се правя на Майкрофт Холмс, опитвайки да предугадя ходовете му, като се поставям на негово място. Той е живял с векове и е постигнал съвършенство. Но от писмото му личи, че е егоцентрик. Защо не? Себелюбието му е расло като бисер, слой подир слой, додето се е превърнало в грамадно, отровно чудовище. Той цял е натъпкан с гордост. Даже с тщеславие. И жаждата му за мъст трябва да е неимоверна — чувство, което вдъхва страх, но може и да бъде обърнато срещу самия него. — Мат отвори очи и настоятелно огледа събеседниците си. После повдигна кръста. — Това ще спре него, но едва ли ще му попречи да използва някого, както вече стори с Флойд Тибитс. Мисля, че тази нощ ще се опита да премахне някои от нас... или всички заедно. — Той обърна глава към Джими. — Мисля, че е било голяма грешка да отпращате момчето и отец Калахан. Можехме да се обадим на родителите отгук и да ги повикаме, без да знаят защо.

Сега сме разделени... и особено се тревожа за Марк. Джими, най-добре ще е да им позвъниш... още сега.

— Добре — кимна Джими и стана.

Мат се обърна към Бен.

— А ти... ще останеш ли тук? Ще се сражаваш ли заедно с нас?

— Да — дрезгаво каза Бен. — Да.

Джими излезе от стаята, отскочи при сестрите и откри в указателя номера на Хенри Петри. Бързо го набра и премалаял от ужас чу как в слушалката отеква не сигналът за повикване, а протяжният вой, известяващ за повреда по линията.

— Там е — промълви той.

При тия думи старшата сестра го погледна и цялата изтръпна от изражението на лицето му.

18.

Хенри Петри беше образован. Имаше дипломи за бакалавър от Североизточния университет, за магистър от Масачузетския технологичен институт и за доктор по икономика. Бе напуснал чудесната си работа като преподавател в колеж, за да стане чиновник в застрахователна компания „Пруденшъл“ — не само заради финансовите предимства, но и от любопитство. Искаше да провери дали някои от икономическите му идеи ще се окажат на практика също тъй добри, както изглеждаха на теория. Оказаха се. През идното лято той се надяваше да издържи изпит за счетоводител-ревизор, а две години по-късно да бъде и правоспособен адвокат. Целта му бе към 1980 година да заеме висш икономически пост във федералното правителство. Мечтателният характер на Марк не беше наследен от баща му; Хенри Петри притежаваше твърда, безупречна логика и смяташе света за добре смазан, почти съвършено точен механизъм. По убеждения той се числеше между демократите, но на изборите през 1972 година бе гласувал за Никсън, не защото го мислеше за честен — неведнъж бе казвал на жена си, че според него Ричард Никсън е банален дребен мошеник, от когото би излязъл най-много уличен джебчия, — а защото другият кандидат беше смахнат космонавт, който би довел страната до икономическа разруха. Към възникналата в края

на шейсетте години смяна на културните ценности се отнасяше спокойно и търпеливо, вярвайки, че тя ще рухне, без да навреди никому, тъй като е лишена от финансова основа. Обичта, която изпитваше към съпругата и детето си, не беше красива — никой поет не ще напише стихове за страстта на човек, който преспокойно подрежда чорапи в скрина пред очите на жена си, — но за сметка на това беше дълбока и непоклатима. Той беше праволинеен, твърдо уверен в собствените си сили и в естествените закони на физиката, математиката, икономиката, а донякъде и на социологията.

Отпивайки глътки кафе, той изслуша разказа на сина си и местния свещеник, като от време на време вмязаше по някой конкретен въпрос там, където нишката на повествованието му се струваше заплетена или изтъняла. Спокойствието му сякаш нарастваше едновременно с нелепиците на цялата история и безпокойството на жена му. Когато разказът приключи, приближаваше седем без пет. Хенри Петри изрече присъдата си с четири спокойни, добре обмислени срички:

— Невъзможно.

Марк въздъхна и се озърна към Калахан.

— Казах ви.

И наистина му бе казал, докато пътуваха с вехтата кола на свещеника.

— Хенри, не мислиш ли, че трябва да...

— Чакай.

Тази дума и повдигнатата (уж небрежно) ръка я накараха да млъкне незабавно. Тя седна, прегърна Марк през рамото и лекичко го придърпа по-надалече от Калахан. Момчето не се противеше.

Хенри Петри добродушно огледа отец Калахан.

— Дайте да видим дали не можем да обсъдим тази заблуда като разумни хора.

— Може да се окаже невъзможно — отвърна Калахан също тъй добродушно, — но ще положим всички усилия. Дошли сме тук, мистър Петри, защото Барлоу заплашва конкретно вас и съпругата ви.

— Наистина ли сте забили днес кол в тялото на онова момиче?

— Не аз. Мистър Миърс.

— Трупът още ли е там?

— Хвърлиха го в реката.

— Ако е вярно — заяви Петри, — значи сте замесили моя син в престъпление. Осъзнавате ли това?

— Осъзнавам го. Налагаше се. Мистър Петри, защо просто не се обадите в болницата на Мат Бърк...

— О, не се съмнявам, че вашите съучастници ще ви подкрепят — каза Петри и по устните му продължаваше да играе лека, подлудяващо спокойна усмивка. — Тъкмо това е най-интересното в цялата тази лудост. Мога ли да видя писмото, което ви е оставил въпросният Барлоу?

Калахан мислено се изруга.

— То е у доктор Коди. — Той помълча и добави: — Повярвайте, трябва час по-скоро да потеглим към болницата в Къмбърланд. Ако поговорите с...

Петри поклати глава.

— Нека първо обсъдим нещата още малко. Както вече казах, уверен съм, че разполагате с надеждни свидетели. Доктор Коди е наш семеен лекар и всички го обичаме. Доколкото знам, Матю Бърк също има безупречна репутация... поне като учител.

— Обаче? — запита Калахан.

— Отче Калахан, позволете да ви задам въпрос. Ще повярвате ли, ако дузина благонадеждни свидетели ви съобщят, че днес по пладне през парка е минал грамаден бръмбар, който пее „Мила моя Аделин“ и развява националното знаме?

— Ако съм сигурен, че свидетелите са благонадеждни и не се шегуват, бих бил склонен да повярвам.

Все тъй усмихнат, Петри каза:

— Това е разликата между нас двамата.

— Не допускате чуждо мнение — каза Калахан.

— Не, просто си имам свое.

— Все същото. Как мислите, дали в застрахователната ви компания одобряват служители, които взимат решения не според фактите, а според личните си убеждения? Това не е логика, Петри, това е най-обикновена слепота.

Петри се изправи и усмивката му изчезна.

— Едно ще призная, че разказът ви звучи тревожно. Замесили сте сина ми в нещо безумно, може би опасно. Голям късмет ще имате, ако не се озовете на съдебната скамейка. Ще се обадя на вашите хора.

А след това смятам, че ще е най-добре да отидем в болницата при мистър Бърк и да обсъдим по-задълбочено цялата история.

— Колко мило, че нарушавате принципите си — сухо подметна Калахан.

Петри мина в хола и вдигна телефонната слушалка. Не чу сигнал; по жицата тегнеше безмълвие. Леко намръщен, той почука по вилката. Нищо. Остави слушалката и се върна в кухнята.

— Изглежда, че телефонът е повреден.

Видя как синът му и Калахан веднага си размениха погледи, изпълнени със страх и разбиране. Това го раздразни.

— Уверявам ви — изрече той малко по-рязко, отколкото искаше, — че телефонните линии в Джирусълъм'с Лот преспокойно се прекъсват и без помощта на вампири.

Лампите изгаснаха.

19.

Джими нахълта в стаята на Мат.

— Връзката с Петри е прекъсната. Мисля, че Барлоу е там. Дявол да го вземе, бяхме толкова глупави...

Бен скочи от леглото. Лицето на Мат повехна и се сбръчка.

— Виждате ли как действа? — избъбри той. — Гладко, като по часовник. Ех, ако имахме само още час светлина, можехме... Но стореното си е сторено.

— Трябва да идем там — каза Джими.

— Не! Не бива! Така само ще погубите себе си и мене.

— Но те...

— Те са сами! Онова, което става — или вече е станало — ще приключи, преди да се доберете дотам!

Двамата нерешително стояха до вратата.

Мат се напрегна, събра сили и заговори спокойно, но твърдо:

— Самолюбие то му е безмерно, гордостта също. Това са недостатъци, които можем да обърнем в наша полза. Но хитростта му също е безмерна и трябва да я уважаваме, да се съобразяваме с нея. Показахте ми неговото писмо — той говори за шах. Не се съмнявам, че е блестящ шахматист. Не осъзнавате ли, че би могъл да си свърши

работата в онази къща и без да прекъсва телефона? Направил го е, защото иска да знаете, че една от белите фигури е под удар! Той разбира от съотношение на силите, разбира, че противник се побеждава по-лесно, когато силите му са разпокъсани и объркани. Сами му отстъпихте първия ход, защото забравихте това и разделихте групата на две. Ако хукнете през глава към дома на Петри, групата ще се раздели на три. Аз съм самотен и прикован към леглото — лесна плячка въпреки кръстовете, книгите и заклинанията. Стига му само да прати насам някой от почти Неживите, въоръжен с пистолет или нож. И ще останете само вие двамата с Бен, хукнали слепешком през мрака към собствената си гибел. После Сейлъм'с Лот е в ръцете му. Не разбирате ли?

Бен се опомни пръв.

— Да — каза той.

Мат се отпусна на възглавницата.

— Не го казвам от страх за живота си, Бен. Повярвай ми. Дори не е заради вас. Страхувам се за града. Каквото и да се случи, някой трябва да оцелее до утре, за да го спре.

— Да. Няма да му се дам, докато не отмъстя за Сюзън.

Настана мълчание. След малко Джими Коди наруши тишината.

— Може и да се отърват въпреки всичко — замислено каза той.
— Мисля, че Барлоу подценява Калахан и да пукна, ако не е подценил момчето. Това хлапе е голяма работа.

— Да се надяваме — каза Мат и затвори очи.

Седнаха и зачакаха.

20.

Отец Доналд Калахан стоеше в единия край на просторната кухня, вдигнал високо майчиния си кръст, от който се разливаше призрачно сияние. Барлоу стоеше в другия край, до мивката; с едната си ръка държеше ръцете на Марк зад гърба, другата бе преметната през шията на момчето. На пода между тях Хенри и Джун Петри лежаха неподвижно сред късчетата натрошено стъкло, пръснати навсякъде при нахълтването на Барлоу.

Калахан беше зашеметен. Всичко бе станало толкова бързо, че още не можеше да го осъзнае. Само преди миг обсъждаше въпроса разумно (макар и безплодно) с Петри под рязката, скептична светлина на кухненските лампи. В следващата секунда се бе озовал наред съсщото безумие, което бащата на Марк отричаше тъй спокойно и самоуверено.

Съзнанието му се помъчи да възстанови събитията. Петри се бе върнал да съобщи, че телефонът не работи. След миг лампите бяха изгаснали. Джун Петри бе изпищяла. Някъде се бе прекаатурил стол. Няколко секунди четиримата се бяха лутали в настъпилия мрак, крещейки един на друг. После прозорецът над мивката бе избухнал навътре, обсипвайки с натрошени стъкла кухненската маса и линолеума на пода. Всичко бе станало за не повече от трийсет секунди.

Сетне в кухнята бе нахълтала сянка и Калахан се бе изтръгнал от вцепенението. Той сграбчи разпятието на гърдите си и още щом пръстите му докоснаха кръста, наоколо се разля неземна светлина.

Видя как Марк се мъчи да изтласка майка си от хола. Хенри Петри стоеше до тях с извърната глава и спокойно лице, само челюстта му бе провиснала от изумление пред това абсолютно нелогично нашествие. А зад тях се мержелееше бяло ухилено лице, изскочило сякаш от картина на безумен художник — дълги и остри зъби между полуотворените устни, огненочервени очи, пламнали като адски пеци. Ръцете на Барлоу полетяха напред (Калахан едва успя да забележи колко дълги и гъвкави са бледите пръсти, напомнящи пръсти на пианист), сграбчиха главите на Хенри и Джун Петри, сетне ги блъснаха една в друга с непоносим, противен пукот. Двамата рухнаха мигновено и с това се изпълни първата закана на Барлоу.

Марк изкрещя пронизително и без да разсъждава, се хвърли срещу противника.

— А, ето те и тебе! — прогърмя добродушно мощният, звучен глас на Барлоу.

Момчето нападаше безразсъдно и незабавно се озова в ръцете му.

Калахан пристъпи напред с високо вдигнат кръст.

Тържествуващата усмивка на Барлоу тутакси се превърна в болезнена гримаса. Влачейки момчето, той се отметна към мивката. Под краката им изхрущяха парчета стъкло.

— В името Божие... — започна Калахан.

При произнасянето на Божието име Барлоу изкрещя като ударен с камшик и в сгърчената му уста проблеснаха зъби, по-остри от игли. По шията му отчетливо, релефно се издуха мускули и сухожилия.

— Не приближавай! — изрече той. — Не приближавай, шамане! Иначе преди да си мигнал, ще разкъсам артериите на момчето!

При всяка дума устните оголваха острите зъби, а когато свърши, главата му хищно се стрелна надолу като глава на пепелянка и застина само на милиметри от шията на Марк. Калахан спря.

— Назад — заповяда Барлоу и отново се ухили. — Ти при твоите фигури, аз при моите, а?

Калахан бавно отстъпи, продължавайки да държи протегнатия кръст на височината на очите си, тъй че гледаше над страничните рамена. Разпятието сякаш бе пленило безброй преплетени огнени нишки и енергията му плъзна нагоре по ръката на свещеника, докато мускулите затрепераха от напрежение.

Двамата се гледаха.

— Най-сетне сме заедно! — възкликна с усмивка Барлоу.

Лицето му беше енергично, интелигентно и някак отблъскващо красиво..., ала в потрепващата светлина изглеждаше едва ли не женствено. Калахан се запита къде ли е виждал подобно лице. И в този най-ужасен миг на своя живот той си спомни. Това бе лицето на мистър Флип, личното му страшилище, чудовището, което денем се криеше в гардероба и излизаше само нощем, когато майка му затвори вратата на спалнята. Не му разрешаваха да спи на светло — родителите му единодушно смятаха, че детските страхове се оправят със строгост, а не с отстъпки — и всяка нощ щом тракнеше ключалката и майчините стъпки заглъхнеха в коридора, вратата на гардероба се откряваше и той долавяше (а може би наистина съзираше?) как отвътре наднича с пламнали очи мършавото бяло лице на мистър Флип. И ето го отново — излязъл бе от гардероба и надничаше през рамото на Марк с бяло клоунско лице, огнени очи и чувствени червени устни.

— А сега какво? — запита Калахан и сам не позна гласа си.

Гледаше пръстите на Барлоу, тия дълги, гъвкави пръсти върху гърлото на момчето. По тях тъмнееха бледосини петънца.

— Зависи. Какво ще дадеш за тая отрепка? Барлоу рязко дръпна китките на Марк нагоре към плешките, явно с надежда викът му да подчертае въпроса, но момчето не се подчини. Мълчеше, само за миг дъхът му изсвистя между стиснатите зъби.

— Ще пициш — прошепна Барлоу и устните му се сгърчиха от животинска омраза. — Ще пициш до пръсване!

— Престани! — викна Калахан.

— Дали пък да не престана? — Омразата се бе изпарила от лицето на Барлоу. Вместо нея изгря усмивка, пълна с мрачен чар. — Дали пък да не пожаля момчето, да си го оставя за някоя друга вечер?

— Да!

Бавно, едва ли не мъркайки от удоволствие, Барлоу изрече:

— Тогава ще захвърлиш ли кръста, за да се преборим като равен с равен — черното срещу бялото? Твоята вяра срещу моята?

— Да — отвърна Калахан, ата гласът му бе загубил частица от твърдостта си.

— Стори го тогава!

Сочните устни се подвиха в напрегнато очакване. Високото чело блестеше в лъчите на трепкащата неземна светлина, изпълваща кухнята.

— И да ти вярвам, че ще го пуснеш? По-скоро бих пъхнал гърмяща змия в пазвата си с надежда, че няма да ме ухапе.

— Но аз ти се доверявам... гледай!

Барлоу пусна момчето и се отдръпна с широко разперени ръце.

За миг Марк постоя неподвижно, сякаш не можеше да повярва, после се втурна към родителите си, без да поглежда Барлоу.

— Бягай, Марк! — изкрещя Калахан. — Бягай!

Марк го изгледа с огромни, потъмнели очи.

— Мисля, че са мъртви...

— БЯГАЙ!

Марк бавно се изправи. Обърна се и погледна Барлоу.

— Скоро, братче — благодушно изрече Барлоу. — Много скоро двамата с теб ще...

Марк го заплю в лицето.

Дъхът на Барлоу секна. Лицето му се наля с такава бездънна ярост, че пред нея досегашните гримаси бледнееха като най-

обикновена актьорска игра, каквато и си бяха навярно. За миг Калахан съзря в очите му лудост, по-черна от душата на убиец.

— Ти ме заплю — прошепна Барлоу.

Трепереше цял, почти се тресеше от ярост. Залитна напред като някакъв чудовищен слепец.

— Назад — изкрещя Калахан и протегна кръста. Барлоу изпищя и закри лицето си с длани. Кръстът засия с ослепителен свръхестествен блясък и това бе мигът, в който Калахан можеше да го унищожи, ако бе дръзнал да прекрачи напред.

— Ще те убия — каза Марк.

И изчезна в нощта като въртоп сред мрачно езеро.

Барлоу сякаш израсна изведнъж. Косата му, заресана назад по европейски маниер, се рееше като ореол около черепа. Беше облечен в черен костюм с безупречно вързана винена вратовръзка и Калахан имаше чувството, че той е неразделна част от околния мрак. Очите изхвъркваха от орбитите и в тях тлееха лукави въгленчета.

— Хайде, изпълни своята част от сделката, шамане.

— Аз съм свещеник — кресна Калахан.

Барлоу преви гръбнак в подигравателен поклон.

— Свещенико — изрече той и думата беше суха като чироз.

Калахан се двоумеше. Защо да захвърли кръста? Можеше да го прогони, да се задоволи с реми тази вечер, а утре...

Но от дълбините на съзнанието му се надигаше предупреждение. Да отхвърли предизвикателството на вампира означаваше да се сблъска с далеч по-тежки последствия, отколкото бе предполагал. Ако не дръзнеше да захвърли кръста, това би било като да признае... да признае... какво? Ех, ако събитията не се развиваха така стремително, ако имаше поне мъничко време за размисъл, за подготовка...

Сиянието на кръста помръкваше.

Калахан гледеше с разширени очи. Страхът бликна в корема му като топка от нажежени жици. Трескаво вирна глава и се втренчи в Барлоу. Вампирът се задаваше през кухнята с широка, почти сладострастна усмивка.

— Назад — дрезгаво проговори Калахан и отстъпи. Повелявам ти в името Божие.

Барлоу се изсмя.

От сиянието оставаха само две гаснещи кръстосани поточета. Сенките отново пропълзяха по лицето на вампира и го превърнаха в странна варварска маска с тъмни триъгълници под високите скули.

Калахан отстъпи още крачка назад и бедрата му се блъснаха в кухненската маса до стената.

— Вече няма накъде — печално промърмори Барлоу. В тъмните му очи кипеше пъклена радост. — Тъжно е да гледаш как човек губи вяра. Е, какво пък...

Кръстът затрепера в ръката на Калахан и изведнъж изгаснаха последните искрици. Сега разпятieto бе просто парче гипс, купено от майка му в някакво дъблинско магазинче за сувенири, навярно на безбожна цена. Изчезнала бе силата, която бликаше от него по ръката на свещеника — сила, способна да поваля стени и да стрива камъни на прах. Мускулите помнеха тръпката, ала не можеха да я повторят.

Барлоу посегна в мрака и изтръгна разпятieto от пръстите му. Калахан изпищя жално, с писъка, който бе отеквал в душата — но никога в гърлото — на някогашното дете, заставено всяка нощ да остава само и в просъница да вижда как мистър Флип наднича от гардероба. А следващият звук щеше да го измъчва до края на живота му — сухото прашене, с което Барлоу пречупи кръста и нелепото тупване на парчетата върху пода.

— Проклет да си! — изкрещя Калахан.

— Късно е вече за подобни мелодрами — изрече от тъмнината Барлоу. Гласът му звучеше почти скръбно. — Излишни са. Ти забрави доктрината на собствената си църква, не е ли така? Кръстът... хлябът и виното... изповедалната кабинка... всичко това са само символи. Без вяра кръстът е просто дърво, хлябът е печена пшеница, а виното е вкиснало грозде. Ако бе захвърлил кръста, някоя друга нощ щеше да ме победиш. В известен смисъл почти се надявах на това. Отдавна не съм срещал достоен противник. Момчето струва колкото десетима като теб, фалшив свещенико.

Внезапно две изумително мощни ръце сграбчиха от мрака плещите на Калахан.

— Мисля, че ти сега би приел с радост смъртта и забравата. За Неживите няма спомени; има само глад и желание да служат на Господаря. Бих могъл да си послужа с теб. Да те пратя при твоите приятели. Ала потребно ли е? Смятам, че без водач като тебе те са

нищожества. А и момчето ще им каже. Но вече съм пратил при тях свой човек. Да, навярно има и по-подходящо наказание за тебе, фалшив свещенико.

Калахан си спомни думите на Мат: има и по-страшно от смъртта.

Опита да се изтръгне, но ръцете стискаха като менгемета. После едната го пусна. Раздаде се шумолене на плът по гола кожа, след това драскане.

Ръцете обгърнаха шията му.

— Ела, фалшив свещенико. Ела да узнаеш що е истинска религия. Приеми моето причастие.

Вледенен от ужас, Калахан осъзна какво го очаква.

— Не! Недей... недей...

Но ръцете бяха безмилостни. Те дърпаха главата му напред, напред, напред.

— Хайде, свещенико — прошепна Барлоу.

И устата на Калахан се притисна към вонящата плът на хладното вампирско гърло, където пулсираше разкъсана вена. Стори му се, че цяла вечност задържаше дъх и бясно въртеше глава в безуспешни опити да се изплъзне, размазвайки кръвта по бузите, челото и брадата си като дивашка бойна маска.

Ала накрая отпи.

21.

Ан Нортън излезе от колата, без да взима ключовете и закрачи през болничния паркинг към ярко осветената приемна. Високо горе облаци бяха закрили звездите и скоро щеше да завали. Тя не поглеждаше облаците. Крачеше като автомат и гледаше право пред себе си.

Тази жена коренно се различаваше от дамата, която Бен Миърс бе срещнал при първата покана на Сюзън да вечеря с родителите ѝ. Тогава дамата беше средна на ръст, облечена в зелена вълнена рокля, подсказваща скромен, но заможен живот. Онази дама не беше красива, но умееше да се поддържа и имаше приятна външност; прошарената ѝ коса беше прясно накъдрена.

Сегашната жена беше обута в чехли на бос крак. Непристегнати от еластичните медицински чорапи, по прасците ѝ отчетливо изпъкваха варикозни вени (е, не чак толкова отчетливо, колкото преди; налягането в тях беше поспаднало). Върху нощницата бе наметнала парцалив жълт пенъор; вятърът отмяташе от главата ѝ сплъстени кичури коса. Лицето ѝ беше бледо, а под очите тъмнееха широки кафяви кръгове.

Тя бе казала на Сюзън, бе я предупредила да се пази от онзи тип Миърс и неговите приятели, да се пази от мъжа, който бе причинил смъртта ѝ. Мат Бърк беше замесил цялата каша. Всички бяха съучастници. О, да. Знаеше. Той ѝ бе казал.

Днес цял ден се бе чувствала болнава и сънлива, почти не бе ставала от леглото. По някое време следобед мъжът ѝ бе заминал да попълва някакъв нелеп въпросник за издирване на изчезнало лице, а тя се бе унесла в тежка дрямка и тогава той бе дошъл в съня ѝ. Лицето му беше красиво, повелително, надменно и изкусително. Имаше орлов нос и заресана назад коса, а омайните сочни устни прикриваха невероятно възбуждащи бели зъби, които проблесваха, когато той се усмихваше. И очите... очите бяха червени и хипнотични. Щом той те погледне с тия очи, вече не можеш да извърнеш глава... а и не искаш.

Той ѝ бе казал всичко: какво се е случило и какво трябва да направи... как след това ще може да се срещне с дъщеря си, с още много други... и с него. Не я интересуваше Сюзън, на него искаше да се понрави, та той да ѝ даде онова, за което жадуваше и копнееше — докосването; проникването.

В джоба си носеше револвера на Бил, трийсет и осми калибър. Ако някой се опиташе да я спре, щеше да му види сметката. Не, нямаше да стреля. Никакви изстрели, преди да влезе в стаята на Бърк. Така бе заповядал той. Ако я хванеха, преди да е свършила задачата, той нямаше да я посещава нощем, нямаше да ѝ дарява огнени целувки.

Зад бюрото девойка с бяла касинка и престилка решаваше кръстословица в мекото сияние на нощна лампа. По коридора се отдалечаваше санитар, без да поглежда назад.

Чувайки стъпките на Ан, дежурната сестра надигна глава с деловита усмивка, но престана да се усмихва, щом видя насреща да се задава като сомнамбул непознатата жена по нощница. Очите ѝ бяха

безизразни, но поразително лъскави; крачеше като механична играчка с добре навита пружина. Може би заблудена пациентка?

— Госпожо, ако обичате...

Ан Нортън измъкна револвера от джоба на пенъоара като смахнат наемен убиец от далечното минало. Насочи го към главата на дежурната сестра и заповяда:

— Обърни се.

Устните на сестрата мърдаха беззвучно. Тя си пое дъх с мъчително усилие.

— Не викай. Гъкнеш ли, ще те убия.

Въздухът излетя със свистене от гърлото на сестрата. Бе пребледняла като платно.

— Сега се обърни.

Сестрата бавно стана и се обърна. Ан Нортън завъртя револвера и се нацели да стовари дръжката с всичка сила върху тила на момичето.

В този миг опората изчезна изпод краката ѝ.

22.

Револверът отлетя.

Жената с парцаливия жълт пенъоар не извика, от гърлото ѝ бликна остър, почти пронизителен вой. Тя запълзя но рачешки към оръжието и смаяният, изплашен мъж зад нея също се втурна нататък. Когато разбра, че жената ще го изпревари, той ритна револвера по килима.

— Хей! — изкрещя човекът. — Хей, помощ!

Лицето на Ан Нортън се кривеше в гримаса на разочарование и ненавист. Тя се озърна през рамо, изсъска и пак запълзя подир револвера. Санитарят се връщаше тичешком. За миг той огледа сцената с тъпо изумление, после се наведе и вдигна револвера, лежащ досами краката му.

— За Бога. Ами че това нещо е заре...

Тя го нападна. Сгърчени като зверски лапи, ръцете ѝ вихрено прелетяха през лицето му, оставяйки алени ивици по челото и дясната

буза на стъписания санитар. Той вдигна оръжието високо нагоре. Продължавайки да вие и драска, тя опита да го отнеме.

Другият смаян мъж я сграбчи изотзад. По-късно щеше да казва, че е било като да прегръщаш змийско кълбо. Тялото под пенъоара беше горещо и противно, всяко мускулче се гърчеше и трепереше.

Докато жената яростно се бореше, санитарят стовари юмрук върху челюстта ѝ. Тя избели очи и рухна на пода.

Санитарят и смаяният мъж се спогледаха.

Сестрата до бюрото пищеше. Бе вкопчила пръсти в устните си и от това писъкът придобиваше неповторимия тон на корабна сирена.

— Каква е тая ваша болница, бе, хора? — запита смаяният мъж.

— Не знам, Бога ми — отвърна санитарят. — Какво стана, дявол да го вземе?

— Тъкмо идвах да посетя сестра си. Днес е родила. А онова хлапе дойде и ми рече, че някаква жена нахълтала с пищов. И аз...

— Какво хлапе?

Смаяният посетител на родилното отделение се огледа. В приемната прииждаха хора, но всички отдавна бяха навършили възрастта, след която без страх могат да влязат в бар.

— Не го виждам. Обаче беше тук. Зареден ли е тоя пищов?

— И още как — кимна санитарят.

— Каква е тая ваша болница, бе, хора? — повтори смаяният мъж.

23.

Край вратата бяха изтрополили забързаните стъпки на две сестри, после откъм стълбището се бе разнесла неясна гълчава. Бен погледна Джими, който леко сви рамене. Мат дремеше с отворена уста.

Бен затвори откренатата врата и изгаси лампата. Джими приклезна до леглото и когато дочуха в коридора колебливи стъпки, Бен стоеше нащрек до вратата. Щом тя се отвори и нечия глава надникна навътре, той сграбчи шията с хватка на борец и стовари кръста върху засенченото лице.

— Пусни ме.

Нечий юмрук заблъска отчаяно по гърдите му. След миг лампата светна. Мат седеше на леглото и мигайки гледаше как Марк Петри се

гърчи в здравата прегръдка на Бен.

Джими скочи на крака и тичешком прекоси стаята. Беше готов да разцелува момчето, но изведнъж се усъмни.

— Вдигни глава.

Марк послушно им показва чистата кожа по шията си. Джими облекчено въздъхна.

— Не помня да съм се радвал някому толкова много. Къде е отчето?

— Не знам — мрачно отвърна Марк. — Барлоу ме хвана... уби нашите. Мъртви са. Нашите са мъртви. Той им блъсна главите. Уби ги. После ме хвана и каза на отец Калахан, че ще ме пусне, ако обещае да захвърли кръста. Той обеща. Избягах. Но преди това го заплюх. Заплюх го и ще го убия.

Той залитна и се подпря на вратата. По челото и бузите му тъмнееха драски от къпинаците. Бе избягал през гората по пътеката, където неотдавна злото бе сполетяло Дани Глик и братчето му. Панталоните му бяха мокри до коляно от газенето в потока. Бе стигнал дотук на автостоп, но така и не помнеше кой го е качил. Спомняше си само, че радиото свиреше.

Устните на Бен бяха застинали. Не знаеше какво да каже.

— Бедно момче — тихо прошепна Джими. — Бедно, храбро момче.

Каменната маска по лицето на Марк се разпадаше. Очите му се затвориха, устните се изопнаха надолу.

— Ма-ма-майчице...

Той залитна напред слепешком и Бен го пое в прегръдките си, стисна го, залюшка го леко, усещайки как бликналите сълзи се стичат по ризата му.

24.

Отец Доналд Калахан нямаше представа откога крачи през мрака. Тътреше се към центъра по Джойнтнър Авеню, без да се сеца за колата си, оставена на алеята пред дома на семейство Петри. Понякога се отклоняваше към средата на пътя, понякога влачеше нозе по тротоара. По едно време насреща му връхлетя автомобил с огромни

ослепителни фарове; клаксонът изрева, гумите заскърцаха по асфалта и колата мина на сантиметри край него. Веднъж падна в канавката. Когато наближи жълтия мигащ светофар, започваше да вали.

По улиците нямаше кой да го види; тази нощ Сейлъм'с Лот бе залостил вратите по-здраво от друг път. Закусвалнята пустееше, а в дрогерията на Спенсър мис Кугън седеше до касата под хладното сияние на луминесцентните лампи и четеше някакво списание, взето от книжарския щанд. Отвън на фасадата имаше изрисувано тичащо синьо куче, емблема на автобусни линии „Грейхаунд“, а под него пламтяха червени неонов букви:

АВТОБУС

Навярно хората се страхуваха. И с право. Някаква недоловима частица от съзнанието им бе усетила заплахата и тази нощ в Лот щяха да изщракат ключалки, неизползвани от години, а може би и никога до днес.

Само той бродеше по улиците. И само той нямаше от какво да се страхува. Смешно. Разсмя се и звукът отекна като диво, безумно ридание. Нито един вампир нямаше да го докосне. Другите — да, но не и него. Той носеше белега на Господаря и можеше да броди на воля додето Господарят дойде да вземе своето.

Пред него се извиси църквата „Сейнт Ендрю“.

Той се поколеба, сетне закричи нататък. Щеше да се моли. Цяла нощ, ако трябва. Не на новия Бог, Бога на гетата, обществената отговорност и безплатните кухни, а на стария Бог, който бе повелил чрез Мойсей да се изстребват вещиците и който бе възкресил от гроба собствения си син. Дай ми последен шанс, Господи. Целият ми живот ще е изкупление. Само... един последен шанс.

Затътри се нагоре по широките стъпала — жалък, в окаляни и дрипави одежди, с петна по устните от кръвта на Барлоу.

За миг спря на площадката, после посегна към дръжката на средната врата.

Щом я докосна, от нея избухна синкав блясък и непреодолима сила го отхвърли назад. Болката прониза гръбнака му, после се стрелна през главата, гърдите, стомаха и пищялите, докато той се премяташе към тротоара по гранитните стъпала.

Лежеше под дъжда разтреперан, с пламнала ръка.

Повдигна я пред очите си. Беше обгорена.

— Нечист — избъбри той. — Нечист, нечист, о, Боже, тъй страшно нечист.

Побиха го тръпки. Той обгърна раменете си с ръце и закри, треперейки под дъжда, а църквата се извисяваше отзад, ала вратите ѝ бяха залостени за него.

25.

Когато Бен и Джими се върнаха, Марк седеше на леглото на Мат, точно там, където преди малко бе седял Бен. Момчето бе избърсало сълзите си с ръкав и, изглежда, се бе овладяло, макар че очите му още бяха подпухнали и зачервени.

— Нали знаеш, че положението в Сейлъм'с Лот е отчайващо? — запита го Мат.

Марк кимна.

— В този миг неговите Неживи са плъзнали из градчето — мрачно продължи учителят. — Погубват нови хора и броят им расте. Не ще се справят с всички — поне тази нощ — но утре ви чака страхотно тежка работа.

— Мат, искам да поспиш — обади се Джими. — Не бой се, ще те пазим. Не ми изглеждаш добре. Преживя ужасно напрежение...

— Моят град се разпада пред очите ми, а ти искаш да спя? — прекъсна го Мат и сред изпитото му лице проблеснаха очи, пълни сякаш с неизчерпаема енергия.

— Ако искаш да издържиш до финала, ще е добре да си пестиш силите — упорито отвърна Джими. — Казвам ти го като твой лекар, дявол да те вземе.

— Добре. След малко. — Мат ги огледа един по един. — Утре тримата трябва да се върнете в Марстъновия дом. Ще си пригответе колове. Много.

Те постепенно осъзнаха думите му.

— Колко? — тихо запита Бей.

— Бих казал, че ще ви трябват поне триста. Съветвам ви да направите петстотин.

— Невъзможно — глухо изрече Джими. — Няма начин да са толкова много.

— Неживите са жадни — простичко отвърна Мат. По-добре да сте готови. Ще се движите заедно. Не бива да се разделяте, дори през деня. Това ще е като пълно почистване на града. Трябва да почнете от единия край и да стигнете до другия.

— Както и да се мъчим, няма да изловим всички — вметна Бен. — Дори ако започнем в ранни зори и работим до мръкнало.

— Трябва да положите всички усилия, Бен. Някои хора може и да ви повярват. Навярно ще ви помогнат, ако докажете, че говорите истината. А когато отново падне мрак, значителна част от неговото дело ще бъде провалена. — Мат въздъхна. — Длъжни сме да предполагаме, че отец Калахан е загубен за нас. Лошо. Но каквото и да стане, трябва да продължавате. Бъдете предпазливи. Бъдете готови да лъжете. Ако ви затворят това ще е добре дошло за неговата цел. И ако още не ви е хрумвало, обмислете това, което ще ви кажа: не е изключено някои от нас или всички заедно да оцелеем и победим, но веднага след това да ни осъдят като убийци.

Той отново огледа лицата им едно по едно. Видяното навярно го удовлетвори, защото пак насочи вниманието си изцяло към Марк.

— Знаеш кое е най-важното, нали?

— Да — каза Марк. — Барлоу трябва да бъде убит.

Мат се усмихна попресилено.

— Боя се, че тръгваш отзад напред. Първо трябва да го открием. — Той впи поглед в Марк. — Спомняш ли си от тази нощ нещо видно, чуто, подушено, докосвано, което би ни помогнало да го издирим? Помисли много добре, преди да отговориш! Най-добре от всички ни разбираш колко е важно!

Марк се замисли. Бен никога не бе виждал по-безпрекословно подчинение. Момчето подпря брадата си с длан и затвори очи. Сякаш целенасочено преосмисляше всяка подробност от среднощната среща.

Най-сетне Марк отвори очи, озърна се за миг и поклати глава.

— Нищо.

Лицето на Мат посърна, но той не се предаваше.

— Може би по самото му е имало полепнало листо? Репей върху крачола? Кал по обувките? Не е ли изпуснал поне една-единствена нишка, за която да се захванем? — Той отчаяно стовари юмрук върху леглото. — Всемогъщи Боже, нима ще ни се изплъзне между пръстите?

Изведнъж очите на Марк се разшириха.

— Какво? — Мат го сграбчи за лакътя. — Какво има? За какво се сети?

— Син тебешир — каза Марк. — Беше ме хванал през гърлото, ето така, и виждах китката му. Имаше дълги бели пръсти и по два от тях тъмнееха петънца. Съвсем мънички.

— Син тебешир — замислено повтори Мат.

— Училище — обади се Бен. — Това трябва да е.

— Само че не гимназията — уточни Мат. — Всичките ни доставки идват от „Денисън и съдружие“ в Портланд. Получаваме само бял и жълт тебешир. От години го нося по пръстите и сакото си.

— А художествените паралелки? — запита Бен.

— Не, в гимназията преподаваме само графика. Децата рисуват с тушове, не с тебешери. Марк, сигурен ли си, че е било...

— Тебешир — кимна момчето.

— Мисля, че по химия или биология може да използват цветни тебешери, но къде ще се намери скривалище в гимназията? Виждали сте я — само на един етаж и цялата от стъкло. В складовете за материали се влиза непрекъснато. Същото се отнася и до котелното помещение.

— А зад кулисите на салона?

Мат сви рамене.

— Вярно, тъмно е. Обаче, ако мисис Родин се е заела с репетициите вместо мен — учениците я наричат мисис Родан, има такъв японски фантастичен филм — значи мястото ще е твърде оживено. Това би било огромен риск за него.

— Какво ще речеш за прогимназиите? — запита Джими. — В началните класове сигурно преподават рисуване. И се обзалагам на сто долара, че винаги имат подръка цветни тебешери.

— Началното училище на Стенли Стрийт беше построено със същия заем, както и гимназията — каза Мат. Двете сгради си приличат — модерни, едноетажни и претъпкани. Много стъкло, за да е слънчево. Нашият познат не би и припарил в подобно здание. За него трябва нещо по-старо, с традиция, мрачно и паянтово като...

— Като училището на Брок Стрийт — довърши Марк.

— Да. — Мат се озърна към Бен. — Училището на Брок Стрийт е дървена триетажна сграда с мазе, построена горе-долу едновременно

с Марстъновия дом. Из градчето се вдигна много шум, когато гласувахме заема под предлог, че сградата е заплашена от пожар. Това бе една от причините да ни отпуснат кредит. Две-три години по-рано в Ню Хампшър беше изгоряло едно училище и...

— Спомням си — промърмори Джими. — В Коб'с Фери беше, нали?

— Да. Три деца изгоряха.

— Работи ли още училището на Брок Стрийт? — запитва Бен.

— Само първият етаж. Паралелките са до четвърти клас. Цялата сграда предстои да бъде премахната след две години, щом довършат пристройката на Стенли Стрийт.

— Има ли къде да се скрие Барлоу?

— Сигурно — отвърна Мат, но гласът му звучеше неуверено. — Класните стаи на втория и третия етаж пустеят. Прозорците са заковани с дъски, да не ги изпочупят хлапетата.

— Значи това е — каза Бен. — Трябва да е там.

— Звучи логично — съгласи се Мат. Вече изглеждаше съвсем изнемощял. — Но ми се струва прекалено просто. Прекалено очевидно.

— Син тебешир — промърмори Джими. Очите му се рееха нейде надалече.

— Не знам — разсеяно изрече Мат. — Просто не знам.

Джими отвори черната си чанта и извади шишенце с хапчета.

— Глътни две от тия с чаша вода. Веднага.

— Не. Много неща не сме обмислили. Много...

— Много рискуваме да те загубим — твърдо каза Бен. — Ако с отец Калахан наистина е свършено, значи ти си най-важният от всички нас. Прави каквото ти казват.

Марк донесе от тоалетната чаша вода и Мат неохотно се подчини.

Беше десет и четвърт.

В стаята настана тишина. Бен си помисли, че Мат изглежда ужасно стар и изнурен. Бялата му коса като че бе оредяла, изсъхнала и само за няколко дни по лицето му се бяха отпечатали бръчките на цял един живот, изпълнен с несгоди. Помисли още, че има нещо логично в това, злото — голямото зло — да го сполети на стари години тъкмо в този си вид: като насън, мрачно и фантастично. Целият му жизнен

опит го бе подготвил за борба със злокобните символи, които изплуват от страниците под светлината на нощната лампа, а на разсъмване изчезват отново.

— Боя се за него — тихо каза Джими.

— Мислех, че ударът е бил лек — учуди се Бен. — Даже всъщност не бил истински сърдечен удар.

— Да, лека форма. Но следващият няма да е лек. Ще бъде жесток. Ако не свършим бързо, тази история ще го погуби. — Джими пое ръката на Мат и нежно, с обич потърси пулса. — А това — добави той — ще е трагедия.

Останаха край леглото, като се редуваха да бодърстват. Мат проспал цялата нощ, а Барлоу не се появи. Имаше си друга работа.

26.

Когато вратата се отвори и влезе единственият посетител за цялата вечер, мис Кугън четеше в списание „Изповеди от живота“ статия, озаглавена „Опитах да удуша бебето си“.

Откакто работеше тук, не бе виждала подобно затишие. Даже Рути Крокет не бе наминала с приятелите си да пийнат по една сода — не че мис Кугън държеше на такава клиента — нито пък Лорета Старчър бе дошла да си вземе „Ню Йорк Таймс“. Грижливо сгънатият брой все още лежеше под тезгяха. От всички жители на Джирусълъм'с Лот единствено Лорета редовно купуваше „Таймс“ (точно така го произнасяше, курсивът се усещаше в гласа ѝ). А на другия ден го оставяше в читалнята.

Мистър Лабри не се бе върнал след вечеря, но в това нямаше нищо особено. Той беше вдовец, живееше в голяма къща на Скулярд Хил близо до фермата на Грифън и мис Кугън отлично знаеше, че не се прибира у дома за вечеря. Отскачаше при Дел и си поръчваше кюфтета и бира. Ако не дойдеше до единайсет (а сега беше без четвърт), мис Кугън щеше да вземе ключовете от чекмеджето и да затвори без него. Не ѝ беше за пръв път. Обаче хубавичко щяха да се наредят, ако някой дойдеше да търси лекарства за спешен случай.

Понякога ѝ липсваше напливът на клиенти след последната прожекция — преди да съборят отсрещното кино „Нордика“, хората

неизменно прииждаха насам. Поръчваха сметанов или плодов сладолед, влюбените се държаха за ръце и си приказваха за домашното по математика. Вярно, тогава имаше много работа, но всичко беше благопристойно. Ония деца нямаха нищо общо с Рути Крокет и нейната тайфа, дете само знаят да се кискат, да си развяват бюстовете и да носят толкова тесни джинси, че им личат гащичките отдолу — ако изобщо са с гащички. Всъщност чувствата ѝ към ония отколешни клиенти (които също я дразнеха, макар че тя не помнеше това), бяха замъглени от носталгията по миналото. Когато вратата се отвори, мис Кугън радостно надигна глава, сякаш очакваше да види момче от випуск 64, дошло с приятелката си да поръча шоколадова мелба с лешници.

Но посетителят се оказа възрастен мъж — познаваше го отнякъде, ала не се сещаше точно откъде. Докато човекът приближаваше с куфарчето си към тезгяха, нещо в походката или полюшването на главата му ѝ помогна да си припомни.

— Отче Калахан! — възкликна тя, без да прикрива удивлението в гласа си.

Никога не го бе виждала в цивилни дрехи. Беше облечен като някакъв фабричен работник — обикновен тъмен панталон и синя памучна риза.

Изведнъж я обзе страх. Дрехите му бяха чисти, косата грижливо сресана, но в лицето му имаше нещо...

Внезапно тя си спомни как преди двайсет години бе излязла от болницата, където майка ѝ бе починала от (Сърдечен удар — дамла, както го наричаха старците. Когато бе съобщила на брат си, лицето му бе станало точно като това на отец Калахан. Трескаво, обречено лице с безизразни и замаяни очи. Смущаваше я погледът му — като прегорял въглен. А кожата около устата му изглеждаше протрита и възпалена, като че бе прекалил с бръсненето или дълго се бе мъчил да избърше с кърпа някакво засъхнало петно.

— Искам да си купя билет за автобуса — каза той.

Значи това било, помисли тя. Горкият човечец, някой е починал и току-що са му позвънили.

— Разбира се — каза тя. — Докъде?

— Кой е първият автобус?

— Закъде?

— За където и да било — отвърна той, съсипвайки с тия думи цялата ѝ теория.

— Ами, аз не... чакайте да видя... — Тя нервно запрелиства разписанието. — В единайсет и десет има автобус, който минава през Портланд, Бостън, Хартфорд и Ню Йо...

— За него — каза той. — Колко?

— За колко време... искам да кажа докъде? — съвсем се обърка мис Кугън.

— До края — глухо каза той и се усмихна.

Тя никога не бе виждала човешко лице с толкова страховита усмивка и неволно отскочи назад. Ако ме докосне, помисли тя, ще изпищя. Целия град ще проглуша.

— Т-т-това значи до Ню Йорк. Двайсет и девет долара и седемдесет и пет цента.

Той неловко извади портфейла от задния си джоб и мис Кугън забеляза, че дясната му ръка е превързана.

На тезгяха легна банкнота от дваайсет долара и две по един. Мис Кугън посегна за билет и разсипа цялата купчина. Докато ги събере, свещеникът бе добавил още пет едnodоларови банкноти и купчинка монети.

Тя надписа билета колкото се може по-бързо, но ѝ се струваше, че е минала цяла вечност. Усещаше как я притиска мъртвешкият му поглед. Удари печат и тласна билета напред по тезгяха, за да не докосне ръката на свещеника.

— Т-т-трябва да изчакате отвън, отче К-Калахан. След пет минути затварям.

Мис Кугън слепешком смете парите в чекмеджето, без изобщо да ги брои.

— Няма нищо — каза той. Прибра билета в джобчето на ризата и без да я поглежда, добави: — И Господ определи белег за Каина, за да не го убива никой, който го намери. Тогава излезе Каин от Господното присъствие и се засели в земята Нод, на изток от Едем. Това е от Светото писание, мис Кугън. Най-жестоката част от Библията.

— Така ли? — рече тя. — За съжаление ще трябва да излезете, отче Калахан. Аз... Мистър Лабри ще се върне всеки момент, а той не обича... не обича аз да... да...

— Разбирам — каза той и се обърна към вратата. После спря и завъртя глава. Тя изтръпна от безжизнения му поглед. — Вие живеете във Фолмаут, нали, мис Кугън?

— Да...

— Имате ли кола?

— Да, разбира се. Моля ви, налага се да изчакате автобуса отвън...

— Като се прибирате тази вечер, карайте бързо, мис Кугън. Заклучете всички врати на колата и не спирайте за никого. За никого. Не спирайте, дори човекът да е познат.

— Аз никога не взимам случайни спътници — целомъдрено заяви мис Кугън.

— А когато се приберете, стойте по-далеч от Джирусълъм'с Лот — продължаваше Калахан, като я гледаше втренчено. — Зле са тръгнали нещата в Лот.

— Не знам за какво говорите — безсилно избъбри тя, — но ще трябва да изчакате автобуса отвън.

— Да. Добре.

Калахан излезе.

Тя изведнъж усети каква тишина, какво абсолютно безмълвие цари в дрогерията. Нима бе възможно откакто се е смрачило да не дойде никой — никой — освен отец Калахан? Да, оказва се. Съвсем никой.

Зле са тръгнали нещата в Лот.

Мис Кугън се зае да гаси лампите.

27

Мракът се бе вкопчил здраво в Лот.

В дванайсет без десет Чарли Роудс се събуди от протяжен басов вой. Отвори очи, подскочи и седна на леглото.

Автобусът му!

И веднага след това помисли:

Тия дребни копелета!

Децата и друг път бяха опитвали да му правят номера. Познаваше им подлите душички. Веднъж му бяха изпуснали въздуха

от гумите с кибритени клечки. Той не бе видял кой го е сторил, но си знаеше, адски добре си знаеше. Отиде направо при смотания им директор и обвини Майк Филбрук и Оди Джеймс. И без да ги е видял, знаеше, че са те.

Сигурен ли сте, че са били те, Роудс?

Нали ви казах вече.

И онзи шибан скапаняк нямаше къде да иде — трябваше да ги изключи. А една седмица по-късно гадното копеле го повика в кабинета си.

Роудс, днес изключихме Анди Гарви.

Тъй ли? Не съм изненадан. Какво е направил?

Хванали го да изпуска въздуха от гумите на автобуса на Боб Томас.

И при тия думи директорът хладно огледа Чарли Роудс от глава до пети.

Добре де, какво значение имаше дали е Гарви или Филбрук и Джеймс? Всички бяха от един дол дренки, все отбор гадняри, дето някой ден ще намажат въжето.

И ето, че сега отвън се раздаваше подлудяващият вой на клаксона — изтощаваха му акумулатора, направо го скапваха:

БИБИП, БИБИП, БИ-БИ-БИИИИИИИИИП...

— Ах, вашата мамица — прошепна той и се измъкна изпод завивките. Нахлузи панталона, без да светне лампата. Светлината щеше да пропъди ситните дрисльовци, а тъкмо това не му се искаше.

Веднъж някой пък бе сложил на седалката му кравешко лайно и Чарли веднага усети кой го е направил. По очите личеше. Още от войната познаваше това изражение на тревожно очакване. Онзи път обаче се справи както сам си знаеше. Изрита гадното копеле от автобуса и три дни наред го остави да тича по седем километра до училище и обратно. Накрая хлапето дойде при него разплакано.

Нищо не съм направил, мистър Роудс. Защо ме пъдите?

Нищо ли е да слагаш кравешко лайно на седалката?

Не съм аз. Бога ми, не съм аз.

Е, поне едно трябваше да им се признае. Собствената си майка можеха да излъжат с ведро и усмихнато лице — и бездруго сигурно го правеха. Още два дни тичане и хлапето си призна като поп. Чарли го

изхвърли от автобуса още веднъж — да му е за обещане на ухото, дето се вика — после Дейв Фелсън от гаража го посъветва да си затрае засега.

БИ-БИ-БИИИИШИИИИИШП...

Надяна ризата и грабна от ъгъла старата ракета за тенис. Господ му е свидетел, тая вечер нечий задник щеше да си изпати!

Измъкна се през задната врата и заобиколи към мястото, където оставяше големия жълт автобус. Чувстваше се могъщ, хладнокръвен и ловък. Същинско разузнаване, както едно време в армията.

Промъкна се зад олеандровия храст и надникна към автобуса. Да, виждаше ги — цяла тайфа тъмни сенки зад мрачните стъкла. Усети как старата яростна ненавист към тях го изпълва като пламнал лед и пръстите му се стегнаха, докато ракетата в тях затрепера като камертон. Бяха разбили — шест, седем, осем... осем стъкла на неговия автобус.

Прокрадна се изотзад и запристъпва покрай дългото жълто туловище към вратата за пътници. Беше отворена. Той напрегна мускули и изведнъж се хвърли нагоре по стъпалата.

— Ха така! Никой да не мърда! Хей, хлапак, стига си натискал тоя гаден клаксон, че ще ти...

Хлапетото, което седеше на шофьорското място и натискаше клаксона с две ръце, бавно извъртя глава и се ухили зловещо. Чарли усети как стомахът му се свива на топка. Това бе Ричи Бодин. Лицето му беше бяло — бяло като платно — само очите тъмнееха като изгаснали въглени и устните бяха рубиненочервени.

А зъбите...

Чарли Роудс се озърна между седалките.

Майк Филбрук ли беше онзи там? Оди Джеймс? Всемогъщи Боже, ето ги хлапетата на Грифън! Хал и Джак седят един до друг в дъното, а от косите им стърчат сламки. Но те не се возят в моя автобус! Мери Кейт Григсън и Брент Тени също седят един до друг. Тя е по нощница, той е облечен с джинси и тениска — наопаки и с гърба напред, сякаш е забравил да се облича.

И Дани Глик. Но — о, Боже — той беше умрял; умрял преди седмици.

— Хей, вие — изрече той с вдървени устни. — Хей, хлапета...

Ракетата за тенис се изплъзна от пръстите му. Раздаде се съскане и глух трясък — все със същата зловеща усмивка Ричи Бодин бе

дръпнал хромирания лост за затваряне на вратата. Децата взеха да се изправят от седалките. Всички.

— Не — възкликна Чарли, опитвайки да се усмихне. Деца... вие не разбирате. Аз съм. Чарли Роудс. Вие... вие... — Той тъпо се ухили насреща им, тръсна глава, разпери ръце, за да покаже, че това са просто добрите ръце на добрия стар Чарли Роудс, сетне взе да отстъпва назад, докато опря гръб в широкото предно стъкло.

— Недейте — прошепна той.

Те се задаваха ухилени.

— Моля ви, недейте.

И се нахвърлиха върху него.

28.

Ан Нортън умря по време на краткото пътуване с асансьора между първия и втория етаж на болницата. Потръпна само веднъж и по ъгълчето на устните ѝ бликна тънка струйка кръв.

— Свърши — каза единият санитар. — Можеш да изключиш сирената.

29.

Ева Милър сънуваше.

Сънят беше странен и малко страшен, но не кошмарен. Пожарът на петдесет и първа година бушуваше под безмилостно небе, което се преливаше от бледа синева по хоризонта до свирепа нажежена белота в зенита. От този натегнал похлупак слънцето се блещеше като излъскана медна монета. Всичко бе пропито от горчивия дъх на пушек; всякаква работа бе спряла, хората стояха по улиците и гледаха ту на югозапад към Блатата, ту на северозапад към горите. Пушекът висеше из въздуха още от ранно утро, но сега, в един подир пладне, човек можеше да види как в зеленината отвъд пасището на Грифън танцуват ярки огнени артерии. Нестихващият ветреца, който вече веднъж бе помогнал на пожара да прескочи първата отбранителна линия, ръсеше над градчето ситна бяла пепел като изумителен летен сняг.

Ралф беше жив и отчаяно се мъчеше да спаси дъскорезницата. Но всичко се объркваше, защото Ед Крейг стоеше до нея, а тя го бе срещнала едва през есента на 1954 година.

Гледаше пожара от спалнята на горния етаж и беше гола. Нечии ръце я докосваха изотзад, грубовати мургави ръце върху гладката белота на нейните бедра и тя знаеше, че това е Ед, макар че не съзираше и следа от отражението му в стъклото.

Ед, опита се да каже тя. Не сега. Много е рано. Остават почти девет години.

Но ръцете му бяха упорити, плъзгаха се по корема, гъделичкаха пъпа, после двете длани се надигнаха да обхванат гърдите ѝ с позната изпепеляваща страст.

Тя се опита да му каже, че стоят до прозореца, че хората долу могат да се озърнат и да ги видят, ала думите засядаха в гърлото ѝ, сетне устните му плъзнаха по ръката, рамото, накрая се впиха в гърлото с настоятелно, сладострастно упорство. Усети зъбите му, той хапеше и смучеше, хапеше до кръв и тя пак се опита да възрази: Недей да смучеш, Ралф ще види петното и...

Но вече нямаше нито сили, нито желание да протестира. Вече не се интересуваеше дали някой ще се озърне и ще ги види голи и разпалени.

Докато устните и зъбите му се впираха в шията ѝ, тя сънено зарея поглед към пожара и пушекът беше невероятно черен, черен като нощ, мрачните облаци закриваха жежкото стоманено небе, превръщаха деня в нощ; ала из мрака пълзяха и разцъфваха пулсиращи алени нишки — бунтовни цветя в среднощна джунгла.

А после наистина дойде нощ и градчето изчезна, но огънят продължаваше да бушува в тъмата, да ражда омайни мимолетни мозайки, докато накрая сякаш се очерта кърваво лице, изрисувано с пламтящо перо — лице с орлов нос, дълбоко хлътнали жарки очи, чувствени устни под гъстите мустаци и заресана назад коса като на музикант.

— Уелският бюфет — изрече някой в далечината и тя разбра, че това е неговият глас. — Онзи, който е на тавана. Мисля, че ще ми свърши работа. А после ще се погрижим за стълбата... разумно е да се подготвим.

Гласът заглъхна. Пламъците помръкнаха.

Остана само мракът и сред него — тя, без да знае дали е сънувала или едва сега започва да сънува. Смътно си помисли, че сънят ще е дълъг и сладък, ала с примес на горчилка и без нито лъч светлина, като водите на Лета.

Раздаде се друг глас — гласът на Ед:

— Ела, скъпа. Ставай. Трябва да правим каквото ни казва.

— Ед? Ед?

Лицето му изникна пред нея — не огнено, а ужасно бледо и някак странно опустошено. И все пак тя отново го обичаше... повече от всякога. Копнееше за целувките му.

— Не... не е сън.

За миг тя се изплаши, после страхът изчезна. Сега знаеше. А заедно със знанието дойде и гладът.

Надникна в огледалото и зърна само отражението на спалнята си, безмълвна и пуста. Вратата към тавана беше заключена и ключът лежеше в горното чекмедже на шкафа, но това нямаше значение. Вече не ѝ трябваха ключове.

Двамата се плъзнаха като сенки в процепа под вратата.

30.

В три часа сутринта гъстата кръв пълзи лениво из вените и сънят е тежък. Душата или дреме в блажено неведение за часа, или се озърта с върховно отчаяние. Средно положение няма. В три часа сутринта светът смъква крещящия грим като стара курва със стъклено око и без нос. Веселието става нелепо и крехко като в замъка на Едгар По, обкръжен от Червената смърт. Ужасът е премазан от скуката. Любовта е само сън.

Докато куцукаше от бюрото към кафеника, Паркинс Джилеспи приличаше на мършава маймуна, прекарала тежка болест. Недовършеният му пасианс напомняше кръгъл часовников циферблат. През нощта на няколко пъти бе чул писъци, из мрачния въздух от време на време се разнасяше странният, пресеклив вой на клаксон, а веднъж изтрополиха бягащи нозе. Той нито един път не излезе да провери какво става. Лицето му бе сбръчкано и посърнало от самата мисъл за това. През врата си бе повесил кръст, иконка на свети

Кристофър и знак на мира. Сам не знаеше защо, но от тях му олекваше. Беше решил, ако доживее до утрото, да избяга накъдето му видят очите, оставяйки на лавицата ключовете и служебната значка.

Мейбъл Уъртс седеше до кухненската маса с чашка недопито студено кафе. За пръв път от години насам капациите на прозорците бяха затворени, а бинокълът лежеше в калъфа. За пръв път през всичките си шейсет години не искаше нито да вижда, нито да чува. В нощта зрееха смъртоносни клюки и тя не желаше да ги узнае.

Бил Нортън пътуваше към болницата в Къмбърланд след кратко телефонно обаждане (по онова време жена му още бе жива) и лицето му изглеждаше безжизнено като дървена скулптура. Валеше все по-силно и чистачките тракаха отмерено. Той се мъчеше да не мисли за нищо.

В градчето имаше и други незасегнати — будни или заспали. Повечето от тях живееха самотно, без роднини и приятели. Малцина усещаха, че става нещо.

Будните обаче бяха включили всички лампи в домовете си и ако някой чужденец минеше през градчето (всъщност наистина минаха няколко коли, отиващи към Портланд или на юг), би се изненадал от това селище — тъй подобно на хиляди други, но кой знае защо изпъстрено с ярко осветени къщи сред най-мъртвия предутринен час. Странникът навярно би намалил скоростта и би се огледал да види дали няма пожар или катастрофа, ала не би видял нищо подобно и пак би натиснал газта, забравяйки за учудването си.

А ето най-странното: никой от будните хора в Джирусълъм'с Лот не знаеше истината. Неколцина навярно се досещаха, но техните догадки бяха незрели и безформени като тримесечен зародиш. И все пак те без колебание се отправиха към чекмеджето на бюрото, към кутията в таванското помещение или към бижутата в спалнята, за да подирят спасителните символи на една или друга религия. Правеха го, без да мислят, както след стотици километри кормуване човек неусетно започва да си пее. Бавно, сякаш телата им бяха станали кристално крехки, те обикаляха стаите и включваха всички лампи, ала не поглеждаха през прозорците.

Това бе най-важното. Не поглеждаха през прозорците.

Независимо от звуците, независимо от всички възможни страхове и ужаса пред незнайното, имаше нещо още по-лошо — да

погледнеш лицето на Горгоната.

31.

Шумът проникна в съня му като гвоздей, закован бавно в корава дъбова дъска; недоловимо бавно, сякаш пронизваше влакно подир влакно. Отначало Реджи Сойър помисли, че сънува дърводелска работилница и сред сумрачната зона между съня и бодърстването услужливо изплува ленивият сломен как двамата с баща му коват стените на виличката, която бяха построили край езерцето Брайънт през 1960 година.

Картината избледня, засенчена от смътната мисъл, че изобщо не сънува, а наистина чува ударите на чук. За миг се обърка, после се събуди и разбра, че ударите долитат откъм входната врата — някой блъскаше с юмрук отмерено като метроном.

Очите му първо се стрелнаха към Бони, която лежеше на една страна, сгушена под завивките. След това към часовника — 4:15.

Стана, измъкна се тихичко от спалнята и затвори вратата зад себе си. Щракна лампата в коридора, тръгна към вратата и изведнъж спря. Нещо го караше да бъде нащрек.

Леко наклонил глава, Сойър гледаше вратата с мълчаливо любопитство. Никой не можеше да чука в четири и петнайсет през нощта. Ако някой роднина беше умрял, щяха да му позвънят вместо да блъскат по вратата.

Той бе прекарал във Виетнам седем месеца през 1968 година — жестока година за американските момчета — и знаеше що е сражение. По онова време събуждането беше мигновено, като щракване на пръсти или светване на електрическа лампа; само преди миг си спал като пън, а ето, че вече си буден в мрака. Бе загубил този навик почти веднага след връщането в Щатите и се гордееше с това, макар че не го казваше никому. Господи, та той не беше машина. Натискаш копче А и Джони се събужда, натискаш копче Б и Джони почва да трепе жълтите.

Ала сега най-неочаквано замаяната нощна сънливост се свлече от него като змийска кожа и той застина с присвити очи.

Вън имаше някой. Сигурно хлапето на Брайънт — пиано и с желязо в джоба. Готово да рискува живота си за прекрасната дама.

Мина в хола и пристъпи към куките за оръжие над фалшивата камина. Не включи лампата; всичко му беше познато и можеше да се оправи дори с вързани очи. Свали пушката, прегъна я и жълтите капсули на патроните мътно проблеснаха в долитащата от коридора светлина. Върна се до вратата на хола и надникна. Думкането продължаваше — монотонно и равномерно, но без ритъм.

— Влез — подвикна Реджи Сойър.

Ударите спряха.

Настана дълга тишина, после дръжката съвсем бавно се завъртя докрай. Вратата се отвори. На прага стоеше Кори Брайънт.

Реджи усети как сърцето му спира за миг. Брайънт носеше същите дрехи, както и онзи път, когато Реджи го отпрати по шосето, само че сега те бяха изпокъсани и кални. По ризата и панталона му полепваха листа. Кално петно върху челото му подчертаваше още посилно колко е бледен.

— Не мърдай. — Реджи вдигна пушката и щракна предпазителя. — Тоя път е заредена.

Но Кори Брайънт затътри нозе напред и мътните му очи се впиха в лицето на Реджи с нещо по-страшно от ненавист. Езикът му изскочи навън и плъзна по устните. Обувките му бяха покрити с кална кора, превърната от дъжда в черно лепило и при всяка крачка от нея се отронваха бучици. В походката му имаше нещо безмилостно и нечовешко, нещо, което поразяваше наблюдателя с хладната и страховита липса на жал. Калните обувки глухо трополяха по пода. Никаква заповед на тоя свят не можеше да ги спре, никаква молба нямаше да ги удържи.

— Още две крачки и ще ти пръсна шибания череп — каза Реджи.

Думите прокълтяха високо и сухо. Тоя тип не беше пиян. Направо си беше откачил. Изведнъж Реджи разбра пределно ясно, че ще трябва да го застреля.

— Не мърдай — повтори той, но вече небрежно, почти като на приятел.

Кори Брайънт не спря. Очите му се впиваха в лицето на Реджи с изцъкления лъскав поглед на препариран лос. Подметките му тежко трополяха по пода.

Изотзад долетя писъкът на Бони.

— Прибирай се в спалнята — нареди Реджи и излезе в коридора, за да застане между тях.

Брайънт вече бе само на две крачки от него. Меката бяла ръка се надигна да хване цевите на пушката.

Реджи дръпна двата спусъка.

В тесния коридор изстрелът прокънтя като гръмотевица. За миг от двете цевии блъвнаха огнени езичета. Въздухът се изпълни с барутен дъх. Бони пак изпищя пронизително. Ризата на Кори се разлетя на почернели парцалчета — не пробита, а просто унищожена. Ала когато се разтвори, сипейки изтръгнати копчета, под нея се разкри нещо невероятно — по рибешката белота на гърдите и корема нямаше и следа от рана. В един застинал миг Реджи имаше чувството, че вижда не истинска плът, а нещо прозирно като тюлена завеса.

Сетне пушката излетя от ръцете му, изтръгната като от ръцете на дете. Чудовищна сила го сграбчи и го запокити към стената. Зъбите му изтракаха. Краката му се подгънаха и той замаян се свлече на пода. Брайънт прекрачи край него и продължи към Бони. Тя се бе вкопчила в рамката на вратата, но не откъсваше поглед от лицето му и Реджи видя страстта в очите ѝ.

Кори се озърна през рамо и се ухили на Реджи с широка лунна усмивка, както се хият сухите кравешки черепи на заблудени туристи сред пустинята. Бони вече разтваряше прегръдки. Ръцете ѝ трепереха. По лицето ѝ едно след друго минаваха изражения на ужас и сласт като трепет на светлина и сянка.

— Скъпи — изрече тя.

Реджи изпищя.

32.

— Хей — каза шофьорът на автобуса. — Тук е Хартфорд, братче.

Калахан гледаше през широкия поляризиран прозорец към чуждото градче, станало още по-чуждо от първите мъждиви лъчи на утрото. В Лот ония навярно се прибираха по дупките си.

— Знам — каза той.

— Имаме престой дващсет минути. Ще слезеш ли да си вземеш сандвич или нещо подобно?

Калахан неловко измъкна портфейла от джоба си с превързаната ръка и едва не го изтърва. Странно, изгорената китка вече почти не го болеше, само бе изтръпнала. По-добре да изпитваше болка. Болката поне беше реална. Усещаше в устата си вкуса на смърт — гнусен, месест, като вкус на развалена ябълка. Това ли бе всичко? Да. Стигаше му и толкова.

Той протегна към шофьора банкнота от дващест долара.

— Ще можете ли да ми купите една бутилка?

— Мистър, правилникът...

— И задръжете рестото, разбира се. Половин литър, повече не ми трябва.

— Не ми създавайте неприятности в автобуса, мистър. След два часа сме в Ню Йорк. Там ще намерите, каквото ви душа иска.

Мисля, че грешиш, приятелю, помисли Калахан. Надникна в портфейла да види с какво разполага. Десетачка, две банкноти по пет и още един долар. Прибави десетачката и протегна парите с превързаната ръка.

— Половинка, повече не ми трябва — повтори той. И задръжете рестото, разбира се.

Шофьорът прехвърли поглед от трийсетте долара към мрачните подпухнали очи и за един кратък ужасен миг му се стори, че разговаря с жив скелет, чийто череп вече е забравил как да се усмихва.

— Трийсет долара за половинка? Мистър, вие сте луд. — Все пак той взе парите, прекрачи към вратата на празния автобус и се озърна. Банкнотите бяха изчезнали в джоба му. — Само да не ми създавате неприятности. Не искам неприятности в моя автобус.

Калахан кимна като момченце, приемащо заслужения укор.

Шофьорът го погледа още малко, после слезе.

Нещо евтино, помисли Калахан. Да изгаря езика и да стяга гърлото. Да прогони тоя противен сладникав вкус от устата му или поне да го облекчи, докато намери къде да подхване сериозното пиене. Да пие, да пие и пак да пие...

Навярно тогава щеше да се прекърши и да заплаче. Сега в очите му нямаше сълзи. Чувстваше се пресъхнал и свършено празен. Оставаше му само... онзи вкус.

Побързай, водачо.

Отново се загледа през прозореца. На стъпалата на отсрещната къща седеше някакъв юноша, стиснал с две ръце клюмналата си глава. Калахан продължи да го гледа, докато автобусът потегли, но момчето така и не помръдна.

33.

Бен усети нечия ръка да докосва рамото му и бавно изплува от съня. Марк прошепна край дясното му ухо:

— Добрутро.

Отвори очи, попремига, за да разлепи клепачи както трябва и погледна към света отвъд прозореца. Зората се прокрадваше през монотонен есенен дъжд — нито силен, нито слаб. Около тревистата площ северно от болницата дърветата бяха полуголи и черните клони стърчаха в сивото небе като огромни букви от непозната азбука. В покрайнините на града шосето завиваше на изток, лъснало като мушам и все още включените габарити на редките коли хвърляха по асфалта злокобни червени отражения.

Бен стана и се озърна. Мат спеше, гърдите му се надигаха равномерно, но едва-едва. Джими също спеше, изпружен на единственото кресло в стаята. Вече не приличаше на доктор с наболата четина по бузите. Бен опипа лицето си. Дращеше.

— Време е да потегляме, нали? — запита Марк.

Бен кимна. Помисли за предстоящия ден, за всички възможни ужаси в него и плахо прогони мисълта. Единственият начин да се справи бе да планира за не повече от десет минути напред. Погледна лицето на момчето и му прилоша от каменното изражение на нетърпеливо очакване. Обърна се и разтръска Джими.

— Тъх! — възкликна лекарят.

Той размаха ръце и крака като плувец, който отчаяно се стреми към повърхността. Лицето му се сгърчи, очите му запърхаха и се отвориха, изпълнени за секунда с безсловесен ужас. Той огледа двамата пред себе си тъпо, без да ги разпознава.

После осъзна къде е и тялото му се отпусна.

— О. Сънувал съм.

Марк кимна с разбиране. Джими надникна през прозореца и изрече: „Светло“, както съсипан комарджия би изрекъл „парички“. Стана, пристъпи към Мат и го хвана за китката.

— Добре ли е? — запита Марк.

— Мисля, че е по-добре от снощи — отвърна Джими.

— Бен, искам и тримата да слезем със служебния асансьор, за, в случай че снощи някой е забелязал Марк. Колкото по-малко рискуваме, толкова по-добре.

— Бива ли да оставяме мистър Бърк сам? — запита Марк.

— Да, предполагам — каза Бен. — Ще трябва да се надяваме на неговата изобретателност. Барлоу не би искал нищо друго, освен да стоим със скръстени ръце още един ден.

Измъкнаха се в коридора на пръсти и слязоха със служебния асансьор. В кухнята кипеше оживление — приближаваше седем и петнайсет. Един от готвачите махна с ръка и подвикна:

— Здравсти, докторе.

Никой друг не им обърна внимание.

— Накъде най-напред? — запита Джими, когато излязоха. — Към училището на Брок Стрийт ли?

— Не — каза Бен. — До обяд там ще има прекалено много народ. Рано ли си тръгват малчуганите, Марк?

— Учат до два следобед.

— Ще разполагаме със сума ти време до вечерта — каза Бен. — Първо отиваме у Марк. За колове.

34.

Когато приближиха Лот, в буика на Джими постепенно се сгъсти плътен, почти осезаем страх и разговорите стихнаха. Отклониха се от магистралата малко след отражателния зелен надпис: МЕСТЕН ПЪТ 12 ДЖИРУСЪЛЪМС ЛОТ, ОКРЪГ КЪМБЪРЛАНД. Бен си спомни как двамата със Сюзън се връщаха по този път след първата вечер заедно — тогава тя искаше да гледа филм с преследване.

— Злото е там — каза Джими. Момчешкото му лице бе преbledняло, изпълнено едновременно със страх и гняв. — Господи, почти го надушвам.

Така си е, помисли Бен, само че мирисът не е реален, а духовен — психически полъх от гроба.

Местен път 12 бе почти пуст. Задминаха изоставения млекарски камион на Уин Пуринтън и спряха да го огледат. Моторът работеше и Бен го изключи, след като надзърна в каросерията. Докато се връщаше, Джими го изгледа въпросително. Бен поклати глава.

— Няма го. Лампичката в кабината светеше, а бензинът беше на привършване. Сигурно е така от часове.

Джими сви юмруци. Но когато навлязоха в града, той възкликна с нелепо облекчение:

— Гледайте. Магазинът на Кросън работи.

Магазинът наистина работеше. Отпред Милт разпъваше найлон над щанда за вестници, а до него стоеше Лестър Силвиъс, наметнат с жълт дъждобран.

— Обаче не виждам постоянното присъствие — каза Бен.

Милт ги погледна, махна с ръка и на Бен му се стори, че лицата на двамата са изпити от тревога. Зад стъклената врата на погребалното бюро все още висеше табелка „Затворено“. Универмагът също не работеше, а дрогерията на Спенсър беше заключена и мрачна. Закусвалнята беше отворена и след като я отминаха, Джими отби и спря пред новия магазин. Над витрината блестяха позлатените букви на надписа: „Барлоу и Стрейкър — луксозни мебели“. А на вратата, както бе казал Калахан, висеше бележка, изписана с изящния почерк от вчерашното писмо: „Затворено за неопределено време“.

— Защо спираш тук? — запита Марк.

— Просто да проверим дали пък случайно не се крие вътре — обясни Джими. — Мястото е толкова очевидно, не е изключено Барлоу да помисли, че ще го пропуснем. А доколкото си спомням, понякога митничарите отбелязват с тебешир проверените сандъци.

Минаха зад магазина и докато Бен и Марк стояха прегърбени под дъжда, Джими изби с лакът стъклото на задната врата. Влязоха.

Въздухът беше зловонен и застоен, сякаш помещението не бе отваряно от векове. Бен надникна в приемната, но там нямаше къде да се скрие човек. Мебелите бяха оскъдни, не личеше Стрейкър да е докарвал нова стока.

— Ела! — дрезгаво подвикна Джими и сърцето на Бен подскочи до гърлото.

Джими и Марк стояха край дълъг сандък. Лекарят вече бе почнал да кърти капака с острия край на чука. През процепа се виждаха бледи пръсти и черен ръкав.

Без да разсъждава, Бен се нахвърли върху сандъка. От другата страна Джими напъваше с чука.

— Бен — рече той, — ще си разкървавиш ръцете. Не бива...

Бен не чувайте. Къртеше дъските, без да се пази от гвоздеи и трески. Бяха го спипали, в ръцете им беше гадното нощно изчадие и той щеше да забие кола в гърдите му, както бе пронизал Сюзън, щеше...

Изкърти още една дъска от евтиния сандък и се вторачи в бледото мъртвешко лице на Майк Райърсън.

За миг настана абсолютна тишина, после тримата едновременно въздъхнаха, сякаш из стаята полъхна ветреца.

— Какво ще правим сега? — запита Джими.

— Най-напред ще отидем у Марк — каза Бен. Гласът му бе натегнал от разочарование. — Този го знаем къде е. Още нямаме нито един кол.

Криво-ляво наместиха потрошените дъски върху сандъка.

— Дай да ти видя ръцете — предложи Джими. — Кървят.

— После — каза Бен. — Да вървим.

Излязоха, изпълнени с мъчливата радост отново да вдъхнат чист въздух. Джими подкара буика по Джойнтнър Авеню, напусна така наречения „делови квартал“ и навлезе в района на жилищата. Скоро пристигнаха пред къщата на Марк — може би по-скоро, отколкото им се искаше.

Вехтата таратайка на отец Калахан беше изоставена зад солидния автомобил на Хенри Петри в края на извитата алея пред дома. Когато я видя, Марк въздъхна през зъби и извърна глава. В лицето му не бе останала капчица кръв.

— Не мога да вляза — промълви той. — Извинявайте. Ще чакам в колата.

— Няма за какво да се извиняваш, Марк — отвърна Джими.

Той спря колата, изключи двигателя и излезе. Бен се поколеба, после положи ръка върху рамото на Марк.

— Ще можеш ли да останеш сам?

— Няма страшно — каза момчето, ала явно едва се крепеше. Брадичката му трепереше, погледът му беше кух. Изведнъж то се завъртя към Бен и очите вече не бяха кухи, а изпълнени със сълзи и проста човешка болка. — Ще ги покриеш, нали? Ако са живи, покрий ги.

— Непременно — каза Бен.

— Така е по-добре — каза Марк, — Баща ми... щеше да стане много умел вампир. Навярно след време би надминал и Барлоу. Той... той се справяше добре с всичко, което захващаше. Може би прекалено добре.

— Помъчи се да не мислиш — посъветва го Бен и изпита ненавист към жалките думи още щом излетяха от устните му.

Марк го погледна и опита да се усмихне.

— Дървата са в задния двор — каза той. — Ще ви е по-лесно, ако използвате струга на баща ми, той е в мазето.

— Добре — кимна Бен. — Отпусни се, Марк. Отпусни се колкото можеш.

Но момчето вече бе извило глава и бършеше очите си с ръкав.

Бен и Джими заобиколиха и влязоха през задната врата.

35.

— Калахан е изчезнал — глухо каза Джими, след като бяха претърсили цялата къща.

Бен се насили да изрече неизбежното:

— Станал е плячка на Барлоу.

Сведе очи към пречупения кръст, който държеше. Вчера този кръст висеше върху гърдите на Калахан. Това бе единствената следа от свещеника. Бяха го намерили край телата на съпрузите Петри, които наистина се оказаха мъртви. Главите им бяха блъснати една в друга с чудовищна, премазваща сила. Бен си спомни за неестествената енергия на мисис Глик и потръпна.

— Хайде — каза той на Джими. — Трябва да ги покрием. Обещах.

36.

Смъкнаха калъфа от канапето в хола и прикриха трупове. Бен се мъчеше да не мисли какво правят, но това бе невъзможно. Когато свършиха, изпод веселите шарки на калъфа продължаваше да стърчи изпъната ръка — по изящния лакиран маникюр се познаваше ръката на Джун Петри — и той я прибута отдолу с крак, бърчейки лице от усилието да потисне бунта на стомаха си. Очертанията на трупове под покривалото личаха недвусмислено и му напомниха за вестникарските снимки от Виетнам — бойно поле, осеяно с трупове, сред които неколцина войници мъкнат ужасния си товар в черни гумени чували; чувалите нелепо приличаха на калъфи, в каквито се носят стикове за голф.

Взеха по наръч ясенови цепеници и слязоха в мазето.

Мазето бе царство на Хенри Петри и отлично отразяваше характера му: над работния кът бяха закрепени в идеално права линия три мощни лампи с широки тенекиени абажури, които хвърляха ярка светлина над хобелмашината, банцига, струга и шмиргела. Бен забеляза недовършена къщичка за птици. Навярно Хенри Петри бе искал да я закачи в задния двор идната пролет. Работният чертеж беше грижливо разгънат върху тезгяха, притиснат в четирите ъгъла с парчета струговано желязо. Къщичката беше полуготова — старателна, но лишена от фантазия работа, която щеше да остане завинаги недовършена. Макар че подът беше чисто изметен, из въздуха се носеше приятен и носталгичен мирис на стърготини.

— Няма да стане — каза Джими.

— Знам — отвърна Бен.

— Дърва за зимата — презрително изсумтя Джими и с трясък стовари цепениците на пода.

Дървата се пръснаха безредно, като в игра на клечки. Джими избухна в писклив истеричен смях.

— Джими...

Но смехът заглушаваше думите на Бен като звън на скъсани струни за пиано.

— Ще идем да сложим край на бедствието с камара цепеници от задния двор на Хенри Петрм. Дали да не добавим крака от столове и бухалки за бейзбол?

— Джими, какво друго можем да сторим?

Джими го погледна и се овладя с явно усилие.

— Да си поиграем на съкровище — каза той. — Отмери четиридесет крачки в северното пасище на Грифън и надникни под големия камък. Ха! Господи. Можем да напуснем града. Това можем.

— Да се предадем? Това ли искаш?

— Не. Но не е задължително да свършим всичко днес, Бен. Ще минат седмици, преди да открием всички, ако изобщо ги открием. Можеш ли да издържиш това? Ще понесеш ли да вършиш... да вършиш онова, което стори със Съюзън, още хиляда пъти? Да ги измъкваш с писъци и борба от гардероби и вонящи дупки само за да забиеш кол в гръдния кош на всеки един и да разкъсаш сърцето. Ще можеш ли да го вършиш до ноември, без да се смахнеш?

Бен си помисли за това и се блъсна в плътна стена — мозъкът му отказваше да го осъзнае.

— Не знам — каза той.

— Добре де, ами хлапето? Мислиш ли, че ще издържи? Дотогава ще е само за лудницата. А Мат ще е мъртъв. Гарантирам. И какво ще правим, когато щатските ченгета се зачудят какви дяволии стават в Сейлъм'с Лот и вземат да душат наоколо? Какво ще им кажем? „Ако обичате, изчакайте да наръгам и тоя кръвопиец.“ Тъй ли да речем, Бен?

— Откъде да знам, по дяволите? Кой от нас е имал време да поседне и да размисли?

Двамата едновременно осъзнаха, че са опрели гърди в гърди и крещят с всички сила.

— Хей — рече Джими. — Хей.

Бен наведе глава.

— Извинявай.

— Не, аз съм виновен. Живеем в ужасно напрежение... Барлоу сигурно би казал, че навлизаме в ендшпила.

Джими разроши с пръсти рижата си коса и се огледа разсеяно. Изведнъж погледът му се прикова към нещо до чертежа и той посегна натам. Дърводелски молив.

— Може би така ще е най-добре — промърмори той.

— Какво?

— Остани тук, Бен. Заеми се с коловете. Щом ще го правим, поне да е с научни методи. Ти си производственото звено. Аз и Марк поемаме изследователската дейност. Тръгваме из града да ги търсим. И

ще ги намерим, както намерихме Майк. Ще отбелязвам скривалищата с дърводелския молив. А утре — коловете.

— Няма ли да видят знаците и да избягат?

— Не ми се вярва. Мисис Глик не изглеждаше твърде съобразителна. Мисля, че ги движи не толкова разсъдъкът, колкото инстинктът. След време може да поумнеят, да свикнат да се укриват по-умело, но смятам, че засега ще е като стрелба по вързани зайци.

— Защо да не отида аз?

— Защото познавам града и всички ме знаят — както знаеха баща ми. Днес живите в Лот са се укрили по домовете си. Ако почукаш, няма да ти отворят. А мене ще ме приемат почти всички. Освен това знам за някои от скривалищата. Знам къде се свират пияниците из Блатата и накъде водят калните пътечки. Ти не знаеш. Ще можеш ли да се справиш със струга?

— Да — каза Бен.

Естествено, Джими бе прав. И все пак Бен се почувства виновен, когато въздъхна с облекчение при мисълта, че не трябва да тръгва срещу ония.

— Добре тогава. Хващай се на работа. Вече минава пладне.

Бен пристъпи към тезгяха, после пак се обърна.

— Ако почакаш половин час, ще можеш да вземеш пет-шест готови кола.

Джими се поколеба и наведе очи.

— Ъ-ъ-ъ... мисля, че утре... утре ще е...

— Добре — каза Бен. — Тръгвай. Слушай, защо не се върнеш към три часа? Дотогава училището вече ще е празно и ще можем да го претърсим.

— Прав си.

Джими обърна гръб на работния кът и закрачи към стъпалата. Нещо — недооформена мисъл или може би прозрение — го накара да се озърне. Видя Бен, приведен над струга под яркия блясък на редицата от лампи.

Имаше нещо... но бе отлетяло.

Той тръгна обратно.

Бен изключи струга и вдигна глава.

— Сети ли се нещо?

— Да — каза Джими. — Беше ми на езика. Обаче там си остана.

Бен учудено сбръчка чело.

— Когато се озърнах откъм стъпалата и те видях, нещо ми прещрака в главата — обясни Джими. — Но го изтървах.

— Важно ли беше?

— Не знам.

Джими смутено пристъпи от крак на крак. Искаше му се да върне спомена. Имаше нещо важно в образа на Бен, прегърбен над струга под блясъка на лампите. Не, безполезно. От усилието мисълта само се губеше още повече.

Той се изкачи нагоре, но на последното стъпало спря да се озърне още веднъж. Образът му се стори мъчително познат, ала идеята не се завърна. Джими прекоси кухнята, излезе и се качи в колата. Дъждът продължаваше да отслабва.

37.

Колата на Рой Макдугъл стоеше край фургона и присъствието ѝ тук в делничния ден накара Джими да заподозре най-лошото.

Двамата с Марк излязоха. Джими носеше черната си чанта. Натисна звънеца, но не чу нищо и почука. Ударите не привлякоха ничие внимание — нито във фургона на Макдугъл, нито в съседната каравана, от която ги делиха само двайсетина метра. До нея също имаше кола.

Джими натисна дръжката, но вратата се оказа залостена.

— Чукут е в колата, на задната седалка — каза той.

Марк изтича за чука и Джими строши стъклото на малкото прозорче върху вратата. Провря ръка през него и дръпна резето. Влязоха.

Веднага познаха миризмата и Джими усети как ноздрите му се свиват, опитвайки да я прогонят. Не беше толкова силна, както в мазето на Марстъновия дом, но си оставаше все тъй дълбоко противна — воня на гнилоч и мъртвило. Влажно, тлетворно зловоние. Джими неволно си спомни как като момче обикаляше с приятелите си на велосипед из околностите всяка пролет. Събираха подалите се изпод снега бутилки от бира и безалкохолни напитки. В една от тях (бутилка от оранжада) бе видял дребна, полуразложена полска мишка —

привлечено от сладкия сок, животинчето не бе успяло да се измъкне. Джими тутакси бе повърнал от миризмата. Сегашната воня напомняше онази — отвратителна ферментирала смес от нещо сладникаво и нещо прогнило-кисело. Повдигаше му се.

— Тук са — каза Марк. — Някъде наблизно.

Претърсиха жилището методично — кухнята, столовата, дневната, двете спални. Пътъом отваряха шкафовете. За момент Джими помисли, че са открили нещо в единия гардероб, но то се оказа куп мръсни дрехи.

— Няма ли мазе? — запитва Марк.

— Не, но отдолу може да има място.

Излязоха, заобиколиха и видяха малка вратичка, вградена в евтините бетонни основи на фургона. Беше заключена със стар катинар. С пет яки удара на чука Джими го разби и когато бутна вратата навътре, вонята ги лъхна с пълна сила.

— Там са — каза Марк.

Надничайки в полумрака, Джими различи три чифта крака. Едните бяха обути в груби работни обуца, другите с чехли, а третите — съвсем мънички крачета — бяха боси. Телата лежаха едно до друго като жертви на бойни действия.

Семейна сцена, тъпо помисли Джими. Къде сте сега, журналисти от „Ридър’с дайджест“? Обзе го чувство за нереалност. Бебето, помисли той. Как можем да сторим това с невръстно бебе?

Надраска с дърводелския молив кръст върху вратичката и вдигна строшения катинар.

— Да вървим по-нататък.

— Почакай — каза Марк. — Нека да издърпам някой от тях.

— Да издърпаш някой ли?... Защо?

— Може дневната светлина да ги убие — обясни Марк. — Може би ще си спестим работата с коловете.

Джими се обнадежди.

— Да, добре. Кого?

— Не бебето — побърза да отговори Марк. — Мъжа. Ти го хвани за единия крак.

— Добре — повтори Джими.

Устата му бе пресъхнала като памук и когато преглътна, нещо прещрака в гърлото му.

Марк пропълзля по корем и навяните вътре сухи листа запращяха под тежестта му. Хвана едната обувка на Рой Макдугъл и задърпа. Борейки се с клаустрофобията, Джими се вмъкна до него. Гърбът му се триеше в ниския таван. Хвана другия крак и заедно изтеглиха тялото под ялната дневна светлина и едва ромолящия дъждец.

Онова, което последва, бе почти непоносимо. Още щом светлината обля Рой Макдугъл, той взе да се гърчи като че сънуваше кошмар. От порите му избиваше пара и влага, кожата жълтееше и провисваше. Очите се въртяха под затворените клепачи. Краката му бавно и сънливо ритяха сред мокрите листа. Горната му устна се повдигна, разкривайки зъби като на едро куче — германска овчарка или коли. Ръцете му бавно се мятаха, пръстите се свиваха и отпускаха. Едната ръка се плъзна по ризата на Марк и момчето отскочи с вик на отвращение.

Рой се превъртя по корем и бавно запълзля към укритието, дълбаейки с ръце, колене и лице бразди в меката пръст. Джими забеляза, че още при първото докосване на светлината тялото бе започнало да диша пресекливо, сякаш страдаше от синдрома на Чийн-Стоукс; щом Макдугъл се озова на сянка, дишането тутакси престана. Изчезна и влагата по кожата му.

Когато се добра до предишното място, Макдугъл легна възник и замръзна неподвижно.

— Затвори — задавено избъбри Марк. — Моля ти се, затвори.

Джими затвори вратичката и как да е закрепил счупения катинар. В мислите си продължаваше да вижда как тялото на Макдугъл се гърчи сред мокрите, прогнили листа като замаяна змия. Знаеше, че дори да доживее до сто години, споменът ще остане в паметта му все тъй свеж, готов да изплува при първо повикване.

38.

Стояха разтреперани под дъжда и се гледаха.

— А сега при съседите ли? — запита Марк.

— Да. Тия тук сигурно са започнали от тях.

Приблжиха се към съседния фургон и този път ноздрите им доловиха миризмата на гнило още от двора. Под звънеца беше

изписана фамилията Еванс. Джими кимна. Дейвид Еванс. Работеше като автомеханик в Гейтс Фолс. Преди две години го бе лекувал от киста или нещо подобно.

Този път звънецът работеше, но никой не отговори. Намериха мисис Еванс в леглото. Двете деца лежаха в детската стая, облечени в еднакви пижамки с щамповани герои от приказките за мечо Пух. Потрудно откриха Дейв Еванс. Беше се скрил в недовършената ниша за инструменти над малкия гараж.

Джими надраска кръстове на вратите на фургона и гаража.

— Добре се справяме — каза той. — Два опита, две попадения.

— Ще ме почакаш ли една-две минути? — срамежливо запита Марк. — Искам да си измия ръцете.

— Разбира се — кимна Джими. — И аз май ще трябва да свърша тая работа. Стопаните няма да възразят.

Влязоха във фургона, Джими седна на едно кресло в дневната и затвори очи. След малко чу как Марк пуска водата в банята.

Пред затъмнения екран на клепачите му изплува масата в погребалното бюро. Видя как чаршафът започва да трепери върху тялото на Марджъри Глик, как ръката ѝ се подава и пръстите подхващат колеблив танц из въздуха...

Той отвори очи.

Този фургон беше по-чист и спретнат от бърлогата на семейство Макдугъл. Джими не бе срещал мисис Еванс, но от пръв поглед личеше, че тя се е гордяла с дома си. Игралките на мъртвите деца бяха грижливо подредени в малка ниша, която навярно бе носила гордото име „перално помещение“ в брошурата на продавача. Горките деца, дано да се бяха наиграли на воля, докато още са имали ясни дни и слънчеви лъчи, в които да се радват на играчките. Джими ги гледаше разсеяно — велосипедче с три колела, няколко големи пластмасови камиончета, бензиностанция, гъсеница на колела (колко ли рев е било, докато я купят родителите), детски билиард.

Той започна да извъръща глава и изведнъж стреснато върна поглед нагам.

Син тебешир.

Редица от три лампи с плътни абажури.

Мъже обикалят около зелената маса под яркото осветление, прицелват се с щеките, изтупват от пръстите си пращинки син

тебешир...

— Марк! — изрева той и подскочи в креслото. Марк!
И Марк дотърча без риза, за да види какво се е случило.

39.

Около два и половина един бивш ученик на Мат (випуск '64, шестици по литература, четворки на съчиненията) намина на свиждане и като видя купищата мистична литература, шеговито го запита дали не се готви да вземе научна степен по окултизъм. Мат така и не можа да си спомни дали се казваше Хърбърт или Харолд.

До идването на посетителя бе чел книга, озаглавена „Странни изчезвания“, но с радост я остави настрана. Очакваше телефонът да иззвъни всеки миг, макар да знаеше, че в училището на Брок Стрийт може да се влезе незабелязано чак след три. Мъчеше го нетърпеливото желание да разбере какво се е случило с отец Калахан. Денят сякаш изтичаше с отчайваща бързина — а уж времето в болница минавало бавно. Чувстваше се тромав и замаян, най-сетне се бе превърнал в старец.

Започна да разказва на Хърбърт (или Харолд) за градчето Момсън в щата Върмонт, чиято история бе чел преди малко. Случаят му се струваше особено интересен, защото смяташе, че ако е верен, може да се окаже трагичен предшественик на събитията в Лот.

— Всички изчезнали — каза той на Хърбърт (или Харолд), който слушаше любезно, но със зле прикрита скука. — Най-обикновено градче в северната част на Върмонт, до което се стигало по междущатска магистрала 2 или по щатско шосе 19. Според преброяването през 1920 година имало 312 жители. През август 1923 една жена от Ню Йорк се разтревожила, защото вече два месеца нямала писмо от сестра си. Заедно със съпруга си потеглила натам и двамата първи разгласили в печата за случая, макар да не се съмнявам, че в околните селища отдавна са знаели за изчезванията. Сестрата била изчезнала с цялото си семейство, както и всички други жители на Момсън. Къщите и оборите си стояли недокоснати, а в една кухня на масата имало сервирана вечеря. По онова време се вдигнал доста шум около случая. Не бих желал да мина нощем оттам. Авторът на тая

книга твърди, че из съседните градчета се носят странни слухове... призраци, таласъми и прочие. И до ден-дневен някои местни жители рисуват по хамбарите си големи кръстове и други знаци против магии. Виж, ето снимка на бакалницата, бензиностанцията и магазина за фураж — това се е смятало за център на Момсън. Как мислиш, какво може да се е случило?

Хърбърт (или Харолд) учтиво се вгледа в снимката. Най-обикновено малко градче с два-три магазина и няколко къщи. Някои покриви бяха порутени, навярно от тежестта на зимните снегове. Приличаше на всяко друго малко градче в страната. След осем вечерта сигурно прибират тротоарите и ако минеш през него, изобщо няма да разбереш дали има жива душа. Старецът определено започваше да изкуфява. Хърбърт (или Харолд) си спомни за една своя престаряла леля, която през последните две години от живота си бе повярвала твърдо, че дъщеря ѝ е убила любимия ѝ папагал и всеки ден слага по малко от месото му в кюфтетата. Странни работи им хрумват на старите хора.

— Много интересно — каза той и надигна глава. — Но не смятам, че... Мистър Бърк? Мистър Бърк, какво ви е? Да не би... сестра! Хей, сестра!

Очите на Мат бяха неподвижни и втренчени. С едната ръка стискаше завивката. Другата бе притиснал към гърдите си. Лицето му бе пребледняло и пулсът блъскаше право в средата на челото му.

Много е рано, помисли той. Не, много е рано.

Премазващата болка нахлуваше на вълни, тласкаше го към мрака. През главата му мина смътна мисъл: Пази се от последното стъпало, то е убиец.

После рухна надолу.

Хърбърт (или Харолд) се втурна към коридора, събаряйки пътьом един стол и купчина книги. Сестрата вече се задаваше почти тичешком.

— Мистър Бърк не е добре — каза Хърбърт (или Харолд). Все още държеше книгата, разтворена на страницата с изглед от градчето Момсън, щат Върмонт.

Сестрата само кимна и влезе в стаята. Мат лежеше с провиснала от леглото глава. Очите му бяха затворени.

— Да не би... — боязливо запита Хърбърт (или Харолд).

Всъщност в гласа му нямаше многоточие.

— Да, така мисля — отвърна сестрата и натисна бутона за повикване на електрокардиографския екип. — Сега трябва да си вървите.

Вече всичко бе ясно, тя се успокои и даже успя да съжали за недоядения си обяд.

40.

— Но в Лот няма билиардна зала — каза Марк. — Най-близката е в Гейтс Фолс. Мислиш ли, че той би отишъл там?

— Не — отвърна Джими. — Сигурен съм, че не би отишъл. Но някои хора си имат собствен билиард.

— Да, знам.

— Има и още нещо — каза Джими. — Върти ми се из главата.

Той се облегна в креслото, затвори очи и ги закри с длани. Имаше още нещо и мисълта му го свързваше с пластмаса. Защо пластмаса? Пластмасови играчки, пластмасови чинийки за пикник, пластмасови покривала за лодки през зимата...

И внезапно в съзнанието му изплува билиардна маса, обвита в голямо найлоново покривало. Картината бе придружена със звук и нечий глас говореше: Наистина би трябвало да я продам, преди да е мухлясало сукното — Ед Крейг казва, че може да мухляса — но масата беше на Ралф...

Той отвори очи.

— Знам. Знам къде е Барлоу. В мазето под пансиона на Ева Милър.

И наистина знаеше. Усещаше, че мисълта се е наместила в съзнанието му — правилна и неоспорима. Очите на Марк заблестяха.

— Да вървим.

— Почакай.

Джими отиде до телефона, откри в указателя номера на Ева и бързо го набра. Никой не отговори на повикването. Сигналят прозвуча десет, единайсет, дванайсет пъти. Изтръпнал, той остави слушалката. В момента Ева имаше поне десетина наематели, предимно пенсионери. Винаги имаше кой да се обади. Винаги... досега.

Погледна часовника си. Беше три и петнайсет, времето летеше стремглаво.

— Да вървим — каза той.

— Ами Бен?

— Не можем да му се обадим — мрачно каза Джими. — Вашият телефон е прекъснат. Отиваме в пансиона на Ева и ако сме сбъркали, ще ни остане доста време до вечерта. Ако сме прави, връщаме се за Бен и си разчистваме сметките с онзи шибан гадняр.

— Чакай да си облека ризата каза Марк и изтича към банята.

41.

Ситроенът на Бен си стоеше на паркинга зад пансиона, облепен с мокри листа от брястовете, които надвисваха над чакълестата площадка. Вятърът се засилваше, но дъждът бе спрял. Табелката с надпис „Ева, стаи под наем“ се полюшваше и скърцаше в тишината на сумрачния следобед. Около къщата се разливаше зловец, изчакващо безмълвие. Джими неволно го свърза с друг спомен и по гърба му пролази хлад. Точно като Марстъновия дом. Запита се дали някога тук не е имало самоубийство. Ева би трябвало да знае, но тя едва ли щеше да каже... вече.

— Идеално място — изрече той. — Заема местния пансион и се обкръжава с изчадията си.

— Сигурен ли си, че не трябва да повикаме Бен?

— По-късно. Ела.

Излязоха от колата и тръгнаха към верандата. Вятърът ги дърпаше за дрехите, разрошваше косите им. Навсякъде завесите бяха спуснати и къщата сякаш дебнеше неканените гости.

— Усецаш ли миризмата? — запита Джими.

— Да. По-тежка от друг път.

— Готов ли си?

— Да — твърдо каза Марк. — А ти?

— Моля се на Бога да съм готов.

Изкачиха се по стъпалата и Джими натисна вратата. Не беше заключена. Когато пристъпиха в безупречно чистата кухня на Ева

Милър, вонята ги лъхна като от разтворена шахта за смет..., ала бе суха, сякаш изпълнена с дим от безброй изгорели години.

Джими си спомни един разговор с Ева отпреди четири години, малко след като бе почнал да практикува. Ева бе дошла на преглед. От години беше пациентка на баща му, а когато Джими зае неговото място в стария къмбърландски кабинет, тя продължи да идва без сянка от смущение. Разговаряха за Ралф, по онова време покойник вече от дванайсет години, и тя каза, че призракът му още бродел из къщата — от време на време намирала из чекмеджетата или в таванското помещение отдавна забравени предмети. А най-много спомени били свързани с билиардната маса в мазето. Искала да се отърве от нея; масата само заемала място, което би свършило работа за нещо друго. Но мислите за Ралф просто не ѝ позволявали да пусне обява във вестника или да се обади на местната радиопрограма „Предприемчивият янки“.

Пресякоха кухнята и Джими отвори вратата на мазето. Вонята беше тежка, почти убийствена. Той щракна ключа на лампата, но нямаше резултат. Естествено, Барлоу бе прекъснал осветлението.

— Огледай из кухнята — подвижна Джими към Марк. — Все някъде трябва да има фенерче или свещи.

Марк се зае да обикаля и да наднича из чекмеджетата. Забеляза, че стойката за ножове над мивката е празна, но не обърна внимание на това. Сърцето му тътнеше мъчително бавно, като приглушени удари на тъпан. Осъзна, че е стигнал до далечните, разпокъсани граници на собствената си издръжливост, до сетния предел. Съзнанието му вече сякаш не мислеше, а само реагираше. Непрестанно забелязваше движение с крайчеца на очите си и трескаво се оглеждаше, без да види нищо особено. На негово място някой ветеран от войната веднага би познал първите симптоми на така наречената „войнишка умора“.

Мина в коридора и се зае със стария бюфет. В третото чекмедже откри дълго фенерче с четири батерии. Изтича с него към кухнята.

— Ето го, Джи...

Раздаде се трясък, последван от тежък глух удар.

Вратата към мазето беше отворена.

И прокълнтяха писъци.

Когато Марк отново пристъпи в кухнята на Ева, беше пет без двайсет. Очите му бяха безжизнени, по тениската му тъмнееха кървави петна. Гледаше зашеметено и недоумяващо.

Внезапно закрещя.

Звукът изригваше от корема му, прекосяваше мрачния тунел на гърлото и излиташе през разчекнатите челюсти. Крещя, докато усети, че безумието в главата му започва да се разсейва. Крещя, докато пресипна и непоносима болка се загнезди в гласните му струни като остра кост. А дори и когато успя да излее навън всички страх, ужас, гняв и разочарование, остана ужасният натиск, който долиташе на вълни откъм мазето — мисълта, че Барлоу е нейде долу, а вечерта приближава.

Излезе на верандата и хлипайки, задиша с пълни гърди ветровития есенен въздух. Бен. Трябваше да намери Бен. Но някаква странна летаргия наливаше нозете му с оловна тежест. Каква полза? Барлоу щеше да победи. Лудост бе, че тръгнаха срещу него. И сега Джими бе платил скъпо, като Сюзън, като отеца.

И все пак желязното му упорство не скланяше глава. Не. Не. Не.

С разтреперани крака той слезе по стъпалата на верандата и седна в буика на Джими. Ключовете висяха на таблото.

Намери Бен. Опитайте още веднъж. Краката му не стигаха до педалите. Той избута седалката назад и завъртя ключа. Моторът изрева. Превключи на скорост и натисна педала на газта. Колата се стрелна напред. Той настъпи с всички сила спирачката и болезнено се блъсна във волана. Клаксонът изсвири. Не мога да карам.

И сякаш чу баща си да говори с логичен, педантичен глас: „Когато се учиш да шофираш, трябва да бъдеш много внимателен, Марк. Единствено автомобилният транспорт не се регулира изцяло от федералните закони. И като резултат всички шофьори са любители. Мнозина сред тях са същински самоубийци. Следователно трябва да бъдеш крайно внимателен. Представи си, че между крака ти и педала на газта има яйце. Когато караш автомобил с автоматични скорости като нашия, левият крак изобщо не се използва. Само десният — първо спирачката, после газта.“

Той вдигна крак от спирачката и колата запълзя по алеята. Колелата закачиха тротоара и Марк рязко спря. Стъклото отпред се бе замъглило. Избърса го с длан и стана още по-зле.

— Мамка ти — изруга той.

Рязко потегли напред, зави като пиян в широка дъга на 180 градуса, закачи отсрещния тротоар и подкара към дома. За да види какво има отпред, трябваше да изпъва шия над волана. С дясната ръка напипа копчето на радиото и го завъртя докрай. Плачеше.

43.

Бен крачеше по Джойнтнър Авеню към центъра, когато отдолу се зададе буикът на Джими — на тласъци и с пиянско лъкатушене. Бен размаха ръка, колата се приближи, изскочи на тротоара с предното ляво колело и спря.

Зает с коловете, бе загубил представа за времето и поглеждайки часовника, с изненада бе разбрал, че приближава четири и десет. Бе изключил струга и пъхайки два кола под колана си, бе отишъл горе да позвъни по телефона. И чак тогава си бе спомнил, че линията е прекъсната.

Сериозно разтревожен, той бе изтичал навън да огледа колите на Калахан и Петри. Не откри ключовете. Можеше да влезе и да прерови джобовете на Хенри Петри, но самата мисъл го ужасяваше. Тогава с бърза крачка се отправи към града, като се озърташе да види някъде колата на Джими. Вече се канеше да свърне към училището на Брок Стрийт, когато буикът изскочи насреща.

Изтича към лявата врата и видя зад волана Марк Петри... сам. Момчето го гледаше като замаяно. Мърдаше устни, ала не можеше да издаде звук.

— Какво има? Къде е Джими?

— Джими е мъртъв — глухо избъбри Марк. — Барлоу пак е предвидил ходовете ни. Той е някъде в мазето на мисис Милър. И Джими е там. Слязох да му помогна, а после не можах да се измъкна. Накрая намерих една дъска и се изкатерих, но отначало си мислех, че ще остана затворен долу... до 3-3-залез слънце...

— Какво е станало? За какво говориш?

— Джими се сети за синия тебешир, нали разбираш? Докато бяхме в един фургон на Завоя. Син тебешир. Билярдна маса. В мазето на мисис Милър има билярд, бил е на нейния мъж. Джими позвъни в

пансиона и никой не се обади, затова отидохме там. — Момчето вдигна глава и се втрени в Бен с пресъхнали очи.

— Той ми каза да потърся фенерче, защото лампите в мазето не работеха, както в Марстъновия дом. Тръгнах из кухнята. И... и видях, че ножовете от стойката на мивката са изчезнали, но не обърнах внимание. Значи в известен смисъл и аз съм го убил. Аз. Аз съм виновен, за всичко съм виновен, за всичко...

Бен стисна раменете му и рязко го тръсна, после още веднъж.

— Престани, Марк! Престани!

Марк притисна устата си с длани като че искаше да задържи истеричния брътвеж. Над преплетените пръсти две огромни очи се вглеждаха в Бен. Най-сетне момчето продължи:

— Намерих фенерче в един бюфет. И точно тогава Джими падна и изпищя. Той... и аз щях да падна, но той ме предупреди. Последното, което каза, беше: Пази се, Марк.

— Какво е станало? — запита Бен.

— Барлоу и другите просто са махнали стълбата — отвърна Марк с безжизнен, апатичен глас. — Отрязали са я след второто стъпало. Оставили са част от парапета, та да изглежда... да изглежда... — Той поклати глава. — В тъмното Джими просто е мислел, че стъпалата са си на място. Разбираш ли?

— Да — каза Бен. Разбираше. Призляваше му. — А ножовете?

— Наслагани отдолу на пода — прошепна Марк. Ония са ги забили докрай в парчета шперплат, после са отчупили дръжките, та шперплатът да стои стабилно, а остриетата да сочат... да сочат...

— О — безсилно промълви Бен. — О, Господи. Пресегна се и хвана Марк за раменете. — Сигурен ли си, че е мъртъв, Марк?

— Да. Беше... беше намушкан на пет-шест места. Кръвта...

Бен погледна часовника си. Пет без десет. Отново изпита чувството, че събитията го гонят по петите, че безценното време изтича.

— Какво ще правим сега? — безучастно запита Марк.

— Ще слезем в града. Ще се обадим на Мат, после ще поговорим с Паркинс Джилеспи. Ще унищожим Барлоу, преди да се мръкне. Длъжни сме.

Марк се усмихна унило.

— И Джими тъй казваше. Че ще си разчистим сметките. Но той винаги ни побеждава. Сигурно са опитвали и по-добри от нас.

Бен погледна момчето и се приготви да извърши нещо гадно.

— Изглеждаш ми изплашен — каза той.

— Наистина съм изплашен — отвърна Марк, без да приема предизвикателството. — Ти не си ли?

— Изплашен съм — призна Бен, — но съм и озверял. Загубих момичето, което адски харесвах. Мисля, че я обичах. И двамата загубихме Джими. Ти загуби майка си и баща си. Сега те лежат у вас, в хола, под калъфа от канапето. — Той стисна зъби и се застави да бъде докрай жесток. — Искаш ли да ги видиш?

Марк се отметна назад с изкривено от болка и ужас лице.

— Искам да дойдеш с мен — продължи по-меко Бен. Отвращаваше се от себе си. Приказваше като футболен треньор преди решителен мач. — Не ме интересува кой е опитвал да го спре досега. Не ме интересува дали хунският вожд Атила е излязъл насреща му и е загубил. Ще се бия каквото ще да става. Искам да дойдеш. Не мога без теб.

И това бе голата, чиста истина.

— Добре — каза Марк.

Той сведе очи към скута си, ръцете му се срещнаха и пръстите подхванаха някаква безсмислена пантомима.

— Стегни се — каза Бен. Марк го изгледа безнадеждно.

— Опитвам — рече той.

44.

Бензиностанцията на Сони в края на Джойнтнър Авеню беше отворена и Сони Джеймс (който бе закачил край кутиите с машинно масло огромен цветен плакат на кълтри-певица със същото име) излезе да ги обслужи лично. Той беше дребен, почти джудже, с късо подстригана оредяваща коса, през която прозираше розовото теме.

— Я, здрасти, мистър Миърс, как сте? Де ви го ситрувена?

— Паркиран е, Сони. Къде е Пит?

Пит Кук редовно помагаше на Сони, но за разлика от него живееше в градчето.

— Днеска никакъв го няма. Ама все тая. И без туй няма клиенти. Жива душа не се мярка из града.

Бен усети как в стомаха му се надига мрачен, истеричен смях, готов всеки миг да изригне в мощна зловонна вълна.

— Ще налееш ли бензин? — успя да изрече той. Може ли да се обадя по телефона?

— Естествено. Здравсти, момче. Днеска нямате ли училище?

— Мистър Миърс ще ме води на излет — каза Марк. — Тече ми кръв от носа.

— То си личи. И брат ми си патеше от носа. Значи имаш високо кръвно, момче. Да внимаваш.

Сони заобиколи отзад и развинти капачката на резервоара.

Бен влезе в бензиностанцията, откри телефонния автомат до щанда с пътни карти на Нова Англия и набра номера.

— Къмбърландска болница, кое отделение търсите?

— Ако обичате, свържете ме с мистър Бърк. Стая 402.

Последва необичайна пауза и Бен се канеше да запита дали Мат не е преместен в друга стая, когато гласът отново се обади:

— Кой го търси, моля?

— Бенджамън Миърс. — Внезапно мисълта, че Мат може да е умрял, надвисна в съзнанието му като огромна сянка. Възможно ли бе? Не, в никакъв случай... това би било прекалено. — Добре ли е той?

— Роднина ли сте?

— Не, близък приятел. Нали не е...

— Мистър Бърк почина днес следобед в три часа и седем минути, мистър Миърс. Ще видя дали е пристигнал доктор Коди. Той навярно...

Гласът бърбореше още нещо, но Бен вече не го чуваше, макар че продължаваше да притиска слушалката към ухото си. Със смазваща болка бе осъзнал доколко са зависели от Мат, за да приключат успешно този кошмарен следобед. Мат беше мъртъв. Сърдечен удар. Естествена причина. Сякаш сам Господ бе извърнал лице от тях.

Сега сме само Марк и аз. Сюзън, Джими, отец Калахан, Мат. Всички са мъртви.

Обзе го паника и той безмълвно се счепка с нея.

Разсеяно остави слушалката, прекъсвайки някакъв полузададен въпрос.

Излезе навън. Часът беше пет и десет. На запад облаците се разкъсваха.

— Точно три долара, до цент — весело го посрещна Сони. — Тая кола е на доктор Коди, нали? Като гледам докторския знак на номера, все се сещам за оня виц, дето една банда крадци задигала коли с такива номера, защото...

Бен му подаде три долара.

— Трябва да тръгвам, Сони. Извинявай. Имам неприятности.

Сони печално сбръчка лице.

— Тях, да му се не види, мистър Миърс. Лоши вести от издателя ли?

— И така би могло да се каже.

Той седна зад волана, затвори вратата и потегли. Сони остана да стои пред бензиностанцията с жълтия си дъждобран.

— Мат е мъртъв, нали? — запита Марк, гледайки втренчено Бен.

— Да. Сърдечен удар. Как разбра?

— По лицето ти.

Часът беше 5:15.

45.

Паркинс Джилеспи стоеше на сушина пред Общинската управа, пушеше цигара „Пал Мал“ и гледаше небето на запад. Без особено желание пренасочи вниманието си към Бен Миърс и Марк Петри. Лицето му изглеждаше печално и състарено като чаша за вода в евтина закувалня.

— Как сте, полицай? — запита Бен.

— Сносно — процеди Паркинс. Загледа се в цепнатата кожичка под нокътя на палеца си. — Гледах ви как сновете из града. Последния път момчето май караше самичко от Рейлроуд Стрийт. Тъй ли беше?

— Да — каза Марк.

— Без малко да си строшиш главата. С насрещната кола се разминахте на курвенски косъм.

— Полицай — намеси се Бен, — искаме да ви кажем какво става тук.

Паркинс Джилеспи изплю фасата, без да вдига ръце от парапета на площадката. Гледайки надолу, той изрече спокойно:

— Не искам да зная.

Онемели от изненада, двамата се вторачиха в него.

— Днес Ноли го няма никакъв — продължи Паркинс със същия спокоен, доверителен тон. — Не знам защо, но ми се струва, че няма да го видя. Късно снощи ми се обади, че бил открил колата на Хоумър Маккаслън някъде на Дийп Кът Роуд... да, мисля, че за Дийп Кът Роуд спомена. Повече не го чух. — Тъжно и бавно, като че се намираше под вода, той бръкна в джобчето на ризата си и извади нова цигара. Замислено я размачка с палец и показалец. — Тия шибани цигари ще ме вкарат в гроба.

Бен направи нов опит.

— Човекът, който купи Марстъновия дом, Джилеспи. Името му е Барлоу. Сега се крие в мазето на Ева Милър.

— Тъй ли? — запита Паркинс без особена изненада. Вампир е, нали? Като в ония комикси, дето ги издаваха преди двайсетина години.

Бен премълча. Имаше чувството, че затъва все по-дълбоко в някакъв необятен, премазващ кошмар, задвижван до безкрайност от скрит часовников механизъм — невидим, ала доловим под самата повърхност на събитията.

— Напускам града — каза Паркинс. — Вече всичко съм си прибрал в багажника. Оставих на лавицата пищова, сигналната лампа и ключовете. Дотук ми беше полицейската работа. Отивам при сестра си в Китъри. Мисля, че там ще съм в безопасност, далечко е от Лот.

Бен чу собствения си глас, глух и далечен:

— Жалка отрепка. Лайно страхливо. Градчето още е живо, а ти бягаеш от него.

— Не е живо — възрази Паркинс и драсна клечка кибрит. — Затова онзи е дошъл тук. Мъртво е като него. Вече от двайсетина години. Цялата страна е тръгнала нататък. Преди две седмици отскочихме с Ноли до лятното кино във Фолмаут, малко преди да приключат сезона. Във филма имаше повече кръв и клане, отколкото съм видял за две години в Корея. Хлапетата дъвчеха пуканки и виеха от кеф. — Той неопределено махна с ръка към градчето, което сега напомняше приказно селце в неестественото златисто сияние на

заязващото слънце. — Сигурно ще им хареса да станат вампири. Аз обаче съм пас. Ноли ще ме потърси довечера. Заминавам.

Бен го гледаше безпомощно.

— Вие двамата седайте в тая кола и карайте, накъдето ви видят очите — добави Паркинс. — Градчето ще си крета и без нас... за известно време. После ще е все едно.

Да, помисли Бен. Защо да не го сторим!

Марк отговори и на двамата.

— Защото онзи е зъл, мистър. Наистина зъл. Това е.

— Тъй ли? — рече Паркинс. Кимна и пусна облаче дим. — Е, добре. — Той се озърна към Областната гимназия. — Днес и училището хич го няма. Автобусите закъсняват, хлапетата болни, директорът звъни по домовете и никой не отговаря. Заместникът му отскочи дотук по някое време и аз го поуспокоих. Тоя плешив дребосък мисли, че си разбира от работата. Е, поне учителите са на място. Повечето от тях не живеят тук. Могат да си преподават един на друг.

Мислейки за Мат, Бен го поправи:

— Има и тукашни учители.

— Все едно — каза Паркинс, после сведе очи към коловете, затъкнати под колана на Бен. — С това ли искате да му видите сметката?

— Да.

— Ако искате, мога да ви дам бойната пушка. Ноли настояваше да имаме пушка. Много си падаше по оръжията. А пък в градчето и банка няма, че да се надява на обир. Обаче от него ще излезе свестен вампир, стига само да схване, кое как става.

Марк го гледаше с нарастващ ужас и Бен разбра, че трябва да отведе момчето. Това тук бе по-страшно от всичко друго.

— Ела — каза той. — С него е свършено.

— И аз тъй мисля — каза Паркинс. Присвил бледите си очи, той се загледа към градчето. — Спокойно е, дума да няма. Забелязах Мейбъл Уъртс да зяпа с бинокъла, ама днес май няма да види нищо интересно. Виж, довечера сигурно ще е друга работа.

Върнаха се в колата. Наближаваше 5:30.

В шест без четвърт спряха пред „Сейнт Ендрю“. Дългата сянка на църквата прекосяваше улицата и падаше като мрачно пророчество над къщата на свещеника. Бен взе от задната седалка чантата на Джими и я отвори. Намери няколко шишенца и изсипа съдържанието им през прозореца.

— Какво правиш?

— Ще ги напълним със светена вода — обясни той. Да вървим.

Излязоха на тротоара и се изкачиха по църковните стъпала. Марк се намери да отвори средната врата, но изведнъж спря и посочи с пръст.

— Гледай.

Дръжката беше почерняла и леко огъната, сякаш през нея бе минал мощен електрически заряд.

— Какво е това според теб? — запита Бен.

— Не знам. Не знам, но...

Марк тръсна глава и прогони недооформената мисъл. После отвори вратата и двамата влязоха. В църквата беше прохладно и сумрачно, под свода тегнеше онова безкрайно очакване, което е общо за всички празни олтари на някоя вяра, била тя бяла или черна.

Между скамейките минаваше широка централна пътека, а от двете ѝ страни гипсови ангелчета крепяха купели със светена вода, свеждайки спокойно и уверено прекрасните си лица като че искаха да се огледат в гладката повърхност.

Бен прибра шишенцата в джоба си.

— Наплискай си лицето и ръцете, — каза той.

Марк го погледна тревожно.

— Това е све... свето...

— Светотатство ли? Не и сега. Хайде.

Двамата загребаха с шепи неподвижната вода и я плиснаха в лицата си, както прави човек след тежка дрямка, за да се опомни и да осъзнае къде се намира.

Бен извади едното шишенце и тъкмо го пълнеше, когато се раздаде писклив вик:

— Хей! Хей, вие! Какво правите?

Бен се обърна. Беше Рода Кърлис, икономката на отец Калахан. Допреди малко тя бе седяла на предната скамейка, прехвърляйки безпомощно зърната на броеницата. Сега се задаваше, облечена в

дълга черна рокля, изпод която провисваше крайчецът на фустата. Без да усети, бе разчорлила косата си с пръсти.

— Къде е отецът? Какво правите? — Гласът ѝ бе изтънял и немощен, на ръба на истерията.

— Коя сте вие? — запита Бен.

— Мисис Кърлис. Аз съм икономка на отец Калахан. Къде е той? Какво правите?

Тя кършеше пръсти, без да усеща това.

— Отец Калахан вече не е между нас — изрече Бен колкото можеше по-кратко.

— О. — Мисис Кърлис затвори очи. — Той се бореше с онова, което е обзело града, нали?

— Да — каза Бен.

— Знаех си. Нямахме смисъл да питам. Той е истински, силен духовник. Все се намираха хора да казват, че никога няма да може да се мери с предишния отец Бержерон, но ето, че го надмина. — Тя широко разтвори очи и се вгледа в двамата. По лявата ѝ буза се стичаше сълза. — Той няма да се върне, нали?

— Не знам — каза Бен.

— Одумваха го за пиенето — продължаваше тя, сякаш не го бе чула. — Та кога е имало здрав и прав ирландски свещеник, дето да не стиска шишето? Не бяха за него тия глезотии — благотворителност, църква, бинго, молитви, баскетбол. Той беше нещо повече! — Гласът ѝ се извиси към свода в дрезгав, почти предизвикателен вик. — Той беше свещеник, а не някакъв си църковен чиновник!

Бен и Марк слушаха мълчаливо, без изненада. В този кошмарен следобед вече нямаше място за изненада; нямаха и сили да се учудват. Вече не се смятаха за извършители, отмъстителни или спасители; денят ги бе погълнал. Само безсилно се мъчеха да преживеят.

— Беше ли силен, когато го видяхте за последен път? — запита жената, като се взираше в тях. Сълзите само подчертаваха свирепата безкомпромисност в очите ѝ.

— Да — отвърна Марк и си спомни как Калахан стоеше в кухнята на майка му с високо вдигнат кръст.

— А сега вие продължавате делото му?

— Да — повтори Марк.

— Вървете тогава — отсече мисис Кърлис. — Какво чакате?

Тя им обърна гръб и закрачи между скамейките — самотна оплаквачка на едно погребение, което не се бе състояло.

47.

Отново — и най-сетне — в пансиона на Ева. Беше шест и десет. Слънцето висеше над боровете по западния хоризонт, прецеждайки кървави лъчи през разпокъсаните облаци.

Бен спря колата на паркинга и любопитно погледна към прозореца на стаята си. Завесите не бяха спуснати и през стъклото се виждаше като самотен часови пишещата машина, а до нея — купчинката изписани листа, притиснати със стъкленото преспание. Струваше му се удивително, че може да види отгук тия предмети съвсем ясно, сякаш всичко в света си оставаше смислено, нормално и порядъчно.

Той сведе очи към задната веранда. Люлеещите се столове, върху които двамата със Сюзън бяха се целунали за пръв път, стояха все тъй един до друг. Вратата на кухнята зееше отворена, както я бе оставил Марк.

— Не мога — промърмори момчето. — Просто не мога.

Разширените му очи бяха избледнели. То бе вдигнало колене към брадичката си и не седеше, а клечеше на седалката.

— Трябва да сме заедно — каза Бен.

Той извади от джоба си две шишенца със светена вода. Марк се отдръпна с ужас, сякаш докосването щеше да влее отрова под кожата му.

— Хайде, ела — каза Бен. Вече нямаше доводи. — Ела, ела.

— Не.

— Марк?

— Не!

— Марк, не мога без теб. Ти и аз, само ние останахме.

— Направих достатъчно! — изкрещя Марк. — Не мога повече.

Не разбираш ли, че не мога да го погледна?

— Марк, трябва да сме заедно. Знаеш го, нали?

Марк взе шишенцата и бавно ги притисна към гърдите си.

— Ох, майчице — прошепна той. — Майчице, майчице. — Погледна Бен и кимна. Главата му се движеше с мъчителни тласъци. — Добре.

— Къде е чукут? — запита Бен, когато излязоха от колата.

— Беше у Джими.

— Ясно.

Брулени от налетелия вятър, двамата се изкачиха по стъпалата на верандата. Слънцето пламтеше зад облаците, обагрйки всичко в червено. В кухнята вонята на смърт бе влажна и осезаема, притискаше ги отвсякъде като гранитна стена. Вратата на мазето стоеше отворена.

— Толкова ме е страх — изрече разтреперан Марк.

— Така и трябва да бъде. Къде е фенерчето?

— В мазето. Изтървах го, когато...

— Добре.

Сега стояха пред зейналата паст на мазето. Както бе казал Марк, стълбата изглеждаше цяла в лъчите на залязващото слънце.

— Последвай ме — промълви Бен.

48.

Бен помисли съвършено спокойно: *Отивам на смърт.*

Помисли го леко, без страх или съжаление. Личните преживявания се губеха сред мощната атмосфера на злото, надвиснало в тази къща. Докато се плъзгаше надолу по дъската, с която Марк се бе измъкнал от мазето, Бен изпитваше само неестествено, ледено спокойствие. Забеляза, че ръцете му сияят, сякаш обвити в прозрачни ръкавици. Това не го изненада.

Привършва се нелепият театър. Наш цар е сладоледеният император. Кой го бе казал? Мат ли? Мат беше мъртъв. Сюзън беше мъртва. Миранда беше мъртва. И Уолас Стивънс също. *На твоето място бих предпочел да не гледам.* Но той бе погледнал. Така изглеждаш, когато всичко свърши. Като нещо смазано и прекършено, което е било пълно с разноцветни течности. Не беше чак толкова зле. Не толкова зле, колкото другата смърт. Навярно пистолетът на Маккаслън все още беше в джоба на Джими. Щеше да го вземе и ако залезът ги завареше,

преди да са свършили с Барлоу... първо момчето, после себе си. По-добре така, отколкото...

Той стъпи на пода и помогна на Марк да се спусне. Момчето стрелна с поглед тъмната, сгърчена фигура, после извърна глава.

— Не мога да гледам — дрезгаво каза то.

— Няма нищо.

Марк обърна гръб, а Бен коленичи. Изблъска настрани убийствените парчета шперплат, над които стърчаха ножовете, блеснали като драконови зъби. След това лекичко преобърна Джими по гръб.

На твое място бих предпочел да не гледам.

— О, Джими — опита се да прошепне той, но думите се разкъсаха и замряха в гърлото му.

Прегърна Джими с лявата си ръка, а с дясната изтегли един по един ножовете на Барлоу. Бяха шест и от раните бе изтекла цяла локва кръв.

На една лавица в ъгъла лежаха грижливо сгънати завеси. Бен ги взе и покри тялото, след като бе открил револвера, фенерчето и чука.

Отново се изправи и провери фенерчето. Пластмасовата леща беше пукната, но крушката светеше. Завъртя лъча наоколо. Нищо. Светна под билиардната маса. Пустота. Нищо зад пещта. Рафтове за зимнина, табло за инструменти. Остатъците от стълбата лежах в дъното на мазето, за да не се виждат от кухнята. Приличаха на стъпала, водещи към несъществуващ ешафот.

— Къде е? — промърмори Бен.

Погледна часовника си и стрелките сочеха 6:23. Кога залязваше слънцето? Не помнеше. Едва ли по-късно от 6:55. Оставаше им само половин час.

— Къде е? — изкрещя той. — Усещам го, но къде е?

— Там! — викна Марк, сочейки със светеща ръка. — Какво е това?

Бен завъртя лъча. Уелски бюфет.

— Не е достатъчно голям — възрази той. — И стои плътно до стената.

— Да погледнем отзад.

Бен сви рамене. Пресекоха мазето и хванаха бюфета от двата края. Бен усети тръпките на растяща възбуда. Дъхът, излъчването,

атмосферата... както и да се наричаше, то ставаше тук по-силно, по противно.

Озърна се през рамо към отворената врата на кухнята. Светлината помръкваше, губеше златистия си блясък.

— Тежко е, няма да мога — изпъхтя Марк.

— Не се тревожи — каза Бен. — Ще го съборим. Хващай здраво.

Марк се приведе и опря рамо в дървото. Очите блестяха свирепо сред сияещото му лице.

— Готов съм.

Натиснаха с все сила, уелският бюфет се прекатури и двамата чуха как вътре са раздробили сватбеният сервиз на Ева Милър с трясък на натрошени кости.

— Знаех си! — победоносно викна Марк.

На мястото на уелския бюфет, в стената се разкри малка вратичка, стигаща едва до гърдите на Бен. Беше заключена с новичък катинар. Бен замахна два пъти с чука и разбра, че катинарът няма да се поддаде.

— Исусе Христе — тихо промърмори той.

В гърлото му се надигаше горчиво разочарование. Да се провали така, в самия край, заради някакъв си евтин катинар...

Не. Ако трябваше, щеше да прегризе вратата със зъби.

Завъртя фенерчето и лъчът освети таблото за инструменти вдясно от стълбата. На два от стоманените щифтове бе закачена брадва с гумен калъф върху острието.

Изтича нататък, грабна брадвата от таблото и смъкна калъфа. Извади едното шишенце от джоба си и го изтърва. Светената вода се разля по пода, излъчвайки меко сияние. Той взе ново шишенце, махна капачката и поръси острието на брадвата. Стоманата заблещука с феерична свръхестествена светлина. А когато пое в ръце дървената дръжка, хватката му се стори невероятно добра, невероятно правилна. Сякаш някаква невидима мощ бе споила пръстите му точно в тази хватка. Постоя, загледан в сияещото острие и нещо неосъзнато го накара да притисне стоманата към челото си. Обзе го твърда самоувереност, чувство за непреодолима праведност, за белота. За пръв път от седмици насам се изтръгваше от усещането, че броди слепешком сред мъгли от вяра и неверие, водейки борба с враг, чието безплатно тяло не оказва съпротива на ударите.

Силата тръпнеше из ръцете му като електрическо напрежение.
Острието сияеше все по-ярко.

— Направи го! — умоляваше Марк. — Бързо! Моля те!

Бен Миърс се разкрачи, отметна брадвата назад и я стовари с широк искрящ замах, който остави светещ отпечатък в дъното на очите му. Острието се впи в дървото с прокобен тътен и потъна до дръжката. Разхвърчаха се трески.

Издърпа го, слушайки как дървото пищи около стоманата. Замахна пак... и пак... и пак. Усещаше как мускулите в ръцете и гърба му се свиват и отпускат, движат се с непозната до днес увереност и умело насочена ярост. При всеки удар треските хвърчаха като картеч. На петия път острието срещна отвъдната пустота и той се зае да разширява отвора с налудничава бързина.

Марк го гледеше изумен. Студеният син пламък бе пропълзлял по дръжката на брадвата, после по ръцете и Бен сякаш се движеше сред огнена колона. Беше привел глава настрани, мускулите по шията му се изпъваха от напрежение, едното му око гледеше втренчено, другото бе плътно затворено. На гърба ризата му се бе разцепила между изхвъркналите плешки и под кожата се гърчеха яките въжета на мускулите. Този човек бе обладан от неистова, свръхестествена сила и Марк неволно разбра, че силата няма нищо общо с християнството; доброто в нея бе по-първично, не тъй изтънчено. То бе като оголени буци руда, извергната от земните недра. В него нямаше нищо оформено и довършено. То бе Сила; то бе Мощ; то бе онова, що движи огромните колела на вселената.

Вратата на картофохранилището в мазето на Ева Милър не можеше да устои пред него. Брадвата летеше с неуловима за окото бързина; превръщаше се във вълна, в падаща дъга, в мълния от вдигнатите ръце на Бен до разбитото дърво на последната врата.

Той нанесе сетния удар и захвърли брадвата. Вдигна ръце пред очите си. Пламтяха.

Протегна ги към Марк и момчето отскочи.

— Обичам те — каза Бен.

Пръстите им се сплетоха.

Картофохранилището беше тясно като килия. Вътре нямаше нищо освен няколко бутилки, два-три празни сандъка, пращен кош със стари прорасли картофи... и телата. В дъното ковчегът на Барлоу беше подпрян прав до стената като египетски саркофаг и обковът му хладно проблесваше в заревото, което двамата носеха по себе си като огъня на свети Елм.

Пред ковчега лежаха като железопътни траверси телата на хора, с които Бен бе живял и делил залька: Ева Милър и Крейг Невестулката един до друг; Мейб Мъликан от крайната стая на втория етаж; Джон Сноу, който живееше от благотворителни помощи и когато го мъчеше артритът, едва слизаше за закуска; Вини Ъпшоу; Гроувър Върил.

Прекрачиха през телата и спряха до ковчега. Бен сведе очи към часовника си; беше 6:40.

— Ще го изнесем оттук — каза той. — При Джими.

— Сигурно тежи цял тон — промърмори Марк.

— Ще се справим.

Почти разколебан, Бен посегна и сграбчи горния десен ъгъл на ковчега. Обковът лъщеше като безжизнено око. Дървото бе хлъзгаво и противно на допир, като изгладен от вековете камък. В него сякаш нямаше нито пори, нито каквито и да било микроскопични вдлъбнатини, в които да се вкопчат пръстите. И все пак ковчегът се люшна покорно. Стигаше да го дръпне с една ръка.

С лек натиск Бен го извъртя напред, усещайки как огромната маса увисва като че уравновесена от невидима противотежест. Вътре нещо глухо изтропа. Бен подпря ковчега с ръка.

— Хайде — каза той. — Хващай другия край.

Марк посегна и без никакво усилие вдигна края на ковчега. По лицето на момчето се изписа радостна изненада.

— Мисля, че мога да го вдигна и с един пръст.

— Сигурно можеш. Най-после ни потръгна. Но трябва да бързаме.

Пренесоха ковчега през разбитата врата. Най-широката част се заклеци и Марк натисна напред, привел глава. С писък на продрано дърво ковчегът мина оттатък.

Отнесоха го до тялото на Джими, покрито със завесите на Ева Милър.

— Ето го, Джими — изрече Бен. — Ето го, копелето.

Сваляй, Марк.

Отново погледна часовника. 6:45. Сега светлината в кухненската врата над главите им бе пепелявосива.

— Започваме ли? — запита Марк. Спогледаха се над ковчега.

— Да — каза Бен.

Марк заобиколи и двамата застанаха един до друг пред ключалките на ковчега. Приведоха се едновременно и ключалките се строшиха под допира им, пращайки като разкъсан картон. Вдигнаха капака.

Барлоу лежеше пред тях с извърнати навътре очи.

Сега беше млад; напрацяла от живот, лъскавата му черна коса се диплеше по сатенената възглавничка в тясната му обител. Кожата беше лъскава и еластична. Бузите се червенееха като младо вино. Зъбите се подаваха над сочните устни — бели с жълти жилки, като слонова кост.

— Той... — започна Марк, но не успя да довърши.

Червените очи на Барлоу се извъртяха в орбитите и мигом се изпълниха с чудовищна жизненост и подигравателно ликуване. Срещнаха погледа на Марк, момчето зяпна насреща и очите му станаха безизразни, далечни.

— Не го гледай! — изкрещя Бен, но беше късно.

Той изблъска Марк настрани. Момчето изстена гърлено и изведнъж се нахвърли върху Бен. Изненадан, Бен се люшна назад. В следващия миг ръцете на момчето затършуваха из джоба на сакото му за револвера на Хоумър Маккасълн.

— Марк! Недей...

Но момчето не го чуваше. Лицето му беше безизразно като токущо избърсана черна дъска. Стонът продължаваше да излита от гърлото му като вой на пленена животинка. Стискаше револвера с две ръце. Вчепкаха се, като Бен се мъчеше едновременно да изтръгне оръжието и да удържи дулото насочено настрани.

— Марк! — изрева той. — Марк, събуди се! За Бога...

Цевта светкавично се извъртя към главата му и прогърмя изстрел. Усети как куршумът прелита край слепоочието. Здравно стисна ръцете на Марк и го ритна с крак. Момчето залитна назад и револверът изтрака на пода между тях. Стенейки, Марк се хвърли напред и Бен с всичка сила стовари юмрук право в устата му. Почувства как устните се премазват върху зъбите и изкрещя, сякаш сам той бе ударен.

Момчето падна на колене и Бен изрита револвера по-надалече от него. Марк опита да пропълзи след оръжието и Бен го удари отново.

С морна въздишка момчето се свлече на пода.

Вече нямаше нито сила, нито самоувереност. Отново бе само обикновеният човек Бен Миърс и се страхуваше.

Светлият правоъгълник на кухненската врата бе помръкнал до едва доловим пурпур; часовникът показваше 6:51.

Сякаш някаква чудовищна сила теглеше главата му, принуждаваше го да погледне преситения розов паразит в ковчега.

Погледни и ме виж, хилаво човече. Виж Барлоу, за когото столетията са като твоите кратки часове край камината с книга в ръка. Погледни и виж великото създание на нощта, което искаш да унищожиси с жалката си клечица. Погледни мг, драскачо. Аз съм писал човешки съдби и кръвта бе моето мастило. Погледни ме и трепери!

Джими, не мога да го направя. Късно е, той е по-силен от мен...

ПОГЛЕДНИ МЕ!

Часът бе 6:53. Падналият Марк изстена.

— Мамо? Мамо, къде си? Боли ме главата... тъмно е... Ще ми стане слуга, но кастриран...

Бен пипнешком измъкна единия кол изпод колана си и го изтърва. Изкрещя жално, без капчица надежда. Навън слънцето бе изоставило Джирусълъм'с Лот. Само последните му лъчи още се бавеха по покрива на Марстъновия дом.

Наведе се и грабна кола. Но къде беше чукът? Къде беше тоя шибан чук?

До вратата на картофоохранилището. Бе опитал да строши катинара с него.

Втурна се през мазето и сграбчи чука.

Марк се бе надигнал на лакът и устата му зееше като кървава рана. Избърса я с длан и смаяно се втренчи в кръвта.

— Мамо! — проплака той. — Къде е мама?

Часът бе 6:55. Светлината и мракът бяха застинали в миг на съвършено равновесие.

Бен хукна през тъмнеещото мазе, стискайки в лявата ръка кола, в дясната чука.

Раздаде се гръмовен, ликуващ смях. Барлоу седеше в ковчега и в червените му очи пламтеше пъклена радост. Погледът на Бен се прикова към тях и той усети как волята му изтича.

С див, безумен крясък вдигна кола над главата си и го стовари надолу в свистяща дъга. Изостреният като игла връх раздра ризата на Барлоу и Бен го почувства как потъва в плътта под нея.

Барлоу изпищя. Викът му бе призрачен и болезнен като вълчи вой. Силата на удара го повали по гръб в ковчега. Сгърчени като зверски лапи, ръцете му излетяха навън и се замятаха из въздуха.

Бен удари с чука и Барлоу отново изпищя. Мъртвешки студена ръка се впи в лявата китка на Бен, която стискаше кола.

Бен пролази в ковчега и притисна с крака коленете на Барлоу. Гледаше право в изкривеното от болка и ненавист лице.

— ПУСНИ МЕ — кресна Барлоу.

— На ти, копеле! — изрида Бен. — На ти, пиявицо! На ти!

Отново замахна с чука. Кръвта изригна на хладен фонтан и за момент го заслепи. Главата на Барлоу се мяташе по сатенената възглавница.

— Пусни ме, да не си посмял, да не си посмял, да не си посмял да го направиш...

Удари с чука още веднъж, и още веднъж. От ноздрите на Барлоу бликна кръв. Тялото му се гърчеше в ковчега като пронизана с харпун риба. Ръцете раздираха бузите на Бен, оставяйки дълбоки бразди.

— ПУСНИ МEEEEEEEEEEEEEE...

Бен удари с чука още веднъж и кръвта, която извираше на тласъци от гърдите на Барлоу, изведнъж почерня.

После — разпадане.

Всичко стана само за две секунди, прекалено бързо, за да вярва на паметта си под дневната светлина на идните години, ала достатъчно бавно, за да се завръща отново и отново в кошмарните му сънища с ужасната мудност на стоп-кадър.

Кожата пожълтя, загрубя, продра се като вехт брезент. Очите избледнях, покриха се с белезникава пелена, хлътнаха навътре. Косата побеля и се разлетя настрани като перушина. Тялото в черния костюм се съсухри и слегна надолу. Устата зина широко, устните се отдръпваха все повече, докато срещнаха носа и оставиха зад себе си кръг от щръкнали зъби. Ноктите почернях и се олющиха, после

останаха само кости, все още накичени с пръстени, които дрънчаха и тракаха като кастанети. През финото платно на ризата избухнаха облачета прах. Плешивата сбръчкана глава се превърна в череп. Вече нямаше какво да поддържа панталоните и те се сплескаха — ивици черна коприна с две тънки клечки под тях. За момент в ръцете на Бен се замята страховито живо плашило и той изскочи от ковчега със сподавен вик на ужас. Но нямаше сили да откъсне очи от последната метаморфоза на Барлоу; беше като хипнотизиран. Оголеният череп се мяташе по сатенената възглавница. Костеливата челюст се разтваряше в беззвучен вик — нямаше гласни струни, за да крещи. Пръстите на скелета танцуваха и тракаха из мрачния въздух като марионетки.

Миризмите нахлуваха на облачета в носа му и веднага изчезваха: газ; ужасяваща разложена плът; библиотечен дъх на мухъл; лютив мирис на прах; сетне — нищо. Гърчещите се, протестиращи пръсти се разпадаха на отделни кокалчета и изтракаха като разсипани моливи. Носната кухина на черепа се разшири и стигна до устата. Празните орбити също се разшириха в безплътно изражение на изненада и страх, сляха се и изчезнаха. Черепът хлътна навътре като старинна китайска ваза. Дрехите се слегнаха окончателно и станаха съвсем банални като куп мръсно бельо, приготвено за пране.

Ала все още не бе дошъл краят на упоритата му хватка в света на живите — дори и прахът се виеше и гърчеше на миниатюрни вихрушки из ковчега. Сетне Бен изведнъж усети как нещо полъхна край него като мощен вятър и го накара да потръпне. В същия миг всички прозорци на пансиона избухнаха навън.

— Пази се, Бен! — изкрещя Марк. — Пази се!

Бен се преметна по гръб и ги видя да излизат от картофохранилището — Ева, Невестулката, Мейб, Гроувър и другите. В света бе настанал техният час.

Крясъците на Марк отекваха в ушите му като пожарна сирена и той хвана момчето за раменете.

— Светената вода! — извика Бен право в изкривеното от болка лице на Марк. — Те не могат да ни докоснат!

Крясъците стихнаха, превърнаха се в ридания.

— Качвай се нагоре по дъската — нареди Бен. — По-живо.

Наложил се да обърне момчето нататък и после да го плесне по дупето, за да го накара да се катери. Когато се увери, че Марк се

изкачва, извърна глава и погледна Неживите.

Те стояха безучастно на пет метра от него и го гледаха с неясна омраза, в която нямаше нищо човешко.

— Ти уби Господаря — изрече Ева и той почти бе готов да повярва, че долавя в гласа ѝ скръб. — Как можа да убиеш Господаря?

— Ще се върна — каза той. — За всички ви. Изкатери се приведен, като си помагаше с ръце.

Дъската проскърца под тежестта му, но издържа. Когато стигна горе, той хвърли назад един последен поглед. Ония се бяха събрали край ковчега и мълчаливо надничаха в него. Приличаха на хората, придошли около трупа на Миранда след катастрофата.

Подири с поглед Марк и го откри да лежи по очи до вратата на верандата.

50.

Бен си каза, че момчето само е припаднало, нищо повече. Можеше и да се окаже вярно. Пулсът му беше равномерен и силен. Взе го на ръце и го отнесе в ситроена.

Седна зад волана и включи двигателя. Докато излизаше на Рейлроуд Стрийт, закъснялата реакция връхлетя върху него като юмручен удар и той едва се удържа да не изкрещи.

Живите мъртъвци бродеха по улиците.

Обливаха го студени и горещи вълни, в главата му кълтеше безумен рев. Той зави наляво по Джойнтнър Авеню и пое нанякъде — по-надалече от Сейлъм'с Лот.

Спряха пред един мотел малко след границата на щат Ню Хампшър. В регистъра за посетители Бен надраска каквото му хрумна — Бен Коди и син. Марк едва се добра до стаята, стискайки здраво кръста. Очите му се стрелкаха насам-натам като пленени животинчета. Продължи да стиска кръста, докато Бен заключи вратата и закачи на дръжката собствения си кръст. В стаята имаше цветен телевизор и Бен погледа новините. Между две африкански държави бе избухнала война. Президентът бе настинал, но лекарите смятаха, че няма нищо сериозно. В Лос Анджелис безумец бе застрелял четиринайсет души. Метеоролозите предвиждаха дъжд — в северните области на Мейн превалявания от сняг.

3.

Сейлъм'с Лот спеше своя мрачен сън, а вампирите бродеха по улиците и полските пътища като неясен спомен за злото. Някои вече бяха изплували достатъчно от сенките на смъртта, за да придобият известни зачатъци на лукавство. Лоурънс Крокет покани по телефона Роял Сноу на карти в кантората си. Когато Роял пристигна с камионетката си и влезе, Лоурънс и жена му се нахвърлиха върху него. Глинис Мейбъри позвъни на Мейбъл Уъртс, каза, че се страхува и попита дали може да прекара вечерта при нея, докато съпругът ѝ се завърне от Уотървил. Мейбъл се съгласи с достойно за жалост облекчение, а когато десет минути по-късно отвори вратата, Глинис застана пред нея чисто гола, с чантичка под ръка, и се ухили, разкривайки огромни хищни зъби. Мейбъл успя да изкрещи, но само веднъж. Когато Делбърт Марки излезе от пустата си кръчма малко след осем вечерта, насреща му пристъпиха в мрака Карл Форман и ухиленият Хоумър Маккаслън, дошли уж да пийнат по едно. Малко след края на работното време Милт Кросън бе посетен в магазина от множество верни приятели и редовни клиенти. А Джордж Мидлър посети неколцина от учениците, които често пазаруваха в универмага и винаги го оглеждаха с многозначително презрение; този път се изпълниха и най-мрачните му фантазии.

По шосето продължаваха да минават туристи и пътници, ала не забелязваха нищо освен табелата с името на градчето и знака,

ограничаващ скоростта до шестдесет километра в час. Щом напуснеха очертанията на селището, те натискаха газта и забравяха откъде са минали с една последна мисъл: Божичко, какво мъртвило.

Градчето пазеше своите тайни, а Марстъновия дом се свеждаше навъсено над него като низвергнат крал.

4.

На другия ден Бен остави Марк в мотела и потегли обратно. За малко спря в Уестбрук и купи от един оживен магазин кирка и лопата.

Сейлъм'с Лот лежеше безмълвен под сивото небе, от което все още не бяха заръсили капки. По улиците почти не минаваха коли. Дрогерията на Спенсър работеше, но кафе „Ексълънт“ стоеше затворено, със спуснати зелени щори, менюто бе изчезнало от витрината, а черната дъска, на която изписваха специалитета за деня, беше избърсана.

От пустотата на улиците Бен изтръпна до мозъка на костите и в паметта му неволно изплува пликът на стара грамофонна плоча с образа на травестит, заснет в профил на черен фон — странно мъжествено лице, измазано с кърваво червило и руж; заглавие: „Те излизат само нощем.“

Най-напред спря при пансиона на Ева, изкачи се на втория етаж и отвори вратата на стаята си. Всичко стоеше така, както го бе оставил — разхвърляно легло, наченат пакет бисквити на масата. Под масата имаше празно тенекиено кошче за боклук и той го издърпа в средата на стаята.

Взе ръкописа, хвърли го в кошчето и смачка на фитил заглавната страница. Щракна запалката и когато хартията се разгоря, пусна я върху изписаните листове. Пламъчето ги близна, хареса вкуса им и чевръсто запълзя на всички страни. Ъглите на страниците обгаряха, извиваха се нагоре, почерняваха. Над кошчето се надигна белезникав дим и без да се замисля, Бен се пресегна над масата и отвори прозореца.

Ръката му срещна преспапието — стъкленото топче, което го съпровождаше още от детството в този сумрачен град — грабнато

несъзнателно по време на кошмарното посещение в къщата на чудовището. Разтръскаше ли го, вътре щеше да завали сняг.

Разтръска го, вдигна го пред очите си, както бе правил като дете, и топчето пак показва своя прастар фокус. През падащия сняг се виждаше малка захарна къщурка с пътечка пред вратата. Захарните капаци на прозорците бяха затворени, ала момче с буйно въображение (каквото бе днес Марк Петри) можеше да си представи, че един от капациите бавно се открехва (както сякаш наистина ставаше в този миг) под натиска на дълга бяла ръка, сетне отвътре те поглежда ухилено бяло лице с дълги зъби и те кани да влезеш в тази къщичка нейде отвъд света сред безкрайния и бавен фалшив снеговалеж в страната на фантазията. Лицето го гледаше, бледо и прегладняло — лице, което вече никога няма да вдигне взор към сини небеса.

Това бе собственото му лице.

Запокити преспапието в ъгъла и то се пръсна на парчета.

Изскочи навън, без да поглежда какво ще изтече от него.

5.

Слезе в мазето да прибере трупа на Джими и това бе най-тежкото пътуване. Ковчегът лежеше на снощното си място, но в него вече нямаше и прах. И все пак... не беше съвсем празен. Вътре се търкаляше колът... и още нещо. Усети, че му прилява. Зъби. Зъбите на Барлоу — само това оставаше от него. Бен се пресегна, вдигна ги, а те се загърчиха в дланта му като дребни бели животинки, опитвайки да се съберат и да захаят.

Захвърли ги с вик на отвращение и зъбите се разпиляха на всички страни.

— Господи — прошепна той, бършейки длан в ризата си. — Мили Боже. Моля те, нека това да е краят. Нека се свърши с него веднъж завинаги.

6.

Сам не разбра как успя да измъкне от мазето тялото на Джими, омотано в завесите на Ева Милър. Намести тежкия вързоп в багажника на лекарския буик, сложи кирката и лопатата на задната седалка до черната чанта на Джими, после подкара към дома на Петри. Избра една полянка сред гората зад къщата и остана там до късно следобед — трябваше да изкопае просторен и дълбок гроб. Накрая положи в него Джими и телата на съпрузите Петри, както си бяха обвити в покривалото от канапето.

Към два и половина се зае да засипва с пръст чистите мъртъвци. Когато светлината взе бавно да чезне от облачния небосвод, той заработи все по-припряно. Избилата по кожата му пот се дължеше не само на умората.

Около четири гробът бе заровен. Криво-ляво го закри с чимове, хвърли облепените с пръст инструменти в багажника и подкара колата на Джими обратно към градчето. Остави я пред кафе „Ексълът“, без да вади ключовете от таблото.

Постоя на тротоара и се огледа, фалшивите фасади на изоставените здания сякаш се привеждаха с прашене над улицата. Започналият около пладне дъжд се ръсеше леко и бавно като прощални сълзи. Малкият парк, където бе срещнал Сюзън Нортън, стоеше изоставен и пуст. В Общинската управа щорите бяха спуснати. Кантората на Лари Крокет също бе затворена и зад стъклената врата висеше табелка, уверяваща с нелепа бодрост: „Скоро ще се върна.“ Не се чуваше нищо освен тихия шепот на дъжда.

Бен закрачи към Рейлроуд стрийт и подметките му безжизнено трополяха по тротоара. Когато стигна до пансиона, той спря край колата си и се озърна за сетен път. Нищичко не помръдваше.

Градчето бе мъртво. Усети го изведнъж, ясно и безвъзвратно, както бе разбрал, че Миранда е мъртва, виждайки обувката на пътя.

Той заплака.

Продължаваше да плаче, когато отмина табелата с надпис: „Сега напускате Джирюзълъм’с Лот, прекрасно малко градче. Заповядайте пак!“

Достигна отклонението. Докато се спускаше по рампата, дърветата закриха Марстъновия дом. Той зави на юг и подкара към Марк, към живота си.

ЕПИЛОГ

*Сред тия изоставени села
на висините, брулени от южен
вятър,
с веригата планинска тук пред
нас,
която те закрива,
кому е нужна твърдостта ни
да забравим?
Кой ще приеме дара ни сега,
щом есента отмина?*

Джордж
Сеферис

*Тя спяла е сега.
А змиите, що някога държеше
я хапят по ръцете.*

Джордж
Сеферис

1.

Из албума на Бей Миърс (всички изрезки са от портландския вестник „Прес-Хералд“):

19 ноември 1975 (стр. 27):

ДЖИРУСЪЛЪМ'С ЛОТ — Семейството на Чарлс В. Причет, което само преди няколко месеца закупи ферма в градчето Джирусълъм'с Лот, окръг Къмбърланд, отново е решило да напусне, защото нощем се чували странни шумове, както твърдят Чарлс и Аманда Причет, които се бяха преселили тук от Портланд. Фермата е местна забележителност, разположена на възвишението Скулярд хил и до неотдавна принадлежеше на Чарлс Грифън. Бащата на Грифън бе собственик на компанията за млечни продукти „Слънчев лъч“, присъединена през 1962 година към корпорацията „Слюфут“. Нашият репортер не успя да открие за коментар Чарлс Грифън, който продал фермата си чрез портландски посредник „на твърде изгодна цена“ според думите на Причет. За пръв път Аманда Причет споменала на съпруга си, че чува „странни звуци“ в сеновала няколко дни след като...

4 януари 1976 (стр. 1):

ДЖИРУСЪЛЪМ'С ЛОТ — Странна автомобилна катастрофа се е случила снощи или рано тази сутрин в малкото градче Джирусълъм'с Лот, разположено в южния край на щата Мейн. По оставените на мястопроизшествието следи от гуми полицията предполага, че колата (нова и изправна) се е движела с превишена скорост, после е изхвъркнала от пътя и се е блъснала в електрически стълб. Автомобилът е буквално смачкан, но макар че по предната седалка и таблото бяха открити следи от кръв, пътниците все още не са намерени. Полицията съобщава, че колата е регистрирана на името на мистър Гордън Филипс от Скарбъроу. Според един съсед, семейството на мистър Филипс отивало на гости у приятели в Ярмаут. Полицията предполага, че Филипс, съпругата му и двете им деца са излезли зашеметени от колата и са се изгубили из горите. Плановете за издирване...

14 февруари 1976 (стр. 4):

КЪМБЪРЛАНД — Изчезнала е мисис Файона Когинс, вдовица, която живееше сама на Смит Роуд западно от Къмбърланд. За изчезването бе съобщено тази сутрин на областния шериф от нейната

племенница, мисис Гертруд Хърси. Мисис Хърси каза на полицейските служители, че леля ѝ била болнава и не напускала дома си. Помощниците на шерифа провеждат разследване, но твърдят, че все още не се знае какво...

27 февруари 1976 (стр. 6):

ФОЛМАУТ — Престарелият местен фермер Джон Фарингтън бе открит мъртъв в хамбара си. Тялото е намерено рано тази сутрин от неговия зет Франк Викъри, който твърди, че Фарингтън лежал по очи край сеното и все още стискал вилата. Съдебният лекар Дейвид Райс смята, че Фарингтън е починал от инсулт или вътрешен кръвоизлив...

20 май 1976 (стр. 17):

ПОРТЛАНД — Горските пазачи в окръг Къмбърланд бяха инструктирани от Службата за охрана на дивеча да издирват глутницата подивели кучета, която навярно върлува из областта между Джирусълъм'с Лот, Къмбърланд и Фолмаут. През последните месеци бяха открити няколко мъртви овце с разкъсани гърла и кореми. В някои случаи овцете са били буквално изтърбушени. Заместник-председателят на службата Ъптон Пруит заяви: „Както знаете, положението сериозно се влоши в южните области на Мейн...“

29 май 1976 (стр. 1):

ДЖИРУСЪЛЪМ'С ЛОТ — Подозира се, че все още неизяснено злодеяние е станало причина за изчезването на Даниел Холуей и близките му, които неотдавна се заселиха в една къща на Тагарт Стрийм Роуд в това малко градче. Полицията бе известена от дядото на Даниел Холуей, който се разтревожил след многократните си безуспешни опити да се свърже по телефона.

Съпрузите Холуей и двете им деца са се настанили на Тагарт Стрийм Роуд през април и често се оплаквали на близки и роднини, че нощем чуват „странни звуци“.

През последните месеци в Джирусълъм'с Лот се случват редица загадъчни произшествия и много семейства вече...

4 юни 1976 (стр. 2):

КЪМБЪРЛАНД — Вдовицата мисис Млейн Тремънт, собственичка на малка къща, разположена в западните покрайнини на града, бе приета в болницата рано тази сутрин след прекаран инфаркт. Тя съобщи на нашия репортер, че както гледала телевизия, чула драскане по прозореца на спалнята си, озърнала се и видяла лице.

„Хилеше се — заяви мисис Тремънт. — Беше ужасно. През целия си живот не съм изпитвала такъв ужас, А откакто се случи онова убийство на Тагарт Стрийм Роуд, само на два километра от дома ми, треперя и денем, и нощем.“

Мисис Тремънт наемва за семейството на Даниел Холуей, което изчезна миналата седмица от жилището си в Джирусълъм'с Лот. Полицията твърди, че разследва връзката между двете произшествия, но...

Високият мъж и момчето пристигнаха в Портланд към средата на септември и се настаниха за три седмици в един местен мотел. Бяха свикнали с горещините, но след сухия климат на Лос Сапатос и двамата се измъчваха от високата влажност. С часове плуваха в басейна край мотела и често се заглеждаха към небето. Всеки ден мъжът, получаваше от Портланд „Прес-Хералд“ и сега броевете бяха нови, без петна от кучешка урина. Четеше прогнозите за времето и търсеше вести от Джирусълъм'с Лот. На деветия ден след пристигането им изчезна един жител на Фолмаут. Кучето му бе намерено мъртво на двора. Полицията водеше разследване.

На 6 октомври мъжът се събуди рано и излезе пред мотела. Повечето туристи вече си бяха заминали за Ню Йорк, Ню Джърси, Флорида, Онтарио, Нова Скотия, Пенсилвания или Калифорния. Туристите изоставяха след себе си купища боклук и небрежно прахосани долари, а местните жители можеха спокойно да се наслаждат на най-приятния сезон.

Тази сутрин из въздуха витаеше нещо ново. Дъхът на изгорели газове откъм магистралата бе поотслабнал. По хоризонта не трептеше мараня, нямаше и следа от ниската млечна мъгла, която обикновено пълзеше в подножието на пътните знаци. Небето бе чисто, въздухът прохладен. Циганското лято си бе отишло за една нощ.

Момчето излезе и застана до него.
— Днес — каза мъжът.

2.

Малко преди пладне приближиха отклонението за Сейлъм'с Лот и Бен с болка си спомни деня, когато бе пристигнал тук, твърдо решен да прогони всички демони от подсъзнанието си и напълно уверен в успеха. Онзи ден беше по-топъл от днешния, западният вятър вееше по-слабо и циганското лято едва започваше. Спомни си и за двете момчета с въдиците. Днес небесната синева беше по-плътна и студена.

По радиото съобщиха, че рискът от пожари е достигнал пета степен от шест възможни. От началото на септември в Мейн не бе имало съществени валежи. Говорителят посъветва шофьорите да не изхвърлят незагасени цигари, после пусна песен за някакъв нещастен влюбен, който се канел да скочи от водонапорната кула.

Продължиха по местен път 12, отминаха табелата с названието на градчето и се озоваха на Джойнтнър Авеню. Бен веднага забеляза отсъствието на жълтата мигаща светлина. Вече нямаше нужда от предупреждения.

Навлязоха в града. Пресякоха го бавно и Бен усети как старият страх го обгръща като намерено на тавана вехто палто, което стяга тук-там, но все още не е омаляло. Марк седеше вдървено до него, стискайки шишенцето със светена вода, донесено чак от Лос Сапатос. Отец Гракон му го бе подарил на сбогуване.

Със страха се завърнаха и спомените — мъчителни, почти сърцераздирателни.

Дрогерията на Спенсър се бе превърнала в дрогерия на Лавердие, но не личеше това да ѝ се е отразило добре. Затворените прозорци бяха мръсни и без завески. Зад витрината на кафе „Ексълънт“ килната табелка обявяваше заведението за продан, а високите табуретки пред бара бяха изкъртени и отнесени към някоя по-щастлива закусвалня. На някогашната пералня още имаше надпис „Барлоу и Стрейкър — луксозни мебели“, но златните букви бяха потъмнели и унило се вираха към пустите тротоари. Витрината беше празна, по дебелия килим се трупаха боклуци и прах. Бен си спомни за

Майк Райърсън и се запита дали още лежи в сандъка отзад. От тази мисъл устата му пресъхна.

На кръстопътя той намали скоростта. На склона горе се мярна къщата на семейство Нортън, но сега високата пожълтяла трева изпълваше задния двор, където някога беше откритото огнище на Бил. Някои от прозорците бяха счупени.

Малко по-нататък той спря до тротоара и хвърли поглед към парка. Паметникът на загиналите във войните се извисяваше над джунгла от бурени и храсти. Плиткото басейнче беше задръстено с водни плевели. Напуканата зелена боя се лющеше от пейките. Люлките бяха ръждясали и досадното им скърцане навярно би прогонило и най-търпеливото дете. Пързалката беше паднала настрани и лежеше с изпружени крака като мъртва антилопа. А от ъгъла на къта за игри с пясък се подаваше върху тревата провисналата ръка на нечия забравена парцалена кукла. Защитите вместо очи копчета лъщяха с мрачен, неосмислен ужас, сякаш по време на дългия си престой в пясъка куклата бе видяла всички чудовищни тайни на нощта. И може би наистина ги бе видяла.

Бен надигна очи и видя Марстъновия дом да се вира през затворените капаци, към градчето с безсилна злоба. Сега къщата беше безопасна, но щом паднеше нощ...

Дъждовете навярно бяха отмили нафората, с която отец Калахан бе запечатал вратите. Ако онези желяха, къщата можеше пак да бъде тяхна — храм, мрачен фар, извисен над опустялото, мъртво градче. Събираха ли се там? Бродеха ли бледи призраци по затъмнените коридори, организираха ли пиршества и пращаха ли уродливи молитви към Създателя на своя Създател?

Изтръпнал от студ, той извърна глава.

Марк гледаше къщите. На повечето места завесите бяха спуснати; другаде зад прашните прозорци се разкриваха опустели стаи. И така е по-зле, завесите поне спазват известно приличие, помисли Бен. Изоставените къщи сякаш се вираха в двамата натрапници със замътени, малоумни погледи.

— Те са в тези къщи — едва чуто изрече Марк. — Сега, в момента — навсякъде из къщите. Зад завесите. В легла, килери и мазета. Под дюшеметата. Крият се.

— Не се стягай — каза Бен.

Градчето остана назад. Бен зави по Брукс Роуд и минаха край Марстъновия дом — капациите на прозорците бяха все тъй провиснали, а градината се бе превърнала в лабиринт от избуяли плевели и подивели цветя.

Марк посочи с пръст и Бен погледна настрани. Сред тревата белееше добре утъпкана пътека. Тя започваше от пътя, пресичаше двора и стигаше до входната врата. Сетне къщата отмина назад и Бен усети как обръчът около гърдите му се разхлабва. Бяха преодолели най-страшното.

Някъде на Бърнс Роуд, недалече от гробището Хармони хил, Бен спря колата и двамата излязоха. Рамо до рамо закрачиха през гората. Загрубялата жълта трева сухо пращеше под стъпките им. Наоколо звънтеше песента на закъснели скакалци и от плодовете на хвойновите храсти се носеше острият мирис на джин. Излязоха на малка могилка, извисена над просеката, където хладният вятър люлееше лъскавите жици на далекопровода. Тук-там дърветата вече пожълтяваха.

— Старите кореняци разказват, че се започнало оттук каза Бен. — През петдесет и първа. Духал западен вятър. Смятат, че може би някой е захвърлил неизгасена цигара. Една най-обикновена цигара. Огънят лумнал из Блатата и нищо не можело да го спре.

Той извади от джоба си пакет „Пал Мал“, замислено се вгледа в емблемата — *in hoc signo vinces* — и разкъса целофановата опаковка. Запали цигара и изгаси клечката кибрит. Цигарата имаше удивително приятен вкус, макар че не бе пушил от месеци.

— Те си имат скривалища — каза той. — Но могат да ги загубят. Много от тях могат да бъдат убити... не, по-точно е да се каже унищожени. Но не всички. Разбираш ли?

— Да — каза Марк.

— Не са много умни. Ако загубят леговищата си, следващия път ще се скрият зле. Двама души могат да свършат много работа, стига само да претърсват най-очевидните места. Може би в Сейлъм'с Лот всичко ще свърши до първия сняг. Може и никога да не свърши. Нито едното е гарантирано, нито другото. Но без... нещо... да ги прогони, да ги подплаши, изобщо няма да има шанс.

— Да.

— Ще бъде грозно и опасно.

— Знам.

— Но казват, че огънят пречиствал — замислено промълви Бен.
— Пречистването не е дреболия, нали?

— Да — повтори Марк.

Бен се изправи.

— Трябва да си вървим.

Той захвърли тлеещата цигара в куп сухи храсти и крехки лански листа. Димът се провлачи като тънка бяла панделка над зелените клонки на хвойната, после вятърът го разсея. Пет-шест метра по-нататък имаше огромен куп рухнали дънери.

Двамата гледаха дима занемели, омаяни.

Пушекът се сгъсти. Бликна огнено езиче. Клонките пламнаха и откъм сухия храст долетя тихо пращане.

— Тази нощ няма да гонят овце, няма да бродят из фермите — прошепна Бен. — Тази нощ ще бягат. А утре...

— Ти и аз — каза Марк и стисна юмруци.

Лицето му вече не беше бледо; пламтеше от нахлулата кръв. Очите му искряха.

Слязоха до пътя и потеглиха обратно.

На малката полянка над далекопровода огънят в храсталака се разгаряше, тласкан напред от мощния западен вятър.

Октомври 1972 — юни 1975

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.